Constantin CHIPER Neculai URSU

VASLUIENII ÎN RĂZBOAIE



Col. (rtr.) Constantin CHIPER **Lt. (rez.) ing. Neculai URSU**

VASLUIENII ÎN RĂZBOAIE



KARTA-GRAPHIC
PLOIEŞTI, 2020

Col. (rtr.) Constantin CHIPER **Lt. (rez.) ing. Neculai URSU**

VASLUIENII ÎN RĂZBOAIE

KARTA-GRAPHIC
2020

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CHIPER, CONSTANTIN
Vasluienii în războaie / col. (rtr.) Constantin Chiper, lt. (rez.) ing. Neculai Ursu. - Ploieşti : Karta-Graphic, 2020
ISBN 978-606-693-158-8

I. Ursu, Neculai

94

Colaboratori: Coca Dragomir, Mircea Fitcal, Vasile Fânaru, Dan Stănescu, Mihaela Cătălina Apostu, Cezar Dragomir.

Fotografii:
- Din arhiva personală a sergentului Constantin Ursu,
- Fotografii Neculai Ursu

Foto coperta I – Monumentul Eroilor din Vaslui,
Foto coperta IV – Monumentul Eroilor Neamului din Bârlad inaugurat pe 23 iunie 2019.

Tehnoredactare: Constantin Chiper, Neculai Ursu, Coca Dragomir, Dan Stănescu
Grafică coperte I şi IV: Claudiu Voicu
Corectură: Maria Iordache, Dan Stănescu
Anexe foto: Neculai Ursu

Lucrarea este realizată sub egida Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” şi a Societății Culturale Bucureşti-Chişinău.

Tipar: Karta-Graphic
www.kartagraphic.ro; Tel. 0722 730 710

CUPRINS

PREFAȚĂ

„Neamul este etern prin Cultul Eroilor”
(Nicolae Iorga)

Poporul român se mândreşte cu personalități care, l-a făcut cunoscut între popoarele lumii. Ne bucurăm că, spre deosebire de alte popoare, noi avem eroi care, de-a lungul istoriei noastre s-au jertfit pentru apărarea gliei străbune, a libertății şi ființei naționale ale poporului român.

Ne mândrim cu faptul că înaintaşii noştri şi-au omagiat şi cinstit eroii încă din cele mai vechi timpuri, trecând prin epoca veche, evul mediu, ajungând în epoca modernă, când domnul Unirii din anul 1859, Alexandru Ioan Cuza a elaborat acte normative pentru comemorarea, omagierea şi cinstirea memoriei înaintaşilor noştri.

În timpul participării străbunicilor noştri la Războiul nostru cel Mare (1916-1919) cum l-a numit apostolul neamului românesc, Nicolae Iorga, din inițiativa Ministerului de Război şi a Bisericii Ortodoxe Române, la data de 12 septembrie 1919 s-a înființat Societatea „Mormintelor Eroilor Căzuți în Război” care a adunat osemintele ostaşilor români şi a ostaşilor din armatele beligerante în Cimitire Militare (ale eroilor) şi în Cimitire Civile.

Din luna iunie 1927, S.M.E.C.R. s-a transformat în Societatea „Cultul Eroilor” şi din luna iulie 1940 în Aşezământul „Regina Maria” pentru Cultul Eroilor. Prin eforturile acestor asociații, conjugate cu participarea Administrațiilor centrale şi locale s-au construit 106 Cimitire şi 13 Mausolee ale Eroilor, unde-şi dorm somnul de veci mii de eroi români şi militari din armatele beligerante.

Prin eforturile autorilor acestei lucrări, colonelul (rtr) Constantin Chiper şi locotenentul (rtr) inginer Neculai Ursu au fost adunate numele eroilor din actualul județ Vaslui, din Arhivele Militare Naționale Bucureşti şi Piteşti şi din evidența Serviciului Județean Vaslui, al Arhivelelor Naționale, precum şi din evidența primăriilor comunale. Numele şi prenumele unor eroi şi veterani de război, care s-au afirmat în mod deosebit în acțiunile militare la care au participat, le-am prezentat pe larg, pentru a oferi învățăminte tinerei generații şi locuitorilor din județul Vaslui şi din celelalte județe ale țării noastre.

Aceşti bravi militari şi-au vărsat sângele şi foarte mulți ş-au jertfit pentru a alunga pe cotropitorii din vecinătatea țării noastre sau din îndepărtări, arătându-le că aceste locuri sunt ale poporului care, s-a născut în acest spațiu geografic şi nu a dus decât războaie de apărare a vieții, bunurilor făurite de el în spațiul carpato-danubiano-pontic.

Eroii ştiuţi sau neştiuţi, biruitori sau înfrânţi, anonimi sau rămaşi în legendă, au intrat în conştiinţa noastră, ca şi limba, tradiţiile sau frumuseţile plaiurilor româneşti. Ei s-au aruncat în braţele morţii ca adevăraţi patrioţi şi tocmai de aceea continuă să sălăşuiască în memoria noastră.

Sperăm că această lucrare, ca şi cele anterioare realizate de colonelul în retragere Constantin Chiper şi colaboratorii săi, va sluji cadrelor didactice care, participă la procesul instructiv-educativ al tinerilor, precum şi tuturor iubitorilor de istorie, care-şi vor găsi o părticică din trecutul lor şi al familiilor lor, fie că au participat direct la acţiuni militare sau sunt urmaşi ai acelor eroi sau veterani de război.

Autorii lucrării au adunat în viaţa şi activitatea lor informaţii şi fapte despre participarea şi jertfa de sânge ale cadrelor militare şi ostaşilor din fostele judeţe Tutova, Fălciu şi Vaslui, participanţi la Războiul de Independenţă 1877-1878, Primul Război Mondial 1916-1919 şi cel de al Doilea Război Mondial 1941-1945. Ei, în calitate de membri activi ai Asociaţiei Naţionale Cultul Eroilor „Regina Maria" vă roagă respectuos, de pe poziţia socială pe care o aveţi, să participaţi activ la cinstirea memoriei înaintaşilor noştri prin întreţinerea şi îngrijirea Cimitirelor Eroilor, Cimitirelor Civile, a monumentelor şi troiţelor eroilor, să organizaţi şi să desfăşuraţi acţiuni culturale de cunoaştere a faptelor de eroism a străbunicilor, bunicilor şi părinţilor noştri, participanţi la Războiul de Independenţă, Primul Război Mondial şi al Doilea Război Mondial, precum şi a celor care s-au jertfit în teatrele de acţiuni militare, în Kosovo, Irak şi Afganistan şi a celor care şi-au pierdut viaţa în închisori şi lagăre de exterminare.

Ne exprimăm speranţa că toţi cetăţenii României aflaţi în graniţele sale şi românii care trăiesc în afara cadrului naţional să nu uite jertfele străbunicilor, bunicilor şi părinţilor noştri pentru apărarea gliei strămoşeşti şi a libertăţii Poporului Român.

Autorii

Prescurtări şi abrevieri

A. – Armată
A.R. - Armata Română
Art. – Artilerie
Av. – Aviație
B. – Batalion
Bg. - Brigadă
Bt. – Baterie
C.A. - Corp Armată
Cap. – Caporal
Cav. – Cavalerie
Cl. – Călăraşi
Col. – Colonel
Cp. – Campanie
Cpt. – Căpitan
D. – Divizie
Dn. – Divizion
I.D.R. - Inalt Decret Regal
I. – Infanterie
Int. – Intendență
Es. – Escadrilă
Esc. – Escadron
Ge. – Geniu
Gl.a. – General armată
Gl. bg. – General de Brigadă
Gl. c.a. – General corp armată
Gl. d. – General divizie
Lt. – Locotenent
Lt. col. – Locotenent colonel
M. – Marină
M.R. - Ministerul de Război
M.C.G. - Marele Cartier General
M.S.M. - Marele Stat Major
Pat. – Patrulă
Pi – Pionieri
Mr. – Maior
Plt. – Pluton, Plutonier
Plt. adj. – Plutonier adjutant
Plt. mj. – Plutonier major
R. – Regiment
Rş. – Roşiori
Rtr. – retragere
Rez. - rezervă
Sg. – Sergent
Sg. mj. – Sergent major
Slt. – Sublocotenent
Sold. – Soldat
S.M.G. - Statul Major General

I. ARMATA ROMÂNĂ, EROII ŞI VETERANII TUTOVENI, HUŞENI ŞI VASLUENI ÎN RĂZBOIUL DE INDEPENDENȚĂ 1877-1878

Dubla alegere a lui Alexandru (după unele surse Alecsandru) Ioan Cuza în calitate de domn în Principatele Unite, precum şi evoluția ascendentă a vieții politice, economice, sociale, culturale şi militare a României erau strâns legate de consolidarea actului istoric în datele de 5/17 ianuarie şi 24 ianuarie / 5 februarie 1859. Unirea Moldovei cu Țara Românească a creat cadrul favorabil propăşirii armatei naționale, stimulând idealul tuturor românilor pentru ridicarea oştirii la nivelul celor mai bune armate din Europa – condiție indispensabilă pentru pregătirea luptei în vederea obținerii independenței de stat a României şi realizarea unității naționale a tuturor românilor.[1]

În contextul istoric dat, desfăşurarea optimă a procesului de organizare şi întărire a oştirii naționale a impus realizarea, unificarea organizatorică a armatelor celor două principate româneşti, care a marcat primul pas către unirea definitivă a celor două țări surori, aparținând aceluiaşi neam românesc. Măsurile unificatoare au cuprins rapid toate articulațiile oştirii, de la structuri până la instrucție, de la organismele de conducere până la servicii, şi a fost simțitor facilitată de asemănările între cele două armate ale fostelor principate româneşti. Acțiunea a debutat în luna martie 1859, când au fost dislocate de la Iaşi la Bucureşti două batalioane din Regimentul de Muşchetari şi Bateria de Artilerie Călăreață, iar de la Bucureşti la Iaşi a fost deplasat un Regiment de Infanterie. În ambele capitale, trupele „au fost primite cu bucurie şi simpatie, ca premergătorii măririi naționale”, cum înregistra un ziarist contemporan.

Pe platoul de la Floreşti, județul Prahova s-a constituit Tabăra de Instrucție, unde s-au concentrat 12.000 de ostaşi din ambele Principate, în luna aprilie 1859, conduse de ministrul de război din Moldova, colonelul Nicolae Milicescu şi ministrul de război din Țara Românească, colonelul Ion Emanoil Florescu, sperându-se să se obțină „înfrățirea între deosebitele trupe, care nu s-ar fi putut dobândi astfel în zeci de ani”, operație care a condus la omogenizarea în timp mai scurt a celor două armate. Totodată s-a pregătit oştirea pentru apărarea curburii munților Carpați împotriva unei eventuale invazii din partea armatei austriece. Începând din iulie, 1859, instrucția în Tabără a condus-o domnul Alexandru Ioan Cuza, până la sfârşitul lunii august 1859.[2]

În anul 1861, trupele armatei române s-au antrenat şi în două tabere de concentrare din Bucureşti: una la Malmaison, cealaltă pe „câmpul” de la Floreasca. În anul 1862 au fost instruite în Tabăra de la Colentina, următoarele unități militare : Batalionul de Vânători de câmp, Regimentele 2 şi 6 Infanterie, două escadroane de Cavalerie din Regimentul 2 Cavalerie, două Baterii de artilerie, un Detaşament de tren şi o Ambulanță sanitară. În anul 1863 au fost concentrați alți 8.500 de ostaşi în Tabăra de la Cotroceni, în vederea desfăşurării instrucției comune.

---

[1] Istoria Militară a poporului român, volumul 4, Editura Militară, Bucureşti, 1987, pag. 413-414.
[2] Ibidem pag. 414-415.

Armata permanentă, componentă de bază a sistemului de apărare a României după unirea din 1859, a cunoscut în cei şapte ani de domnie a lui Alexandru Ioan Cuza importante mutații de ordin cantitativ şi calitativ, devenind o instituție modernă, suplă şi eficientă a puterii militare defensive a țării, capabilă să îndeplinească misiuni complexe în campanie, să reziste unui atac din afară şi să participe la viața social-politică, economică şi culturală a țării. Domnul Alexandru Ioan Cuza a înființat la 22.11.1859 Statul Major al Armatei Române, a unit în anul 1860 cele două ministere de război în unul singur, a unificat şcolile militare, a realizat Regulamente şi Instrucțiuni militare, a creat uniforme militate pentru toate categoriile de militari, a pus bazele industriei de apărare, a realizat noi cazărmi militare, a consolidat infanteria, artileria, cavaleria şi grănicerii, a înființat armele Geniu, Servicii şi administrație, a înființat Marina fluvială, Serviciul sanitar, a importat armament modern de la firma Deport Italia, din Prusia şi Belgia. La 01.09.1863 a înmânat unităților militare drapelul tricolor.

La data de 11/23 februarie 1866, sub presiunea liderilor opoziției conservator-liberale, ce îşi asiguraseră sprijinul câtorva ofițeri din garnizoana Bucureşti, Alexandru Ioan Cuza a fost obligat să abdice. În locul său a fost proclamat domnitor la 10/22 mai 1866, Principele Carol I de Hohenzollern.

Aducerea unui monarh dintr-o dinastie europeană a fost prezentată ca o măsură de asigurare a stabilității interne şi de contracarare a oricărei dispute pentru putere în care s-ar fi putut angaja vechile familii princiare din Principatele Române. Pe de altă parte, prin inițiativele din februarie-mai 1866, s-a urmărit preîntâmpinarea intervențiilor diplomatice şi militare străine.

Evenimentele din această perioadă nu au umbrit contribuția incontestabilă a lui Alexandru Ioan Cuza la dezvoltarea României moderne şi la asigurarea condițiilor politico-militare indispensabile trecerii la lupta pentru cucerirea independenței de stat a României.

Timpul cuprins între anii 1866-1877 este caracterizat, printre altele, de efortul susținut desfăşurat de toate structurile responsabile pentru a se continua opera militară a domnului Alex. Ioan Cuza. Principala realizare a acestui deceniu de rodnice împliniri a constituit-o consolidarea tuturor componentelor alcătuitoare ale unui program militar modern, în cadrul unui sistem de apărare călăuzit de principiile directoare ale națiunii armate. Constituția din anul 1866 şi trei legi succesive, prima din 1868, urmată de cele din 1872 şi 1874, au dat bază juridică şi au creat cadrul legislativ adecvat dezvoltării sistemului militar de apărare a tânărului stat român modern. Legile enunțate au fixat organismului militar românesc structurile organizatorice corespunzătoare resurselor umane şi materiale ale țării.[3]

Elementele componente ale armatei române au fost fixate la patru: armata permanentă cu rezerva ei, armata teritorială, formată din dorobanți şi călăraşi, milițiile, garda orăşenească, şi gloatele la sate,[4] iar, prin Legea din 1872, s-au adus cele mai importante modificări structurii şi destinației grănicerilor şi

[3] *Monitorul, Jurnal Oficial al României* nr. 142 din 1/13.07.1866, pag. 637/638; *Monitorul Oastei*, an XI nr. 21, din 22.06.1868, pag. 257-271; *Monitorul Oastei*, nr. 14 din 1872, pag. 265-275; *Monitorul Oastei*, nr. 14 din 01.06.1874, pag. 597-608.

[4] General **Ion Şuța**, *Infanteria Română*, vol. 1, Ed. Militară, Bucureşti, 1977, pag. 194.

dorobanților şi s-au desființat Corpul Grănicerilor şi Corpul Dorobanților, iar în locul lor s-au înființat:

- pe scheletul batalioanelor de grăniceri, 8 regimente de dorobanți, ca unități de infanterie permanentă şi cu schimbul, în cadrul diviziilor teritoriale. Structura organizatorică a regimentului de dorobanți era identică cu structura regimentului de infanterie linie.[5]

- pe scheletul unităților de dorobanți, 8 reg. de călăraşi (trupe cu schimbul).

La 26 noiembrie 1876 s-au înființat încă 8 regimente de dorobanți (de la 1 ianuarie 1877). Infanteria Armatei Române cuprindea la 1 ianuarie 1877:[6]

- regimente de infanterie de linie, reorganizate în anul 1873, pe două batalioane a patru companii, cu un total de 6.400 oameni;

- batalioane de vânători de câmp, constituite din patru companii, cu un total de 1.600 oameni ;

- infanteria teritorială, formată din 16 regimente de dorobanți, a două batalioane, cu un efectiv total, prevăzut în bugetul pe anul 1877, de 33.995 de oameni, dintre care 426 ofițeri şi asimilați în grad.

Războiul din 1877-1878 a izbucnit în momentul în care criza sistemului otoman a atins cotele cele mai înalte, fiind determinat de marile frământări sociale ce au avut loc aproape în tot imperiul şi în special în Balcani, începând cu răscoala din 1875, favorizând trecerea Rusiei țariste la acțiuni militare.[7]

Cucerirea independenței de stat a României prin forța armelor, dar şi a luptei diplomatice, constituie un moment de importanță crucială în istoria modernă a poporului român. Ea s-a înfăptuit prin jertfa de sânge a peste 10.000 de ostaşi români, căzuți pe câmpul de luptă – morți şi răniți – din cei 125.000 de oameni mobilizați în războiul de independență.[8]

România a desfăşurat activitatea diplomatică cu multă prudență. Pentru a evita transformarea teritoriului țării într-un teatru de război, în vederea desfăşurării acțiunilor de luptă în Bulgaria, guvernul român a acceptat trecerea trupelor țariste prin România. În acest scop, la 4 aprilie 1877 s-a semnat Convenția guvernamentală ruso-română, urmată de ruperea relațiilor cu turcii.[9]

Convenția ruso-română încheiată de guvernul României cu guvernul țarist a fost adoptată de Corpurile Legiuitoare la 16 şi 17 aprilie, iar la 29 aprilie 1877 Adunarea Deputaților a declarat starea de război între România şi Poarta Otomană. În ziua de 9 mai 1877, ministrul de externe al României, Mihail Kogălniceanu declara în Adunarea deputaților: „Domnilor deputați nu am nici cea mai mică îndoială şi frică de a declara în fața Reprezentanței Naționale că suntem o națiune liberă şi independentă”.[9]

După aceasta au urmat moțiunile Camerei şi Senatului, prin care se lua act că independența absolută a României a primit consacrarea oficială. Armata rusă a traversat teritoriul României şi râul Dunărea, ajungând pe teritoriul Bulgariei şi sub comanda supremă a marelui duce Nicolae, fratele țarului Alexandru al II-lea,

---

[5] Ibidem, pag. 195.
[6] Ibidem, pag. 208.
[7] Ibidem, pag. 230.
[8] Ibidem, pag. 231.
[9] *Monitorul Oficial,* nr. 59, din 11.06.1882, pag. 1458-1461

a desfăşurat împotriva armatei turce bătăliile din zilele de 8 şi 18 iulie 1877. Armata rusă a suferit înfrângeri, în ambele bătălii, determinându-l pe marele duce Nicolae, să solicite urgent ajutor, în termeni umilitori, domnitorului Carol I, comandantul Armatei române, care-şi avea Punctul de Comandă la Poiana Mare, județul Dolj. Domnitorul Carol I a acceptat cererea Marelui Duce Nicolae şi a ordonat trecerea A. Române operative în Bulgaria-C. 2 Armată Român – în Zona Plevna cu un efectiv de 58.700 oameni. Locuitorii Județelor Tutova şi Fălciu au trimis în războiul de independență. R.12 Dorobanți Tutova-Fălciu. Prin Înalt Decret nr.371 din 18 febr. 1869 s-a înființat la Huşi B.32 Miliții, ca unitate teritorială a județului Fălciu. În anul 1872 B.32 Miliții Fălciu s-a transformat în B.1 Dorobanți al R. 7 Dorobanți, cu reşedința în oraşul Iaşi.

În luna nov.1876, prin Înalt Decret nr.2195 s-au înființat încă 8 (opt) R. de dorobanți. În aceste condiții, B.1 Dorobanți Huşi al R. 7 Dorobanți Iaşi s-a transformat în B.2 Dorobanți, cu reşedința în Huşi. După aceasta, la 9 apr. 1877, B.2 Dorobanți Huşi, format din ostaşi ai meleagurilor Jud. Fălciu a plecat sub comanda mr. Ciuhureanu la Bârlad, subordonându-se R. 12 Dorobanți Bârlad.

La 14 aprilie 1877, R.12 Dorobanți Bârlad-Huşi, format la 1 ian.1877 din B.1 Dorobanți Tutova şi B. 2 Dorobanți Huşi, a plecat cu trenul la Bucureşti, fiind cantonat în cazarma „Cuza". La sfârşitul lunii iulie 1877, R.12 Dorobanți a fost trecut pe teritoriul Bulgariei. Pe linie operativă regimentul se subordona Brigăzii 1-a I. Focşani, D. a 3-a I. Teritorială Galați şi C. 2 Armată. Din județele Tutova, Fălciu şi Vaslui au fost conncentrați luptători şi în R.: 6 Linie Tecuci, 7 Linie Iaşi, Batalioanele de Vânători Iaşi şi Galați (batalioane de infanterie) şi R. de Călăraşi nr. 7 Iaşi şi nr. 8 Focşani.

În zilele de 30 şi 31 august 1877 s-a desfăşurat bătălia a treia de la Plevna, în care s-au evidențiat şi luptătorii din R.12 Dorobanți Tutova-Fălciu care, a luptat în eşalonul unu al D. a 3-a I. Galați la nord şi sud de râul Bucovului, la aproximativ 3 km sud-vest de Verbița. Efectivele D. a 3-a Galați au ajutat D. a 4-a Iaşi care, avea în subordine şi R.13 Dorobanți Iaşi-Vaslui, să ocupe reduta Grivița 1. Nu a fost posibil să ocupe şi reduta Grivița 2, din cauză că nu au fost făcute atent recunoaşterile pozițiilor de luptă. Astfel, s-a descoperit ulterior între cele două redute o luncă, ce s-a înscris în istorie ca Valea Plângerii. Acțiunile pentru cucerirea redutei Grivița 2 au continuat şi în lunile septembrie, octombrie şi noiembrie 1877, când trupele turceşti au fost complet încercuite.

Ostaşii tutoveni, huşeni şi vasluieni au participat la asediul Plevnei până la 28 nov.1877 şi apoi la forțarea gl. Osman Paşa, cu cei 45.000 de ostaşi din Plevna să capituleze. Gl. Osman Paşa s-a predat col. bârlădean Mihail Cristodulo Cerchez.[10]

Un număr de luptători de pe aceste meleaguri au luptat şi la ocuparea redutelor din fața Cetății medievale Vidin. La 19 ian.1878, gl. Izet Paşa s-a predat cu cei 10.000 ostaşi turci din Cetatea Vidin, încheindu-se luptele pe teritoriul bulgar, luând sfârşit un război crâncen, la care a participat şi tânăra armată modernă română. Armata română a pierdut în luptele desfăşurate împotriva Armatei turce, 10.000 de ostaşi din cei 125.000 de ostaşi, angajați în acest război drept pentru poporul român.

---

[10] *Monitorul Oastei,* nr. 28, din 13.07.1891, pag. 913-914.

Colonelul Alexandru-Ioan CUZA

Locuitorii județului Vaslui şi îndeosebi locuitorii fostului Județ Tutova/Bârlad se mândresc cu faptul că Alexandru-Ioan Cuza (după unele surse Alecsandru sau Alessandru Ioan Cuza), a realizat o pagină glorioasă în istoria națională a românilor. A venit pe lume la data de 20 martie 1820, într-o mahala a localității Bârlad. Părinții săi, vornicul Ioan N. Cuza şi Soltana Cozadini, de sorginte greacă, i-au asigurat o copilărie fericită la moşia lor din localitatea Bărboşi, județul Fălciu. Şi-a făcut studiile gimnaziale în Iaşi, în cadrul pensionului lui Victor Quenin, desăvârşindu-şi instruirea la Paris, unde a urmat liceul şi, apoi, cursuri de drept şi medicină.

În perioada 1837-1840 a fost cadet în armată, la arma cavalerie. Apoi a lucrat în calitate de membru al Judecătoriei Covurlui însă în octombrie 1845 şi-a dat demisia, participând alături de tinerii revoluționari români la pregătirea revoluției burghezo-democrate din martie 1848, în Moldova. A fost arestat împreună cu tatăl său, cu Costache Negri, cu Vasile Alecsandri, precum şi cu alți nouă revoluționari socotiți periculoşi. Toți au fost transportați, în câteva căruțe, la Galați şi îmbarcați pe o corabie, pentru a fi trimişi în Turcia.

Intervenția hotărâtă a Elenei Rosetti-Cuza, fiica postelnicului (membru al sfatului domnesc) Iordache Rosetti-Solescu şi a Ecaterinei (născută Sturza, la Miclăuşeni, lângă Roman), cu care se căsătorise la data de 30 aprilie 1844, la Soleşti, județul Vaslui, pe lângă consulul englez Cumingham, a condus la deturnarea, spre țărmul Brăilei, a corăbiei care se îndrepta spre Măcin, ajutându-i pe arestați să scape cu viață. În luna mai 1848 Alexandru-Ioan Cuza a participat la adunarea de pe Câmpia Libertății, de la Blaj, alături de alți revoluționari moldoveni, munteni, bănățeni şi transilvăneni. După un autoexil, la Paris şi la Constantinopol, Cuza a revenit în Moldova, însoțindu-l pe noul domn al țării, Grigore-Alexandru Ghica (1849-1856), ferm adept al unirii Principatelor Române.

În timpul domniei lui Grigore-Alexandru Ghica, Alexandru-Ioan Cuza a fost numit Preşedinte al Judecătoriei Covurlui, lucrând în Galați până în 1851, apoi Director al Ministerului de Interne, la Iaşi, până în 1853, după aceea agă (şef al poliției), în anii 1853-1856, în Iaşi şi, de la data de 7 iulie 1856, pârcălab (administrator) al portului şi oraşului Galați. La data de 6 iunie 1855 Grigore-Alexandru Ghica i-a acordat titlul de vornic (reprezentant al domniei cu drepturi depline) în administrarea oraşului Galați. În timpul caimacanului Nicolae Vogoride, Alexandru-Ioan Cuza a fost încadrat în armată, acordându-i-se, succesiv, gradele de slt. (6 martie 1857), lt. (24 aprilie 1857), cpt. (28 aprilie 1857) şi mr. (3 mai 1857). Protestând împotriva falsificării alegerilor din luna mai 1857, de către Nicolae Vogoride, Cuza şi-a dat demisia din armată şi din funcția de pârcălab de Galați, la 6 iulie 1857, gest care a avut un mare ecou în țară şi în străinătate. După repetarea alegerilor, în luna septembrie 1857, Alexandru-Ioan Cuza a fost rechemat în armată, avansat la gradul de colonel şi numit în înalta funcție de locțiitor al hatmanului armatei. Ales deputat de Galați şi membru al Divanului ad-hoc de la Iaşi, Alexandru-Ioan Cuza a contribuit la pregătirea alegerilor din ziua de 5 ianuarie 1859. Cu mare entuziasm şi deosebite eforturi, forțele unioniste din Moldova şi Muntenia l-au ales pe Alexandru-Ioan

Cuza domn, atât în Moldova, la data de 5/18 ianuarie 1859, cât şi în Muntenia (Ţara Românească), la 24 ianuarie / 6 februarie 1859, această alegere având un extraordinar ecou pe toată întinderea pământului românesc, de o parte şi de alta a munţilor Carpaţi. Până la 11 feb. 1866, când a fost obligat să abdice, Cuza a organizat înfăptuirea reformelor în domeniile militar, politic, economic, învăţământ, cultură şi legislaţie.

În timpul domniei sale s-au adoptat măsuri pentru unificarea administrativă şi organizarea instituţiilor moderne ale statului, inclusiv cea dintîi împărţire administrativă a teritoriului României, în judeţe, oraşe şi comune. A fost modificat sistemul de măsuri şi greutăţi, acesta fiind înlocuit cu sistemul european, în vigoare şi astăzi. Au fost adoptate Codul Penal şi Codul Civil modern (napoleonian) precum şi alte acte legislative, în spirit european, potrivit cărora se impunea egalitatea cetăţenilor în faţa legii şi a impozitelor. Au fost organizate comerţul, meseriile, industria şi transporturile. În timpul domniei sale a fost promulgată legea pentru organizarea instrucţiunii publice, prin care învăţământul primar de 4 clase devenea obligatoriu, general şi gratuit şi au fost aşezate pe baze temeinice învăţământul secundar şi superior, acesta din urmă fiind beneficiar al înfiinţării universităţilor din Iaşi (1860) şi din Bucureşti (1864). S-a generalizat folosirea alfabetului latin în administraţie şi învăţământ.

Ajutat de sfetnici apropiaţi, în frunte cu Mihail Kogălniceanu, Alexandru-Ioan Cuza a desfiinţat claca şi a împroprietărit ţăranii, rămânând permanent în conştiinţa lor, a adoptat legea electorală şi a înfăptuit secularizarea averilor tuturor mănăstirilor, toate acestea fiind acţiuni energice şi curajoase, care au contribuit la progresul general al ţării şi racordarea României la cerinţele civilizaţiei europene.

Chiar dacă s-au eludat unele dispoziţii ale Convenţiei de la Paris, din 7/19 august 1858, care a funcţionat drept Constituţie a ţării, la 2/14 mai 1864 a fost dizolvată Adunarea (parlamentul) şi s-au adoptat, prin decret, Legea electorală şi Legea rurală. Domnia autoritară a lui Alexandru-Ioan Cuza a fost impusă de nevoia accelerării reformelor şi a luptei împotriva conservatorilor şi a unor proprietari care se opuneau reformelor progresiste. Domnul Alexandru-Ioan Cuza a acordat o atenţie specială Armatei Române, punând în practică multe dintre prevederile programelor stabilite în anul 1848. Cu sprijinul miniştrilor de război Constantin Milicescu, Ion Emanoil Florescu şi Savel Manu, Armata Română a fost organizată pe baze moderne, adoptându-se măsuri progresiste:

* dislocarea, în luna martie 1859, din Iaşi la Bucureşti, a unor unităţi de infanterie şi cavalerie şi mutarea altora din Bucureşti la Iaşi, urmărind omogenizarea armatei;

* organizarea Taberei Militare de la Floreşti Prahova, care şi-a desfăşurat activitatea în perioada aprilie - septembrie 1859, aici instruindu-se 12.000 de ostaşi (infanterie, cavalerie, artilerie, grăniceri şi dorobanţi) din Moldova şi Ţara Românescă, aprofundându-se sentimentele de frăţie umană;

* înmânarea, la 1/13 sept.1863, în cadru solemn, pe Câmpia de la Cotroceni, a noilor steaguri (drapele de luptă), cu culorile roşu, galben şi albastru, pe care erau scrise cu fir auriu cuvintele HONOR ET PATRIA, precum şi numărul şi numele unităţii militare. Cu acest prilej, domnul Cuza a ţinut o emoţionantă cuvântare: *„Ofiţeri, subofiţeri, caporali şi soldaţi, astăzi va fi una din cele mai*

însemnate în datinile noastre. Primind steagurile cele noi, aduceți-vă pururea aminte că vă încredințez onoarea Țării. Steagul e România! Acest pământ binecuvântat al Patriei, stropit cu sângele străbunilor noştri şi îmbelşugat cu sudoarea muncitorului. El este familia, ogorul fiecăruia, casa în care s-au născut părinții şi copii voştri! Steagul este încă simbolul devotamentului, credinții, ordinii şi a disciplinei ce reprezintă oastea. Steagul e totodată trecutul, prezentul şi viitorul Țării, întreaga istorie a României. Într-un cuvânt, steagul reprezintă toate victoriile şi virtuțile militare, care se cuprind în acele două cuvinte săpate pe vulturii români: ONOARE ŞI PATRIE! Ofițeri, subofițeri, caporali şi soldați, jurați să păstrați cu onoare şi fără pată steagurile voastre şi astfel veți corespunde încrederii şi aşteptării ce am pus, cu Țara întreagă, în voi. Jurați a le apăra în orice întâmplare ca un sfânt depozit ce încredințez bravurei şi patriotismului vostru.”;

* extinderea aplicării Codicei Penale şi a Regulamentului Serviciului Interior moldovean în întreaga armată română;

* introducerea uniformei militare comune şi a echipamentului unic pentru ofițeri şi trupă;

* unificarea instrucției la toate armele din compunerea armatei;

* înființarea S.M.G. (12 nov.1859), menit să coordoneze întreaga activitate de instruire şi educație din armată;

* unificarea M.R. din Moldova cu cel din Muntenia, în 1860, numindu-l în fruntea noului organism pe Ion-Emanoil Florescu, avansat gl. în luna mai 1860;

* crearea unui corp de administrație şi intendenți (în august 1860);

* crearea unui corp specializat de genişti militari (în octombrie 1860);

* unirea întregii flotile de Dunăre într-un corp unic (în octombrie 1860);

* organizarea Serviciului Sanitar Unificat condus de doctorul Carol Davilla;

* centralizarea şcolilor militare, mai întâi la Iaşi, apoi mutarea lor în Bucureşti, şi unificarea programelor de învățământ ale acestora;

* înființarea şcolii militare regimentare şi a şcolii militare de gimnastică;

* înființarea de noi unități militare şi reorganizarea celor existente;

* înființarea de noi cazărmi pentru cazarea trupelor; în Ploieşti a fost construită, în anul 1863, cazarma de pe strada Torcători, pentru cartiruirea B.1 din R.7 Linie (I.) Bucureşti-Ploieşti, şi cartiruirea unui escadron de cavalerie în cazarma situată pe strada Rudului;

* dotarea armatei cu mijloace moderne de luptă, provenind atât din import (Franța, Italia şi Belgia), cât şi din țară, pentru aceasta fiind înființate noi unități manufacturiere de reparație a armamentului şi modernizarea stabilimentelor militare existente: Pirotehnia de la Bucureşti, Pulberăriile de la Lăculețe (Dâmbovița) şi Târgşor (Ploieşti), Arsenalul Armatei din Dealul Spirii (1863), Fonteria pentru țevi de tun de la Târgovişte;

* creşterea numărului personalului militar, în anul 1865 efectivul armatei permanente era de 19.365 de ostaşi, iar cel al trupelor teritoriale de 24.548;

* În pofida acestor deosebite realizări, la sfârşitul anului 1865 forțele reacțiunii, care deveniseră foarte puternice, au pregătit abdicarea domnului Alexandru-Ioan Cuza. În noaptea de 10/11 februarie 1866, mult după miezul nopții, complotiştii sprijiniți de generalul Nicolae Haralambie, comandantul garnizoanei militare Bucureşti, conduşi de comandantul gărzii palatului, maiorul

Dimitrie Lecca (care va deveni ministru de război în noul guvern), au intrat în Palatul Domnesc. Domnul Cuza a iscălit actul de abdicare, fără a opune rezistență. În cursul aceleiaşi nopți, Alexandru-Ioan Cuza a fost silit să părăsească Bucureştiul, îndreptându-se spre Ploieşti, Predeal, Braşov şi, mai departe, spre Viena. Criticând acest act odios, marele poet Mihai Eminescu scria: „*Vor trece anii şi nu va exista român căruia să nu-i crape obrazul de ruşine, de câte ori va răsfoi istoria neamului său la pagina 11 februarie şi stigmatizarea acelei negre felonii va răsări pururi în memoria generațiilor, precum în orice an răsare iarba lângă mormântul vândutului Domn (…). Căci 11 februarie este un act de laşitate şi ceea ce istoria nici unui popor din lume n-a scuzat vreodată e laşitatea*”.

Fostul domn a peregrinat prin Austria, Italia şi Germania. În momentul forțatei plecări din țară se aflau de față membrii locotenenței domneşti şi ai noului guvern, cărora Alexandru-Ioan Cuza, cu aleasă demnitate, le-a spus: „*Să dea Bunul Dumnezeu să-i meargă țării mai bine fără mine, decât cu mine. Să trăiască România!*”. Alexandru-Ioan Cuza s-a stins din viață la data de 15 mai 1873, ora 1:30, sub privirile neputincioase ale soției sale şi ale medicilor, la hotelul „Europa”, din Heidelberg (Germania), care-l găzduise până în ultima clipă a vieții. Pe Certificatul de deces, principesa Elena Cuza a tăiat locul naşterii Bucureşti, scriind corect Bârlad. După obținerea paşaportului de către cumnatul său, Theodor Rosetti, agentul diplomatic al României la Berlin, rămăşițele pământeşti ale fostului domn au fost transportate în țară, cu trenul mortuar, la data de 24 mai şi au ajuns la Ruginoasa, județul Iaşi, la 27 mai.

Alexandru-Ioan Cuza a fost înmormântat, în ziua de 29 mai 1873, în biserica din curtea conacului familiei, de la Ruginoasa, care fusese cumpărat de la Mihail Sturza, vărul principesei Elena Rosetti-Cuza. La slujba religioasă au participat mii de țărani, veniți din toate colțurile țării, precum şi prietenii devotați, din rândul cărora nu lipseau: Vasile Alecsandri, Costache Negri, Mihail Kogălniceanu, Petre Grădişteanu, Petru Poni. În cuvântul omagial rostit la mormântul lui Alexandru Ioan Cuza, Mihail Kogălniceanu spunea: „*Nu greşalele lui l-au răsturnat, ci faptele cele mari*”.

În martie 1944, ca urmare a stabilirii frontului ruso-germano-român, pe Carpații Orientali, Paşcani, Târgu Frumos, Iaşi, Chişinău, osemintele domnlui Alexandru-Ioan Cuza au fost depuse la Mănăstirea Curtea de Argeş şi, ulterior, la Biserica „Trei Ierarhi” din Iaşi, alături de osemintele fostului domnitor al Moldovei şi primului savant de notorietate europeană, Dimitrie Cantemir (martie-aprilie 1693 şi 1710-1711). Aşa cum aprecia Mihail Kogălniceanu, Alexandru-Ioan Cuza şi-a scris singur istoria: „*Fața țărei este pagina istoriei lui Alexandru Ioan Cuza. Alexandru Ioan I nu are trebuință de istoriograf. El singur şi-a scris istoria sa, prin legi, prin actele cu cari a făcut el un stat, o societate, alta decât aceea ce i-a fost dată, când l-am proclamat domnitor.*”

În conştiința românilor, Alexandru-Ioan Cuza a fost şi rămâne cel dintâi Domn al României moderne, întemeietorul statului național român modern. El a condus cu inteligență şi dăruire acțiunea de propăşire a României pe drumul modernizării. Cu tenacitatea unui om hotărât să meargă până la capăt cu reformele, el a depăşit atât obstacolele create pe plan intern de conservatorii şi liberalii radicali, cât şi obstacolele externe venite din partea marilor puteri

vecine. În timpul domniei, Cuza s-a străduit să introducă statul pe calea civilizației Europei occidentale, cu deosebire a celei franceze, de aceeaşi sorginte latină ca şi cea românească, având un sprijin de nădejde în Napoleon al III-lea, împăratul Franței.

Alexandru-Ioan Cuza a avut un caracter integru, sincer şi cu vederi largi, fără a avea idei extremiste. Era spiritual, inteligent, popular şi iubit de popor. N-a dorit să facă cu orice chip carieră sau să pună în umbră pe ceilalți prin mari însuşiri. Nu era orator de talia lui Mihail Kogălniceanu, nici talentat ca Vasile Alexandri şi nici nu avea prestigiul lui Costache Negri. Era, în schimb, o fire dezinteresată, ce nu se folosise de slujbele avute în administrație pentru a face avere. Nici ca domn n-a avut avere. Privind în timp, fără ură şi părtinire, Zoe Sturza, sora lui Costache Negri, scria în 1881: „*Principele Cuza va avea totdeauna o pagină strălucitoare în istoria țării sale. Căci dacă omul a avut slăbiciuni inerente sărmanei noastre naturi umane, suveranul a fost întotdeauna integru şi pătruns de cel mai mare patriotism*".

Poetul Mihai Eminescu îl aprecia pe Alexandru-Ioan Cuza ca pe „*unul dintre Domnii cei mai patriotici din câți au fost vreodată în țările Dunării române*". Istoricul Florin Constantiniu, în lucrarea „O istorie sinceră a poporului român" (pag. 218) arăta: „*Cuza este una din cele mai de seamă personalități ale istoriei româneşti. Inteligent, voluntar, abil, hotărât să meargă până la capăt*".

Cu trecerea timpului prestigiul lui Cuza a crescut, în ciuda faptului că marii moşieri, liberalii radicali şi vârfurile clerului bisericesc nu-i păstrau o amintire frumoasă. La cererea poporului, partidele de guvernământ au fost nevoite să atribuie denumirea Alexandru-Ioan Cuza unui număr de 16 localități rurale, precum şi unor instituții de învățământ superior, primar şi gimnazial din județele Vaslui, Neamț, Iaşi, Galați, Vrancea, Bacău, Suceava, Botoşani, Dolj, Prahova, Ilfov, Călăraşi şi Kahul. De asemenea, numele domnului Alexandru-Ioan Cuza şi al principesei Elena Cuza au fost date unor străzi, bulevarde şi piețe din România. Domnului Cuza, soției sale şi sfetnicilor apropiați le-au fost realizate monumente de for public şi busturi, cum sunt cele din: Iaşi, Craiova, Galați, Focşani, Râmnicu Sărat, Huşi, Bârlad, Brăila, Ploieşti, Bucureşti, Floreşti şi Gorgota din județul Prahova, Chişinău (Republica Moldova), Gura Galbenă (Raionul Cimişlia, Republica Moldova), Heidelberg (Germania) şi altele. S-au realizat muzee bine dotate şi documentate la Iaşi, Galați, Ruginoasa, Focşani şi în alte localități. Au fost scrise multe cărți cu carcter istoric şi beletristic, au fost realizate valoroase compoziții muzicale, picturi şi lucrări grafice. În data de 25 ianuarie 2020, la Emisiunea dedicată armatei de la ora 9 a.m., avocatul Boroş Dumitru, Primarul Municipiului Barlad, a confirmat că vor finaliza lucrările de amenajare a Muzeului „Alexandru Ioan Cuza", în casa din Bârlad în care s-a născut domnitorul.[11]

[11] 1. **I. Boicu, Gh. Platon, Al. Zub**, *Cuza Vodă în memoriam*, Editura Junimea, Iaşi, 1973.

2. **C-tin C. Giurescu**, *Alexandru Ioan Cuza*, Editura Militară, Bucureşti, 1973.

3. Conferențiar universitar dr. **G. D. Iscru**, *Monstruoasa coaliție şi detronarea Domnului Unirii Românilor, Alexandru Ioan Cuza*, Casa de editură şi librărie „Nicolae Bălcescu", Bucureşti, 2008.

4. **Florin Constantiniu**, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2002.

General Mihail-Cristodulo CERCHEZ

Atunci când Alexandru-Ioan Cuza împlinise vârsta de 19 ani şi, ca tânăr cadet, îmbrăcase tunica cu fireturi de lăncier în oastea Moldovei, la Bârlad, în familia medicului Cristodulo Cerchez a văzut lumina zilei, la 8 iunie 1839, Mihail Cerchez, căruia ursitoarele târgului i-au prezis o strălucită carieră militară. A copilărit în atmosfera patriarhală oferită de străzile liniştite din preajma „Cerbului de aur”, nu departe de Biserica „Sfinții Voievozi”. Şcoala primară a urmat-o în Bârlad, fiind coleg cu numeroşi fii de negustori şi căruțaşi. Studiile superioare le-a făcut la Iaşi, în cadrul Academiei Mihăilene, forul cel mai înalt de învățământ din capitala Moldovei. După terminarea studiilor, pentru a satisface dorința părinților, tânărul absolvent a fost încadrat, pentru scurt timp, ca funcționar la Ministerul Justiției din Iaşi. O chemare lăuntrică l-a făcut pe Mihail Cherchez să abandoneze biroul confortabil din localul aflat la poalele Copoului, pentru a-şi îndrepta paşii către poarta cazărmii R. 4 Linie (I.) din Iaşi. La 23 mai 1856 Mihail Cerchez, având vârsta de 17 ani, s-a înrolat în armată, ca voluntar. Datorită pregătirii sale, dar şi calităților care-l recomandau ca pe un mare comandant, la 10 aprilie 1857 a fost avansat la gradul de slt. În toamna aceluiaşi an, ofițerul a participat la manevre militare, dând dovadă de bună stăpânire a principiilor tactice în conducerea plutonului. În 1858, în cadrul inspecției efectuate de eşalonul superior, plutonul pe care l-a comandat a obținut calificativul maxim. Frumoasele rezultate dobândite încă din primul an al carierei sale militare, au constituit premizele acordării, la 2 sept. 1858, a gr. de lt.

Mişcarea unionistă din Iaşi a avut o mare înrâurire asupra tânărului ofițer. Alături de ceilalți camarazi din R4 Linie şi de cetățenii oraşului Iaşi, lt. Mihail Cerchez a trăit mărețele momente de fericire, cu ocazia dublei alegeri a lui Alexandru-Ioan Cuza, ca Domn al Principatelor Unite. Datorită suflului patriotic care, cuprinsese sufletele tuturor românilor, locotenentul Mihail Cerchez a făcut din programul de pregătire al A. Române, conceput de colonelul Alexandru-Ioan Cuza, propria cauză a muncii sale. La 30 august 1860 Mihail Cerchez a fost avansat la gradul de cpt şi, din ordinul Domnului Alexandru-Ioan Cuza, a fost trimis în Franța, pentru a asista la manevrele organizate de armata franceză în zona Chalons, acolo căpătând noi cunoştințe în activitatea de instruire a ostaşilor.

Întrunirea unei părți a A Române, la 20 iulie 1863, în Tabăra de la Cotoceni, în vederea unificării instrucției unităților de toate armele (infanterie, cavalerie, artilerie şi altele), căpitanul Mihail Cerchez s-a remarcat prin exercițiile tactice de luptă, organizate şi conduse de el în teren. După terminarea programului de tabără, Mihail Cerchez a fost avansat la gradul de maior, iar câteva luni mai târziu, la 27 decembrie 1863, la ordinul Domnului Alexandru-Ioan Cuza, a fost mutat la comanda Batalionului 2 din Regimentul 1 Linie (Infanterie) Bucureşti. Despărțirea de oraşul amintirilor sale, l-a afectat într-o oarecare măsură pe maiorul Mihail Cerchez. La Iaşi îşi lăsase colegii din Academia Mihăileană şi din Regimentul 4 Linie, precum şi pe entuziaştii membri ai Societății Literare „Junimea”, printre fondatorii căreia se număra şi el.

La „Junimea” ofițerul îi cunoscuse pe Iacob Negruzzi, Vasile Pogor, Titu Maiorescu, Mihai Eminescu, Ion Creangă, Vasile Alecsandri şi pe mulți alții. Acest fapt l-a determinat pe George Panu să noteze în amintirile sale : *„deşi*

ofițerii Mihail Cerchez și Nicolae Scheleti erau cu garnizoanele în diferite orașe, ei figurau pe lista membrilor Societății Literare Junimea din Iași".

La trei ani de la mutarea lui Mihail Cerchez în Bucureşti, în noaptea de 11 februarie 1866 Alexandru-Ioan Cuza a fost obligat să abdice. Indignat peste măsură de complotul urzit împotriva primului Domn al Principatelor Unite, maiorul Mihail Cerchez a refuzat să depună jurământul față de Locotenența Domnească, instituită de către complotişti. Ofițerul a plătit pentru curajul şi fermitatea sa, fiind scos din rândul cadrelor active ale armatei permanente şi încadrat în Batalionul 2 din Inspectoratul 2 Grăniceri. Dându-şi seama că nu este dorit în rândurile cadrelor active ale armatei, maiorul Mihail Cerchez a demisionat, la 1 august 1866. S-a retras în comuna Zaboloteni, județul Iaşi, locul de naştere al soției sale, cu care se căsătorise din dragoste, în februarie 1864.

În ciuda gradului militar mic, maiorul Mihail Cerchez a fost bine cunoscut şi apreciat în garnizoanele militare Iaşi şi Bucureşti. Drept urmare, la 22 martie 1867, Mihail Cerchez a fost rechemat în tânăra Armată Română modernă şi numit comandant al B. 3 din Corpul Trupelor de Grăniceri, care-şi avea reşedința la Ştefăneşti, județul Botoşani. Energic, exigent şi plin de inițiativă, maiorul Mihail Cerchez a reuşit în câteva luni de zile să schimbe fața batalionului, organizându-l şi instruindu-l temeinic, motiv pentru care în ziua de 2 oct. 1867, a fost avansat la gradul de lt.col. şi mutat la R. 4 Linie (I.) Iaşi, în funcția de comandant de batalion, unitate în care îmbrăcase uniforma militară.

Muncind aici cu multă dăruire, lt.col. Mihail Cerchez a fost avansat în funcția de locțiitor al comandantului de regiment, pe care l-a condus cu conştiinciozitate profesională în Tabăra de la Furceni (județul Tecuci). Drept recunoştință, la 23 august 1869, Mihail Cerchez a fost avansat la gradul de col. (la 30 de ani) şi a fost numit comandant al R. 4 Linie (I.) din garnizoana Iaşi. Timp de şapte ani, col. Mihail Cerchez a depus o muncă asiduă pentru educarea şi instruirea în bune condiții a subordonaților, organizând şi conducând personal cursuri de tactică şi exerciții în teren, desfăşurând lecții de istorie militară, realizând studii despre marii gânditori ai epocii şi scriind articole şi reflexii despre A. României şi cultivarea sentimentelor patriotice în sufletele militarilor, pe care le-a publicat în „Revista militară".

Printre soluțiile pe care le recomanda armatei, sunt de remarcat : organizarea mixtă a armatei permanente şi a miliției, recrutarea regională, descentralizarea administrației, reorganizarea infanteriei prin contopirea regimentelor de linie cu cele de dorobanți. Pentru a cunoaşte organizarea şi tactica de instruire a armatelor vecine, colonelul Mihail Cerchez a participat în 1874 la manevrele militare din Serbia şi în anul 1875 la superioarele manevre militare din Rusia.

Înrăutățirea situației politico-militare din Balcani, în primăvara şi vara 1876, când bulgarii şi sârbii s-au ridicat la luptă pentru scuturarea jugului otoman, a determinat guvernul României să adopte o serie de măsuri pentru sporirea capacității de luptă a armatei, precum şi pentru apărarea malului stâng al Dunării, în special în zona oraşului Calafat. Printre cele mai importante măsuri s-au numărat constituirea, la 15 iunie 1876, a Corpului Unic de Observație pe Dunăre, pentru a respinge orice atingere directă sau indirectă a neutralității României, precum şi numirea la comanda acestui corp a colonelului Mihail

Cerchez. Pentru îndeplinirea importantei misiuni, el a primit în subordine : R.5 Linie (I.) Bacău, B.4 Vânători de Câmp Iaşi, un batalion de dorobanți, două escadroane de cavalerie din R.1 Călăraşi Dolj, o baterie de tunuri din R.1 Art. Bucureşti, precum şi toate pichetele de grăniceri aflate între Calafat şi Vârciorova. Efectivele şi tehnica de luptă erau similare unei brigăzi de luptă. În luna aprilie 1877, conform noii ordini de bătaie a Armatei României, colonelul Mihail Cerchez a fost numit inițial la comanda D. a 2-a I. Bucureşti şi apoi a D.1-a I. Craiova. În mai-iunie 1877, trupele subordonate col. Mihail Cerchez au executat misiuni de apărare a frontierei de sud a țării şi au respins numeroasele incursiuni otomane alungându-le peste Dunăre. La 23 iulie 1877, conform noii structuri a Armatei Române, formată din Armata de Operații şi Armata (Corpul) de Observație, colonelul Mihail Cerchez a fost numit comandant al Diviziei de Rezervă, mare unitate care a intrat în compunerea Armatei de Operații, destinată să desfăşoare acțiuni de luptă la sud de Dunăre, pe teritoriul Bulgariei. În bătălia a treia de la Plevna, din 30 august 1877, Divizia de Rezervă, sub comanda col. Cerchez, a asigurat spatele D. a 3-a I. Galați şi D. a 4-a I. Iaşi, din cadrul A. de Operații, iar de la 9 sept. până la 28 nov.1877, a contribuit la asedierea trupelor otomane aflate în cetatea Plevna. La 28 nov.1877, unitățile comandate de colonelul Mihail Cerchez au participat cu succes la acțiunile duse împotriva trupelor otomane, care încercau să străpungă încercuirea, prima subunitate care, a pătruns în Plevna fiind B.1 din R.6 Linie (I.) Bucureşti, comandat de lt.col. Gheorghe Cotruț, subordonat Diviziei comandată de Mihail Cerchez. Gl. Osman Paşa s-a predat col. Mihail Cerchez, marcând astfel capitularea armatei otomane, din Cetatea medievală Plevna.

Referindu-se la această faptă, Mihail Kogălniceanu arăta că Mihail Cerchez este ofițerul „ *care s-a găsit față în față cu Osman Paşa şi dacă nu i-a cerut sabia, lăsându-i-o s-o ia alții, este respectul pentru acel leu de la Plevna, de la care nu voia să-i ia sabia, nici chiar avându-l ca prizonier*”. Pentru modul cum şi-a condus trupele în moment decisiv al bătăliei de la Plevna, colonelul Mihail Cerchez a fost avansat, la 1 dec.1877, gl. de brigadă. La 7 dec. 1877, conform organizării Armatei Române, gl.bg.Mihail Cerchez a primit comanda D. a 2-a I. Bucureşti, subordonată Corpului de Vest, destinat să nimicească gruparea otomană din zona Cetății Vidin. În încleştările din acestă zonă, generalul de brigadă Mihail Cerchez s-a evidențiat în mod deosebit prin alcătuirea planurilor de luptă şi conducerea unităților. În 12 ian.1878, D.a 2-a I. a obținut laurii victoriei în luptele de la Smârdan şi Inova. Un participant la luptele purtate acolo spunea că Mihail Cerchez „*alerga pe calul lui cel şag de la o unitate la altă unitate, îmbărbătându-ne în atac*”.

În Ordinul de Zi, dat după capitularea grupării otomane din Vidin, comandată de generalul Izet Paşa, comandantul Corpului de Vest al Armatei române arăta, printre altele : „*Victoria de la Smârdan câştigată în ziua de 12/24 ianuarie 1878 este una dintre cele mai frumoase ale Armatei României. În acea zi, drapelele fluturând pe întăririle de la Smârdan au dat Corpului de Vest completarea încercuirii Vidinului. Luptătorilor din acea zi, România vă admiră! Eu, comandantul Corpului de Armată Vest, mulțumesc generalului Mihail Cerchez, a cărui inteligență şi energie v-a condus*”.

Aceleaşi valoroase aprecieri au fost făcute şi de generalul Alexandru Cernat, comandantul Armatei de Operații din Vest care, sublinia: „*victoria de la Smârdan se datorește inteligenței generalului Mihail Cerchez*”, alături de curajul „*mai presus de toată lauda a trupelor de sub comanda sa*”.

Decorat cu ordinele „Steaua României” în grad de ofițer, „Virtutea Militară de aur” „Trecerea Dunării” şi „Apărătorilor Independenței”, gl de brig. Mihail Cerchez a activat în rândul oştirii române până în anul 1882, îndeplinind pe rând funcțiile de comandant al D.1-a Craiova şi a 4-a Iaşi. În D. a IV-a din garnizoana Iaşi a avut în subordine: R. 13 Dorobanți (I.) Iaşii, 14 Dorobanți Roman, 15 Dorobanți Piatra Neamț, 16 Dorobanți Botoşani,, 12 Dorobanți Tutova (cantonat în garnizoana Bârlad), 26 Dorobanți Huşi şi 29 Dorobanți Dorohoi (adică aproape toate unitățile de infanterie din Moldova). La 1 aprilie 1882, din motive de sănătate, a fost trecut în „retragere”, iar trei ani mai târziu, în pofida tuturor eforturilor făcute de medici, generalul Mihail-Cristodulo Cerchez a încetat din viață, la iulie 1885, la Iaşi, în vârstă de numai 43 de ani. Pentru întreaga țară, el a rămas una din luminoasele figuri ale Războiului pentru Independența de stat a României, un erou în nemurire.[12]

Colonel Grigore HANDOCA

Grigore Handoca s-a născut în 1837 în localitatea Vaslui. Părinții săi, Ioan şi Safta, provenind dintr-o familie înstărită i-au asigurat condiții să studieze la o şcoală particulară din Iaşi. După absolvirea studiilor civile s-a înscris în Şcoala Militară de Infanterie din Iaşi, absolvind-o cu gradul de sublocotenent în anul 1855. După absolvirea şcolii militare, Grigore Handoca la fost repartizat în R.4 I. Linie din Iaşi, în funcția de comandant de pluton. Participând la aplicații în Tabăra de instrucție de la Furceni/Tecuci, a fost apreciat foarte bine de către şefii direcți şi propus pentru avansare în gradul de locotenent. La propunerea comandantului de unitate, domnul Alexandru Ioan Cuza l-a trimis în anul 1862 la studii militare superioare în Franța, pe care le-a încheiat cu rezultate bune. Înapoiat în țară, Grigore Handoca a fost avansat la gradul de căpitan şi încadrat în funcția de comandant de compania în B. de Vânători (I.) înființat de Cuza.

În noaptea de 10/11 febr.1866, cpt. Grigore Handoca a făcut parte din grupul de conspiratori care, a forțat pe domnul Alexandru Ioan Cuza să semneze abdicarea din funcția de şef al statului modern Român. Grupul conspiratorilor a fost format din colonelul Nicolae Haralambie, comandantul unui regiment de artilerie, maiorul Dimitrie Lecca (comandantul Batalionului de pază în acea noapte), căpitanul Alexandru Candiano-Popescu, căpitanul Alexandru Mălinescu (comandantul gărzii de pază la palatul domnesc în acea noapte care, având remuşcări, mai târziu s-a sinucis), căpitanul Grigore Handoca (ofițer de rond pe garnizoana Bucureşti, în acea noapte), căpitan C. Pilat, căpitan Alexandru Lipoianu, căpitan Anton Berindei, căpitan Anton Costescu, sg.mj. Ion Nădejde, sg. Mironescu şi alți militari. După abdicarea lui Cuza s-a constituit locotenența domnească, formată din: liberalul Nicolae Golescu, conservatorul Lascăr Catargiu şi col. Nicolae Haralambie care, a format guvernul Ion Ghica- şeful

[12] Comandor, profesor universitar dr. **Traian Anastasiei**, *Urmașii lui Peneș Curcanul*, Editura Univers Științific, București, 2007.

guvernului şi ministru de externe. Ceilalți miniştri au fost: D. A. Sturdza, D. Ghica, maiorul Dimitrie Lecca (ministru de război), I. Cantacuzino, Petre Mavrogheni, şi alții. Abdicând, domnul Alexandru Ioan Cuza a fost dus la Cotroceni şi apoi în casa lui Costache Ciocârlan (aproape de Spitalul Colțea), om de încredere al lui C. A. Rosetti. De aici, domnul a fost transportat la Predeal, Duminică seara/13 februarie 1866, fiind însoțit până la şoseaua Kiselef, de miniştrii de interne şi justiție, de colonelul Cornescu, căpitanul Costescu şi comisarul civil Anton Arion. Trecând prin Ploieşti, Alexandru Ioan Cuza a fost salutat de prefectul Văcărescu. Ca recunoştință a trădării, Grigore Handoca a fost avansat la gradele de maior şi locotenent-colonel. El a participat la Războiul de Independență 1877-1878 şi împreună cu ceilalți militari trădători s-au reabilitat primind recompense de la Carol I. O parte dintre trădători au regretat trădarea comandantului suprem. Alexandru Candiano-Popescu l-a vizitat pe domnul Cuza la Florența cerându-şi iertare. În Războiul de Independență Alexandru Candiano-Popescu a comandat B. 2 Vânători Ploieşti. Din 1890 unitatea a fost mutatăt în Bucureşti. Ulterior, Alex. Candiano-Popescu a intrat deplin în grațiile lui Carol I. Domnitorul Carol I l-a avansat pe Grigore Handoca la gradul de col. şi l-a numit în 1880 prefect al județului Putna. Ziarul „Adevărul" într-un număr din luna mai 1881, referindu-se la inspecția desfăşurată de col. Grigore Handoca, în județul Putna şi localitatea Focşani, îl lăuda că a determinat pe primarul localității, Nicolae Bene să asigure buna salubritate în localitate. Prefectul județului i-a asigurat lucrătorii, căruțele şi uneltele pentru activitățile de salubritate. Prefectul fusese anunțat că Regele Carol I va efectua o vizită la Focşani.

La 18 octombrie 1881, Regele Carol I şi Regina Elisabeta au vizitat timp de două zile județul Putna şi localitatea Focşani, cu prilejul inaugurării Căii ferate Mărăşeşti, Focşani, Râmnicul Sărat, Buzău. Ziarul „Adevărul" din 22 oct. 1881 a descris pe larg acest eveniment, înserând şi mulțumirilre Prefecturii Putna şi a Primăriei Focşani pentru investiția făcută. Col. Grigore Handoca a fost căsătorit cu Elisabeta Ionescu din Ploieşti. După pensionare s-a stabilit în Ploieşti, având locuință pe strada Mihai Bravu nr. 55. În luna octombrie 1917, avea vârsta de 80 ani. În activitatea desfăşurată în armată, Grigore Handoca a fost decorat cu Ordinele „Coroana României" în grad de cavaler, „Trecerea Dunării", Ordinul „Francisk Iosif", Ordinul „Alexandru al Serbiei" cu spade, în grad de cavaler.[13]

Maior Ion ARABU

Ion Arabu s-a născut în 1852, în Bârlad. După absolvirea studiilor primare şi secundare, în localitatea natală, a frecventat cursurile Şcolii Militare Ofițeri Infanterie, încheind-o cu rezultate bune şi avansarea în gradul de sublocotenent.

Sublocotenentul Ion Arabu a fost încadrat în funcția de comandant de pluton în R.1 I. din Iaşi, unitate în care a fost avansat la gradele de locotenent şi căpitan.

---

[13]1. **Ion, Boicu, Gheorghe Platon, Alexandru Zub**, Editura Junimea, Iaşi, 1980.
2. Conferențiar universitar dr. **G. D. Iscru**, *Monstruoasa coaliție şi detronarea domnului Unirii Românilor, Alexandru Ioan Cuza,* Editura Nicolae Bălcescu, Bucureşti, 2008.
3. **Daniel Siegfriedsohn**, *Ofițerii care l-au arestat pe Domnul Statului Român, Alexandru Ioan Cuza*, Bucureşti, 1866 (lucrare studiată de locotenentul (ret) ing. Neculai Ursu).
4. **Anişoara Trincă-Buruiană**, *Pagini de Istorie familială, de Dumitru Ioan Handoca* (lucrarea este postată pe internet, în manuscris).

După înfiinţarea regimentelor de dorobanţi (infanterie teritorială), tânărul ofiţer a fost mutat, în anul 1876, la R.14 Dorobanţi Roman, unitate subordonată D.a 4-a I. Iaşi, comandată de generalul de brigadă Dumitru Racoviţă. Avansat la gradul de maior, Ion Arabu a fost numit comandant al B.1 Dorobanţi, din R.14 Dorobanţi Roman. În primăvara şi vara anului 1877, Ion Arabu s-a ocupat de instruirea subordonaţilor, participând la toate şedinţele de instruire şi la aplicaţiile desfăşurate de regiment şi divizie. În aprilie 1877, marea unitate a fost deplasată la Bucureşti şi în luna mai, la Corabia. La sfârşitul lunii iulie 1877, efectivele D.a 4-a I. Iaşi au fost deplasate pe teritoriul Bulgariei, intervenind în sprijinul trupelor ruseşti care, au reuşit să cucerească oraşul Nicopole. Ostaşii Batalionului 1 Dorobanţi, împreună cu celelalte efective din regiment şi divizie, au primit ordin de a asigura serviciul de garnizoană şi paza oraşului Nicopole.

În bătălia a treia de la Plevna, din 30/31 august 1877, R.14 Dorobanţi Roman a făcut parte din eşalonul doi al D.a 4-a I., reuşind împreună cu celelalte efective ale marii unităţi să cucerească, după cel de al patrulea asalt, reduta Griviţa 1. Nereuşindu-se înfrângerea grupării otomane din cetatea Plevna, comandamentul româno-rus a hotărât prelungirea asediului cetăţii, până la capitularea inamicului. Ostaşii D. a 4-a I. au contribuit, prin acţiuni permanente de hărţuire, la capitularea, în 28 noiembrie 1877, a celor 45.000 de ostaşi turci, conduşi de vestitul general Osman Paşa.

Conform ordinului comandantului Comandamentului trupelor româno-ruse, princepele Carol I, D. a 4-a I. a primit apoi misiunea de-a participa la ocuparea redutelor din faţa cetăţii Vidin şi la lichidarea grupării turceşti din cetatea Vidin. Începând cu sfârşitul lunii decembrie 1877 şi continuând în luna ianuarie 1878, ostaşii marii unităţi şi ai regimentelor componente au participat la lichidarea rezistenţelor turceşti din raionul Tatargic. Generalul Izet Paşa, comandantul garnizoanei Vidin, a capitulat împreună cu cei 10.000 de ostaşi turci, la 19 ian. 1878. Oostaşii români au contribuit la încheierea armistiţiului şi a războiului ruso-româno-turc. Pentru actele de vitejie înfăptuite în Războiul de Independenţă, maiorul Ion Arabu a fost decorat cu Ordinul „Steaua României”, la 9/21 septembrie 1877.

Urmând exemplul tatălui lor, fiii maiorului Ion Arabu au îmbrăţişat şi ei cariera militară, participând la războiul pentru întregire statală şi eliberare naţională (1916-1919) şi la războiul pentru reîntregire statală şi naţională (1941-1945). Primul, Dumitru Arabu a fost avansat până la gradul de general în arma cavalerie, al doilea, Ion Arabu a ajuns la gradul de colonel în arma infanterie şi al treilea, Vasile Arabu a ajuns până la gradul de maior. O familie de militari demnă de respect pentru contribuţia adusă la obţinerea independenţei de stat a României şi făurirea României Mari.[14]

Căpitan Niculae MARCU

Niculae Marcu s-a născut în anul 1853 în localitatea Tăcuta, judeţul Vaslui. Părinţii săi, Constantin şi Zamfira, şi-au trimis fiul la Şcoala fiilor de militari din Iaşi, pe care a absolvit-o cu rezultate bune, la 3 sept.1872. După absolvirea şcolii

[14]1. Gl.lt. **Ion Şuţa**, *Infanteria Română*, vol. I, Editura Militară, Bucureşti, 1977, pag. 218-233.
2. **Oltea Răşcanu-Gramaticu**, *Bârladul şi gloria militară*, Editura PIM, Iaşi, 2013.

din Iaşi Niculae Marcu a fost admis la Şcoala Militară de Ofiţeri din Bucureşti, specialitatea Artilerie, la 15 septembrie 1872, pe care absolvit-o la 24 aprilie 1875, cu gradul de sublocotenent, fiind repartizat în Regimentul 3 Artilerie.

În calitate de şef de secţie artilerie şi-a adus aportul la instruirea tinerilor artilerişti, împreună participând la Războiul de Independenţă 1877-1878. Pregătind şi sprijinind acţiunile de luptă ale infanteriştilor şi cavaleriştilor, tânărul ofiţer s-a remarcat în luptele desfăşurate la Plevna şi în luptele pentru ocuparea Redutei Griviţa 1, făcând parte din D. a 4-a I. Pentru comportarea curajoasă în lupte, sublocotenentul Niculae Marcu a fost decorat cu Ordinul „Steaua României” în grad de ofiţer şi cu „Virtutea Militară”. La 1 aprilie 1881 ofiţerul a fost avansat la gradul de lt. şi a fost mutat în R. 1 Art. din Craiova, aici comandând şi instruind ostaşii unei baterii de artilerie. Acumulând experienţă în instruirea ostaşilor, şefii direcţi l-au mutat, la 1 aprilie 1883, în funcţia de comandant de companie în Arsenalul Armatei.

Avansat la gradul de căpitan, la 10 mai 1884, Niculae Marcu a fost mutat în R.7 Artilerie Focşani, în funcţia de comandant baterie artilerie. În funcţiile pe care le-a ocupat ofiţerul a fost apreciat de către şefii direcţi cu calificative bune, fiind apreciat ca ofiţer inteligent, activ, energic, modest şi foarte bun camarad. Ca urmare a îmbolnăvirii grave, în anul 1890, ofiţerul a fost trecut în rezervă, cu drept de pensie. A fost decorat cu Medalia „Trecerea Dunării” şi „Virtutea Militară” de argint.[15]

Căpitan Nicolae ŢENESCU

S-a născut cu patru ani înainte de Unirea Principatelor Române, la 15 decembrie 1855, în oraşul Bârlad. În anul 1873, impulsionat de măsurile luate de guvernul României pentru pregătirea tinereiarmate române în vederea obţinerii independenţei de stat, Nicolae Ţenescu s-a înscris ca voluntar în armata română. Cercul de Recrutare Tutova din oraşul Bârlad l-a repartizat, la cererea sa, la R.10 Dorobanţi „Putna” (I. Teritorială), din oraşul Focşani. A participat activ la instrucţia individuală, a grupei, a plutonului, a companiei, batalionului şi regimentului, fiind foarte bine apreciat de către comandanţii direcţi. R.10 Dorobanţi „Putna” a participat cu mult eroism şi înalt spirit de sacrificiu la Războiul de Independenţă sub comanda lt.col. Gh. Mărdărescu, în subordinea B.1-a I. Focşani, comandată de col. Gheorghe Ipătescu, şi a D. a 3-a I. Galaţi, comandată de col. George Angelescu.

După acceptarea participării Armatei Române, alături de Armata Rusă, la războiul ruso-româno-turc, în urma insucceselor armatei ruse în bătăliile desfăşurate împotriva armatei turcceşti, în zilele de 8 şi 18 iulie 1877, D. a 3-a I. Galaţi a fost concentrată la Zimnicea şi apoi la Băileşti.

În cadrul bătăliei a treia de la Plevna, din 30 şi 31 august 1877, efectivele D. a 3-a I. Galaţi au acţionat în eşalonul unu al C.2 A. Român, pe înălţimile de la nord şi sud de râul Bucov, la aproximativ 3 km sud-vest de Verbiţa. În eşalonul unu de atac al diviziei au fost dispuse R.8 I. Linie Bucureşti şi 10 Dorobanţi „Putna” Focşani. Pentru susţinerea lor a fost desemnat R.9 Dorobanţi Făurei-

[15] Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, litera M, căpitani*, Curent 90.

Brăila. Lipsa unor elemente de cercetare în cadrul dispozitivului de luptă, precum şi slaba informare a micilor comandanţi pentru a cunoaşte poziţiile de luptă ale inamicului, au condus la eşecul acţiunilor de luptă ale diviziei, din 30 august 1877. Aceasta a făcut ca în timpul luptei să apară o vale largă între reduta Griviţa nr. 1 şi reduta Griviţa nr. 2, denumită apoi „Valea plângerii”. În luptă au căzut eroic maiorul Gheorghe Şonţu, în fruntea B.1 Dorobanţi, din R.10 Dorobanţi „Putna” şi căpitanul Valter Mărăcineanu, din R.8 Linie Bucureşti care, tot timpul a luptat călare, în fruntea subordonaţilor săi, aşa cum arăta col. Grigore Ipătescu, comandantul Bg.1-a I. Focşani care, avea în subordine directă şi R.12 Dorobanţi (I. teritorială) Tutova-Fălciu. Pierderile D. a 3-a I. în atacul dat asupra redutei Griviţa nr. 2 din ziua de 30 august 1877 au fost apreciabile, înregistrâdu-se 794 de morţi:

* din R. 8 I. au murit: 10 ofiţeri, 21 subofiţeri, 322 gradaţi şi soldaţi;

* din efectivele R.10 Dorobanţi au murit: un ofiţer superior, 2 ofiţeri inferiori, 18 subofiţeri şi 420 soldaţi şi gradaţi. Luând în calcul şi răniţii, pierderile suferite au fost mult mai mari. La R.10 Dorobanţi „Putna” Focşani, din 20 de ofiţeri au mai rămas valizi numai 8 şi, din 1070 de gradaţi şi soldaţi, au rămas numai aproximativ 500. Efectivele rămase din D.a 3-a I. Galaţi au fost trecute în sprijinul D.a 4-a I. Iaşi care, a acţionat asupra redutei Griviţa nr. 1, reuşind să o ocupe şi să captureze un mare număr de prizonieri, un drapel de luptă şi trei tunuri.

Trupele D.a 3-a I. au cucerit Opanezul şi au creat condiţii D. a 2-a I. Bucureşti, comandată de col. Mihail Cristodulo Cerchez, să cucerească reduta Griviţa nr. 2, să se deplaseze pe Valea Bucovului şi să pătrundă în cetatea Plevna, obligându-l pe Osman Paşa, care era rănit, să capituleze, la 28 noiembrie 1877. R.10 Dorobanţi „Putna” Focşani a fost inclus în Detaşamentul unu, comandat de col. Slăniceanu, care a participat la ocuparea Cetăţii Rahova, la data de 7 nov. 1877, întrerupând legătura şi susţinerea cu mijloace de luptă a lui Osman Paşa, din Plevna.

La ocuparea Rahovei au căzut în luptă maiorul Dimitrie Giurăscu, din R.4 Dorobanţi Argeş/Piteşti, lt. Bordeanu, din acelaşi regiment, mr. băcăuan Constantin Ene, din R.6 Dorobanţi Bucureşti, şi alţi trei ofiţeri şi 86 soldaţi. În timpul luptelor au fost răniţi doi ofiţeri şi 139 soldaţi şi gradaţi. Rănit în timpul luptelor de la Plevna, sergentul Nicolae Ţenescu a fost citat prin O. de zi de comandantul R.10 „Putna”Focşani, lt.-col. Gheorghe Mărdărescu, şi a fost propus pentru înaintare în grad superior. Avansat la gradul de sg. mj., la 8 mai 1878, Nicolae Ţenescu a fost trimis la Şcoala Militară Ofiţeri Infanterie din Bucureşti, pe care a absolvit-o cu rezultate bune. Nicolae Ţenescu a urcat treptele ierarhiei militare până la gradul de căpitan.

Pentru comportarea eroică şi înalt spirit de sacrificiu în război, Nicolae Ţenescu a fost decorat cu „Virtutea Militară” de argint, „Trecerea Dunării”, „Apărătorii Independenţei” şi „Medalia comemorativă de campanie” rusă.

Rănile căpătate în război i-au afectat sănătatea. Ofiţerul a murit la 5 dec. 1907, fiind înmormântat cu onoruri militare în Cimitirul Eroilor Militari „Eternitatea” din Bârlad. [16]

---

[16] 1. Gl.-locotenent **Ion Şuţa**, *Infanteria Română*, vol. I, Ed. Mil., Bucureşti, 1977, pag. 223-232.

Locotenent Nicolae RADOVICI

Nicolae Radovici s-a născut la 31 iunie 1840 în comuna Olteneşti, judeţul Vaslui. Tânărul Nicolae Radovici s-a înscris voluntar în R. de I. 4 Linie (fost de muschetari) din Iaşi, la 8 aprilie 1861. Participând cu perseverenţă la activitatea de instruire din cazarmă şi din taberele de instruire de pe Dealul Şorogarilor, lângă Iaşi, şi Furceni, lângă Tecuci, a fost avansat cap., la 16 oct.1862, sergent, la 16 iunie 1863, pl., în 1965, şi slt. În anul 1876 slt. Nicolae Radovici a fost mutat în R. 1 Dorobanţi (I.) Craiova şi la 1 ian.1877 a fost avansat la gradul de lt. Unităţile de dorobanţi constituiau trupele teritoriale de infanterie. R.1 Dorobanţi era subordonat D.1-a Teritoriale din garnizoana Craiova, divizia având în subordine şi R. nr. 2 Dorobanţi din Râmnicu Vâlcea, nr. 3 din Slatina şi nr. 4 din Piteşti. Lt. Nicolae Radovici a fost numit comandant al plt. nr. 3, din Cp. a 3-a, R.1 Dorobanţi Craiova şi a participat la Războiul de Independenţă cu R.1 Dorobanţi, comandând Cp. a 2-a din B.al 4-lea Dorobanţi. Ofiţerul a luptat în cadrul detaşamentului comandat de col. Slăniceanu care, la 7 nov. 1877 a capturat trupele otomane din cetatea medievală Rahova. Lt.Nicolae Radovici a contribuit cu sângele său la semnarea actului independenţei României, căzând în luptele de la Rahova. Un glonţ inamic l-a lovit în cap. În aceste circumstanţe, lt. Nicolae Radovici a fost avansat, post-mortem, la gradul de căpitan şi decorat cu Medalia de argint „Virtutea Militară". În semn de recunoştinţă pentru sacrificiul suprem, dedicat Independenţei de Stat, în 1977 eroului Nicolae Radovici i-a fost înălţat un bust pe Aleea Eroilor din parcul municipiului Giurgiu.[17]

Sublocotenent Iustin HANDOCA

Iustin Handoca, fratele lui Grigore Handoca s-a născut la 23 aprilie 1856 în localitatea Vaslui. Părinţii săi Ion şi Safta i-au asigurat bune condiţii să închee şcoala primară în Vaslui şi apoi şcoala gimnazială în oraşul Iaşi. După absolvirea şcolii gimnaziale, Iustin Handoca s-a înrolat voluntar, la 1 sept. 1871, în R. 5 I. Linie, din oraşul Iaşi. Tânărul Iustin Handoca a fost avansat la gradul de caporal, la 16 mai 1872, sergent, la 1 ianuarie 1873 şi sublocotenent, în urma unui examen, la 16 iulie 1876. Slt. Iustin Handoca, numit comandant de pluton în Cp. a 7-a din R. 5 Linie, a participat la Războiul de Ind. 1877-1878, unitatea din care făcea parte fiind subordonată D. a 4-a Teritorială Iaşi, care mai avea în subordine şi R. 14 Dorobanţi (I.) Roman-Bacău, R. 3 Cl. Bucureşti, R 8 Cl. Buzău.

În urma insucceselor Armatei ruse în bătăliile din 8 şi 18 iulie 1877, cu Armata turcă, la cererea comandantului Armatei Ruse, Marele Duce Nicolae, fratele Ţarului Alexandru al II-lea, D. a 4-a I. Teritorială Iaşi a trecut Dunărea la sfârşitul lunii iulie 1877 şi s-a acoperit de glorie în luptele crâncene purtate pentru cucerirea oraşului Nicopole. Slt. Iustin Handoca s-a remarcat în mod deosebit în ziua de 31 iulie, când a susţinut cu foc ocuparea cetăţii Nicopole.

---

2. **Oltea Răşcanu-Gramaticu**, *Bârladul şi gloria militară*, Editura PIM, Iaşi, 2013.

[17] *1.* Arhivele Militare Române Piteşti*, Fond Memorii Bătrâni, litera R, Curent 232.*

2. Comandor profesor universitar dr. **Traian Anastasiei***, Urmaşii lui Peneş Curcanul,* Editura Univers Ştiinţific, Bucureşti, 2007, pag. 245.

Într-un document al vremii se arăta că „*sublocotenenții Iustin Handoca și I. Luchian au mers de şi-au aşezat compania de tiraliori pe malul Dunării sub focurile bateriilor turceşti, de unde au început a trage în contra lor, după ce şi-au realizat adăposturile necesare*”. La 27 august 1877 slt. Iustin Handoca se afla în linia a doua de atac, cu misiunea de a sprijini R.13 Dorobanți Iaşi-Vaslui în asaltul din fața cetății Plevna. În bătălia a treia de la Plevna, din 30 august 1877, slt. Iustin Handoca s-a aflat în eşalonul unu de atac al D. a 4-a I. Teritorială Iaşi care, a reuşit să cucerească reduta „Grivița” nr. 1. În timpul încleştărilor Iustin Handoca a fost grav rănit. Transportat la Spitalul din Turnu Măgurele, slt. Iustin Handoca s-a stins din viață, după o grea suferință. A fost decorat, post-mortem, cu Medalia de argint „Virtutea Militară”.[18]

Plutonier-major Constantin ȚURCANU

Peneş Curcanul, pe numele adevărat Constantin Țurcanu, s-a născut la data de 1 martie 1854, în oraşul Vaslui. Părinții săi, Gheorghe şi Mărgărinta, aveau rădăcini în localitatea Bouşori, comuna Soleşti, județul Vaslui, şi în oraşul Huşi. Aceştia s-au mutat pentru o scurtă perioadă de timp la Huşi, timp în care copilul a urmat acolo 5 clase primare. La vârsta de 15 ani Constantin Țurcanu s-a angajat ca lucrător la drumuri. În perioada 1874-1876 a satisfăcut stagiul militar în B.al 2-lea Dorobanți (I.) Vaslui, parte componentă a R.7 Dorobanți Iaşi-Vaslui, fiind avansat până la gradul de sergent. La 26 nov.1876, Ministerul de Război a hotărât să înființeze încă 8 regimente de dorobanți, de la 1.Ian.1877, crescând la 16 unități de dorobanți. În cadrul noii organizări, fostul R.7 Dorobanți Iaşi-Vaslui s-a transformat în R.13 Dorobanți Iaşi-Vaslui.

Tânărul sergent Constantin Țurcanu a fost mobilizat şi a participat la Războiul de Independență împreună cu camarazii din Vaslui şi Iaşi, înregimentați în cadrul R.13 Dorobanți Iaşi-Vaslui, comandat de lt-col. Ion Petrovici. În ziua de 27 august 1877, R.13 Dorobanți Iaşi-Vaslui, R. 5 I. de Linie Iaşi şi B. 2 Vânători de Câmp Ploieşti, care erau subordonate D. a 4-a I. Iaşi, au desfăşurat acțiuni de luptă pregătitoare, încununate de succes, pentru cucerirea redanului înaintat de la 900 m est de reduta Grivița 1 şi apoi pentru respingerea înverşunatelor contraatacuri date de ostaşii turci. Aceasta a fost prima victorie câştigată de trupele române în fața Plevnei, în urma căreia drapelul de luptă al R.13 Dorobanți Iaşi-Vaslui a fost decorat cu Ordinul „Steaua României”. Cu acea ocazie au fost decorați cu ordine şi medalii româneşti unii ofițeri, subofițeri şi soldați, printre care se afla şi Ctin Țurcanu.

În bătălia a treia de la Plevna, din 30 şi 31 august 1877, cu mari eforturi şi jertfe ale ostaşilor din D.a 3-a I. Galați, care avea în subordine şi R.12 Dorobanți (I.) Tutova-Fălciu, a fost cucerită reduta Grivița 1. După această victorie ostaşii au continuat luptele, reuşind să se apropie de reduta Grivița 2, prin cucerirea unor redanuri de apărare turceşti. Cu toate jertfele date de trupele româno-ruse, cetatea Plevna n-a putut fi cucerită şi s-a hotărât prelungirea asediului acesteia.

[18] *1.* Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni,* litera H, Curent 275.
2. Comandor profesor universitar dr. **Traian Anastasiei,** *Urmaşii lui Peneş Curcanul,* Editura Univers Ştiințific, Bucureşti, 2007, pag. 254.

În ziua de 7 oct. 1877, R.13 Dorobanți Iaşi-Vaslui a dat un atac asupra redutei Grivița 2, unitatea suferind mari pierderi. În aceste lupte a fost grav rănit şi sg. Ctin Țurcanu, care a fost transportat şi internat în Spitalul din Turnu Măgurele. Aici l-a cunoscut poetul Vasile Alexandri, de la Mirceşti, județul Roman (Neamț), care l-a imortalizat în poeziile „Sergentul" şi „Peneş Curcanul", din ciclul de poezii „Ostaşii noştri". Devenit un erou foarte cunoscut şi apreciat atât de către ostaşi, cât şi de către populația civilă, Peneş Curcanul a participat la Bucureşti, la 30 decembrie 1877, împreună cu alți camarazi, la solemnitatea decorării drapelului de luptă al unității cu Ordinul „Steaua României". La 8 octombrie 1878, împreună cu Lt. col. Ion Petrovici şi alți 60 de ofițeri şi gradați, reprezentând R.13 Dorobanți (I.) Iaşi-Vaslui, Peneş Curcanul a participat, la Bucureşti, la marea paradă militară numită „Întoarcerea triumfală a Armatei Române" din Războiul de Independență.

Numărul regimentelor de dorobanți, reorganizate în anul 1880 în baza unui Decret-lege, a crescut la 30, acestea fiind subordonate celor 5 divizii teritoriale. Toate regimentele de dorobanți au primit şi denumirea județului pe teritoriul cărora erau dislocate. În județul Vaslui a fost înființat R.VII „Racova" (după denumirea râului Racova) nr. 25 I. Vaslui. În acelaşi an, Sg. C-tin Țurcanu, a fost lăsat la vatră şi a fost numit picher pe şoseaua Vaslui-Soleşti, misiune de răspundere pentru îngrijirea acestui drum de importanță județeană.

Însă, cariera sa militară nu se încheie aici. În anul 1913, C-tin Țurcanu s-a prezentat voluntar pentru a lupta în cel de-Al Doilea Război Balcanic (23 iunie la 31 august 1913), în aceeaşi unitate vasluiană, R. VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui. În anul 1916 România s-a înscris, alături de Antantă (Franța, Anglia, Rusia), în Primul Război Mondial, care a fost numit de istoriografia românească *războiul pentru întregire statală și eliberare națională* sau *războiul nostru cel mare* (1916-1919). La mijlocul lunii iulie 1916, pornind din cazarma regimentului spre gară, cu fanfara militară în frunte, ochii bătrânului sergent s-au umezit de lacrimi, ca atunci când, în iulie 1877, populația oraşului condusese dorobanții, în urale, până la periferiile oraşului. Clipe de nostalgie şi aduceri aminte s-au înmănuncheat într-o hotărâre fermă, luată de veteranul Ctin Țurcanu, la cei 62 de ani, de a se înrola voluntar. În urma insistențelor sale, aşa cum menționează un document de arhivă, îngălbenit de vreme, a fost „*însumat voluntar, potrivit Înaltului Decret nr. 2784, Ordinul nr. 1, din 15 august 1916*", la R.VII„Racova"nr.25 I. Vaslui şi repartizat la plt. de stat major al regimentului.

Alături de camarazii mai tineri din regiment, veteranul Ctin Țurcanu a ajuns în pasul Oituz. Cu entuziasmul care l-a caracterizat toată viața, respectatul veteran a participat la înfrângerea rezistențelor inamicului din defileul munților Oituz, apoi a înaintat, alături de ostaşii regimentului, pe direcția localităților Miercurea Ciuc, Praid. La 27 sept.1916, ostaşii unității au ajuns în Sovata şi Băile Borsec dar, în urma unor puternice contraatacuri ale inamicului, cu durere în suflet au trebuit să se retragă pe vechile poziții ale munților Carpați. La 10 oct. 1916, R.25 I. a intrat în compunerea D.15 I., comandată de generalul Eremia Grigorescu, şi a primit misiunea de a apăra Dealul Muncelul şi înălțimile din jur. Răspunzând ordinului dat în octombrie 1916 de comandantul diviziei, transformat în deviza: „*Pe aici nu se trece*", ostaşii bravului regiment au făcut, în toamna anului 1916, un zid de netrecut în calea puternicelor atacuri inamice, executate în defileul Oituz. În timpul unei grele lupte de apărare, în lipsa

ofițerilor din Cp.a 3-a, răpuşi de gloanțele vrăjmaşe, sergentul Ctin Țurcanu a preluat conducerea subunității. Bravul subofițer a rămas la comanda Cp.a 3-a, acoperindu-se de glorie în luptele grele ce au urmat, pentru apărarea defileului Oituz. Dovada acestei brave comportări a veteranului o constituie aprecierile comandantului regimentului, în foaia calificativă: *„Deşi aflat la o vârstă înaintată, sergentul Constantin Țurcanu a fost un exemplu de bărbăție şi vrednicie, înfruntând toate greutățile campaniei. A suportat asprimea timpului, lipsurile, nevoile şi îndeosebi pericolele, stând pe pozițiile de la Muntele Seciu şi Dealul Slatinei, rămânând ca o pildă de virtute, abnegație şi devotament contigentelor tinere ce l-au văzut totdeauna la datorie. Pentru curajul şi mândria cu care a înfruntat toate greutățile războiului şi pentru caldele sale simțăminte ostăşeşti, acest veteran a fost decorat cu Medalia „Virtutea Militară"de război, clasa I-a.*".

Pentru modul eroic în care au luptat la Oituz trupele române din compunerea D.15 I., comandate de generalul Eremia Grigorescu, marea unitate a fost numită „Divizia de Fier". Pentru acelaşi motiv, R.25 I. Vaslui a fost decorat cu Înaltul Ordin de Război „Mihai Viteazul", clasa a III-a. În 14 ian.1917 sg. C-tin Țurcanu i-a revenit deosebita cinste de a purta drapelul unității şi de a-l înclina, plin de emoție, pentru ca distincția meritorie să fie prinsă pe mătasea acestuia. În ziua când a împlinit 63 de ani, la 1 martie 1917, comandantul regimentului a dat citire, în fața personalului din subordine, O.de Zi, nr. 1153, prin care sg. C-tin Țurcanu a fost avansat la gradul de pl., prinzând pe umerii săi cele două galoane de metal. În aceeaşi zi, plt. C-tin Țurcanu a fost încadrat în funcția de purtător şi păstrător al drapelului unității (port-drapel), fapt consemnat, spre cinstea veteranului, şi în registrul istoric al R.VII „Racova"nr. 25 I.Vaslui. Plt. C-tin Țurcanu a fost prezent în toate acțiunile de luptă, până la 26 nov.1917, când s-a încheiat, la Focşani, armistițiul cu Puterile Centrale şi apoi când unitatea a rămas în apărare pe graniță până la 9 martie 1918. La 9 martie, R.25 I. a fost trimis în Basarabia, pentru asigurarea ordinei interioare şi împiedecarea trupelor ruseşti şi ucrainiene de a pătrunde la vest de râul Nistru. La 8 mai 1918, veteranul de la Grivița şi Oituz s-a înapoiat la Vaslui, împreună cu ceilalți ostaşi din regiment.

În 28 oct.1918, R.25 I. Vaslui a fost remobilizat, împreună cu celelalte unități din A.R. Plt. C-tin Țurcanu a solicitat din nou aprobarea pentru a participa voluntar la acțiunile militare. La sfârşitul lunii noiembrie 1918, R. 25 I. Vaslui a părăsit oraşul şi s-a îndreptat spre Bucovina. Bătrânul veteran de război a luat din nou drapelul în primire şi cu garda acestuia a păşit în fruntea unității pe străzile oraşului Vaslui, fiind aclamat cu emoție de întreaga populație din oraş, care a participat la acest eveniment. Comandantul R.25 I. Vaslui a prezentat un nou raport eşaloanelor superioare, solicitând avansarea la gradul de slt. a pl. Constantin Țurcanu. Cu toate insistențele făcute de comandantul regimentului, propunerile sale n-au găsit ecoul dorit la M R. Totuşi, în semn de recunoştință, în luna aprilie 1920 i s-a acordat bătrânului ostaş, care împlinise 66 de ani, gradul de plt. mj., conform O. de Zi, nr. 1028. Mai târziu, conform Ordinului de Zi, nr. 10126, din 15 iunie 1923, ministrul Apărării Naționale a aprobat menținerea pl.mj. C-tin Țurcanu, veteran a trei războaie (1877-1878, 1913 şi 1916-1919) şi participant la campania militară din Bucovina de Nord, din perioada 1919-1921 în rândul cadrelor militare active ale armatei, până la sfârşitul vieții sale.

Pe bună dreptate, comandantul R.25 Dorobanți (I.) Vaslui menționa în ultima sa foaie de notare : *„Prezența bătrânului veteran, plutonier-major Constantin Țurcanu în mijlocul nostru este de un folos real. Însuflețește pe cei slabi moralicește și îi întărește pe cei ce cad în marșuri. El este o pildă vie a trecutului glorios și o dovadă grăitoare de felul cum trebuie să fie ostașul. Merită a-și trăi ultimele zile ale vieții în mijlocul camarazilor lui de arme*”. Pentru merite incontestabile, pt.mj. Constantin Țurcanu fost decorat cu: Crucea „Trecerea Dunării”, Medalia Apărătorilor Independenței, Medalia Comemorativă Rusă a Războiului din 1877-1878, şi, în mod cu totul excepțional, cu Ordinul „Steaua României”, care se acorda numai ofițerilor, cu Medalia „Virtutea Militară”, clasa 1-a, Medalia „Serviciul Credincios”, clasa 1-a, Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918, cu baretele Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, Medalia Crucea Italiană de război, medaliile poloneze „Crucea Vitejilor” şi „Crucea de Război” şi medalia „Victoria”.

Constantin Țurcanu a fost căsătorit şi a avut doi băieți: Costache şi Iosub. Primul său fiu, Costache Țurcanu, a avut cinci copii: Anastasia, Ioana, Vasile, Alexandru şi Maria. Fiica lui Vasile Țurcanu (1889-1965), Tița Țurcanu, născută la data de 26 august 1924, trăieşte şi azi, în localitatea Moara Greci, județul Vaslui. Plutonierul-major Constantin Țurcanu a decedat la data de 15 noiembrie 1932, în vârstă de 78 de ani, fiind înmormântat cu onoruri militare şi civile în Cimitirul Eternitatea din Vaslui, în sectorul dedicat Eroilor vasluieni din Războiul de Independență 1877-1878, Primul Război Mondial 1916-1917 şi al Doilea Război Mondial 1941-1945.

Cel mai mare istoric al poporului român, Nicolae Iorga, l-a omagiat dedicându-i pagina 1-a în ziarul „Neamul Românesc”, din 16 noiembrie 1932. Vasluienii, recunoscători, i-au atribuit numele său unei străzi din oraş, i-au realizat un bust şi în fiecare an, la 9 mai, Ziua Independenței de Stat a României şi la Ziua Eroilor, îl omagiază în cadrul festivităților desfăşurate în şcoli, la Muzeul de Istorie, la Casa de Cultură şi la Cimitirul Eroilor.[19]

Sergent-major Petre CARDAŞIU

S-a născut pe malul Prutului, în localitatea Fălciu, în 1853, într-o familie de răzeşi. La 12 aprilie 1872, când împlinise vârsta de 19 ani, Petre Cardaşiu s-a înrolat voluntar în armată, fiind încadrat în R.5 I. Linie Iaşi, care era cartiruit în cazarma de pe Bulevardul Copou. Într-un articol apărut în ziarul „Războiul”, în 1877, se scria : *„Petre Cardaşiu s-a distins prin energie şi bună conduită. În scurt timp (1876) a fost înaintat în gradul de sergent şi apoi în 1877, sergent-major, fiind stimat de superiorii săi, amicii şi subalternii săi*”. În anul 1877, după declararea mobilizării, st.mj. Petre Cardaşiu s-a deplasat cu R.5 Linie în zona de concentrare a D.a 4-a I. Teritorială Iaşi. La 3 iulie 1877, sg. mj. Petre Cardaşiu a participat la acțiunea de sprijinire cu foc, de pe malul stâng al Dunării, a trupelor ruse, care atacau garnizoana militară din Nicopole.

---

[19]1. **Petru Necula, Mihai Ciobanu**, *Dicț. personalităților vasluiene*, Ed.„Cutia Pandorei”, Vaslui.
2. Gl.mr. dr. **Vasile Apostol**, gl. bg. dr. **Constantin Ucrain**, *În slujba țării*, Ed. Pro Transilvania, Bucureşti, 2001, pag. 121-125.
3. Col. (rtr) **Constantin Chiper**, *Cronica militară a județului Vaslui*, Editura PIM, Iaşi, 2012.

Ca urmare a insucceselor Armatei Ruse în luptele din Bulgaria, din 8 şi 18 iulie 1877, o parte a A.R. a trecut Dunărea, în ajutorul Armatei Ruse, care ataca garnizoana otomană din Nicopole. După data de 20 iulie sg. mj. Petre Cardaşiu a executat, împreună cu ostaşii din subordine, misiuni de supraveghere a căilor de comunicații spre Rahova, precum şi misiuni de pază a trecerilor peste râul Osma. La 27 august 1877, B.1 din R.5 I. Linie Iaşi, comandat de maiorul Leonida Iarca, din care făcea parte şi subunitatea sg.mj.Petre Cardaşiu, a sprijinit atacul dat de R.13 Dorobanți Iaşi-Vaslui asupra redanului din fața redutei Grivița 1.

În fruntea subunității sale, Petre Cardaşiu a participat, la 30 august 1877, la puternicul atac pentru cucerirea redutei Grivița 1, subofițerul dând dovadă de un curaj deosebit. „*La începutul atacurilor pentru cucerirea redutei Grivița.*- scrie ziarul „Războiul"- *Petre Cardaşiu, lovit de un obuz… căzu foarte grav rănit şi în câteva ore şi-a dat cea din urmă suflare… cuvintele cele din urmă au fost: Înainte, înainte!*" Osemintele au fost depuse în Mausoleul de la Grivița, amenajat în 1902.[20]

Sergent Ilie JUVERDEANU

Ilie Juverdeanu s-a născut în 1855, cu patru ani înainte de Unirea Principatelor Române, sub domnul Alexandru Ioan Cuza. A copilărit pe frumoasele meleaguri ale localității Bogdănița şi a absolvit şcoala primară instituită de domnul unirii. El a participat alături de părinți la lucrarea pământului pe care tatăl său, căsătorit cu Casuca n.1859,d.1951 şi a avut 5 copii: Vasile n.1880; Iancu; Gheorghe n.1897,d.1984; Sevastița; Safta, l-a primit prin reforma agrară înfăptuită de Domnul Alexandru Ioan Cuza, în anul 1864**.**

În toamna anului 1876, Ilie Juverdeanu a fost recrutat de Cercul de Recrutare Tutova, cu reşedința în Bârlad şi a fost repartizat să satisfacă stagiul militar în abia înființatul R.12 Dorobanți (I. teritorială) din Bârlad, care avea cazarma în sudul oraşului, pe Calea Tecuci. Tinerele cadre militare active l-au ajutat pe recrutul Ilie Juverdeanu să se instruiască teoretic în sălile de pregătire, pe platoul de instrucție din cazarmă şi pe terenurile de instrucție din afara cazărmii. Soldatul Ilie Juverdeanu s-a remarcat în desfăşurarea marşurilor şi aplicațiilor împreună cu R. nr. 13 Dorobanți (I.) Iaşi/Vaslui. În luna martie 1882, sergentul Ilie Juverdeanu a fost lăsat la vatră. Mare i-a fost bucuria, când primarul comunei l-a chemat şi i-a donat 500 m pătrați de teren pentru a-şi construi casă de tânăr însurățel, aşa cum procedau înaintaşii răzeşi din localitatea Bogdănița. An de an, împreună cu soția sa şi cu sprijinul părinților şi-au sporit bunurile necesare într-o căsnicie, fiind favorizați şi de o perioadă de timp fără confruntări militare. La începutul lunii februarie 1907, când se anunțau mişcări țărăneşti în Moldova şi apoi şi-n Muntenia, sg. Ilie Juverdeanu a fost concentrat pentru împrospătarea cunoştințelor militare şi a-şi aduce contribuția la asigurarea liniştei în țară. În iulie 1907, când s-au liniştit mişcările țărăneşti, Ilie Juverdeanu a fost lăsat la vatră. În mai 1913, sergentul Ilie Juverdeanu a fost concentrat şi a participat cu R.12 Dorobanți (I.) „Cantemir" Bârlad la al Doilea Război

[20] 1. Gl. bg. dr. **C-tin Ucrain**, gl. bg. dr. **Mihăilă Bică**, *Eroilor Infanteriei Române. 1877-1878, 1916-1919, 1941-1945*, Editura Pro Transilvania, Bucureşti, 2006, pag. 14.

Balcanic, desfăşurat pe teritoriul Bulgariei, în 23 iunie-31 august 1913. Deşi luptele nu au fost dure, totuşi Armata română a pierdut cca 1000 de ostaşi, îndeosebi datorită bolilor: ciumă şi febră tifoidă. Printre cei care şi-au pierdut viața s-a numărat şi sergentul Ilie Juverdeanu.[21]

Ostaşi din actualele localități vasluiene, care şi-au pierdut viața în război

Comuna Avrămeşti-Iveşti: C-tin Boncu, I. Diaconu, A. Dominteanu, V. Floarea, Gh. Lazăr, V. Moisei.

Oraşul Bârlad: Lt. col. Ioan Racoviță, Mr. Ion Arabu, Medic militar Vasile Michael**,** Cpt. Nicolae Țenescu, Teodor Albu.

Comuna Băcani: Comuna Băcani este aşezată în partea de sud-est a județului Vaslui, la 50 km de reşedința acestuia şi la 10 km de municipiul Bârlad. Comuna este străbătută de Colinele Tutovei, parte componentă a Podişului Central Moldovenesc, format în estul Carpaților Orientali. Teritoriul comunei este udat de trei ape : Simila, Bogdana şi Ibana. În drumul său spre vărsare în râul Bârlad, Simila parcurge 45 km şi udă satele Floreşti, Morăreni, Buda, Alexandru Vlahuță, Ghicani, Vulpăşeni, Băcani şi Drujeşti.

Râul Bogdana prinde viață în Lacul Babei, străbate satele Lacul Babei, Suceveni, Tunseşti, Cârțibaşi, Coroieşti, unde se uneşte cu Bogdănița, pârâu izvorât din pădurea Făgăriei, care udă satele Schit, Slobozia, Bogdănița şi Coroieşti. După înfrățire Bogdana şi Bogdănița coboară spre vărsare în Simila, la sud de Băcanii Noi (Deal), după ce udă satele Bârjoveni, Rădăieşti, Cepeşti şi Băltățeni, parcurgând astfel 30 de km. Ibana izvorăşte din Dealul Soci de Est, ca un pârâu, care trece prin Mânzații Boiereşti şi în locul Bohodeni se uneşte cu Mânzățel II, ce prințese viață în Dealul Soci de Vest. După unire cele două pârae formează râul Mânzați, care după ce trece de satul Ibăneşti, primeste numele de Ibana. Râul Ibana va uda satele Puțu Olarului şi Suseni, iar când ajunge la Nord de Băcani şi va fi parcurs 15 km se varsă în râul Simila. În zonă s-au format două bălți : una a Familiei Palade, care a intrat în posesia Academiei şi apoi Statului ; a doua a aparținut Familiei Naumescu. Ambele bălți aveau câte 10 hectare şi erau populate cu stuf şi peşte.

Comuna Băcani se învecinează la Nord cu Comunele Bogdănița şi Alexandru Vlahuță, în Nord-Vest cu Comunele Ibăneşti şi Pogana, la Sud-Vest cu Zorleni, iar la Vest cu Comuna Perieni. În componența Comunei Băcani sunt satele: Băcani-reşedință, Băltățeni, Drujeşti, Suseni şi Vulpăşeni. Băcani se află pe Valea Similei, la 10 km Nord de municipiul Bârlad. Relieful este fragmentat, cu un aspect colinar, având altitudini de până la 300 m. Şi văi curbe şi înfundate, străbătute de bazine torențiale adânci cu evoluție lentă sau rapidă. Pentru stabilizarea solului a fost nevoie de plantarea puieților de salcâm. Climatul comunei este temperat continental, influiențat de climatul de stepă specific estului european. Aici se înregistrează o temperatură medie anuală de 9,6 C°.

Flora este formată din pădurile Baciogu şi Breahna. Principalele specii lemnoase sunt stejarul, fagul, gorunul, carpenul, frasinul, teiul, arțarul, paltinul,

---

[21] 1. Gl.bg.dr. **C-tin Ucrain**, gl.bg.dr. **Mihăilă Bică**, *Eroilor Infanteriei Române. 1877-1878, 1916-1919, 1941-1945,* Editura Pro Transilvania, Bucureşti, 2006, pag. 14.

ulmul, salcâmul, cornul, meri şi peri sălbatici, sângerul, măceşul şi altele. Solurile s-au format în condițiile împăduririi totale din trecutul îndepărtat şi a celei parțiale în prezent, învelişul aplicându-se pe structurile geologice amintite. Pe aceste meleaguri a existat satul Rumâni, atestat în vremea lui Alexandru cel Bun, care dispare în anul 1700. În vremea lui Dimitrie Cantemir apare pe hărțile lui, satul Băcani şi satul Suseni, pe Valea Similei. Satul Băcani a fost atestat documentar la 24 martie 1624. În posesia satului Băcani au intrat boierii Pălădeşti prin cumpărare şi l-a stăpânit câteva secole. Soldați căzuți în războiul de independență : Gh. Anton şi Gh. Purice.

Comuna Bârzeşti: soldat Ion Lung.

Comuna Bogdana: soldați: Ion Beraru, Ion Cărăuş, Gr. Sturzu,Tănase Lupu.

Comuna Bogdănița: Participanți: Ilie Munteanu, Vasile Petre, Vasile Ursu, Nec. Săpătoru, Dumitrache I. Mihalache, Petrache Bolia, Iorgu Core, Ion Ursu, Enache Ursu, Gheorghiu Sandu, Gheorghi Ursu, Gh. Bolea, Nec. Pletea, Giorgi Mîndrilă, Gheorghe Munteanu, Şt. Giorgi Parva, Ştefanache Răşcanu, Leonte Barbu (militar), D-tru Dodoi (militar), Manolachi Vasluianu, sg. Ilie Juverdeanu.

Comuna Bogdăneşti: *Satul Bogdăneşti;* Plt. Iordache Pletea; Soldați: Ion Babarău, Toader Giuşcă, Gh. Mata. *Satul Ulea:* Soldați: Ion Ulea şi Dumitru Scânteie. *Satul Unțeşti:* Soldați: Alex. Băncianu, V. Băncianu, Ion Bucur, Constantin Torozan, Gh. Bleoju.

Comuna Brodoc: Sergent Nicolae Condurache.

Comuna Boțeşti: *Satul Boțeşti: S*oldați: Iancu Amancei, Andrei Axinte, Andrei Ioan, Angheluță Postu, V. Bazomit, V. Drăgălina, Vasile Macovei, Grigore Blagoci. *Satul Gugeşti, S*oldați: Gh. Cucu, Vasile Popa, Vasile Scutaru, Tudorache Cucu. *Satul Tălpigeni:* Soldați: Costache Bârliga, Chiriac Panaite.

Comuna Buneşti-Avereşti, *Satul Buneşti:* Sergent Ion Gh. Avram.

Comuna Dimitrie Cantemir, *Satul Urlați: S*oldat Vasile Aioanei.

Comuna Codăeşti: *Satul Codăeşti*: N. Bărbieru, Iancu Ştrul.

Comuna Costeşti: soldați: Gheorghe Antohe şi Dumitru Ateclei.

Comuna Cozmeşti: S*atul Fîstîci: Sg.* Vle Chiratcu; Cap. I. Anton, I. Bercu.

Comuna Dragomireşti, S*atul Doagele:*soldați: Vasile Răşchitor şi Israel Ițic.

Comuna Drânceni: Soldat Vasile Dobrea.

Comuna Epureni: *Satul Bârlăleşti*: Vasile Holban. *Satul Horga*: I. Prisecaru.

Comuna Fălciu: Sg. maj. Petre Cardaşiu; Sold: Nec. Gheorghe, Hristian Gh.

Comuna Fereşti: Soldați: Zaharia Artenie, Ion Gurguță, Vasile Sofian, Gheorghe Trofin, Ion. Şaran, Ion Ungureanu.

Comuna Gârceni, S*atul Gîrceni:* Lt. Neculai Potorac; Slt. Constantin Bujor; Srg.: N. Dabija, I. Toma şi Simion Leonte; Soldați: C. Vintilă, Constantin Dănilă, Gheorghe Ouatu, Ion Oatu, Gh. Parascan, Vasile Păduraru, Ctin Petrilă, Nicolae Potorac, Ctin Drăgescu, D. Roşu, Gh. Săroiu, Ion Vădănuță, V. N. Costandache.

Comuna Ivăneşti: *Satul Ivăneşti:* Sgt. Constantin Visu; Caporali: Mihai Ungureanu, Vasile Oancea şi Mihai Oancea. Soldați: Dumitru Dascălu, Constantin Pascaru, Avram Steru, Constantin Ralea, Mihai Teodoru, Vasile Răileanu, Cezar Chiriac, Toader Ropotă, Vasile Pascariu, Dumitru Ungureanu, Mihai Miron, Nec. Radu, Vasile Țurcanu, Ctin Ursu; *Satul Ipatele*: Ion Rusu.

Comuna Iveşti: *Satul Iveşti:* soldați: Neculai Neacşu şi Ion Vasilache.

Comuna Laza: caporal Gheorghe Spânu.

Comuna Lipovăț: *Satul Chițoc:* soldați: Ion Boț, Gh. Cucu, Manole Gruia, I. Hîncu, Simion Nițoi şi Ctin Vecinu. *Satul Corbu:* sg. Gh. Mihăilescu; Soldați: Simion Țibuleac, Nec. Buzatu, I. Agapi, Gr. Iacob, Ion Fagu. *Satul Lipovăț:* soldați:Ion Hâncu şi Gh. Spiridon. *Satul Lăleşti:* soldat Gh. Corodeanu.

Comuna Micleşti: soldat Vasile Olaru.

Comuna Munteni de Jos, *Satul Mânjeşti:* Năstase Pascal,Vasile Angheluță.

Comuna Munteni de Sus: soldat Lazăr Nestor.

Comuna Murgeni, *Satul Schineni:* Spiridon Dănilă, Mateiu Dragnea.

Oraşul Negreşti: *Cartierul Parpanița:* Gh. Condurache, D-tru Nechifor, Gh. Obreja, Gh. Feraru, Ctin Măzănău, Dtru Pădураru. *Cartierul Valea Mare:* sold. Ioniță Călinturu. *Cartierul Unțeşti:* D-tru Scânteie, Brigadier Ion Ulea.

Comuna Olteneşti, *Satul Olteneşti:* Lt. N. Radovici; soldați: I.T. Batca, Gh. Munteanu şi Petru Pusale.

Comuna Pădureni: Gh. Cerguța, H. Solomon, Gh. Focşa, Vasile Spânu.

Comuna Poghidia : *Satul Pochidia:* sold.: Niță Coteanu, T. Zabuliche, Stan Râpă şi I. Stroia. *Satul Plopana:* soldați: Petrache Bârgu, Costache Onofreiu şi Mihăilă Petrache. *Satul Priponeştii de Sus:* soldat Ion Vasile.

Comuna Puieşti, *Satul Puieşti:* Toader Vlad, Vlad Prisecaru, Ion Trăistaru.

Comuna Pungeşti: caporal Vasile Şteferea.

Comuna Puntişeni: soldat Petrache Buzilă.

Comuna Rafaila: sergent Gheorghe Moraru.

Comuna Soleşti: Slt. Gh. Bulgaru; Admn. clasa a III-a Ion Popovici; Sg.: Gh. Rotaru, Nicolae Bărbieru, Toader Popa; Cap. Nicolae Popovici; Sold.: Ion Ursu, V. Burghelea, Dtru Macarie, Costache Mardare, V. Mihăilă, Şt. Arughinei şi Petru Mititelu. Toți au fost decorați cu Medalia „Virtutea Militară”.

Comuna Stănileşti: *Satul Stănileşti:* soldați: Gheorghe Arpintin, Alexandru Jomir, Ion Câşlaru, George Balaban, Ion Chirițoi, Neculai Melinte, Constantin Sandu; *Satul Şcheia:* soldat Marin Radu.

Comuna Şchiopeni: *Satul Şchiopeni:* Sld.: Gh. Cerguță, Hristea Solomon, Gh. Focşa şi V. Spânu; *Sat Stăneşti:* sld. V. Diaconu.

Comuna Şurăneşti: soldat Nicolae Crețu.

Comuna Tanacu: *Satul Beneşti:* sergent-major Alecu Alexandrescu. *Satul Tanacu:* sold.: Toader Buzdugan, Ion Cucu, Neculai Ghiban şi Ioan Iordache.

Comuna Telejna: soldat Simion Moraru.

Comuna Tăcuta: cpt. Nicolae Marcu.Sold.: Vasile Coman,Dumitru Grigore.

Comuna Tătărăni; *Satul Tătărăni:* sold.: Alex. Crăciun, Nic. Enache, Ioan Gentimir, Dumitru Hădărag şi Costache Iacob. *Satul Tungujei*: sold. Gh. Rotaru. *Satul Valea Oanei*: sold. Ion Arseni.

Oraşul Vaslui: slt. Iustin Handoca. Plt. Maj. Ctin Țurcanu (Peneş Curcanul). Sg.maj. Alecu Alexandrescu. Sg.: Ion Scărlătescu, Gheorghe Cârlan, Tănase Baciu şi Vasile Chiratcu. Caporali: Vasile Calenciuc, Petrache Ciuraru, Ilie Negruț, Vasile Teodorescu şi Vasile Popa. Soldați: Andrei Aftimescu-Deleanu, I. Ciobanu, Vle Lăzărescu, Nic. Nania, Vle Nania, Chiriac Stamate, Ioan Zaharia.

Comuna Alexandru Vlahuță soldați: Neculai Sandu, Gheorghe Bălan, Gheorghe Gligori, Vasile Sandu, Gr. Spătariu, Ioan Spătariu, Grigori Cojocariu, Dtru Buhuşi, Vasile Vezeteu, Neculai Vieriu, Gh. Mavrichi, Gh. Buhuşi, Ioan Buhuşi, Neculai Buhuşi, Costache Manolache, Gh. Manolache, Ioan Mocanu, Gh. Pața, Ştefan Geantă, Ioniță Florea, Gh. Cojocariu, Costache Spătariu.

Comuna Văleni (*Valea Rea*): Vasile Buzuliuc, Neculai Perju, Vasile Teodorescu. Vasile Vătămănescu.

Comuna Vinderei: Gheorghe Zapis, Ion Pricope, Vasile Pricope, Vasile Pohrib, Gheorghe Ghiur, Gheorghe Faur.

Comuna Vetrişoaia: Petrache Baba, T. Baba, Ctin Bunescu, I. Iuteş, I. Niţu, Tasache Grecu.

Comuna Voineşti: C-tin Boncu, Vasile Moisei, A. Dominteanu, I. Diaconu, Vasile Florea, Gh. Lazăr.

Comuna Vultureşti: Gh. Feraru, Constantin Măzănău, Dumitru Păduraru.

Comuna Vutcani: cap. Gh. Pârvu. Soldaţi: Costache Arsinte, I. Arsinte, I. Bojian ,V. Eliseiu.

Comuna Zăpodeni: Sg. maj. Lazăr Brat. Cap.: I. Mărdărescu, Marian Baron, Vasile Lefter, C-tin Chiratcu. Fr. Ioan Astratinei, sold.: Petru Costan, Gh. Bălăuţă, I. Iftenie, Simion Moraru, V. Năsuescu, I. Buhuş, Zaharia Aftinie, P. Astratinei, Gh Lefter, Ctin Filip, I. Simina, I. Buhuş, Vle Stoica, Nic. Iliescu, Dtru Aştefănoaiei, V. Pavel, I. Nechita, Vasile Artenie, G. Tuciag, N. Bârlădeanu, C. Ciobică, C. Bulăiţă, I. Astratinie, S. Chiratcu, P. Ţuchendrea, Gh. Iftenie, V. Cozma, V. Palade, N. Teiu, I. Toma, V. Baciu, N. Bălăuţă, V. Astratinie, Gh. Tănasă, C. Palade, C. Moisiu, I. Mereuţă, Gh. Bălăuţă, Gh. Sârbu, I. Aniţei, Gr. Matei, V. V. Bârlădeanu, G. V. Bârlădeanu, Gh. Bălăuţă, I. Iftenie, Gh. Nichita.

Comuna Zorleni: soldaţi: Dumitru Aştefănoaei, Ion Coman, Gh. Rotaru.

Ostaşi din judeţul Vaslui: *concentraţi în R.13 Dorobanţi (I. teritorială) Iaşi-Vaslui, R.5 Linie (I.) Iaşi, R.6 Linie (I.) Tecuci, R.8 Linie Iaşi şi .4 Art. Roman, ale căror locuri de naştere n-au putut fi identificate: Sg.:* Ion Vasile, Crăciun Ionescu, Alex. Georgescu. Cap.: Dtru Dinu, Nic. Florescu, Apostol Catrinoiu, Nic. Cernat, Dru Tudorică, Tudor Dragomir, Ion Dinu, Gr. Cârpe, Neacşu Nedelea, Dtru Modrogică, Andrei Deleanu, I. Dragomir, Dtru Ghiţescu, I. Bosău, V. Păun, Gh Ursu, Ion Tobă, Petre Pană. *Sold.:* V. Dăscăleanu, I. Moise, Gh. Sdobisu, Gh. Bărcănescu, Nic. Manolache, Gh. Ghiţă, Şt. Ion, I. Badea, Zincă Geniţă, Iordache Gh., Ion Radu, M.i Dumitru, Dtru Chelea, Marcu Crontea, Alex. Tudor, Radu Guriţă, Vlad Manea, Gh. Lefter, M. Coman, Dima Ionescu, Marin Luca, Andrei Corea, Florea Epure, Dobre Ionescu, Avram Spătaru, Nic. Radu, Dobre Voicu, Costică Ruşeţu, Stan Ioniţă, Marin Nicoleş, Dragomir Păduraru, Radu Radu, Ilie Lazăr, Ion Pavel, Marin Nedelcu, Matei Roncea, Dragnea Maftei, Ion Marcu, Manole Ivaşcu, Nicolae Poenaru, Popa Bălăţai, Cristache Nicolescu, Ion Ciocan, Ion Eftimie, Stan Cristea, Dima Ionescu, Jan Niţă, Iacob Banu, Mihalache Galea, Costache Voicu, C-tin Talangiu, Moise Oprea, V. Iordan.

II. ARMATA ROMÂNĂ ÎN PRIMUL RĂZBOI MONDIAL 1916-1919

Conţinutul şi caracterul Primului Război Mondial rezultau din scopurile politice şi obiectivele militare urmărite de beligeranţi. Germania imperialistă s-a lansat într-un « război hegemonial » pentru dominație imperialistă în lume, în timp ce Austro-Ungaria urmărea luarea sub control a Balcanilor, prin extinderea influenței sale în Serbia, Bulgaria, Grecia, Albania. [22]

Marea Britanie urmărea să elimine flota germană de pe principalele mări, să anihileze concurența celui de al II-lea Reich şi să-i acapareze bogatele colonii din Africa de sud şi de sud-est. Franța urmărea redobândirea Alsaciei şi Lorenei şi dezmembrarea imperiului Wilhelmian, anexarea Ruhrului şi altele. Rusia spera să-şi instaureze dominația în Balcani, la Istambul şi în Persia.[23]

Alte state, România, Serbia sau Belgia, urmăreau obiective de interes național: apărarea în fața agresorilor, eliberarea unor teritorii naționale, ce se aflau sub stăpâniri străine, constituirea sau întregirea statelor naționale, independente şi suverane.[24]

Unele națiuni, aflate de secole sub dominație străină, precum polonezii, cehii şi slovacii care, se luptau pentru acelaşi drept fundamental la viață proprie s-au angajat cu hotărâre în efortul general eliberator, acționând pentru reconstituirea statelor lor independente şi suverane.

În luna iulie 1916, M.S.M. al A. Române a definitivat planul de campanie, elaborând documentul-cadru intitulat „Proiectul de operațiune în vederea unui război contra Puterilor Centrale şi a Bulgariei”, cunoscut şi sub numele de Ipoteza Z”. Planul de campanie român prevedea, conform Comitetului Geopolitic est şi sud-est european, desfăşurarea operațiilor militare pe două fronturi : unul în nord şi nord-vest contra Austro-Ungariei şi altul în sud care, să contracareze eventualele acțiuni ale Bulgariei, aliata Puterilor Centrale.[25]

Prin Ipoteza Z, Planul de Campanie al A. Române, se făcea repartizarea forțelor proprii : 576.408 oameni în unitățile combatante, din care 420.324 pe frontul transilvan, reuniți în Armata de Nord/ a 4-a, Armata a 2-a şi Armata 1-a. Pe frontul de sud, reuniți în Armata a 3-a au fost repartizați 142.523 ostaşi şi în subordinea Corpului 5 Armată şi a Artileriei Grea 13.361 ostaşi, la dispoziția Marelui Cartier General al Armatei Române.[26]

Armatele 1, 2, 4, întărite cu trupe din Rezerva generală, reprezentând 80% din totalul disponibil (8.116 ofițeri şi 413.839 oameni trupă), reprezentau Armata de operații care, urmau să lupte în Transilvania şi Banat, până la Tisa. Armata a 3-a cu 20% din efectivul Armatei de operații avea misiunea să treacă la o fermă apărare pe frontiera de sud, asigurând libertatea de acțiune a marilor unități şi unităților care, urmau să desfăşoare ofensivea din Transilvania. În noaptea de 14/27 august 1916, ora 24:00 au fost chemate sub drapel toate forțele militare române din Armata de operații care, s-a executat în conformitate cu planul de mobilizare pentru anii 1916 – 1917 şi cu prevederile Ipotezei Z.[27]

---

[22] *Istoria Militară a Poporului Român*, vol. 5, Editura Militară, Bucureşti, 1988, p. 319.
[23] Ibidem, pag.-319-320
[24] Ibidem, pag. 320
[25] Ibidem, pag. 347
[26] Ibidem, pag. 367.
[27] Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond 333, Dosar 65,* fila 91.

Din totalul efectivelor mobilizate în armata de operații, infanteria reprezenta 81% şi era dotată cu puşca Mannlicher, model 1893, calibrul 6,5 mm. Regimentele de infanterie aveau câte o companie cu 4 până la 6 mitraliere, calibru 6,5 mm, sistem Maxim. Cavaleria deținea ponderea de 4% din totalul efectivelor, fiind grupată în două divizii de cavalerie, dotată cu mitraliere şi artilerie de însoțire. Existau unități şi subunități de călăraşi şi în organica brigăzilor şi diviziilor de infanterie. Artileria (9% din efectivele mobilizate) dispunea de 374 de baterii de artilerie, din care 55 erau înzestrate cu tunuri pentru însoțirea infanteriei, 224 cu tunuri de câmp, 16 cu tunuri de munte, 32 cu piese de artilerie grea, iar 47 cu material artileristic de poziție. Acestor forțe li s-au adăugat trupe de căi ferate, Corpul Grănicerilor, 6 batalioane de lucrători de etape şi 20 batalioane de miliții. Au fost mobilizate aviația militară şi marina militară. Alături de trupele combatante au fost mobilizate şi Serviciile armatei române, din care Serviciul Sanitar cu cele 120 de formațiuni ale sale care, avea în compunere 42 trenuri sanitare. În zona interioară s-au organizat 500 de spitale de campanie, cu un total de 75.000 de paturi.

Declarației de război a României, adresată Austro-Ungariei în ziua de 14 august 1916, i-au urmat declarațiile de război adresate României de către Germania, la 15 august şi de către Bulgaria la 19 august, după ce aceasta atacase anterior Dobrogea. Operațiunea militară strategică desfăşurată de Armata română în perioada 15 august-1 octombrie 1916 în Transilvania a fost încununată de succes, însă din octombrie luptele ofensive în Transilvania au fost oprite şi luptele de apărare în sud au intrat în dificultate, datorită faptului că armatele ANTANTEI (Anglia, Franța şi Rusia), conform înțelegerii din iulie 1916 au slăbit luptele ofensive împotriva Puterilor Centrale (Germania şi Austro-Ungaria) pe frontul de vest, nu au deschis un front de luptă împotriva armatei Bulgare de la Salonic (Grecia), Rusia nu a trimis un Corp de Armată în Dobrogea pentru a opri atacurile trupelor bulgare, germane şi turce care, au înfrânt uşor armata română şi au pătruns pe teritoriul țării noastre.[28]

Trupele germane, bulgare şi turce conduse de generalul Mackensen au învins Armata română în luptele din Dobrogea, în luptele de apărare pe Dunăre şi în operația de apărare a Bucureştilor (Argeş – Neajlov) ocupând Capitala Bucureşti, forțând Casa Regală, parlamentul şi guvernul să se retragă la sfârşitul lunii noiembrie 1916, în noua capitală pe timp de război - Iaşi.[29]

În cele patru luni şi jumătate ale Campaniei militare din 1916, poporul român a pierdut aproximativ 250.000 de oameni, morți, răniți sau dispăruți şi o mare cantitate de bunuri materiale, în marele război de eliberare națională şi întregire statală deplină.[30]

---

[28] *Istoria Militară a Poporului Român*, vol. 5, Editura Militară, Bucureşti, pag. 415-416.

[29] Ibidem, pag. 486-490 ; **Constantin Kirițescu**, *Istoria Războiului Pentru Întregirea României,* vol. II, Ploieşti, 2014, Editura Karta – Grafic, Biblioteca Jud. „Nicolae Iorga” Ploieşti, pag. 230-2.

[30] *Istoria Militară a Poporului Român*, vol. 5, Editura Militară, Bucureşti, pag. 505.

II.1. Măsurile adoptate de Marele Cartier General al Armatei Române, pentru Reorganizarea Armatei în Anul 1917

La începutul lui 1917, efectivele române care au scăpat din dezastrul Campaniei Militare a anului 1916 se aflau în Moldova. Puterea lor de luptă era aproape anihilată. Trei luni de lupte necontenite, o lună şi jumătate de neîntrerupte retrageri, în contact de luptă permanent cu puternicul inamic, reduseseră falnica armată cu care România intrase, la 15/28 august 1916, în vâltoarea războiului, la nişte rămăşiţe care se târau irosite pe drumurile Moldovei, în zilele triste şi friguroase ale tragicului sfârşit de an.[31]

Dar partida nu era pierdută. Încrezător în dreptatea sfintei cauze pentru care intrase în lupta cea mare, încrezător în sprijinul marilor aliați alături de care lupta şi pentru care se sacrificase într-un ceas greu, poporul român trebuia să ducă lupta mai departe, până la îndeplinirea țelurilor pentru care sângera. Brațul care ținuse sabia slăbise şi arma scăpase la pământ, ştirbită. Era necesară o încordare voinicească pentru ca sabia să se ridice din nou, fulgerând deasupra capului încrezutului duşman.[32]

Pentru îndeplinirea acestui obiectiv era nevoie de o lungă perioadă de muncă. Casa Regală, parlamentul şi guvernul şi-au dat seama că poporul român merită să renască, să elimine slăbiciunile şi să iasă la liman, reînviind o armată mai puternică, capabilă să asigure întregirea statală şi eliberarea națională. La de 1 ianuarie 1917, frontul ruso-român, închegat într-o linie unică, încingea pe la apus şi pe la miază-zi petecul de pământ care mai constituia Țara Românească Independentă. În Moldova, ştirbită şi ea în partea de sud-vest, se concentrase puterea statului român. Iaşiul, vechea capitală a Moldovei, sacrificată prin unirea de la 1859, devenise inima rezistenței române. Toate preocupările guvernului şi ale națiunii române erau îndreptate spre reorganizarea armatei, pentru apărare şi, în final, pentru biruință.[33]

Statul român era redus, la 1 ianuarie 1917, la o treime din teritoriul național. Un milion şi jumătate de suflete, militari şi civili refugiați, s-au aşezat alături de populația județelor Moldovei de Centru şi de Nord, dimprejurul Iaşiului. Tinerii recruți / 1917 au sosit în acest teritoriu redus.[34]

În lunile noiembrie şi decembrie 1916, peste această populație s-au adăugat aproape un milion de ostaşi ruşi, care trebuiau bine hrăniți. Între guvernele Rusiei şi României s-a realizat o înțelegere pentru a asigura Armatei Ruse produsele alimentare necesare, plata urmând a se face ulterior. Aceasta însă nu s-a mai efectuat niciodată.[35]

Ca şi cum iarna grozavă, foametea şi lipsa de combustibil, de îmbrăcăminte şi de mijloace de transport n-ar fi fost suficiente pentru țara nenorocită şi pentru armata prăpădită, un nou flagel, mai teribil şi distrugător ca toate celelalte, s-a abătut asupra populației Moldovei, epidemia tifosului exantematic. Celelalte

---

[31] **Constantin Kirițescu**, *Istoria Războiului pentru întregirea României*, vol. II, Ploieşti, 2014, Editura Karta-Graphic, Ploieşti, pag. 361
[32] Idem
[33] Idem, pag. 362
[34] Idem, pag. 363
[35] Idem, pag. 365

lipsuri de tot soiul i-au înlesnit terenul pentru răspândire. Împreună cu tifosul exantematic, transmis de păduchi, s-a răspândit şi febra recurentă care, chiar dacă nu ucidea ca tifosul exantematic, slăbea şi distrugea tot ce dădea putere corpului omenesc.[36]

În luna februarie 1917, pentru cele 5.000 de paturi ale spitalelor din Iaşi erau 11.000 de bolnavi. Mulți bolnavi mureau pe străzi şi pe drumuri, în ciuda faptului că tot personalul medical fusese mobilizat. Au sărit în ajutor şi misiunile militare franceze şi engleze. Epidemia a costat atâtea vieți câte s-ar fi pierdut în zece mari bătălii. Mulți medici de mare valoare profesională au decedat în luptă cu aceste boli. Alături de ei au pierit peste 1.000 de sanitari, umili şi necunoscuți eroi ai datoriei.[37]

Resturile armatei române din Muntenia, Oltenia şi Dobrogea, retrase în Moldova, au fost împărțite în două. O parte, formată din aproximativ şase divizii, constituia Armata a 2-a Română, care a rămas pe frontul de luptă, în regiunea Vrancei, intercalată între unitățile ruseşti, ce ocupau restul frontului român. Cealaltă parte, formată din restul diviziilor cele mai dezorganizate, a fost scoasă din luptă şi transportată în nordul Moldovei, în zonele de refacere, constituind Armata 1-a Română.

Principiile după care s-a condus Marele Cartier General au fost următoarele:

- micşorarea efectivelor armatei române la numericul pe care îl îngăduiau resursele țării, pentru o campanie de lungă durată; numărul diviziilor de infanterie s-a redus la 15 şi al cavaleriei la două, adică la atâtea câte existau înainte de război, desființându-se unitățile care se constituiseră în pripă la mobilizare, cu încadrare luată de la alte divizii, cu servicii şi armament redus;
- diviziile au fost grupate în Corpuri de Armată, considerate ca unități de comandament, putând fi formate dintr-un număr de divizii, după necesitățile operative; pentru durata refacerii s-au constituit 5 Corpuri de Armată;
- Corpurile de Armată au fost grupate în Armate: în Armata 1-a au fost grupate Corpurile III Armată Galați şi V Armată Constanța, iar în Armata a II-a, Corpurile I Armată Craiova, II Armată Bucureşti şi IV Armată Iaşi.

Numărul regimentelor de infanterie s-a fixat la 80, a câte 3 batalioane. Diviziile erau alcătuite din 4 regimente de infanterie, grupate în două brigăzi de infanterie. Pe lângă fiecare divizie s-a mai ataşat şi câte un batalion de pionieri.

Artileria de câmp constituită din 15 regimente a câte 9 baterii (câte unul la fiecare divizie), precum şi 15 regimente de obuziere a două baterii, de 105 mm şi 120 mm (câte un regiment la fiecare divizie). Artileria a fost ataşată armatelor. Artileria antiaeriană şi două divizioane de munte au completat artileria. Franța a furnizat României un număr de 297 de guri de foc, 292 de tunuri lungi şi scurte de 120 mm, 20 de obuziere grele şi 130 de mortiere de tranşee, de 58 mm.

Cavaleria a format două divizii a câte 6 regimente fiecare. Un regiment era format din 6 escadroane. Fiecare armată avea câte o brigadă de călăraşi, din care un divizion pe jos, iar fiecare divizie avea câte un divizion de cavalerie, din care un pluton pe jos. La trupele de cavalerie erau alipite câte un divizion de artilerie călăreață, detaşamente de ciclişti şi motociclişti, un regiment de escortă regală.

[36] Idem, pag. 370-371
[37] Idem, pag. 373-374

Aeronautica, aproape inexistentă în 1916, a căpătat o dezvoltare potrivită cu marea ei importanță. S-au organizat 12 escadrile, din care 6 escadrile de tip Farman, cu 6-8 avioane, 3 escadrile Nieuport, a 7 avioane, o escadrilă Caudron a 4 avioane şi o escadrilă Breguet-Morange, de bombardament. Piloții şi observatorii erau francezi şi români, pregătiți în şcolile de piloți şi comandament, sub conducerea misiunii militare franceze. Totalul forțelor Armatei Române se ridica la un număr de aproape 400.000 de oameni.[38]

În urma reorganizării Armatei, România avea două armate – Armata I-a şi Armata a II-a – organizate pe corpuri de armată şi divizii.

Armata I-a era organizată în felul următor:

- Corpul al III-lea Armată, care şi-a terminat cel mai repede reorganizarea şi a fost gata de luptă la începutul lunii iunie 1917, compus din D.a 5-a I. Buzău, a 13-a I. Ploieşti şi a 14-a I. Iaşi, era dispus în Botoşani şi în împrejurimile lui;
- Corpul al V-lea de Armată, compus din D.a 9-a I.Constanța, a 10-a I. Tulcea şi a 15-a I., şi-a terminat reorganizarea la sfârşitul lunii iunie în județul Vaslui;

Armata a II-a s-a reorganizat pe front şi era compusă din:

- Corpul al II-lea Armată, cu cartierul la Coțofeneşti, Județul Vrancea format din D. a 3-a I. Târgovişte, D. a 4-a I. Bucureşti şi D. a 12-a I. Bucureşti;
- Corpul al IV-lea, cu cartierul la Oneşti, județul Bacău, format din D. a 6-a I. Focşani, D. a 7-a I. Roman şi D. a 8-a I. Botoşani.

Împrejurările speciale în care Armata a II-a şi-a făcut reorganizarea impuneau retragerea periodică a unităților pentru refacere, instruire şi odihnă.

La sfârşitul lunii iunie 1917, la A. a 2-a R. s-a ataşat C. 1 A., cu d. 1-a I. Mehedinți, a 2-a I. Craiova şi a 11-a I. Slatina care, s-au refăcut în jud. Iaşi.

R. de I. dispunea, în 1917, de 24 mitraliere (față de 6 în 1916) şi 96 de puşti mitraliere. Aproape toți soldații erau şi grenadieri, aruncând grenada la cel puțin 25 de metri. Ofițerii, subofițerii şi soldații aveau căşti din metal, model francez, apărătoare împotriva gloanțelor, precum şi măşti de apărare împotriva gazelor.

Reorganizarea armatei române a fost însoțită şi de o schimbare importantă în compunerea comandamentului de conducere. Regele Ferdinand I al României era conducătorul de căpetenie al frontului român al armatelor aliate, cuprinzând sub această titulatură totalitatea forțelor luptătoare ruse şi române, din Bucovina până la Marea Neagră. Comandantul de căpetenie avea două ajutoare: un general rus şi un general român. Până în luna aprilie 1917 în acest comandament a lucrat din partea Armatei Ruse, generalul rus Zaharov, înlocuit apoi de loialul general Dimitri Şcerbacev. Ajutorul român de căpetenie a fost generalul Constantin Prezan, şeful Marelui Cartier General al Armatei Române.[39]

În procesul de reorganizare şi instruire a Armatei României un rol deosebit de important l-au avut Regele Ferdinand I, Regina Maria şi Ion I. C. Brătianu, preşedintele guvernului Național al României (constituit la 24 decembrie 1916, alături de liberali venind şi Take Ionescu împreună cu trei prieteni conservatori). Aceştia au efectuat vizite în unitățile militare, îmbărbătându-i pe ostaşi.

Foarte importantă pentru creşterea moralului Casei Regale, membrilor guvernului şi parlamentului României din Iaşi a fost cuvântarea marelui istoric şi patriot Nicolae Iorga, ținută în ziua de 15 decembrie 1916, în localul Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Iaşi.

---

[38] Idem, pag. 379-381
[39] Idem, pag. 382-384

De o mare importanță au fost măsurile adoptate de Regele Ferdinand I, de parlament şi de guvern, cu privire la adoptarea Legii împroprietăririi cu pământ a ostaşilor participanți la război şi a urmaşilor lor, precum şi a Legii pentru acordarea votului universal.

În luna ianuarie 1917, adresându-se armatei cu prilejul trecerii în revistă a trupelor, al decorării drapelelor de luptă ale unităților militare participante la luptele din Campania Militară a anului 1916, al decorării unor ofițeri şi ostaşi care s-au distins în lupte, Regele Ferdinand I, cu cuvântul său grav şi cald, turna balsam în suflete şi deschidea perspective mărețe: „… *Vouă, fiilor de țărani, care ați apărat cu brațul vostru pământul unde v-ați născut, unde ați crescut, vă spun eu, Regele vostru, că pe lângă răsplata cea mare a izbânzii, care vă asigură fiecăruia recunoştința neamului nostru întreg, ați câştigat totodată dreptul de a stăpâni într-o măsură mai largă pământul pe care v-ați luptat. Vi se va da pământ. Eu, regele vostru, voi fi întâiul a da pildă. Vi se va da şi o largă participare la trebile Statului…*”.[40]

În susținerea eforturilor M.S.M. pentru reorganizarea şi instruirea A. R., un aport deosebit l-a adus Misiunea Militară Franceză, condusă de generalul Matias Henry Berthelott, care era formată din 277 ofițeri, 37 piloți şi observatori, 88 medici şi veterinari, 4 ofițeri de marină şi 8 ofițeri de intendență, precum şi un număr de 1150 de grade inferioare şi soldați, printre care numeroşi specialişti. Ofițerii francezi, aleşi dintre cei mai de seamă ai armatei franceze, au fost repartizați pe lângă M.C.G., corpuri de armată, divizii, regimente de infanterie şi de artilerie de câmp, ca sfetnici şi instructori. „Taica Burtălău” a devenit personajul legendar al reînvierii armatei române. România l-a proclamat cetățean de onoare al ei şi armata i-a dăruit o sabie de onoare. Parlamentul i-a votat un lot de împământenire şi o casă pe teritoriul român dezrobit (Zona Hațeg, județul Hunedoara). Prin membrii misiunii militare, Franța şi-a adus o mare contribuție la renaşterea armatei române şi la creşterea încrederii românilor în victorie.[41]

În iarna şi vara anului 1917, reprezentanți ai Puterilor Centrale, fostul ambasador al Austro-Ungariei în România, contele Czernin, prințul francez Sixt de Bourbon (cumnatul împăratului Carol al Austro-Ungariei) făceau presiuni la Paris, pentru a determina guvernul Franței să încheie pacea între Puterile Centrale şi Antantă, pe seama țărilor mici: România, Belgia, Polonia, Serbia şi Cehia, urmărind salvarea imperiului bolnav al austro-ungariei.

Austriecii au făcut presiuni şi asupra militarilor din armata rusă (Armata a 9-a Rusă a avut comandamentul la Roman şi Armata a 4-a Rusă a avut comandamentul până la sfârşitul lunii iulie 1917 la Bârlad şi apoi la Bacău). Generalii ruşi n-au acceptat propunerile făcute de austrieci.

Intrigile nu au reuşit datorită poziției loiale a guvernului Franței față de România. Franța a recunoscut importanța intrării României în război, ca aliat. Mai mult de atât, intrarea Statelor Unite în război de partea Antantei, în anul 1917, şi vizita la Iaşi, în iunie 1917, a unei delegații americane, condusă de generalul Hugo Scott, au asigurat guvernul României de tot sprijinul guvernului american care, a furnizat muniții de război armatei române. Deosebit de

[40] Idem, pag. 388
[41] Idem, pag. 389-391

încurajatoare au fost şi vizitele ministrului munițiilor din guvernul Franței, Albert Thomas, şi a solului Belgiei, Vanderwelde, care au asigurat guvernul României de sprijinul guvernelor Franței şi Belgiei, în lupta pentru libertate.[42]

Cei trei milioane şi jumătate de români aflați sub monarhia austro-ungară au dat pentru front peste 400.000 de soldați, din care au căzut în lupte peste 120.000, pentru a lupta sub steagul opresorului propriului lor neam. În Rusia erau prizonieri aproape 120.000 de ostaşi din Ardeal şi Bucovina. La sfârşitul lunii decembrie 1916 la Darnița, lângă Kiev, exista un mare lagăr în care au fost încarcerați 250 de ofițeri şi 120.000 de gradați, soldați prizonieri români. Ei au constituit nucleul pentru organizarea corpului voluntarilor români din Rusia. Colonelul român Pietraru a fost numit comandantul lagărului. Cu sprijinul său a fost editată Gazeta „România Mare", pentru desfăşurarea propagandei.

Guvernul rus a aprobat recrutarea a 30.000 de prizonieri români. Până la 14 noiembrie au fost recrutați şi trimişi în Moldova 374 ofițeri şi 8261 ostaşi, în afară de cei aproximativ 2000 de ofițeri şi ostaşi rămaşi să păzească depozitele militare româneşti. Alți vreo 2000 au rămas în Rusia. Datorită evenimentelor din perioada respectivă, aceştia s-au strecurat cu mare greutate în România.

Voluntarii români din lagărele ruseşti au fost primiți în Piața Unirii din Iaşi, în 8 iunie 1917, şi, în amintirea Unirii din 24 ianuarie 1859, s-a încins o mare horă, participând: miniştri, senatori, deputați, soldați şi țărani. Au ținut alocuțiuni Ion I. C. Brătianu, Nicolae Iorga, Octavian Goga, Ion Nistor. La sfârşitul lunii iunie 1917, refacerea militară şi sufletească a României era încheiată.[43]

După perioada de refacere din iarna 1916/1917, pe teritoriul Moldovei, rămase libere, Armata Română s-a acoperit de glorie în Campania militară din vara anului 1917, în crâncenele operații militare de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, salvând ființa poporului român şi întregind teritoriul României.[44]

Strălucitele victorii ale Armatei Române din vara 1917 au asigurat condițiile, pentru înfăptuirea Unirii provinciilor româneşti cu patria mamă, România: Basarabia la 27 martie/9 aprilie 1918, Bucovina la 15/28 noiembrie 1918, Transilvania la 18 noiembrie/1 decembrie 1918, desăvârşind unificarea.[45]

Armata română, după contribuția la înfăptuirea Marii Uniri a participat la eliberarea Ardealului de Vest de sub administrația ungară şi la Campania militară din Ungaria în anul 1919, salvând țările din centrul şi estul Europei, până la cel de al Doilea Război Mondial şi ulterior de comunism.[46]

II.2. Tutovenii, huşenii şi vasluienii în Primul Război Mondial

Locuitorii fostului județ Tutova au participat la Războiul pentru întregire statală şi eliberare națională, fiind concentrați în unitățile militare din Bârlad: R.12 I. „Cantemir", R.52 I. Bârlad-dublura, R.12 I. „Cantemir" Bârlad, R.2 Rş. Bârlad, R.3 Rş. Bârlad. De asemenea, ei au fost mobilizați şi în regimente din județele vecine: Vaslui (R.VII„Racova" 25 I. Vaslui, R.65 I. Vaslui-dublura

[42] Idem, pag. 405-408
[43] Idem, pag. 409-413
[44] Idem, pag. 425
[45] Idem, pag. 428-430
[46] Idem, pag. 433-434

R.25 I.), Tecuci (R.24 I.Tecuci, R.64 I.Tecuci-dublura R.24 I., R.25 Art.Tecuci, R.4 Roşiori Tecuci, R.5 Roşiori Tecuci), Galați (D.21 I. Galați, R.11 I.„Siret” Galați, R.51 I.Galați-dublura R.11 I. Gl, R.7/Vânători I. Galați). Un număr de ostaşi au fost mobilizați în județele situate la o distanță mai mare cum sânt: Vrancea (D.6 I. Focşani, R.10 I. Focşani, R.50 I. Focşani-dublura R.10 I, R.6 Vânători Focşani), Iaşi (D.14 I. Iaşi, D.2 Cav.Iaşi, R.13 I. Iaşi, R.53 I. Iaşi-dublura R.13 I Iaşi, R.7 Roşiori Iaşi, R.4 Vânători/I. Iaşi), Bacău (R. 27 I. Bacău, R.67 I. Bacău, dublura R.27 I), Roman (D.7 I. Roman, R.14 I. Roman, R.54 I. Roman-dublura R.14 I, R.4 şi 8 Art. Roman). Precum şi în județele mai depărtate: Piatra Neamț (R.15 I. Piatra Neamț, R.55 I. Piatra Neamț-dublura R.15 I.), Botoşani (D.8 I. Botoşani, R.37 I. Botoşani, R.77 I. Botoşani-dublura R. 37 I., R.8 Vânători/I. Botoşani, R.29 I. Dorohoi, R.69 I. Dorohoi-dublura R. 29 I), Suceava (R.16 I. Suceava-Fălticeni, R.56 I. Suceava-Fălticeni-dublura R.16 I) şi multe alte unități militare din țară, de toate genurile de arme: infanterie, cavalerie, artilerie, geniu, transmisiuni, marina militară, aviație[47]

R. 12 I. „Cantemir” Bârlad a participat la Campania militară din toamna 1916, luptând în ofensivă în Transilvania şi în retragere la Tabla Buții şi Valea Buzăului, suferind mari pierderi umane şi materiale. După refacere, în iarna 1916/1917, unitatea a luptat la Mărăşti şi Oituz. A participat la alungarea peste Nistru a ostaşilor ruşi bolşevizați şi la Campania militară din Ungaria în 1919.

R. 52 I. Bârlad a luptat în toamna anului 1916 în Dobrogea, în vara anului 1917 la Mărăşeşti şi la alungarea ostaşilor ruşi şi ucrainieni peste Nistru.

Regimentele 2 şi 3 Rş. Bârlad au luptat în toamna 1916 în Transilvania şi în Bătălia de pe Argeş-Neajlov pentru apărarea capitalei Bucureşti. R.2 Roşiori a dat legendara şarjă de cavalerie de la Prunaru, județul Teleorman, în 15 nov. 1916, având pierderi foarte mari, în frunte cu comandantul Regimentului, col. Gh. Naumescu. După refacere în iarna 1916/1917 în localitatea Burdujeni /Suceava, în vara 1917, R. 2 şi 3 Rş. au luptat la Mărăşeşti, fiind subordonate D.a 2-a Cav. Iaşi. R.2 şi 3 Rş. au participat şi la Campania militară din Ungaria, în 1919, contribuind la înfrângerea comuniştilor conduşi de Bela Kun.[48]

Locuitorii Jud. Tutova au asigurat cazarea membrilor Casei Regale în localitatea Zorleni în lunile ian.-martie 1917. Deasemenea, locuitorii Bârladului au cazat membrii C.G. al A.R., in lunile dec. 1916-martie 1917. Alături de generalul Constantin Prezan au fost cazați şi unii membri din misiunea militară Franceză, condusă de generalul Berthelot. Tot aici au fost cazați şi membrii comandamentul A. a 4-a Ruse ,comandată de generalul Zaharov.

R. 25 I. „Racova” Vaslui a participat în Campania militară din toamna anului 1916, luptând în Transilvania, iar după retragere, de la 1 oct. 1916, la Oituz, în subordinele D.15 I. (s-a înființat la 1 aprilie 1914 la Constanța), supra numită „Divizia de fier”, comandată de generalul Eremia Grigorescu, care a lansat deviza „Pe aici nu se trece”, alungând inamicul peste Carpații Orientali în perioada 6/19-14/27 octombrie 1916. Istoricul Constantin Kirițescu făcând

[47] Arhivele Ministerului Apărării Naționale, *fond Marele Cartier General*, *Dosar nr. 233/1916-1918*, filele 49-51; **Constantin Kirițescu**, *Istoria Războiului Pentru Întregirea României*, vol. II, Ploieşti 2014, Editura Karta – Grafic, Biblioteca „Nicolae Iorga” Ploieşti, pag. 449 – 474, 490 – 592, 593 – 630.
[48] **Mircea Muşat, Ion Ardeleanu**, *Marea Unire a românilor*, Bucureşti, 1984, pag. 507.

referiri la eroismul ostaşilor ieşeni şi vasluieni în aceste lupte arăta: „Soldații regimentelor moldoveneşti care au apărat Oituzul au vărsat şiroaie de sânge. În special ieşenii din regimentele 13 şi dublura sa 53 şi vasluienii din regimentele 25 şi dublura sa 65. Tradiția lui Peneş Curcanul (Constantin Țurcanu) se cuvenea să fie cinstită” (C. Kirițescu, Istoria războiului pentru întregirea României, 1916-1919, vol.1, Ediția a II-a, Bucureşti, pag. 208-209). Prin Înaltul Ordin de Zi nr. 26 din 31 decembrie 1916, drapelul de luptă al R. al VII-lea „Racova” nr. 25 I. Vaslui a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a 3-a, pentru bravura deosebită, dârzenia şi înaltul spirit de sacrificiu dovedite în lupte, timp de trei luni, în bătălia de la Oituz. De asemenea au fost decorați ofițeri, subofițeri şi ostaşi remarcați în lupte. În luna iulie 1917, R. VII „Racova” nr. 25 I. Vaslui a barticipat la bătălia de la Mărăşti, subordonându-se D. a 8-a I. Botoşani.

La începutul lunii oct. 1918, unitatea militară vasluiană, comandată de col. Nicolae Fărcăşanu, a fost trimisă în Bucovina, fiind pusă la dispoziția D.8 I., comandată de generalul Iacob Zadic. De la 8 dec.1918, R.25 I. sub comanda col. Gheorghe Diamandi, a executat misiuni de pază a liniei de demarcație stabilită prin Armistițiul încheiat cu puterile centrale, în județele Văscăuți, Vişnița şi Coțman. În 22 mai 1919, R.25 I. Vaslui a participat la dejucarea planului bolşevicilor din Ucraina şi Ungaria, care voiau să facă joncțiunea în Pocuția, conform înțelegerii secrete dintre Lenin şi Bella Kun.

La 26 mai, R.25 a participat la ocuparea Colomeei, pe care o stăpâneau trupele ucrainiene. După intrarea în Colomeea, vasluenii au executat misiuni de ordine interioară, împiedecându-i pe ucrainieni să revină în zonă.

În 20 august 1919, R.25 I. Vaslui a ajutat la predarea Pocuției Orientale trupelor militare din Armata poloneză. De la 1 ianuarie până la 30 aprilie 1920, efectivele regimentului vasluian au participat la menținerea ordinii interioare în oraşul Cernăuți. În 17 mai 1920, ostaşii R.25 I. au asigurat primirea cu fast în Cernăuți a familiei regale româneşti. R.25 I. a îndeplinit misiuni de luptă în Bucovina până în august 1922, când a primit ordin să se deplaseze la Vaslui.

Participarea R.VII „Racova” nr. 25 I. Vaslui la războiul de întregire statală şi eliberare națională, s-a soldat cu pierderea a 5.550, morți şi dispăruți.

În semn de recunoştință pentru faptele de eroism săvârşite de ostaşii regimentului vasluian, precum şi pentru respectul acordat generalului Constantin Prezan, în anul 1925 s-a adăugat în titulatura regimentului, numele bravului general Constantin Prezan, iar din anul 1930, numele mareşalului Constantin Prezan, avansat în acest grad, la încheierea manevrelor regale de la Sighişoara. De asemenea, în 1931, drapelul R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan” a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazu” şi „Virtutea Militară”.

R.65 I.Vaslui, dublura R.25 I. Vaslui, s-a înființat la 1 aprilie 1914. A participat în Primul Război Mondial, în Campania din 1916, la luptele din Dobrogea, în subordinea D.2 I. Craiova şi la Oituz, unde a cooperat foarte bine cu R.VII « Racova » nr. 25 Vaslui. La 15 ianuarie 1917, drapelul R. 65 I. Vaslui a fost decorat cu Ordinul « Mihai Viteazu ». În ziua de 1 iunie 1917, R.65 I.Vaslui s-a unit cu R.53 Iaşi, întrucât ambele regimente au suferit mari pierderi în Campania militară din 1916.

Sub titulatura de R.53 I. Iaşi/65 I. Vaslui a participat în marea Operațiune militară de apărare de la Mărăşeşti, în subordinea D.14 I. Iaşi. Din 1918 până în

1922, unitatea a participat la misiuni în Bucovina împreună cu R.25 I.. În anul 1923, unitatea a fost desfiinţată. Principalele date pentru acest capitol au fost extrase din lucrarea Cronica militară a Judeţului Vaslui.

General de corp de armată Dumitru STRĂTILESCU

Dumitru Strătilescu, s-a născut la 28 august 1864, în oraşul Huşi, judeţul Fălciu (azi judeţul Vaslui). După absolvirea şcolii primare şi gimnaziale în Huşi, părinţii săi l-au înscris la Şcoala Fiilor de Militari din Iaşi, unde a absolvit liceul, în anul 1884. În liceu a studiat cu multă pasiune limba română, istoria şi geografia, aprofundând cunoştinţele însuşite anterior despre lupta românilor pentru făurirea şi apărarea Principatelor Române împotriva tendinţei marilor puteri vecine de a le acapara.

Absolvind liceul, Dumitru Strătilescu s-a înscris la Şcoala Militară Ofiţeri Infanterie şi Cavalerie, Secţia Infanterie, din Bucureşti, pe care a absolvit-o la 1 iulie 1886, cu rezultate foarte bune. A fost avansat la gradul de sublocotenent şi numit, mai întâi, comandant de pluton şi, după trei ani, când a fost avansat la gradul de locotenent, a fost promovat în funcţia de ajutor comandant de companie în R.5 I. Linie din Iaşi. Avansat la gradul de cpt. şi numit comandant de companie, Dumitru Strătilescu s-a ocupat de instruirea subordonaţilor şi, în timpul liber, s-a pregătit cu ambiţie pentru admiterea în Şcoala Superioară de Război din Bucureşti, care se înfiinţase în anul 1889. În perioada 1894-1896 tânărul ofiţer a frecventat cursurile Şcolii Superioare de Război, clasându-se, la încheierea lor, printre primii absolvenţi. După absolvirea şcolii ofiţerul a fost avansat la gradul de maior şi a fost ataşat la Marele Stat Major (1896-1908), aici contribuind la elaborarea concepţiilor de instruire a armatei în timp de pace şi ducerea acţiunilor de luptă în timpul participării la război. În memoriul făcut în anul 1909 de comandantul D. a 4-a I. Bucureşti, generalul Vasile Zotu, se arăta: „*Dumitru Strătilescu este un ofiţer superior cu frumoase şi complexe însuşiri ostăşeşti, cu o solidă şi bogată instrucţie militară şi generală, cu o activitate şi putere de muncă de toată lauda, cu râvnă şi devotament la serviciu şi cu o educaţie militară îngrijită, constituie tipul ofiţerului destinat a ajunge în marile comandamente şi caracterizat ca eminent din toate punctele de vedere*”.

În 1909 ofiţerul a efectuat stagiul la comanda B.2 Vânători de Câmp „Regina Elisabeta” din Bucureşti, unitate care se acoperise de glorie în bătălia a 3-a de la Plevna, din 30 august 1877. Terminând stagiul de un an la comanda unei unităţi de instrucţie, ofiţerul a fost avansat la gradul de lt.col. şi promovat, la sfârşitul anului 1909, în comandamentul D. a 4-a I. Bucureşti. În anul 1911 a fost promovat în comandamentul C.4 A. Teritorial Bacău, aici lărgindu-şi orizontul de cunoştinţe, pe care le-a aplicat cu fermitate în activitatea practică. La 1 octombrie 1912, proaspăt avansat la gradul de col., Dumitru Strătilescu a fost numit comandant al Şcolii Superioare de Război, funcţie pe care a îndeplinit-o până la 1 oct. 1913, când a mers, din nou, la stagiu la o unitate de instrucţie, în R. 2 I. Râmnicu Vâlcea.

În calitate de comandant al Şcolii Superioare de Război, „*colonelul Dumitru Strătilescu a acţionat pentru creşterea prestigiului acestei instituţii, cu multă conştiinţă şi cu pricepere deosebită*”, după cum aprecia gl. Constantin Cristescu, subşeful M.S.M., în foaia calificativă pe anii 1912-1913. În timpul când a fost

comandant al şcolii, col. Dumitru Strătilescu a predat cursul „Istoria războaielor din 1866-1870”, fiind apreciat de şeful M.S.M., ca model de prezentare şi bogăție a ideilor de utilitate ce erau expuse.

Încheind stagiul la unitatea de instrucție din Râmnicu Vâlcea, în 1914, col. Dumitru Strătilescu a fost promovat în S.M. al A.R. În 1915 col. Dumitru Strătilescu a fost avansat la gradul de gl. de bg. şi a fost numit la comanda Bg.19 I. Silistra, subordonată D.a 9-a I. Constanța, pe care a pregătit-o pentru participarea la campaniile militare din toamna 1916 şi vara 1917. Avansat la gradul de gl. de d., în 1917, Dumitru Strătilescu a comandat, în 1917-1918, D. 1-a I. Turnu Severin şi, apoi, C. 3 A. Galați, în anii 1919-1920, conducând trupele române şi în campania militară din Ungaria, din 1919, astfel aducându-şi contribuția la desăvârşirea unității naționale a poporului român. În anii 1920-1926 gl. de d. Dumitru Strătilescu a îndeplinit funcția de Inspector militar al Armatei, promovând la unități şi mari unități militare experiența acumulată în cariera militară, concluziile şi învățămintele desprinse din Campania militară a anului 1916, Campania militară din 1917, în marile bătălii de la Mărăşti, Mărăşeşti, Oituz şi în Campania militară din Ungaria în anul 1919.
La vârsta de 62 de ani, împliniți în 1926, gl.d. Dtru Strătilescu a fost pensionat. Prin activitatea desfăşurată, în funcțiile îndeplinite pe timpul primului război mondial, gl.d. Dtru Strătilescu a fost decorat cu medalii şi ordine militare româneşti şi străine: „Coroana României” de pace şi război, „Steaua României”, „Mihai Viteazul” clasa a III-a, „Coroana de fier” (Austro-Ungaria), „Vulturul Alb”(Serbia), „Coroana Prusiei”(Germania), „Ordinul Spadelor”(Suedia), „Sfântul Stanislav”(Rusia), „Legiunea de Onoare”(Franța), „Crucea Regală”(Grecia), „Crucea Comemorativă de Război 1916-1918”, Semnul onorific de argint pentru 25 de ani de activitate în Armata Română ş.a. [49]

General de divizie Nicolae ARGHIRESCU

Nicolae Arghirescu s-a născut la 23 martie 1864 într-o comună din apropierea oraşului Bârlad, fiind primul din cei patru copii ai familiei învățătorului Ioan şi Ana Arghirescu, părinți responsabili, care le-au asigurat copiilor o instruire şi o educație aleasă. Lui Nicolae Arghirescu i-a fost dat să trăiască, din plin, două evenimente majore din istoria poporului român: Războiul de Independență, când avea vârsta de 14 ani, şi războiul care a pecetluit, pe calea armelor, întregirea statală şi eliberarea națională, când avea vârsta de 53 de ani şi purta cu mândrie gradul de general, de divizie.

După absolvirea cursurilor liceului „Gheorghe Roşca Codreanu”, din Bârlad, Nicolae Arghirescu a îmbrățişat cariera militară. La vârsta de 18 ani s-a înscris voluntar în R.12 I. „Dimitrie Cantemir” din Bârlad şi, după un an, comandantul l-a trimis la Şcoala Militară Ofițeri Infanterie din garnizoana militară Bucureşti. Absolvind cursurile Şcolii Militare în 1884, cu gradul de slt., tânărul ofițer a fost repartizat în R. 32 Dorobanți (I. teritorială) „Mircea” din Ploieşti, în funcția de comandant de pluton recruți. În 1886 a fost avansat la gradul de lt. şi în 1889 la gradul de căpitan, fiind numit comandant de companie.

[49] 1. Arhivele Militare Române Pitești, *Fond DCI/1974, Dosar litera S*, Curent 15031.

În 1891 căpitanul Nicolae Arghirescu a fost admis în Şcoala Superioară de Război Bucureşti, pe care a absolvit-o în 1893. Ofițerul şi-a continuat cariera, cu aprecieri deosebite din partea şefilor direcți, în funcțiile de comandant de batalion, de regiment, de brigadă şi de divizie, fiind avansat, la gradele de maior, Lt. col. şi col. La 1 aprilie 1916, la capătul unui drum de muncă de peste 22 de ani, Nic. Arghirescu a fost avansat gl. de bg. şi a primit comanda D. a 19-a I.

În luptele din Dobrogea, din august-septembrie 1916, generalul de brigadă Nicolae Arghirescu a comandat D. a19-a I., în grelele încleştări cu trupele germane, bulgare şi turce. La sfârşitul lunii sept. 1916 Nicolae Arghirescu a fost numit la comanda D.a 6-a I. Focşani, mare unitate care avea în componență R.11 I.„Siret" Galați, 7 Vânători de Câmp Galați, R.12 I. „Cantemir" Bârlad, R.10 I. „Putna" Focşani, R.24 I. Tecuci, R.11 Art. Focşani şi R.16 Obuziere din puternica garnizoană militară Focşani. Intervenția promptă şi energică a trupelor pe care le-a condus în luptele din Transilvania, în perioada 26-30 sept. 1916, a determinat oprirea temporară a ofensivei militare germane din Bărcuți-Crângari şi apoi, datorită ripostelor executate de unitățile militare ale D.a 6-a I. Focşani, s-au creat posibilități forțelor române să se replieze şi să organizeze noi aliniamente de apărare, în partea de sud-est a Podişului Transilvaniei. Luptele au continuat în toamna 1916, timp de două luni de zile, românii zădărnicind planurile armatei germane de a forța trecătorile Tabla Buții şi Bratocea. Pentru meritele dovedite şi cu această ocazie, Nicolae Arghirescu a fost decorat cu Ordinul „Coroana României", cu spade, în gradul de comandor.

În timpul iernii 1916-1917, aflată în tranşeele din zona dealurilor Poenii Vrancei, D.a 6-a I. avea dispusă Bg. a 11-a I. din Focşani în zona de la confluența Pietricelelor şi până la Poiana Încărcătoare (din bg. făceau parte R. de I. 10 Dorobanți „Putna" din Focşani şi 7 Vânători de Câmp din Galați) şi Bg. a 12-a I. din Galați în zona de la Poiana Încărcătoare şi până pe Dealul Drăgoteştilor (din bg. făceau parte R. de I. 11 „Siret" din Galați şi 12 „Cantemir" din Bârlad).

D. a 6-a I. Focşani avea în rezervă R.24 I. Tecuci. Divizia avea şi Bg. 8 Art. din Focşani, compusă din R.11 Art. din Focşani şi 16 Obuziere din Focşani şi o Brigadă de Artilerie Grea, cu trei tunuri de calibru 120 mm. Cu această compunere de luptă, D.a 6-a I. din Focşani a participat, în vara anului 1917, la marea bătălie de la Mărăşti, aflându-se tot timpul pe direcția loviturii principale a C. 1 A., comandat de gl. Gheorghe Văleanu şi al A. a 2-a R., comandată cu deosebită energie şi inteligență de marele strateg, gl. Alexandru Averescu. Acțiunile ofensive executate de unitățile D. a 6-a I. din Focşani au fost reliefate cu mare probitate ştiințifică şi documentară de istoricul Constantin Kirițescu, în valoroasa sa monografie „Istoria războiului pentru întregirea României".

În volumul 2, pag. 475, se arată : *„În dimineața zilei de 11/24 iulie 1917, după un foarte puternic foc de artilerie, trei coloane de voluntari din Regimentul 24 Infanterie Tecuci porniră la atac. Alte coloane urmau. Coloanele au ajuns la întăriturile inamice şi au început lupta îndârjită corp la corp. Cu mari pierderi, românii reuşesc să ocupe prima linie de tranşee şi o parte din linia a doua. Un nou atac, încercat la ora 5 :15, n-a reuşit să se apropie de pozițiile inamice. Din cauza acestei nereuşite, comandantul Armatei a 2-a a renunțat la cucerirea Poienei pentru acea zi. Mai spre stânga, Regimentele 11 „Siret" şi 12*

„Cantemir" au luptat toată ziua pe şirul de înălțimi: Dealul Fântâna Puturoasă, Dealul Dorului, ce leagă Poiana Încărcătoare cu Dealul Mărăştilor. Puternicele centre de foc, de pe cotele 630, 660, 670, şi altele intermediare, toate prevăzute cu rânduri dese de sârmă ghimpată şi întărite cu lucrări de beton armat, jalonau creasta. La ora 4 dimineața, artileria a deschis un foc foarte violent, iar după o jumătate de ceas infanteria ascunsă în apropierea tranşeelor inamice s-a repezit la atac. Din nenorocire, pregătirea de artilerie nu fusese eficace. Terenul fiind foarte accidentat şi multe lucrări fiind ascunse în vâlcele, ruperea rețelelor nu se făcuse complet. Un batalion din R.11 „Siret" reuşeşte să ocupe reduta 670 de la pârâul Ciobanu, însă după o oră, contraatacul a fost puternic şi regimentul a fost silit să se retragă. O mână de oameni a rămas în prima linie inamică şi ține la respect pe duşmanul, care nu se putea apropia. În această poziție disperată, ei au rămas până seara târziu, când împreună cu o companie din R. 7 Vânători de Câmp din Galați, un batalion din R. de Marş şi un batalion din R.12 I. „Cantemir" din Bârlad au atacat reduta pe la sud şi sud-est, iar după lupte foarte înverşunate, au reuşit să o ocupe".

Istoricul Kirițescu continuă: „*Trupele R. 12 „Cantemir" au reuşit, după atacuri repetate, să ocupe lucrările de la cotele 630, 575, împreună cu întreaga creastă a sectorului său şi au respins contraatacurile întreprinse de duşman. Pierderile noastre au fost foarte mari. Numeroşi morți şi răniți au rămas prinşi în sârmele ghimpate ale rețelelor din fața tranşeelor duşmane.Cu toate asalturile sale înverşunate, plătite cu mari pierderi, R.11 „Siret" n-a putut cuceri reduta de la cota 660, de pe Dealul Fântâna Puturoasă, vecin cu Poiana Încărcătoare. Luptele pentru cota 660 au continuat până noaptea târziu, fără un rezultat pozitiv. În chipul acesta, trupele Bg. a 12-a I. au reuşit, cu mari sforțări şi cu multe pierderi de vieți omeneşti şi materiale, să ocupe toată linia crestei de la nord pe dealul Mărăştilor, până la Dealul Fântâna Puturoasă*".

Pentru a stăpâni crestele munților Vrancei înalte de peste 1200 de metri, generalul Alexandru Averescu a executat, cu începere de la 15/28 iulie 1917, noi acțiuni ofensive, cu D.1-a I. Turnu Severin, a 6-a I. Focşani şi a 8-a I. Botoşani. Aceste acțiuni s-au încheiat la 18 iulie / 1 august 1917, cu un deplin succes, trupele române reuşind să stăpânească ferm înălțimile Măgura Caşinului, Muntele Seciul, Sboina Neagră, Tina Golaşă şi Bârseşti. „*În cadrul acestei ofensive, pe frontul D. a 6-a I.* – mai scria istoricul Constantin Kirițescu în „Istoria războiului pentru întregirea României" (pag. 484, vol. 2) – *R.10 I. „Putna"Focşani, reuşeşte după trei asalturi să ajungă la poalele Muntelui Seciu şi după ce respinge pe duşman, ocupă complet toată creasta Muntelui Sboina Neagră, cu cotele 1234, 1351, 1374. În acelaşi timp, trupele Regimentului 11 Infanterie „Siret"Galați înaintează prin luptă în lungul Văii Dragomira şi ocupă înălțimile dintre pârâul Vulturului şi râul Şuşița. La data de 19 iulie, pe când în sectorul Caşinului continuăm să respingem atacurile inamicului, în sectorul de sud atacăm Dealul Seciului şi se cucereşte cota 1171, luând numeroşi prizonieri şi multă tehnică de luptă. Inamicul fuge în dezordine. A doua zi, neobositele trupe române cuceresc Dealul Frumodele Mari şi întreg masivul Seciului, atacând fără pic de răgaz pe inamic, pe care-l aruncă în susul Văii Caşinului, înspre Poiana Încărcătoare*".

Ca şi în Pasul Bratocea, D. a 6-a I. şi-a adus o importantă contribuţie la înfrângerea grupării de forţe inamice, aflate în Ţara Vrancei. În cele nouă zile de atac continuu, D. a 6-a I. a reuşit să producă mari pierderi inamicului, să-i captureze un număr de 247 de prizonieri de război şi multă tehnică de luptă. Pierderile D. a 6-a I. s-au ridicat la 6 ofiţeri morţi şi 11 răniţi, precum şi pierderea a 647 de gradaţi şi soldaţi. Numele celor care au luptat în cadrul D. a 6-a I. şi au căzut eroic în marea bătălie de la Mărăşti au fost cizelate, pentru eternitate, pe plăcile de marmură ce străjuiesc impunătorul monument din cadrul Complexului Muzeistic „Mărăşti".

De numele generalului Nicolae Arghirescu sunt legate şi luptele duse în vara anului 1917 în pasul Oituzului. „*La 4 august* – scria istoricul Constantin Kiriţescu – *după un marş obositor din cauza căldurii şi a terenului accidentat, D. a 6-a I. Focşani a fost scoasă de pe frontul din Ţara Vrancei şi dusă la Oituz. A ocupat aliniamentul între Valea Oituzului şi Măgura Caşinului. Această divizie a primit lovitura trupelor austro-ungare, comandate de generalul austriac Rohr, care aveau sarcina să forţeze poarta Oituzului. Zile şi nopţi de-a rândul ostaşii acestei divizii au acţionat conform hotărârilor bine gândite ale generalului de brigadă Nicolae Arghirescu şi au costituit o stâncă de neclintit în faţa atacurilor inamicului*". Cu pana sa măiastră, istoricul militar Constantin Kiriţescu scria despre dârza rezistenţă opusă la Oituz, de divizia comandată de generalul Nicolae Arghirescu: „*La sudul Văii Oituzului, duşmanul, după ce bombardează poziţiile Brigăzii a 12-a Infanterie Galaţi, din D. a 6-a I. Focşani, cu bombe asfixiante şi lacrimogene, reuşeşte să rupă frontul nostru între R.11 „Siret" şi 7 Vânători de Câmp. Trupele noastre dau contraatacuri, la care iau parte rezervele Regimentelor 11 „Siret", 12 „Cantemir" şi 7 Vânători de Câmp, precum şi batalioane din Regimentul de Marş. Zadarnic… Inamicul are o superioritate covârşitoare. El respinge contraatacurile, lărgeşte spărtura şi înaintează în coloane din ce în ce mai puternice, de-a lungul Văii Leşunţului Mic, ocupă vârful Bălcuţa pe malul de nord al văii. Întunericul nopţii opreşte luptele în această regiune accidentată şi păduroasă şi trupele adverse rămân pe poziţiile ocupate seara, sub bombardamentul artileriei, care n-a contenit toată noaptea. În sectorul din stânga al Brigăzii a 12-a Infanterie din Divizia a 6-a Infanterie, inamicul a dat numeroase atacuri pe Dealul Lacului, reuşind uneori să câştige teren, pe care apoi l-a pierdut, în urma contraatacurilor viguroase ale Regimentului 10 Infanterie „Putna". Aceeaşi activitate de bombardament şi de atacuri şi contraatacuri, fără rezultat, a avut loc şi pe frontul Diviziei a 8-a Infanterie Botoşani, în faţa Măgurii Caşinului. Rezultatul zilei sângeroase din 8 august 1917 a fost că frontul nostru a putut fi menţinut la cele două aripi extreme, însă a fost împins la centru, în lungul Văii Oituzului, sub presiunea puterii covârşitoare a inamicului. În timpul nopţii unităţile reuşesc a se reface şi în zorii zilei de 9 august, la ora 4:40, dreapta Diviziei a 6-a Infanterie Focşani, împreună cu stânga Diviziei a 7-a Infanterie Roman (din care făcea parte şi Regimentul 25 Infanterie Vaslui) pornesc la contraatac, spre a recâştiga terenul pierdut. Trupele înaintează un kilometru, dar sunt oprite de un puternic foc de baraj al artileriei. Inamicul e în plină desfăşurare a ofensivei sale şi puterea covârşitoare de care dispune nu poate fi înfrântă de contraatacurile noastre. El concentrează focul său de artilerie în punctele ce vrea să atace, apoi infanteria se porneşte în valuri, atacă frontal înălţimile, în timp ce alte coloane le întorc prin văi. Trupele noastre le primesc cu focuri de mitraliere şi de grenade.*

Luptele de apărare din trecătoarea Oituz s-au desfăşurat până în ziua de 22 august 1917, când inamicul a renunțat la ofensivă. Atât unitățile Diviziilor a 6-a Focşani şi a 7-a Infanterie Roman, precum şi cele ale marilor unități trimise în sprijinul acestora şi-au făcu datoria. Ofensiva austro-ungară a fost zdrobită printr-o apărare dârză, combinată cu violente contraatacuri, iar trecătoarea Oituz a fost păstrată de vajnicii apărători români, comandați de generalii Arghirescu (Divizia a 6-a Infanterie Focşani) şi Rujinschi (Divizia a 7-a Infanterie Roman), de cavaleriştii Diviziei a 1-a Cavalerie Craiovai, precum şi de Vânătorii de Munte, comandați de maiorul Virgil Bădulescu".

Cariera militară a gl. de bg. Nicolae Arghirescu a fost brusc întreruptă, din cauza unei boli grele şi neiertătoare. Acesta s-a pensionat în anul 1918 şi a decedat la data de 25 aprilie 1919, când împlinise vârsta de 55 de ani. În urma decesului, Nicolae Arghirescu a fost omagiat în paginile ziarului „Dacia": „*Acela care a dispărut era un om. Un om cum nu sunt mulți. Un om care s-a ridicat în vârful carierei sale, ca grad şi ca intelectualitate, numai prin propriile sale mijloace, fără protecție, fără avere, fără rude, fără relații sociale. Numai printr-o voință de fier, printr-o energie susținută zi de zi. Un exemplar om, din acele elemente sănătoase şi viguroase, care fac adevărata putere a unei națiuni. Generalul Nicolae Arghirescu este cel dintâi care dispare din generația care ne-au dat Mărăştii, Mărăşeştii şi Oituzul, care ne-au ridicat prestigiul țării*". Generalul de brigadă Nicolae Arghirescu a fost decorat cu multe medalii şi ordine militare, între care şi Ordinul „Mihai Viteazul", clasa a III-a.[50]

General de divizie Alexandru LAMBRINO

Fiul lui Iordache şi Zoe Lambrino, moşieri în comuna Banca, județul Vaslui, Alexandru Lambrino s-a născut la data de 30 august (Sfântul Alexandru) 1853 în comuna Banca, județul Vaslui. Zoe s-a născut la Soleşti, județul Vaslui, ea fiind fiica lui Iordache şi Ecaterina Rosetti-Solescu din localitatea Soleşti, sora principesei Elena Cuza şi a fraților Costache, Dimitrie şi Theodor Rosetti. Zoe a decedat de timpuriu, iar cei trei copii ai ei şi ai lui Iordache au fost ajutați să se pregătească pentru viață de către mătuşa lor, Elena Rosetti-Cuza. După bsolvirea gimnaziului la Iaşi, tânărul Alexandru a fost trimis să-şi facă studiile la Paris, absolvind liceul cu bacalaureat în anul 1871. Recomandat de Elena Cuza şi generalul Ion Emanoil Florescu, fostul ministru de Război al României, în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, Alexandru Lambrino a primit aprobarea autorităților franceze pentru susținerea examenului de admitere la Şcoala Specială Militară de la Saint-Cyr, Franța. Inteligentul şi ambițiosul Alexandru a fecventat cursurile acestei prestigioase şcoli militare superioare, în perioada 1871-1873, fiind absolvent al promoției 51 « Sultan », în arma Cav. Alexandru Lambrino a avut o evoluție merituoasă în grade, rod al unor aprecieri corecte din partea şefilor direcți : slt. în 1873, lt. în 1876, cpt. în 1879, mr. în 1885, lt.col. în 1890, col. în 1894, gl. de bg. în 1902, general de divizie în 1911, general în rezervă în 1914 şi general în retragere în 1924.

---

[50] 1.**Constanti Kirițescu**, *Istoria războiului pentru întregirea României*, Editura ştiințifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1989.
2. Colonel dr. **Constantin Ucrain**, *Personalități ale Infanteriei Române*, vol. 2, pag. 197-203.

Alexandru Lambrino a fost promovat, fiindu-i apreciată inteligența, capacitatea de muncă, suportul moral exemplar, perseverența, consecvența, dârzenia în muncă, politețea şi spiritul de omenie în relațiile cu superiorii, camarazii şi subordonații, aprecieri pe care le-a primit din momentul numirii în funcția de comandant de pluton în Esc.4 Călăraşi Tutova (Bârlad), unitate subordonată R.5 Cl. din garnizoana Galați. Lt. Alexandru Lambrino a fost încadrat, în 1876, în statul major al R.2 Roşiori Bârlad. După o jumătate de an a fost numit la comanda unei companii în R.4 Cl. din Ploieşti. De la 1 martie 1877 a fost încadrat comandant de companie în R.1 Roşiori Turnu Severin, subordonat Brigăzii de Roşiori, pe care a comandat-o col. Victor Crețeanu, şi a participat la războiul de independență din anii 1877-1878. Avansat la gradul de căpitan, Alexandru Lambrino a lucrat, din 1879, în statul major al R.1 Roşiori Turnu Severin şi de la 12 nov.1879 în S. major al D. 1 I. din garnizoana Turnu Severin.

De la 1 sept. 1880 cpt. Alexandru Lambrino a lucrat în statul major al R.25 I. Vaslui. Timp de trei ani a conceput şi desfăşurat planurile de antrenamente, aplicații şi manevre regale ale unității, în zonele : Soleşti-Codăeşti, Moara Greci-Vaslui, Crasna-Banca, Crasna-Tătărăni şi Huşi-Albița. Începând cu 1 mai 1883 căpitanul Alexandru Lambrino a lucrat în statul major al R.1 Roşiori Turnu Severin, subordonat C. 1 A. Avansat la gradul de maior, Alexandru Lambrino, dovedind că are înclinații în întocmirea lucrărilor de stat major, a lucrat în Statul major al D. a 7-a I. Roman (1885-1889) şi al D. a 6-a I. Focşani (1890-1891).

Conform ordinelor şefilor direcți, în perioada 1891-1895 Lt. col. Alexandru Lambrino a comandat, cu aprecieri remarcabile din partea şefilor ierarhici, Regimentele 11 Cl. Botoşani, 7 Cl. Iaşi şi 1 Roşiori Turnu Severin. Acționând cu mult discernământ, Alex. Lambrino, avansat col. în 1895, a fost numit la comanda Bg.4 Cl. Iaşi, pe care a comandat-o în procesul de instrucție în cazărmi şi în afara cazărmilor (în aplicații şi manevre regale), până în anul 1906.

Acumulând experiență în instruirea trupelor, avansat la gradul de gl. de bg. (1902), Alex. Lambrino a comandat foarte bine D. 7 I. din oraşul Roman, în anii 1907-1908. În anii 1909-1910, gl. de d. Alex. Lambrino a comandat, C. 3 A. din garnizoana Galați, apreciere semnată de şeful M.S.M. gl. de d. Alexandru Lambrino (avansat în 1911) a comandat în anii 1910-1912, C. 4 A. din garnizoana Iaşi, luând măsuri de asigurare a condițiilor materiale necesare instruirii efectivelor din subordine care, au participat în cel de al doilea război balcanic pe teritoriul Bulgariei, în perioada 23 iunie-31 august 1913. Numit, în 1912, inspector general al Cavaleriei, generalul de divizie Alexandru Lambrino a participat împreună cu ostaşii cavalerişti la Campania Militară din Bulgaria, având satisfacția unei comportări eroice a ostaşilor la îndeplinirea misiunilor de luptă. În anii 1913-1916 generalul de divizie Alexandru Lambrino s-a implicat ferm în activitatea de perfecționare a structurii organizatorice, a dotării cu mijloace de luptă şi a instruirii efectivelor din C. 4 A. Iaşi, subordonat Armatei de Nord (Armata a 4-a) care, au participat la Campania Militară din toamna anului 1916 în Transilvania şi la luptele de apărare de la Oituz. Bolnav şi cu o uzură fizică avansată, Alexandru Lambrino a fost trecut în rezervă, cu o pensie decentă, în luna februarie 1917. În decursul carierei militare generalul de divizie Alexandru Lambrino a fost decorat cu următoarele medalii şi ordine : Medalia jubiliară Carol I (1906), Medalia Virtutea Militară, Medalia Crucea Trecerea Dunării (1878), Medalia Apărătorii Independenței (1880), Medalia

Comemorativă Rusă (1890), Ordinul Steaua României, în grad de cavaler (1877), Ordinul Steaua României, în grad de comandor (1909), Ordinul Steaua României, în grad de mare ofițer (1913), Ordinul Coroana României, în grad de comandor (1901), Ordinul Coroana României, în grad de mare ofițer (1912), Marea Cruce a Ordinului Coroana României (1914), Ordinul rusesc Sfântul Stanislav, clasa a 3-a, cu spade şi rozete, Ordinul francez Legiunea de Onoare. Generalul Alexandru Lambrino a fost căsătorit cu Maria Greceanu, fiica generalului George Greceanu şi a Mariei Stege, moşieri în localitatea Valea Glodului, județul Baia, azi aparținând de comuna Vultureşti, județul Suceava. A decedat în anul 1926, fiind înmormântat în cimitirul bisericii Sfânta Treime din localitatea Valea Glodului, comuna Vultureşti, județul Suceava.[51]

General de divizie Traian EPURE

Traian Epure s-a născut la 3 aprilie 1869 în oraşul Bârlad, județul Tutova (Vaslui). Părinții săi, Iancu şi Smaranda, i-au asigurat condițiile necesare pentru absolvirea şcolii gimnaziale şi a liceului în oraşul Bârlad (6 clase). La data de 1 iulie 1887 Traian Epure s-a înscris voluntar în R.12 I. „Cantemir" din Bârlad, parcurgând etapa de instruire a soldatului şi apoi a gradatului. A fost avansat cap., la 1 ianuarie 1888, sg., la 16 august 1888, şi sergent-major, la 23 dec. 1888, creindu-i şansa înscrierii la Şcoala Militară de Ofițeri. Traian Epure s-a înscris la Şcoala Militară Ofițeri Infanterie din Bucureşti la 1 nov.1891, pe care a absolvit-o, la 30 august 1893, cu gradul de slt. Numit comandant de pluton în unitatea care i-a deschis drumul spre cariera militară, Traian Epure a fost apreciat, până în 1895, de către comandantul unității, locotenentul-colonel Dumitriu, ca fiind un ofițer inteligent, perseverent, conştiincios şi disciplinat în serviciu.

Avansat la gradul de l.t., în 1896, Traian Epure a fost mutat în B. 9 Vânători de Câmp (I.) Dobrogea, Compania Mangalia, comandând un an de zile un pluton de concentrați. În anul 1897 lt. Traian Epure a fost mutat în R. 34 I. Constanța, aici instruind un pluton, până în 1899, „*cu spirit de vioiciune, inteligență şi conştiinciozitate*", după cum îl aprecia comandantul unității, colonelul Ionescu. Avansat la gradul de căpitan, Traian Epure a fost încadrat în anii 1900-1901 la Institutul de Geografie şi Cadastru din Bucureşti, aici fiind apreciat ca foarte bun operator topograf, activ şi conştiincios şi cu o comportare foarte bună.

Încadrat în anii 1902-1905 la R. I. Teleorman nr. 20 Turnu Măgurele, ofițerul a fost menținut în continuare la Institutul de Geografie şi Cadastru al Armatei, fiind apreciat drept „*model de comportare şi îndeplinire a atribuțiunilor funcționale*", cum îl nota inspectorul Institutului Geografic şi Cadastru al Armatei, colonelul Ionescu. În anii 1906-1909 căpitanul Traian Epure a fost încadrat în B.2 Vânători (I.) „Regina Elisabeta" din Bucureşti, în funcția de comandant de companie, pe care a comandat-o „foarte bine" în aplicații şi manevre, după cum apreciau Lt.col. Dumitru Stratilescu, comandantul unității, şi generalul Cica, comandantul D. a 3-a I.e Târgovişte.

[51]1.Arhivele Militare Române Piteşti, *Memorii Bătrâni, Curent 1025, Fondul 3042.* Registrul ofițeri activi cavalerie, volumul 1, fila 350
2. Arhivele Ministerului Afacerilor Externe, *Fond Paris, Diverse*, volumul 317.

Ofițer inteligent, căpitanul Traian Epure a îndeplinit în anii 1909-1911 funcția de instructor la Şcoala Normală de Invățământ Militar din Bucureşti, îndeplinindu-şi „foarte bine” atribuțiunile de serviciu, aşa cum aprecia colonelul Tetrat, comandantul şcolii normale. Avansat la gradul de maior, Traian Epure a fost numit pentru un an de zile comandant de companie în R.8 I. Buzău şi apoi, în aprilie 1912, în R. Călugăreni nr. 40, cu care a participat la cel de al doilea război balcanic, în campania militară din Bulgaria, desfăşurată în perioada 23 iunie-31 august 1913. A fost apreciat „foarte bine” de col. Scărişoreanu, comandantul R. 40 I. „Călugăreni” din Giurgiu.

La 1 iulie 1914 maiorul Traian Epure a fost mutat în R.76 I. „Olt” din Slatina, fiind notat „foarte bine” şi avansat, la 1 august 1915, la gradul de lt.col. În anul 1916, ofițerul a îndeplinit „foarte bine” atribuțiunile de ajutor al comandantului unității pentru instrucție, după cum aprecia colonelul Drăghici, comandantul unității. În sept. 1916 Traian Epure a fost avansat la gradul de col. şi numit la comanda R.3 Vânători (I.) din Ploieşti, pe care l-a comandat „foarte bine”, aşa cum aprecia generalul Aristide Razu, comandantul D. a 5-a I. din Buzău. De la 1 aprilie 1917 col. Traian Epure a comandat „foarte bine” Bg. a 3-a I.,în luptele de la Mărăşti, după cum aprecia generalul Mărgineanu, comandantul D. a 3-a I. din garnizoana militară Târgovişte.

Avansat la gradul de gl.bg., la 10 mai 1918, Traian Epure a fost numit la comanda D. 22 I. din Slatina, pe care a comandat-o „foarte bine” până în nov. 1921, cum aprecia generalul Aristide Razu, comandantul C.1 A. Din nov.1921 şi până în nov.1923, a comandat „foarte bine” D. a 5-a I. Buzău, aşa cum aprecia gl. Rudeanu, comandantul C. 3 A. din Galați. Gl. de bg. Traian Epure a fost avansat la gradul de gl. de d., la 10 mai 1923, iar din nov. 1923 şi până la 15 sept. 1926, a îndeplinit „foarte bine” funcția de Inspector general al armatei. Generalul de divizie Traian Epure a fost pensionat în anul 1926. A primit în decursul carierei militare decorațiile: Medaliile „Avântul Țării” (1913), „Semnul Onorific” de aur pentru 25 de ani de serviciu în armată, Ordinul „Coroana României”, Ordinul „Steaua României”, în grad de ofițer, Ordinul sârbesc Alexandru, Ordinul francez „Crucea de Război” şi Ordinul „Coroana Prusiei”, clasa a II-a. Traian Epure s-a căsătorit în anul 1903 cu domnişoara Smaranda Șişman, din mariajul lor rezultând trei fii: Constantin, Ştefan şi Ion.[52]

General de divizie Ioan IUCĂL

Ioan Iucăl s-a născut în Vaslui, oraş încărcat de istorie şi glorie militară, la 22 octombrie 1895. Părinții săi au fost învățători şi s-au ocupat cu multă atenție de educarea copilului lor în spiritul dragostei de neam şi glia strămoşească. După absolvirea liceului a ales drumul parcurs de vrednicii săi înaintaşi, urmând, cu rezultate foarte bune, în perioada 1913-1915, cursurile Şcolii Militare Ofițeri Infanterie din Bucureşti. După absolvire a fost avansat la gradul de slt. şi a fost încadrat în funcția de comandant de pluton puşcaşi la R.65 I. din Vaslui (dublura R. 25 I. Vaslui). În urma măririi efectivele trupelor de grăniceri a fost mutat, în august 1915, la R.1 Grăniceri, în funcția de comandant de pluton, şi a participat

---

[52] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Memorii Bătrâni, Dosar litera E*, Curent 2.

la războiul cel mare cu această unitate, care a primit sarcini operative. La 1 aprilie 1917, cu puțin timp înainte de declanșarea bătăliilor de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, Ioan Iucăl a fost avansat la gradul de lt. şi mutat la R. 4 Dorobanți Piteşti, inițial în funcția de comandant de pluton şi apoi în funcția de comandant de companie, în timpul luptelor de la Mărăşti. Distingându-se pe câmpul de luptă prin curaj şi spirit de sacrificiu, tânărul lt., în vârstă de 22 de ani, a fost decorat cu ordinele „Coroana României", clasa a IV-a, şi „Steaua României", clasa a IV-a. Fiind avansat, la 1 oct. 1919, la gradul de căpitan, a fost promovat în funcția de comandant de companie al B.10 Vânători. Timp de trei ani a instruit tinerii recruți, atât în cazarmă, cât şi în afara cazărmii. Dornic să-şi perfecționeze pregătirea militară, căpitanul Ioan Iucăl a frecventat, cu rezultate deosebit de bune, cursurile Şcolii Superioare de Război din Bucureşti, în perioada 1922-1924, clasându-se printre primii ofițeri elevi. S-a înapoiat la Batalionul 10 Vânători unde a lucrat în Statul Major, până la 1 aprilie 1927. Mutat la R.1 Grăniceri, la 1 iulie 1927, a fost avansat la gradul de mr. şi promovat în funcția de comandant al B. de Instrucție.

La 1 oct. 1928 maiorul Iucăl a fost mutat la D. 12 I., în funcția de şef birou pregătire de luptă. Dovedind reale calități de ofițer de stat major, la 1 aprilie 1930 a fost încadrat în S.M. al C. 2 A. Constanța, iar la 1 octombrie 1930, în Statul Major al Corpului Vânătorilor de Munte Braşov. La începutul anului 1932 a devenit comandant al B.1 din R.1 Grăniceri şi a participat la manevrele regale, fiind felicitat de ministrul Apărării Naționale şi de şeful de Stat Major al Armatei Americane, generalul Douglas McArthur, care au asistat la manevre.

Înființându-se experimental D. 1 Grăniceri, la 1 dec. 1933, a fost încadrat în statul major al acesteia şi a participat la aplicațiile desfăşurate în vara anului 1934. După ce a fost avansat la gradul de lt.col., la 8 iunie 1934, Ioan Iucăl a fost mutat, la 1 oct.1936, la M.S.M. din Direcția Operații, unde a elaborat diferite variante ale luptelor.

După declanşarea celui de al doilea război mondial şi invadarea Poloniei de către armata germană, la 1 sept.1939, ofițerul Ioan Iucăl a fost mutat, la 15 nov. 1939, la comanda R.1 Grăniceri. În această funcție a pregătit regimentul pentru a fi apt de participare la război. S-au efectuat exerciții metodice, trageri de luptă, precum şi aplicații tactice cu ofițerii, subofițerii şi trupa. La 8 iunie 1940 a fost avansat la gradul de col., comandând unitatea, subordonată D.1 Grăniceri, în luptele duse pentru eliberarea sudului Basarabiei şi a Odesei. R. 1 Grăniceri s-a remarcat, în mod deosebit, în luptele din zonele Tolmacev, Vakarjani şi Dalnik. Revenit în țară cu efectivele rămase, colonelul Ioan Iucăl a fost numit la comanda Şcolii Militare Ofițeri Infanterie Rezervă nr. 2 Bacău, pe care a condus-o până în primăvara anului 1944, când a fost numit la comanda Brigăzii 9 Infanterie din Constanța. De la 23 august 1944 a condus brigada în luptele de dezarmare a trupelor germane din Dobrogea şi din împrejurimile capitalei, remarcându-se în eliberarea gării Scroviştea (județul Ilfov) şi în degajarea şoselei Bucureşti-Ploieşti. Calitățile sale de comandant şi de bun organizator au ieşit în evidență în timp ce conducea „Detaşamentul colonel Iucăl" în capul de pod de la Oarba de Mureş şi pe pantele Dealului Sângeorgiu. A înscris pagini de vitejie în cartea neamului românesc: *„Cinci zile şi cinci nopți, stă nemişcat sub cel mai greu bombardament, la numai câteva sute de metri de inamic,*

deplasându-se la posturile de comandă de regiment, batalioane şi companii, încurajând şi oțelind cu exemplul său trupele ce le comandă.” Ofițerul a condus trupele, cu multă dăruire şi energie, în timpul luptelor de la Carei şi de la Szerencs, din Ungaria. Pe teritoriul Cehoslovaciei col. Iucăl a îndeplinit temporar funcția de comandant al D. 9 I. din Constanța (5-31 dec.1944), contribuind la eliberarea oraşelor Roznava şi Dobşina. Aici a fost distins cu ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, cu spade. La 20 martie 1945 a fost înaintat la gradul de gl.bg. şi numit la comanda D. 9 I., pe care a condus-o până la 9 aprilie 1945, când a fost chemat în țară şi numit şef al Comenduirii Garnizoanei Militare Bucureşti. La 15 aprilie 1945 generalul de brigadă Ioan Iucăl a fost promovat la Secretariatul General al Ministerului de Război. După jumătate de an, generalul Ioan Iucăl a fost numit şef al Serviciului Istoric din Marele Stat Major, serviciu echivalent cu Arhivele Militare de astăzi. Timp de doi ani a dat o nouă organizare serviciului pentru inventarierea şi evidența pe mari unități a arhivei, s-a ocupat de depozitarea documentelor de la unitățile desființate şi de eliberarea documentelor privind stagiul pe front de către cei mobilizați, locul şi data celor dispăruți sau aflați în prizonierat etc.

În ziua de 9 august 1947, după 32 de ani de serviciu în slujba patriei, generalul Ioan Iucăl a fost pensionat, acordându-i-se gradul de general de divizie. Până la 9 octombrie 1983, dată la care a trecut în neființă, Ioan Iucăl a activat în Asociația Națională a Veteranilor de Război din România. În prodigioasa activitate desfăşurată în cadrul armatei generalul Ioan Iucăl a fost decorat cumai multe ordine şi medalii: ordinul „Coroana României”, clasa a IV-a, ordinul „Steaua României”, clasa a III-a, ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, cu spade, ordinul „23 August”, clasa a IV-a, ordinul „Apărarea Patriei”, clasa a III-a, medalia „Serviciul Credincios” pentru 25 de ani de serviciu, medalia „Crucea Comemorativă de Război“ Mărăşeşti 1918, cu barete, medalia „Victoria“, medalia rusească „Sfânta Ana“.[53]

General de divizie Nicolae PETALA

Arhivele Naționale din Piteşti îi păstrează generalului de divizie Nicolae Petala integral datele biografice şi evoluția sa în cariera militară. Faptul că dosarul său este înscris şi se păstrează în fondul D.C.I./1974, la categoria Căpitani, a indus în eroare pe cercetătorii interesați care îl căutau la capitolul Generali. Întâmplător, în documentarea noastră, la Arhivele Militare Naționale am descoperit dosarul căpitanului Nicolae Petala din care, rezultă că ofițerul a evoluat în cariera militară până la gradul de general de divizie. Nicolae Petala, fiul lui Iorgu Petala şi Rucsanda Petala (născută Alevra), s-a născut la 29 august 1869 în oraşul Vaslui. Nicolae Petala a trăit 78 de ani, el decedând în anul 1947, în Bucureşti. Fratele lui Nicolae Petala, *Constantin Petala*, născut la 18 aprilie 1865, a îmbrățişat cariera militară, fiind avansat până la gradul de general. A comandat, în campania militară din anul 1916, D. a 5-a I. Buzău. Nicolae Petala a studiat la Şcoala primară în Vaslui, la Şcoala Fiilor de Militari din Iaşi. Ulterior la Şcoala Militară de Ofițeri Artilerie şi Geniu din Bucureşti, absolvită

[53] 1. Arhivele Militare Naționale, Piteşti, Fond Memorii bătâni, Litera I, Curent 35.

la 1 iulie 1887. Continuă la Şcoala Specială de Artilerie şi Geniu, absolvită în 1889, clasându-se al 2-lea în promoție. Urmează Şcoala Superioară de Război din Torino/Italia, absolvită în 1894. La data de 30 aprilie 1898 Nicolae Petala s-a căsătorit cu Rosetta Maria Pilat (născută 1876, decedată în 1921), fiica generalului Constantin Pilat. Din mariajul lor au rezultat doi copii: Vintilă, născut în 1899, şi Elena-Alice, născută în 1904.

Evoluția în cariera militară a fost una deosebită. La 1 sept.1887 Nicolae Petala a fost admis în Şcoala Militară Ofițeri Artilerie şi Geniu, absolvind-o la 1 iulie 1889 cu gradul de slt. În notarea de serviciu întocmită de comandatul şcolii, lt.col. Gramaticescu, se arăta: *„Ofițerul este inteligent, prezentabil şi vioi; are bună stofă de militar şi trebuie îndrumat atent".* Din 1890 şi până în 1892 a lucrat în Şcoala Militară Ofițeri Artilerie şi Geniu în calitate de comandant de pluton elevi. În mai 1892 a fost avansat la gradul de locotenent.

După absolvirea Şcolii de la Torino, ofițerul a fost detaşat la M.S.M., specializându-se în realizarea lucrărilor de stat major şi conducerea unei baterii de artilerie, în cadrul manevrelor regale. În notarea de serviciu, locotenentul-colonel Ştefan Stanciu arăta că *„ofițerul este inteligent, manierat în relațiile cu subordonații, colegii şi superiorii".* În notarea de serviciu pentru anii 1896-1897 se arată: *„ofițerul are o comportare foarte bună în toate înprejurările, evidențiindu-se în procesul de instruire a subordonaților".* La 1 martie 1897 ofițerul a fost avansat la gradul de căpitan şi numit în serviciu la S.M. al C. 3 A. din Galați. În notarea de serviciu Şeful de S.M. al C.3 A., colonelul Iarca, arăta: *„Nicolae Petala este foarte perseverent în acumularea cunoştințelor tactice generale".* În luna sept. 1898 cpt.Nicolae Petala a fost numit în funcția de comandant al Bt. a 4-a din R.11 Art. Brăila. În notarea de serviciu comandantul R.11 Art., col. Drăgulescu, aprecia: *„Ofițerul este foarte bun instructor al ostaşilor săi, se îngrijeşte atent de nevoile lor materiale şi de sănătatea lor".* Din luna dec.1898 şi până în luna iunie 1899 căpitanul Nicolae Petala a fost ataşat militar în cadrul Ambasadei Române din Viena. În anul 1899 ofițerul a fost trimis la instruire în R.38 I. Brăila. În această unitate cpt. Nicolae Petala, *„s-a dovedit a fi un bun infanterist, muncitor, cu o comportare şi ținută militară bună. A îndeplinit şi funcția de comandant la Şcoala Batalionului şi s-a remarcat şi-n Şcoala Regimentului",* arăta comandantul unității. În perioada 16 octombrie 1900-1 aprilie 1901, căpitanul Nicolae Petala a îndeplinit funcția de comandant de companie în B.3 Vânători de Câmp din Ploieşti, „*desfăşurând foarte bine activitățile de instruire şi şedințele de trageri cu armamentul din dotare. Este un prea bun ofițer din toate punctele de vedere*" după cum aprecia comandantul unității, colonelul Negruzzi. De la 1 aprilie 1901 şi până la 16 februarie 1902, ofițerul a lucrat în Şcoala Militară de Infanterie în calitate de ajutor profesor şi de comandant companie elevi. La 1 martie 1902 ofițerul a fost mutat în R.21 I. Ilfov. Şi aici ofițerul „*a dovedit că are calitățile necesare pentru cariera militară. Şi-a îmbogățit bagajul de cunoştințe în arma infanterie. Ofițerul este inteligent, foarte robust pentru eforturile în arma infanterie".* Drept urmare, ofițerul rămâne definitiv în Arma Infanteriei, arăta colonelul V. Zottu. La 1 sept. 1902 căpitanul Nicolae Petala a fost trimis la specializare în Şcoala Militară Ofițeri Cavalerie din Torino. La încheierea cursurilor a fost apreciat ca fiind *„un ofițer distins sub toate raporturile, născut pentru infanterie şi cavalerie".* În 1903 căpitanul Petala a

lucrat în R.3 I. Râmnicu-Vâlcea. A participat cu mult entuziasm la Manevrele Regale, fiind notat de comandantul D. 3 I.Târgovişte, generalul Cica, cu calificativul „foarte bine”.

În 10 martie 1904 ofițerul a fost avansat la gradul de maior şi numit ataşat militar al Ambasadei Române din Sofia. Anual trimitea de la Sofia rapoarte despre Armata Bulgară, fiind apreciat cu calificativul „foarte bine” de către generalul Tătărescu, Şeful S.M.G. În perioada 1 oct. 1906-16 apr. 1908 Nicolae Petala a fost ataşat militar la Ambasada Română din Italia. La începutul anului 1907, maiorul Nicolae Petala a fost mutat în R.5 I. Giurgiu. În notările de serviciu pentru anii 1906-1908, se arăta că *„ofițerul posedă o judecată fină, o deosebită cultură militară şi generală şi cunoaşterea temeinică a evenimentelor politico-militare”,* după cum aprecia comandantul Regimentului. În anul 1909 maiorul Nicolae Petala a fost mutat în R.11 I. Galați şi la 1 aprilie 1910, a fost detaşat la Ambasada Română din Sofia. În 10 mai 1910, Nicolae Petala a fost avansat la gradul de Lt.col. şi mutat, la 4 iunie 1910, în S. M. al D. 4 I. din Bucureşti. La 16 oct.1910 ofițerul a fost numit la comanda B. 2 Vânători de Câmp din Bucureşti, fiind apreciat de gl. Costescu, comandantul D. a 3-a I., cu calificativul „foarte bine”. În anii 1911 şi 1912 Lt. col. Nicolae Petala a comandat „foarte bine” R. 40 I. „Călugăreni”, dislocat în Bucureşti. La 1 aprilie 1913 Nicolae Petala a fost avansat la gradul de colonel şi a comandat R. 40 I. „Călugăreni“ în al 2-lea Război Balcanic, fiind notat „foarte bine” de către comandantul Bg.17 I., col. Simionescu. După încheierea celui de-al 2-lea Război Balcanic, col. Nicolae Petala a fost numit şef de stat major al C.2 A. Bucureşti şi, în mai 1914, la C. 3 A. Galați. În notarea de serviciu pentru anul 1914, comandantul C. 3 A. aprecia: „*ofițerul are calitățile necesare pentru a fi numit comandant de brigadă*”.

În 1915 col. Nicolae Petala a fost numit la comanda Bg.15 I. din Galați. Generalul Cihoschi îl aprecia:*„ofițerul poate face față marilor campanii militare”.*La 1 iulie 1916 colonelul Nicolae Petala a fost avansat la gradul de general de brigadă, I.D.R. Nr. 2440/27.06.1916. Gl. Nicolae Petala a condus Bg. 15 I. în campania militară din 1916. După rănirea gravă a generalului Ion Dragalina, în zona mănăstirii Lainici, pe Valea Jiului, gl. Nicolae Petala a comandat A. I-a Română în perioada 12-21 oct. 1916. În 1917 şi 1918 Nicolae Petala a comandat C. 1 A. Craiova la Mărăşti şi Oituz, având în subordine D. a 2-a I. Craiova şi D. a 11-a I. Slatina. După încetarea luptelor de la Mărăşeşti a asigurat stabilitatea graniței României. La 10 mai 1918 Nicolae Petala a fost avansat la gradul de general de divizie, I.D.R. 1106/1918 şi a fost numit la comanda C. 4 A. Iaşi, I.D.R. 1240/1918. În 1920 gl. de d. Nicolae Petala a fost numit la comanda C. 6 A. Cluj, I.D.R. 2643/1920. În această funcție a întreprins măsuri ferme de refacere a cazărmilor, a efectivelor, a completat mijloacele de luptă şi a intensificat instruirea efectivelor unitaților militare din Transilvania, pentru a fi în măsură să apere granițele Statului Național Unitar Român. La 1 aprilie 1925 gl de d. Nicolae Petala a fost numit Inspector General 3 pe Armată, I.D.R. 1192/1925. În 4 aprilie 1926 gl. de d. Nicolae Petala a fost numit Inspector General 2 pe Armată, I.D.R. 1909/1926. În perioada 1921-1928 Nicolae Petala a fondat la 1 mai 1921 ziarul „Cultura Poporului” şi a fost director. N. Petala s-a pensionat în anul 1930 şi după pensionare a fost senator

de drept. În decursul carierei militare N. Petala a fost decorat cu Ordinal „Steaua României” în grad de ofițer (1912), Ordinul „Coroana României” în grad de comandor (1909), Medaliile „Avântul Țării” pentru Campania din 1913, Crucea „Meritul Sanitar” (1912) şi alte ordine şi medalii româneşti şi străine.[54]

General de divizie Ion RĂŞCANU

Ion Răşcanu descinde dintr-o veche familie răzăşească, originară din satul Jigălia, comuna Şuletea, județul Vaslui. Pe la 1660 a existat un preot Gavril ot Răşcani. Din fii săi, Vasile şi Gheorghe, descinde familia Răşcanu. Strănepotul lui Vasile Răşcanu a fost vornicul Iordache, al cărui fiu mai mic, Teodor (Toderiță) Răşcanu a fost căsătorit cu Penelopa Eliade, iar fiul lor mai mare, Alecu Răşcanu, a fost ispravnic de Vaslui, în anul 1846. În acel timp Teodor Răşcanu a fost un înflăcărat unionist, prigonit de ocârmuire. Din aceeaşi familie au făcut parte Lefter Răşcanu, tatăl gl. Ion Răşcanu, care a ajuns primar al capitalei, şi învățătorul Gh. Răşcanu, primar al Vasluilui şi prefect (1923-1930).
Ion Răşcanu s-a născut în 1872 în oraşul Vaslui. Tatăl său, Lefter, şi mama sa, Elena, au fost învățători la Şcoala primară de băieți, nr.1. Ion Răşcanu a frecventat şcoala primară nr.1 pe care a absolvit-o în 1882, cu media 10. Orientându-se spre cariera militară, Ion Răşcanu a urmat apoi şi a absolvit cu rezultate foarte bune Liceul Militar din Iaşi, Şcoala Militară de Ofițeri de Infanterie din Bucureşti şi Şcoala Superioară de Război din Bucureşti, cu rezultate deosebite. Ion Răşcanu a parcurs toate treptele ierarhiei militare, de la gradul de sublocotenent şi până la gradul de general de divizie, îndeplinind funcții militare de la comandant de pluton şi până la comandant de divizie, în diferite garnizoane militare din țară. Ofițerul a participat la cel de al doilea război balcanic (23 iunie-31 august 1913) şi la Războiul pentru întregire statală şi eliberare națională (1916-1919).

În perioada Primului Război Mondial (1916-1919) a îndeplinit funcțiile: şef al Secției Operații din M.C.G., ataşat pe lângă S.M.G. al Armatei Franceze, comandant al Bg. 15 Art. şi comandant al D.1-a Vânători de Câmp. După război a îndeplinit funcțiile de secretar general al M. de R. (1918-1919) şi ministru în guvernele conduse de gl. Arthur Văitoianu (27.Sept.-30.Nov.1919), de Alex. Vaida Voevod (1Dec.1919-12.Mart.1920) şi de gl. Alexandru Averescu (13.Mart.1920-16.Dec.1921). A trecut în rezervă, prin demisie, în 1922.

În cariera politică a îndeplinit funcțiile: ministru pentru Basarabia şi Bucovina (1927), comisar al guvernului în Basarabia şi Bucovina (1931), ministru de stat (1931-1932), prefect la Vaslui (1931), primar al oraşului Vaslui (1938-1942), primar al municipiului Bucureşti (octombrie 1942- august 1944). A fost deputat în legislaturile 1920, 1926, 1928 şi 1931 şi senator în 1920 şi 1930.

Sub administrația lui Ion Răşcanu, în oraşul Vaslui s-a construit uzina electrică, s-a introdus iluminatul public, s-a realizat prima aducțiune de apă potabilă, de la Chițoc (1939), s-a construit Palatul Culturii (1939), s-a început construirea localului Primăriei (1942), s-a costruit Cartierul Ştefan cel Mare, s-a

[54] 1. Arhivele Militare Naționale Piteşti, *Fond D.C.I./1974, Dosar nr. 12.172/1911.*

ctitorit Biserica „Cuvioasa Paraschiva", s-a ridicat Mausoleul eroilor neamului din Cimitirul Eternitatea şi s-a sistematizat frumoasa Grădină Publică „Copou". Sub presiunea ocupanților sovietici, justiția nou instaurată după război l-a condamnat pe generalul de divizie Ion Răşcanu, cu multă uşurință, la detenție, acesta fiind trimis, în anul 1950, în închisoarea din Sighetul Marmației, destinată exterminării intelectualilor, politicienilor şi luptătorilor români pentru libertate şi independență. Generalul de divizie Ion Răşcanu a murit în anul 1952, împreună cu alți oameni de seamă din țară, răpuşi de brutalitatea şi teroarea din închisoare. Viața şi activitatea sa constituie o pildă vie pentru urmaşi, generalul de divizie Ion Răşcanu înscriindu-se în rândurile eroilor neamului românesc.[55]

General de brigadă Teodor DECIU

Teodor Deciu s-a născut la data de 16 august 1893, în Bârlad. Aici a urmat cursurile Liceului „Gh. R. Codreanu", în perioada anilor 1906-1913. În perioada 1913-1916 îşi desăvârşeşte pregătirea în Şcoala Militară de Ofițeri de Infanterie din Bucureşti. Imediat după absolvire a fost trimis pe frontul antigerman, la Surduc, participând cu B.2 al R.12 Cantemir Bârlad, la a doua bătălie de pe Valea Jiului, care s-a desfăşurat între între 29 oct./11 nov.-2/15 nov.1916. Ulterior a luat parte la luptele de pe Valea Buzăului, de pe dealul Șoimul Siriului, unde a fost rănit grav.

Urmează o scurtă refacere, incompletă însă, şi participă la luptele de la Mărăşti şi Oituz, având o rană deschisă la brațul stâng. După încheierea războiului şi-a continuat serviciul, ca invalid, în R. de Gardă „Mihai Viteazul", în R. 2 Grăniceri şi în Ministerul de Război, până în anul 1948, când, din cauza agravării rănii căpătate în timpul războiului pentru întregire națională şi statală, i s-a amputat brațul stâng. A fost trecut în retragere, cu gradul de gl. de brigadă.[56]

General de brigadă Nicolae BATÂR

Nicolae Batâr s-a născut la 16 dec.1874, în oraşul Vaslui. Tatăl său, Nicolae Batâr, a participat la războiul de independență cu Regimentul 13 Dorobanți Vaslui/Iaşi, afirmându-se în luptele de la Plevna. Viitorul general de brigadă a urmat şcoala primară în Vaslui şi Şcoala Fiilor de Militari în Iaşi. În continuare, adolescentul Nicolae Batâr s-a înscris la Şcoala Militară de Ofițeri Artilerie, Geniu şi Marină, pe care a absolvit-o cu rezultate bune, în anul 1892. A urmat cursurile Şcolii Speciale de Art., Ge. şi M., pe care a absolvit-o, în anul 1893, şi ulterior Şcoala Superioară de Război, în perioada 1910-1912, absolvită cu calificativul „foarte bine" (clasat al 3-lea din promoție). Debutând în cariera militară în anul 1894, în funcția de instructor la Şcoala Regimentară din R.3 Art. Brăila, slt. Nicolae Batâr a fost notat cu calificativul „bine", în anii 1894-1896,

[55]1.**Petru Necula, Mihai Ciobanu,** *Dicționarul personalităților General de divizie Ion RĂŞCANU*
[56]1. Profesor **Traian Nicola**, *Monografia Liceului „Gheorghe Roşca Codreanu" Bârlad,* Editura Poligrafică, Iaşi, 1971, pag. 267.

de col. Fălcoianu. A fost avansat la gradul de lt, în 1897, şi numit comandant al Bt. nr. 4 Art. din R.3 A. La 15 aprilie 1899 a fost numit comandant al Secției de Pompieri din Brăila, pe care a condus-o până în 1901. În perioada 1901-1905 a instruit ostaşii Bt.2 Art., din R.3 Art., fiind apreciat de către col. Savopol şi gl. Constantinescu că *„face bun şi conştiincios serviciu şi are o bună conduită în toate împrejurările”*. În perioada 1906-1909 a comandat Bt.2 Art., din R.3 Art., remarcându-se la manevrele regale şi la tragerile din poligonul Hagieni, Ilfov.

În 1910-1912 a urmat cursurile Şcolii Superioare de Război, la absolvire fiind avansat la gradul de maior şi numit comandant al D.1, din R. 20 Art. A fost notat „foarte bine” de către comandantul unității, colonelul Sachelarie. În cel de al doilea război balcanic a comandat bine Dn.1 Obuziere, din C.1 A. Dovedind înclinații în lucrările de stat major, în 1914 a făcut stagiu la M.S.M., fiind notat de către şeful M.S.M., gl. Constantin Cristescu: *„Maiorul N. Batâr este un ofițer de eminent, pentru realizarea lucrărilor de stat major, cât şi pentru trupe”*.Şefii ierarhici l-au numit, în 1915, comandat al R. 5 Obuziere, pe care l-a instruit cu multă răspundere. Avansat la gradul de lt.-col., la 1 aprilie 1916, şi atestat ofițer de stat major, a îndeplinit funcția de subşef de stat major la C. A. La declanşarea luptelor pentru întregirea neamului românesc, în 15 august 1916, a fost numit subşef de stat major la Comandamentul Armatei de Nord, lucrând în preajma comandantului, generalul Constantin Prezan. Probând reale calități de specialist în lucrările de stat major, la 23 dec.1916 ofițerul a fost numit subşef de stat major la Armata 1-a, contribuind direct la elaborarea planurilor de acțiune ale Armatei 1-a pentru Operațiunea Militară de la Mărăşeşti, din vara 1917. Avansat la gradul de col., la 1 sept.1917, Nicolae Batâr a fost numit la comanda R.29/4 Obuziere. De la 15 ianuarie 1918 a fost numit la comanda R.3 Art. Brăila, unitatea care l-a lansat în cariera militară şi pe care a reorganizat-o din toate punctele de vedere, fiindcă ajunsese într-o stare de plâns. Generalul Condeescu, comandantul Bg.10 Art., l-a propus pentru comanda unei brigăzi. La 15 august 1919 col. Nicolae Batâr a fost avansat la gradul de gl.bg. şi numit la comanda Bg.17 Art., iar la 2 nov. 1919 a fost detaşat la comanda Trupelor din Basarabia, fiind notat în anul 1920 de către generalul Mihăescu: *„Ofițerul este neobosit, a depus eforturi fără limite pentru soluționarea sarcinilor primite”*. Generalii Popovici şi Holban apreciau că în anul 1922 ofițerul a comandat foarte bine Artileria Comandamentului Militar al Basarabiei. În noiembrie 1923 generalul Nicolae Batâr a fost numit inspector la Inspectoratul Armatei, *„… îndeplinind cu mult zel atribuțiunile funcționale”*, după cum aprecia şeful M.S. M. După trei ani de activitate la Inspectoratul Armatei, generalul Batâr a fost numit şef de stat major la C. 6 A., la 1 apr. 1926, şi a fost pensionat în anul 1928.

În cei 36 de ani de serviciu gl. Nic. Batâr a fost decorat cu: ordinul „Steaua României”, cl. a V-a, în grad de cavaler, ordinul „Coroana României”, cl. a IV-a, cu panglică de virtute militară, medalia jubiliară „Carol I”, medalia „Avântul Țării”, medalia „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1919”, medalia „Victoria”, medalia „Semnul Onorific de Aur” pentru 25 de ani de serviciu.[57]

[57]1. Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Bătrâni, litera B generali,* Curent nr. 34.

General de brigadă Constantin FRIM

Constantin Frim s-a născut la 22 septembrie 1868, în localitatea Bârseşti, județul Vaslui. Părinții săi, Gheorghe şi Ecaterina, i-au asigurat bune condiții materiale pentru a absolvi şcoala gimnazială şi liceul, în oraşul Vaslui. După absolvirea liceului, îndrumat de profesori şi părinți s-a înscris la Şcoala Militară Ofițeri Art. şi Ge. Iaşi, absolvind-o la 1 august 1889, cu rezultate bune, fiind avansat la gradul de sublocotenent şi numit comandant de pluton în R.1 Ge. din Iaşi. La 1 iulie 1892, Constantin Frim, care fusese avansat la gradul de lt., la 1 iulie 1891, a fost detaşat la Dn. Ge. al C.3 A. Galați, aici făcând o impresie foarte bună şefilor direcți. La 1 iulie 1893 ofițerul a fost numit comandant de pluton geniu în R.2 Ge. Buzău, remarcându-se prin buna organizare a activităților practice ale plutonului pe care-l comanda. Avansat la gradul de căpitan, la 5 mai 1894, Constantin Frim a fost numit la comanda unei companii în R.1 Ge. Iaşi, organizând şi conducând foarte bine activitatea subordonaților pe un şantier de lucru. La 16 sept. 1900, căpitanul Constantin Frim a fost mutat la Dn. Geniu din C.4 A. Iaşi. Timp de şase ani a condus activitatea unei companii de lucru pe şantierele de regularizare a cursurilor unor ape. De la 1 aprilie 1906, căpitanul Constantin Frim a fost mutat la B. Geniu Cetate Bucureşti. Timp de un an de zile, ofițerul a condus cu profesionalism activitatea unui detaşament de lucru în zona Cetății capitalei. Fiind apreciat pentru cunoştințele de specialitate acumulate în activitatea desfăşurată pe şantiere, căpitanul Constantin Frim a fost numit profesor, la 15 octombrie 1907, la Şcoala Militară Ofițeri Art. şi Gn. din Iaşi, fiind notat „foarte bine" de către şefii direcți. După ce a fost avansat la gradul de maior, la 23 nov. 1907, Constantin Frim a fost mutat, la 1 aprilie 1908, la comanda Dn. Geniu din C.4 A. Iaşi, pe care l-a condus cu competență timp de trei ani. Ulterior, maiorul Constantin Frim a fost numit la comanda B.5 Pi., căruia i-a completat baza materială şi i-a asigurat o bună instrucție teoretică şi practică. A fost avansat la gradul de lt.col., la 1 aprilie 1911, şi apoi a comandat unitatea în perioada Campaniei militare din Bulgaria, în cel de-al doilea război balcanic, desfăşurat în perioada 23 iunie-31 august 1913. Avansat la gradul de col., Constantin Frim a fost numit la comanda R. „Matei Basarab" nr. 35 Silistra, pe care l-a instruit până în 1916.

Col. Constantin Frim a participat la P.R.M.1916-1919), el comandând, în luptele din Dobrogea, Bg.5 I., care avea în subordine R.35 I. şi R.7 Vânători (I.). De la 19 august şi până la 10 oct. 1916 a luptat împotriva trupelor invadatoare bulgare. Acționând în capul de pod Silistra, a opus o dârză rezistență în localitățile Paraschioi, Cocargeaua, Muratan, Mursurat, Hasiduluc şi Caramurat, unde a fost luat prizonier de către bulgari, la 10 oct. 1916, şi s-a înapoiat din prizonierat la 27 mai 1918. La 1 nov.1918 col. Constantin Frim a fost avansat la gradul de gl.bg. şi numit la comanda Bg.29 I., pe care a instruit-o cu destoinicie, după cum aprecia generalul Angelescu, comandantul D.15 I. Din luna aprilie 1919 gl. bg. Constantin Frim a condus efectivele Bg.29 I. în sectorul Soroca, pe Nistru, pentru alungarea trupelor ruseşti şi ucrainiene, care doreau să ocupe Basarabia. Pentru modul în care a organizat acțiunile, Constantin Frim a fost apreciat „foarte bine" de către comandantul C.5 A., gl. de divizie Petraşcu, şi

comandantul Grupului din Basarabia, generalul Popovici. Generalul de brigadă Constantin Frim a fost demobilizat şi pensionat în anul 1921. În timpul carierei militare a fost decorat cu Medalia jubiliară „Carol I” (1906), Medalia Crucea Comemorativă 1916-1919, Medalia Semnul de aur pentru 25 ani de serviciu, Ordinul „Steaua României”, în grad de cavaler (1913) şi Ordinul „Coroana României”, în grad de ofițer (1919). Generalul de brigadă Constantin Frim a fost căsătorit cu Maria Gherman, din Buzău, împreună având cinci copii: Maria, Ana, Florica, Elena, Constantin. A decedat în 1932 şi este înmormântat în Bucureşti.[58]

General de brigadă Lascăr CARACAŞ

Lascăr Caracaş, fiul lui Scarlat şi al Saftei, s-a născut la 19 septembrie 1870, în mahalaua Cotul Negru din Bârlad, județul Tutova (Vaslui). După absolvirea şcolii primare în Bârlad, tânărul Lascăr Caracaş a urmat liceul la Şcoala fiilor de militari din Craiova, pe care l-a absolvit în 1889. La 15 sept.1889 Lascăr Caracaş a început cursurile Şcolii Militare de Ofițeri Infanterie şi Cavalerie din Bucureşti, pe care a absolvit-o la 1 iunie 1891, când a fost avansat la gradul de slt.i. şi repartizat în R.7 I. Prahova din garnizoana militară Ploieşti, în funcția de comandant de pl. La 8 iulie 1894, Lascăr Caracaş a fost avansat la gradul de lt. Dorind să se apropie de familie a solicitat şi a primit aprobarea pentru mutare, la 16 octombrie 1895, la Batalionul 3 Vânători de Câmp Galați, în funcția de comandant de pluton puşcaşi. Aici şi-a etalat inteligența, dârzenia, puterea de muncă şi tactul în munca cu oamenii. Ca urmare, la data de 16 oct. 1896 a fost promovat la Şcoala de Ofițeri Infanterie Bucureşti, în funcția de comandant de pluton elevi. După patru ani a fost avansat la gradul de căpitan şi mutat în Regimentul „Mihai Viteazul” nr. 6 Bucureşti, în funcția de comandant de companie. Tânărul ofițer câştiga experiență şi manifesta maturitate în îndeplinirea atribuțiunilor de serviciu, îndeosebi după căsătorie, în anul 1897, cu ploieşteanca Stela Dumitrescu, şi apariția primilor copii. Acesta a fost momentul promovării ofițerului în funcția de comandant de companie şi ajutor al şefului Biroului Evidență Gradați-Soldați la B.7 Vânători de Câmp (I.) din Galați. În perioada 1904-1906 căpitanul Lascăr Caracaş a lucrat în R.de I. Râmnicu Sărat nr. 9 şi în B.de Grăniceri al Corpului de Grăniceri dislocat în garnizoana militară Bucureşti, îndeplinind aceleaşi funcții. Afirmându-se ca ofițer harnic şi priceput în instruirea trupelor, căpitanul Lascăr Caracaş a fost mutat, la 2 iunie 1910, în B.3 Vânători (I.) Ploieşti. După avansarea la gradul de maior, la 20 oct.1910, a fost numit comandant de b. în R.„Vasile Lupu” nr. 36 Constanța, funcție pe care a îndeplinit-o până la 16 ianuarie 1912, când a fost numit comandantul B.3 Vânători din Ploieşti. Această unitate fusese detaşată de la Galați, în mai 1909, pentru paza castelului Peleş din Sinaia şi apoi, în luna noiembrie 1909, dislocată în garnizoana Ploieşti. La 23 iun.1913, B.3 Vânători a fost transformat în R.3 Vânători, funcționând cu acest statut până la încheierea celui de-al doilea război balcanic (31 august 1913), când unitatea a revenit la statutul de batalion, comanda acestuia revenind, din nou, maiorului Lascăr Caracaş. În cel de-al doilea război balcanic ofițerul a comandat B.1 din R.3 Vânători (I.) Ploieşti.

---

[58] *1.* Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, Curent 4.*

Eforturile depuse de maiorul Lascăr Caracaş au fost recompensate de ministrul de război prin acordarea gradului de lt.col., la excepțional, la 1 nov. 1914. Avansarea în grad a coincis cu numirea sa la comanda R. Constanța nr. 34. Dorința de apropiere de garnizoana care, l-a adoptat din primul an al carierei militare, i-a fost satisfăcută la 15 martie 1915, când a fost mutat la comanda uneia dintre cele mai prestigioase unități militare din armata română, R.32 I.„Mircea”, din Ploieşti. Din momentul declanşării operațiunilor militare pentru eliberare națională şi întregirea statală, Lascăr Caracaş a participat cu multă dăruire, hotărâre şi dârzenie la desfăşurarea evenimentelor, fapt pentru care a fost decorat cu Ordinul „Steaua României”, cu spade, în grad de ofițer. Lt.col. Lascăr Caracaş a comandat cu fermitate şi curaj R.32 I. „Mircea” în campania militară din 1916. La 25 sept.1916, aflându-se în misiune în zona Bran, a fost rănit la braț, de o schijă de obuzier. Cu toate acestea, Lascăr Caracaş a refuzat spitalizarea, conducându-şi subordonații în grelele bătălii de apărare a zonei Rucăr-Dragoslavele. Avansat la gradul de col., la excepțional, la 1 nov.1916, Lascăr Caracaş a fost numit, la 1 martie 1917, la comanda Bg.9 I. din Ploieşti, comandată în perioada 1914-1915 de gl. Ion Dragalina. Col. Caracaş a condus cu hotărâre activitatea de completare a mijloacelor de luptă şi a procesului de instruire a efectivelor din Comandamentul Brigăzii şi a regimentelor subordonate, 7 Prahova şi 32 „Mircea”, dislocate în jud. Botoşani, în dec. 1916.

În cadrul operațiunilor militare de la Mărăşeşti (25 iulie-22 august 1917), efectivele Bg.9 I., împreună cu R.7 I. Prahova şi 32 I. „Mircea”, au luptat cu dârzenie, vitejie şi eroism legendar. În perioada 25-30 iulie ostaşii brigăzii au scris cu sângele lor o pagină glorioasă în epopeea Mărăşeştilor. Însuşi comandantul brigăzii, col. Lascăr Caracaş, a fost grav rănit de o schijă de obuz, la punctul de comandă al unității, în ziua de 28 iulie. După două luni de spitalizare, col. Lascăr Caracaş a fost mutat la Biroul Operații al C.3 A. Galați.

La 1 iulie 1918, a revenit la comanda Bg.9 I. Ploieşti, impunând tact în conduita subordonaților, pentru calmarea spiritelor în zona de armistițiu pe care o supraveghea brigada şi pentru asigurarea liniştii populației civile din Basarabia, prin dezarmarea resturilor armatei ruse şi ucrainiene care, jefuiau şi siluau populația civilă şi refuzau să se retragă dincolo de Nistru. Până la 26 ianuarie 1919 efectivele brigăzii s-au refăcut în garnizoana Ploieşti. După această dată, R.7 I. Prahova a fost detaşat în Transilvania, pentru asigurarea ordinii şi liniştii publice. Celelalte efective ale brigăzii s-au instruit în garnizoană, până la 30 mai 1919, şi apoi s-au deplasat în Basarabia, la Căuşani, unde împreună cu R.33 I. Tulcea au trecut în subordinea Comandamentului Grupului „General Popovici”. Bg.a 9-a I. Prahova a asigurat ordinea interioară în sectorul Olăneşti-Bugaz, a potolit răscoalele populației ruseşti şi a împiedicat trupele ruse şi ucrainiene să pătrundă peste Nistru, din Ucraina. Până la sfârşitul anului 1919 şi în lunile ianuarie şi februarie 1920 efectivul brigăzii, la care s-a adăugat şi R.7 I. Prahova, sosit din Transilvania, a desfăşurat o serie de lupte împotriva armatei ucrainiene care, erau sprijinite de voluntari bulgari şi sârbi, de ostaşi germani şi agitatori evrei. Ostaşii români au capturat de la trupele denikiniste mult armament şi o cantitate însemnată de muniție de infanterie şi artilerie. Comandantul brigăzii a dat dovadă de mult tact şi omenie față de refugiații polonezi, francezi şi basarabeni, cărora le-a asigurat hrană,

îmbrăcăminte şi cazare în localitatea Cetatea Albă. Până la 1 aprilie 1921 brigada a continuat să dezarmeze bolşevicii şi ostaşii ucrainieni care, atacau permanent posturile de jandarmi şi a instruit ostaşii basarabeni care, au preluat treptat misiunile specifice de apărare de la ostaşii români. După demobilizarea armatei, la 1 aprilie 1921, Bg.a 9-a I. s-a înapoiat la Ploieşti. Col. Lascăr Caracaş a asigurat comanda brigăzii până la 1 august 1923, când a fost numit comandantul I. din D.13 I. Ploieşti. La 9 iunie 1924, prin Înalt Decret, nr. 1901, din 1 iunie 1924, col. Lascăr Caracaş a fost avansat la gradul de gl. bg. şi numit comandantul Bg.13 I. din Ploieşti, aici înlocuindu-l pe generalul Dumitru Mironescu. Gl.bg. Lascăr Caracaş a comandat brigada până la 1 apr.1929, când a fost pus la dispoziția D.13 I., în funcția de ajutor al comandantului diviziei. A comandat D.13 I. timp de şase luni, înlocuindu-l pe comandant care, era detaşat la un curs de perfecționare în Bucureşti. La 1 aprilie 1930, gl. Lascăr Caracaş a fost trecut în rezervă, pentru limită de vârstă şi repartizat la C. 5 A. Ploieşti.

În perioada activității generalul de brigadă Lascăr Caracaş a fost decorat cu ordine şi medalii militare: ordinul „Frantz Josef”, în grad de cavaler (în 1906, cu ocazia vizitei împăratului Austro-Ungariei la Sinaia), ordinul „Coroana României”, în grad de cavaler, ordinul „Steaua României”, cu spade, în gradul de ofițer, ordinul „Coroana României”, cu spade, în grad de comandor, ordinul rusesc „Sfânta Ana”, cu spade, ordinul „Steaua României”, clasa a III-a, în grad de comandor (pace), medalia jubiliară „Carol I”, medalia „Avântul Țării”, medalia „Semnul Onorific” de aur pentru 25 de ani de serviciu, „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918”, Crucea „Victoria” a marelui război. Gl. Lascăr Caracaş s-a stins din viață la 22 nov.1934, la vârsta de 64 de ani, fiind regretat de familie, dar şi de foştii colaboratori, pentru faptele sale de arme, în slujba apărării patriei şi a poporului român.[59]

General de brigadă Gheorghe NAUMESCU

Gheorghe Naumescu s-a născut la 22 dec.1869. A absolvit cu rezultate foarte bune liceul „Schovitz” din Bucureşti şi Şcoala Militară Ofițeri Cavalerie Târgovişte. După absolvirea şcolii militare, în 1890, Gheorghe Naumescu a fost avansat la gradul de sublocotenent şi numit comandant de pluton în R. 1 Rş. din Bucureşti. În scopul perfecționării pregătirii sale militare şi de specialitate, sublocotenentul Gheorghe Naumescu a fost trimis de către conducerea Armatei Române, la specializare în Regimentul de Guide din Bruxelles, în Belgia, în perioada anilor 1892-1894. După înapoierea în țară, cu aprecieri pozitive din partea Armatei Belgiene şi a ambasadei României din Bruxelles, ofițerul a fost repartizat la R.5 Cl. din Galați, în cadrul căruia, în 1894, a fost avansat la gradul de lt. şi mutat în R.4 Rş. Bârlad. În 1895 R.4 Rş. a fost mutat în garnizoana Bucureşti şi, în locul acestuia, în garnizoana Bârlad a fost mutat R.2 Roşiori. Ll. Gheorghe Naumescu a fost mutat de la R.4 Rş., la R.2 Rş., înființat în anul 1870 în Bucureşti, având la comandă pe col. Dumitru Donici. R.2 Rş s-a instruit în diferite garnizoane şi a participat la Războiul de Independență 1877-1878, în luptele de la Plevna, Rahova şi Vidin. După război, unitatea a fost dislocată la

[59] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Memorii Bătrâni, litera C generali,* Curent 72.

Brăila şi, până la stabilirea în garnizoana Bârlad, a participat la aplicații şi manevre militare în diferite localități din Moldova, Muntenia şi Dobrogea. Tânărul ofițer Gheorghe Naumescu a cunoscut consacrarea militară în R.2 Rş, fiind avansat, succesiv, la gradul de căpitan, în 1899, maior, în 1907, Lt.col., în anul 1911, şi colonel, la excepțional, în 1914, după participarea la campania militară din Bulgaria, în cel de al doilea război balcanic (23 iunie-31 august 1913). Col. Gheorghe Naumescu s-a preocupat activ de dotarea unității cu mijloacele necesare pentru luptă şi instruirea temeinică a efectivelor, pentru a putea îndeplini orice misiune de luptă. În vederea participării la războiul pentru întregire statală şi eliberare națională, în anul 1916, R.2 Rş Bârlad, comandat de col. Gheorghe Naumescu, a fost subordonat Bg. a 5-a Rş. Bârlad şi D. a 2-a Cav. din Iaşi. În noaptea de 14 spre 15 august 1916, la ora 24:00, regimentul a primit Ordinul Regelui Ferdinand I, nr. 2891, pentru mobilizarea efectivelor sale, formate din 24 ofițeri, 584 călăreți şi 368 cai, care au fost îmbarcate în patru trenuri. Dn.1 a debarcat şi a bivuacat în Târgul Trotuş, iar Dn.2 a debarcat şi a cantonat la Ghimeş. La 18 august 1916, ora 16 :50, efectivele regimentului au trecut frontiera cu Transilvania, prin punctul Poiana Sărată. Populația civilă din localitățile eliberate i-a întâmpinat cu mare entuziasm, cu flori şi mari arcuri de triumf purtând inscripțiile :„Bine ați venit fraților" şi „Trăiască România Mare!".Până la 23 sept., ostaşii comandați de col. Gheorghe Naumescu au ajuns la Homorod. Datorită contraatacului foarte puternic al trupelor germane şi austro-ungare s-a retras, până la 27 sept., de la Homorod, până la Lehmeny. În continuare, regimentul a asigurat retragerea trupelor de infanterie prin Defileul Oituz şi apoi s-a retras la mănăstirea Caşin. La 14 oct.1916, R.2 Rş, împreună cu Bg.a 5-a Rş. Bârlad şi D. a 2-a Cav. din Iaşi, au fost trimise în operațiunea militară de apărare a Dunării, deplasându-se pe calea ferată până la Budeşti-Radovanul-Crivățul din județul Teleorman.

R.2 Rş Bârlad şi celelalte unități militare dislocate în zonă au efectuat lucrări genistice pentru apărarea sectorului Oltenița-Călăraşi. În ultima decadă a lunii nov.1916 regimentul a purtat lupte foarte grele în Bucureşti, Argeş, Neajlov, Hotarele, Comana,Dadilov, Mihai Bravu. Întrucât trupele germane şi bulgare ocupaseră Alexandria, la 13 nov.1916, R.2 Rş Bârlad, comandat de curajosul col. Gheorghe Naumescu, a fost deplasat la Drăgăneşti, iar în 15 nov. a purtat eroicele lupte de la Prunaru/Teleorman. Trupele germane, bulgare şi turce, care ocupaseră localitatea Prunaru, aveau o netă superioritate în dotarea cu mitraliere şi dispuneau de acoperirea necesară, prin faptul că erau concentrate în localitate. R.2 Rş Bârlad a atacat cu un curaj intrat în legendă, pierzând în luptă 3 ofițeri superiori, 11 ofițeri inferiori şi 361 călăreți şi cai. Roşiorii bârlădeni au alungat inamicul din sat, după lupte crâncene, desfăşurate timp de o oră, deschizând drumul de retagere al infanteriei române spre Bucureşti. La sfârşitul confruntărilor militare, unitatea a rămas doar cu locotenentul-colonel Emanoil Pop, 6 ofițeri inferiori, 152 călăreți (dintre care 10 grav răniți) şi 13 cai. Au murit în luptă sau au fost luați prizonieri: colonelul Gheorghe Naumescu, maiorul Constantin Gheorghiu, căpitanul Marin Vasilescu, locotenentul Alexandru Budac, care a fost rănit mortal în fruntea Escadronului 3, lt. Mihail Eremia, locotenentul în rezervă Petre Munteanu, sublocotenentul în rezervă Vintilă Alexandrescu. Cei rămaşi în viață s-au deplasat la Ghimpați, la cartierul

general al D.21 I. Galați şi al Bg. a 5-a Rş. Bârlad. Grav rănit, viteazul colonel Gheorghe Naumescu a căzut prizonier şi a fost purtat prin mai multe lagăre, în cele din urmă ajungând în lagărul Bolnița, din Bulgaria, unde a fost supus unui tratament neomenos. Având în vedere starea de sănătate, colonelul a fost transportat la Spitalul Militar din Sofia. În ultima scrisoare trimisă familiei, prin Crucea Roşie de la Geneva, bravul colonel scria: „*Invidiați moartea mea fericită. Mor mulțumit că, în viață, am avut nobila misiune de a face educație patriotică unui regiment de viteji, cărora le-am pregătit sufletul şi le-am deşteptat conştiința înaltei datorii față de scumpa noastră Patrie*".

Ziarul „România", din Iaşi, apărut la 26 august 1917, dădea următoarea ştire: „*Colonelul Gheorghe Naumescu, comandantul Regimentului 2 Roşiori Bârlad, grav rănit în şarja de la Prunaru, a decedat la data de 3 aprilie 1917 în Spitalul Militar din Sofia*". Gheorghe Naumescu a fost înaintat, post-mortem, la gradul de general de brigadă. La insistențele familiei şi ale Societății „Mormintele Eroilor Căzuți în Războiul 1916-1919", rămăşițele pământeşti ale eroului Gheorghe Naumescu au fost aduse şi înhumate în Cimitirul Eroilor „Eternitatea", din Bârlad, la 2 iulie 1925, cu onoruri civile şi militare. În cinstea memoriei sale, promoția 1926 a Şcolii Militare Ofițeri Cavalerie i-a purtat numele. La inițiativa unor foşti colaboratori şi subordonați, în oraşul Bârlad s-a înființat, în 1922, Cercul Militar „General Gheorghe Naumescu", al cărui preşedinte a fost ales lt.col. Emanoil Boteanu. Din inițiativa Asociației Naționale „Cultul Eroilor" din România, în 1998 a fost reamenajat Cimitirul Eroilor din localitatea Prunaru, județul Teleorman, unde sunt înhumați eroii din R.2 Rş Bârlad, vizitat de o delegație din Vaslui în luna nov.2018.[60]

General de brigadă Silvestru PALADE

Silvestru Palade s-a născut la 15 mai 1879, în Bârlad. A făcut parte din familia preotului Gheorghe Palade, fiu de țăran răzeş din localitatea Şuletea, care a avut mulți copii. Familia numeroasă şi lipsurile materiale l-au obligat pe Silvestru să-şi asigure existența încă din copilărie, prin preparații, ajutând frații şi surorile lui mai mici. După absolvirea liceului „Gheorghe Roşca Codreanu" din Bârlad, în 1898, Silvestru Palade s-a înscris la Şcoala Militară de Ofițeri de Artilerie şi Geniu Bucureşti, fiind admis la Secția Artilerie, pe care a absolvit-o cu rezultate bune, la 15 iulie 1900. Tânărul ofițer a evoluat normal în cariera militară, fiind avansat la gradele de locotenent, căpitan, maior, locotenent-colonel, colonel şi general de brigadă, el îndeplinind funcții de comandant de pluton, şef de secție artilerie, comandant de baterie, comandant de divizion, comandant de regiment şi comandant de brigadă artilerie în garnizoanele Cluj şi Galați. Silvestru Palade a participat la al doilea război balcanic (23 iunie - 31 august 1913). Îndeplinind funcția de comandant de baterie artilerie, ofițerul a acordat multă atenție hrănirii şi stării de sănătate a ostaşilor din subordine. Avansat la gradul de maior, Silvestru Palade s-a distins, în mod deosebit, în

[60] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, litera N*, lt-colonei, Curent 58.
2. **Oltea Răşcanu-Gramaticu**, *Bârladul şi gloria militară, Editura PIM*, Iaşi, 2013, pag. 443-444.
3. Col. (rez.) **Constantin Chiper**, *Cronica militară a jud.Vaslui,* Ed. PIM, Iaşi, 2012, pag. 97-100.

luptele de la Mărăşti. Drept urmare, în anul 1918, drept recunoştinţă, ofiţerul a fost avansat la gradul de locotenent-colonel şi în 1921 la gradul de colonel. Colonelul Silvestru Palade s-a remarcat în aplicaţii şi manevre militare şi în conducerea regimentului de artilerie şi a brigăzii de artilerie, determinând şefii erarhici să-l avanseze, în 1928, după susţinerea examenelor, la gradul de general de brigadă şi să-l numească comandant de brigadă artilerie în garnizoana militară Cluj şi apoi la comanda unei brigăzi de artilerie din garnizoana Galaţi. În anul 1938 generalul de brigadă Silvestru Palade a fost mutat în M.S.M. Pentru convingerile sale democratice a suferit numeroase persecuţii din partea regelui Carol al II-lea. Fiind pensionat pentru vechime în armată, Silvestru Palade a refuzat să fie reactivat după începerea celui de Al Doilea Război Mondial. Până la 23 august 1944 generalul de brigadă Silvestru Palade a sprijinit şi adăpostit în casa sa mişcarea ilegală antifascistă, riscându-şi libertatea.

Începând din 1945 a făcut parte din „Uniunea Patrioţilor" şi apoi din Partidul Naţional Popular. În tot timpul vieţii, Silvestru Palade a fost călăuzit de un înflăcărat patriotism. Generalul de brigadă Silvestru Palade a fost decorat cu Medalia jubiliară „Carol I", Medalia „Crucea Comemorativă de război 1916-1919", Semnul Onorific pentru 25 de ani de serviciu, Ordinul „Steaua României" şi Ordinul „Coroana României". Silvestru Palade a încetat din viaţă la 8 noiembrie 1967, fiind înhumat în Cimitirul Militar Ghencea.[61]

General de escadră aeriană Gheorghe NEGRESCU

S-a născut în Bârlad la 26 ianuarie 1888. La terminarea liceului „Gheorghe Roşca Codreanu" s-a înscris la Şcoala Militară Ofiţeri de Artilerie, Geniu si Marină, pe care o absolvă în 1909, cu gradul de sublocotenent în arma geniu. A fost numit în funcţia de ofiţer instructor la Compania Întâia din B.C.F. Chitila, Bucureşti. Pasionat de tehnica aviatică şi impresionat de zborul lui Bleriot, Gheorghe Negrescu a devenit aviator, la 17 iulie 1911, primind brevetul de pilot numărul 3, după Ştefan Protopopescu şi Mircea Zorileanu. În 1912 a efectuat un zbor la Bârlad, fiind ovaţionat şi admirat de bârlădeni. La 20 aprilie 1913, Gh. Negrescu a fost numit instructor de zbor la Şcoala de Pilotaj din garnizoana militară Bucureşti. În 1 noiembrie 1913, slt. Gheorghe Negrescu a fost trimis la Paris, să urmeze cursurile Şcolii Superioare de Aeronautică şi Mecanică. Revenit în ţară, Gh. Negrescu a fost avansat locotenent şi numit instructor de zbor în cadrul Corpului de Aviaţie. După întrarea României în Primul Război Mondial, lt. Gheorghe Negrescu a fost numit la comanda Grupului 2 Escadrile de Aviaţie şi a sprijinit A. a 2-a Română în luptele din Transilvania şi Muntenia. În mai 1917 tânărul aviator a fost numit şef al Serviciului tehnic la Rezerva Generală a Aeronauticii, care avea sediul în Iaşi. La 23 iulie 1917 Gheorghe Negrescu a fost avansat la gradul de căpitan şi a fost numit în statul major al C.6 A. din garnizoana militară Bucureşti, din A.1-a Română. În această funcţie a participat la luptele de la Mărăşeşti. Avansat în gradul de maior, în aprilie 1918, Gheorghe Negrescu a fost numit locţiitor tehnic al Şcolii de Care de Asalt şi al primului B.

[61] 1.Profesor **Traian Nicola,** *Monografia Liceului „Gheorge Roşca-Codreanu" Bârlad,* Editura Poligrafică, Iaşi, 1971, pag. 271.

de Asalt, aducându-şi contribuția la dezvoltarea armei blindatelor în România. Ofițerul a negociat cu francezii cumpărarea celor 36 de tancuri uşoare Renault, pentru dotarea armatei române, şi a participat activ la înființarea Şcolii Militare de Tancuri în garnizoana Mihai Bravu, județul Giurgiu, care a fost apoi mutată la Târgovişte, unde erau create condiții mai bune de instruire a echipajelor. După absolvirea Facultății de Mecanică, stăpânit fiind de o mare pasiune pentru aviație, maiorul a revenit la Direcția 10 Aeronautică, în funcția de şef al serviciului tehnic. În vara anului 1922 s-a aflat la Paris, pentru recepționarea a 10 escadrile de aviație, fiecare având în dotare câte 15 avioane de tipul Brequet.

În 1923, mr. Gh. Negrescu a fost numit comandantal Arsenalului Aeronautic din Bucureşti şi a participat, în anul 1924, la Paris şi Londra, la recepția avioanelor Potez-15 şi Siskin, destinate înzestrării armatei române. Din 1925 a comandat Flotila 1 Aviație din Iaşi şi, din toamna aceluiaşi an, a comandat Centrul de Instrucție al Aeronauticii. Avansat la gradul de lt.col., în anul 1928, Gh. Nrgrescu a fost numit director al Aeronauticii din M.R. După avansarea la gradul de comandor, în 1932, Gh. Negrescu a condus Flotila de Luptă de la Pipera şi apoi Comandamentul Şcolilor Militare de Aviație. În anii 1935-1937 comandorul Gh. Negrescu a frecventat cursurile Şcolii Superioare de Război, pe care le-a absolvit cu rezultate foarte bune. În 1937 a fost avansat la gradul de general de escadră şi numit Director General al Aerului din Ministerul Aerului şi Marinei. În 1939, gl. de escadră Gh. Negrescu a contribuit la organizarea aviației şi a apărării antiaeriene a țării. La 8 februarie 1941, la vârsta de 53 de ani a fost pensionat. De-a lungul carierei a conlucrat cu cei mai buni aviatori ai țării, Mircea Zorileanu, Ştefan Protopopescu şi Aurel Vlaicu, lui Gheorghe Negrescu revenindu-i misiunea neplăcută de a ancheta accidentul în care Aurel Vlaicu şi-a pierdut viața pe câmpul de la Băneşti, Prahova, la 13 septembrie 1912. Generalul Gheorghe Negrescu a fost decorat cu Ordinul ‚Virtutea Militară' de aur, clasa 1-a, Ordinul „Steaua României", cu spade, în gradul de cavaler, Ordinul „Coroana României" şi Ordinul „Virtutea Aeronautică" de război.[62]

Colonel Dumitru BUZNEA

Dumitru Buznea s-a născut la 17 august 1862 în oraşul Huşi, fostul județ Fălciu, actualimente județul Vaslui. Părinții săi, Ion şi Paraschiva, i-au asigurat condițiile necesare efectuării studiilor gimnaziale în oraşul natal şi apoi la Şcoala Fiilor de Militari, din Iaşi, în anii 1877-1890. În anii 1891-1893 a frecventat cursurile Şcolii Militare Ofițeri din Bucureşti, specialitatea I., fiind avansat în gradul de slt, la 16 iulie 1893, şi repartizat în R. VII I. „Racova" nr. 25 Vaslui. Timp de trei ani, în calitate de comandant de pluton, a instruit tineri militari recruți, fiind apreciat cu calificativul „bine" de comandantul B.1 şi comandantul R. La 8 aprilie 1896 D. Buznea a fost avansat la gradul de lt. şi mutat în R.I. „Botoşani" nr. 16. Până în 1898, tânărul ofițer a îndeplinit funcția de comandant pluton recruți, fiind apreciat cu calificativul „bine" de către şefii direcți. De la 1 aprilie 1898 şi până la 10 mai 1902, lt. D. Buznea a instruit tinerii recruți din Cp. a 2-a Jandarmi Botoşani, care, după efectuarea perioadei de instruire, erau

[62] 1.Colonel (rez.) **C-tin Chiper**, *Personalități militare bârlădene, Ed. Tiparul, Bârlad,* pag. 35-45.

repartizați pentru asigurarea ordinii interioare în localitățile județului. Avansat la gradul de cpt., la 10 mai 1902, D. Buznea a fost mutat în cadrul R.12 I. „Cantemir” Bârlad şi a îndeplinit funcția de comandant cp. în B.3 I., ajutor comandant de batalion şi ajutor la Biroul pregătire de luptă, fiind apreciat cu calificative bune pentru perseverență în îndeplinirea atribuțiunilor funcționale. La 1 aprilie 1905 căpitanul D. Buznea a fost mutat în R.8 I. Buzău. Timp de un an ofițerul a condus şi instruit o companie de tineri recruți, fiind apreciat de către şefii direcți cu calificativul general „bine”, pentru seriozitatea şi maturitatea dovedite în muncă. Fiind ataşat de unitatea în care a făcut primii paşi în cariera militară, căpitanul D. Buznea a solicitat prin raport scris să fie mutat în R.7 I. „Racova” nr. 25 Vaslui. Primind aprobarea de la eşaloanele superioare, de la data de 1 aprilie 1906 şi până la 25 martie 1917 a lucrat în această unitate. Aici a îndeplinit funcții de comandant de companie, comandant de batalion, ajutor şi apoi şef al Biroului pregătire de luptă. Absolvind în anul 1908 examenul pentru gradul de maior, la 10 mai 1909 Dumitru Buznea a fost avansat la gradul de mr. De la 23 iunie şi până la 31 august 1913, maiorul Dumitru Buznea a comandat B.3 din R.25 I. în luptele din cel de al doilea război balcanic. Participarea A.R. la războiul pentru întregire statală şi eliberare națională 1916-1919, alături de Antantă, de la 15 august 1916, l-a găsit pe maiorul Dumitru Buznea în R.25 I. Vaslui. El a participat la luptele din Transilvania, contribuind la eliberarea localităților Poiana Sărată, şi la Oituz, capturând 300 de oameni.

De la 17 aug. ostaşii R.25 I. Vaslui au înaintat, până la Brețcu şi Mihăileni şi la 29 aug. au ajuns în Miercurea Ciuc. În luna sept. ostaşii unității au luptat pentru eliberarea localităților Pojan, Băile Tuşnad, Sânmartin, Sâncrăieni, Odorhei, Băile Homorod, Sovata şi altele. Ca urmare a complicării situației militare în Dobrogea şi în sudul țării, M.S.M. a ordonat unităților militare care luptau în Transilvania să se retragă pe aliniamentul Carpaților. În acest fel, o parte din unitățile care au luptat în Transilvania au fost trimise pe frontul din sud, pentru a stăvili atacurile dure dezlănțuite de trupele invadatoare germane, bulgare şi turce. În situația creată de invadatori, în 29 sept. 1916 R.25 I. Vaslui s-a deplasat la Bicaz, refăcându-şi efectivele şi mijloacele de luptă. În lunile oct.-dec. 1916 şi ian.-martie 1917, efectivele R.25 I. au luptat la Oituz, drapelul unității fiind decorat, la 31 dec. 1916, cu Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a 3-a. La 25 martie 1917 mr. D. Buznea a fost mutat la R.9 I. Râmnicul Sărat şi a participat la luptele de la Mărăşeşti, în funcția de comandant de batalion. La 1 sept. 1917 D. Buznea a fost avansat la gradul de lt.col. şi de la 1 iulie 1918 ofițerul a revenit la R.25 I. Vaslui, şi numit comandant de batalion.

În 1920 lt.col. D. Buznea a fost mutat comandant la Cercul de Recrutare Huşi. La 7 nov. 1924 a fost numit comandant al R.4 Vânători Iaşi. Absolvind examenele pentru gradul de col., a fost avansat col. în 1929. Col. D. Buznea a decedat la 14 martie 1931. În timpul desfăşurării activității în armată, D. Buznea a fost decorat cu Medalia jubiliară „Carol I” (1906), Medalia „Avântul Țării” (1913), Medalia Semnul Onorific pentru 25 de ani de serviciu (1916), Ordinul „Steaua României”, în grad de cavaler (1917) şi „Coroana României” (1922).[63]

[63] 1.Arhivele Militare Române Pitești*, Fond Memorii Bătrâni, Dosar litera B, colonei,* Curent 109.

Colonel Gheorghe DOBROVICI

Gheorghe Dobrovici s-a născut la 11 februarie 1879 în localitatea Albeşti, plasa Crasna, județul Fălciu, azi județul Vaslui, în familia preotului Nicolae şi Ruxandra Dobrovici. Părinții săi i-au asigurat condițiile materiale, necesare absolvirii şscolii gimnaziale şi a liceului şi l-au orientat către cariera militară. În perioada 1 septembrie 1898-1 iulie 1900, Gh. Dobrovici a frecventat cursurile Şcolii Militare Ofițeri I. şi Cav., Specialitatea Infanterie din Bucureşti, pe care le-a absolvit cu gradul de slt., el clasându-se al 30-lea din cei 90 de absolvenți. La 20 iulie 1900 slt. Gh. Dobrovici s-a prezentat la R.7 I. „Racova" nr. 25 Vaslui, pe care-l comanda col. Constantin Prezan. Aici, timp de opt ani, s-a ocupat de instruirea tinerilor recruți şi concencentrați. La 10 mai 1904 a fost avansat la gradul de lt. Comandantul Regimentului i-a surprins foarte bine trăsăturile de comportament: „*ofițer serios, corect, bun camarad, cu educație bună, iubeşte familia, pe care o întreține din soldă şi oamenii pe care-i instruieşte şi educă*". Gheorghe Dobrovici a fost avansat la gradul de căpitan în 10 mai 1908 şi mutat în R.3 I.„Dâmbovița" nr. 22 din Târgovişte, în funcția de comandant de companie. Timp de trei ani de zile ofițerul i-a instruit şi educat pe tinerii recruți şi concentrați din unitate. La 1 oct.1911 căpitanul Gh. Dobrovici a fost mutat în R. I. „Călugăreni" nr. 40 Giurgiu, îndeplinind, în timpul aplicațiilor şi manevrelor militare, funcții de comandant de companie şi batalion. Cu această unitate, dislocată din 1913 la Bazargic, căpitanul Gheorghe Dobrovici a participat la al doilea război balcanic (23 iunie-31 august 1913). După avansarea la gradul de maior, la 1 aprilie 1916, a luat parte la războiul pentru întregire statală şi eliberare națională (1916-1919). În luptele din Dobrogea, desfăşurate în perioada august-septembrie 1916, a comandat B.1 şi o secție de mitraliere din R.40 I. Bazargic, Gheorghe Dobrovici „*dând dovadă de curaj, voință şi dârzenie în conducerea subordonaților în luptele de la Topraisar, Amzacea şi Carachioi*", după cum îl aprecia comandantul Brigăzii a 5-a I., gl. Scărişoreanu. În bătălia de pe Argeş-Neajlov, pentru apărarea Bucureştiului, Gh. Dobrovici a căzut prizonier, la Epureşti, la 20 nov.1916, şi s-a înapoiat din captivitate la 8 iunie 1918. Ofițerului i-a fost recunoscută comportarea eroică în luptele din 1916, el fiind avansat în gradul de lt.col., cu vechimea din 1 aprilie 1917, şi numit comandant al B. nr.1 din R.40 I. „Călugăreni" Bazargic, subordonat D. a 9-a I. Constanța. La 1 dec.1918, ofițerul a fost numit ajutor al comandantului R. 40 I. Conform O.M.R., la 15 martie 1919, lt.col. Gh. Dobrovici, absolvent al Cursului de colonei, a fost numit la comanda R.19 I. „Romanați" Caracal, fiind avansat la gradul de col. la 1 aprilie 1919. În 1919 col. Gh. Dobrovici a participat la luptele pentru eliberarea Banatului şi în Basarabia la alungarea trupelor ucrainiene peste Nistru. El a contribuit la reorganizarea R., la completarea efectivelor şi a mijloacelor de luptă şi la instruirea ostaşilor în cazarmă şi în aplicații militare, fiind notat „foarte bine" de către comandantul Bg. 1-a I., col. Georgescu.

La 28 ian. 1922 col. Gh. Dobrovici a fost numit la comanda Cercului de Recrutare Soroca, aici muncind timp de 11 ani cu multă dăruire, corectitudine şi seriozitate. A fost un bun camarad cu colaboratorii, politicos cu şefii direcți şi foarte corect, trăind din solda proprie. Nu a admis compromisurile şi corupția în activitatea subordonaților săi. A refuzat unele sume de bani provenite de la

cetățeni. Aprecierile au fost semnate de către Inspectorii Cercurilor de Recrutare, coloneii Florescu, Dumbravă, Miron şi Gurău, şi de la generalii Brăescu şi Prodan. Ofițerul a refuzat să fie propus în funcții mai mari la eşaloanele superioare şi a decedat subit, la 20 martie 1933. Pentru activitatea demnă desfăşurată în cadrul armatei, col. Gheorghe Dobrovici a fost decorat cu Medalia jubiliară „Carol I” (1906), Medalia„Avântul Țării”(1913), Ordinul„Steaua României”(1915), Medalia „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1919”, Medalia „Victoria” (1923), Medalia pentru 25 de ani de servici în armată (1923), şi Ordinul „Coroana României”, clasa a V-a, (1925).[64]

Colonel Virgiliu DUMBRAVĂ

Virgiliu Dumbravă s-a născut la data de 9 august 1870 în oraşul dintre livezi şi întinse suprafețe de viță de vie, Huşi, județul Fălciu, azi Vaslui. Părinții săi, Ioan şi Elena i-au asigurat condițiile necesare pentru absolvirea şcolii gimnaziale în Huşi şi apoi a Şcolii Fiilor de Militari din Iaşi în 1888. În perioada 15 sept. 1889-8 iulie 1891, Virgiliu Dumbravă a frecventat cursurile Şcolii Militare O.I. şi Cav., Specialitatea I. Bucureşti, pe care a absolvit-o cu gradul de slt., fiind repartizat în B. 4 Vânători de Câmp Iaşi, în funcția de comandant de pluton recruți şi concentrați, fiind apreciat de comandantul unității ca un ofițer inteligent, disciplinat şi perseverent în îndeplinirea atribuțiunilor funcționale. La 10 aprilie 1893, tânărul ofițer este mutat în R.7 I. „Racova” nr. 25 Vaslui, în funcția de comandant de pluton. Avansat în gradul de lt., la 10 mai 1894, Virgiliu Dumbravă a continuat să-şi îndeplinească atribuțiunile de serviciu cu bune rezultate în instruirea ostaşilor din plt. 4, B.3 I. Lt. Virgiliu Dumbravă a fost mutat la 16 ian. 1895 în Cp. 1-a Jandarmi din Bucureşti. Timp de cinci ani a instruit şi educat ostaşi din această unitate, pregătindu-i pentru asigurarea ordinei interioare din diferite localități.

La 28 nov.1900, V. Dumbravă a fost avansat în gradul de căpitan şi mutat în R.19 I. „Romanați” din Caracal, în funcția de comandant de companie. De la 16 oct.1901, a fost mutat în B.4 Vânători de Câmp Iaşi. Timp de cinci ani a îndeplinit funcția de comandant companie, contribuind la buna instruire a ostaşilor concentraților. Apreciindu-i-se calitățile de bun instructor şi educator, căpitanul V. Dumbravă a lucrat în anii 1905-1907 în Şcoala Fiilor de Militari din Iaşi, fiind foarte bine apreciat de către şefii direcți. În anii 1908-1912, căpitanul V. Dumbravă a lucrat în B.4 Vânători de câmp Iaşi, îndeplinind funcțiile de comandant de companie şi şef Birou Pregătire de luptă, fiind notat foarte bine de comandantul unității, col. Berindei. În 1912, el a absolvit cursul pentru gradul de mr. Avansat în gradul de maior, la 1 aprilie 1913, V. Dumbravă a fost mutat în R.13 I. „Ştefan cel Mare” din Iaşi, în funcția de comandant al B. 2, pe care l-a comandat în cel de al doilea război balcanic (23 iun.-31 aug.1913) şi apoi din 1914, în funcția de Ajutor al comandantului pentru pregătirea de luptă la mobilizare, fiind notat foarte bine de comandantul unității, col.Vrabie şi comandantul D.7 I. Roman, gl. Constantin Prezan. La 14 august 1915, Virgiliu Dumbravă a fost avansat în gradul de lt.-col. şi a fost mutat în R. 54 I. Roman

[64]1. Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Bătrâni, litera D, colonei*, Curent 63.

(dublura R. 14 I. Roman), subordonat D.14 I. Iaşi, cu care a participat la luptele din Transilvania în august-septembrie 1916 şi la luptele de apărare de la Oituz, fiind apreciat cu calificativul general foarte bine de către comandantul Bg.17 I., gl. Poetaş. În iarna 1917, datorită pierderilor suferite în toamna anului 1916, R. 54 I. Roman s-a unit cu R. 56 I. Fălticeni (dublura R. 16 I. Fălticeni), instruindu-se cu multâ râvnă. Unitatea a participat la luptele de la Mărăşeşti, din iulie-august 1917, în subordinea D. a 14-a I., acoperindu-se de glorie militară. Ofițerul a fost foarte bine apreciat de comandantul Brigăzii 17 I., generalul Poetaş şi comandantul D.14 I., gl. Rujinschi., fiind propus şi apoi decorat cu Ordinul Mihai Viteazul clasa a III-a. Avansat la gradul de col. la 1 sept. 1917, Virgiliu Dumbravă a fost mutat în R. 34 I. Constanța, în funcția de comandant de regiment. În 1917 şi 1918 a fost notat foarte bine de către comandantul Diviziei 9 Infanterie Constanța. La 1 ianuarie 1919, colonelul Virgiliu Dumbravă a fost numit la comanda Brigăzii 16 I şi apoi la 4 septembrie 1919 la comanda Br. 2 I., pe care le-a condus în luptele din Basarabia, pentru alungarea trupelor ucrainiene şi ruseşti peste Nistru, fiind notat foarte bine de către gl. Obogeanu, care aprecia că „ofițerul munceşte cu foarte multă conştiinciozitate”. Col. Virgiliu Dumbravă a fost numit Inspector al Cercurilor de Recrutare, în 1920 până în 1934. Ofițerul a fost notat foarte bine, de către generalii Scărlătescu şi Constantin Frim. În 1934, col. V. Dumbravă a fost trecut în retragere şi pus la dispoziția C.4 A. din Iaşi. Ofițerul s-a căsătorit la 1 iulie 1910 cu Adela Rohr şi au dat societății pe Ioan şi Maria. În decursul carierei militare, ofițerul a fost decorat cu Medalia jubiliară Carol I-1906, Medalia „Avântul Țării”-1913, Medalia Comemorativă a războiului cel mare-1918, Medalia pentru 25 de ani de serviciu în Armată-1916, Ordinul „Mihai Viteazul” clasa a III-a-1917, Ordinul „Steaua României” în grad de cavaler cu spade şi panglică-1916, Ordinul „Mauriciu şi Lazăr” în grad de ofițer (Italia)-1921, Ordinul „Sfântul Gheorghe” clasa a IV-a (Anglia)-1920, Ordinul „Coroana României” în grad de cavaler-1912. Ofițerul a decedat în 1934 şi a fost înhumat în Cimitirul „Eternitatea” din Iaşi.[65]

Maior Petre CARACAŞ

Petre Caracaş s-a născut în 1865, la Bârlad. A copilărit şi absolvit şcoala primară şi cursul inferior la liceul „Gh. R. Codreanu”, din Bârlad şi cursul superior de liceu în Bucureşti. În 1907 Petre Caracaş a fost admis la Şcoala Militară O. I. Bucureşti, pe care a absolvit-o în 1909, cu gradul de slt. şi a fost numit comandant de pluton în R.2 Grăniceri din Brăila. Şefii direcți l-au caracterizat ca fiind un ofițer rezistent la eforturi fizice şi psihice, harnic şi omenos în relațiile cu recruții, cărora le-a împărtăşit cu răspundere şi dăruire cunoştințele acumulate în şcoala militară. Petre Caracaş a fost avansat la gradul de lt. şi comandantul de unitate, îl nota cu calificativul „Bine”, concluzionând că este capabil de rezultate şi mai bune în procesul de instruire şi de educare a ostaşilor. Lt. Petre Caracaş a fost detaşat, în 1912, la Şcoala de Perfecționare a I. şi apoi la Şcoala de Trageri cu Armamentul de I., pe care le-a absolvit cu rezultate bune. Avansat cpt. în 1914, Petre Caracaş a fost numit comandant al

[65]1. Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Bătrâni, litera D, colonei,* Curent 70.

Cp. a 4-a din acelaşi regiment, care era dislocat în zona Predeal-Timiş, instruindu-i pe subordonați, pentru apărarea graniței de vest. În noaptea de 15 august 1916, în fruntea subordonaților săi, a trecut în Transilvania cu ferma hotărâre de a contribui la eliberarea românilor care, se aflau sub stăpânirea Austro-Ungariei şi aşteptau cu mare entuziasm ajutorul României. Participând la războiul pentru întregire statală şi eliberare națională 1916-1919, căpitanul Petre Caracaş a fost rănit în luptele din zona gării de cale ferată Timiş, în toamna anului 1916. A refuzat să fie internat în spital şi datorită oboselii acumulate şi a rănilor nevindecate, în final a ajuns în Spitalul de la Sinaia, unde a fost operat. Intervievat, el declara unui ziarist militar: „*Dacă rămân în inactivitate mă prăpădesc. Nu-mi găsesc liniştea când ştiu că țara sângerează şi eu însumi îmi plimb infirmitățile ca un neputiincios. Vreau să lupt, să mă ştiu permanent la datorie*”. După vindecare şi înapoierea la unitate a fost numit la comanda B. al 3-lea, care a intrat în structura Bg. a 7-a Mx, ce acoperea văile Tişița şi Putna (28 sept.-11 oct. 1916). În cadrul noii structuri a primit misiunea de a se apăra în timpul luptelor cu inamicul, Râpa Roşie, în zona Soveja, în perioada 16-29 nov. 1916. De la 3 ianuarie 1917 a reuşit să conducă batalionul la cucerirea vârfului Momâița, Cota 625. Apreciindu-i-se capacitatea de conducere, dăruirea şi devotamentul pentru îndeplinirea misiunilor de luptă, şefii direcți l-au avansat la gradul de mr. şi l-au numit, în luna februarie 1917, la comanda R. 3 Grăniceri Iaşi, dislocat în zona Oituz. În bătălia de la Oituz, desfăşurată în perioada 24 iulie-6 aug. şi 21 aug.-3 sept. 1917, Petre Caracaş a condus R.3 Grăniceri, în şase atacuri consecutive asupra pozițiilor inamice de pe Dealul Chioşcurilor. Mr. Petre Caracaş a căzut eroic în lupte, împreună cu jumătate de efectiv, în 31 iulie/12 aug. 1917. Mr.Petre Caracaş constituie o pildă remarcabilă de patriotism şi eroism, precum şi hotărârea sa de a-şi face datoria față de patrie.[66]

Căpitan Nicolae ALEXANDRESCU

Nicolae Alexandrescu s-a născut la 13 ianuarie 1881 în oraşul Bârlad, pe str. Dunărea, nr. 559. Părinții săi i-au asigurat condiții bune pentru frecventarea şcolii gimnaziale, a liceului şi a Şcolii Naționale de Drumuri şi Poduri. În 1902 N. Alexandrescu s-a înscris voluntar în R.2 Cetate Bucureşti, fiind avansat, succesiv, la gradul de sg.mj., în anul 1905, pl., la data de 9 august 1906 şi slt., la 1 iulie 1909. Fiind mutat în R.2 Art. Cetate Bucureşti. A fost numit şef de secție artilerie terestră, fiind apreciat în foaia calificativă, de către comandantul unității, cu calificativul „bine”, pentru perseverența şi tenacitatea cu care îşi îndeplinea atribuțiunile funcționale. La 16 nov. 1912 N. Alexandrescu a fost mutat în R.1 Art. Cetate Bucureşti, apoi, la 1 martie 1913, în Dn. 3 Art. Cetate Galați şi a fost trecut în rezervă. Nicolae Alexandrescu a fost mobilizat la 23 iunie 1913 şi apoi demobilizat la 31 august 1913. Ofițerul a fost concentrat pentru împrospătarea cunoştințelor militare, câte o lună de zile, în anii 1914 şi 1915. La 25 nov. 1915 N. Alexandrescu a fost avansat la gradul de lt. în rezervă. La 14 august 1916 lt. în rezervă Nicolae Alexandrescu a fost mobilizat la D.G.C.F. Galați, în funcția

---

[66] 1. General-locotenent **Ion Şuţa**, *Infanteria Română,* Editura Militară*,* Bucureşti, 1982, pg. 119.
2. **Oltea Răşcanu-Gramaticu**, *Bârladul şi gloria militară,* Editura PIM, Iaşi, 2013, pg. 402-3.

de consilier teh. El a contribuit, până la 1 iunie 1920, la asigurarea transporturilor militare pe căile ferate. Avansat în gradul de cpt., la 6 ianuarie 1926, a fost numit comandant de Bt. Art. Terestră în R.3 Art. Brăila. Ofițerul Nicolae Alexandrescu a decedat în anul 1928.[67]

Căpitan Nicolae ANTONESCU

Nicolae Antonescu s-a născut la 27 decembrie 1892 în pitorescul oraş Huşi, din județul Fălciu (azi județul Vaslui). Părinții săi, Constantin şi Adela, şi-au ajutat fiul să absolvească şcoala gimnazială şi liceul în Huşi. După încheierea studiilor liceale Nicolae Antonescu s-a înscris la Şcoala Militară O. I. din Bucureşti, pe care a absolvit-o la 1 octombrie 1911, cu gradul de sublocotenent, fiind repartizat în R.7 „Racova" nr. 25 I. din oraşul Vaslui. Timp de trei ani ofițerul a instruit recruții, atât în cazarmă, cât şi pe frumoasele şesuri şi podişuri de la Codăeşti, Movila lui Burcel, Soleşti, Ştioborăni, Valea Siliştei, Bouşori, Valea Rea (Văleni de Vaslui), Moara Grecilor, Munteni de Sus, Vaslui şi Munteni de Jos. De la 23 iunie şi până la 31 aug.1913 tânărul ofițer a participat la cel de al doilea război balcanic, pe teritoriul Bulgariei. La 1 iulie 1914 slt. N. Antonescu a fost mutat în R.21 I. Ilfov, aici continuând să instruiască tineri ostaşi. Avansat la gradul de lt., la 1 iulie 1915, N. Antonescu a instruit tinerii ostaşi cu care a participat la războiul pentru întregire statală şi eliberare națională, remarcându-se în luptele din Transilvania. Pe calea de înapoiere peste Carpați, în Valea Prahovei a căzut prizonier, în 24 nov. 1916, la Buşteni.

La 19 martie 1918 ofițerul s-a înapoiat din captivitate şi a fost încadrat comandant de companie în R.1 Jandarmi Bucureşti. Avansat în gradul de căpitan, la 1 oct. 1919, Nicolae Antonescu a fost mutat în Compania de Jandarmi din Storojineț, Cernăuți, el contribuind la realizarea ordinii interioare în Bucovina de Nord. La 15 august 1920 căpitanul Nicolae Antonescu a fost mutat în Regimentul 6 Jandarmi, în funcția de şef Birou Mobilizare şi şef Birou Pregătire de Luptă. Căpitanul Nicolae Antonescu a absolvit Facultatea de Drept, studiile ajutându-l mult în îndeplinirea atribuțiunilor de serviciu. A decedat în decembrie 1944, în urma unor răni pricinuite de bombardamentele de aviație. Căpitanul Nicolae Antonescu a fost decorat cu Medalia „Avântul Țării"(1913), Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1919, Ordinul „Steaua României", în grad de cavaler (1921) şi Medalia pentru 25 de ani de servici militar (1936).[68]

Căpitan Grigore IGNAT

Grigore Ignat s-a născut în 1889, în oraşul Bârlad. Tatăl lui, Enache Ignat, a participat la Războiul de Independență 1877-1878, cu gradul de sergent. Grigore Ignat a copilărit şi a făcut studiile primare, gimnaziale şi liceale în oraşul Bârlad. După absolvirea Liceului „Gh. R. Codreanu", promoția 1908, sfătuit de tatăl său şi de comandantul Cercului Teritorial de Recrutare Tutova, Grigore Ignat s-a înscris la Şcoala Militară O.I. din Bucureşti. După primul an de studii în această

---

[67] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni,* Curent 273.

[68] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, Litera A*, Curent 231.

şcoală, cpt. George Dragu, comandantul său de companie, consemna în foaia calificativă: „*Elevul Grigore Ignat este inteligent, serios, cu suflet curat, cinstit, muncitor, cu personalitate şi demnitate (…). Am credința că va fi un bun ostaş de război, cu mult spirit de inițiativă. Brav şi viteaz, va şti să câştige sufletele ostaşilor de sub comanda sa şi îi va conduce cu însuflețire în luptă*”. După doi ani de studii, la 1 iulie 1910 Grigore Ignat a fost avansat la gradul de slt. Tânărul ofițer a fost repartizat la R.12 I. „Cantemir” din Bârlad, în funcția de comandant de pluton recruți. În urma aplicațiilor executate de regiment pe dealurile din împrejurimile oraşului Bârlad, comandantul de companie a făcut următoarele aprecieri despre tânărul său subordonat: „*Sublocotenentul Grigore Ignat se prezintă bine, are o ținută bună, este sănătos şi foarte rezistent. Călăreşte bine (…). Are bune aptitudini militare de conducere a trupelor în teren. A luat parte la concentrările din august şi septembrie 1910, când am văzut că poate comanda şi conduce bine plutonul său. Se arată activ în serviciu şi cu multă putere de muncă*”. La începutul anului 1913 slt. Grigore Ignat a fost trimis la Şcoala Specială de I. din Bucureşti, pe care a absolvit-o cu rezultate foarte bune, remarcându-se printr-o vie inteligență şi pasiune în domeniul istoriei şi artei militare, au apreciat profesorii din şcoală, clasificându-se al 27-lea din 128 ofițeri cursanți. Înapoiat în unitate, slt. Grigore Ignat a fost avansat în gradul de lt. şi mutat în R.77 I. din Botoşani (dublura R.37 I.Botoşani). Întrucât în armatele europene se introdusese noua armă de luptă – mitraliera – şi în A. R. s-a adoptat această măsură şi s-au organizat cursuri de cunoaştere armei.

În structura regimentului s-a adăugat şi Cp. Mitraliere, fapt ce a determinat comanda unității să-l trimită pe Grigore Ignat la Cursul de trageri cu mitraliera. Înapoiat la Botoşani, comandantul unității i-a încredințat comanda companiei de mitraliere. Prin muncă şi perseverentă, Grigore Ignat şi-a instruit subordonații în cunoaşterea şi folosirea mitralierei, în aplicații şi apoi în luptele la care au participat în al doilea război balcanic, din perioada 23 iunie-31 august 1913. Cu aproape cinci luni înaintea intrării României în războiul pentru întregire statală şi eliberare națională, la 1 apr. 1916 lt. Grigore Ignat a fost mutat în R.51 I. (dublura R.11 I.„Siret”) din Galați, în funcția de comandant de companie mitraliere, aici fiind şi director al Şcolii de Completare a Cunoştințelor elevilor plutonieri. După perioada de neutralitate, A.R. a participat la prima conflagrație mondială, alături de Antantă (Franța, Anglia şi Rusia), de la 15 aug. 1916.

Dobrogea a fost atacată de către armatele Bulgariei, Turciei şi Germaniei, în 19 august 1916, fără declarație de război. R.51 I. Galați şi 52 I. Bârlad (dublura R.12 I.„Cantemir” Bârlad) au fost subordonate Brigăzii a 6-a Mixte şi D. 19 I., fiind trimise să lupte în Dobrogea. Efectivele celor două regimente 51 I. Galați şi 52 Bârlad s-au remarcat în luptele de la Enghe-Mahale (lângă Cobadin), la Rasova şi la Tuzla. Superioritatea numerică în luptători şi în mijloace de luptă ale inamicului au condus la înfrângerea trupelor române, ruse şi sârbe, care luptau în Dobrogea. După retragerea din Dobrogea, o parte a unităților care au participat la aceste lupte au fost angajate în Bătălia din zona Bucureşti-Argeş-Neajlov, în scopul alungării trupelor germano-turco-bulgare peste Dunăre şi apărarea capitalei. R.51 I. s-a remarcat în luptele de la Letea Nouă, Ghimpați, Naipu, Singureni şi Bălăria, în urma cărora Grigore Ignat a fost avansat la gradul de căpitan, la 1 nov. 1916. Trupele române au fost înfrânte şi nevoite să se

retragă, în dec.1916, pentru reorganizare şi instruire în timpul iernii, în diferite localităţi din Moldova. Datorită marilor pierderi în oameni şi mijloace de luptă, R.51 I. Galaţi şi 52 I. Bârlad au fost unite într-o singură unitate, R.51/52 Galaţi/Bârlad I.. R.51/52 a fost cartiruit, pentru refacere şi instruire, în timpul iernii 1916/1917, la Flămânzi, jud. Botoşani. Aici, cpt. Grigore Ignat a contribuit la instruirea puşcaşilor mitraliori, grenadierilor, telefoniştilor, semnalizatorilor cu rachete, geniştilor, observatorilor aerieni şi agenţilor de legătură, cu eşaloanele de comandă. Cpt. Grigore Ignat a comandat cp. de mitraliere în crâncenele lupte de apărare de la Mărăşeşti. Ziua de 6/19 august 1917 a marcat apogeul bătăliei de la Mărăşeşti. În Jurnalul de Operaţii al D.13 I. din Ploieşti, comandată de gl. Ioan Popescu-Muscel, marea unitate care, în acea zi a suportat greul ofensivei germane, s-au consemnat câteva secvenţe din dramatica încleştare: „*La data de 6 august 1917, ora 6:30, artileria inamică a început bombardamentul care s-a amplificat până la ora 7:30, când s-a potolit pentru o jumătate de oră. Artileria noastră a răspuns executând trageri asupra tranşeelor inamice. La ora 8:00 artileria inamică a reluat bombardamentul, atingând maximum de intensitate către ora 9:00. În acest interval de timp infanteria inamică a început înaintarea în valuri înspre pădurea Dumbrava şi Valea Şuşiţei. Către ora 10 :00 apar în faţa întregului front al diviziei, valurile de atac inamice. Artileria noastră deschide un violent foc de baraj, reuşind să oprească pentru un scurt timp înaintarea inamicului. După un moment de oprire, inamicul a reluat înaintarea, traversând cu pierderi mari zona focului de baraj. Obiectivul atacului inamic, după cum s-a constatat, din însuşi ordinul de atac al R. 28 I. bavarez, era de a străpunge frontul românesc şi a pune stăpânire pe cota 100, de unde putea întoarce întreaga apărare de la Mărăşeşti*”.

În această zi de vară, în sectorul de apărare al D. a 13-a I. din Ploieşti au atacat trei dvizii inamice. În faţa aripii drepte, unde se afla R.47/72 I. Ploieşti/Mizil, inamicul s-a putut apropia de reţelele de sârmă ghimpată din centru până la distanţa de 700-800 metri. În schimb, la joncţiunea R.47/72 şi 51/52 I., reţelele de sârmă ghimpată lipseau pe o lungime de aproximativ 150 de metri. A fost de ajuns să existe o mică fisură în rândul apărătorilor români pentru ca valurile duşmane să se infiltreze, în dispozitivul de apărare al D. a 13-a I.

Rezervele batalioanelor au sărit în ajutorul luptătorilor din prima linie, copleşiţi de superioritatea numerică a inamicului. Şi de o parte şi de alta, morţii şi răniţii au căzut cu sutele. La B. 1 din R.51/52 I. toţi comandanţii de companie au căzut eroic în luptă, în fruntea subunităţilor pe care le comandau. Aripa stângă a R. 47/72 I. a fost distrusă, iar comandantul acestui regiment, col. Radu Rosetti, viitor mare istoric militar, aflat în fruntea regimentului, a fost grav rănit în mijlocul ostaşilor săi. Pădurea Răzoare a fost aprinsă de focul artileriei inamice, arzând ca o torţă. Către ora 11:00, în ciuda marilor pierderi suferite, valuri tot mai numeroase de ostaşi inamici s-au revărsat prin spărtura făcută, rostogolindu-se ca un tăvălug către cota 100, situată în zona pădurii „La răzoare”, obiectivul lor principal. Cucerirea Cotei de către inamic ar fi însemnat o adevărată catastrofă pentru A.1-a R. Jumătate din diviziile ei (9 Constanţa, 13 Ploieşti şi 10 Tulcea) ar fi fost alungate dincolo de Siret şi ar fi înlesnit realizarea joncţiunii dintre trupele germane din sud şi trupele austro-ungare care, afluiau pe Valea Trotuşului, în Adjud.

Conştientizând însemnătatea deosebită a cotei 100, atât comandamentul român, cât şi cel german, au aruncat în luptă toate forțele disponibile. Pe cota 100, aflată la nord-vest de Mărăşeşti, în colțul viilor Negroponte, se găseau ostaşii companiei de mitraliere comandată de căpitanul Grigore Ignat. Cele opt mitraliere ale companiei au avut ordin să oprească înaintarea inamicului cu orice preț. Lupta a fost deosebit de crâncenă, iar pierderile pe măsură. Toți ostaşii companiei de mitraliere, în frunte cu comandantul acesteia, căpitanul Grigore Ignat, au căzut eroic la datorie şi atacul inamic a fost oprit. Ei au executat cu sacrificiul suprem ordinul comandantului D. a 13-a I. „ *inamicul să nu treacă* ” Şi nu a trecut! Situația s-a schimbat radical, când au intervenit şi R. 47/72 I. Ploeşti/Mizil, 50 I. Focşani şi 48 Infanterie Buzău. Aceste unități l-au găsit pe căpitanul Grigore Ignat „*străpuns de gloanțe şi baionete, cu capul culcat pe mitralieră şi cu degetul pe trăgaci*” .Despre lupta eroică, spiritul de sacrificiu şi abnegația cu care au luptat, la cota 100, ostaşii Companiei de Mitraliere, comandați de cpt. Grigore Ignat, avea să afle întreaga A. R., chiar în seara zilei de 6 aug.1917. O. Zi, nr. 4, preciza: „*Căpitanul Grigore Ignat, din Regimentul 51/52, Galați – Bârlad a fost găsit mort în tranşee cu mitraliera în brațe, înconjurat de ostaşii săi şi de mormane de cadavre inamice*”. După bătălie au fost recuperați slt. Teodor Grigoriu şi sg. Ignat Iliescu care, au fost scoşi de pe front de către ambulanțele germane şi transportați la S. M. German din Focşani. Slt. Teodor Grigoriu a fost trimis cu un tren de răniți germani, pentru vindecare, în Germania. După spitalizare, slt. Teodor Grigoriu a fost internat în lagărul de prizonieri din Straslund şi, după încheierea războiului, s-a înapoiat în țară.

Înmormântat cu onorurile militare cuvenite, în ziua de 7/20 august 1917, alături de ostaşii săi, chiar pe câmpul de la Mărăşeşti, osemintele eroului Grigore Ignat şi-au găsit un binemeritat loc într-una dintre criptele Mausoleului de la Mărăşeşti, alături de ale altor mii de soldați, gradați şi ofițeri, care în momentele de cumpănă ale țării au pus neatârnarea patriei mai presus de viața lor. În semn de recunoştință pentru faptele sale de vitejie, căpitanul Grigore Ignat a fost decorat, post-mortem, cu Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, conform Decretului nr. 1488, din 13 decembrie 1917, care menționează că a fost distins „*Pentru vitejia şi strălucita îndârjire cu care a luptat cu compania sa de mitraliere, în lupta de la Răzoare din 6 august 1917. Atacul trupelor germane pătrunse în dispozitivul Diviziei a 13-a nu l-au determinat să se retragă de pe poziție, întreaga companie în frunte cu comandantul ei, căpitanul Grigore Ignat, căzând eroic la datorie*”. Decorația a fost trimisă văduvei căpitanului Grigore Ignat, printr-un delegat special, de către comandantul D.a 13-a I. Ploieşti, gl. Ioan Popescu, însoțită de o emoționantă scrisoare în care, printre altele, se spunea: „*Scumpă soție a căpitanului Grigore Ignat, dacă până acum nu cunoașteți rostul decorării acestui brav ostaş, îmi iau eu penibila, dar înălțătoarea sarcină să vi-o arăt. În ziua de 6 august 1917, Divizia a 13-a Infanterie a fost atacată de aproape trei divizii germane, din care una de elită. Furia atacului nu se poate descrie, căci era ziua falimentului armatelor Kaiserului pe frontul român, unde se încerca de 12 zile şi 12 nopți în şir să se zdrobească mica, dar viteaza oaste română. Pe la ora 10:30 pozițiile noastre erau aproape copleşite, când, cu drept cuvânt, i s-a arătat duşmanului ce este în stare românul în luptă. Ca fulgerul, tot ce era român pe câmpul de bătaie s-a ridicat şi năpustit împotriva*

cotropitorilor nesățioși și i-a culcat la pământ, iar ce a mai rămas pe picior de luptă, și-a strâns toate puterile pentru a fugi de rușine. S-a isprăvit dar cu faima vrăjmașului teuton. După bătălie, începând să ne numărăm și căutând pe cei care lipseau, am dat peste iubitul nostru camarad, viteazul între viteji, căpitanul Grigore Ignat, comandantul Companiei 1-a Mitraliere, care ca și ofițerul său din companie, sublocotenentul Teodor Grigoriu, erau literalmente acoperiți de cadavre nemțești (…). Soldatul Pompiliu Iancu, care zice că e vărul căpitanului, mi-a cerut permisiunea de a-l transporta pentru a fi înmormântat în fața familiei. N-am aprobat. Și dacă prin aceasta familia găsește că am făcut rău, mă justific. Dacă eroul căpitan Grigore Ignat a iubit atât de mult pământul și linia de luptă pe care o apăra, încât a preferat a face oficiul de servant la mitralieră, în mijlocul companiei sale, nu era drept și sunt sigur că am fost în asentimentul său de ostaș, hotărând ca el să rămână pentru vecie în mijlocul camarazilor să, pe care i-a iubit cu sinceritate.i. Nu este îngăduit unui ostaș, oricare ar fi gradul să se bucure de altă soartă decât a soldaților pe care are cinstea să-i comande. Apoi va veni vremea ca bătălia de la Mărășești și a noastră, a D. a 13-a I., zisă de la Răzoare, să se comemoreze printr-un monument (…). Putea-vor cei care vor oficia aceasta, să facă excepție, strigând pe căpitanul Ignat dintr-un cimitir obișnuit, oarecare?'.

În anul 1918 gl. G. Găvănescu a scris şi publicat în oraşul Iaşi lucrarea „Războiul nostru pentru întregirea neamului”, în care, la pagina 10, este omagiat căpitanul Grigore Ignat pentru eroismul dus până la jertfa supremă, în fruntea celor 180 de luptători din Compania Mitraliere, subordonată R.51/52 I. Galați/Bârlad. În fața Mausoleului de la Mărăşeşti, primul de pe Aleea Eroilor este bustul eroului bârlădean Grigore Ignat. Bârlădenii, recunoscători, au dat numele căpitanului Grigore Ignat unei străzi din oraş. De asemenea, Şcoala Gimnazială nr. 7 din Bârlad, în fața căreia a fost dispus un bust din ciment alb, operă realizată de către sculptorul Dorinel Filiche, în anul 2007, poartă numele acestui mare erou. C.A. 1-a, gl.Eremia Grigorescu, originar din județul Galați, în Ordinul de Zi, nr. 90, din 8/21 august 1917, adresându-se ostaşilor, arăta: „… *La Şușița și Siret ați năruit sforțările groaznice ale sălbaticului dușman, dovedind lumii odată mai mult că **Nici pe aici nu se trece**. Aici cunoscu generalul german Mackensen ce este înfrângerea. Mărășeștii fu mormântul iluziilor germane*”.[69]

Căpitan Leonida NICOLAU

Leonida Nicolau s-a născut în 1888 în Bârlad. După absolvirea Şcolii gimnaziale şi a Liceului „Gheorghe Roşca Codreanu”, în 1906 a fost admis în Şcoala Militară Ofițeri Cavalerie din garnizoana militară Târgovişte. Tânărul ofițer a absolvit şcoala militară în 1908 cu gr. de lt. şi a fost repartizat în R.2 Rş. din Bârlad, în funcția de comandant pluton recruți, împărtăşind din cunoştințele acumulate în şcoala militară, tinerilor chemați să-şi satisfacă stagiul militar. Lt. Leonida Nicolau a desfăşurat şedințele de pregătire teoretică şi practică în cazarmă şi în afara cazărmii şi a participat cu celelalte efective din unitate la aplicații practice şi manevrele regale. În anul 2012, Leonida Nicolau a fost

[69] 1. Arhivele Militare Române, *Fond Memorii Bătrâni*, Curent nr. 489.

avansat în gradul de cpt. În perioada 23 iunie-31 august 1913, cpt. Leonida Nicolau a participat la al doilea război balcanic, pe teritoriul Bulgariei, acumulând cunoştinţe specifice campaniilor militare.

La 14 august 1916, cpt. Leonida Nicolau a fost mobilizat cu ostaşii din Escadronul pe care-i comanda şi a participat la Campania militară din Transilvania, până la sfârşitul lunii septembrie 1916. Cpt. Leonida Nicolau a participat împreună cu ostaşii din R. 2 Rş. la luptele de pe Argeş-Neajlov pentru apărarea capitalei, în luna noiembrie 1916. Ostaşii R.2 Rş. Bârlad, comandaţi de col. Gh.Naumescu (gl de bg. post-mortem) au intrat în legendă prin şarja de cavalerie de la Prunaru/Teleorman, desfăşurată în 15 nov.1916. Cpt. Leonida Nicolau a fost grav rănit în eroicele lupte desfăşurate în acea zi şi a decedat în 18 nov. 1916. Pentru comportarea eroică în război, ofiţerul a fost decorat cu Ordinul „Coroana României" şi post-mortem cu Medalia „Crucea Comemorativă" al Războiului pentru întregire statală şi eliberare naţională 1916-1919.

Conducerea unităţii împreună cu familia au hotărât ca ofiţerul să fie înhumat în Cimitirul „Eternitatea" Bârlad. Locul de înhumare a fost descoperit de maiorul Mircea Fitcal care, l-a curăţat, astfel că în prezent tinerii şi bătrânii se pot reculege la mormântul eroului şi-i pot aprinde o lumânare şi pune o floare.[70]

Căpitan Nicolae NIŞTIANU

Nicolae Niştianu s-a născut la 15 iunie 1885 în localitatea Vutcani, judeţul Fălciu (azi judeţul Vaslui). Părinţii săi, Grigore şi Ilinca, l-au îndrumat pe fiul lor să urmeze cariera militară. Astfel, la 1 nov.1906 Nicolae Niştianu s-a înscris voluntar în R.12 I. „Cantemir" din Bârlad şi la 1 mai 1907 a fost avansat la gradul de caporal. Până în 1912 a fost avansat la gradele de sergent, sergent-major şi plutonier. Nicolae Niştianu a fost mobilizat şi a participat la cel de al doilea război balcanic, din perioada 23 iunie-31 august 1913, pe teritoriul Bulgariei. Completându-şi studiile liceale, Nicolae Niştianu a fost avansat în gradul de slt. în rezervă, la 25 sept. 1914. În lunile dec. 1914, august şi sept. 1915 şi mai 1916, Nicolae Niştianu a fost concentrat, pentru împrospătarea cunoştinţelor militare. În luna august 1916 ofiţerul a fost mobilizat în R.12 I. „Cantemir", fiind numit la comanda unui pluton de puşcaşi, cu care a participat la luptele din Transilvania şi de la Tabla Buţii şi Valea Buzăului. La 1 nov.1916 Nicolae Niştianu a fost avansat la gradul de lt. În lunile iulie-sept. 1917 a comandat plt. în luptele de la Mărăşti şi Oituz. La 1 sept. 1917 ofiţerul a fost avansat la gradul de căpitan. În 1918 a primit ordinul de a comanda o companie care să asigure ordinea interioară în Moldova şi, din noiembrie 1918, în Transilvania. În anul 1919 ofiţerul a participat cu R.12 I. „Cantemir" Bârlad, la eliberarea vestului Ardealului şi la campania militară din Ungaria. După revenirea în Moldova, în 1920, R.12 I.„Cantemir", din care făcea parte şi cpt. Nicolae Niştianu, a îndeplinit misiuni pentru asigurarea ordinii interioare şi a liniştii publice în judeţele Cetatea Albă şi Lăpuşna, din Basarabia.

În 1923 Nicolae Niştianu a fost pus la dispoziţia R. VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui. Cpt. Nicolae Niştianu a decedat la 24 octombrie 1935. Pentru serviciile

---

[70] 1. Datele au fost culese de maiorul (rtr.) **Mircea Fitcal.**

aduse țării căpitanul Nic. Niştianu decorat cu Medalia „Bărbăție şi Credință”, clasa a II-a, Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1919, Ordinul „Steaua României”, cu panglică de virtute militară. [71]

Locotenent Constantin IONESCU

Constantin Ionescu s-a născut la 26 aprilie 1891 în localitatea Cozmeşti, județul Vaslui. Părinții săi, Vasile şi Natalia, l-au ajutat pe feciorul lor să absolvească şcoala gimnazială şi Şcoala Normală de Învățători, în oraşul Vaslui, şi apoi Şcoala Militară O. I. Rezervă nr. 2, din garnizoana militară Bacău. Slt. în rezervă Constantin Ionescu a participat la cel de al doilea război balcanic (23 iunie-31 august 1913), pe teritoriul Bulgariei, fiind mobilizat în R.VII „Racova” nr. 25 I. Vaslui, comandat de col. Gheorghe Boureanu. Constantin Ionescu a fost mobilizat, în august 1916, participând la războiul pentru întregire statală şi eliberare națională. După comportarea curajoasă în luptele de apărare de la Oituz, din toamna anului 1916, Ctin Ionescu a fost avansat în gradul de lt. Tânărul ofițer a căzut în lupte în 15 iulie 1917, în bătălia de la Mărăşti, mărind numărul învățătorilor care s-au jertfit pentru patrie, cernind sufletele părinților şi ale foştilor elevi. În localitatea Cozmeşti, numele eroului învățător este înscris pe placa de marmură a monumentului eroilor şi pe tabelul din biserica ortodoxă. El este comemorat la slujbele religioase şi omagiat cu prilejul Zilei Eroilor şi al altor sărbători naționale. Ofițerul a fost decorat cu Medalia „Avântul Țării” (1913) şi Ordinul „Steaua României”, în grad de cavaler (1916).[72]

Locotenent Constantin MOROŞANU

S-a născut la 2 ianuarie (după unii biografi la 10 ianuarie) 1880, în comuna Bogdana, județul Tutova de atunci, actualmente Vaslui. La o lună după absolvirea liceului „Gh. R. Codreanu”, din Bârlad, în 1902 Constantin Moroşanu a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar, în cadrul R.3 Ge. din Focşani şi apoi, la Fortul Tunari, de lângă Bucureşti. În 1907 termină Facultatea de ştiințe din Bucureşti, îşi susține examenul de licența în 1908 şi apoi funcționează ca preparator la Liceul „Matei Basarab”, din Bucureşti. Lt. Constantin Moroşanu, în 1913 a participat la campania militară din Bulgaria, la cel de al doilea război balcanic (23 iunie-31 august 1913).

La 1 sept. 1914 este încadrat prof. la Şcoala Normală „Principele Ferdinand”, din Bârlad, şi cu începere de la 10 oct. 1915, este numit profesor de geografie şi matematică la Liceul „Gh. R. Codreanu”, din Bârlad, unde a funcționat până la 30 mai 1916, când a fost concentrat pentru primenirea instrucției militare. În august 1916, Ctin Moroşanu a fost mobilizat în cadrul R.37 I. Botoşani, participând la războiul pentru întregire statală şi eliberare națională până în anul 1918, când a fost demobilizat. Din cauza exploziilor puternice din timpul luptelor, lui Ctin Moroşanu i-a fost afectat auzul, la bătrânețe devenind surd. Ctin Moroşanu a intrat în politică, în Partidul

---

[71] 1. *Monografia comunei Vutcani, județul Vaslui.*
[72] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, Litera I,* Curent 487.

Poporului, aflat sub conducerea gl. Alexandru Averescu, şi în 1920 a fost ales senator de Tutova. În această calitate, Ctin Moroşanu a propus în Senat, spre dezbatere, legea agrară în care se stipula ca toate moşiile boiereşti să fie reduse la maximum 100 ha şi să fie împroprietăriți țăranii care, au participat la război. În perioada 19 mai – 19 iunie 1927, C.tin Moroşanu a fost ales primar al oraşului Bârlad şi în 1931 a înființat Uniunea Ofițerilor de Rezervă în oraşul Bârlad.

Constantin Moroşanu a militat ca în Liceul „Gh. R. Codreanu", din Bârlad, să învețe cât mai mulți elevi de la țară şi a solicitat ca numărul şcolilor secundare să fie majorat. Personal a donat primăriei comunei natale 25 de ari din pământul său, pentru construirea unei şcoli primare, dar a fost refuzat de Prefectura jud. Tutova. C.tin Moroşanu a încetat din viață la 88 de ani, la 1 aprilie 1968.[73]

Sublocotenent Gheorghe MASTACAN

Gheorghe Mastacan s-a născut în 1892, în Bârlad, a copilărit şi a absolvit, cu rezultate bune, şcoala primară şi Liceul „Gheorghe Roşca Codreanu". Dirigintele din ultimul an de liceu şi cadrele militare de la Cercul de Recrutare Tutova l-au sfătuit să urmeze o şcoală militară de ofițeri. În 1912 Gh. Mastacan s-a înscris la Şcoala Militară O.Art.,Ge. şi M., specialitatea Art., pe care a absolvit-o cu rezultate foarte bune, în 1914, fiind avansat la gradul de slt. şi repartizat la B.2 Pi. din puternica garnizoană militară Galați, în funcția de comandant de pluton. Timp de un an şi jumătate şi-a instruit subordonații dovedind *„o permanentă preocupare pentru fortificarea fizică şi acumularea cunoştințelor de specialitate a subordonaților săi*", după cum apreciau în notările lor comandantul de companie şi cel de batalion.n războiul pentru întregire statală şi eliberare națională 1916-1919, B.2 Pi. a fost subordonat D.a 6-a I. din Focşani, comandată de gl.d. Constantin Costescu şi A. a 2-a Române, comandate de bravul gl.c.a. Alexandru Averescu, născut în localitatea Babele, județul Ismail, din Basarabia.

Armata a 2-a Română a fost plasată în dispozitivul de luptă la stânga Armatei de Nord (A.a 4-a) şi la dreapta A.1-a R., în curbura Carpaților Meridionali. Încă din seara de 14/27 august 1916 ostaşii români au eliberat oraşul Predeal şi apoi, în ziua de 16/29 august, trupele române au ajuns în Braşov, fiind întâmpinate cu ovații şi flori de către populația oraşului. La 7 sept. „Gazeta Transilvaniei" scria: *„Armata Română păşind pe pământul sfânt pe care răsună de veacuri graiul neamului nostru obijduit, nu a venit cu gânduri de duşmănie împotriva oamenilor de orice lege şi orice neam, rămaşi pe la vetrele lor, ci dimpotrivă, însuflețită de cele mai frățeşti sentimente pentru tot norodul paşnic*". Trupele austro-ungare s-au retras inițial în munții Baraoltului şi Perşani şi apoi au ocupat poziție de apărare pe aliniamentul Daia-Odorhei. Ostaşii D. a 6-a I. din Focşani, din care făceau parte şi ostaşii B.2 Pi. din Galați s-au remarcat în lupte şi şi-au îndreptat eforturile militare spre Făgăraş. Batalionul a executat lucrările genistice din zona Şercaia-Şincai. În această zonă, în timpul luptelor, a fost rănit mortal sublocotenentul Gheorghe Mastacan, întrerupându-i-se visul de a-i vedea eliberați pe frații transilvăneni, români şi de alte naționalități. Registrul

[73] *Monografia comunei Bogdana, județul Vaslui.*

Istoric al B. 2 Pi. păstrează emoționanta jertfă a tânărului ofițer bârlădean: *„Sublocotenentul Mastacan, cu sacrificiul vieții lui, s-a aruncat în vâltoarea luptei, îmbărbătându-și subordonații pentru a putea opri atacul dușman. Este primul ofițer erou din Batalionul 2 Pionieri Galați*”.[74]

Sublocotenent Mircea ȚURCANU

Mircea Țurcanu s-a născut în 1894, în orașul Vaslui. Părinții săi, Constantin și Lucreția, l-au ajutat pe fiul lor să încheie cu rezultate bune Școala Normală de Învățători din Vaslui. După absolvirea școlii, tânărul învățător a urmat cursurile Școlii Militare O. I. Rezervă nr. 2, din Bacău, pe care a absolvit-o cu gradul de slt. În 1917 slt. Mircea Țurcanu a fost mobilizat în cadrul R.37 I. „Alexandru cel Bun” din Botoșani și a primit comanda unui pluton de ostași pe care i-a condus în timpul luptelor de la Mărăști. Ofițerul a fost grav rănit, în 24 iulie șia decedat în 25 iulie 1917, în Spitalul Militar Mobil nr. 8. Consemnarea decesului s-a făcut în Extractul de Moarte nr. 89, trimis la Primăria Vaslui cu nr. 1508, din 1917. Asemenea sublocotenentului Mircea Țurcanu, în război au murit sute de învățători, ofițeri în rezervă în armata română, ceea ce a avut ca efect micșorarea numărul instructorilor și educatorilor, îndeosebi în mediul rural**.**[75]

Sergent-major Ștefan GAVRILĂ

Ștefan Gavrilă s-a născut în 1880 în comuna Băcani, fostul județ Tutova, azi în județul Vaslui. A fost cel de al patrulea copil în familia răzeșilor Vasile și Dumitra Gavrilă. Părinții săi au fost buni gospodari, ei dispunând de 30 ha pământ, pe care-l lucrau cu multă dragoste. După absolvirea a 7 clase la o școală din Bârlad, Ștefan a participat la lucrările gospodărești, împreună cu părinții și ceilalți frați. În 1902, Șt. Gavrilă a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în R.12 I. „Cantemir” din Bârlad. Ștefan s-a remarcat în perioada de instruire a soldatului, grupei și plutonului. Șefii direcți l-au selecționat pentru a urma școala de gradați, pe care a absolvit-o cu rezultate foarte bune, în 1903. La 1 sept. 1904, Șt. Gavrilă a fost trimis la Școala de Subofițeri de I. de pe lângă D.a 6-a I. din Focșani și la absolvire a fost avansat la gradul de sergent.

Înapoiat în R.12 I.„Cantemir”, sg. Ștefan Gavrilă a fost numit subofițer cu gospodăria Cp. a 3-a din B. al 2-lea de I. Sg. Ștefan Gavrilă a participat la al doilea Război Balcanic (23 iunie-31 august) 1913, cu R. 12 I. „Cantemir” Bârlad, îngrijindu-se de nevoile materiale ale ostașilor din unitate. La încheierea campaniei militare, sg. Ștefan Gavrilă a fost avansat la gradul de sg.maj. În anii 1914-1916, sg.maj. Ștefan Gavrilă a participat la activitatea de instruire, împreună cu ceilalți ostași din unitate, în zona viitoarelor acțiuni de luptă ale unității. Mobilizat în 14 august 1916, sg.maj. Ștefan Gavrilă a trecut în noaptea de 14 spre 15 august Carpații pe Valea Buzăului, împreună cu toți ostașii din

---

[74] 1. Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Bătrâni,* Curent 789.
2. **Oltea Rășcanu-Gramaticu**, *Bârladul și gloria militară*, Editura PIM, Iași, 2013, pag. 434.

[75] 1. Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Bătrâni, Litera Ț,* Curent 50.

R.12 I.„Cantemir” Bârlad care, se subordona D.a 6-a I. Focşani, participând la eliberarea fraților români. De la 1 oct.1916, ostaşii din R.12 I.„Cantemir” Bârlad au luptat la Tabla Buții /Prahova şi apoi s-a retras prin lupte pe Valea Buzăului, în Poarta Focşanilor. În vara 1917, efectivele R.12 I.„Cantemir” Bârlad, subordonate D. a 6-a I. Focşani au luptat în operațiunea militară ofensivă de la Mărăşti. În crâncenele şi eroicele lupte desfăşurate, au căzut mulți ostaşi, între ei înscriindu-se şi sg.maj. Ştefan Gavrilă, cernind sufletele membrilor familiei şi prietenilor. Pentru dăruirea şi înaltul spirit de sacrificiu, dovedite în luptele de la Mărăşti, sg.maj. Ştefan Gavrilă a fost decorat cu Medalia Bărbăție şi Credință cu spade, clasa a II-a. Ştefan Gavrilă a fost căsătorit cu Profira din comuna Zorleni, județul Tutova şi împreună au avut un băiat şi două fete. Casa în care a locuit Ştefan Gavrilă în localitatea Băcani a fost cumpărată şi locuieşte în prezent în ea, familia Vasile Fânaru, care o îngrijeşte foarte bine. Lângă ea, Vasile Fânaru ajutat de familie şi primărie a construit trei monumente ale eroilor din Războiul de Independență 1877-1878, Primul Război Mondial 1916-1919 şi Al Doilea Război Mondial 1941-1945. Peste stradă a fost construit Căminul Cultural şi în curtea lui, monumentul eroului de la Prunaru din 15 noiembrie 1916, generalul de brigadă Gheorghe Naumescu.Domnul Vasile Fânaru împreună cu intelectualii din comună, editează Revista de cultură „Băcanii”, mult apreciată de locuitorii din comună şi alți beneficiari din județul Vaslui .[76]

Sergent Constantin CIOLACU

Constantin Ciolacu s-a născut în 1890, în satul Valea Siliştei, comuna Ştioborăni, județul Vaslui. Părinții săi i-au asigurat fiului o copilărie fericită şi condiții pentru absolvirea şcolii primare în localitatea Ştioborăni.Până la vârsta majoratului Ctin Ciolacu a participat la lucrările gospodăreşti alături de părinți şi la lucrări agricole pe moşia boierului Macri din Corbu. În 1912, Cercul de Recrutare Vaslui l-a chemat pe tânărul Ctin Ciolacu pentru satisfacerea stagiului militar în R.VII „Racova” nr. 25 I. Vaslui. După parcurgerea etapelor de instruire a soldatului, grupei şi plutonului, Ctin Ciolacu a fost selecționat pentru şcoala de gradați, pe care a absolvit-o cu rezultate bune, fiind avansat la gradul de caporal şi numit comandant de grupă, contribuind la instruirea recruților şi conducerea lor în cel de al Doilea Război Balcanic, pe teritoriul Bulgariei, în perioada 23 iunie la 31 august 1913. Ostaşii au fost afectați de febra tifoidă, unii ostaşi fiind tratați la Spitalul din Vaslui. Cap. Ctin Ciolacu a fost lăsat la vatră în septembrie 1914 şi a putut participa la lucrările agricole de toamnă în familie. De la 25 ianuarie 1915, cap. Ctin Ciolacu a fost concentrat pentru împrospătarea cunoştințelor militare, prin executarea de aplicații practice şi marşuri pe şesurile de la Codăeşti, Soleşti, Văleni, Moara Domnească, Munteni de Sus, Moara Greci, Vaslui, Munteni de Jos şi în zona viitoarelor acțiuni de luptă.

La 14 august 1916, R.VII „Racova” nr. 25 I., subordonat D.8 I. Botoşani a fost mobilizat pentru participarea la Primul Război Mondial, care a atras în mrejele sale 33 de state cu peste un miliard de oameni. În ziua de 15 august 1916, ostaşii unității au început acțiunile de luptă ofensive, pentru eliberarea

[76]1. **Vasile Fânaru**, președintele subfilialei „Cultul Eroilor” Băcani, județul Vaslui.

fraților români ocupați de austro-ungaria. La 29 septembrie 1916, unitatea vasluiană care ajunsese prin lupte la Băile Borsec a fost nevoită să se retragă pe la Bicaz la Piatra Neamț. Aici şi-a completat efectivele şi mijloacele de luptă, după care s-a deplasat la Bacău şi la Oituz, ajungând pe pozițiile de luptă la data de 10 octombrie. Caporalul Ctin Ciolacu a fost avansat la gradul de sergent. Aici, unitatea a intrat în subordinea D.15 I., comandată de generalul Eremia Grigorescu. Împreună cu ostaşii ieşeni din R.13 şi 53 I., şi ostaşii R. 65 I. Vaslui, ostaşii R. 25 I. au luptat la Oituz până la 31 dec. 1916, sub deviza lansată de gl. Eremia Grigorescu : „Pe aici nu se trece”, înroşind pământul cu sângele lor, cum aprecia istoricul şi geograful Constantin Kirițescu. Apreciind eroismul dus până la sacrificiul suprem, M. S. Regele Ferdinand I a decorat la 15 ianuarie 1917, în Tabăra de la Oneşti, drapelele celor patru unități militare moldovene cu Ordinul „Mihai Viteazu” clasa a III-a. Rămânând în apărare pe frontul de la Oituz, la data de 16 martie 1917, regimentul a fost retras pentru refacere la Răcăciuni, județul Bacău. De la 11 iulie până la data de 19 iulie 1917, efectivele Regimentului 25 Infanterie au particicipat la crâncenele lupte de la Mărăşti. Pierderile ostaşilor români şi inamici au fost mari. În 15 iulie a fost rănit mortal şi sergentul Constantin Ciolacu, care a îndoliat familia sa. Numele său este înscris pe monumentul eroilor din curtea bisericii şi pe tabloul din biserică, fiind comemorat la sărbătorile religioase şi sărbătorile naționale.[77]

Sergent Gheorghe COJOCEA

Gheorghe Cojocea s-a născut în 1885 în localitatea Protopopeşti, comuna Tăcuta, județul Vaslui. Localitatea este situată într-un cadru pitoresc, în nordul județului. A copilărit în localitatea natală şi a absolvit patru clase la şcoala din localitatea Tăcuta. Începând de la vârsta de 12 ani, Gheorghe Cojocea a lucrat în gospodăria părintească şi pe moşia boierului din localitate. În 1907, Gh. Cojocea a fost încorporat pentru satisfacerea serviciului militar în R. VII „Racova” nr. 25 I. Vaslui. Remarcându-se prin seriozitate, la încheierea perioadei de instrucție a soldatului, grupei şi plutonului, Gh. Cojocea a fost avansat la gradul de fruntaş. În anul 1909, fr. Gh. Cojocea a fost înscris în Şcoala de gradați pe care a încheiat-o cu bune rezultate şi a fost avansat la gradul de cap. Numit comandant de grupă a participat la o activitate practică şi apoi a fost lăsat la vatră.

La 15 iunie 1913, caporalul Gheorghe Cojocea a fost concentrat în R.25 I. Vaslui şi a participat la cel de al doilea Război balcanic, pe teritoriul Bulgariei de la 23 iunie la 31 august 1913. Înainte de lăsarea la vatră, cap. Gh. Cojocea a fost avansat la gradul de sg. Ajungând în sat s-a bucurat cu familia, însă a stârnit şi invidia unor tineri din sat, precum şi admirația unor tinere fete, care se pregăteau de măritat. Pentru a creşte numărul unităților militare care vor participa la război, M.S.M. a înființat la 1 aprilie 1914 noi unități militare. În oraşul Vaslui s-a înființat R.65 I., dublura R.VII „Racova” nr.25 I. Vaslui. În toamna anului 1914, sg. Gh. Cojocea a fost concentrat în R.65 I. Vaslui. Numit comandant de grupă a participat la şedințele de instrucție şi aplicațiile practice, pe şesurile de la Codăeşti, Soleşti, Valea Siliştei, Bouşori, Ştioborăni, Văleni, Moara Domnească,

[77] 1. Arhivele Militare Pitești, *Registrul cu Foi Matricole a Contigentului 1912.*

Munteni de Sus, Moara Grecilor, Vaslui, Munteni de Jos şi Crasna, străduindu-se să-şi ajute camarazii din grupă să-şi însuşescă noile exerciții de instrucție, armamentul din dotare, fortificarea fizică şi morală a fiecăruia. De la 22 august 1916, R.65 I., comandat de colonelul Nicolae Mihăilescu s-a deplasat cu trenul spre Cernavodă. De la Cernavodă, unitatea s-a deplasat pe jos la Movila Săpată şi Dealul Arabagi, intrând în luptă în dispozitivul D. a 2-a I. Craiova. În luptele cu trupele germane, bulgare şi turce, până la 25 sept. 1916, R.65 I. Vaslui a avut 25 ofițeri răniți, 57 de ostaşi morți, 185 de ostaşi răniți şi 146 de ostaşi dispăruți. La 25 sept. 1916, R. 65 I. Vaslui a fost scos din dispozitivul de luptă din Dobrogea şi a fost trimis la Oneşti şi apoi la Oituz, județul Bacău. Intrând în subordinea D.15 I., înființată la Constanța, supra-numită Divizia de fier, comandată de gl. Eremia Grigorescu, R.65 I. împreună cu R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui, R.13 şi 53 I. Iaşi au luptat eroic la Oituz în perioada oct.- dec.1916 sub deviza:„Pe aici nu se trece". Istoricul Ctin Kirițescu arăta că ostaşii regimentelor au înroşit pământul cu sângele pe care l-au vărsat în luptele cu inamicul.

La 15 ianuarie 1917, M.R. Ferdinand I a vizitat poziția de luptă a acestor unități, decorându-le drapelele de luptă cu Ordinul „Mihai Viteazu" clasa a III-a. De asemenea a decorat un număr de cadre şi ostaşi, între care şi pe sergentul Gheorghe Cojocea cu Medalia „Bărbăție şi Credință clasa a III-a, cu spade. După completarea efectivelor şi a mijloacelor de luptă şi a instrucției în localitatea Vorniceni, județul Botoşani, R.53 I. Iaşi şi R.65 I. Vaslui, unite datorită pierderilor suferite în Campania militară din anul 1916, au participat la Marea Ofensivă de la Mărăşeşti din vara 1917. Şi de această dată ostaşii celor două regimente au săvârşit eroice fapte de vitejie, sub deviza lansată la Mărăşeşti de vestitul gl. Eremia Grigorescu „Nici pe aici nu se trece". Şi în aceste lupte, cele două regimente au suferit mari pierderi, între ei şi sergentul Gheorghe Cojocea.[78]

Sergent Ioan MOLDOVEANU

Ion Moldoveanu s-a născut în 1890 în localitatea Codăeşti, județul Vaslui. A copilărit şi absolvit şcoal primară în localitatea natală. Până la vârsta majoratului a lucrat în gospodăria părinților. Întrucât iubea mult caii, Cercul de Recrutare Vaslui l-a încorporat pentru satisfacerea stagiului militar, în anul 1912 în Regimentul 2 Roşiori Bârlad, unitate subordonată Brigăzii 5 Roşiori Bârlad.

În 1912, Ioan Moldoveanu a parcurs etapele instruirii soldatului, grupei şi plutonului, fiind avansat fruntaş şi selecționat pentru şcoala de gradați., pe care a încheiat-o cu rezultate bune şi avansarea în gradul de caporal în 1914. Lăsat la vatră în octombrie 1914, caporalul Ioan Moldoveanu s-a înapoiat la familie până în septembrie 1915, când a fost concentrat pentru împrospătarea cunoştințelor militare. În luna mai 1916, caporalul Ioan Moldoveanu a fost avansat la gradul de sergent şi numit comandant de grupă roşiori. Până în august 1916 a participat cu camarazii săi la desfăşurarea aplicațiilor practice în zona viitoarelor acțiuni de luptă, în zona Oituz. La 14 august 1916, toată A. R. a fost mobilizată pentru participarea la Primul Război Mondial. În 15 august 1915 şi roşiorii R. 2 Rş. Bârlad au început luptele de eliberare a fraților români din Ardealul străvechi

[78] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Registrul Istoric al Regimentului 65 Infanterie*.

românesc. Datorită unor factori obiectivi şi subiectivi, la sfârşitul lunii sept. 1916, A. R. s-a retras peste Carpații Orientali şi Meridionali. Întrucât D. a 2-a Cav. Iaşi, împreună cu alte mari unități de infanterie şi artilerie a primit ordin să se retragă în Muntenia pentru a participa la Manevra de la Flămânda, destinată a da o lovitură inamicului la Turtucaia, deplasarea a început în luna octombrie. Factori de ordin obiectiv şi subiectiv au condus la anularea Manevrei de la Flămânda, A. R. fiind nevoită să desfăşoare Bătălia de pe râurile Argeş-Neajlov pentru apărarea capitalei de trupele germane, bulgare şi turce care, au traversat râul Dunărea. Luptele au fost aprige şi Armata română s-a retras spre Moldova.

R. 2 Rş. Bârlad a fost nevoit să desfăşoare pe 15 nov.1916, şarja de Cavalerie de la Prunaru, județul Teleorman, unde a pierdut trei ofițeri superiori, 11 ofițeri inferiori şi 361 de călăreți şi mulți cai. În lupte a fost grav rănit colonelul Gheorghe Naumescu, care a căzut prizonier şi a murit într-un spital din Sofia. El a fost avansat post-mortem la gradul de general de brigadă şi decorat cu Ordinul „Mihai Viteazu” clasa a III-a. Rămăşițele unității conduse de lt. col. Emanoil Pop s-au retras treptat spre Moldova, ajungând la sfârşitul lunii decembrie la Burdujeni/Suceava, împreună cu celelalte unități din D.a 2-a Cav. Iaşi. În această locație, Cavaleriştii şi-au completat efectivele, mijloacele de luptă şi instrucția, participând în vara anului 1917 la marea ofensivă militară de la Mărăşeşti. Înainte de a porni la lupte au fost decorați ostaşii evidențiați în toamna anului 1916, între care s-a aflat şi sergentul Ioan Moldoveanu, decorat cu Medalia Bărbăție şi Credință cl. a III-a, cu spade.

Pe 7 august 1917, într-o acțiune de luptă de spijinire a infanteriştilor la Doaga, a fost rănit mortal sergentul Ioan Moldoveanu.[79]

Sergent Ioan MUNTEANU

Ioan (Nicu) Munteanu s-a născut în 1895 în comuna Bogdănița, fiul lui Gheorghe (n.1855) şi Anica (1865) Munteanu, familie de răzeşi fruntaşi ai localității. A copilărit şi absolvit şcoala primară în localitatea natală. În 1912, Ioan Munteanu a fost chemat de Cercul Militar de Recrutare Tutova să satisfacă stagiul militar în R.2 Rş. Bârlad. În anii de stagiu militar, Ioan Munteanu s-a instruit în cazarmă şi în afara cazărmii, precum şi în aplicațiile militare, în zona probabilelor viitoare acțiuni de luptă. În toamna anului 1914, Ioan Munteanu a fost lăsat la vatră. Concentrat în ianuarie 1915, Ioan Munteanu a urmat cursurile şcolii de gradați, la încheierea cărora a fost avansat la gradul de sergent şi apoi în luna august a fost lăsat la vatră. Sg. Ioan Munteanu a fost concentrat în mai 1916, participând împreună cu camarazii din grupa pe care o comanda şi cu ceilalți ostaşi din unitate la aplicații practice în zona Oituz. În 14 aug.1916, Ioan Munteanu a fost mobilizat pentru participarea la războiul împotriva austro-ungariei (în 1867 s-a constituit statul dualist austro-ungar), împreună cu ceilalți ostaşi din unitate, în scopul eliberării fraților români din teritoriul străvechi românesc al Ardealului.

În septembrie 1916, Bg.5 Cav. Bârlad, având în componență R.2 şi 3 Rş. Bârlad au fost trimise în Muntenia, cu scopul participării la Manevra de la

[79] 1. Arhivele Militare Pitești, *Registrul Istoric al Regimentului 2 Roșiori Bârlad.*

Flămânda care, avea ca scop să dea o lovitură decisivă trupelor germane, bulgare şi turce la Turtucaia. Din motive obiective şi subietctive această operaţiune militară nu s-a mai desfăşurat. Roşiorii din unităţile militare bârlădene, împreună cu alte unităţi militare de infanterie şi artilerie au participat la Bătălia de pe Argeş-Neajlov pentru apărarea Capitalei României/Bucureşti. R.2 Rş. Bârlad s-a remarcat în Şarja de la Prunaru, judeţul Teleorman, din 15 nov. 1916. Pierderile bârlădenilor au fost foarte mari. În această luptă au căzut: trei ofiţeri superiori, 11 ofiţeri inferiori şi 361 de ostaşi călăreţi, precum şi mulţi cai. Printre ostaşi răniţi s-a numărat şi comandantul R.2 Rş., col. Gheorghe Naumescu care, a fost luat prizonier de război şi dus într-un sital din Sofia, unde nu a fost salvat de la moarte. Resturile roşiorilor bârlădeni, conduse de lt.col. Emanuel Pop s-au retras treptat la Burdujeni/Suceava, până în decembrie 1916. În această locaţie s-au refăcut din punct de vedere numeric, al completării mijloacelor de luptă şi al instrucţiei, cu ajutorul misiunii militare franceze, condusă de generalul Mathias Henry Berthelot, unităţile componente ale D.a 2-a Cav. Iaşi. Au fost decoraţi ofiţerii şi ostaşii remarcaţi în luptele din toamna anului 1916, între care şi sergentul Ioan Munteanu decorat cu Medalia „Bărbăţie şi Credinţă” clasa a II-a, cu spade. Refăcute şi instruite, efectivele D.a 2-a Cav. Iaşi, între care şi regimentele de roşiori bârlădene, au participat în vara anului 1917 la marea bătălie de la Mărăşeşti, sprijinind acţiunile de luptă ale infanteriei şi artileriei, împreună suferind mari pierderi umane şi materiale. Sg. Ioan Munteanu a căzut în luptele de la Doaga, în sprijinul buzoienilor şi prahovenilor din D.a 5-a I. Buzău, în ziua de 7 aug.1917, în Ambulanţa D.a 3-a lovită de o schijă de obuz. Numele eroului Ioan Munteanu este înscris în Maosoleul de la Mărăşeşti şi pe monumentul eroilor din Cimitirul şi Biserica Ortodoxă din Bogdăniţa, judeţul Vaslui şi este pomenit în ziua de înălţare a Domnului Iisus Hristos la Ceruri şi Ziua eroilor, precum şi la celelalte sărbători religioase şi naţionale.[80]

Sergent Gheorghe IONAŞCU

Gheorghe Ionaşcu s-a născut în 1885 în localitatea Lipovăţ, judeţul Vaslui, localitate care a dat României mari personalităţi cum sunt: matematicianul academician Gheorghe Vrânceanu, artistul poporului Ştefan Ciubotăraşu, politicianul Virgil Trofin ş.a. Părinţii săi Ştefan şi Maria au fost oameni gospodari, crescându-şi cu multă grijă cei cinci copii. Cel de al treilea fiu Gheorghe a participat alături de părinţi la lucrările gospodăreşti până s-a căsătorit în 1903 cu tânăra Sofica. În 1907, Gheorghe Ionaşcu a fost recrutat de Cercul Militar Vaslui pentru satisfacerea stagiului militar în R.VII „Racova” nr. 25 I. Vaslui. Timp de trei ani a parcurs etapele de instruire a soldatului, grupei şi plutonului şi cursurile şcolii de gradaţi, fiind avansat la gradul de caporal şi apoi lăsat la vatră în august 1910. Lăsat la vatră a lucrat pământul şi împreună cu soţia sa a dat viaţă la patru copii: Ion, Ştefan, Roma şi Cătălina, care au ajuns oameni respectaţi în localitatea Lipovăţ. În primăvara anului 1916, caporalul Gheorghe Ionaşcu a fost concentrat pentru completarea cunoştinţelor militare, în R.65 I. Vaslui, dublura R.25 I. Vaslui. Împreună cu camarazii din grupă şi din

---

[80]1. Datele furnizate de inspector superior **Mihaela Cătălina Apostu** de la S.J.A.N. Vaslui, preluate din *Registrul Stării Civile de la Comuna Bogdăniţa*. Nr. 1/1917, doc. 133, f. 71v

unitate a participat la exerciții practice în zona Bacău, fiind avansat la gradul de sergent şi numit locțiitor al comandantului de pluton, în luna iulie 1916. La 26 august 1916, unitatea sub comanda col. Mihăilescu a fost îmbarcată în tren şi deplasată la Cernavodă. De aici, s-a deplasat pe jos în sudul Dobrogei, intrând în subordinea D. a 2-a I. Craiova. A luptat împotriva trupelor germane, bulgare şi turce. Suferind mari pierderi în oameni şi tehnică de luptă, la 25 sept. 1916, R.65 I.Vaslui a fost trimis la Oneşti. De la Oneşti, R.65 I.Vaslui a fost trimis la Oituz în subordinea D.15 I., comandată de gl. Eremia Grigorescu, care a lansat deviza pentru unitățile Ieşene (13 şi 53 I.) şi unităților vasluiene (25 şi 65 I.) şi celelalte unități militare care, au participat la luptele împotriva inamicului: „Pe aici nu se trece". Istoricul Constantin Kirițescu referindu-se la eroismul infanteriştilor ieşeni din R.13 şi 53 I. şi vasluienii din R.25 şi 65 I. arăta:„pământul a fost înroşit de sângele vărsat de infanteriştii celor patru regimente".

Regele Ferdinand I a decorat în tabăra de la Oneşti, drapelele celor patru regimente ieşene şi vasluiene cu Ordinul „Mihai Viteazu" clasa a III-a. De asemenea a decorat ofițeri, subofițeri şi mai mulți ostaşi din cele patru regimente. După refacerea din punct de vedere numeric, datorită pierderilor umane suferite, R.53 I. Iaşi şi R.65 I. si-au unit efectivele în localitatea Vorniceni, județul Botoşani şi au participat la glorioasele lupte din 1917 de la Mărăşeşti, remarcându-se la Nămoloasa, Moara Roşie şi Doaga. În 1 aug. 1917, în luptele crâncene desfăşurate la Mărăşeşti a fost rănit mortal de schijele unui brand, sg. Gh. Ionaşcu, cernind sufletele soției Florica şi a celor patru copii rămaşi orfani de tată. Sg. Gh. Ionaşcu, datorită comportării eroice în război până la jertfa supremă, a fost decorat post-mortem cu „Bărbăție şi Credință" clasa a III-a, cu spade.[81]

Sergent Gheorghe NEGARĂ

Gheorghe Negară s-a născut în 1886, în Deleni, județul Vaslui, situată la 15 km sud-vest de oraş. Părinții săi au fost harnici agricultori şi i-au asigurat fiului lor condițiile materiale necesare frecventării cursurilor şcolii gimnaziale din oraşul Vaslui şi ucenicia la un meşter tâmplar din oraş. În 1908, Gheorghe Negară a fost încorporat de către Cercul de Recrutare Vaslui, pentru satisfacerea stagiului militar în R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui. Dotat cu inteligență şi ambiție, Gh. Negară a fost avansat încă din perioada de stagiu militar la gradul de sergent, stârnind invidia tinerilor din leatul său.

Lăsat la vatră, Gheorghe Negară s-a înscris cu hotărâre în eforturile paşnice ale consătenilor, de construire şi reparații case şi mobile. În 1913, el a fost întrerupt din preocupările paşnice, fiind concentrat şi participând la al Doilea Război Balcanic, pe teritoriul Bulgariei, în perioada 23 iunie-31 august 1913. În septembrie 1913 a fost lăsat la vatră, reluându-şi activitățile de tâmplar. În mai 1916, sg. Gheorghe Negară a răspuns noii concentrări în R.25 I. Vaslui, angajându-se cu multă hotărâre la instruirea proprie şi a camarazilor din plutonul în care a fost repartizat, în calitate de locțiitor al comandantului de pluton, în zona Oituz. Mobilizați în 14 august 1916, ostaşii R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui

[81]1.Datele au fost furnizate de nepoata eroului, **Roma Jianu,** care-i păstrează şi fotografiile de familie şi celelalte documente militare

au început în 15 august luptele de eliberare a fraților români din Ardeal. Până la sfârşitul lunii septembrie, ostaşii unității au înaintat prin lupte, pe aliniamentul Băile Homorod-Băile Sovata. Ca urmare a complicării situației militare din sudul țării, ostaşii unității s-au retras la sfârşitul lunii septembrie 1916 peste Carpații Orientali, la Bistrița şi Piatra Neamț, refăcându-şi efectivele, mijloacele de luptă şi instrucția ostaşilor. La 10 oct. 1916, R. 25 I. a luptat în apărare la Oituz, în subordinea D.15 I., comandată de gl. Eremia Grigorescu, alături de R.65 I.Vaslui şi R. 13 I. şi 53 I. din Iaşi. Ostaşii diviziei au luptat sub deviza lansată de gl. Eremia Grigorescu „Pe aici nu se trece". Luptând cu multă dăruire şi înalt spirit de sacrificiu, sg. Gh. Negară a fost rănit mortal în 13 oct. 1916, îndoliind sufletele membrilor familiei şi prietenilor care-l aşteptau să-i ajute în construcția caselor şi repararea mobilelor. Numele eroului sg. Gh. Negară este înscris pe monumentul din localitate şi tabloul din biserică, fiind pomenit la sărbătorile religioase şi naționale. Pentru faptele curajoase de arme săvârşite pe câmpul de luptă, sergentul Gheorghe Negară a fost decorat cu „Bărbăție şi Credință" clasa a III-a, cu spade.[82]

Sergent Manolache PANTAZĂ

Fiul lui Dumitru şi Elena Pantază s-a născut în 1890 în localitatea Chirceşti, județul Vaslui. A copilărit şi absolvit 4 clase şcoala primară în localitatea natală. Manolache Pantază a lucrat în gospodăria părintească, contribuind la cultivarea păioaselor, porumbului şi floarea soarelui şi la creşterea animalelor.

În 1912, Cercul Teritorial Vaslui l-a încorporat pe Manolache Pantază pentru satisfacerea stagiului militar în R.VII „Racova" nr.25 I.Vaslui. După parcurgerea etapelor de instruire a soldatului, grupei şi plutonului, tânărul ostaş a participat la aplicații practice pe şesurile de la Codăeşti, Soleşti, Văleni, Moara Domnească, Muntenii de Sus, Moara Greci, Vaslui şi Muntenii de Jos. Manolache Pantazi a participat la cel de al Doilea Război Balcanic, pe teritoriul Bulgariei, în perioada 23 iunie-31 august 1913. La 15 mai 1914, Manolache Pantazi a fost lăsat la vatră, însă în luna iulie când a început Primul Război Mondial a fost concentrat şi menținut sub arme în 1915 şi 1916. În iulie 1916, Manolache Pantazi a fost avansat la gradul de caporal şi numit comandant de grupă. La 14 august 1916, caporalul Pantazi Manolache a fost mobilizat şi a participat la Primul Război Mondial, conducânduşi grupa de la data de 15 august 1916, în luptele de eliberare a fraților români din Ardealul românesc. Regimentul a ajuns prin lupte până la Băile Borsec şi Sovata. La 29 sept., efectivele unității s-au retras până la Bistrița şi Piatra Neamț. Regimentul şi-a completat numărul de luptători şi mijloacele de luptă şi de la data de 10 oct. a fost deplasat la Oituz, în subordinea D.15 I., comandată de gl. Eremia Grigorescu, care a lansat unităților componente Deviza :„Pe aici nu se trece". Ieşenii din R.13 şi 53 I., împreună cu vasluienii din R.VII „Racova" nr. 25 I. şi R.65 I. au înroşit pământul, cu sângele lor, aşa cum aprecia istoricul Ctin Kirițescu. În ian.1917 drapelul de luptă al R.25 I. a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazu" clasa a III-a. Cap. Manolache Pantazi a fost

[82]1. Datele au fost extrase din *Registrul de Stare Civilă 1916 – 1918, al Comunei Deleni*, județul Vaslui, de d-na Parasca Boț.

avansat la gradul de sg. Până la 16 martie 1917, R.25 I. a fost menținut pe front şi de la 15 martie 1917 a fost retras pentru refacere la Răcăciuni, județul Bacău. La 23 apr. 1917, R.25 I. a fost transferat pe front la Oituz. De la 26 iunie 1917, unitatea a fost readusă în subordinea D.a 8-a I. Botoşani şi de la 11 la 19 iulie 1917, unitatea a luptat în victorioasa bătălie de la Mărăşti.

În perioada 26 iulie 21 august 1917, R. VII „Racova" nr. 25 I. 1917 a luptat în apărare la Oituz, jud. Bacău. Rănit grav la Oituz, sergentul Manolache Pantazi a decedat la 14 oct. 1917, în Spitalul de Cruce Roşie nr. 157. Extractul de deces a fost trimis primăriei Chirceşti. Eroul este pomenit în Biserica Ortodoxă din Chirceşti cu prilejul Zilei Eroilor şi al altor sărbători.[83]

Caporal Neculai IACOB

Neculai Iacob s-a născut în 1878, în localitatea cu mare rezonanță istorică Soleşti, județul Vaslui. Părinții săi Gheorghe şi Ilinca i-au asigurat fiului lor condiții prielnice de dezvoltare şi de absolvirea şcolii primare în localitatea natală. După absolvirea şcolii primare în anul 1990, Neculai Iacob a participat la lucrările agricole în gospodăria proprie şi pe moşia boierului Gheorghe Rosetti, alături de părinți. La 15 septembrie 1902, Cercul de Recrutare Vaslui l-a chemat pe Nec. Iacob la satisfacerea stagiului militar în R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui. Tânărul Neculai s-a adaptat uşor la eforturile fizice solicitate de serviciul militar, fiind apreciat de către şefii direcți, în etapele de instruire a soldatului, grupei şi plutonului. În 1903, Neculai Iacob a fost selecționat pentru şcoala de gradați, pe care a absolvit-o cu rezultate bune, fiind avansat la gradul de caporal şi numit comandant de grupă. Tânărul caporal a participat la aplicații pe terenurile de la Codăeşti, Soleşti, Văleni, Moara Domnească, Munteni de Sus, Moara Grecilor, Vaslui şi Muntenii de Jos. Caporalul Neculai Iacob a participat împreună cu camarazii din Regiment la al Doilea Război Balcanic, pe teritoriul Bulgariei, în perioada 23 iunie-31 august 1913, fiind afectat de febra tifoidă. După înapoierea la Vaslui a fost tratat în Spitalul orăşenesc şi apoi lăsat la vatră. În primăvara 1916, cap. Neculai Iacob a fost concentrat în R.65 I. Vaslui, dublura R.25 I. Vaslui, pentru împrospătarea cunoştințelor militare, în scopul participării la Războiul pentru întregire statală şi eliberare națională 1916-1919. Conform ordinelor eşaloanelor superioare, efectivele R.65 I. au participat la acest război drept pentru România, luptând de la sfârşitul lunii august în sudul Dobrogei, în subordinea D. a 2-a I Craiova. În luptele din Dobrogea, unitatea a avut 25 ofițeri răniți, 57 ostaşi morți, 185 ostaşi răniți şi 146 ostaşi dispăruți. La 15 sept., unitatea cu efectivele mult reduse a primit ordin să se deplaseze la Oneşti, județul Bacău. De la Oneşti, R.65 I. Vaslui, cu efectivele complete a fost trimis la Oituz, în subordinea D.15 I., comandată de generalul Eremia Grigorescu, care a lansat unităților din subordine îndemnul: „Pe aici nu se trece". R.65 a colaborat bine cu R.13 şi 53 I. din Iaşi şi cu baza R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui. Ostaşii acestor regimente au înroşit pământul cu sângele vărsat în luptele din octombrie

[83]1.Datele au fost culese de profesor de istorie **Vasile Cozma** din Chirceşti, comuna Miclești, județul Vaslui.

şi noiembrie 1916, cinstind memoria lui Peneş Curcanul, aprecia istoricul şi geograful Ctin Kirițescu. Drept recunoştință, M. S. Regele Ferdinand I a decorat drapelele celor patru regimente, la sfârşitul lunii decembrie 1916, cu Ordinul „Mihai Viteazu" clasa a III-a. De asemenea, au fost decorați ofițeri, subofițeri şi ostaşi. Printre ostaşii decorați s-a numărat şi caporalul Neculai Iacob, cu Medalia „Bărbăție şi Credință" clasa a III-a, cu spade. Până la 15 apr. 1917, unitatea s-a menținut pe front la Oituz şi apoi a fost retrasă în localitatea Vorniceni, județul Botoşani, împreună cu R.53 I. Iaşi, cele două unități unindu-se în una singură-R.53/65 I. Iaşi/Vaslui, ca urmare a pierderilor suferite în Campania militară din anul 1916. R.53/65 I. Iaşi/Vaslui a participat la Campania militară din vara anului 1917, în Bătălia de la Mărăşeşti, unde timp de 10 zile, ostaşii regimentului unit a suferit mari pierderi. În ziua de 15 august 1917 a căzut în lupte şi caporalul Neculai Iacob, cernind sufletele rudelor. Numele său este pomenit la slujbele religioase şi Ziua Eroilor şi alte sărbători naționale. [84]

Caporal Vasile LĂZĂREANU

Vasile Lăzăreanu s-a născut în 1892 în comuna Şerboteşti, județul Vaslui. Localitatea Şerboteşti este situată la vest de Movila lui Burcel, est de localitatea Micleşti, nord de localitatea Codăeşti şi la sud-est de Soleşti. Părinții lui Vasile Lăzăreanu au fost oameni gospodari, lucrându-şi cu hărnicie pământul. Vasile Lăzăreanu a copilărit şi absolvit şcoala primară în localitatea natală. De la vârsta de 12 ani până la majorat, V. Lăzăreanu a participat alături de părinți la treburile gospodăreşti. În 1911 s-a căsătorit în localitatea Micleşti. În 1913, Cercul de Recrutare Vaslui l-a recrutat pentru serviciului militar în R.VII Racova nr.25 I. Vaslui. A participat la etapele de instruire a soldatului, grupei şi plutonului şi apoi a fost menținut sub arme, participând la desfăşurarea aplicațiilor practice în zona viitoarelor acțiuni de luptă. Fiind selecționat la şcoala de gradați a a absolvit-o cu rezultate bune. În primăvara 1916 a fost avansat la gr. de cap. şi numit comandant de grupă. La 14 aug.1916, cap. Nic. Lăzăreanu a fost mobilizat împreună cu ceilalți camarazi din regiment şi din 15 aug.1916, a participat la războiul împotriva austro-ungariei, în scopul eliberării fraților români, ocupați de către statul austro-ungar. Ostaşii regimentului au luptat în Transilvania până la sfârşitul lunii sept. 1916, când din motive obiective şi subiective armata română s-a retras în Oltenia, Muntenia şi Moldova. R.25 I. s-a retras pe la Bicaz la Piatra Neamț, unde şi-a completat efectivele şi mijloacele de luptă şi de la 10 oct. s-a deplasat la Oituz, unde a intrat în subordinea D.15 I., comandată de gl. Eremia Grigorescu. R.25 I., împreună cu R.65 I.Vaslui, dublura sa care, s-a retras din Dobrogea, şi cu R.13 I.„Ştefan cel Mare" Iaşi şi cu dublura sa R.53 I. Iaşi au luptat în apărare, din 10 oct. până la sfârşitul lunii dec.1916, împotriva unităților austro-ungare, sub deviza lansată de gl. Eremia Grigorescu: „Pe aici nu se trece"! Istoricul Ctin Kirițescu aprecia că moldovenii regimentelor ieşene şi vasluiene au înroşit pământul cu sângele lor, dar nu s-au retras din fața

[84] Datele au fost asigurate de **Veronica Cocuz** din *Registrul de Stare Civilă 1916-1919* şi de către nepotul său, **Gheorghe Iacob,** care păstrează unele documente militare.

inamicului. Apreciind curajul, dârzenia şi înaltul spirit de sacrificiu al ostaşilor celor patru regimente, M.S. Ferdinand I a decorat la 15 ian. 1917, în tabăra de la Oneşti, drapelele celor patru unități militare, cu Ordinul „Mihai Viteazu” clasa a III-a. R.VII „Racova” nr. 25 I. Vaslui şi-a completat efectivele şi mijloacele de luptă, precum şi instrucția ostaşilor în tabăra de la Răcăciuni, jud. Bacău şi din luna mai a intrat în subordinea D. a 8-a I. Botoşani, luptând în operațiunea militară ofensivă de la Mărăşti, din 11-19 iul.1917, încheiată cu succes, care a creat un stimulent pentru ostaşii care au luptat în bătăliile de la Mărăşeşti şi Oituz. În luptele crâncene de la Mărăşti a fost rănit mortal şi cap.Vasile Lăzăreanu în 16 iulie 1917, îndoliindu-şi pe viață familia.[85]

Caporal Păun MOCANU

Între sutele de eroi ai A.R., care-şi dorm somnul de veci pe înălțimea împădurită Coşna, din apropierea oraşului Târgu Ocna, se află şi cap. Păun Mocanu. Originar din satul Cârja, Păun Mocanu s-a născut la 1 sept. 1893.

La vârsta majoratului Păun Mocanu a fost încorporat la R.12 Dorobanți (I.) „Cantemir”. În acest regiment s-a, instruit în 1915-1916, fiind avansat la gradele de fr. şi cap. În august 1916, când ostaşii A. R. au început bătălia pentru întregire statală şi eliberare națională, cap. Păun Mocanu, în calitate de comandant de grupă, într-un pluton din regimentul bărlădean, a participat la luptele din estul Transilvaniei. La sfârşitul lui sept.1916, regimentul s-a retras, prin lupte, într-un sector de apărare în zona Broasca-Vama Cheia. În Registrul Istoric al R.12 I.„Cantemir” s-a consemnat:„*Caporalul Păun N. Mocanu, execută misiuni de cercetare, conduce cu bărbăție, curaj şi eroism grupa sa la atacurile şi contraatacurile ordonate, rezistă cu bravură presiunii duşmane şi focului deosebit de violent al acestuia*”. Cap. Păun Mocanu a fost grav rănit la un picior, de schija unui proiectil care, a explodat la câțiva metri de el. Cronicarul regimentului consemna şi de această dată : „*Caporalul Păun N. Munteanu este dus la postul de prim ajutor şi de aici la Spitalul de la Murgeni, unde va fi îngrijit de medici, până în primăvara anului 1917. La ieşirea din spital, Comisia a constatat că rana nu era complet vindecată. În consecință a fost trimis la Partea Sedentară a R. 12 Dorobanți „Cantemir” din Bârlad. Nemulțumit de situația de-a nu putea fi alături de camarazii săi din linia întâia, caporalul Păun N. Mocanu a cerut cu raport scris să fie încadrat la Partea Operativă a unității, pentru a lupta cu arma în mână, aşa cum făceau toți militarii A.R.,care-şi apărau glia străbună şi meleagurile natale. În urma insistențelor sale, în 27 iunie 1917, cap. Mocanu a plecat pe front. Abia sosit la Tabla Buții, în după amiaza de 31 iulie 1917, R. 12 „Cantemir”i a trecut la contraatac pentru a stăvili acțiunile ofensive întreprinse de inamic*”. În iureşul acestui contraatac a căzut eroic şi cap. Păun Mocanu, în fruntea grupei sale.[86]

---

[85]1. Arhivele Militare Pitești, *Registrul Foi Matricole, Cercul Teritorial Vaslui*, contigent 1913.
2. Profesor **Vasile Cozma**, *Monografia Comunei Miclești, județul Vaslui.*

[86] General de brigadă dr. **Constantin Ucrain**, general de brigadă dr. **Mihăilă Bică**, *Eroilor Inf. Române.1877-1878,1916-1918,1941-1945*, Editura ProTransilvania, Bucureşti, 2006, pag. 47.

Caporal Vasile POPA

Vasile Popa s-a născut în 1885 în satul Valea Siliştei, comuna Ştioborăni, județul Vaslui. A copilărit în localitatea natală şi a absolvit 4 clase la şcoala primară din comuna Ştioborăni, făcând deplasarea primăvara şi toamna cu căruța, iar pe timp de iarnă cu sania. Până la majorat a lucrat în gospodăria părintească, îndeplinind meseria de vânzător la prăvălia părinților. A fost pregătit şi în meseria de croitor. În 1907, anul desfăşurării răscoalelor țărăneşti, Vasile Popa a fost recrutat pentru satisfacerea stagiului militar în R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui. Fiind inteligent, Vasile Popa s-a adaptat uşor stagiului militar, după parcurgerea etapelor de instruire a soldatului, grupei şi plutonului, fiind selecționat în şcoala de gradați. A fost bine apreciat în şcoală şi avansat la gradul de caporal. În atoamna 1909, Vasile Popa a fost lăsat la vatră, înscriindu-se în eforturile paşnice ale familiei. La scurt timp s-a căsătorit dând societății un fiu Costache, care a preluat bunele îndeletniciri de comerciant şi croitor de la bunicu şi tata. Cel de al doilea copil a fost o fiică, Zoița, care a ajuns croitoreasă foarte apreciată de femei. La 15 iunie 1916, Vasile Popa a fost concentrat în R.65 I. Vaslui, dublura R.25 I. Vaslui. În 14 aug.1916, cap.Vasile Popa a fost mobilizat împreună cu ceilalți ostaşi din A.R. şi de la 25 august 1916 a participat la luptele din Dobrogea de sud, în subordinea D. a 2-a I. Craiova. Datorită marilor pierderi în oameni şi mijloace de luptă pe care le-a suferit, R.65 I. Vaslui a fost retras la sfârşitul lunii sept.1965 la Oneşti şi trimis pe frontul de apărare de la Oituz, luptând până la sfârşitul lunii dec.1916, alături de ostaşii din R.25 I. Vaslui şi R. ieşene 13 I. şi dublura sa 53 I., sub deviza lansată de comandantul D.15 I., gl. Eremia Grigorescu:„Pe aici nu se trece". Şi nu s-a trecut, dar pierderile au fost foarte mari. Apreciind comportarea eroică a ostaşilor celor patru unități, M. S. Regele Ferdinand I a decorat drapelele lor de luptă cu Ordinul „Mihai Viteazu" clasa a III-a.

După refacerea din punct de vedere organizatoric, al dotării cu forțe umane şi mijloace de luptă în localitatea Vorniceni, județul Botoşani şi unirea efectivelor cu cele ale R.53 I. Iaşi, datorită pierderilor suferite de ambele regimente, ostaşii ieşeni şi vasluieni au participat la luptele de Mărăşeşti din iulie august 1917. În 7 august 1917 poziția de luptă a R. unit 53/65 I. a fost puternic bombardată de către trupele germane, căzând mulți ostaşi în lupte, între care şi cap. Vasile Popa, care a cernit sufletele familiei. Numele său este înscris pe monumentul eroilor din Cimitirul satului Valea Siliştei.[87]

Caporal Toader VRÂNCEANU

Toader Vrânceanu s-a născut în 1884. A copilărit pe meleagurile localității Bogdănița şi a absolvit patru clase la şcoala primară. De la vârsta de 12 ani a lucrat pământul, alături de părinții Costache si Profira Vrânceanu. În anul 1906, Cercul de Recrutare Tutova l-a chemat pe Toader Vrânceanu să efectueze stagiul militar, în R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui. Tânărul Toader Vrânceanu a parcurs etapele de instruire a soldatului, grupei şi plutonului, cu rezultate bune, fiind

[87] Arhivele Militare Piteşti, *Fond Registre Matricole, Registrul cu Foi Matricole a Cercului de Recrutare Vaslui*, Contigentul 1907.

selecționat pentru a urma cursurile şcolii de gradați. Toader Vrânceanu a fost solicitat să intervină cu ceilalți camarazi, în martie 1907, pentru asigurarea ordinei interioare în localitățile Buhăeşti şi Negreşti. În 1909, Toader Vrânceanu, avansat la gradul de cap. a fost lăsat la vatră. Mândru de aprecierile obținute pe timpul stagiului militar, Toader Vrânceanu s-a căsătorit cu Maria Dobrin, având o căsnicie frumoasă, împreună lucrând pământul primit de la părinți. La 20 iunie 1913, caporalul Toader Vrânceanu a fost concentrat în R.VII „Racova" nr. 25 I.Vaslui şi a participat la al Doilea Război Balcanic, în perioada 23 iunie-31 august 1913, pe teritoriul Bulgariei. La 15 sept. 1913, cap.Toader Vrânceanu a fost lăsat la vatră. La 15 iunie 1916, cap. Toader Vrânceanu a fost concentrat la R.65 I. Vaslui, dublura R.25 I. Vaslui, completându-şi instrucția. Mobilizat la data de 14 august 1916 pentru a participa la P.R.M. 1916-1919, cap.Toader Vrânceanu a cunoscut împreună cu camarazii săi duritatea luptelor de apărare din Dobrogea, de la 25 august până la 27 sept.1916. Datorită pierderilor suferite, unitatea a fost trimisă în tabăra de la Oneşti, județul Bacău pentru o scurtă refacere. La 10 oct.1916, R.65 I. Vaslui a fost introdus în luptele de apărare de la Oituz, împotiva trupelor germane şi austro-ungare. Efectivele unității au luptat aici până la 15 aprilie 1917. De la 15 aprilie până la 15 iunie 1917, R.65 I. Vaslui s-a instruit împreună cu R.53 I. Iaşi în pădurea Dorobanți din apropierea localității Vorniceni, județul Botoşani. Întrucăt ambele regimente aveau mari pierderi în oameni şi mijloace de luptă, s-au unit într-un singur R.53/65 I. Iaşi/Vaslui şi 24 iulie 1917 au luptat la Mărăşeşti, în subordinea D.14 I. Iaşi. Drapelul de luptă al Unității a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazu", clasa a III-a., iar Cap. Toader Vrânceanu cu „Bărbăție şi Credință", clasa a III-a cu spade. A trăit o viață frumoasă alături de soția sa Maria (n.1897,d.1972) cu care a crescut cinci copii; în 1943a trecut în lumea veşnică.[88]

Caporal Gheorghe DONOSĂ

Gheorghe Donosă s-a născut în 1890 în localitatea Moara Domnească, comuna Văleni, județul Vaslui. A copilărit şi absolvit şcoala primară în localitatea natală. Până la vârsta majoratului a lucrat în gospodăria părintească. În 1912, Gh. Donosă a fost recrutat pentru satisfacerea serviciului militar în R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui. După parcurgerea cu rezultate bune a etapelor de instruire ale soldatului, grupei şi plutonului, Gh. Donosă a fost selecționat pentru şcoala de gradați, pe care a absolvit-o cu rezultate bune, fiind avansat la gradul de caporal. La 20 iunie 1913, cap.Gh. Donosă a fost mobilizat şi a participat de la 23 iunie la 31 august 1913, la al Doilea Război Balcanic, pe teritoriul Bulgariei. Înbolnăvindu-se de febră tifoidă, Gh. Donosă a fost internat în Spitalul din Vaslui. După vindecare, Gheorghe Donosă a primit o lună de zile de concediu medical şi apoi s-a înapoiat la unitate, continuând să instruiască ostaşii din grupa sa, alături de ceilalți ostaşi pe şesurile de la Codăeşti, Soleşti. Văleni, Moara Domnească, Munteni de Sus, Moara Greci, Vaslui, Munteni de Jos. Cap.l Gheorghe Donosă a fost menținut în unitate în anii 1914, 1915 şi 1916, primind câte 30 de zile de concediu anual. În 14 august 1916, cap.

[88] Arhivele Militare Piteşti, *Fond Registre Matricole, Registrul Matricol al Cercului de Recrutare Vaslui, Contigentul 1906*

Gheorghe Donosă a fost mobilizat împreună cu ceilalţi ostaşi şi din ziua de 15 august a trecut pe la Oituz în Ardeal pentru a-i elibera pe fraţii români, care se aflau sub ocupaţia Habsburgilor şi de la 1867 şi a ungurilor. Din motive obiective, de la sfârşitul lunii septembrie 1916, A.R. a început retragerea din Ardeal. R.25 I. s-a retras pe la Bicaz la Piatra Neamţ. Aici şi-a completat pierderile în oameni şi mijloace materiale şi apoi s-a deplasat la Oituz, ajungând în dispozitivul de luptă, de apărare împotriva militarilor germani şi austro-ungari, la data de 10.Oct.1916. Până la sfârşitul lui Dec.1916, ostaşii vaslueni, împreună cu ostaşii din celelalte unităţi militare din Moldova s-au opus cu înverşunare inamicului. Ei au luptat sub deviza lansată de comandantul D. 15 I., gl. Eremia Grigorescu: „Pe aici nu se trece”, îroşind pământul moldovenesc cu sângele pe care l-au vărsat. M.S. Regele Ferdinand I apreciind eroismul ostaşilor infanterişti, a decorat în Tabăra de la Oneşti, drapelele de luptă ale unităţilor militare ieşene şi vasluiene cu Ordinul „Mihai Viteazu” clasa a III-a. R.25 I.Vaslui a fost menţinut pe poziţia de apărare până la 16 martie 1917, când a fost retras pentru refacere la Răcăciuni, judeţul Bacău. De la data de 11 iulie până la 19 iulie 1917, R. 25 I. Vaslui a participat la eroicele lupte de la Mărăşti, suferind mari pierderi umane. Printre răniţii mortal s-a numărat şi caporalul Gheorghe Donosă, lovit de un proiectil de artilerie. Numele caporalului Gheorghe Donosă este înscris pe monumentul eroilor de la Văleni.[89]

Caporal Iordache ŢOCOI

S-a născut în satul Vulpăşeni , comuna Băcani în 1888, fiul lui Constantin şi al Mariei. A fost mobilizat în R.12 I.„Cantemir”, participând la cel de al 2-lea Război Balcanic (23 iunie-31 august 1913) şi la Primul Război Mondial (1916-1919). Iordache Ţocoi s-a remarcat în mod deosebit iîn luptele din Transilvania şi în campania militară din 1919 în Ungaria. A fost decorat cu medalia„ Bărbăţie şi Credinţă” clasa a 2-a.

Împreună cu soţia a dat ţări 8 copii. Trei din aceştia au participat la cel de al Doilea Război Mondial. Primul dintre ei, Şefan Ţocoi, a căzut eroic în luptele din Cehoslovacia (1 martie 1945), luptând cu ostaşii din R.24 I.Tecuci, fiind decorat cu „Bărbăţie şi Credinţă” clasa a doua. Al doilea, Gheorghe Ţocoi, a fost rănit în lupele de la Cotul Donului (19 nov.1942), fiind decorat cu „Bărbăţie şi Credinţă” clasa a doua. Al treilea , Iordache,a fost avansat la gradul de caporal. În funcţia de comandant de grupă a participat în campaniile miltare din Est şi Vest, în cel de al Doile Război Mondial(1941-1945). În luptele din Cehoslovacia a fost decorat cu „Virtutea Militară”, clasa a 2-a. Veteranul are 4 copii.[90]

Soldat Iancu BUZINCU

Soldat Iancu Buzincu s-a născut în anul 1877, în frumoasa localitate Şuletea, judeţul Tutova. Era anul când tatăl său, mobilizat în R.12 Dorobanţi Tutova-Fălciu, participa la războiul de independenţă 1877-1878. Părinţii săi i-au asigurat

[89] Arhivele Militare Piteşti, *Fond Registre Foi Matricole, Cercul de Recrutare Vaslui, Ctg. 1912.*
[90] Interviu luat de **Vasile Fânaru**

o copilărie frumoasă şi absolvirea şcolii primare de patru clase în localitatea natală. Până la vârsta majoratului, Iancu a lucrat în dospodăria părintească. Considerându-se capabil să făurească o familie, Iancu s-a căsătorit în 1896 cu Maria Dumbravă. Din mariajul lor, bazat pe o sinceră iubire, au rezultat şase copii la fel de frumoşi şi buni, precum părinții lor: Anica, Lina, Maria, Traian, Elena şi Emil. Cercul de Recrutare Bârlad l-a încorporat pe Iancu Buzincu, în 1899 pentru satisfacerea stagiului militar în R.12 I.„Cantemir" Bârlad. Tânărul recrut s-a acomodat cu viața de ostaş, participând cu răspundere la instrucția soldatului, a grupei şi a plutonului. În 1902 soldatul Iancu Buzincu a fost lăsat la vatră şi împreună cu soția sa a lucrat pământul primit zestre de la părinți. De asemenea a participat la unele activități pe moşia boierului Palade de pe raza comunei Şuletea. Boierul Palade a fost văr cu marele om de ştiință, Emil Palade. La 20 iunie 1913, soldatul Iancu Buzincu a fost mobilizat la R.12 I.„Cantemir" Bârlad şi a participat la cel de Al Doilea Război Balcanic, pe teritoriul Bulgariei, în 23 iunie la 31 aug.1913. În 1915, sold. Iancu Buzincu a fost concentrat în R.52 I. Bârlad, dublura R.12 I.„Cantemir Bârlad, pentru împrospătarea cunoştințelor militare prin aplicații şi marşuri în zona viitoarelor acțiuni de luptă. La 14 august 1916, A.R. a fost mobilizată pentru a participa la războiul de întregire statală şi eliberare națională sau războiul nostru cel mare, cum îl numea marele nostru istoric Nicolae Iorga. De la 15 august 1916, R.52 I. Bârlad a fost deplasat la Cernavodă cu trenul, apoi pe jos până în sudul Dobrogei. Subordonat D. a 2-a I. Craiova, regimentul bârlădean a participat la luptele de apărare împotriva trupelor bulgare, turce şi germane până la data de 29 septembrie. Suferind mari pierderi, regimentul a fost trimis la Oituz. Împreună cu unitățile militare de infanterie din Iaşi şi Vaslui, bârlădenii au luptat până la sfârşitul lunii decembrie 1916, împotriva unităților militare ale austro-ungariei. Pe 15 ian.1917, R.52 I. a fost trimis pentru reorganizare, completarea luptătorilor, a mijloacelor de luptă şi desfăşurarea instrucției în localitatea Murgeni, județul Tutova. Populația din Moldova şi efectivele unităților militare au fost dur lovite de tifosul exantematec, făcând față cu greu necazurilor apărute. Iancu Buzincu s-a îmbolnăvit de tifos exantematic şi a fost internat în Spitalul de Zonă Interioară din Murgeni, decedând în martie 1917. Soția Maria a dus tot greul familiei, pentru creşterea copiilor şi a decedat în anul 1947.[91]

Soldat Constantin GAIȚĂ

Constantin Gaiță s-a născut în 1878, în satul Valea Siliştei, comuna Ştioborăni, județul Vaslui. A absolvit patru clase la şcoala din Ştioborăni, întrucât în Valea Siliştei nu exista şcoală. În 1990, Cercul de Recrutare Vaslui l-a încorporat pe Constantin Gaiță pentru a efectua stagiul militar în R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui. Timp de doi ani, tânărul ostaş a fost instruit în cazarmă şi în afara cazărmii. A participat la aplicații şi marşuri pe şesurile şi islazurile de la Codăieşti, Soleşti, Valea Siliştei-Bouşori, Văleni, Moara

[91] Arhivele Militare Piteşti, *Registrul foi matricole, Cercul de Recrutare Tutova, contigentul 1909.*

Domnească, Moara Greci, Vaslui şi Munteni de Jos. De remarcat că cu doi ani înainte, în această unitate s-a instruit şi fratele său, Vasile Gaiță, care a avut un fiu, Ion şi patru fiice. În luna oct. 1902, Ctin Gaiță a fost lăsat la vatră şi a participat la treburile gospodăreşti, pe pământul propriu şi pe moşia boierului Macri, din Corbu. Constantin Gaiță s-a căsătorit la 21 mai 1903. Împreună cu soția sa au dat societății pe fiul Constantin, născut în anul 1911 care, a participat la al Doilea Război Mondial, 1941-1945, decedând în luptele de la Cotul Donului, la 19 noiembrie 1942. Soția eroului de la Cotul Donului, Marița Gaiță (fostă Burghelea) a rămas văduvă de război şi nu s-a mai recăsătorit, crescându-şi cu mari greutăți cele două fiice Miluța şi Olga (decedate). Sold. Ctin Gaiță a participat la cel de al Doilea Război Balcanic, pe tritoriul Bulgariei, de la 23 iunie la 31 august 1913, fiind lăsat la vatră la 10 sept.1913. În mai 1916, Constantin Gaiță a fost concentrat în R.65 I. Vaslui, dublura R.25 I. Vaslui şi la 14 august 1916 a fost mobilizat împreună cu ceilalți ostaşi din Armata română, participând de la 25 august 1916 la luptele de apărare din Dobrogea de sud, împotriva trupelor germane, bulgare şi turce. La 27 sept.1916, R.65 I.Vaslui, având pierderi mari în oameni şi mijloace de luptă a început deplasarea la Oneşti, județul Bacău. Aici şi-a completat pierderile şi de la 10 oct. 1916 a participat la luptele de apărare de la Oituz. R.65 I. Vaslui, împreună cu R.25 I. Vaslui, R. ieşene 13 I. şi 53 I. (dublura lui 13 I.), subordonându-se D.15 I., comandată de gl. Eremia Grigorescu, au luptat sub deviza lansată de acesta :„Pe aici nu se trece”, până la sfârşitul lunii decembrie 1916. Majestatea Sa Regele Ferdinand I a decorat drapelele regimentelor moldovene cu ordinul „Mihai Viteazu” clasa III-a, pentru vitejia şi înaltul spirit de sacrificiu pe câmpul de luptă. R. 65 I. a rămas pe graniță până la 5 aprilie 1917, când a fost retras pentru refacere în pădurea Dorobanți, din Vorniceni, județul Botoşani, împreună cu R.53 I. din Iaşi, cu care s-a unit, formând R. 53-65 I. Iaşi-Vaslui.

În iunie 1917, R. 53-65 I. a fost deplasat în zona Tecuci şi de la 24 iulie 1917 în dispozitivul de apărare de la Mărăşeşti, unde luptele au fost foarte grele, căzând în lupte mulți ostaşi, între ei numărându-se şi soldatul Constantin Gaiță, care a murit în ziua de 15 august 1917, îndoliindu-şi soția şi fiul Constantin care, se va sacrifica la Cotul Donului, în ziua de 19 noiembrie 1942.[92]

Soldat Vasile POPA

Vasile Popa, fiul lui Dumitru şi al Mariei Popa, agricultori din localitatea Bahnari, suburbie a municipiului Vaslui, s-a născut la 27 sept.1892. A copilărit în satul natal, ajutându-i pe părinți la muncile agricole. În anul 1914, Cercul de Recrutare Vaslui l-a încorporat şi s-a instruit în R.VII „Racova” nr. 25 din Vaslui. Această unitate ducea mai departe tradiția B.2 Dorobanți (I.) din fostul R.13 Dorobanți Iaşi/Vaslui, care se acoperise de glorie în Războiul de independență din anii 1877-1878, de pe teritoriul Bulgariei. Între dorobanții regimentului se aflase şi tatăl său, Dumitru, care luase parte la luptele crâncene de la Grivița 1 şi 2, Plevna şi Vidin, fiind răsplătit pentru participare cu Medalia

[92] 1. Arhivele Militare Piteşti, *Fond Foi Matricole, Registrul Cercului Teritorial Vaslui, Ctg. 1900.*
2. Datele au fost întregite cu ajutorul surorilor **Elena Gaiță / Habet** şi **Maria Gaiță / Turiță**.

„Trecerea Dunării”. În 14 august 1916, soldatul Vasile Popa a fost mobilizat, împreună cu militarii încadrați la pace în ordinea de bătaie a R. VII „Racova” Nr. 25 I. Vaslui, din Bg.15 I., şi a participat, în perioada următoare, la Războiul pentru întregire statală şi eliberare națională sau Războiul nostru cel mare (1916 – 1919), cum a fost numit de marele istoric Nicolae Iorga. Soldatul Vasile Popa a trecut granița în Ardeal, la 15 august 1916, acționând, alături de camarazii săi, pentru eliberarea fraților români ocupați de habsburgi, iar din 1867 de unguri. Încă din primele zile ale lui oct.1916, s-a aflat în linia întâi a luptelor de la Oituz, bătălie glorioasă ce a presupus, de cele mai multe ori, înfruntarea la baionetă a inamicului german şi austro-ungar, foarte bine dotat cu armament şi minuție. În pofida diferențelor de înzestrare dintre armatele beligerante, ostaşii R.25 I., împreună cu ostaşii R.65 I. Vaslui (dublura sa), ai R.13 I. Iaşi şi R.53 I. Iaşi (dublura sa), luptând sub deviza „Pe aici nu se trece”, lansată de generalul Eremia Grigorescu, comandantul D.15 I. (supranumită „Divizia de fier”), au înroşit pământul cu sângele vărsat în confruntările cu inamicul hrăpăreț, potrivit aprecierilor lui Ctin Kirițescu, din Istoria Războiului pentru întregire statală şi eliberare națională, vol. 2. Sold. Vasile Popa a căzut prizonier în luptele pentru stăvilirea inamicului de pe una din culmile ce străjuiesc Valea Oituzului şi a ajuns, la fel ca alte mii de ostaşi români, în lagărele de muncă din Silezia. Supraviețuind acelei perioade de munci extenuante, foame, frig, epidemii, a fost eliberat în vara anului 1918 din lagărul de prizonieri de la Newhammer, bucurându-se că merge la familie. După remobilizarea A. R. la 28 oct.1918, sold.Vasile Popa a fost chemat a doua oară la război. La sfârşitul lunii nov. 1918, R.25 I., având în frunte drapelul unității, purtat cu mândrie de voluntarul plutonier-major Ctin Țurcanu (vestitul Peneş Curcanul din Războiul de Independență, elogiat în poezia bardului de la Mirceşti), a părăsit oraşul Vaslui în aclamațiile populației civile, îndreptându-se spre Bucovina, unde a asigurat, până în anul 1921, paza, liniştea şi ordinea în localitățile de pe granițele de nord şi de est ale României Întregite, ce erau atacate de bandele bolşevice şi de trupele militare ucrainene.

Pentru participarea la războiul de întregire a neamului, soldatul Vasile Popa a fost decorat cu Medalia „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918”, având menționate, pe brevetul semnat, în numele Ministrului de Război, de comandantul Regimentului din Vaslui, colonelul M. Hristu, baretele: Ardeal, Carpați, Oituz, Târgu Ocna, 1918 şi 1919. Bătrânul veteran de război a plecat în lumea veşnică în anul 1964, lăsând în urmă o familie îndoliată şi amintirea unui bun gospodar, foarte apreciat de localnici.

Vasile Popa s-a căsătorit cu Ecaterina Moşneagu din Bahnari şi au avut doi copii: un băiat, Sterian, şi o fată, Lucreția. Sterian s-a căsătorit cu Maria, fiica unor răzeşi din satul Burgheleşti, comuna Tanacu. El au avut trei băieți şi o fată, pentru care a făcut totul spre a-i trimite la şcoală, la liceu şi la facultate. Grație eforturilor lor şi sacrificiilor părinților, primul şi al treilea dintre feciori au ajuns ingineri, iar cel de al doilea, Vasile, ofițer. Mezina a devenit învățătoare şi a profesat toată viața în satul natal.

Purtând cu mândrie numele bunicului său şi ascultându-i adesea faptele de pe frontul Marelui Război, nepotul Vasile Popa a dorit să îmbrățişeze cariera armelor. Nepotul după ce a absolvit primii doi ani la liceul „Mihail

Kogălniceanu din Vaslui, a plecat să urmeze cursurile Liceului Militar „Ştefan cel Mare” din Câmpulung Moldovenesc. La absolvirea liceului, Vasile s-a înscris la Şcoala Militară de Ofiţeri Activi de Artilerie Antiaeriană şi Radiolocaţie din Braşov. Devenit ofiţer, Vasile a instruit câteva contingente de ostaşi, apoi a solicitat aprobare şi a dat examen de admitere la Facultatea de ziaristică, iar peste alţi ani, la Academia Militară din Bucureşti, obţinând licenţele în Jurnalistică şi în Ştiinţa Militară.

Urcând treptele profesiei şi ale ierarhiei militare, nepotul vechiului ostaş a ajuns col. şi în 1997-1998, redactor şef al Ziarului „Observatorul Militar” şi şeful Grupului de Presă al Armatei. După pensionare, a desfăşurat activitate de cercetare ştiinţifică în domeniul strategiilor de securitate şi apărare şi a condus, ca redactor şef, revista „Impact strategic”. A scris şi publicat mai multe studii de securitate, două romane („Ultima noapte la Tanais” şi „Stepa cu oase”) despre participarea armatei române în luptele de la Cotul Donului, în bătălia Moldovei şi lovitura de stat din august 1944, precum şi un roman dedicat evenimentelor din decembrie 1989 şi servituţilor vieţii militare, intitulat „Luna roşie”. A scris, cărţi de poezie, proză satirică, reflecţii şi proză scurtă.[93]

Soldat Ion ROMAN

Ion Roman s-a născut în 1858 în localitatea Tanacu, judeţul Vaslui. El a luptat, alături de vasluienii lui, la Griviţa, Plevna şi Vidin în Războiul de independenţă 1877-1878, în R.13 Dorobanţi Iaşi/Vaslui. O poveste, aproape ca o legendă, s-a păstrat în tradiţia celor din neamul Roman, din tată în fiu. Se spune că sold. Ion Roman a primit misiunea să apere un post înaintat de luptă din Plevna. Într-o noapte, el a fost atacat de o grupă de cercetaşi turci, care încercau să dea foc depozitelor cu materiale de luptă ale românilor. Sold. Ion Roman şi-a apărat postul cu străşnicie până i-au venit ajutoare. Despre fapta lui vitejească a aflat chiar a doua zi, Domnitorul Carol I care, a dorit să-l cunoască pe soldat. Ion Roman era de statură mijlocie, dar vânjos şi cu o privire dârză. El la impresionat pe domnitor (rege din 1881). „Adevărat Roman” – i-a spus Carol I şi l-a decorat cu „Trecerea Dunării”. După războiul de independenţă, Ion Roman s-a întors cu bine acasă şi s-a însurat cu Domnica, o fată din Munteni de Sus. Împreună au avut trei băieţi: Toader, Gheorghe, Dumitru şi o fată, Frăsina. La 15 martie 1913, Toader şi Gheorghe au fost încorporaţi în R. VII „Racova” nr. 25 I. Vaslui, în care s-au instruit. În 20 iunie 1913 au fost mobilizaţi şi au participat de la 23 iunie până la 31 august 1913, la cel de Al Doilea Război Balcanic, pe teritoriul Bulgariei. În acest război, sold. Toader Roman s-a prăpădit de holeră. Nici azi nu ştie unde-şi doarme somnul de veci, pe teritoriul Bulgariei. Nu a apucat să se însoare. El a fost prima jertfă a familiei Roman, cunoscuţi ca oameni gospodari în satul Tanacu. Fratele lui mai mic Gheorghe a scăpat cu zile din război, s-a întors acasă, dar după puţină vreme a fost din nou concentrat în R. VII „Racova” nr. 25 I. Vaslui, pentru împrospătarea cunoştinţelor militare. În primăvara 1915,

[93]1. Arhivele Militare Piteşti, *Fond Registre Foi Matricole, Contingentul 1914.* Registrul este realizat de Cercul de Recrutare Vaslui,

2. Date completate de nepotul soldatului Vasile Popa, col. (rtr.) **Vasile S. Popa.**

Cercul de Recrutare Vaslui l-a încorporat pentru satisfacerea serviciului militar şi pe fiul cel mic al familiei, Dumitru, care abia se căsătorise cu Măndiţa Burghelea din satul Burgheleşti. Dtru Roman s-a instruit în acelaşi R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui.

La 14 august 1916, Gheorghe şi Dumitru Roman au fost mobilizaţi şi de la 15 august 1916 au trecut pe la Oituz în Ardeal, participând în Operaţiunea Militară Ofensivă de eliberare a fraţilor români subjugaţi de Imperiul Habsburgic, la care s-a aliat în 1867 şi Ungaria. După înapoierea din Ardeal, în luptele de apărare desfăşurate în oct.-dec. 1916 la Oituz, Gheorghe Roman a fost rănit mortal rămânâd pe câmpul de bătaie. Mormântul lui Gheorghe Roman nu ştie unde se află. El a fost al doilea membru al familiei Roman, jertfit pe câmpul de luptă. Emoţionant este faptul că în luna ianuarie 1916, lui Gheorghe Roman, soţia sa i-a născut un fiu, pe care l-a botezat cu numele de Ion, purtând un nume asemănător cu al bunicului său. Bunicul meu, Dumitru Roman a scăpat cu viaţă din iadul de la Oituz, unde ostaşii moldoveni au înroşit cu sângele lor pământul Moldovei, aşa cum remarca istoricul şi geograful Constantin Kiriţescu, în monumentala Istorie pentru întregirea statului şi a neamului istoric, volumul 2. Dumitru Roman **a** fost decorat cu Medalia „Bărbăţie şi Credinţă" clasa a III-a, cu spade. El a dus mai departe numele familiei Roman în comuna Tanacu. Bunicul a avut patru băieţi: Ion, Vasile, Gheorghe, Dumitru şi o fată Emilia (s-a căsătorit cu pl.mj.Ion Dănilă din Moara Domnească). Toţi cei patru băieţi au luptat în Al Doilea Război Mondial. Dintre ei, Vasile a fost necăsătorit şi a căzut în crâncenele lupte de la Cotul Donului, la 19 noiembrie 1942.

Dumitru Roman a fost un bun gospodari ai satului Tanacu, a învăţat meseria de fierar, pe care a practicat-o. I s-a dus faima şi în satele vecine, de unde veneau gospodari să le construiască roţi la care şi căruţe, să potcovească caii şi să le construiască care şi căruţe. El a trecut în lumea veşnică în luna dec. 1957.[94]

Soldat Ion LEUŞTEAN

Ion Leuştean s-a născut în 1885, în satul Tanacu, judeţul Vaslui. A copilărit pe frumoasele meleaguri natale şi a absolvit patru clase la şcoala primară din localitatea Tanacu. Până la vârsta majoratului a lucrat în gospodăria părintească şi în 1907-1909 a satisfăcut stagiul militar în R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui după care s-a căsătorit si i s-a născut primul copil, Mircea, ajuns învăţător.

În primăvara 1913, a fost concentrat pentru împrospătarea cunoştinţelor militare în R.25 I. Vaslui, iar la 20 iunie 1913 a fost mobilizat şi a participat de la 23 iunie la 31 august 1913, în cel de al Doilea Război Balcanic, pe teritoriul Bulgariei. După război a fost lăsat la vatră, pentru ca, în primăvara 1916, să fie reconcentrat în R. 65 I. Vaslui (dublura R.25 I. Vaslui), pentru împrospătarea cunoştinţelor militare. A fost mobilizat în ziua de 14 august 1916, şi a participat de la 15 august 1916, la războiul nostru cel Mare (1916-1919). De la sfârşitul lunii august până la 27 sept.1916, sold. Ion Leuştean a participat la luptele de apărare din Dobrogea, în subordinea D. a 2-a I. Craiova. Suferind mari pierderi în oameni şi mijloace de luptă, R.65 I. s-a retras la Oneşti, în baza Ordinului

[94] Material realizat de col. (rtr) **Dumitru Roman**.

Marelui Cartier General. De aici, R.65 I. a fost introdus în luptele de apărare de la Oituz, pe 10 oct.1916 şi a luptat până la sfârşitul lunii dec.1916, în subordinea D.15 I., comandată de gl. Eremia Grigorescu. La 15 ian.1917, M.S. Regele Ferdinand I a decorat în Tabăra de la Oneşti drapelele de luptă ale unităților moldovene, între care şi cel al R. 65 I. Vaslui cu Ordinul „Mihai Viteazu" clasa a III-a. R. 65 I. Vaslui a fost păstrat în apărare la Oituz până la 16 aprilie 1917, când a fost deplasat în pădurea Dorobanți din localitatea Vorniceni/Botoşani, pentru refacerea efectivelor şi a mijloacelor de luptă. Datorită pierderilor suferite, R65 I Vaslui şi-a unit efectivele cu cele ale R53 I. Iaşi. Împreună şi-au continuat instrucția până la 15 iunie, când s-au deplasat în zona Tecuci. De la 24 iulie 1917, R.53/65 I. Iaşi/Vaslui a participat în marea bătălie de la Mărăşeşti, suferind mari pierderi în 13 aug.1917. Printre ostaşii căzuți în lupte s-a numărat şi soldatul Ion Leuştean care, a fost rănit mortal de un glonț inamic. Fiul lui Mircea Leuştean, după absolvirea şcolii militare din Bacău, cu gradul de slt., a profesat meseria de învățător în satele Valea Siliştei, comuna Bouşori (ulterior Ştioborăni şi Soleşti) şi satul de baştină Tanacu. Mircea, mobilizat în R.25 Dorobanți „Mareşal Constantin Prezan" din Vaslui a participat la eliberarea Basarabiei (22 iunie-26 iulie 1941) cu gradul de slt. şi la operațiunea Odessa (8 aug.-16 oct. 1916), cu gr. de lt. Lt. Mircea Leuştean a fost rănit mortal la Dalnic-Ucraina, în oct. 1941.[95]

Soldat Gheorghe SABADAC

Gheorghe Sabadac s-a născut în localitatea Micleşti, județul Vaslui. Localitatea dispune de o poziție geografică deosebită care, se învecinează cu: Codăeşti, Dobrovăț, Şerboteşti, Soleşti şi Movila lui Burcel. Răzeşii localității sunt recunoscuți pentru hărnicia şi spiritul lor gospodăresc, precum şi pentru dăruirea cu care au răspuns în momente grele la apărarea Moldovei şi a României de hoardele de invadatori. Jertfirea fraților Constantin şi Gheorghe Sabadac, constitue o elocventă dovadă de sacrificiu pentru făurirea României Mari. Gheorghe Sabadac a satisfăcut stagiul militar în 1912-1914 şi concentrarea, împreună cu fratele său Constantin, pentru îmbogățirea cunoştințelor militare până la mobilizarea din 14 august 1916 şi apoi participarea la războiul împotriva austro-ungariei de la 15 august 1916. Soarta a făcut ca Gheorghe Sabadac să primească un glonț în inimă, în 1 nov.1916, iar fratele Constantin la doar treisprezece zile, când luptau în apărare împotriva inamicului german şi austro-ungar la Oituz. Ne imaginăm ce cumplite clipe au trăit membrii familiei Sabadac, la aflarea veştii că şi-au pierdut ambii fii în luptele împotriva cotropitorilor străini. Numele eroilor este înscris pe monumentul din localitate şi în lucrările de literatură realizate pe plan local şi județean. Generațiile prezente şi viitoare nu trebuie să uite pe cei care, cu sângele lor au contribuit la apărarea fruntariilor țării şi a libertății poporului român.[96]

---

[95] Col. (rtr) **Dumitru Roman**, fiu al localității Tanacu, județul Vaslui.

[96] Profesor de istorie **Vasile Cozma**, domiciliat în localitatea Chirceşti, comuna Micleşti/Vaslui.

Militari din actualele localități vasluiene, care au participat în război

Comuna Albeşti,

*Satul Corni-Albești: C*pt Vasile Spanache; Sergenți: Gavril Bîrzu, Gheorghe Chirilă, Ştefan Constantinică, Jenică Dascălu, Vasile Focşa, Alecu Manea, Gheorghe Năstase, Jenică Năstase; Soldați: Dumitru Acasandrei, Neculai Adam, Gheorghe Andronache, Gheorghe Antoche, Jora Antoche, Costică Atudorei, Jenică Andronie, Gheorghe Baltag, Jenică Bejenaru, Vasile Bejenaru, Ştefan Bolat, Gheorghe Botolescu, Neculai Căpraru, Gavril Cristea, Gheorghe Coşeru, Jenică Dumitru, Nicolai Drugă, Neculai Ene, Costică Grigore, Jenică Guzgan, Petrică Grigore, Grigore Iancu, Gheorghe Lupu, Jenică Lupu, Enache Lupu, Neculai Lupu, Neculai Liciu, Constantin Manea, Dumitru Manea, Vasile Manea, Gheorghe Merişanu, Petrache Mihalache, Gheorghe Mircea, Jenică Mogâldea, Grigore Onilă, Gheorghe Parfene, Adrian Spanache, Constantin Samoilă, Gheorghe Sărbuşcă, Petru Ştefan, Jenică Tarcă, Constantin Toderaşcu, Jenică Toderaşcu, Constantin Tudor, Gavril Teletin, Gheorghe Teletin, Gheorghe Țepeluş, Ctin Țurcanu, Gh. Țurcanu, Alex. Vasilache şi Dumitru Vasilache.

Comuna Arsura

Satele Fundătura, Mihail Kogălniceanu și Pâhnești: Petru Băsescu, Traian Munteanu, Costachi Munteanu, Costachi Blănaru, Vasile Bârsă, Toader Chirică, Neculai Bălan, Ioan Zăhărică, Vasile Blănaru, Ioan Apăvăloaiei, Vasile Sofroni, Neculai Sofroni, Sofroni Zota, Vasile Stoica, Petre David, Dumitru Bârcă, Vasile Ganea, Ioan Zota, Toader Ganea, Costachi Onofrei, Vasile Stoica, Neculai Cojan, Ioan Raicu, Ghiorghi Roman, Alecu Popa, Ştefan Eşanu, Ioan Rusu, Grigori Simon, Ioan Darie, Costachi Simon, Ifteni Vârlan, Simion Şalaru, Ghiorghi Livădaru, Iordachi Cozma, Vasile Crețu, Ghiorghi Butnaru, Năstasă Petrea, Ioan Iacob, Toader Adochiței, Ioan Oprea, Ghiorghi Oprea, Alexandru Mitrofan, Toader Dominte, Petrachi Dumitru, Toader Iordănescu, Cezar Grigoraş, Petru Filip, Vasile Nedelcu, Irimia Bălan, Filip Chirica, Ioan Blănaru, Neculai Andronachi, Ghiorghi Pintilie, Ştefan Zegrea.

Comuna Avrămeşti

Numele eroilor sunt înscrise pe panoul din biserică, fără precizarea gradelor militare: Țaga N. Vasile, Neculai Lazăr, Dumitru Bejan, Petra Prisăcaru, Gheorghe M. Brăiescu, Ion M. Chireac, Gheorghe Vârlan, Ion Nastoeanu, Mihai Țaga, V. Grădinaru, Gh. Țaga, Vasile Boncu, Costache Grosu, Vasile P. Iosif, Costică Miron, Neculai Miron, Costică Miron, V. Țaga, Ioan Grosu, Gheorghe Şuşnea, Neculae V. Pavel, Gheorghe Grosu, Gheorghe Țaga, Petre Soroceanu, Gheorghe I. Grădinaru, Costică Borcilă, Gheorghe Clapa, Gheorghe Romaşcu, Gheorghe Dobranici, Ion Gh. Dobranici, Ioan Obreja, V. Dominteanu, C. M. Dominteanu, C. T. Dominteanu, I. A. Dominteanu, C. G. Dominteanu, D. G. Dominteanu, C. Dominteanu, Ioan Buganu, I. Moldoveanu, Mihai Iosif, Alexandru Iosif, Vasile Buganu, D. Dorneanu, Constantin C. Bejan, Gheorghe Obreja, Dumitru Eftimie, Spiridon Gavrilă Huiban, Gheorghe Buzelan, Ioan Buzelan, D. Vrabie, V. Andronic, Tache Iosif, Gheorghe Chiribou, V. Antohi, V. Cîrjuoanu, Ioan I. Ivănuşcă, D. V. Turcu, Gh. Mocanu, Dumitru Gr. Bejan, Ioan Puțirac, Alexandru Puțirac, C. Grigoriu, Constantin Clapa, N. Dumbrăveanu, Mihai V. Olaru, Gh. Dabija, Ioan Avram, Gh. Molotca, Ctin Pascu, Gheorghe

Anghel, D. Scânteie, Ctin Bondrilă, Gh. Turcu, I. M. Dobranici, Gh. Bondrilă, Gheorghe A. Vârlan, N. N. Vasluianu, D. C. Mighiu, Andro C. Mihgiu, Vasile Borcilă, Gh. V. Borcilă, Andro H. Mighiu, N. Timuş-Popa, I. J. Dominteanu.

Comuna Banca

Satul Banca: Chirilă Stamatin, Chirică T. Olaru, Alecu Grigoraş, David Petrache, Alecu Vânătoru, Neculai Hardon, Petrache Lihor, Ştefăniță Răducan, Nechifor Adamache, Gheorghe Militaru, Cezar Rotaru, Dumitru Brăila, Gheorghe Hardon, Gheorghe Dumitraşc, Gheorghe Croitoru, Ioan Trifan, Ioan I. Zaharia, Gheorghe M. Tacu, Ioan I. Stamatin, Ioan Parcea, Ioan D. Stamatin, Ioan Gh. Zaharia, Neculai Pârău, Traian Răducan, Vasile Ştefăniță, Chirilă Antimir, Dumitru Hardon, Gheorghe Brezuleanu, Gheorghe Zaharia, Mihai Ungureanu, Toader Pascu, Ioan Ursache, Constantin Bocman, Constantin Militaru, Constantin Buhan, Mihai Morozan, Ioan Morozan.

*Satul Sârbi: C*ap.: S. Berlea, B. Chirpia, T. Ignat şi N. Hardon; Sol.: M. Bursucanu, C. Pavel, D. Cărămidaru, I. Pavel, C. Ciuchilan, C. Rotaru, B. Mindirigiu, N. Burcă, V. Ene, C. E. Ciobotaru, C. Dănilă, E. Dănilă, V. Mihai, C. Ailenei, V. N. Zaharia, D. Olaru, Ion Lungu, S. Iordachi, D. Velic, C. Petreanu, T. Lungu, S. Strătilă, I. Ursache, A. Alexandru, I. Iovu, M. Bobei, N. Nechifor, S. Ionescu, I. V. Rânzescu.

Comuna Băcani

*Satul Băcani:*Gheorghe Naumescu, Gheorghe Bahrim, Ion Bălan, Simion Băncilă, Ion Berzințeanu, Constantin Beteagu, Ion Bighiu, Jenică Bighiu, Constantin Blejeru, Gheorghe Boțârlan, Ion Bucătaru, Zaharia Bâgu, Gheorghe Caleap, Gheorghe Cucu, Ion Caleap, G. Epure, Neculai Enache, Constantin Floricică, Neculai Fedescu, Simion Galan, Simion Focşa, Simion V. Gavrilă, Simion Gavrilă, Jan Ganciu, Gheorghe Grădinaru, Gheorghe Grosu, Neculai Galer, Haralambie Gheorghiu, Petre Grădinaru, Petru Huzum, Ion Ivan, Constantin Iacomi, Ion Luță, Neculai Marcu, Gheorghe Mihoci, Ion Mihăilă, Ion Munteanu, Gheorghe Palade, Ion Pletea, Iordache Pletea, Neculai Pletea, Petru Popa, Constantin Rădăcină, Ion Râpan, Gheorghe Smântână, Toader Smântână, Dumitru Ştefănescu, Filip Stoica, Simion Tereja, Gh. Ureche, Ion Velică, Ghe. Velică, Gheorghe C. Velică, Simion Velică, Gheorghe Chiper, Vasile Sârbu. *Satul Țîfu:* Ene Costache, V. Obreja, Gheorghe Obreja, Dumitrache Obreja, Costică Obreja, Ion Obreja, Alecu Bucur, Vasile Bălăeş, Vasile Sandu, Dtru Cărămidaru, Ion Anton, Ion Ninu, Vasile Plăcintă, Petrache Plăcintă, Şt. Plăcintă, Toader Budacu, Toader Popa, Vasile Popa, Toader Costache, Gr. Dănăilă, Toader Bogatu, Gh. Caiu, Tudorache Butcaru, Dtru Mihai, Ion Bocman, Gh. Chiriac, Costin Chiriac, Gh. Brezuleanu, Ion Manea, Ion Cazimir

Comuna Băceşti

Colonel medic Constantin Bălteanu; Lt. medic Remus Bontaş; Locotenenți: Ioan Botez şi Constantin Cercil; Sergent Dumitru Boinea; Caporali: V. Băbuşanu, N. Brânzei, Gheorghe Puşcaşu şi Constantin Boldur; Soldați: A. Alexandru, Ioan Radu, Constantin Diaconu, Ion Timofte, Constantin Vântu, Gheorghe Lazăr, Grigore Istrate, Gheorghe Horoi, Ioan Carp, Dumitru Radu, Neculai Fornea, Vasile Frunză, Ioan I. Plăcintă, Constantin Pârțână, Gheorghe Trifan, Petre Chiriac, Vasile Plugaru, Gheorghe Dogan, Vasile Banciu, Ştefan Chirilă, Ion Lupan, Gheorghe Filip, Ioan Rusu, Petre Iftinca, Constantin Păşcuță, Petru Şain, Theodor Huțanu, Simion Cojocaru, Neculai Negrescu, Constantin Ciobotaru, Vasile Voinescu, Vasile Frunză.

Oraşul Bârlad

Căpitan Grigore Ignat; Lt. Ioan Jugu; Slt.: Ion I. Hristea, Petre Crețu, Enache Lupan, Dumitru Nițescu şi Ştefan Balaban; Medic Daniel Ghiculescu; Plutonier-major Constantin V. Bădărău.

Soldați: Vasile Botezatu, Nicolae Florescu şi Atanasie Mavrodin; *Absolvenți ai Şcolii Normale* (fără precizarea gradelor militare): Vasile Anghel, Constantin Balmuş, Emil Braşoveanu, Grigore Carp, Sandu Chiosa, Anton Grecu, Iftemie Filip, Gheorghe Gavriloiu, Hristea Ghițescu, Gheorghe Luca, Ion Mihăilă, Constantin Mircea, Gheorghe Munteanu, Nicolae Murgulescu, Gheorghe D. Olaru, Ion Rogojină, Ion D. Stanciu, Titus Schiban, Ion Vartolomei şi Vasile Vasilache. *Absolvenți ai Liceului„Gheorghe Roşca Codreanu”*: cpt. Ion Alexa (prof.univ.dr.), gl.bg. Ion Andoniu (R.12 I.„Cantemir” Bârlad), gl.d. Nicolae Arghirescu (cdt.D.6 I.), slt. Nicolae Bagdasar (R.51/52 I., prof.univ.dr.filosofie), gl.bg.Ştefan Balaban (R.12 I. „Cantemir”), medic militar Nicolae Bălan (prof.univ.dr.), lt. Gheorghe Berdan (R.24 I.Tecuci), gl.bg. Gheorghe Boureanu (bg.6 Mixtă), mr.Petre Caracaş (R.2 Gr.), gl.bg.Gheorghe Carp (R.3Rş. Bârlad), col.Dumitru Cârlan (R.24I.Tecuci), slt.Chiriac Frumuzache (R.52 I. Bârlad, prof. Lic.„Gh.R. Codreanu”), cpt.Teodor Coatu (R.52 I.), cercetaş George Cocea, gl.d. Ion Codreanu (R.2 Rş. Bârlad), gl.d. Gheorghe Cosma (R.23 Art. Bârlad), slt. Petre Crețu (Grupul 1 Aviație), gl.bg. Teodor Deciu (R.12 I.), gl.d. Constantin Diaconescu (R. 23 Art.), gl. bg. Traian Epure (bg.3 I.), medic militar Constantin Gheorghiu (Spitalul Militar Zonal Bârlad), lt.col. medic Ioan Gheorghiu (R.3 Rş. Bârlad, prof. univ. dr.), gl.lt.Ioan Hristea (R.2 Rş. Bârlad), lt. Panaite Jugănaru (R.2 Art. Iaşi), gl.d.Constantin Manoliu (R.11 I. „Siret” Galați), slt. Gheorghe Măstăcan (R.2 Rş. Bârlad, decedat în sept.1916), slt. Corneliu Meza (R.52 I. Bârlad), lt. Constantin Moroşanu (R.37 I.Botoşani, profesor la Liceul „Gheorghe Roşca Codreanu”), medic militar Traian Mironescu (R.12 I.„Cantemir”), gl.mr. aviație inginer Gheorghe Negrescu (Grupul 2 Aviație al A. a 2-a R.), slt.Aurel Negrescu, cpt. Aurel I. Negoiescu, lt. Ştefan Negură (R.5 Art. Grea Galați, profesor la Liceul „Gheorghe Roşca Codreanu”), plt. sanitar Virgil Nitzulescu (Spitalul Militar Zonal Bârlad, prof. univ. dr.), slt. Iuliu Nițulescu (Spitalul Militar Zonal Bârlad, prof. univ. dr.), lt. Gheorghe Emil Palade (R.53 I.Iaşi, profesor), gl.bg. Silvestru Palade. *Cimitirul vechi al eroilor: Eroi din Regimentul* 8 *Roşiori Botoşani*: I. Petre, Nec. Iosif, Mihalache Vital, Dtru Coteț. *Eroi din Regimentul 3 Roşiori Bârlad*: Bogos Andras, Costache Hrițcu. *Eroi din Regimentul 12 Călăraşi Roman*: Gheorghe Simion, Gheorghe Tocariu, Ioan Năstase, Neculai Țucaş, Iabson Stauter, Gheorghe C. Filip. *Eroi înhumați într-o groapă comună*, în ziua de 6 septembrie 1916: 43 de ostaşi din R.52 I.Bârlad, răniți grav şi decedați în Spitalul Militar Bârlad şi 6 ostaşi din B.4 al R.73 I.Tulcea (dublura R.33 I.Tulcea). *Cimitirul „Eternitatea”*: col. Andrieş A. Şeptelici (R.52 I.Bârlad), sg. Gheorghe Andronie, soldat Gheorghe Arusandei (R.8 Vânători Câmp Botoşani), soldat Dumitru Andronia (R.12 I.„Cantemir” Bârlad), soldat M. Ardeleanu (R.12 I.„Cantemir”), soldat N. Achim (R.12 I.„Cantemir”), soldat Ioan Avram (R.12 I.„Cantemir”), soldat Gheorghe Apopei (R.29 I.Dorohoi), cap. Gheorghe Georgescu (R.52 I.Bârlad), medic Dumitru Cioculescu (R.52 I.Bârlad), elev medic Dani Adriean (R.52 I.Bârlad), caporal Ion Răducanu (R.52 I.Bârlad), soldat Dumitru Alexandru (R.52 I.), soldat

Gheorghe Alupoaie (R.52 I.), soldat H. Ababei (R.52 I.), soldat C. Vătăjescu (R.4 Art.Roman), soldat Ştefan Dumitru (R.16 I.Fălticeni), soldat Gheorghe Apostol (R.52 I.), soldat Ion Tănase (R.52 I.), lt. Ioan N. Jugu (R.52 I.), soldat Constantin Mateescu (R.7 Art. Focşani), soldat Niculai Gh. Obreja (R.52 I.), cap. Dumitru Gescu (R.52 I.), soldat Gheorghe Radu (Cp. de pază), soldat Vasile Petria (R.76 I.Olteniţa), soldat Constantin Moroi (Cp.de pază), soldat Gheorghe Stan (Cp.de pază), soldat M. Ioan (R.52 I.), soldat Gheorghe Stoica (R.52 I.), soldat A. T. Mavrodin (R.7 Art. Focşani), slt. Dumitru D. Niţescu (R.13 Art.Constanţa), soldat Nicolae Dobrea (Cp. de pază), soldat Ioan Marin (R.de pază), soldat I. Năsturel (R. de pază), soldat Gheorghe Floria (R.76 I. Olteniţa), soldat Gheorghe Ciobanu (R.76 I. Olteniţa), soldat Dumitru Ionescu (R.8 I. Buzău), soldat Hristache Pascu (R.75 I. Urziceni), caporal Constantin Floria (R.15 I.Piatra Neamţ), slt. Dumitru Postelnicu (R.13Art. Constanţa), slt. Constantin Teodorescu (R.13Art. Constanţa), cap. Constantin Mihăilescu (R.8 I. Buzău), soldat Ioan Mihăilă (R. 8 I.Buzău), soldat I. Gheorghe (R.76 I. Olteniţa), soldat Dumitru Constantin (R.7 I. Prahova), soldat Mihai Buzeu (R. 8 I. Buzău), soldat Marin P. Iliescu (R.76 I. Olteniţa), soldat P. Lupuleasă (R.16 I. Fălticeni), sg.Constantin Chiropol (R. Transmisiuni al Armatei), pl.mj. Ioan Grigore (R.13 Art. Constanţa), slt. Enache Lupan (R.13 Art. Constanţa), sg. Constantin Constantin (R. Transmisiuni al Armatei), soldat Dumitru Diaconu (R. 8 I. Buzău), soldat Toader Drăgan (R.76 I. Olteniţa), soldat M. Dumitrescu (R. Transmisiuni al Armatei), soldat I. Grigoraş (R. de pază), soldat Iordan Dumitru (R.76 I. Olteniţa), soldat Dumitru Ioniţă (R.76 I. Olteniţa), sg. Chiril Pădureanu (R.8 I. Buzău), sergent Ioan Ianca (R.52 I. Bârlad). *Cartierul Munteni*: general Gheorghe Naumescu, maiorii Aurel Negrescu şi Paraschiv Popescu, căpitanii Dumitru Ivanciu şi Nistor Ciorăscu, lt. Ionică Ilie şi Constantin Neghiniţă, plt. Ioan Bitiri şi Neculai Pascaru, sg. Moisă Drăgulin, Constantin Epure, Gheorghe Lăzan, Constantin Mărgărint, Constantin Năzdrăvanu, Vasile Palăg., Petru Petrache şi Gheorghe Radu, cap. Petrache Adam, Gheorghe Crudu, Neculai Ionescu, Ilie Petrovici şi Sava Vezeteu şi soldaţii Anghelache Agache, Constantin Alexandrescu, Vasile Dimofte, Tănase Dorofte, Neculai Florea, Neculai Froiu, Vasile Grosu, Iosif Gheorghe, Vasile Lăcătuşu, Gheorghe Lăcustă, Gheorghe Mitache, Gheorghe Moisuc, Vasile Mustaţă, Gheorghe Năzdrăvanu, Mihai Neculau, Manole Pavel, Vasile Popa, Emil Pruteanu, Neculai Rusu, Tănase Tănăsescu, Matei Tudorache, Petru Turilă, Ion Ursache, Grigore Ursache, Gheorghe Vieru, Ion Vlad, Vasile Zorcan, Toader Zinte, Costică Mangu, Ion Manole, Ştefan Manole, Gheorghe Mardare, Vasile Mardare, Ion Mavrichi, Constantin Mereuţă, Alexandru Mihoci, Vasile Mihoci, Ion Milica, Gheorghe Milica, Costică Munteanu, Ion Munteanu, Grigore Nanu, Mihai Nanu, Ion Moise, Gheorghe Neacşu, Manea Nedelcu, Ioan Negrea, Neculai Niţă, Vasile Niţă, Dumitru Oasenegre, Vasile Oglan, Dumitru Orghidan, Gheorghe Paiu, Vasile Pascu, Ioan Păun, Gheorghe Petrini, Vasile Petrini, Ioan Popa, Grigore Popa, Vasile Popa, Dumitru Rotaru, Ion Rotaru, Neculai Rotaru, Murea Scânteie, Ionel Simion, Cezar Samoilă, Ion Spânu, Ioan Spulber, Ion Tănase, Costantin Stan, Vasile Ştefănescu, Gheorghe Şubert, Mihai Tase, Ion Cernat, Constantin Teodor, Gheorghe Teodor, Iorgu Turcu, Pavel Turcu, Gheorghe Ţurcanu, Mihai Ţurcanu, Petru Turilă, Ioan Ureche, Ion Ursu, Ilie Vasluianu, Gheorghe Vulpe, Jenică Zanoschi, Mircea Botezatu, Neculai Gudeş,

Neculai Caiu, Vasile Cărăbuş, Vasile Chiriac, Dumitru Cimpoacă, Vasile Cică, Neculai Dima, Dumitru Dincă, Dumitru Dobre, Vasile Jora, Dumitru Modiga, Dumitru Olaru, Aurel Panaite, Ştefan Poiană, Ştefan Bunduc şi Mihai Curelaru.

Comuna Berezeni

Nume înscrise pe monumentul eroilor: Gheorghe Alistar, I. Alaci, I. Andrieş, Ion Albu, M. Acomi, Ion Andon, Ştefan Andon, Gh. Andon, M. Barbu, C. Bugan, N. Brumă, V. Bogdan, T. Bucur, Grigore Cârjan, C. Cârjan, Gheorghe Cârjan, Gh. Catană, O. Ciopei, T. Colică, Gh. Chirica, Gh. Ciopei, I. Damian, E. Damian, P. Elisei, S. Elisei, D. Filip, Ştefan Frunză, V. Gusiteanu, C. Grancea, I. Gaiță, D. Hamțațuc, I. Hantatuc, Gh. Ilie, Gh. Leca, V. Mustață, M. Nițu, P. Neduliță, Gh. Nichifor, Gh. Neagu, I. Neculiță, I. Pandelache, Gh. Regulă, P. Stângă, M. Strat, C. Stan, I. Stan, Ion Stângă, Gh. Stan, N. Stavarache, D. Tătăruş, D. Tenu, T. Tătăruş, I. Vârlan, C. Voloagă, V. Vancea, G. Vutcăneanu şi Gh. Zanet. *Eroi din Berezeni înscrişi pe monumentul eroilor din comuna Fălciu*: sergenții E. Tamaş, M. Marinițiu şi Constantin Năzdrăvanu, caporal D. Hamțațuc şi soldații T. Tătăruş, Gheorghe Zănet, B. Mavrodin, Dumitru Tătăruş, M. Acomii, Ion Stângă, Constantin Voloagă, Gh. Ciocoiu, Petre Elisei, C. Stan, D. Tenu, D. Filip, N. Brumă, I. Bugan, G. Stan, N. Zlat, G. Nechifor, P. Neculiță, G. Neagu, S. Timofte, V. Vancea, I. Andrieş, I. Păun, T. Bucur, T. Colică, S. Bugan, C. Grancea, V. Bulgariu, G. Albu, I. Profir, S. Andon, M. Strat, I. Albu, B. Bogdan, A. Timofte, G. Deringă, C. Ciopei, G. Ciopei, G. Gaiță, C. Albu, F. Reşilă, I. Pandichi, V. Guşițeanu, G. Prodan, I. Andon, A. Iovu, N. Zanet, G. Vutcăneanu, P. Arhire, I. Creangă, I. Necula, G. Andon, C. Orzan, N. Axinte, V. Harabagiu, I. Cîrjan, Mic C. Cîrjan, N. Obreja, I. Vîrlam, G. Damian, I. Andrieş, N. Manolache, G. Bulgariu şi E. Hanțațuc.

Comuna Bălteni

Vasile I. Panainte, Mihai S. Alexandru, Constantin I. Bejan, Vasile Şt. Zota, Vasile N. Răduian, Gheorghe D. Dingu, Neculai S. Iliuță, Constantin V. Lazăr, Gheorghe T. Ciobanu, Toader I. Tătaru, Ioan S. Dediu, Neculai Gh. Tătaru, Gheorghe I. Mihalcea, Gheorghe Cojocaru, Teodor A. Condurache, Teodor Gr. Potoroacă, Vasile C. Condurache, Vasile I. Iosub, Vasile N. Ciobănică, Ion A. Ciobănică, Ştefan Gh. Pricope, Gheorghe T. Cardasim, I. Gh. Boghiu, Teodor Gh. Boghiu, Gheorghe Gr. Leahu, Teodor Gr. Leahu, Vasile D. Pascaru, Ion I. Romaşcu, Chirilă Pascaru, I. I. Braşuvianu, Ion A. Vasilică, Gheorghe C. Condurachi, Ion I. Braşoveanu, Vasile Gh. Gachi, Gheorghe P. Manea, Gheorghe V. Anton, Grigore M. Pintilie, Nec. P. Tănase, V. P. Tănase, Nec. Stângu, Ioan Oprea, Iorgu Maftei, Nec. Catinca, Gh. Poiană.

Comuna Blăgeşti

Gheorghe Miclea, Ion Moraru, Gheorghe Negru, Alexandru Nistor, Toader Paralic, Pavel Stavăr, Gh. Pâslaru, Toader Pâslaru, Ioan Păduraru, N. Prisecaru, Vasile I. Prisecaru, Alexandru Prisecaru, Andre Sauciuc, Dumitru I. Tănase, Lupu I. Tăbuş, Dumitru Tătaru, Iancu Țonea, Grigore Vasilache, Gh. Vasilache, Ion Văculescu, Gh. Văculescu, Vasile Vicol, Vasile Voicu, Ştefan Botezatu, Vasile I. Butunoi, Tudor Caraivan, Dtru Carp, Vasile Cimpoaie, Dtru Cârjan, Gh. Coman, Neculai Cozma, Gh. Damian, Filip Dima, Ion Dinu, Neculai Dîlcu, Alex. Ebert, Ioan Feraru, Ion Frațian, Gh. Gănceanu, Gh. Groza, Gh. Huțuleac, Pavel Iaşcovici, Toader Matei, Şt. Melinte, Alecu Melinte şi Iordache Miclea.

Comuna Bogdana

Plutonier Pantilie Pruteanu; Sergenți: Vasile Moroşanu, Vasile I. I. Palici, Neculai Ionescu; Caporal Ioan Novac;Soldați: Gheorghe C. Armene, Alexandru Anton, Vasile Anton, Vasile Armene, Gheorghe Baltag, Sava Baltag, Gheorghe Balica, Nicolae Balica, Vasile Balica, Ştefan A. Barbu, Vasile Barbu, Vasile C. Barbu, Gheorghe I. Băbăi, Gheorghe C. Bârcă, Constantin Berescu, Mihai Berescu, Gheorghe I. Bobei, Gheorghe I. Bole, Vasile I. Bole, Neculai Bole, Ioan Gh. Beşliu, Gheorghe Buciumaş, Constantin Buciumaş, Gheorghe Buciumaş, Neculai Bulgaru, Gheorghe Butnaru, Nedelcu Gh. Buța, Ioan Căpşuneanu, Gheorghe Căpşuneanu, Alec Cărăuş, Costache Cărăuş, Vasile Cărăuş, Constantin I. Chelmu, Gheorghe I. D. Chelmu, Gheorghe I. Chiriac, Constantin Cimpoeşu, Dumitru N. Cimpoeşu, Gheorghe Cimpoieşu, Costache Chiriță, Mihai Chiric, Ștefan Ciocan, Vasile Cioară, Gheorghe Cosma, Gheorghe Cosma, Vasile Cosma, Costache Cojiță, Ioan Cojiță, Dumitru Costin, Constantin Condurache, Ioan Cucu, Gheorghe I. Cucu, Vasile Clincu, Constantin Deleni, Dumitru Forțu, Alexandru Darie, Ioan Geantă, Ioan Gh. Ghiga, Ioan Ghiga, Gheorghe Irunca, Ioan Lepădatu, Gheorghe Lepădatu, Nicolae Moraru, Ioan Lupu, Ilie Lupu, Eni I. Marcu, Ioan Mocanu, Toader Mocanu, Gheorghe Moraru, Vasile Moraru, Gheorghe V. Mihăilă, Ioan Gh. Mihăilă, Gheorghe Mihalache, Vasile Mereuță, Constantin Mavriche, Gheorghe T. Munteanu, Ioan Mocanu, Nicolae Mereuță, Constantin Moraru, Nicolae Marcu, Năstase Marcu, Vasile Marcu, Ioan Melciu, Gheorghe Nistor, Constantin Olaru, Toader Olaru, Ioan Onuță, Ioan Onuță, Vasile N. Olaru, Vasile I. Olaru, Vasile Gh. Palici, Vasile I. I. Palici, Vasile Profir, Gheorghe Profir, Gheorghe Popa, Constantin Palici, Gheorghe Palici, Iancu Paiu, Toader S. Panfile, Vasile D. Palici, Pavel Popa, Gheorghe Pădure, Gheorghe Poiană, Gheorghe Pasla, Gheorghe Palici, Ioan Palici, Gheorghe Petrea, Haralamb Pruteanu, Ilie Rebengiuc, Gheorghe Rusu, Scarlat Spătaru, Ioan Gh. Strătilă, Gh. Sitaru, Vasile Tinică, Petrache Untu, Ioan Untu, Ioan Ursei, Constantin Vidinaru, Neculai Vidinaru, Dumitru Vasluianu, Toader Grecu, Vasile P. Balaur, Ștefan P. Balaur, Iordache Olaru, Andrei Sandu, Anton Apostu, Anton Mihai, Constantin Bighiu, Ion Bibia, Dumitru Costin, Anton Dobrescu, Petrea Diaconu, Vasile Ilie, Gheorghe Manole, Gh. Marin, Gheorghe Poştaru, Ioan Panciu, Ioan Popescu, Vasile Răduțoi, Stoean Stoean, Năstasă Stanciu, Ioan Tudoran şi Ştefan Țugulea.

Comuna Bogdăneşti

Satul Bogdăneşti: Constantin Angheluță, Gheorghe Angheluță, Ștefan Arsene, Toader Arsene, Grigore Avram, Vasile Balmuş, Ioan Bădărău, Gheorghe Băncianu, Gheorghe Cârcotă, Vasile Cernat, Dumitru Cozma, Gheorghe Diaconu, Grigore Diaconu, Gheorghe Donose, Vasile Donose, Dumitru Fârțănescu, Gheorghe Fieraru, Ctin Giurcanu, Costache Giuşcă, Gh.Giuşcă, Gh. Mătanie, Ioan D. Mata, Nicolae T. Mata, Toader Mata, Vasile Munteanu, Mircea Petrache, Toader Pahome, Vasile Pahome, Dtru Pletea, Vasile Pletea, Ilie Savin, Maftei C. Stângă, Nicolae Teodorescu şi Andrei Țăpoi. *Satul Vlădeşti:* Gh. V. Haram, Ioan Pâslă, Gh. D. Florea, Constantin Chiriac, V. Bădărău şi Neculai Pascal. *Satul Vişinari:*Gh. Donuță, Dtru Pascal, Gh. Burlaşu, Neculai Ferariu.

Comuna Bogdănița

Caporal Toader Vrânceanu, Ioan Bolia, Toader Cozma, Costache Costin, Ioan

Popa, Gheorghe Butnaru, Constantin Giurcanu, Enache Galeru, Vasile Mălanca, Vasile Onuț, Ioan Ursu, Toader Ursu, Gheorghe Ursu, Iordache Vrânceanu, Neculai Zugravu, Neculai Munteanu.

Comuna Boțeşti

*Satul Boțeşti:S*ergent Mihai Drăgălină: Caporal Radu Solomon: Soldați: Dumitru Parasca, Dumitru Ursu, Alexandru Hriscu, Vasile Bărbuță, Alexandru Nechita, Gheorghe Andrei, Ion Bârleac, Alexandru Iacob, Ştefan Leonte, Ştefan Lungu, Tudose Chetran, Matei Olaru, Vasile Nicolau, Mihai Ilie, Constantin Andrei, Jorj Alistar, Tudose Alistar, Constantin Başa, Grigore Bohotineanu, Costache Bălțățeanu, Jorj Broască, Alexandru Ioniță, Teodor Iordache şi Teodor Cioarec. *Satul Gugeşti:* soldați: Grigore Râşescu, Vasile Habet, Vasile Macovei, Dumitru Mancaş, Petru Mândru, Ioan Cărare, Alexandru Pogânceanu, Ioan Scutaru, Grigore Nistor, Ilie Negrescu, Ştefan Țurcanu, Eugen Pogângeanu, Gheorghe Macovei, Vasile Cărare, Gheorghe Ababei, Gheorghe Cobză, Jorj Bejenaru, Dumitru Vozdeschi, Vasile Radu, Ştefan Solomon, Constantin Macovei, Vasile Mihalache, Dumitru Nistor, Mihai Popescu şi Ştefan Pogângeanu.*Satul Porcişani:* sld.: Nec. Troncuț, Neculai Capmare, Tudose Toma, Tudose Vrabie.

Comuna Buneşti-Avereşti

Slt. Alexandru Th. Negrea; Sergenți: Grigore Manole şi Petru Pivniceru; Caporal A. C. Bălan. Soldați: Vasile A. Popescu, Mihai Gr. Mihai, Ion M. Vartolomei, Neculai M. Popa, Ion C. Munteanu, Ion I. Mihai, Gheorghe T. Mihai, Alexandru Popa, Costache Michiu, Neculai Iordache, Ştefan Moişanu, Vasile Th. Ciubotaru, Ion T. Mistreanu, Gheorghe Irimia, Grigore Bahrim, Gheorghe M. Popa, Dumitru Ungureanu, Toader Bahrim, Costache Luca, Gheorghe Crețu, Scarlat Zugravu, Neculai Cremene, Dumitru Ciobanu, Neculai Melinte, Toader Diaconu, Toader Chitic, Ştefan Enache, Costache Zaharia, Matei Popa, Adam Negrea, Ion Ulian, Sterea Ciobanu, Alexandru Ețcu, Ion Elena Mătase, Neculai Hariton, Costachi Luca, Gheorghe Grigoraş, Grigore I. Tănasă, Mihai A. C. Morariu, Mihai A. D. Pavel, Ion D. Petrescu, Neculai Bedregeanu, Gheorghe Gavril, Ion Acatrinei, Vasile Gh. Roman, Neculai Cocu, Ioniță Rămăşcanu, Ion Gavril, Toader Mocanu, Sofroni Jalbă, Vasile Zaharia, Constantin Paşcanu, Ion Stoleru, Gheorghe Săvescu, Toader Gavril, Toader Luca, Ştefan Luca, Dumitru Miftode, Neculai Ungureanu, Ion Solomon, Ştefan Cârlig, Costachi Cotelici, Mihai Vasilachi, Ion V. Alexa, Vasile T. Vartolomei, Alexandru Ungureanu, Gheorghe Moisă, Costache Şchiopu, Ion Buboi şi Vasile Diaconu.

Comuna Dimitrie Cantemir

Satul Grumezoaia: Col. preot Constantin Tolontan. Căpitani: Gheorghe V. Tolontan, Petru Tolontan, Gheorghe Romaşcu, Vasile Gh. Marcu, Constantin Beşliu, Petru Agarici şi Gheorghe Tărtăcuță. Slt.: Gh. Harnagea şi Gheorghe Marta. Lt.: Tudor Marta, Constantin Tabără şi Ion Tabără. Plutonier Toader Grapă. Sergenți: Ioan Marcu, Dumitru Samson, Vasile Stalinescu, şi Dima Barbăroşie. Soldați: Gh. Anițoaei, Gheorghe Barbăroşie, Vasile Barbăroşie, Ion T. Barbăroşie, Gh. Bernevig, Vasile Bernevig, Gh. C. Bita, Dumitru Bita, Toader Bita, Gh. Budescu, Gh. Cepoi, Constantin Gavril Cerchez, Ion Cerchez, Pintilie Cerchez, Ioan Chirițoi, Constantin Cleminte, Toader Constantin, Dumitru Drangoi, Neculai Drangoi, Ion Giurcănanu, Teodor Gh. Groapă, Ion

Harnagea, Grigore Hoha, Vasile Gh. Lascăr, Gh. Lascăr, Grigore Lascăr, Vasile Mănăilă, Gh. Mihalache, Gheorghe Mihalache, Dumitru Mârzac, Gh. Mocanu, Ion Mocanu, Ştefan Motaş, Gh. Neculau, Adam Neculce, Ion Orzan, Ştefan Palade, Costache Popa, Dumitru Popa, Alecu Poroşnicu, Gh. Râpanu, Haralambie Râpanu, Vasile Ştefăniță, Vasile Ştefăniță, Gh. Tărtăcuță, Neculai Tolontan, Toader Vasilache şi Gh. Vlase. *Satul Guşeței:* sublocotenent Alexandru Codreanu. Soldați: Dumitru Andrei, Iordache Balaban, Vasile Băsescu, Dumitru Bostan, Zaharia Şt. Bostan, Vasile Bulgaru, Gheorghe Chebac, Gheorghe Clit, Constantin Codreanu, Teodor Crețu, Toader Cutinici, Costache Florea, Lazăr Popa, Dumitru Petrea, Pintilie Popa, Gh. Pricop, Dumitru Racu, Constantin Ursache şi Ion Vieru. *Satul Hurdugi:* caporal Gheorghe Foca. Soldați: Iordache Aprodu, Iordache V. Ambrono, Iftene Ambrono, Gheorghe C. Bita, Dumitru Bita, Toader Bita, Vasile V. Botezatu, Vasile Ciochină, Vasile P. Cireş, Ion Dumitru, Pintilie Hobjilă, Constantin Marcu, Ion Melinte, Gavril Mitrea, Gavril Nedelcu, Gheorghe V. Nedelcu, Vasile Pandelache, Marinciu Popa, Toader P. Sava, Gavril Tolontan, P. Radu, G. Ivaşcu, M. Radu, I. Irimia, V. Dumitriu, I. Cireş, G. Rogozeanu, d. Acsinte, C. Aciu, I. Ştefănică, T. Mitrea, P. Ciochină, S. Aprodu, V. Butinici, N. Năstase, Gh. Acsinte, T. Cutinici, P. Ursache, C. Ciorea, N. Ursache, I. Diaconu, N. Scripcariu, V. Bulgaru, G. Clit, N. Telecan, N. Tichie, Al. Crâşmariu, T. Cavalgriu, Al. Giurgea, D. Bodea, G. Băuceanu, G. Moisă, A. Mihăilă, N. Nemțeanu, I. Alistar, N. Sandu, V. Farcaş, I. Emandi, C. Ambromo, V. Drangă, A. Hondru, I. Telecan, T. Crețu, V. Bălan, C. Stoian, I. Arhire, V. Botezatu, G. Chirică, A. Şişcăneanu, S. Prajica-Grigore, Vasile Deleanu, Emil Damian, Petre Stângă, Ion Cavaleriu, E. Catană, Vasile Bogdan şi Ion Neculiță. *Satul Urlați:* caporali: Gavril Popa şi Gheorghe C. Boboc. Soldați: Dumitru Telegan, Gheorghe Ababei, Nicolai Acatincăi, Ion Aioanei, Gheorghe P. Boboc, Gheorghe Doroftei, Ioan Ifrose, Vasile Luchian, Grigore Malica, Ion Marcu, Petru Mărculescu, Iancu Moisă, Ilie Mucea, Gheorghe C. Murgulescu, Vasile Neagoş, Vasile Panghioş, Gavril Rusu, Gheorghe Stălinescu şi Toader Tănăsilă.*Satul Plotoneşti:* soldați: Ctin Răşcanu, Ctin Fuior şi Toader Popescu.

Comuna Codăeşti

Toader Larie, Vasile Damian, Ioan Moldoveanu, Vasile Aruxandei, Gr. Iaşcu, Gr. Cureleț, Costache Burlacu, Ioan Moga, Gh. Pruteanu, Toader Moldoveanu.

Comuna Crețeşti

*Satul Crețeştii de Jos: M*aior Mihai Polcovnicu. Soldați: I. Balaban, Gheorghe Matei, Constantin Păunescu, Vasile Radu, Petru Şelariuc, Petru Şelariu, Neculai Baloş, Voicu Barbu, Gh. Cireş, N. Drăgănescu, N. Dumitrescu, C. Diaconu, Gh. Gh. Ionescu, Ioan Lupan, Ioan Paraschiv, Ghiță Petcu, Tudor Radu, Neculai Gh. Radu, Ioan Radu, Ioan M. Sandu şi Marin Toma. *Satul Crețeştii de Sus*: Vasile Atănăsoaei, Pavel Arsene, Vasile Gh Atănăsoaei, Alecu Albescu, Zamfir Bordea, Petrache Băican, Dumitru Şt. Băican, Alecu Băzgan, Artene Bunescu, Dumitru V. Bordea, Gheorghe Bobu, Ioan N. Bobu, Sava Benea, I. V. Cațichi, Gh. Coropcariu, Dumitru Cornea, Vasile Chiper, Irimia Cornea, I. I. Crețu, Iancu I. Crețu, Vasile T. Cristea, Theodor Dumitrescu, Vasile D. Droahnă, I. Gh. Darie, Mihalache Darie, I. Gh. Enache, Ştefan Enache, Simion Enache, Niță Filip, Neculai Fulga, I. D. Grigoraş, Gheorghe Dtru Grigoraş, I. Hotnog, Grigore

Iosup, Gheorghe Iosup, Ioan D. Ionescu, Neculai Al. Iancu, Gh. I. L. Luca, Costache Luca, Alecu Mocanu, Gh. E. Miron, Gh. I. Mocanu, Şt. Şt. Miron, Gh. Mocanu, Zamfir Moraru, Dtru Marcoți, Niță I. Moraru, Ioan S. Miron, Paraschiv Miron, Ioan D. Orzan, Ioan Gh. Orzan, Ioan V. Orzan, Ctin V. Orzan, Alecu V. Orzan, Neculai Popa, Ctin Petraşcu, Şt. Sofrone, Arghir Zbanţ, Gh. Th. Zbanţ, Şt. Zbanţ, Dtru Sandu, Gh. I. Zaharia, Nec. Timon, Dtru Trifan, D. Zaharia.

Comuna Cozmeşti, *Satul Fîstîci:* Lt. M. Condrea. Sergent Vasile Chiratcu. Caporal Ion Anton. Sold.: Dtru Belici, V. Belici, Gh. Bîrdan, Ion Bîrdan, Mihai Bobu, Ctin Bocancea, Nec. Bogdan, Petru Bogdan, Gh. Boicu, Vasile Boicu, Nec. Botan, Dumitru Bubulan, Gh. Busuioc, Gh. Busuioc, V. Bucătaru, Vasile Catană, Ion Ciocan, Şt. Ciocan, Vasile Ciocan, C. Coman, C. D. Corduneanu, Gh. I. Corduneanu, Gh. Corduneanu, Vasile Cuciureanu, T. C. H. Dănilă, Vasile Dănilă, Ion Deriş, Octavian Deriş, T. Deriş, D. Dohotaru, Alexandru Falica, Ion Falica, M. Falica, Ion Gavrilă, Mihai Huțu, N. Ibănescu, V. Ibănescu, V. Lungu, Gh. Macovei, N. Mandachi, V. Mandachi, V. Melinte V. V. Melinte, Ioan Mititelu, O. Mititelu, P. Pagu, Vasile Picioroagă, C. Poiană, I. Răileanu, Şt. Răileanu, I. Roman, V. Sima, V. Simion, Andrei Ungureanu, C. Ungureanu, Al. Gh. Ungureanu, Ctin Ungureanu, P. Ungureanu, I. Varvara şi Gh. Voicu.

Comuna Ciocani

Vasile Bertea, Ştefan Botez, Iftene Buruiană, Ioan Bitter, Alecu Cristea, Toader Gh. Crețu, Gheorghe V. Crețu, Vasile Caranga, Mardare Corodeanu, Nicolae Gh. Crețu, Petrache Coranga, Gheorghe Darie, Vasile V. Doru, Alexandru Ene, Toader Fanache, Ştefan Fanache, Gheorghe V. Hanganu, Grigore Florea, Ioan Ivan, Dumitru Iftene, Niculae Leonte, Ion Luncaşu, Ştefan Macovei, Dumitru Mardare, Nicolae Munteanu, Ioan P. Munteanu, Ioan Mardare, Mardare T. Negru, Ioan V. Obreja, Nicolae Prisecaru, Alecu Gr. Pricop, Ioan Pricope, Angheluță Păun, Ioan T. Roşu, Vasile Strat, Sterian Ştefănescu, Ştefan Tofan, Vasile Tofan, Iordache Tâmboi, Gavrilă Ungureanu şi Ion Varia.

Comuna Deleni

Satul Zizinca: Caporal M. Cărare. Soldați: V. Angheluță, I. Parpalea, Neagu S. Axinte, Toader Stănescu, Iorgu Dăniciuc, Gheorghe Aprodu, Ion Iordache, Alexa Axinte, Ene Ionaşcu, C. Ionaşcu, I. M. Dăniciuc, C. P. Rânghiuc, I. P. Rânghiuc, Andrei Dăniciuc, Gh. Străluciuc, D. Gh. Ranghiuc, Teodor Huidiu, M. Țuculea, Teodor Gh. Parfene, C. I. Dascălu, V. Pintilie, Gh. C. Martinic, Gh. P. Popa, I. Gh. Onofrei, Gh. I. Pană, I. D. Pană, Th. I. Dascălu, N. C. Neagu, Petre Sofrone, Gh. Pintilie, Gh. I. Eşanu, V. F. Buhuş, Iorgu Mihăilă, Gh. I. Grigore, Gh. Albu, Teodor Mihăilă, I. Ropotă, I. Crăciun, C. Durcan, Teodor Vologariu, Dumitru Pădurariu, Ştefan Chelariu, Ion Pădurariu, Neculai Şopotică şi Vasile Volocariu. *Satul Deleni: S*rg. Gh. I. Marian. Caporali: Gh. M. Cărare, Gh. C. Mircea. Sold.: Iordan P. Fighici, Alecu Coțac, Iancu Burghele, Ion V. Donosă, Gh. P. Danu, Gh. Mihoci, Sterian Gh. Neagu, Iancu Murguleț, Ctin Al. Ciulei, Th. P. Burghele, Paraschiv I. Popa, Gh. T. Neştian, Dumitru Sârghi, Ion I. Burghele, Savin Helgiu, Iancu S. Bârzu, M. I. Mavroian, V. V. Şt. Crăciun, Nic. Gâlie, V. Vălan, Andrei Ninu.

Comuna Dăneşti

Ion Albu, Vasile Ambrozie, Constantin Alexa, Vasile Ariton, Vasile Bicu, Ion Bordeianu, Neculai Buzalău, Grigore Buraga, Ion Bucur, Ştefan M. Botez,

Vasile C. Ciudin, Gheorghe Coroban, Vasile Coroban, Ion Crețu, Vasile Crețu, Gh. Crețu, Ion Crețu II, Vasile D. Ciudin, Ctin Calmadan, Vasile Costache, Gheorghe Dorneanu, Constantin Gorea, Dumitru Gorea, Gheorghe Gheorgheşanu, Constantin V. Gheorgheşanu, Ion Lupu, Constantin Munteanu, Neculai Moşuleț, Gheorghe Moşuleț, Nec. Moga, Zaharia Neagu, Alecu Perju, Vasile D. V. Popa, Gh. V. Popa, Ion V. Popa, Gh. Romaşcanu, V. Radu, V. Ştirbu, Gh. Stănescu, V. Ungureanu, Toader Uzarciuc, V.Uzarciuc, V. Vasiliu, Gh. Capodeanu.

Comuna Deleşti

Vasile Gache, Ştefan Iordache, Ştefan Lăcătuş, Ion Bradu, Gheorghe Dîmbu, Constantin Moldoveanu, Gheorghe Adochiței, Neculai Bita, Gheorghe Coman, Gheorghe Pantilimon, Gheorghe Ciolac, Neculai Negură, Neculai Ilie, Ion Rotaru, Vasile Costan, Gheorghe Doroftei, Iordache Pricopi, Ion Stativa, Vasile Roşu, Vasile Ilie, Vasile Ciobotaru, Ctin Strâmbu, Vasile Luca, Ion Tudorică, Gh. Moisă, Gh. Pricopi, Ctin Stativă, Ctin Pantelimon, Vasile Parfene, Neculai Gache, Mihai Alistar, Ion Grosu, Ion Doroftei, Ion Chirica, Ion Şchiopu, Ion Ilieş, Ion Agapi, Dtru Coman, Vasile Albescu, Neculai Gache, Vasile Coşciug, Dumitru Negruş, Petru Spumă, Luca Ciolac, Ştefan Isăilă, Ştefan Boca, Gheorghe Parfene, Ion Pricopi, Vasile Huhu, Cotin Brînză, Ştefan Popa, Vasile Alistar, Ştefan Păsărică, Ion Negruş, Ctin Romaşcanu, Gh. Florea, Vasile Mazga, Ion Lăcătuş, Vasile Brânză, Constantin Ilie, Gh. Dumitraşcu, Şt. Pricopi, Ctin Huhu, Ctin Coman, Ion Dobranici, Manole Doroftei, Constantin Cărare, Gh. Dorobăț, Ion Gafița, Gr. Ene, Gh. Ştefircă, Ion Pruteanu, Alex. Dîmbu, Gheorghe Spumă, Constantin Baban, Ioan Conduleț, Neculai I. Popa, Gheorghe Grigoruță, Neculai Andrieş, Nec. Hriscu, Ilie Codreanu, Ioan Tudorache, Gheorghe Botezatu, Gh. Munteanu, Grigore Hriscu, Vasile I. Hriscu, Alexandru Dîbu, Vasile P. Hriscu, Andrei Pintilie Vasile, Gheorghe V. Sahaidac, Vasile Dîbu, Vasile Zatangă, Pintilie Fandarac, Pantilimon Fandarac, Casim Oprea, Gh. Țugui, Vasile Gh. Cavalciuc, Ion Cavalciuc, Petru P. Geantău, Vasile Preda, Gh. G. Cârcu, Ctin Sahaidac, Nec. Dumitraşcu, Dtru Gaiță, Ion Manoilă.

Comuna Dragomireşti

Satul Doagele: Ion Gh. Năstac, Iorgu Togar, D. Aboua, Gheorghe I. Dorobăț, Vasile Gh. Pascal, Nicolae A. Iacob, Ion Gh. Lisa, Gh. Ungureanu, Ion Păscălin, Alecu I. Gliga, Ion M. Sârbu, A. Sârbu, Dumitru Nistor, Nicolae N. Toea, Iordache Mighiu, Nicolae N. Ghiur, V. D. Cornea, Alexandru Luca, Dtru Luca, I. Botizatu, Gh. Stanciu, V. Cornea, V. Vasilichi, Gh. Bighiu, V. Stoina, V. Pintilie. *Satul Dragomireşti:* M. Vârlan, C. Cercel, Gh. Codău, V. Condoe, C. S. Unguru, Gh. Şerban, V. Gh. Avasilcăi, V. A. E. Vârlan, V. Achelaraftei, D. Gh. Bosnea, Gh. Akitefzoiu, I. E. Păscălin, N. P. Păduraru, A. I. C. Şerban, V. D. Cernea, V. Antochi, Gh. Gh. Lungu, I. Onu, Gh. N. Băisan, Gh. Bighiu, T. Turcu, Gh. Popa-Burghelea, Gh. Măciucă, V. A. C. Bighiu, V. P. Bighiu, Gh. Ilie Văraru, I. Turcan, N. Nanea, N. I. Ababei, V. Eamandi, Gh. I. Verga, I. I. Năstac, C. I. Vajaian, Gh. I. Păsărică, Gh. V. Bighiu, Gh. I. Cociorvă, Gh. Gr. Ghelțu, Alistir Țurcan, Al. Gh. Cornea, Iancu Şt. Avasâlcăi, I. Gh. Covrig, Manole Gh. Cornea, D. I. Cojoc, A. Gh. Condur, V. Grigoraşcu, D. Şerban, Gh. Lepădatu, Gh. C. Turcu, Iorgu Zota, Iancu Gh. Ungureanu, Ion Năstac, Iorgu T. Ongar, D. A. Bour, Gh. V. Vârlan, Ispir V. Cosma, V. I. Cornea, Gh. Iordan Dorobăț, V. D. Păscălin, N. A. Iacob, I. Turcu şi D. Sârbu. *Satul Rădeni:*

Numele sunt preluate de pe monumentul eroilor din 1916-1919 şi 1941-1945, realizat cu contribuția financiară a familiilor Ion Chirilă, Gheorghe Chirilă, Jenică Chirilă, Neculai Chirilă, Mihăilă şi Lăcătuş, fără precizarea gradelor militare sau a războiului la care au luat parte: Ion Chirilă, Alexandru Chirilă, Grigore Răileanu, Ion V. Crețu, Constantin Haralambie, Gheorghe Rusu, Ion Gheață, Constantin Hriscu, Dumitru Rusu, Ion Rusu, Nicolae Mihai, Nicolae Maftei, Gheorghe Mihai, Dumitru Crețu, Ion Antochi, Constantin V. Neculcea, Contantin Gr. Neculcea, Nicolae Negru, Neculai Mihai, Neculai Hrib, Mihai Rusu, Ion Poroşnicu, Alexandru Lăcătuş, Grigore Dumitrică, Nicolae Bou, Ion Bou, Ion Bojăscu, Alexandru Rusu, Costică Metanie, Petru Pădure, Ion Tănase, Ilie Ursache, Ion Verca, Ion Dorobăț, Constantin Gheorghiu, Dumitru Hulubă, Costache Munteanu, Iancu Bârsan şi Constantin I. Stoica.

Comuna Drânceni

Costică Brădiceanu, Anton Botezatu, Vasile Huştiuc, Hristache Mistreanu, Petrache Mistreanu, Sofronie Onofrei, Alexandru Porumbeanu, Gheorghe Sănduță. *Ostaşi din Ghermăneşti şi satele componente* căzuți în război: Vasile Arhire, Vasile Axinte, Ion Afloarei, Vasile Acatrinei, Vasile Alexandrache, Ion Bejan, Gheorghe Buştiucel, Ion Butnaru, Vasile Bârcă, Dumitru Budescu, Gheorghe Buştiuc, Toader Buştiuc, Ion Buzdugan, Haralambie Chetran, Gheorghe Cluparcă, Ion I. Coşescu, Vasile Coşescu, Ion S. Coşescu, Ilie Coceandău, Ion Dudeanu, Ion Ignat, Ion Iosub, Neculai Ilie, Mihai Oniță, Ştefan Onofrei, Neculai I. Petrea, Ion Lăcătuş, Gheorghe Lemnaru, Alexandru Lemnaru, Aurel Lemnaru, Vasile I. Lovin, Vasile N. Lovin, Gheorghe T. Luca, Mihai Luca, Ion Langa, Ion Lemnaru, Gheorghe I. Luca, Gh. Lupaşcu, Alexandru Manole, Alexandru Mistreanu, Haralambie Mistreanu, Ion Mistreanu, Gheorghe T. Mihail, Gheorghe N. Mihai, Vasile Mihai, Ion Negru, Dumitru Negru, Ştefan Nanea, Vasile Năstase, Sandu Oprea, Gheorghe Trandafir, Vasile Trandafir, Mihai Petrache, Gh. Pisaltu, Vasile Sălăvăstru, Ştefan Sănduță, Dumitru Ungureanu, Gh. Vartolomei, Nec. Vâscu, Vasile Zbârnă, Ion Zaharia.

Din inițiativa preotului Corneliu Mazilu, susținut de enoriaşii din parohie, s-a ridicat un monument al eroilor, în anul 1990, în localitatea Râseşti: Vasile Frunză, Vasile Bahrim, Scarlat Hangani, Dumitru Marincea, Vasile A. Mistreanu, Costache Gr. Negru, Iordache Istrate, Gheorghe Şt. Stoica, Constantin Dănilă, Neculai Iancu, Vasile Iancu, Ion S. Mistreanu, Ion V. Sănduță, Ion Tănasă, Neculai Grigoriu, Ion S. Marin, Vasile V. Brădicescu, Neculai Munteanu, State Dănilă, Tudorache Golic, Gheorghe M. Dănilă, Chirică Mândru, Gheorghe N. Dănilă, Cristache Spătaru, Nistor Vasilache, Marin Grigoriu, Ion Şt. Burhuc, Gh. Mistreanu, Iancu Cleminte, Costache Iacob, Ilie Jora, Costache Spătaru şi Andrei Chirițoiu.

Comuna Epureni

Satul Epureni: Ion Bularda, Constantin Caranfil, Mihai Caranfil, Petrache Costanda, Haralambie Damian, Mihai Dinovici, Vasile Damian, Gheorghe A. Enache, Gheorghe Enache, Costache Feraru, Stan Filoti, Costache Fortu, Neculai Fortu, Gheorghe Gâdei, Ioan Hulub, Dumitru Ilie, Ioan A. Ivan, Neculai A. Ivan, Alexandru Lupeş, Gheorghe I. Lupeş, Ioan I. Lupeş, Ioan V. Lupeş, Gavrilă Maftei, Dumitru C. Menghe, Dumitru Meşteru, Dumitru Nedelcu, Alexandru Niță, Andrei Niță, Gheorghe Nohit, Alexandru Panica, Vasile Panica,

Vasile I. Panica, Alexandru Paşcanu, Neculai Sârghi, Simion Ştefănuţă, Toader Ştefănuţă, Ion I. Toma, Ctin Toma, I. Tudorachi, Nec. Tudorachi, I. Unguru. M. Vladcovschi. *Satul Bârlăleşti:* Mic Ion Aftene, Dumitru Băbuţă, Neculai Băbuţă, Dumitru D. Bucuci, Ioan Chiru, Ion Corcodel, Petrache Florea, Ene Guliman, Petrea Holban, Gheorghe S. Mihai, Ion Mihai, Ion Gh. Mihai, Mihai S. Rusu, Toader Mihai, Tofan Mitrea, Dumitru Mârzac, Alexandru Necula, Neculai Radu, Ignat Rotaru, Constantin Samson, Neculai Samson, Tănase Păpuşoi, Sandu Tănase şi Toader Tănase. *Satul Bursuci:*Toader Botaş, Toader Costanda, Dumitru Enache, Dumitru Gheorghe, Costică Grigoraş, Constantin Dunca, Ctin Luca, Gh. Luca, Dtru Miron, Ilie Miron, Mihai Miron, Toader Miron, V. Miron, C. Notaru, Ion Petre, Nec. Pricop, Petrache Rusu, Ion Siminescu, V. Todică, V. Vasile, Ene Zebega. *Satul Horga:* Toader Bădrăgan, Ion Braha, Neculai Coşeru, Dumitru Florea, Andrei S. Maftei, Toader M. Maftei, Iordache Maftei, Constantin Gh. Mihăilescu (Mihăileanu), Manole Moisa, Gheorghe Oprea, A. I. Păsărică, Gh. Gh. Păsărică, Sandu A. Prisecaru, Ctin Simion, Petru Tudorache şi Maftei (Costică) Ursu.

Comuna Fereşti: Nec. Dragomanu, Costică Lupu, Gh. Postolache, Ion Oboroceanu, Nec. Filip, Gh. Moşuleţ, Nec. Zailic, Ion Sofianu, Gh. Strufangă, Ion Hurjui, P. Manole, Sandu Boncu şi Ion Ignat.

Comuna Fălciu

*Târgul Fălciu: C*pt. dr. Vasile Răşcanu; Locotenenţi: Alexandru Budac, C. Tabără, C. Nistor, M. Popescu, Andon Creangă, şi Dumitru Dumitrescu; Sublocotenent Constantin Hanganu; Plutonier Alexandru Porumbeanu; Sergenţi: Gheorghe Onu, Panaite Ciobanu, Constantin Ciuntu, Simion Mihăilescu, D. Dumitrescu, L. Melixon şi Vasile I. Za; Caporali: Gheorghe Plop, Gheorghe Manolciu, Vasile Şuvoială, Constantin Popov, Grigore Cardaş, Mihai Lupu, Ioan Albu, Ioan Dumitriu, Ioan Za şi Vasile Stoica; Soldaţi: N. Hrişcă, Ioan Şuvoială, Constantin Tivdă, Constantin Colceru, Haralambie Goliţă, Simion Colceru, Ioan Catali, Ioan Tamaş, Vasile Marin, Ioan Dima, Ioan Luca, Ion Manolciu, A. Roman, V. Vorovancă, I. Paraschiv, I. Spiridon, I. Nistor, I. Lupu, C. Rusu, N. Bârzu, N. Florea, V. Stoica, I. Vădeanu, I. Păsărel, Grigori Ciuchilan, N. Lupu, C. Zbanţ, C. Voinea, Alexandru Văleanu, Ion Grigoriţă, Ştefan Stan, Ion Stan, Ion Axente, Ion Movilă, Filip Botezatu, Ion Hrişcă, Toader Bulgaru, Grigore Mihordea, S. Religman, Vasile Zisu, Vasile Mocanu, Vasile Mocanu, Constantin Donosă, Iordan Drăghici, Alexandru Brahă, Toader Corovancă, Mihai Ciobanu, Grigore Carson, Ion Creangă, Ioan Chisa, Constantin Toma, Grigore Lupu, Vasile Grigoriţă, Constantin Gâlcă, Grigore Hrişcă, Grigore Hristian, Vasile Jidanu, Ion Marin, G. Gâlcă, Vasile Mălăiescu, Mihai Topor, Alexandru Mitrofan, Simion Zală, Ion Danciu, Toader Mardare, Mihai Măicanu, Mihai Cuşai, Vasile Mitrovici, Grigore Olaru, Grigore Itu, Mihai Pintea, Dumitru Gheorghiu, Eni Scarlat, Nicolae Zbanţ, Simion Ştefan, Ion Ilie, Ion Tudorache, Grigore Vârvara, Grigore Hristian, Dumitru Tălmaciu, C-tin Goliţă, Nicolae Şuvoială, Mihai Spiridon, Petre Dulcină, Simion Paraschiv, V. Nazarie, C-tin Pintilie, V. Manolaciu, Gr. Cocindău. *Satul Bozia* (nume înscrise pe monumentul eroilor): Andrei Nicolae, Ion Gheorghe, Ion Ion, Vasile Alecu, Toader Vanea, Ion Constantin, Vasile Mihai, Nicolae Mihalache, Năstase Mihalache, Constantin Vasile, Gh. Matei, Gh.Dumitru, Nic. Gheorghe,

Ion Alecu, C-tin Mihai, Vasile Gh. Mihai. *Satul Rînzești* (eroi înscrişi pe peretele exterior, la intrarea în biserică): Plt. Gheorghe S. Colceriu. Srg.: Grigore D. Croitoru, Gheorghe A. Popa, Neculae V. Istrate, Vasile D. Poroşnicu, Ioniță V. Stafie, Neculai T. Palade, Neculai V. Gogoaşă, Năstase I. Vicol, Neculai Gh. Popazu, Neculai V. Istrate, Vasile S. Mardare, Iancu M. Apostu, Dionisie Gh. Vicol, Pavăl S. Tochioae, Gh. A. Vrabie, Ene Gh. Ocneanu, D-tru V. Balmuş, C-tin S. Forțu, I. Chiosa ; Caporali : V. Gh. Tofan, Lazăr Darie şi V. Gîlea.

Comuna Fruntişeni

Sotir Gheorghiu, Ion Mârza, Petrache Puşcaşu, Neculai Chitic, Ştefan Galeru, Luca Olaru, Gheorghe Cozma, Vasile Dumitru, Costică Iftimie, Ion Costică, Gheorghe Costică, Viorel Năstase, Gh. Mocanu, Gh. Groza, V. Verga, Gr. Velea, Ion Puşcaşu, Gh. Chiriac, Ilie Nechita, Iordache Verga, Gh. Mihalache, V. Tudorache, Gh. Onel, Nec. Costică, Tănase Nechita, Costică Beteagu, I. Puțureanu şi T. Matei.

Comuna Ghermăneşti

Mr.Dtru Trandafirescu; Sld.: V. Aaxiniei, V. Acatrinei, Z. Afloarei, V. Alexandrache, V. Arhire, I. Bejan, G. Bustiucel, I. Butnariu, Ctin. Chiparcă, I. Coşescu, V. Coşescu, C. Grecu, I. Ignat, V. Bârcă, D. Bunescu, C. Buştiuc, T. Buştiuc, Ctin. Coşescu, I. S. Coşescu, I. Dudeanu, S. Iacob, N. Ilie, I. Iosub, A. Porumbeanu, I. Afloarei, I. Buzdugan, Ion Coceandău, I. Lăcătuş, A. Serdaru, V. Pascal, I. Langa, C. Lemnaru, I. Lemnaru, V. Lovin, C. Luca, C. T. Luca, C. Lupaşc, M. Luca, A Manole, A. Mistreanu, C. Mihai, C. N. Mihai, I. Mistreanu, S. Mihai, V. Mihai, Şt. Nanea, V. Năstasă, V. S. Năstasă, M. Onița, S. Oprea, B. Petrea, N. I. Petrea, G. Pisaltu, Hristache Nişteanu, Gh. Sănduță, Onofrei Sofronie, I. Porumbeanu.

Comuna Gherghești

Sergenți: Constantin I. Cordescu, Neculai Tătariu, Dumitru Mihalache şi Constantin Ibănescu; Caporal Ioan S. I. Scînteie; Soldați: Ioan Gh. Epure, Vasile Gh. Nicoară, Ioan Vornicu, Moisă Bolohan, Gheorghe Hurmuz, Neculai Nascu, Petrache Puşcaşu, Vasile N. Marin, Vasile Postolache, Neculai Bucşă, Gheorghe Cazacu, Ilie Pravalici, Toader Stancu, Dumitru Pravaliciu, Iordache Alexa, Vasile Bicu, Neculai Bârnoagă, Ioan Palachiu, Neculai Gherghescu, Ifrim Ibănescu, Neculai Epure, Ioan Berescu, Ioan Chiriac, Gheorghe Călin, Constantin Micu, Petrache Pădure, Gheorghe Trişcariu, Chiriac Epure, Vasile Ibănescu, Constantin Iuraşcu, Neculai Micu, Anghelachi Muliga, Gheorghe P. Popa, Victor Mandache, Cezar Puşcaşu, Gheorghe Mandache, Gheorghe Gherghescu, Vasile I. Epure, Iordache Obreja, Gheorghe Obreja, Gheorghe Micu, Gheorghe A. E. Stoica, Constantin Burcă, Ioan Mindinică, Gheorghe Bosnea, V. Cojocariu, Alexandru I. Epure, Ioan Bolohan, Costache D. Bucşă, Miron S. T. Stoica şi Iorgu M. Stoica.

Comuna Găgeşti

Satul Găgeşti: Costache Berghiu, Neculai Hascana, Ion Profir, Gheorghe Zala, Gh. Moisă şi Sterian Guțu. *Satul Giurcani:* Vasile Andrei, Dumitrache Maslea, Neculai Maslea, Maxim Begiu, Toader Coman, Frumuzache Sârbu, Grigore Iancu, V. Stafie, D-tru Ungureanu, Mihai Butcaru, Hristache Manea şi Costică Mircea. *Satul Peicani:* Gheorghe Andrieş, Ion Plăcintă, Vasile Buta, Constantin Popa, Grigore Uja, Toader Uja, Mache Uja, Manole Moldoveanu şi Mihai

Scarlatache. *Satul Tupilați:* Dumitru Ciubotaru, Frumuzache Marin, Neculai Ciorbagiu, Frumuzache Ciobotaru, Gheorghe Chicu, Marin Chicu, Dumitru Mihai, Ion Mihai, Frumuzache Cimpoieşu şi Gheorghe Şoimu.

Comuna Gîrceni

Plutonier C. Bujor. Sergenți: Constantin Marinică, Simion Lionte şi Gheorghe Mâță. Caporali: Constantin Oatu şi Vasile V. Sofronia. Soldați: Vasile V. Ariton, Neculai V. Costandache, Neculai I. Vrabie, Gheorghe I. Vrabie, Gheorghe Th. Popa, Gheorghe V. Manole, Costache Gh. Vârlan, Dumitru Văcaru, Gheorghe-Alexandru Bîrgău, Gheorghe V. Condurat, V. Th. Săroiu, Alexandru Gh. Băisan, Costache I. Gabără, Grigore Gh. Costandache, Gheorghe N. Popa, Gheorghe Gh. Mâță, Gheorghe V. Condurat, Neculai G. Boroagă, Costache P. C. Petrilă, Grigore P. Gh. Petrilă, Gheorghe C. Mâță, Vasile V. Sofronie, Grigore V. Toma, Costache O. Gh. Mănică, Ion Isidor Băisan, N. N. Săroiu, Gheorghe Vrabie, Neculai N. Manolache, Neculai Mihăilă, Gheorghe C. Oatu, Toader Vintilă, N. Trofin, Neculai Ciomârtan, Costache V. Costandache, Ştefan Crăciun, Vasile E. Cazacu, Andrei Cucoranu, Iordachi Solomon, Costel Carp, Grigore Gh. P. Petrilă, Gh. V. Sofrone, Neculai I. Tofan, Grigore Tiron-Lache, Constantin Gr. Oatu, Vasile Gr. Oatu, Costache V. Holtea, Grigore A. Boroda, Grigore I. Chirilă, Neculai V. Mâță, Sava I. Solomon, Gheorghe V. Coman, Gheorghe C. Lionte, Iancu I. Dănilă, Simion N. Bivol, Iancu A. Ghilimei, Gheorghe F. Haraga, Gheorghe C. Tomescu, Dumitru Cazacu, Iftimie V. Cimbală, Gheorghe I. Chirilă, Gheorghe Al. Caltea, Alexandru D. Breazu, Neculai I. Anghel, Grigore V. Toma, Gheorghe N. Lache, Gheorghe V. Oatu, Vasile Gr. Cimbală, Gheorghe Gh. Băisan, Toader N. Mâță, Vasile N. Mâță, Ion I. Olaru, Iftimie C. Drăgescu, Vasile Gh. Leonte, Gheorghe I. Păduraru, Neculai Gh. Păduraru, Grigore D. Ciobanu, Costache Tiron-Lache, Ioan Gh. Grosu, Costache Gh. Tomescu, Neculai I. Sofronie, Vasile Gh. Condurat, Costache N. Oatu, Costache-Gheorghe A. Caltea, Costache Carp-Popa, Dumitru A. Breazu, Gh. Gh. Ariton, Costache Butnaru, Nec. Gr. Tiron, Nicolae Trofin şi Gh. Păduraru.

Comuna Grivița

Constantin Paiu, Ion Tăbăcaru, Vasile Kiriță, Ioan Mereuță, Vasile Vaman, Neculai Rotaru, Ion Rotaru, Iordache Neagu, Gheorghe Ginghină, Neculai Gociu, Călin Furmuz, Ion Silion, Gheorghe Manole, Gheorghe Neacşu, Gheorghe Baldea, Ion Covrig, Constantin Tătaru, Ion Brânzoi, Simion Iacob, Ion Oprişan, Ion Chihae, Ilie Butunoi, Constantin Hurmuzeanu, Ion Popescu, Ion Broştic, Toader Chiru, Gheorghe Enache, Ion Câmpanu şi Gheorghe Ghelțu.

Comuna Hoceni

Satul Bărboşi: Gheorghe Apostu. *Satul Deleni:* Dumitru Focea şi Toader Filimon. *Satul Hoceni:* Gheorghe Catană, Ioan Babaliga, Ion Bolboceanu, Vasile Ciuraru şi Ștefan Sârghi. *Satul Oțeleni:* Vasile Scurtu, Petru Oțel, Alexandru Drăgunoi, Ștefan Penişoară, Ioan Scurtu, Ioan Ciomaga, Petru Buzdugan, Dumitru Chirică, Constantin Lăcătuşu, Ion Lăcătuşu, Vasile Lăcătuşu, Panaint Popa, Dumitru Cărare, Dumitru Cotae, Gh. Iacob. *Satul Șişcani:* Teodor Marta, Ştefan Mocanu, Alexandru Mircea, Gheorghe Popa, Gheorghe Popica, Vasile Spulber, Ioan Mandachi, Ioan Tănasă, Ctin Oțel, Dtru Mocanu, Dtru Dima, Gh. Mircea, Şt. Savin, Gh. Iacob şi Nec. Cehan. *Satul Tomşani:* Gh. Hobincu.

Oraşul Huşi

În Cimitirul eroilor sunt gropi comune, în care au fost înhumați ofițeri, subofițeri, sergenți, caporali, fruntaşi şi soldați ce au fost grav răniți în campaniile militare din toamna anului 1916, internați în Spitalul din Huşi pentru vindecare, precum şi cei care au fost decimați de tifos exantematic şi febră tifoidă recurentă în iarna anilor 1916-1917. Tot aici sunt înhumați bărbații şi femeile care au avut sarcina să se ocupe de cei răniți şi bolnavi.

Comuna Ivăneşti

Satul Coşeşti: Sergent Pintilie Doltu. Caporal Vasile Luca. Soldați: Pintilie Doltu, Gheorghe Băcăoanu, Vasile Băcăoanu, Ion Popescu, Neculai Plopu, Neculai Căldăraru, Constantin Pricop, Ioan Doroftei, Ion Pandelea, Gheorghe Goga, Neculai Pienescu, Ion Munteanu, Neculai Chifor, Anton Alexa, Ion Ciolac, Constantin Pruteanu şi Vasile Chifor. *Satul Ivăneşti:* sergenți: Nicolae P. Topa, Dumitru Gh. Butnariuc şi V. Spiridon. Caporali: Nic. C. Solomon, Gh. Chiper, Mihai Mardare, Ctin Popa. Fr.: Nicolae V. Calu şi Mihai V. Calu. Soldați: Gh. Livadaru, Mihai Obreja, Vasile Burlacu, Constantin Vasilica, Vasile Mesenciuc, Ioan Paveliuc, Constantin Solomon, Ioan Gâlcă, Ioan Anton, Vasile Baicu, Mihai Obojoc, Gh. Ciovnic, Gh. Miron, Zeilic Rolfles, V. Răileanu, Cezar Chiriac, Toader Ropotă, Ioan Gh. Filaret, Vasile Damian, Nec. Măciucă, Dtru Filaret, Vasile Ropotă, Alex. Hatmanu, Gh. Paveliuc, Ctin Onuc, Ioan Baciu, Ctin Chiriac, Gh. Cojogaru, Vasile Pascariu, Ion Vicol, Dtru Gavril, V Militaru, V. Beraşu.

Comuna Iveşti

Satul Iveşti: Ion C. Albu, Manolache S. Albu, Gheorghe Avanu, Ion C. Bălan, Năstase I. Bejan, Negrea I. Bejan, Vasile I. Bicher, Stan Botez, Ion O. Chiriac, Gheorghe Cristea, Ion D. Dabija, Toader M. Drăghici, Constantin V. Gheorghiță, Gheorghiță C. Ghilimei, Tănase T. Gurău, Vasile R. Huzună, Neculai N. Ilie, Constantin Şt. Ion, Ion Gh. Iordan, Dumitru G. Mocanu, Ioniță Gh. Neacşu, Constantin C. Neagu, Ion O. Nechita, Gheorghe I. Onică, Iftenie C. Pancu, Ion Gh. Piciu, Ion Şt. Piciu, Ion D. Pricop, Ion V. Prisecaru, Ion Costache Radu, Ion I. Radu, Apostu E. Sava, Constantin I. Sava, Ion Gh. Sava, Ion Iancu Stanciu, Dumitru C. Vişan, Ion C. Vişan, Vasile I. Vişan, Vasile Huzună, Ion Dobrin, Ion Balaban, Ion M. Avanu, Gheorghe Nechita, Ion Vişan, Constantin (Costache) Radu, Ion M. Nechita, Ion C. Bălan, Ion D. Dabija, Ion Gh. Piciu şi Ion I. Radu. Pe monument mai sunt înscrişi şi eroi din alte localități: Gheorghe Vârlan, Dumitru Gh. Obreja, Ion Zamfir, Gheorghe Bâclea şi Vasile Gheorghe. *Satul Pogoneşti:* Gheorghe Marta, Apostu Groza, Costin Calal, Enache Munteanu, Gavrilă Ciurăscu, Gheorghe Antoche, Gheorghe Bălan, Gheorghe Lupu, Gheorghe Pavel, Gheorghe Petre, Gh. Ursu, Ion Cobzaru, Ion Enache, Ion Iordache, Ion Popescu, Ion Stanciu, Ion Toader, Ion Ursu, Iordache Enache, Iordache Pascu, Năstase Oprea, Neculai Andronic, Neculai Gheorghiță,Nicu Ciurăscu, Odisei Iordache, Panainte Şerban, Ştefan Podoleanu, Toader Groza, Vasile Andrei, Vasile Enache şi Ion Constantin.

Comuna Lipovăț

Satul Chițoc: Ştefan M. Dominte, Gh. Samoilă, Vasile C. Onuță, Enache Avasilcăi, Gh. S. Nițoi, Ion V. Crâşmaru, Gh. S. Onuță, Gh. I. Teslaru, Ene C. Dominte, Roman Matei, Vasile S. Nițoi, Neculai Gr. Boţ, Gheorghe S. Avasâlcăi, Vasile S. Dominte, Gheorghe Bulgaru, Gheorghe Gh. Huncu, Petru Bogatu, Toader Bogatu, Costea Ilie, Gheorghe C. Aanei, Toader Onuță, Ştefan I. Huncu, Neculai Cotârci, Dumitru Iacob, Dumitru Nicuță, Mihai Ciuraru, Vasile Vasiliu, Toader Acăloaei, Neculai I. Cochileț, Gheorghe N. Cochileț, Ştefan T. Paveliu, Constantin Boţ, Ion Dinu, Iancu Gruia, Ion Gh. Hristea, Simion Gh. Rusu, Costică M. Nițoi, Ion Gh. Bucuță, Gheorghe Țibuleac, Toader T. Hâncu, Ştefan S. Hâncu, Neculai Gh. Hâncu, Ion N. Iacob, Toader T. Nițoi, Ion C. Nițoi, Vasile Negară, Gheorghe Şt. Onuț, Alexandru Şt. Onuț, Gheorghe T. Paveliu, Toader Purice, Ion Pricop şi Toader N. Rusu. *Satul Corbu:* Dumitru Boţ, Ştefan Palici, Gheorghe Enache, Neculai Buzatu, Simion Eşanu, Vasile Țibuleac, Neculai Țibuleac, Ion Țibuleac, Alecu Țibuleac, Gh. Bugeac, Gh. Străluciuc, Iftimie Bugeac, Nec. Străluciuc, Nec. Bârnoschi, Gheorghe Bârnoschi, Toader Fecioru, Ionel I. Croitoru, Ion Butucel, Simion Pauliuc, Constantin Pauliuc, Gheorghe Mocanu, Ion P. Gorea, Gh. I. Bârnoschi, Toader Bugeac, Ştefan Pantaze, Gh. Coman, Ion Bârnoschi, Alex. Băhnăreanu, V. Bordianu, Ilie Bordeianu, Nec. Grigore, Gh. Mutuzuc, Enache Avasilcăi, srg. Romeo Hr. Aivănesei, Jan Gh. Iacob, Alexandru T. Bordeianu, Pavel Țibuleac, sergent Ion Oloniuc şi Mina Paiu. *Satul Lipovăț: C*ăpitan Simion Ifrim. Sergent Gh. Şt. Ionaşcu. Soldați: Gh. Buhuşi, Gh.e Neagu, Şt. Ursache, Andrei Radu, Ifteni Buceag, Ion Gh. Diaconu, Ctin Gh. Ichim, Ion Rancea.

Comuna Măluşteni

Slt. Sandu Chiosa. Cap.: V.Vasilache, Toader Gherghescu şi V. Buzilă. Sld.: V. Coşniță, Ion Muntianu, Gh. Dogariu, Toader Trifu, Dtru Racoviță, Spiridon Goga, Ioan Stoian, Alexandru Budacă, Ştefan Istrate, Gheorghe Guriță, Ioan Chebac, Alecu Gherghescu, Ioan Leu, Neculai Istrate, Gheorghe Chebac, Ștefan Varvara, Andrei Leu, Vasile Gilea, Laurent Buşilă, Ioan Smadu, Vasile Guriță, Gheorghe Gherghescu, Toader Bejan, Gh. Pasargiu, Ioan Bonta, Dumitrachi Ursu, Ctin Ciobotaru, Ioniță Talpă, Ion Zonte, Ioan Donosă, Ioan Modiga, Ioan Blănariu, Neculai Cojocariu, Stoian Ursu, Vasile Pintilie, Ion Diaconu, Mihai Filiuță, Neculai Şuşman, Haralamb Talpă, Manolachi Zonte, Sterian Ursu, Ion Cristea, Ioan Ciobotariu, Gh. Potop, Gh. Samson, Ion Ursu, Niță Dragomir, Dtru Manzu, Gh. Antohi, Gh. Modiga, Alex. Popa, Petcu Antohi, Nec. Ştefan, Ioan Bontaş, Ioan Stafie, Ctin Leu, Gh. Mihalachi, Ioan Tăbăcaru, Gh. Țicău, Gavrilă Balmuş, Iordachi Istrati, V. Bujoreanu, Nic. Cazacu.

Comuna Micleşti

Satul Miclești: caporal Vasile Lăzăreanu. Soldați: Constantin Apostol, Mihai Brânzan Constantin Burlacu, Vasile Burlacu, Gheorghe Carp, Costache Chirilă, Ioan Dascălu, Teodor David, Constantin Fecioru, Vasile Gherasim, Costache Ioniță, Costache Larion, Alecu Luca, Neculai Loghin, Constantin Luca, Radu Luca, Constantin Măciucă, Gheorghe Nica, Ion Radu, Constantin M. Sabadac, Gheorghe. M. Sabadac, Vasile Samoilă, Gheorghe Sandu, Vasile Sandu, Constantin Gh. Sălăvăstru, Constantin V. Spătaru, Neculai T. Spătaru, Grigore N. Șerban şi Neculai Pandele. *Satul Chircești*: Caporal Gheorghe Th. Bulai.

Soldați: Petru Adumitroaei, Ioan Aliciuc, Vasile C. Aliciuc, Vasile Axiniei, Vasile Axinte, Gheorghe D. Bosânceanu, Ion Bosânceanu, Ioan A. Bulai, Vasile C. Căprariu, Gheorghe I. Câmpanu, Ştefan I. Câmpanu, Grigore M. Câmpanu, Teodor P. Câmpanu, Ioan P. Câmpanu, Gheorghe Cozma, Ioan Cremene, Alecu Damian, Grigore V. Damian, Ion V. Damian, Neculai Al. Dascălu, Costache V. Dascălu, Gheorghe Iftinca, Gheorghe I. Larion, Dumitru N. Larion, Vasile N. Larion, Teodor D. Matei, Vasile Gh. Matei, Vasile V. Matei, Alecu C. Mazere, Ion V. Mazere, Petrache Gh. Mihalache, Gheorghe Gh. Mihalcea, Ilie Olaru, Manolache Gh. Pantază, Gheorghe Th. Pantază, Constantin N. Pârău, Gheorghe I. Pârău, Neculai I. Pârău, Vasile I. Pârău, Ion Şt. Pârău, Vasile Natural Pârău, Vasile Natural Pardos, Dumitru Plăeşu, Costache I. Popa, Gheorghe D. Popovici, Neculai M. Scutaru, Gheorghe T. Tătaru, Ion D. Vieru, Gheorghe Vulpescu. Satul Popeşti: Ion Andrei, Ctin Băhnăreanu, Gh. Bendiu, Vasile Bucătaru, Constantin Bujor, Gheorghe Canta, Ion Chetran, Ion Dascălu, Gheorghe Dinte, Ioan Ifrim, Victor Ifrim, Vasile Ifrim, Ion Marin, Ion Mihai, Ion Moldovanu, Ştefan Moldovanu, Gh. Neagu, Vasile Preutu, Mihai Ursescu, Theodor Vrabie. Satul Moara Greci: Plt.Iosub Țurcanu. Srg.: Gh. Mititelu, Dumitru V. Anton. Caporal Gheorghe S. Manea. Soldați: Dumitru V. Anton, Simion Ardeleanu, Mihai Manea, Costache Crețu, Gh. Munteanu, Vasile Bălău, Ion Bordeianu, Ion Lefter, V. Mititelu, Gh. Butnaru.

Comuna Muntenii de Jos

Satul Bahnari: Ştefan Ana, Toader Ana, Ştefan Călin, Iancu Aftaragaci, Toader Aftimie, Mardare Agafiței, Gheorghe Artenie, Miltiade Batarag, Ioan Berezan, Gheorghe Bocăneț, Iacob Bocăneț şi Mihai Bocăneț, Toader Bocancea, Ştefan Bojoagă, Vasile Bojoagă, Toader Bulbuc, Gheorghe Burlacu, Vasile Calacan, Marin Calacan, Simion Chirilă, Toader Cucurlui, Constantin Enache, Petrache Gîscă, Neculai Grigoraş, Ştefan Grigoraş, Vasile Grigoraş, Gheorghe Harbuz, Toader Moşneagu, Ioan Niță, Gheorghe Onică, Vasile Rubică, Simion Savin, Toader Savin, Neculai Telegan, Ștefan Toderiță, Hristea Tunaru, Mardare Tunaru şi Ion Codreanu. *Satul Muntenii de Jos:* Toader Volocaru, Simion Onica, Mardare Tunaru, Ion Pădurariu, Ştefan Aanei, Gavril Durcan, Mihai Bocăneț, Ion Popa, Mardare Bot, Ghiorghi Condurachi, Ghiorghe Iordăchițe, Vasile Donose, Simion Albescu, Gheorghe Jijie, Ion Cotae, Iancu Donose, Ştefan Baciu, Constantin Roiu, Vasile Stoleriu şi Ştefan Turbatu.

Comuna Muntenii de Sus

Dumitru Adam, Vasile Adam, Andrei Arcalianu, Neculai Arcalianu, Pavel Arcalianu, Trifan Arcalianu, Vasile Arcalianu, Vasile Balu, Ion Bordeianu, Ion Bucătaru, Costachi Bulbuc, Grigore Burlacu, Petrea Burlacu, Adam Buruiană, Costache Buruiană, Ion Buruiană, Ion Mardare-Buruiană, Vasile Buruiană, Vasile Buruiană, Ion Câcărează, Ion Chiriac, Constantin Cioancă, Dumitru Cioancă, Iorgu Ciobanu, Ștefan Ciobanu, Vasile Ciobanu, Ion A. Petroaiei, Gheorghe Pintilii, Vasile V. Ponea, Dumitru Profir, Dumitru Profir, Gheorghe Profir, Vasile Prusu, Gheorghe Puf, Vasile Gh. Răchită, Iancu Răchită, Vasile Răchită, Ion Radu, Costache Sasu, Adam Ciulei, Alex. Cojocaru, Costache Crețu, Ion Crețu, Ion Dascălu, Vasile C. Duluman, Gh. Duluman, Gh. Harbuz, Neculai Ignat, Vasile Ignat (Cârju), Gh. Iloaie, Ion Iloaie, Ion Lefter, Ion Lupănel, Gh. Manea, Mihai Manea, Costache Manolache, Vasile Mititelu, Ion

Mocănaşu, Gh. Moroşanu, Gh. Munteanu, Adam Neacşu, Gh. Neacşu, Petrea Neacşu, Vasile I. Niță şi Vasile Niță.

Comuna Murgeni

Satul Raiu: Anton Savin, Cozma Cotoroi, Gavrilă Tutu, Ion Negară, Grigore Focşa, Ctin Grasu, Costache Moisiu, Alexandru Igescu, Constantin Negară-Plugaru, Gh. Negară, Ion Leonte-Dumitrache, C. Grosu, Ştefan Negară şi Panaite Negară. *Satul Cârja:* sublocotenenți: Emanoil D. Sava şi Lazăr l. Donca. Sergenți: Ştefan Neghiță, Anton Vasilache şi Vasile I. Chiorpec. Caporali: D. Dumitraşcu, Gheorghe P. Şelaru, Simion C. Vrabie şi Păun N. Mocanu. Soldați: Gh. C. Malache, Gh. Gh. Zanet, Iancu N. Tăbăcaru, Dtru I. Grigoraş, Costache Modiga, Gh. I. Galea, Gheorghe N. Poiană, Manolache Bălăeş, V. L. Darie, I. D. Ciobanu, Gh. I. Grosu, V. V. Nechita, Şt. I. Roman, Pintilie Grecu,Ilie T. Cârjă.

Oraşul Negreşti

Satul Parpanița: Plutonier Dumitru Agavriloaie. Sergent N. Furcoi. Caporal C. Dănilă. Soldați: L. I. Georgescu, Stan V. Bălan, Irimia Boboc, Gh. Bărăciaru, Gh. Bădărău, Gr. Baroia, I. I. Tănasă, Neculai Butnaru, C. I. Antip, Gh. V. Ciobanu, Constantin Crețu, I. C. Arucsandi, Gh. C. Costea, I. I. Abaza, C. I. Chirilă, V. Z. Buliga, R. Caudara, Şt. Bădărău, Niță A. Cucu, Neculai Bozoancă, Ioan Cojocaru, Neculai Luchian, Gh. Mardare, Gh. Romega, Ioan Ruşanu, V. Săvucă, C-tin Tănăsucă, Petru Todică şi V. Ifrim. *Satul Valea Mare* (eroi, care au făcut parte din Regimentul 10 Vânători de Câmp Tulcea, Divizia 10 Infanterie Tulcea): Sublocotenent Ioan Gavriluță. Sergenți: Ioan Cioată şi Vasile Mocanu. Soldați: Dtru Apetrăchioaei, Ctin Apetrăchioaei, Dtru Bumbu, Ctin Boteanu, Vasile Baltă, Vasile Corzac, Neculai Corzac, Ioan Cucu, Dtru Vasiliu, Gh. Cucu, Ctin Dumbravă, Ctin Fronea, Traian Fronea, Ion Hristache, Ctin Mocanu, Mihai Nechita, David Olteanu, Gr. Olteanu, Ioan Olteanu, Ioan Oică, Nec. Poiană, Anton Potop, Ctin Papuc, Mihai Poiană, Ioan Rotaru, Şt. Tecla, Mihai Tuscu, Neculai Tuscu, Dtru Tastea, Vasile Tastea, Ioan Țuțuianu, Gh. Țârlea, Dtru Ursac, Dtru Vasiliu, C-tin Vasiliu, Şt. Vasiliu, I. Onofrei, Mihai Apetrei.

Comuna Olteneşti

Alexandru Cozma, C. Bălțatu, Grigore Rață, D. Jomir, I. Şt. Agarici, Gheorghe Canea, Grigore Buhăescu, M. Stoleru, Grigore Paraschiv, Grigore Dobărceanu, Gheorghe V. Sandu, M. Mănăstireanu, Gh. Darie, Alex. Filip, C. A. Crăciun, C. Codrescu, C. N. Popa, E. Chirilă, Gh. Năstase, Gheorghe N. Rață, Gh. Arhire, Gh. Bodaică, Ghe. Olteanu, Ion Velea, Gh. Ghiban, I. Sandu , P. M. Ioan.

Comuna Perieni

Satul Perieni: Căpitan Dumitru Ivanciu. Sergenți: Nicolai Arteni şi Vasile Munteanu.Caporali: Constantin Chiper, Ion Chiper, Dumitru Roşca, Costică D. Roşca, I. A. Broştic şi Vasile Iacob. Soldați: Ion Roşca, Ion Ailenei, Aurel Postolache, Aurel Motria, Gheorghe Roşca, Gheorghe Chiper, Ion Postolache, Grigore Ailenii, Neculai Grădinaru, Neculai Broştic, Ion Gherasim, Dumitru Postolache, Vasile Tudosă, Petru Postolache, Neculai Vrabie, Aurel Artene, Neculai Spiridon, Ion Spiridon, Simion Bâgu, Nicolai Arsene, Grigore Chiper, Ion Buhuş, Dumitru Brăescu, Toader Tâmboi, Carol Aioanei, Nicolai Drăgoi, Ion Adobriței, Aurel Cosma, Petru Alecsa, Constantin Alexa, Aurel Blănaru, Dumitru Alexa, Ion Păduraru, Neculai Vrabie, Bucur Şerban, Ion Rusu, Petrache Roşca, Bucur Mitu, Neculai Chiper, Gheorghe Broştic, Constantin Lungu, Vasile

Manolache, Simion Bolea, Toader Popa, Neculai Cosma, Neculai Tutu Solomon, Constantin Poghircă, Vasile Bâgu, Aurel Bâgu, Ion Artene, Constantin Spiridon, Neculai Artene, Costică Postolache, Neculai Chiper, Neculai Motrea, Neculai Pântea, Costel Barbu, Gheorghe Chiper, Neculai Mitu, Zaharia Motrea, Ion Mitu, Neculai Bâgu, Ion Manolache, Constantin I. I. Amariei, Constantin N. Cosma, Vasile C. Roşca, Mihai Ailenii şi S. Nechifor. *Satul Pogana:* Sergent Ion T. Nedelcu. Soldați: Vasile A. Dumitru, Gheorghe Alecu, Gheorghe Dumitru, Toader V. Țâmboi, Andrei Pavel, Costache Drăgoi, Gavrilă M. Spiridon, Constantin Părăscanu, Gh. Recea, Toader Grigore, Grigore Amărgărintei şi Constantin Dumitru. *Satul Tomeşti:* Ghiorghe I. Grosu, Ghiorghe C. Bărbăscu, Ghiorghe I. Neacşu, Ghiorghe N. Roşca, Ghiorghe I. Lica, Ghiorghe D. Cotobei, Agache N. Roşca, Costache I. Bratu, Traian Mocănaşu, Andrei T. Onu, Vasile I. Prună, Ghiorghe I. Bărbăscu, Toader I. Roşca, Vasile I. Onu, Radu Gh. Bărbăscu, Dumitru I. Grosu şi Dumitru Topală.

Comuna Pădureni, *Satul Văleni:* Grigore Sălceanu, Nicolae Ticu, Vasile Bordea, Hariton Mocanu, Neculai Vasilache, Cristian Donea, Marius Donea, Minache Pandelea, Palade Stoian, Gheorghe Roşca, Gheorghe Moraru, Gheorghe Gavriliță, Grigore Ifteni, Florin Sârbu, Ion Donea, Ion Baciu 1on I. Baciu 2, Constantin Baciu, Neculai Roşca, Constantin Botez, Ion Romaşcu, Mihai Pânzaru, Ion Pascal, Mihai Moraru, Neculai Braşoveanu, Ion Grecu, Grigore Ropotă, Ion Penişoară, Vasile Prepeliță, Ion Prepeliță, Ion Munteanu, Ion Hanganu, Ion Racoviță, Ion Berezanu, Constantin Postolache, Neculai Creangă, Petre Blănaru, Simion Diaconu, Neculai Nucaru, Constantin Amarandei, Grigore Hanganu, Grigore Chirica, Mihai Crețescu, Grigore Iordache, Gheorghe Bălan, Toader Grapă, Toader Tiron, Grigore Gavriliță, Grigore Pândaru, Vasile Miron, Grigore Anton, Ion Turculeț, Ion Donca, Grigore Iftene, Ion Grecu, Ion Iftene, Grigore Bordea, Grigore Tiron, Ştefan Varna, Constantin Bălan, Grigore Cozma, Andrei Solomon, Ion Iftene, Ctin Diaconu, Toader Cozma, Aurel Ichim, Vasile Arhire, Dtru Bazgan, Dtru Gâlcă, Dtru Cucu, Dtru Sârbu, Gr Spânu, Vasile Pârvan, Mihai Sârbu, Dtru Nicolau, Gr. Critcu.

Comuna Pânceşti: Sg C. Mustață. Cap.: M. Gherghescu şi D. Tălmaciu. Sld.: T. Onel, V. Onea, G. Fruză, M. Nistor, I. Pandichi, I. Stoian, G. Stoian, N. Ilie, P. Cireş, G. Chiriac, E. Conea, I. Grigoriță, I. Stoian, S. Oprişan, G. Chebac, G. Spiridon, V. Stoian, V. Mustață, C. Arhire, G. Pandichi, I. Borş, N. Musteață, N. Arhire, E. Ursu, G. Zaharia, S. Chiru, D. Tălmaciu, M. Grigoriță, G. Tălmaciu, D. Chiriac, G. Mustață, S. Toma, V. Oprea, I. Munteanu, G. Vintilă, M. Toma.

Comuna Pochidia: Sergenți: Iordache Negru şi Alexandru Mocanu. Caporali: Ioan Negru, Dumitru Brescanu, Dumitru Donica, Ştefan Văsui, Vasile Palaloca, Ştefan Loles, Ioan Mihai Boroda şi Auraru Popa. Soldați: Ioniță Iancu, Radu Iancu, Vasile Bucur, Tudor Gheorghe, Anton Cocioman, Vasile Irava, Dumitru Burdacă, Gheorghe Boroda, Bucur N. Bucur, Ioan Rusu, Ilie Ciobanu, Ioniță Chelie, Gheorghe Vizureanu, Ion N. Dima, Ioan Moraru, Cristian Zabuliche, Gh. Zabuliche, Ion Zabuliche, Neculai Zabuliche, Mateiu V. Zabuliche, Constantin Istrate, Stan Bazgan, Toader Sălăvăstru, Gheorghe Borş, Ioan V. Cotoranu, Enache V. Cotoranu, Dumitru Negru, Tudorache Cozma, Vasile V. Botoroga, Vasile P. Botoroga, Gheorghe Boghian, Constantin

Boghian, Vasile Boghian, Sandu Boghian, Vasile Vişan, Neculai Axente, Ion Tăbăcaru, Gheorghe Filiche, Gheorghe Ganea, Ştefan Ganea, Ion Lăcustă, Ştefan Stan, Gheorghe Cerbu, Manolache Cerbu, Andrei Ciurescu, Ştefan Ciurescu, Nicolae C. Ciurescu, Stan Ciurescu, Gheorghe Anghel, Ioan Pavel, Vasile Ciobanu, Toader Rusu, Ioan Mihăilă, Vasile Mereuță-Mare, Iordache Răuță, Ioan Nechifor, Alexandru Mocanu, Petru Capotă, Toader Bodolan, Pavel Bodolan, Nicolae Bichilie, Gheorghe Anghel, Nicolae Axente, Toader Bodolan, Constantin Boghian, Vasile Boghian, Sandu Boghian, Constantin Bichilie, Nicolae Bichilie, Gheorghe Cerbu, Manolache Cerbu, Nicolae Ciurescu, Ştefan Ciurescu, Andrei Ciurescu, Vasile Ciobanu, Gheorghe Filiche, Gheorghe Gonea, Ştefan Gonea, Ion Lăcustă, Vasile Mereuță-Mare, Vasile Mereuță-Mic, Ion Mihăilă, Ion Nechifor, Ioan T. Pavel, Ioan Pavel, Iordache Răuță, Toader I. Rusu, Ioan Tăbăcaru, Ştefan Stan, Vasile Vişan.

Comuna Rebricea

Satul Crăciuneşti: Gh. Ciubotaru, Vasile Gh. Burghelea, Costică C. Ciumandru, Gh. Dorobăț, Gh. Gh. Popa, Costache Fărâmă, Neculai Alexa Tiron, Costică Glodeanu, Costache Sofian, Costache Gh. Iacob, Vasile Gh. Iuraşcu şi Petru Iacob. *Satul Rebricea:* Ctin Amăriuței, Vle Şoreanu, Nic. Fărâmă, Ctin Şoreanu, Petre Dorobăț, Nic. Tulburi, Ctin Fărâmă, Gh. Rostoschi, Auche Amarandei, P. Tulburi, Gh. Popa, Costache Amăriuței, Iordache Amăriuței, Panaite Hotoleanu.

Comuna Râşeşti

V. Avram, Vasile Gh. Buştiuc, Vasile Gh. Blănaru, Toader V. Blănaru, Vasile Gh. Botez, Ion Iacob, Vasile Luca, Ghiță Cornea, Pavel Gh. Maftei, Dtru Mazdrac, Şt. Năstase, Ion Arhire, Stirică Năstase, Ion Pogănescu, Simion Pricop, Gh. Teclici, Sandu Teclici, Gr. Vascu, Gh. Vartolomei, Alecu Zaharia, Petru Jora, Anton Jora, Ilie Jora, Alecu Ralea-Ignat, Vle Năstase, Gh. Ciobanu, Constantin Pisaltu, Vle Sârbu, Gr. Sârbu, Vasile Vârlan, Neculai Vârlan, Ion Gr. Teclici, Ion Năstase, Dumitru Năstase, Gh. Romanescu, Mihai Langa, Ctin Vizitiu, Ion Buştiuc, Ion Mistreanu, Ion Luca, Vasilică Marica, Gh. Buştiucel, Vasile P. Mistreanu, Haralambie Lupaşcu, Iancu Mardare, Ctin Iacob, Gh. I. Pătraşcu, Ion Marcu, Ctin Pogănescu, Vle Pogănescu, Gh. Dudeanu, Gh. Cojocaru, Gh. Gr. Parteni, Vasile V. Acatrinei, Ion Gh. Ciubotaru, Gh. Gr. Mihai, Gh. I. Cosescu, Mihai V. Ciobotaru, Vle I. Potrache,Tache V. Ciorchină.

Comuna Roşieşti

Iordache Radu, Panainte Radu, Popa Rusu, Vasile Grigoraş, Dumitru Gh. Țurcanu, Nica Gh. Țurcanu, Iordache Mormenche, Mihai I. Mocanu, Gavril Gh. Pruneanu, Ion Toader, Constantin Popa, Gheorghe G. Ciobotaru, Ioniță G. Ciobotaru, Ion V. Ene, Neculai Galiță, Dumitru Turcu, Vasile Gh. Mocanu, Ion T. Igescu, Mihai T. Mocanu, Constantin V. Pandelea, Gavril Ursache, Dumitru Vidra, Gheorghe C. Strat, Achim I. Ciortescu, Constantin Luca, Constantin Agache, Iancu Pechianu, Matei Curpăn şi M. Ciortescu.

Comuna Soleşti

Satul Soleşti: Dumitru Aprodu, Petre Aprodu, Ion Bucată, Constantin Burghelea, Alexandru Carp, Dumitru Cucu, Ion Grigoruță, Neculai Iacob, Grigore Iacob, Dumitru Larion, Ion Larion, Costică Larion, Constantin Lefter, Vasile Lupu, Neculai Lungu, Constantin Lungu, Neculai Loghin, Constantin Mardare, Ion

Maftei, Vasile Mihăilă, Dumitru Mihăilă, Ctin Mihăilă, Constantin Nechifor, Vasile Popica, Paul Popa, Ion Pruteanu, Constantin Pruteanu, Ctin Pâslaru, Ion Pâslaru, Constantin Rotaru, Ion Rusu, Ctin Silistru, Ion Stoleru, Ion Tătaru, Nec. Țipău, Gh. Troc, C-tin Vârlescu, Vasile Vlase.*Satul Şerboteşti:* Gh. Bălu, Gh. Borleanu, Ion Borleanu, Vasile Borleanu, Ion Borleanu, Vasile Borleanu, Gh. Bouruc, Andrei Bouruc, Vasile Bouruc, Gheorghe Crețu, Ion Ghilan, Toader Huiban, Neculai Lăzăreanu, Toader Lăzăreanu, Zaharia Libiț, Andrei Moga, Gh. Mihăilă, Toader Moldoveanu, Vasile Moraru, Petrache Paraschiva, Simeon Popa, Ion Pruteanu, Gh. Solescu, Gh. Topor, Ioan Ungureanu, Iosif Miron şi Vasile Moga (al doilea război balcanic, 23 iunie – 31 august 1913). *Satul Ştioborăni:* Toader I. Beşa, Vasile Gh. Beşa, Ioan Gh. C. Burghelea, Neculae M. Ciobanu, Constantin M. Ciobanu, Neculae Cocuz, Simion Codreanu, Vasile Gh. I. Ciobanu, Gheorghe C. Darie, Ştefan Darie, Constantin Al. Gheorghiu, Vasile I. Graur, Mihai Ifrosă, Gheorghe I. Ifrosă, Ion Larion, Gheorghe I. Mardare, Petru Gh. Rotaru, Nicolae Roşu, Nicolae C. Rotaru şi Constantin Toma. *Satul Bouşori:* Neculai Aprodu, Toader I. Burghelea, Costache Baranga, Alexandru N. Lungu, Gheorghe Lungu, Ioan V. Maftei, Gheorghe Moleş, Nicolae C. Palade, Ioan Gh. Palade, Vasile Pălăduță, Pantaze S. Popa şi Vasile V. Silistru. *Satul Valea Siliştei:* Sergent Constantin Ciolacu. Caporal Vasile I. Popa. Soldați: Gheorghe Mardare, Constantin Cocuz, Vasile Cocuz, Constantin Ciolacu, Neculai Cocuz, Vasile I. Popa, Neculai C. Popa, Gheorghe Maftei, Alecu Damian, Toader Oproaia, Vasile Cărare, Vasile Cărare, Constantin Amărdăroaie, Vasile Sălăvăstru, Constantin Gaiță, Neculai Bulichi, Gheorghe Lefter, Gheorghe Arhire, Vasile Huhulea, Vasile Lefter, Constantin Cocuz, Ioan Cocuz şi Ioan Bărbăescu.

Comuna Stănileşti

Sergenți: Ion Niță Bejan, Toader N. Bejan, Ion O. Chirițoiu, Vasile Ir Luca, Florea Pandelache şi Toader S. Pândaru. Caporali: Ştefan Pruteanu, Alecu Sandu, Neculai Coşniță, Dumitru Prodan, Gheorghe Prodan, Vasilache Croitoru, Neculai Chirițoiu, Dumitru Câşlaru, Gheorghe Pruteanu, Vasile Bejan-Săratu, Dumitru Coşug, Neculai Dărăbană, Gheorghe Silitră, Neculai I. A. Chirițoiu, Neculai V. Pândaru, Ioan I. Silistră, Hristache Tabără, Ion N. Tabără, Vasile S. Coşniță, Alecu G. Tudosă, Gheorghe N. Bădărău, Zaharia Râciu, Dumitru Pândaru, Vasile Ion Bejan, Vasile I. Batcu, Alecu C. Bejan, Vasile Chirițoiu, Ştefan N. Bejan, Gheorghe Chirițoiu, Ion Iorga, Ştefan Toderaşcu, Neculai I. Batcu, Minache Găgăuță, Neculai V. Silistră, Gh. N. Coşniță. Soldați: Neculai Rotaru, Gh. I. Lazăr, Nițu Matran, Savin Ciobanu, Enache Cazacu, Nec. Hanganu, Toader Bugeac, Dtru Horeic, Dumitrache Gh. Matran, Nec. Sandu, Ioan C. Prodan, Gh. Dodie, Ştefan V. Pruteanu, Pavel Şt. Batcu, Iancu Batcu, Mihai I. Prodan, Petru Palade, Ion Ciocan, Vasile Matran, Ion Raciu, Nec. Bejan, Mihalache V. Chirițoiu şi Andrei I. Chiru.

Comuna Şchiopeni

Gr. Sălceanu, I. Țicu, Haralambie Mocanu, N. Vasilache, V. Bordea, Cr. N. Donea, Nor. N. Donea, M. Pandelea, D. A. Mocanu, Paladi Stoian, Gh.Roşca, Gh.Moraru, Gh. C. Gavriluță, Gr. Iftene, Florin Sârbu, I. Donea, I. Baciu, V.

Pânzaru, I. Baciu, Iftene Baciu, C. Baciu, N. Roşca, Bălan Gh., C. Botez, T. Grapă, I. Romaşcu, T. Tiron, M. Pânzaru, G. Gavriliță, I. Pascal, G. Pândaru, M. Mocanu, V. Miron, N. Braşoveanu, G. Anton, I. Grecu, I. Turculeț, I. Donea, G. Ropotă, C. Iftene, I. Penişoară, I. Grecu, V. Prepeliță, G. Bordea, I. Munteanu, G. Tiron, I. Hanganu, G. Tiron, Şt. Vârnă, I. Racoviță, C. Bălan, I. Berezanu, G. Cozma, C. Postolache, A. Solomon, N. Creangă, I. Iftene, P. Blănaru, C. Diaconu, S. Diaconu, T. Cozma, N. Nucaru, A. Ichim, C. Amarandei, V. Arhire, C. Hanganu, D. Cazgan, G. Chirică, D. Cilca, H. Crețescu, D.Cucu, G.Iordache, G.Sârbu, M.Sârbu, G.Spânu, A.Nicolau, G. Critcu, V. Pârvan.

Comuna Şuletea

Satul Şuletea: Sublocotenent Gheorghe Iov. Sergent Neculai Guyganu. Soldați: Ghiorghe Tecaru (decedat în luptele din al doilea război balcanic), Ioan Cazimir, Cristea Fulger, Toadir Necel, Gheorghe Vlad, Mihai Limbăşanu, Mihai Gh. Ene, Dumitru Mîclia, Constantin Andrieş, Ioan Profir, Gheorghe Proorocu, Panait Isac, Mihalache Croitoru, Gheorghe Arteni, Mihai Enea, Costache Poalelungi, Gheorghe Th. Catană, Panait Droc, Constantin Droc, Neculai Botezatu, Emil Apostu, Gheorghe Irimia, Răducan Rotaru, Vasile Ciobanu, Gheorghe Iftodi, Ioan Purdilă, Ioan Drangă, Gheorghe Vornicu, Gheorghe Mitrofan, Vasile Gh. Corodescu, Iordache Iovu, Ion Mocanu, Călin Vasile, Gh. Dima, Mihai Victor şi V. Dragnea. *Eroi din Şuletea înscrişi pe monumentul din comuna Fălciu. Plutonier* E. Cerbu. Sergenți: Ion Buzincu, Ion Focşa, Neculai Giuşcă, C. Harnagea şi Mihai Croitoru. *Caporali*: Vasile Popescu, Vasile Coatu şi Simion Buzincu. Soldați: Vasile Şoitu, Toader Diaconu, G. Popa, A. Plăcintă, Ion Răşcanu, F. Isac, C. Brezuleanu, Ion Dună, Vasile Popa, Constantin orangă, G. Arteni, Vasile Matei, Ion Stroescu, Vasile Puroilă, Vasile Manea, Simion Botezatu, Ion Cazimir, Ion Petrea, G. Guzganu, Mihai Munteanu, F. Popa, G. Butnaru, S. Guzganu, T. Petrea, T. Petrache, T. Butcaru, Ion Fulger, O. Opriceanu, I. Harnagea, M. Andrei, T. Ciobanu, G. Crăciun, P. Guzganu, A. Diaconu, D. Giurgea, Ion Popescu, Ion Guzganu, C. Manea, Vasile Cocindău, Gavrilă Guzganu, G. Coatu, G. Manea, C. Iftode şi Grigore Coatu. *Satul Jigălia* (eroi înscrişi pe monumentul eroilor din comuna Fălciu): *Plt.* Mircea Constantin. *Cap.:* Costel Scărlătache,Vasile Bularda. Soldați: Vasile Buță, Marin Moldovan, Ion Plăcintă, Gelu Gogoneață, Aurel Gogoneață, P. Manole, Costel Şuşnea, Gr. Andrieş, T. Rânceanu, Petru Bularda, Gr. Croitoru, Costel Popa, Gr. Obrejan, Gr. Cain, Gr. Măican, Toader Tecariu, Lucian Bahrim, Dtru Mugureanu, Toader Mihai, Gr. Iancu, Ion Cozma, Toader Cozma, Haralambie Marcu, Gr. Nistor.

Comuna Tanacu

Satul Tanacu: Căpitan Iorgu Manta. Brigadier Ion Kogălniceanu. Sergent Dumitru Manta. *Caporali*: Costică Ungureanu, Vasile Ciomaga, Vasile Dumitriu, Dumitru Cărare, Pavel Abuzeiniței, Mihai Darie şi Dumitru Cărare. Soldați: Neculai Bodescu, Ion Romaşcu, Ion Fordea, Iordache Cărare, Gheorghe Dărăscu, Alecu Hurdubae, Nicu Bujor, Neculai Dărăscu, Ion Vlasie, Constantin Stancu, Vasile Buzdugan, Spiridon Ichim, Neculai Stancu, Ion Jianu, Ion Vârlan, Ctin Dăriescu, Angheluță Cărăbuş, Dtru Ciomaga, Constantin Bodescu,

Gheorghe Bolea, Vasile Arteni, Iordache Bujor, Ctin Misale, Vasile Frunză, Ion Alexandrescu, Ion Burghelea, Vasile Apăzniciței, Gh. Roman, Vasile Adam, Gheorghe Meterca, Ion Ciobanu, Gr. Stancu, Alexandru Hâncu, Gh. Ichim, Vasile Munteanu, Toader Cociu, Pavel Parfeni, Vasile Cărăruşă, Gh. Adiaconiței, Vasile Cărare, Gh. Grigoriu, Toader Popa, Gh. Bândac, Ion Stancu, Gh. Enache, Vasile Lupan, Gh. Arteni, Ion Țurcanu, Ion Ghiban, Gh. Vârlan, Ion Polcovnicu, Ctin Burghelea, Vasile Vlase, Gh. Darie, Vasile Sârbu, Toader Ichim, Ctin Buzdugan, Vasile Bodescu, Ioan Popa, Ariton Dărăscu, Grigoraş Mardare, Ion Adam, Mihalache Hurdubae, Vasile Cărăruşă-Ichim, Ion Penişoară, Ion Stancu, T. Manta, Ion Hurdubae, Gh.Dumitrescu, Lerca Muntenescu, Sterian Zaharia, Ion Goe, Marin Ileana, Ion Armeanu, Ilincu Vătui, I. Adiaconiței, Gh. Bulbuc, I. Mardare, Mardare Ciorbă, V. Cucu, V. Cărăbuş, I. Enache, Serghie Gherasim, Şt. Ichim, Vasile Ichim, Şt. Lupu, Gh. Iftimie, I. Leuştean, V. Miron, T. Misale, Nec. Bodesa, Şt. Popa, Gh. Popa, T. Roman, V. Stancu, T. Vlase, Gh. Dărăscu, I. Bolea şi Gh. Buzoianu. *Satul Beneşti:*Maior învățător Dumitru Cihodaru. Soldați: Gh. N. Artenie, Vasile Gh. Artenie, Gheorghe T. Bolea, Ion N. Bolea, Iordache N. Bujor, Mihai I. Cărăbuş, Gheorghe A. Chirica, Costache Ciomagă, Ion C. Cogălniceanu, Ctin Corniță, Mardarie Ciorbă, Ctin V. M. Dărescu, Gh. D. Dărescu, Ctin V. Gh. Dărescu, Vasile Frunză, Vasile F. Grigoraş, Alexandru I. Hâncu, Gh. Ene Ichim, Ştefan Gh. Ichim, Ion Gr. Mardare, Spiridon Misale.

Comuna Tăcuta

Satul Focşasca: Dumitru Ungureanu, Costache Mancu, Vasile Leonte, Vasile Strâmbu, Ioan Agape, Alecu Asăvoaie, Vasile Mancu, Gh. Grosu, Vasile Mancaş, Dtru Aduloaie, Dumitru Burghelea, Gh. Stegaru, Ctin Mititelu şi Gh. Lupu. *Satul Protopopeşti:* Sg. Gh. Cojocea. *Cap.* V. Moloman. *Sold.*: Gh. Zăru, Nec. Pitac, Ion Nistor, Gh. Baciu, Toader Rusu, Gh. Olăraşu, Ion Chira, Gheorghe Robac, Vasile Chira, Gh. Ştefănescu, Şt. Ceaun, Petru Condurache, Nec. Condurache, Gh. Grădinaru, Gh. Ilarion, Gh. Seceleanu, Petru Crăiescu, Gh. Străchinaru, Ion Gogu, Gh. Mistreanu, Costachi Panainte, P. Mititelu, V. Sofianu, Costache Cibotaru, Şt. Moşneagu, P.Ştefănescu, Gh. Panainte, Mitea I. Dumitru**.**

Comuna Tătărăni

Satul Tătărăni: Plutonier Neculai Hădărag. Caporali: Dumitru Chirilă, Ioan Chirilă şi Gheorghe Vînătoru. Soldați: Neculai Codreanu, Gh. Marin, Gh. Cîrjău, Neculai Munteanu, Gheorghe Nedelcu, Neculai Costache, Ioan Lăzescu, Ioan Beşleagă, Mihai Codreanu, Gh. Gaiță, Neculai Harnagea, Vasile Chirilă, Vasile Băhnăreanu, Vasile Bălan, Grigore Cîrjău, Irimia Godinac, Mardare Clima, Grigore Nedelcu, Ion Miron, Toader Mănăilă, Ioan Gentimir, Neculai Bobu, Ioan Chirilă, Victor Galeru, Toader Lăzescu, Ioan Mitrofan, Gheorghe Bălan, Costache Samson, Vasile Cojan, Mardare Cojan, Costache Matran, Costache Luca, Ştefan Beşleagă şi Grigore Godinac. *Satele Leoşti şi Crăsnăşeni:* Eroi din Războiul de Independență, Primul şi al Doilea Război Mondial: Vasile Bucată, Neculai Bodescu, Vasile Bodescu, Vasile Broască, Costache Bălțatu, Ion Burghelea, Costache Chirilă, Ioniță V. Chirilă, Manolache Chitic, Petru Chitic, Gheorghe Istrate, Ion Gh. Dobrea, Ghiță Gh. Dobrea, Manolache I. Dobrea,

Grigore V. Dobrea, Luca V. Dobrea, Andrei Dănilă, Andrei Diaconu, Gheorghe Diaconu, Gheorghe Idriceanu, Andrei Idriceanu, Costică Ionițescu, Gheorghe Manolache, Ioan Matei, Grigore Mițelea, Ion Niță, Gheorghe Popa, Neculai Palade, Vasile Palade, Costache Popa, Gheorghe D. Popa, Ioan Gr. Plop, Vasile Plop, Marinciu Scurtu, Grigore Şerban, Gheorghe Timofte, Gheorghe Dobrea, Gheorghe Dobrea, Costache Iacob, Vasile Murgoci, Gheorghe Hîncu, Nicolae Jomir, Ion Enache, Ion Gologan, Gheorghe Popescu, Costică Iacob, Vasile Iacob, Ion Moraru, Gheorghe Negru, Ion Scurtu, Gheorghe Hututui, Ion I. Popa, Luca Dobrea, Vasile Istrate, Nicolae D. Popa, Arteni Popa, Ion Bălțatu, Grigore P. Dobrea, Ghiță Hobincu, Niculai Hadarag, Vasile Prepeliță, Dumitru Chirilă, Niculae Popa, Neculai Olteanu, Toma Fugaru, Ştefan Pintilie, Dumitru Iancu, Ilie Mancaş, Ioan Antohi, Vasile Butuc, Ioan Bălan, Costică Chiriac, Costache Constantin, Petru Costăchescu, Gh. Boboc, Neculai Idriceanu, Gheorghe Mihalache, Ioan Motaş, Vasile Hîncu, Dumitru Dumitriu, Grigore Darie, Gheorghe Popa, Ioan Popa, Petru Tănase, Gh. Popa, Gh. Munteanu şi Dtru Lascăr. *Satul Bălțați:* Eroi din 1916-1919 şi 1941-1945: Ion Bodescu, Marin Hîncu, Gheorghe Bozianu, Costache Huțanu, Nec. Huțanu, Costache Burada, Iotgu Darie, Leonte Bodescu, Ion Huhulea, Neculai Tofan, Gh. Huhulea, Dumitru Toma, Gh. Lazăr, Gh. Huțanu, Viorel Sîrghie, Nică Hîncu, Costache Iancu, Răducanu Bucată, Iorgu Darie, Jănică Oprea, Dumitru Cucu, Costache Dragomir, Vasile Căldăraru, Costache Băican, Grigore Ciobanu, Vasile Ciobanu, Ion Trufea, Vasile Țîrlea, Toader Profir, Ion Sîrghi, Jenică Sîrghi, Vasile Burlacu, Vasile Ilie, Mihai Tonică, Neculai Chelaru, Ion Pavel, Neculai Moroşanu, Viorel Lazăr, Ion Bucată, Ion Tofan, Vasile Popovici, Nec. Pavel, Gh. Moisă, Costache Scurtu, Scarlat Sîrghi, Mitică Ilie, Nică Ilie, Pamfil Sîrghi.

Comuna Todireşti

Satele Huc, Plopoasa, Siliştea, Todireşti şi Viişoara: V.Antochi, Ctin Bădărău, Dtru Bonea, V. Cărare, Gh. Dohotaru, Nec. Grosu, Vasile Grosu, Constantin Ipate, Dtru Însurățelu, Nec. Istrate, Alex. Leuştean, Alecu Popa, Gh. Prisăcaru şi Gh. Țurcanu. *Satul Cotic:* Nic. Bat, Dtru Bran, Teodor Costin, Vasile Druja, V. Geantău, Ctin Nadabaica, Şt. Nadabaica, Gh. Savin, Gh. Soroceanu, Nic. Tarcan, Nic. Tarcan, Dtru Braşoveanu, Gh. Titianu şi Gh Radu. *Satul Drăgeşti:* Şt. Bălan, Gheorghe Teslaru şi Gheorghe Sevastru. *Satul Sofroneşti:* Gheorghe Asaftei, Gheorghe Onofrei (Bulău), Constantin Terinte şi Petrache Turcu.

Comuna Tutova,

Satul Criveşti (fost Vizureni): Lt. Ioan Năstasă. Sergenți: Nec. Năstasă, Spiridon Năstasă şi Apostol Urecheanu. Caporali: Ioan V. Pavel, Gh. P. Rusu şi Victor Tudor. Sold.: C. Mărgărint, C. Popa, Costică Mărgărint, A. V. Filip, C. Gh. Gh. Bichilie, Vizureanu, N. Ghibirdic, Dtru Marin, Vasile I. Eni, Ioan D. Enache, I. C. Popoiu, Şerban Văsui, Teodor Culbeci, V. Cotaplet, T. Nistor, P. Dragomir, Ioan V. Pricope, V. Vâju, N. Aramă, Ştefan D. Rotaru, I. Dobranici, V. P. Rusu, I. M. Căsoianu, T. Cornea, V. P. Munteanu, Gh. Pricop şi Costachi Toma.

Oraşul Vaslui

*Cimitirul Eternitatea:*general de divizie Toma Constantinescu (comandantul

Corpului 5 Armată, Partea Sedentară), colonel medic Vasile Andreescu, locotenent-colonel medic Ion Mumuianu, locotenent-colonel Petre Nedelcovici, maior medic Constantin Andreescu, maior medic Mihail Dobrescu, căpitan Ştefan Asbiovici, căpitan Gheorghe Miron, căpitan Ioan P. Ionescu, căpitan Ioan Stănescu, căpitan Ioan Popescu, locotenent Traian Grigorescu, locotenent Ioan A. Ilie, locotenent Constantin Manu, locotenent în rezervă Mandache Stănescu, locotenent medic Constantin Dumitrescu, locotenent medic Constantin D. Mihăilescu, locotenent medic Felix Missbach, locotenent medic Pandela Veld, sublocotenent medic Hristu D. Cioman, sublocotenent medic Petre Chivu, sublocotenent medic Alecu Constantinescu, sublocotenent medic Alecu Martinescu, sublocotenent Tache Madgearu, sublocotenent Constantin Stănescu, sublocotenent Cristea Sandovici, sublocotenent Ştefan Panaitescu, sublocotenent Dumitru Dumitrescu, sublocotenent Ioan Teodorini, sublocotenent Gheorghe Nicolae, sublocotenent Constantin Orzeanu, sublocotenent Teodor Cazanciuc, plutonier Gheorghe Ştefan, plutonier Constantin Enache, plutonier Ştefan Pantazi, plutonier Ioan Georgescu, plutonier Vasile Botezatu, plutonier Gheorghe Ionescu, porucek Ivan Simatov, sergent-major Vasile Constantinescu, sergent Vasile Filip, sergent Pintilie Doltu, sergent Vasile Leuştean, sergent Vasile Leuştean, caporal Gheorghe Florea, caporal Gheorghe Florea, soldat Gheorghe Căpățână, soldat Neculai Savin, soldat Vasile Munteanu, soldat Gheorghe Lascu, soldat A. Şerban, soldat Dumitru Casavan, soldat Constantin Buruiană, soldat Vasile Munteanu, soldat Vasile Sbera, soldat Gheorghe Onuț, soldat Ștefan Pantazi, caporal Gheorghe Nicolescu, soldat Vasile Costache, soldat Vasile Vasile, soldat Gheorghe Popa, sg. Constantin Enache, soldat Iacob Costache, soldat Ioan Paraschiv, sld. Ioan Bunescu, sld. Gh. Chiriac, sld. Șt. Teodorescu.

Comuna Vetrişoaia

Cap. învățător Ctin Tabără. Soldați: V. Bejan, Toader Bucovineanu, Sandu Cozma, Gavril Codreanu, Şt. Codreanu, T. Codreanu, Gh. Dobre, Simion Maiug, V. Marchidan, Matei Neştian, Ctin Zaharia.

Comuna Văleni (Valea Rea)

Maior Petre Caracaş. Sergenți: Gheorghe Miron, Gh. Avădanei, Constantin Tindeche şi Gh. Pătrulescu. Caporali: Constantin Țibireac, Ştefan Popescu şi Ilie Ciornei. Soldați: Ilie Sofianu, Ioan V. Zălinescu, Dumitru Ciornei, Ioan A. Luca, Petrea Păuc, Ioan Ciornei, Toader D. Surleac, Ilie D. Ciuruşniuc, Dumitru V. Tărâță, Ioan Pintilie, Vasile-Pavel Popa, Stamate Țibireac, Ilie Boicu, Constantin Costan, Gheorghe Bojoagă, Iordache Bojoagă, Dumitru Lefter Benghea, Toader Cozmâncă, Ilie N. Ciuruşniuc, Dumitru Bălănescu, Dumitru I. Tărîță, Neculai Tărâță (Chirilă), Constantin V. Benghea, Gheorghe Sprivac, Petre D. Ciuruşniuc, Simion Blaşcu, Ioan V. Tărâță, Ioan A. Grădinaru, Vasile P. Ciuruşniuc, Ilie Doroftei, Gheorghe D. Ciuruşniuc, Irimie Tocariuc, Ioan D. Beligan, Ștefan Rusunciuc, Ioan I. Avădanei, Ioan I. Bojoagă, Dumitru Agapie, Dumitru Deliu, Ioan Bălănescu, Constantin Gheorghe, Ilie I. Țibireac, Vasile A. Filibiu, Anton Giuliano şi Vasile Țibireac. Ostaşi cartiruiți în comuna Văleni, morți în anul

1917: Ctin Mundrang, Anton Ghiulcanu, Nică Proda (născut în Cochirleana, Buzău), Ctin Cimpoca, Nic. Marin, Gh. Gîndac (născut în Răcoasa, Vrancea).

Comuna Vinderei

Satul Vinderei: Niculai C. Bumbaru, Gheorghe Gh. Ghiur, Gheorghe Gh. Zapis, Ion N. Strat, Ion N. Vânaga, Ion Poalelungi, Ştefan Ioan, Manolache C. Mutu, Ion I. Poalelungi, Ion P. Rusu, Vasile Nicoară, Constantin Rusu, Vasile C. Necoară, Ene Necoară, Vasile P. Stratu, Petre Grosu, Vasile Antohi, Sandu Pohrib, Ion Dumitraşcu, Gheorghe Crețeanu, Gheorghe Gh. Andronic, Ilie Necoară, Ion Pricop, Vasile Pohrib, Gheorghe Gh. Radu, Costache Strat, Ion Arion, Manolache Arsene, Gheorghe Frățilă, Vasile Gh. Andronic, Vasile Pascu, Ion M. Cozma, Ion N. Dumitraşcu, Vasile N. Strat, Simion N. Şerban, Nicolae Stratulat, Manolache V. Filip, Vasile D. Stratu, Gheorghe Gh. Neamțu, Ion Neamțu, Petrache A. Stratu, Ion V. I. Mutu, Vlad Bumbaru, Năstase Stoian, Dumitru Graur, Anton V. Pricop, Ion C. Bumbaru, Ion Țapu, Constantin Rusu, Nicolae Toderan, Emandi Miu, Gheorghe Luca, Nicolae Căpățână, Ion Bolozan, Vasile Nicoară, Dumitru Cumpănaş, Neculai S. Coroi, Dumitrache Carp, Ion Bene, Ion Ilea, Vasile Ianu, Ion Hârțanu şi Constantin Matei. *Satul Brădeşti:* Ion Gavriliu, Ion Benga, Gheorghe Manole, Pandele P. Boloi şi Nicolae Todoroiu. *Satul Docani:* Neculai Popa, Neculai S. Coroi, Constantin Opritanu şi Sava Puşcă. *Satul Docăneasa:* Gheorghe V. Lungu, Ştefan Țapu, Dumitrache Carp, Nechita Carp, Ion Carciug, Costache Lăcătuş, D-tru Cumpănaşu, Ion V. Crăciun, Alexandru Enache, Radu Roman şi T. P. Condrea.

Satul Obârşeni: Ctin Rusu, Ion Ilea, Petrache Mârzac, Ion Hârțanu, Ctin Matei, Alex. Nechita, Anton Matei, Manolache P. Ene, Iordan Dima, Petre Oasenegre, Iftimache Petrof, Ion Bolozan. *Satul Valea Lungă:* Sandu Mocanu, Şt. Ianu, Ioan Lapteş, Arsene Lapteş, Cezar Bâgu, V. Ciobotaru, V. Ianu, Toader P. Condrea, Ion Iordachi Ciobotaru, Ctin Rogojină, Ion Carciug, Alex. N. Harabă, Nic. Carciug, Ioniță Mîrzac, I. Ciubotaru, Dtru Avîrvarei, I. Oasenegre, Nec. Popa, Petrache Mârzac.

Comuna Viişoara

Cpt. Gh. Iorga. Slt. Gh. Joacăbine. Sg.: Gh. Neculce, Toader Neculau şi Alex. Mocanu. Soldați: Sandu Munteanu, Iancu Matei, Ctin Popa, Ion Popa, Sandu Popa, Toader Popa, Ion Petcu, Toader Petcu, Iancu Plăcintă, Ion Plăcintă, Vasile Pârciu, Vle Raclea, Gh. Săvescu, Ioan Stan, Ioniță Tivda şi Toader Ursache.

Comuna Alexandru Vlahuță

*Satele Alexandru Vlahuță şi Floreşti:*Sergent-major Neculai Bolohan. Soldați: Gheorghe Acătuşei, Ştefan Mocanu, Mihai C. Dumitru, Alexandru Bulai, Constantin Romilă, Gheorghe Rusu, Grigore N. Epure, Gheorghe Bercea, Gh. Şurubaru, Ion Puşcaş, Nicu C. Romilă, Ion M. Asiminei, Gheorghe Acatincăi Ursei, Gh. I. Şurubaru, Gheorghe I. Ceacâru, Gheorghe Gh. Puşcaşu, Vasile D. Pădureanu, Anton Pribeagu, Gheorghe Ifrim, Grigore D. Frunză, Neculai Mocanu, Constantin Ceacâru, Ctin Chelaru, Mihai Gh. Roşu, Ion C. Turcu, Ion Gh. Rusu, Gh. Ralea, Ctin I. Beteagu, Petru Bădărău şi Mitică Bădărău.

Comuna Voineşti

Sublocotenent Neculai I. Oatu; Sergent Ioan I. Oatu; Caporali: Jenică I. Oatu şi Ion U. Marin; Soldați: Gheorghe Ailioaie, Gheorghe I. Marian, Dumitru Coman, Dumitru Turcu, Gheorghe Cojoc, Lupu I. Bour, Costea I. Munteanu, Mihai Moroşanu, Vasile I. Ilie, Ioan Safta Bighiu, Vasile Gh. Bighiu, Ioan Gh. Popa, Tănasă Novac, Ioan I. Manea, Vasile D. Andrieş, Iancu Silav, Ioan Soltana Onuc, Dumitru A. Danga, Constantin Cociubanu, Alec Zaharia, Ioan M. Danga, Ioan A. Botezatu, Toader D. Botezatu, Gheorghe C. Silav, Ioan N. Silav, Constantin N. Silav, Gheorghe Samoil, Vasile Amariei Bighiu, Gheorghe Turculeț, Costică Plopu, Neculai Bujor, Grigore Moroşanu, Dumitru Bulbuceanu, Iorgu Cocai, Dumitru V. Cocai, Virgil Grosu, Vasile Gh. Grosu, Ştefan Isac, Ion Jirebie, Iorgu Lemnaru, Gheorghe Marin, Vasile Olaru, Ion Gh. Olaru, Gheorghe Gh. Oatu, Vasile D. Oatu, Ion I. Oatu, Ion Oatu, Gheorghe Ştefan Oatu, Neculai Ştefan Oatu, Neculai Petrişor, Constantin Zmău, Gheorghe Spaur, Ion I.V. Șoica, Alexandru Verbal, Neculai Verbal, Vasile N. Țaga, Neculai Lazăr, Dumitru Bejan, Petrea Prisecaru, Gheorghe N. Brăescu, Ion N. Chiriac, Ion Năstoianu, Mihai Țaga, Vasile Grădinaru, Gheorghe E. Țaga, Vasile C. Boncu, Costache Grosu, Vasile P. Iosif, Costică Miron, Neculai Gh. Miron, Costică V. Miron, Vasile Gh. I. Țaga, Ioan Grosu, Gheorghe Gh. Şuşnea, Neculai V. Pavel, Gheorghe Grosu, Gheorghe I. Țaga, Petru I. Soroceanu, Gheorghe I. Grădinaru, Constantin Borcilă, Gheorghe Gh. Clapa, Gheorghe V. Romaşcu, Gheorghe G. Dobranici, Ion Gh. Dobranici, Ion V. Obreja, Vasile M. Dominteanu, Grigore M. Dominteanu, Grigore T. Dominteanu, Constantin G. Dominteanu, Ion Dominteanu, Dumitru Dominteanu, Constantin Dominteanu, Ioan Buganu, Ion Moldoveanu, Mihai A. Iosif, Alexandru Iosif, Vasile G. Buganu, Dumitru Dorneanu, Constantin C. Bejan, Gheorghe Obreja, Dumitru Eftimie, Spiru Gavrilă Huiban, Gheorghe I. Buzelan, Ioan I. Buzelan, Dumitru D. Vrabie, Vasile I. Andronic, Tache C. Iosiv, Gheorghe G. Chiribou, Vasile Grigore Antohi, Vasile T. Cîrjoanu, Ioan I. Ivănuşcă şi Dumitru V. Turcu.

Comuna Vultureşti

Plutonier T. D. Agavriloaie. Soldați: L. N. Bozoancă, Ioan Cojocaru, Neculai Luchian, Gheorghe Mardare, Gheorghe Romega, Ioan Ruşanu, Vasile Săvucă, Costică Tănăsucă, Petru Todică, Vasile Ifrim, Constantin Gh. Rusu, Costachi Maftei, Gheorghe Lupu, Neculai Tecla, Nică Tecla, Costache Rotaru, Gheorghe Micu, Gheorghe Neagu, Constantin Neagu, Petre Florea, Gheorghe Ignat, Neculai Stafie, Costache Pavăl, Ion Pavăl, Ignat Pavăl, Neculai Arnăutu, Vasile Iordan Ursu, Ion C. Roşu, Gheorghe Munteanu, Gheorghe Maxim, Lazăr Guralivu, Gheorghe Bosnea, Ioan Lemnaru, Costache Bărbosu, Constantin Bălăuntescu, Neculai Maxim, Toader Huian, Iordache Gavriluță, Dumitru Damian, Gheorghe Bunduc, Gh Zaharia, Ion Grădinaru, Petrea Pârvan, Gh. Gheorghescu, Vasile Moroşanu, Vasile Berea.

Comuna Zăpodeni

Vasile V. Scutaru, Simion M. Scutaru, Ion I. Strat, Ion V. Ciopata, Andrei Gh. Aniței, Grigore Țuchendrea, Ion Țuchendrea, Ion I. Panainte, Simion D. Potorac,

Ion V. Trifan, Ion T. Furnică, Simion I. Solomon, Ion N. Rusu, Ion E. Bălăuță, Mihai M. Bălăuță, Ion V. Postoi, Vasile I. Baron, Vasile I. Scutaru, Simion Moraru, Ion Păun, Gheorghe Bucătaru, Aurel Dracia, Simion Mălăreanu, Ion Moisă, Vasile A. Trifan, I. Iftenie, V. Pavel, I. Nechita, V. Artenie şi I. Buhuş.

Comuna Zorleni

Şt. Botezatu, V. Butunoi, Tudor V. Caraivan, Dtru Carp, V. Cimpoaie, Dtru Cârjan, Gh. Coman, Nec. Cozma, Gh. Damian, Filip Dima, Ion Gh. Dinu, Nec. Dâlcu, Alex. Ebert, Ioan Petraru, Ion Frățian, Gh. Gânceanu, Gh. Groza, Gh. Huțuleac, Pavel Iaşcovici, T. Matei, Șt. Melinte, Alecu I. Melinte, Iordache Miclea, Gh. T. Miclea, Ion Moraru, Gh. C. Negru, Alex. Nistor, T. Paralic, P. Stavăr, Gh. Pâslaru, Ioan Gh. Păduraru, N. Gr. Prisecaru, V. I. Prisecaru, Alex. Gh. Prisecaru, A. Sauciuc, Dumitru I. Tănase, Lupu I. Tăbuş, Dtru Tătaru, Iancu Gr. Țonea, Gr. Vasilache, I. Văculescu, Gh. Văculescu, V. Vicol, V. Voicu.

Ostaşi din Regimentul 25 Infanterie Vaslui, răniți sau bolnavi de tifos exantematic, decedați în febr.-apr.1917, în dispensarul din Stânceşti, județul Botoşani:Ioan Buzatu(Gârcea,Vaslui), Mihai Chiriac(Mânjeşti,Vaslui), Ion Vieru şi Ioan Pricop(Brodoc,Vaslui), Ioan Rusu(Rovăşte,Vaslui), Mihai Crudeanu (Tătărăni,Vaslui), Ioan Andronie şi Ctin Lipovanu(Bohotin,Vaslui), Gh. Chiriac (Vaslui), Șt. Teodorescu (Vaslui), Vasile Costia (Poiana Cârnului,Vaslui), Andrei Sava(Ipatele,Vaslui), Vasile Aliciuc(Micleşti,Vaslui), Ion Ardei(Negreşti, Vaslui), Petre Călin(Doagele,Vaslui), Alexandru Iacob(Vaslui), Niculai Popa (Avereşti, Fălciu), Ion Chirică (Hârşova,Vaslui), Ion Cojocaru (Pungeşti,Vaslui), Gheorghe Cărăuşu (Tansa,Vaslui), Petru Corban şi Grigore Goian (Valea Satului,Vaslui), Vasile Ciuruşniuc(Văleni,Vaslui), Gh. Horhotă (Telejna,Vaslui), Anton Chiriac (Cozmeşti,Vaslui), Vasile Cataramă(Scopoşeni,Fălciu), Alecu Nicu (Drăguşeni, Vaslui), Ştefan Tănase (Buneşti,Fălciu), Alexa Antochi(Coşeşti,Vaslui), Mihai Baruschi şi Toader Bogatu (Şipot,Vaslui), Ştefan Obreja (Duda Epureni, Fălciu).

III.ARMATA ROMÂNĂ, EROII ŞI VETERANII TUTOVENI, HUŞENI ŞI VASLUIENI ÎN AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL 1941-1945

Cel de al Doilea Război Mondial a început la 1 septembrie 1939, ora 4:45, în baza „Planului Alb” al Germaniei hitleriste, pricinuind necazuri popoarelor mici şi mijlocii, precum şi protagoniştilor principali Germania hitleristă şi Uniunea Sovietică bolşevică, conduse de guverne totalitare - extremiste.[97]

Guvernele Franței şi Marii Britanii au cerut Germaniei să înceteze agresiunea, însă au fost refuzate. În această situație, Marea Britanie şi Franța au declarat război Germaniei la 3 septembrie 1939. Au urmat declarațiile de război ale altor state , precum şi declarațiile de neutralitate ale Danemarcei, Braziliei Olandei, Mexic, Argentinei, Spaniei, S.U.A., României ş.a.[98]

România şi-a declarat neutralitatea la 6 septembrie 1939. Guvernul român a luat măsuri ca Polonia să primiască, armamentul şi materialele de război livrate de Marea Britanie şi Franța. Aproximativ 100.000 de refugiați polonezi, între care 60.000 militari şi-au găsit adăpost în România. Au fost găzduiți şeful statului polonez şi alți demnitari. Autoritățile române au acordat copiilor şi răniților asistența sanitară necesară. Statul român a cheltuit în perioada 15 octombrie 1939 şi 31 martie 1946, peste 2,1 miliarde lei la cursul din 1939.[99]

Înțelegerea dintre Hitler şi Stalin prin realizarea Pactului sovieto-german, Ribentropp – Molotov din 23 august 1939, de la Moscova, a deschis drumul celui de Al Doilea Război Mondial, prin atacarea Poloniei la 1 septembrie 1939, prin sud-vest de către armata germană şi apoi pătrunderea armatei sovietice prin granița de est a Poloniei, la 15 septembrie 1939. În baza Protocolului adițional secret al Pactului sovieto-german Ribentropp-Molotov, la sfârşitul lunii noiembrie 1939, Uniunea Sovietică a atacat Finlanda şi după lupte grele, timp de aproape patru luni de zile, a ocupat Istmul Kareliei şi Karelia Orientală.[100]

În iunie 1940, guvernele Lituaniei, Leteoniei şi Estoniei au „acceptat” cererea Uniunii sovietice de a permite trupelor sale să intre pe teritoriul lor.[101]

Aplicarea planurilor hitleriste privind ocuparea țărilor Europei a continuat cu declanşarea agresiunii asupra Danemarcei la data de 9 aprilie 1940 (ocupată în numai 4 ore) şi a Norvegiei, pe care a ocupat-o la data de 10 iunie 1940.[102]

Agresiunea germană asupra Belgiei, Olandei şi Franței s-a declanşat în dimineața zilei de 10 mai 1940. În zilele de 14-15 mai au fost ocupate Roterdamul şi Haga şi pe data de 17 mai Bruxllesul.[103]

La data de 22 iunie 1940 au capitulat Luxemburgul şi Franța. Mareşalul Petain a semnat Armistițiul cu Germania şi la data de 24 iunie cu Italia.[104]

---

[97] **Com. Rom. de Ist. Mil.,** *Ist. Mil. a Pop. Român, vol VI,* Ed. Mil., Bucureşti, 1989, pag. 304-6.
[98] Ibidem, pag. 307.
[99] **Arh. Ministerului Afacerilor Externe**, *Fond 71, Dosar nr. 60, fila 141 şi Dosar nr. 75, f. 20.*
[100] Col. (rtr.) **C-tin Chiper**, *Cronica Mil. a Jud. Vaslui*, Iaşi, Ed. Pim, 2012, pag.18.
[101] Ibidem.
[102] **Com. Rom. de Ist. Mil.,** *Ist. Mil. a pop. Român, vol. VI*, Ed. Mil. Bucureşti, 1989, pag. 312.
[103] Ibidem, pag. 314.
[104] Ibidem, pag. 316.

A doua zi după semnarea de către Franța a Armistițiului cu Germania – 22 iunie 1940-ambasadorul Reichului la Moscova, Friedrich Werner von der Schulemburg, a fost informat de Veaceslav Molotov că „soluționarea problemei Basarabiei nu mai permite acum nici o amânare. Guvernul sovietic – sublinia Viaceslav Molotov – tinde acum, ca şi mai înainte, la soluționarea pe „cale paşnică”, însă este decis să întrebuințeze forța în caz că suveranul român refuză „o înțelegere paşnică.” Pretenția sovietică se extinde şi asupra Bucovinei care, are şi o populație ucraineană. În seara zilei de 26 iunie 1940, Molotov a Remis ministrului României la Moscova, Gheorghe Davidescu, o Notă ultimativă prin care România era somată să cedeze teritoriul dintre Prut şi Nistru şi partea de Nord a Bucovinei „în mod paşnic”.[105]

Emisarul special al lui Hitler în România, Manfred von Killlinger şi reprezentantul Italiei în România Pelegrino Ghigi, au transmis sfaturile guvernelor Germaniei şi Italiei către guvernul României, prin care indicau să cedeze pretențiilor teritoriale ale Uniunii Sovietice, Ungariei şi Bulgariei, pentru a evita un război dur. În această situație copleşitoare s-au desfăşurat dezbaterile Consiliului de Coroană la data de 27 iunie 1940, cu participarea consilierilor regali, membrilor guvernului şi conducerii armatei. În discuțiile purtate cu participanții la Consiliul de Coroană s-a scos în evidență disproporția ce s-ar crea prin rezistența armată. Răspunsul dat guvernului sovietic, solicita „să binevoiască a indica locul şi data ce doreşte să fixeze în acest scop”.[106]

În noaptea de 27/28 iunie, guvernul sovietic a înmânat o nouă Notă ultimativă: „În decurs de patru zile, începând de la ora 14:00, după ora Moscovei, la 28 iunie, să evacueze teritoriul Basarabiei şi Bucovinei de Nord de trupele româneşti. Trupele sovietice în acelaşi timp să ocupe teritoriul Basarabiei şi partea de nord a Bucovinei”. Guvernul sovietic aştepta răspunsul României în aceeaşi zi, până la ora 12:00 ora Moscovei. Guvernul Român a răspuns: „Pentru a evita gravele urmări pe care le-ar avea recurgerea la forță şi deschiderea ostilităților în această parte a Europei, se vede silit să primească condițiunile de evacuare, specificate în răspunsul sovietic”.[107]

Prin evacuarea Basarabiei şi a Nordului Bucovinei au intrat în componența U.R.S.S. 44.500 km pătrați, cu 3,2 milioane locuitori din Basarabia şi 6000 km pătrați şi o populație de 500.000 locuitori din Bucovina de Nord.[108]

Pretențiilor ruşilor le-au urmat şi „Cererile” Ungariei horthyste, prin Dictatul fascist de la Viena din 30 august 1940. Expresie a politicii revizioniste şi revanşarde promovate de Germania hitleristă, Italia musoliniană şi Ungaria horthystă. Dictatul a fost ferm condamnat de către întregul popor român. României i-a fost impus să cedeze Ungariei horthyste Nordul Transilvaniei, reprezentând 43.492 km pătrați, cu o populație de peste 2.600.000 locuitori, în majoritate români. Apoi prin Tratatul de la Craiova, încheiat în ziua de 7

---

[105] **Mircea Muşat** şi **Ion Ardeleanu**, *România după Marea Unire, vol. II, partea a II-a, noiembrie 1933 – septembrie 1940*, Bucureşti, 1988, pag. 1116.
[106] Ibidem, pag. 1117 – 1120, 1123 – 1124.
[107] Ziarul „*Universul*”, anul 57, nr. 181 din 4 iulie 1940, pag. 7.
[108] **Mircea Muşat, Ion Ardeleanu**, lucrarea citată, pag. 1130.

septembrie 1940, România a cedat Bulgariei județele din sudul Dobrogei, Durostorul şi Caliacra (Cadrilaterul), cu o suprafață de 7.000 km pătrați şi o populație de peste 400.000 locuitori.[109]

Vara răstignirii neamului românesc – pierderea a peste 100.000 km pătrați (1/3 din suprafața țării), cu aproape 7.000.000 de locuitori (din cele aproape 20.000.000 cât avea țara) – a fost urmată de perioada pătimirii sub ocupație străină. Potențialul demografic şi economic pentru apărare a fost grav diminuat, disponibilul de mobilizare s-a redus de la 3.400.000 la 2.200.000 oameni. România a înregistrat însemnate pierderi de armament, tehnică de luptă, clădiri, depozite militare, instalații, fortificații, terenuri de instrucție, materii prime, ceea ce a diminuat sistemul logistic al armatei. S-au pierdut parțial sau în totalitate obstacole naturale care, reprezentau sigure şi puternice aliniamente de apărare : Nistrul, Munții Apuseni, Carpații Orientali. [110]

Agresiunea sovietică din anul 1940 a constituit „actul de naştere” al orientării României către puterile Axei (Germania, Italia, Japonia). Războiul Germaniei împotriva Uniunii Sovietice era o posibilitate mică pentru România de a-şi reface unitatea statală. Ca urmare, Ordinul dat de generalul Ion Antonescu la 22 iunie 1941: „Ostaşi, vă ordon: treceți Prutul”, adresat oştirii române în noaptea de 22 iunie 1941, din trenul „PATRIA” care, se afla la Piatra Neamț a fost cât se poate de firesc, reprezentând un act legitimat de drepturile istorice. În ziua de 22 iunie 1941, trecerea armatei române la eliberarea Basarabiei, a nordului Bucovinei şi a Ținutului Herța a înlăturat efectele Pactului Ribentropp-Molotov şi a creat, condițiile pentru anularea odiosului Dictat de la Viena, pentru redobândirea părții de nord a Transilvaniei.[111]

Armata română a trecut Prutul, alături de Armata germană, fără o declarațiede război, întrucât se afla în stare de război cu Uniunea Sovietică de la data de 28 iunie 1940, ora 13:00, când trupele agresoare sovietice au trecut la cotropirea Basarabiei, a părții de Nord a Bucovinei şi a Ținutului Herța.[112]

Trupele române şi germane au anulat în fapt Pactul Ribentropp-Molotov, după cinci săptămâni de lupte susținute între 22 iunie şi 26 iulie 1941. În acele zile memorabile s-a afirmat din nou vitejia şi eroismul ostaşilor români. Astfel s-a încheiat o etapă importantă a războiului nostru în Est, dar acțiunile de luptă ale armatei române erau abia la început.[113]

Primele acțiuni militare ofensive dure şi de mai mare amploare în acest război de reîntregire a hotarelor țării şi eliberare națională s-au desfăşurat pe frontul A. a 3-a R. în Bucovina de Nord, unde la 2 iulie 1941, ostaşii D. a 7-a I. din Roman şi detaşamente de ostaşi de vânători de munte, din Bg.1-a Mixtă Munte Sinaia, au declanşat dârzele şi curajoasele atacuri spre Noua Suliță şi respectiv spre Storojineț. În aceeaşi zi s-au executat acțiuni de luptă hotărâte – ofensive şi în sectoarele de luptă ale D. a 6-a I. Focşani, D.a 8-a I. Botoşani şi a

---

[109] Col. (ret) **C-tin Chiper**, *Cronica Militară a Jud. Vaslui, Iași, Editura Pim, 2012, pag. 18-19.*
[110] Ibidem, pag. 19.
[111] Ibidem.
[112] **Florin Constantiniu, Ilie Schipor**, *Trecerea Nistrului,* Ed.Albatros, Bucureşti, 1995, pag. 129.
[113] Col. (rtr) **Constantin Chiper**, *Cronica Militară a Județului Vaslui,* Iași, Ed. Pim, 2012, p. 19.

14-a I. Iaşi, aflate în compunerea Armatei a 11-a Germane, precum şi a D. a 15-a I. Chişinău, înfiinţată în Primul Război Mondial la Constanţa, subordonată A. a 4-a R. care, a forţat Prutul din localitatea Costuleni/jud. Fălciu.[114]

La 3 iulie 1941 au început luptele ofensive ostaşii din Bg.1-a Mixtă Munte Sinaia şi Bg. a 4-a Mixtă Munte Aiud către oraşul Cernăuţi, precum şi ostaşii din Bg. a 2-a Mixtă Munte Bistriţa Năsăud la flancul drept al D. a 7-a I. Roman. În aceeaşi zi a-au generalizat atacurile pe frontul Armatei a 11-a germane, pe două direcţii de acţiune: spre Moghilev, cu C. 11 A. german şi C.4 A. român Iaşi, în compunerea cărora se aflau C. de Cav. român Bucureşti, având în subordine Bg. a 5-a Cav. Iaşi şi Bg. a 6-a Cav. Bucureşti, precum şi marile unităţi de infanterie, D. a 6-a I. Focşani şi D. a 8-a I. Botoşani şi D. 1-a Blindată Târgovişte (tancuri şi auto-tunuri). Către oraşul Bălţi din Basarabia luptau C. de A. 30 şi 54 germane, având în subordine marile unităţi militare române: D. a 5-a I. Buzău, D. a 13-a I. Ploieşti şi D. a 14–a I. Iaşi.[115]

La 4 iulie 1941 a început forţarea Prutului – în zona de acţiune a A. a 4-a române-C. 3 A. Galaţi şi D. a 15-a I. (fostă în garnizoana militară Chişinău) la est de oraşul Huşi şi Corpul 5 Armată Constanţa, având în subordine D. 1-a I. Gardă Bucureşti la Est de localitatea Fălciu, situată la Vest, pe malul Prutului.[116]

În ziua de 5 iulie 1941 a fost eliberat oraşul Cernăuţi, printr-o manevră dublu învăluitoare a ostaşilor de vânători de munte din Bg. 1-a Mx. Munte Sinaia şi Bg. a 4-a Mx Munte Aiud. Au intrat în oraş: B.l 3 Vânători de Munte Braşov, comandat de lt.col.Gheorghe Dimitriu şi B. Vânători de Munte, comandat de lt.col. Ioan Mihail.[117]

La 7 iulie 1941, D. a 14 I. Iaşi şi D. 170 I. germană au eliberat oraşul Bălţi/Basarabia. În aceeaşi zi, ostaşii vânători de munte din Bg. 2 Mixtă Munte Bistriţa Năsăud şi Bg. 4 Mixtă Munte Aiud au ajuns la Vest de Cetatea Hotin (Basarabia). D.1-a Blindată Târgovişte şi subunităţi înaintate ale C.11 A. german s-au postat în faţa oraşului Moghilev/Ucraina. Se elibera astfel partea de Nord a Bucovinei şi Ţinutul Herţa.[118]

Cetatea şi localitatea Hotin a fost eliberată la 8 iulie de către ostaşii Brigăzii a 2-a Mixtă Munte Bistriţa Năsăud. La 10 iulie 1941 a fost eliberată Cetatea şi localitatea Soroca, de către ostaşii D.a 13-a I. Ploieşti. Cetatea şi localitatea Orhei au fost eliberate la 15 iulie de către ostaşii D.a 5-a I. Buzău şi D.50 germană. Toate aceste Cetăţi au fost vechile Cetăţi de apărare ale lui Ştefan cel Mare. [119]

Oraşul Chişinău, a fost eliberat la 16 iulie 1941, de către D.1-a Blindată Târgovişte şi D.72 I. germană.[120]

---

[114] Ibidem, pag.19.
[115] Ibidem.
[116] *De la Nistru la Marea de Azov*, Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1996, pag. 4.
[117] Ibidem, pag. 569.
[118] Ibidem, pag. 569 – 570.
[119] Ibidem, pag. 569 – 570.
[120] Ibidem, pag. 569 – 570.

Râul Nistru a fost forțat de către A.a 3-a R. între Liaseviți şi Kozlov şi de către A.a 11-a germană în sectorul de sud-est Moghilev şi Nord de Dubăsari, străpungând şi Linia fortificată „Stalin”, începând de la 17 iulie 1941. La 21 iulie 1941, A.a 3-a română a trecut la urmărirea prin lupte a trupelor sovietice, pe direcția Moghilev – Voznesensk, spre Bug.[121]

C.11 A. român, din compunerea A. a 4-a române, şi D. a 21-a I. Galați au forțat râul Prut la Postul de trecere a graniței la Oancea, au eliberat oraşul Kahul la 20 iulie 1941 şi au continuat ofensiva spre Nord.[122]

La 21 iulie 1941, D a 10-a I Brăila, în cooperare cu Grupul 52 Cercetare şi subunități de infanterie marină au forțat fluviul Dunărea la Izmail, au creat un cap de pod la nord de fluviu şi au eliberat Cetatea voievodală şi localitatea Chilia din sudul Basarabiei. În aceeaşi zi a fost eliberată Cetatea şi localitatea Tighina, de către D. a 15-a I. română, care purta tradițiile gloriase de luptă de la Oituz/1916 şi Mărăşeşti/1917. La 26 iulie 1941, D. 1-a Grăniceri a eliberat localitatea Cetatea Albă.[123]

Aviația militară şi civilă şi-a adus o mare contribuție la eliberarea Basarabiei şi părții de Nord a Bucovinei, aviatorii români distrugând 191 avioane inamice, din care 83 în lupte aeriene şi 108 la sol. Acestora li se adaugă cele 51 de avioane doborâte de Artileria Antiaeriană”.[124]

Marina Militară a desfăşurat acțiuni de luptă pentru apărarea litoralului maritim şi asigurarea navigației pe Dunăre şi în Deltă. În ziua de 26 iunie 1941, distrugătoarele „Regina Maria” şi „Mărăşti”, împreună cu Bateria de Artilerie de coastă „Tirpitz”, dotată cu tunuri de 280 mm, au scufundat Crucişătorul militar sovietic „Moscova” şi au avariat grav Crucişătorul „Harcov”.[125]

În 25 iulie 1941, M.C.G. al A. R., comunica : „Lupta pentru dezrobirea brazdei de pământ româneşti din răsărit s-a terminat. Din Carpați până la mare suntem din nou stăpâni pe hotarele străbune”.[126]

Poporul Român şi armata sa au contribuit la eliberarea Basarabiei, părții de Nord a Bucovinei şi a Ținutului Herța, în cele 33 de zile de lupte crâncene, cu pierderea a 24.396 ostaşi, din care 5.011 morți, 14.898 răniți, 4.487 dispăruți. Media zilnică a pierderilor a fost de 697 ostaşi, mai mare decât cea din campaniile militare ulterioare din Est (540 în fiecare din cele 1.159 de zile şi din Vest (648 în fiecare din cele 262 zile), luate separat, precum şi pe durata întregului război (559 militari zilnic, în cele 1.421 de zile de război). Pierderile din rândul ofițerilor a fost de circa 4%, față de 3% din totalul lor (est-vest pe ansamblul lor), datorită caracterului continuu al acțiunilor de luptă şi a experienței de război reduse a unităților militare române, dublate de o înzestrare precară, cu şi mijloace de luptă.[127]

---

[121] Ibidem
[122] Ibidem, pag. 7.
[123] Ibidem, pag. 8.
[124] **Adrian Pandea** ş.a., *Românii la Stalingrad, Editura Militară*, Bucureşti, 1992, pag.359.
[125] Gl. mr. **Mircea Agapie**, cpt de rng I dr. **Jipa Rotaru, Ion Antonescu**, Ed. Acad. de Î. S. M., Bucureşti, 1993, pag. 192.
[126] **Adrian Pandea** ş.a., *Românii la Stalingrad*, Editura Militară, Bucureşti, 1992, pag. 63.
[127] Prof. dr. Florin Constantiniu, O istorie sinceră a poporului român, Ed. Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1997, pag. 408.

Refacerea României Mari în condiţii de independenţă şi securitate s-a făcut cu mari sacrificii umane şi materiale. Din mulţimea eroilor care, şi-au dat viaţa în luptele desfăşurate pentru eliberarea Basarabiei, părţii de Nord a Bucovinei şi a Ţinutului Herţa, amintim numele unor deosebiţi comandanţi, căzuţi în luptele deosebit de crâncene:[128]

- Col. Gh. Gr. Niculescu – comandantul R.12 I. „Cantemir" Bârlad.
- Col. Felix Cosciuschi – comandantul R. 63 Art. (D. 35 I.).
- Lt.col.Gh.Iliescu, comandantul R.6 Dorobanţi „Mihai Viteazu" Bucureşti
- Col. Richard Rottenburg, comandantul Grupului 9 Vânători de Munte

După eliberarea Basarabiei, Părţii de Nord a Bucovinei şi a Ţinutului Herţa, Armata română a participat la Operaţiunea Militară de eliberare a Odessei, ca urmare a Deciziei generalului (avansat la gradul de mareşal, la data de 22 august 1941)) Ion Antonescu. „Continuarea operaţiilor militare de către armata română dincolo de Nistru, a fost consecinţa deciziei lui Ion Antonescu, determinat de factorii militari şi politici. Percepţia interesului naţional, corelată cu aceşti factori, l-a făcut pe conducătorul statului român să considere că eliminarea puterii sovietice şi colaborarea cu Reichul, pentru a-l face pe Hitler să anuleze Dictatul de la Viena, slujeau obiectivele de bază ale politicii: refacerea României Mari în condiţii de independenţă şi securitate deplină".[129]

Din lucrările de specialitate şi mărturiile veteranilor de război, rezultă că prezenţa trupelor române dincolo de Nistru era justificată mai ales din considerente de ordin militar. Forţele inamice sovietice trebuiau împinse cât mai departe, spre răsărit pentru asigurarea securităţii terestre, aeriene şi navale ale României. Aflându-se în cadrul unei coaliţii militare, Armata română era obligată să continue lupta în cadrul acesteia până la înfrângerea a duşmanului.[130]

A.a 4-a R., subordonată nemijlocit M.C.G. al Armatei române, comandată de generalul de corp de armată Nicolae Ciupercă până la 9 sept. 1941, iar de la această dată de gl.c.a. Iosif Iacobici, a trecut la ofensivă spre Odessa, la 8 august 1941. Operaţia militară a fost concepută şi condusă de Comandamentele române. La această operaţie au participat, treptat, şase comandamente de C.A., cu 22 mari unităţi (divizii, brigăzi) şi alte unităţi de diferite arme, aeronautica şi marina militară, cu un efectiv total de peste 340.000 de militari.[131]

Ofensiva militară strategică spre Odessa s-a început la 8 august 1941, cu o puternică lovitură frontală pe direcţia Razdelnaia – Karpova şi cu alta de întoarcere pe la Nord-Est a apărării inamice, pe direcţia Katargi – Bujalâc.[132]
La 18 august 1941, trupele române au început atacurile pentru străpungerea primei poziţii de apărare, din faţa Odessei, cu două Corpuri de armată, având în subordine opt mari unităţi, la Vest de Limanul Hadgibei, şi cu un Corp de armată, având în subordine patru mari unităţi militare, pe la Est de Limanul Hadgibei care, au durat până la 24 august 1941. Armata română a acţionat de la

[128] Prof. dr. **Florin Constantiniu**, *O istorie sinceră a poporului român*, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1997, pag. 408.
[129] Colectiv, *Armata Română în Al Doilea Război Mondial*, Bucureşti, 1995, pag. 99-101.
[130] *Veteranii pe drumul onoarei şi jerfei 1941 – 1945. De la Stalingrad la Bătălia Moldovei, august 1942 – august* 1944, Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1996, pag. 80-81.
[131] Ibidem, pag.93.
[132] Ibidem, pag. 94.

28 august 1941, cu scopul străpungerii poziției a doua de apărare, de la Odessa. Luptele au durat până la 24 septembrie 1941, datorită lipsei de muniții, tehnică de luptă, pierderilor de vieți omeneşti şi oboselii oamenilor.[133] În 12 spre 13 oct.1941, unitățile militare sovietice au debarcat trupe de desant aerian şi maritim la Est de Odessa, în zona Grigoriopol şi Cebanka, silind trupele Corpului 5 Armată român să se retragă circa 10 km spre Nord.[134]

Asaltul final asupra Odessei al Trupelor române a început la data de 12 oct.1941, forțând trupele sovietice să se retragă din capul de pod Odessa. În ziua de 16 oct. 1941, după circa 70 de zile de lupte, trupele române au ocupat obiectivul strategic de la Marea Neagră – oraşul Odessa.[135]

Armata a 3-a română, comandată de generalul de corp de armată Petre Dumitrescu, subordonată temporar C. A. a 11-a germane, având în compunere Corpul de Vânători de Munte (cu trei brigăzi de Vânători de Munte) şi Corpul de Cavalerie (cu trei brigăzi de Cavalerie) a reuşit ruperea aliniamentului fortificat „Stalin" peste Nistru, în zona Moghilev, în perioada 17-19 iulie 1941.[136]

De la 21 iulie 1941, Armata a 3-a română a continuat ofensiva spre Bug, pe o adâncime de 400 km, ajungând la Voznesensk la 12 august, reluând ofensiva spre fluviul Nipru. După parcurgerea prin grele lupte a unei distanțe de 180 km, Armata a 3-a a ajuns la Borislav la data de 1 septembrie 1941.[137]

În perioada 1–15 sept., A. a 3-a R. a asigurat flancul stâng de luptă al A. a 11-a germane, dând lovituri grele trupelor sovietice, anulând contraatacurile lor.[138]

Marile unități şi unitățile Armatei a 3-a române şi-au adus o mare contribuție în combaterea trupelor inamice la Nord de Marea de Azov. Trecând Niprul la data de 15 sept.1941, Corpul Vânătorilor de Munte a înaintat spre Stepa Nogai, ajungând după 6 zile la Sud de Beliozorka. Între 23 şi 25 septembrie, Brigăzile de Vânători de Munte au înlocuit marile unități germane, destinate a se deplasa în Crimeia. În aceeaşi perioadă, Corpul de Cavalerie a fost introdus în dispozitivul de luptă, la flancul sudic al frontului, între două divizii germane.[139]

Trupele române şi germane, de la 25 sept. şi 3 oct. 1941, au dus lupte foarte grele pentru respingerea ofensivei unităților militare sovietice, în zona de la Nord Melitopol.[140]

De la 4 oct. până la 11 oct. 1941, forțele române şi germane, în cooperare cu Grupul Blindat „Kleist" au desfăşurat o puternică ofensivă, încercuind trupele sovietice.[141]

De la mijlocul lunii oct. 1941, luptele ofensive în Crimeea ale A. a 11-a germane şi ale A. române au fost conduse de generalul german Erich Mannstein. A. a 3-a română a luptat în apărare pe litoralul Mării de Azov şi Mării Negre. O mare parte din trupele române au luptat în Crimeea. Continuând acțiunile

[133] Ibidem, pag.98.
[134] Ibidem.
[135] Ibidem
[136] Col. (ret) **C-tin Chiper**, *Cronica Mil. a Jud. Vaslui, Iaşi,* Ed. Pim, 2012, pag. 22.
[137] Ibidem.
[138] Ibidem.
[139] Ibidem.
[140] Ibidem.
[141] Ibidem.

militare spre sud, Vânătorii de Munte şi Cavaleriştii români au ajuns în luna noiembrie în Peninsula Kerci. Detaşamentul de Cavalerie românesc condus de col. Radu Korne a ajuns în importantul oraş Simferopol.[142]

La 26 dec.1941, trupele sovietice au executat o puternică contralovitură, concomitent cu debarcarea unor trupe de desant maritim, la Feodosia şi la Eupatoria. Intervenția hotărâtă a trupelor române şi germane a oprit înaintarea trupelor sovietice şi stabilirea frontului pe un aliniament de 120 km la Est de Peninsula Kerci. Comandamentul germano- român a hotărât să aducă în zonă D. a 10-a I. Brăila şi Divizia a 18-a Infanterie Timişoara şi două divizii germane. Dispunând de forțe superioare, trupele germano-române, la 15 ian. 1942 au trecut la lupte de contraofensivă. O nouă ofensivă puternică a trupelor române, la care s-au adăugat efectivele C. 7 A. Timişoara (D. a 10-a I. Brăila şi D. a 18-a I. Sibiu), a D.a 8-a Cav. Bucureşti şi a Detaşamentului de Cav. „Colonel Radu Korne", a început la 8 mai 1942 şi s-a încheiat la 16 mai, prin înfrângerea trupelor sovietice din Peninsula Kerci.[143]

Asaltul final pentru cucerirea Sevastopolului, cea mai puternică bază navală sovietică din Marea Neagră, s-a dat la 4 iulie 1942, cu participarea Corpului de Munte, care avea în compunere D.1-a Munte Sinaia şi D. a 4-a Munte Aiud şi D. a 18-a I. Sibiu (de reținut că Brigăzile mixte munte şi Brigăzile de cavalerie s-au transformat la 15 martie 1942, în Divizii de munte şi Divizii de cavalerie).[144]

Trupele sovietice au declanşat la 12 mai 1942 o puternică contralovitură către Dnepropetrovsk şi Krasnograd. Au pătruns circa 50 km spre Vest şi apoi au fost oprite de trupele germane şi române. C.al 6-lea al A. române a reluat ofensiva spre Lozovaia, ocupând-o la sfârşitul lunii mai, înaintând apoi spre Krasnopavlovsk. La 22 iunie 1942, C.6 A. român a forțat Donețul şi apoi a acționat în ofensivă către fluviul Don.[145]

Trupele române în perioada iunie-iulie 1942 au avut mari pierderi umane şi materiale. Pierderile în morți, răniți şi dispăruți au fost de circa 26% în luptele de la Marea de Azov, de 24% în luptele din Crimeea şi de 22% în luptele de la Harkov. Cele mai mari pierderi, raportate la durata luptelor, le-a înregistrat Armata română, în ofensiva de la Odessa, aproximativ 1.300 luptători pe zi. În perioada august 1941-iulie 1942, armata română a pierdut 90.000 de ostaşi – morți, răniți şi dispăruți – dintre care aproape 3.500 ofițeri, 1.400 de subofițeri şi 85.000 oameni trupă. S-a pierdut o mare cantitate de armament şi tehnică de luptă, care au putut fi înlocuite cu materiale din depozite şi noua fabricație.[146]

Germania s-a adresat în vara anului 1942 aliaților săi, cerându-le să-şi sporească contribuția militară la eforturile de război. Speculând cu abilitate diferendul româno-maghiar cu privire la Transilvania, guvernul de la Berlin a obținut o anumită creştere a efectivelor Armatei a 2-a Ungare, aflată pe frontul de luptă la Nord de Harkov. Mareşalul Ion Antonescu, judecând condițiile nou create, a apreciat că nu are altă soluție, decât să vină cu noi suplimentări de

---

[142] Ibidem.

[143] *Veteranii pe drumul onoarei și jerfei 1941 – 1945. De la Stalingrad la Bătălia Moldovei, august 1942 – august 1944, București,* Ed. Vasile Cârlova, 1996, pag. 112.

[144] Ibidem

[145] Col. (rtr) **C-tin Chiper**, *Cronica Militară a Județului Vaslui,* Iaşi, Ed. Pim, 2012, pag. 23

[146] Ibidem, pag. 23-24

efective militare. Militar cu trăsături de caracter şlefuite, el a recunoscut că răspunderea în fața istoriei îi reveneau în totalitate. În discuțiile cu Hitler, mereu amintea problema graniței de Vest şi partea de Nord a Transilvaniei. Hitler i-a promis ajutor în dotarea Armatei române cu echipament de iarnă, tehnică şi muniție pentru mijloacele de luptă, promisiuni pe care nu le-a onorat până la sfârşitul războiului.[147]

În ajunul Ofensivei de la Stalingrad, forțele luptătoare române terestre, erau grupate astfel :

- În Cotul Donului, în subordinea Comandamentului Armatei a 3-a Române existau 4 comandamente de corp de armată (1, 2, 3, şi 4), cu 11 divizii, din care 8 divizii de infanterie (5 Buzău, 6 Focşani, 7 Roman, 9 Constanța, 11 Slatina, 13 Ploieşti, 14 Iaşi, 15 Chişinău), două divizii de cavalerie (1 Arad, 7 Constanța) şi Divizia de blindate din garnizoana militară Târgovişte.[148]
- În stepa Kalmukă, în subordinea Comandamentului Armatei a 4-a Române (de la 21 nov.1942), erau două comandamente de corp de armată (6 Sibiu şi 7 Timişoara), cu 7 D., din care 5 D. de I. (2 Turnu Severin, 2 Craiova, 4 Bucureşti, 18 Sibiu, 20 Vâlcea) şi două D. de cav. (5 Iaşi şi 8 Bucureşti).[149]
- În Peninsula Taman şi în Caucaz, Corpul de Cavalerie cu D.6 Cav. Bucureşti şi 9 Cav. Lugoj şi D. a 2-a Munte Bistrița Năsăud.[150]
- În Crimeea, Comandamentul Corpului de Munte cu trei divizii de Munte (D. 1-a Sinaia, D. a 3-a Beiuş şi D a 4-a Aiud) şi două divizii de infanterie (D a 10-a I. Brăila şi D. a 19-a I. Timişoara).[151]

Cuantumul forțelor române participante la campania anului 1942 îndreptățeşte remarca potrivit căreia România a fost a doua putere militară în cadrul coaliției condusă de Germania.

Contraofensiva armatei sovietice a fost declanşată la Cotul Donului, la data de 19 noiembrie 1942, şi în stepa Kalmukă, la data de 20 nov.1942. Blindatele Frontului de Sud-Vest şi ale Frontului Stalingrad ale armatei sovietice au profitat de situația creată şi au făcut joncțiunea, în zona localităților Kalaci şi Sovietski, încercuind trupele Armatei a 6-a germane, în ziua de 23 noiembrie 1942. În această încercuire au fost prinse şi trupele române aparținând Armatei a 3-a şi Armatei a 4-a române. Prima victimă a fost Gruparea „General Lascăr", constituită din 5 divizii române. Timp de două luni şi jumătate, trupele din încercuire au dus lupte foarte grele printre ruinele Stalingradului, fiind atacate fără pauze, din toate părțile, de forțele sovietice, net superioare, în număr de luptători şi din punct de vedere al mijlocelor de luptă. În cele din urmă, rămăşițele trupelor române, după o rezistență eroică, au capitulat, împreună cu resturile Armatei a 6-a germane, la data de 2 februarie 1943. Armata germană a pierdut circa 300.000 de luptători, iar în rândurile armatei române s-au înregistrat peste 150.000 de morți, mutilați şi prizonieri de război români.[152]

---

[147] Ibidem, pag. 24-25
[148] *Veteranii pe drumul onoarei şi jerfei 1941 – 1945. De la Stalingrad la Bătălia Moldovei, august 1942 – august 1944*, Bucureşti, Editura Vasile Cârlova, 1996, pag. 445.
[149] Ibidem pag. 448
[150] Ibidem pag. 448-449
[151] Ibidem
[152] Ibidem, pag. 450.

Tragedia trupelor germano-române a fost agravată de ordinul aberant al lui Hitler de a rezista, fără gând de retragere. Este de remarcat faptul că diviziile române au fost introduse în apărare pe aliniamente dezavantajoase, pe fronturi prea mari față de posibilitățile lor reale.

Bătălia de la Moscova (desfăşurată în perioada dec.1941-aprilie 1942) a însemnat falimentul „războiului fulger” şi spulberarea mitului invincibilității armatei germane, iar bătălia de la Stalingrad a avut urmări decisive pentru desfăşurarea ulterioară a operațiilor militare pe frontul sovieto–german şi în ansamblul celui de Al Doilea Război Mondial. Consecințele bătăliei de la Stalingrad, coroborate cu succesele forțelor aliate de pe alte fronturi (bătălia aero–navală de la Midway, din 4-6 iunie 1942, bătălia terestră de la El Alamein, din toamna aceluiaşi an şi debarcarea aliată în nordul Africii) au marcat pierderea inițiativei strategice de către Wehrmacht-ul hitlerist şi schimbarea definitivă a cursului războiului în Europa.[153]

După victoria de la Stalingrad, Armata Roşie s-a aflat într-o neîntreruptă ofensivă, cu o zdrobitoare superioritate asupra adversarului. Forțele germane, române, italiene şi ungare, cu rândurile mult micşorate, au început să se retragă. Marile unități ale Armatei a 3-a române au dus la început lupte de apărare pe Râul Cir, până la 26 dec.1942, iar apoi pe Doneț. Trupele Armatei a 4-a române au încercat, fără succes însă, să opună rezistență pe aliniamentul Aksai. O parte dintre ele au participat la contralovitura Armatei a 4-a Tancuri germane pe direcția Kotelnicovo-Stalingrad, pentru despresurărea forțelor încercuite. Apoi s-au retras între Bug şi Nistru şi pe frontul Iaşi- Chişinău.

Începând cu primăvara 1943, forțele Wehrmacht-ului erau deja sleite de puteri. Încrederea în invincibilitatea armatei germane era iremediabil zdruncinată. Obligată să lupte pe mai multe fronturi, ea nu mai avea moralul şi vigoarea învingătorului. În schimb, forța armatei sovietice, sporită substanțial cu ajutoarele anglo-americane, creştea continuu. Ca urmare, tăvălugul armatei roşii se rostogolea mereu către vest – în Caucaz, în Kuban, în Crimeea, în sudul Ucrainei – apropiindu-se tot mai mult de frontiera estică a României. Nici pe alte fronturi situația armatei germane nu era mai bună. Eşecul bătăliei de la Kursk–Orel, din lunile iulie-august 1943, a năruit ultima speranță a Înaltului Comandament german de a smulge din nou inițiativa strategică şi a redresa situația pe Frontul de Est. În plus, debarcarea în Sicilia a trupelor aliate, la 10 iulie 1943, crease al doilea front în Europa, căruia Wehrmacht-ul trebuia să-i destineze noi forțe şi mijloace de luptă.[154]

O suflare de gheață bătea din nou dinspre răsărit pentru populația României. Îngrijorarea cuprinsese țara. Dangătele clopotelor se revărsau, vestind primejdia şi trezind fiorul spaimei în inimile oamenilor. Știrea înfrângerii trupelor germane în bătălia de la Uman, din luna martie 1944, s-a răspândit ca un fulger. Drumul invaziei teritoriului românesc de către trupele sovietice era deschis. În dimineața de 18 martie, blindatele Frontului 1 Ucrainean comandat de generalul Koniev, au trecut Nistrul în sectorul Moghilev-Jampol, intrând în Basarabia. Astfel, după ce aproape trei ani de zile soarele dreptății strălucise pe cerul Moldovei lui Ștefan

---

[153] Col. (ret) **C-tin Chiper**, *Cronica Militară a Județului Vaslui*, Iaşi, Ed. Pim, 2012, pag. 26
[154] Ibidem.

cel Mare, veneau din nou nopțile întunecoase ale stăpânirii străine. Clipa nefastă a istoriei hotărâse ca bravul popor român să îndure noi privațiuni, să-şi vadă amenințată însăşi ființa națională.[155]

La mijlocul lunii aprilie 1944, înaintarea trupelor sovietice a fost oprită pe aliniamentul: Târgu Neamț, sud Paşcani, Târgu Frumos, Podul Iloaei, Nord Iaşi, Ungheni, platoul Corneşti, nord Chişinău, Dubăsari şi apoi pe cursul inferior al Nistrului. Timp de circa cinci luni de zile, Armatele a 3-a şi a 4-a române, precum şi Armatele a 6-a şi a 8-a germane au luptat în apărare, constituind o pavăză fragilă în calea invaziei.[156]

Poporul român s-a înscris în săptămâna patimilor, începând din 20 august 1944, prin declanşarea ofensivei sovietice, intrată în istorie sub denumirea de Operația Ofensivă Strategică Iaşi–Chişinău. Copleşite de superioritatea inamicului, trupele române şi germane s-au retras pe aliniamente succesive, suferind grele pierderi. Speranța în organizarea unei noi rezistențe pe Carpați şi în poarta Focşanilor, pe linia fortificată Focşani, Nămoloasa, Brăila, se năruia cu fiecare zi. După trei zile, la 23 august 1944, Proclamația regală vestea trecerea României de partea Națiunilor Unite. Armata a urmat chemarea regelui, încetând ostilitățile față de trupele sovietice, şi a întors armele împotriva Wehrmacht-ului german, fără nici o defecțiune, dând dovadă de o înaltă disciplină şi un înalt patriotism. Un nou capitol se deschidea în istoria României şi a oştirii sale.[157]

În concluzie, bătălia de la Stalingrad (1942) şi bătălia Moldovei (1944), constituie repere spațiale şi temporale care, definesc dimensiunea unei tragedii de mari proporții pentru poporul român. Aceste bătălii delimitează adâncimea unui spațiu de circa 2.000 km, cu durata de doi ani de zile, în care Armata română a dus acțiuni de luptă neîntrerupte, pe ploaie şi pe ninsoare, pe ger şi pe arşiță, în condiții permanent dezavantajoase. Timp de aproape 50 de ani, poporul român a fost obligat să zăvorască în memorie numele fiilor săi căzuți în crâncene lupte în Est, în această perioadă sau a celor care au fost luați prizonieri de război, mulți murind în lagărele de exterminare sovietice.[158]

Ostaşii români, de la soldat la general, din toate armele, au luptat vitejeşte, în aceste bătălii, îndeplinindu-şi întocmai misiunile primite. N-au izbândit întotdeauna, au fost copleşiți de superioritatea adversarului, dar şi-au făcut datoria, până la sacrificiul suprem. Nici o învinuire nu li se poate aduce, pentru-că nu au reuşit să stăvilească valul atacatorilor, să păstreze pozițiile ocupate în condițiile superiorității inamicului, să împiedice luarea multora dintre ei în captivitate, fiindcă ei au luptat cu abnegație, până la limita posibilităților umane. Aceste afirmații pot fi susținute cu mărturii elocvente. Mareşalul Ion Antonescu, după dezastrul de la Stalingrad, arăta: „*Când patru generali comandanți de divizie luptă alături de ultimul soldat şi se sacrifică ne-dând un pas înapoi şi fiind fără muniție, echipament de iarnă şi fără hrană, Armata din care au făcut parte iese din această titanică luptă cu fruntea nepătată*".[159]

---

[155] Ibidem.
[156] Ibidem.
[157] Ibidem.pag.27
[158] Ibidem.
[159] Ibidem.

În Proclamația dată cu prilejul Anului Nou 1944, mareşalul Ion Antonescu spunea: „*Armatei care şi-a făcut datoria, ostaşilor care au căzut pentru onoare, libertate şi pământurile patriei, urmaşilor lor vrednici, le închin cel dintâi gând de recunoştinţă în această noapte sfântă care, deschide un drum destinului românesc*”.[160]

Generalul Platon Chirnoagă, din S.M. al Armatei a 3-a române spunea: „*În această crâncenă bătălie atât comandamentele române cât şi trupa şi-au făcut pe deplin datoria în pustiitoarea bătălie de la Cotul Donului şi Stalingrad*”.[161]

Aprecieri corecte cu privire la actele de eroism ale ostaşilor români au făcut şi unii comandanți ai Wehrmacht-ului. Astfel, feldmareşalul Erich von Mannstein arăta: „*Românii au constituit aliații noştri cei mai buni şi – în cadrul posibilităților lor – ei s-au bătut vitejeşte în numeroase locuri*”.[162]

După război, generalul Hans Speidel, ajuns comandant al forțelor terestre NATO în Europa Centrală, răspunzând la întrebarea cunoscutului ziarist american, Cyrus Salzberger, arăta: „Care au fost cele mai bune trupe ale Axei în afară de germani? Finlandezii, croații, ungurii?” a spus: „*Nici unul dintre aceştia. Românii, da. Dați-le şefi buni şi nu veți găsi trupe mai bune*”.[163]

La final se impune un scurt bilanț al participării oştirii române la războiul din est, reamintind în primul rând toate genurile de arme şi categoriile de forțe armate, dar şi sacrificiile făcute în numele idealului de reîntregire a pământului străbun. Între 22 iunie 1941 şi 23 august 1944 s-au aflat în lupte: două armate române (3 şi 4) cu 10 corpuri de armată (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11 armată, de infanterie, de munte şi de cavalerie), 35 de divizii (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 24, 35 infanterie, 1 gardă, 1 grăniceri, 1 blindată, 1, 2, 3, 4 munte, 1, 5, 6, 7, 8, 9 cavalerie, 1 şi 3 pază), două brigăzi fortificate (1 şi 2), 4 comandamente de munte (101, 102, 103 şi 104) şi un comandament de infanterie (110). Acestora li s-au adăugat forțele militare ale Aeronauticii şi Marinei Militare. Potrivit datelor Marelui Stat Major, în operațiile militare a fost angajat un efectiv mediu de 911.193 militari (27.480 ofițeri, 21.824 subofițeri şi 861.889 gradați şi soldați).[164]

Pierderile față de efectivul angajat în luptă au oscilat între 10% şi 50% (circa 23% la Odessa, 10% la nord de Marea de Azov, 24% în Crimeea, 22% la sud de Harkov, 17% în Caucaz, 50% în Cotul Donului şi Stepa Kalmukă). Pe ansamblul campaniei din Est, armata română a pierdut 624.740 militari (71.585 morți, 243.622 răniți şi 309.533 dispăruți) din care: Armata de Uscat-620.014 oameni, Aeronautica-2.977 oameni, Marina Militară-1.749 oameni. Pierderile materiale au fost de asemenea imense: 365.218 bucăți armament de infanterie (arme, pistoale mitralieră, mitraliere), 616 piese de artilerie şi aruncătoare, 276 tunuri antiaeriene, 172 care de luptă, 2.445 autocamioane etc. Acestora li se adaugă pierderile aviației, marinei şi altor arme.[165]

---

[160] Ibidem.
[161] Ibidem.
[162] Ibidem.
[163] Ibidem.
[164] Ibidem.pag.28
[165] **Arhivele Militare Române**, Registrul Istoric, *Fond nr. 1033, filele 2-7.*

III.1. Tutovenii, huşenii şi vasluienii în campania militară din est

Locuitorii fostului județ Tutova au participat la Campania militară din Est, fiind concentrați în unitățile militare existente în Bârlad, Vaslui, precum şi în unitățile militare vecine: Tecuci, Galați, Focşani Iaşi, Bacău, Roman, Piatra Neamț şi alte unități din țară. Bărbații încorporați sau concentrați în anul 1939 în R.12 I.„Cantemir" au desfăşurat instrucția în cazarmă şi pe terenurile de aplicație din județ şi în zonele viitoarelor acțiuni de luptă, sub comanda colonelului Nicolae Gorschi (fratele generalului de cavalerie Alexandru Gorschi). Pe 29 sept. 1939, unitatea a fost mutată în localitatea Cârja, județul Fălciu, în apărare pe Prut, până la Nord de localitatea Fălciu. Aici s-a desfăşurat instrucția şi s-au amenajat pozițiile de luptă pentru apărare.[166]

Pe 14 aprilie 1940, unitatea a fost mutată şi transportată cu trenul la Bâc-Chişinău, ocupând dispozitiv de luptă în mahalalele şi localitățile apropiate oraşului Chişinău. Până la sfârşitul lunii mai 1940, efectivele unității au executat lucrări de amenajare a terenului pentru luptă şi aplicații militare în cooperare cu unitățile de Care de luptă.[167]

În 3 iunie 1940, unitatea s-a deplasat pe itinerariul Căuşani – Grigoreni – Manzâr, sub comanda col.Emil Dimitriu. După primirea Notelor Ultimative ale guvernului U.R.S.S. din ziua de 26 iunie 1940 şi a celui din 28 iunie care, au marcat furturile din teritoriul României, unitatea a executat Ordinul de retragere peste Prut. În retragere, unitatea a suferit mari umilințe din partea trupelor sovietice şi a unor cetățeni de origine evreiască şi ucraineană. B. 4 I. s-a retras fără incidente la Fălciu. Celelate trei Batalioane au suferit mari necazuri. În localitățile Avderma şi Fera, ostaşii sovietici şi populația românească au furat cai, căruțe şi armament şi au obligat ostaşii născuți în Basarabia să plece la vetrele lor. La 1 iulie 1940, cele trei Batalioane (1,2,3) de luptători ale unității au reuşit să treacă podul de peste Prut, în localitatea Fălciu. În ziua de 2 iulie 1940, comandantul unității s-a deplasat cu două camioane la Avderma şi a ridicat o parte din armamentul jefuit.[168]

La 5 iulie, unitatea s-a deplasat în localitatea Ferdinand, județul Covurlui, cantonând şi apoi R.25 I.„Mareşal Constantin Prezan"Vaslui şi R.23 Art. Bârlad).[169]

La 26 oct. 1940, unitatea s-a deplasat în zona Folteşti-Oancea pentru paza graniței de est. În 4 feb.1941, unitatea s-a deplasat în zona Răşcani şi Rogojeni, continuând instrucția efectivelor. Până la intrarea României în război, de partea Germaniei (conform planului „Barbarossa" din decembrie 1940) şi participarea la Campania militaraă din Est, pentru eliberarea teritoriilor furate de U.R.S.S., R.12 I. „Cantemir" Bârlad a executat misiuni de supraveghere a graniței şi a instruit militarii din subordine.[170]

---

[166] Arhivele Militare Române, Registrul Istoric, *Fond nr. 1033, filele 10- 41.*
[167] Arhivele Militare Române, Registrul Istoric, *Fond nr. 755/1939-1941, filele 4-5.*
[168] Ibidem, filele 10-14.
[169] Ibidem, filele 15-24.
[170] Arhivele Militare Române, *Jurnal de Operații nr. 1033 al Reg. 12 Inf., Dosar 8, filele 30-31.*

Prin Înalt Decret nr. 1798, din 12 iunie 1941, unitatea a fost mobilizată în noaptea de 21/22 iunie 1941, ora 24:00, sub comanda col. Gheorghe Gr. Niculescu (născut în Ploieşti). Unitatea a fost subordonată D.21 I. Galaţi, împreună cu R.11 I. Galaţi, R.24 I. Tecuci, două Divizioane de Artilerie din R.25 Art. Tecuci şi un Dn. de Art. din R. 40 Art. Chişinău [171]

Ostaşii tutoveni au participat la Operaţiunea militară de eliberare a Basarabiei, dând mari jertfe în oameni, în luptele de pe Dealul Epureni, zona Ţiganca-Cania-Stoieneşti în 8 şi 9 iulie 1941. Au căzut în lupte, comandantul regimentului, col. Gheorghe Gr. Niculescu, alţi trei ofiţeri, patru subofiţeri morţi, 10 subofiţeri răniţi, 118 ostaşi morţi, 503 ostaşi răniţi şi 29 ostaşi dispăruţi.[172]

Până la 26 iulie când a fost eliberat teritoriul Basarabiei, unitatea a contribuit la eliberarea localităţilor Cania, Haragaz, Enăcheşti, Congaz, Baorci, Dimitrovka, Ivănceşti, Glăvani, Tazlac, Caşlâc, Sofiental ş.a. suferind mari pierderi umane şi materiale.[173]

De la 10 aug. la 16 oct.1941, efectivele unităţii au participat la luptele desfăşurate în Operaţiunea militară strategică Odessa, având mari pierderi umane şi materiale: morţi-15 ofiţeri, 1 subofiţer, 109 ostaşi; răniţi : 34 ofiţeri, 2 subofiţeri şi 686 ostaşi, precum şi un număr de prizonieri de război, mulţi dintre ei pierind în lagărele sovietice din Siberia.[174]

În perioada 10-22 septembrie 1942, R.12 I. „Cantemir”, a fost subordonat din nov.1941 D.15 I. Chişinău. În perioada nov.1941-10 sept.1942, unitatea s-a aflat în garnizoana Bârlad, pentru completarea efectivelor umane, a tehnicii de luptă, a echipamentului militar şi a instrucţiei efectivelor. La Cotul Donului, unitatea a luptat de la 26 oct.1942 până la sfârşitul lunii dec.1942. Unitatea s-a retras cu efectiv foarte redus, de 300 de luptători sleiţi de putere. Efectivele au fost completate în perioada retragerii în zona Odessa, luptând împotriva trupelor sovietice până la 23 august 1944 care, le-au produs mari pierderi, în oameni şi tehnică de luptă.[175]

La 25 aug.1944, unitatea a fost reorganizată pe două plutoane în garnizoana Tulcea şi împreună cu unităţile subordonate D.15 I. (fostă Chişinău) s-au deplasat în Muntenia, Oltenia şi Banat (la Lugoj şi Arad).[176]

În baza Hotărârii Comisiei Interaliate sovieto-române şi a Ordinului Diviziei 15 I. nr.37 din 16 nov.1944, R. 12 I. „Cantemir” a fost desfiinţat, după 97 de ani de existenţă şi o activitate îndelungată în slujba patriei. Efectivele umane rămase şi materialele au fost transmise R. 11 I. „Siret” din Galaţi.[177]

R.52 I. Bârlad s-a reînfiinţat în baza Ordinului M.S.M., nr. 10.100, la 5 sept. 1939, ca dublură a R.12 I. „Cantemir” Bârlad şi era subordonat Brigăzii 33 I. Bârlad, comandată de colonelul Petru Jinga şi D. 33 I. Galaţi, comandată de generalul de brigadă Cristache Popescu.[178]

---

[171] Ibidem, filele 36-39
[172] Ibidem, fila 43.
[173] Ibidem, filele 44-54.
[174] Ibidem, filele 55-84.
[175] Arhivele Militare Române, *Jurnalul de Operaţii, Dosar 1033/11*, filele 2-23.
[176] Ibidem, filele 67-109
[177] Arhivele Militare Române, *Fond Divizia 15 Infanterie, Dosar 1140.*
[178] Arh. Mil. Române, *Reg. Istoric, nr. 755, (1939-1941), Reg.12 Inf.„Cantemir”, filele 138-141.*

La comanda regimentului a fost numit col. Vasile Cealâc de la Liceul Militar Chişinău. Întrucât ofițerul nu s-a prezentat la post, regimentul a fost comandat de lt.col. Ioan Stratulat, ajutat de maiorul Emanoil Tunaru. Efectivele regimentului au desfăşurat aplicații şi marşuri în garnizoana Bârlad şi în diferite localități din județele Tutova, Vaslui şi Fălciu. De la data de 3 nov. 1939, în baza Ordinului D.33 I. Galați, unitatea a cantonat în localitățile Stănileşti şi Pogăneşti, intrând în subordinea D.15 I. Chişinău. Ostaşii regimentului au amenajat o poziție de rezistență şi un şanț anticar între cele două localități.[179]

Conform Ordinului Marii Unități, de la 5 aprilie 1940, unitatea s-a deplasat în satul Mărcuți, județul Orhei. De la 14 aprilie 1940, unitatea s-a deplasat cu trenul în localitatea Vistorniceni şi de la 22 aprilie 1940 la Măscăuți, realizând o puternică poziție de rezistență. Au fost săpate şanțuri de tragere, amplasamente de arme automate, s-au construit rețele de sârmă ghimpată şi a fost săpat un şanț anticar în lungime de 12 km.[180]

După primirea Notelor ultimative de la guvernul U.R.S.S., R.52 I. s-a retras pe la Albița, la Vest de Prut. Majoritatea ostaşilor născuți în Basarabia s-au retras cu echipamentul militar şi armamentul cu care au fost dotați, la încorporare sau concentrare. Unitatea s-a retras în localitatea Ştefan cel Mare, județul Vaslui cu jumătate din efectiv, primind ordin să-i lase să plece la vetrele lor pe toți ostaşii basarabeni şi cu mari pierderi materiale: căruțe, cai, armament de infanterie, aruncătoare de branduri şi tunuri de 37 mm.[181]

Până la sfârşitul lunii sept.1940, efectivele unității completate cu rezervişti s-au instruit la Centrul de Instrucție Pribeşti şi alte localități din județul Vaslui. La 15 oct.1940, efectivele unității s-au contopit în R.12 I. „Cantemir" Bârlad.[182]

În anul 1939 s-a reorganizat Arma Cavalerie. R.10 Cl. Bârlad a fost mutat la Sibiu. R.2 Rş. „Prunaru" la Timişoara în subordinea D.1 Cav. Arad şi R.3 Rş. „Alba Iulia" la Turnu Severin, în subordinea D. 9 Cav. din garnizoana militară Lugoj.[183]

Fostele regimente de Roşiori Bârlad au fost introduse în lupte, în Campania militară din Est, de la 8 aug.1941, în Operațiunea militară strategică de la Odessa, remarcându-se în luptele de la Nikolaevna, Alexandrovka şi Budinovka. În luptele de la Budinovka a fost grav rănit, comandantul Escadronului 4 din R.2 Roşiori „Prunaru", căpitanului Ion Palade un glonț i-a străpuns casca, rănindu-l grav la cap. Apoi o schijă i-a fracturat clavicula şi femurul. Transportat la Spitalul „Sfântul Vicențiu" din Bucureşti, ofițerului i-a fost amputat piciorul drept. Regimentul era comandat de col.Gheorghe Brătianu. Cpt. Ion Palade a fost decorat cu Ordinele „Steaua României", „Coroana României" şi „Mihai Viteazu", clasa a III-a. Ofițerul a fost avansat în rezervă până la gradul de general de brigadă şi a primit titlul de „Cetățean de Onoare al Municipiului Târgovişte. A decedat şi se odihneşte în Cimitirul Eroilor din Târgovişte.[184]

---

[179] Ibidem, filele 144-150.
[180] Ibidem, filele 153-155.
[181] Ibidem, filele 160.
[182] Ibidem, filele 165-186.
[183] Col. (ret) **C-tin Chiper**, *Cronica Militară a Jud. Vaslui*, Iaşi, Ed. Pim, 2012, pag. 92.
[184] Col. (ret) **C-tin Chiper,** *Cronica Militară a Jud. Vaslui,* Iaşi, Ed. Pim, 2012, pag. 93.

Cele două unități bârlădene s-au înapoiat la 1 decembrie 1941 în țară pentru refacerea efectivelor, completarea mijloacelor de luptă şi desfăşurarea instrucției efectivelor luptătoare.[185]

La 15 martie 1942, Brigăzile de Cavalerie şi de Vânători de Munte s-au transformat în Divizii. Pe front în Crimeea, sub Comandament german luptau cu mult eroism, roşiorii din D.5 Cav. Iaşi şi 6 Cav. Bucureşti. În 2 sept. 1942, în timp ce se deplasa pe Valea Sukka din Caucaz, în fruntea R.7 Rş. Iaşi, pe care-l comanda cu mult profesionalism, a căzut eroic, lovit de un glonț de armă automată, col.Gheorghe Carp, născut pe meleagurile tutovene. Pentru eroism şi jertfa supremă dată țării, ofițerul a fost decorat post-mortem, cu Ordinul „Mihai Viteazu", clasa a III-ea şi înaintat la gradul de general de brigadă în rezervă.[186]

La 31 aug.1942, A. a 3-a română sub comanda gl. Petre Dumitrescu s-a deplasat la Cotul Donului, având în subordine C.5 A. În subordinea acestuia a luptat şi D.1-a Cav. de la Arad care, avea în subordine şi R.2 Rş. De la 19 nov.1942 a început contraofensiva Armatei sovietice, producând mari pierderi în forță umană şi pierderi materiale unităților luptătoare româneşti. Între unitățile militare care, au suferit mari pierderi s-a aflat şi fostul R.2 Rş. din Bârlad. Încercuite la Cotul Donului, unitățile militare româneşti şi A. a 6-a germană de tancuri, comandată de feldmareşalul Fredrich von Paulus au suferit foarte mari pierderi.[187]

În prima parte a lunii ian.1941, Armata sovietică a desfăşurat o puternică ofensivă în Caucaz. După ce a luptat în apărare în Cuban, D.a 9-a Cav. Lugoj care, avea în subordine şi R.3 Roşiori „Alba Iulia", fost al Bârladului, a luptat cu multă dârzenie în apărare, pe litoralul Mării Negre între Blagovescenskaia şi Anapa (11 mai-23 iunie 1943). Apoi Div. a 9-a Cav. s-a retras spre Taman, regrupându-se în Crimeea, în zona Eupatoria (sept.-nov.). Sub presiunea trupelor sovietice, de patru ori mai numeroase şi cu multe piese de artilerie, tancuri şi aviație, trupele germane şi române s-au retras spre Abinskaia, reuşind pentru puțin timp să oprească ofensiva sovietică în partea de sud a deltei Cubanului şi în zona împădurită de la Nord de Novorosiisk. În perioada de vară şi până la începutul iernii 1944, D.1-a Cav. a rezistat în Crimeea, alături de Diviziile de Vânători de Munte şi D.a 10-a I. Brăila şi a 19 I. Timişoara. Luptele de apărare a Sevastopolului au fost deosebit de crâncene, remarcându-se prin dârzenie şi ostaşii R.3 Rş. „Alba Iulia", comandat de col.Mihai Brăcăcescu.[188]

Retragerea Armatei române de la Sevastopol la Constanța, s-a făcut în două etape: prima s-a făcut în perioada 17-27 aprilie 1944 şi a doua în perioada 11-20 mai. Din nefericire, navele „Theya" şi „Totila", şlepul „Leo" şi Vasul „Alba Iulia" au fost scufundate sau grav avariate de către aviația sovietică, în timpul atacurilor pierind mulți ostaşi din R.3 „Roşiori". Printre ei s-a aflat şi colonelul Mihai Brăcăcescu, comandantul unității. În lupte au murit 34% din cavalerişti.[189]

---

185 Arhivele Militare Române, *Fond 5488, Dosar 3055, fila 245.*

186 Arhivele Militare Române, *Fond 554, Dosar nr. 61, fila 31.*

187 Ibidem, *Dosar 72, filele 4-5 şi Dosar 73, filele 39-45.*

188 Col. (ret) **Constantin Chiper**, *Cronica Militară a Jud.i Vaslui*, Iaşi, Ed. Pim, 2012, fila 126.

189 Ibidem.

După începerea ofensivei sovietice, la 20 august 1944, pe frontul Iaşi – Chişinău, R.3 Roşiori s-a aflat în garnizoana militară Turnu Severin. R.2 Rş. se găsea în subordinea D.1 Cav. Arad, în Basarabia, în componența A. a 3-a române. De la 23 august 1944, R.3 Rş. a capturat ostaşi germani, în zona Turnu Severin-Vârciorova. R.2 Rş., împreună cu celelalte unități din componența D.1-a Cav. Arad s-a retras din zona Oancea, jud. Galați, ajungând la data de 30 august la Pucioasa, jud. Dâmbovița. După câteva zile s-au retras pe itinerariul : Pietroşița – Sinaia – Predeal – Râşnov – Făgăraş – Agnita – Mediaş. Prin Instrucțiunile Speciale nr. 70.200 din 1 nov.1944, ale M.S.M., R.3 Rş. Turnu Severin s-a contopit cu R. 6 Rş Tecuci, luîndu-i în completare pe tecuceni. D.1-a Rş Arad, comandată de lt.col. Gheorghe Georgescu, având în subordine R.1 şi 2 Rş Timişoara (fost Bârlad) au luptat cu deosebit eroism pentru eliberarea oraşului Satu Mare, la 25 oct.1944.[190]

D.1-a Rş Arad, împreună cu R.1 Rş şi 2 Rş au participat la eliberarea Ungariei şi Cehoslovaciei, înapoindu-se la Arad la 17 iulie 1945. D. 9 Cav. Lugoj, împreună şi cu R.3 Rş au participat la eliberarea Ungariei şi Cehoslovaciei, înapoindu-se la Arad, la 22 iulie 1945.[191]

De la data de 25 iulie 1945, R.2 Rş a fost cartiruit (locat) în garnizoana militară Timişoara, iar R.3 Rş a fost reorganizat şi transformat în Regimentul Centrului de Instrucție al Armei de Cavalerie.

R.23 Art. Bârlad, în luna apr.1940 s-a deplasat cu trenul în localitatea Ialoveni, situată la sud de oraşul Chişinău/Basarabia, unde a desfăşurat şedințe de instrucție şi aplicații. După primirea ultimei Note ultimative de la guvernul sovietic/28 iunie 1940, R.23 Art. se afla în localitatea Cimişlia, pregătind deplasarea spre Prut. Ostaşii basarabeni au fost lăsați să plece la casele lor, iar unitatea s-a deplasat la Leova şi a traversat râul Prut, pe podul realizat cu vase, cartiruindu-se pe malul drept al Prutului, în pădurea Bumbăta, Sud de localitatea Stănileşti, județul Fălciu.[192]

La 2 iulie, unitatea s-a deplasat la Tecuci, cantonând în această garnizoană până la 6 sept.1940. Apoi, unitatea s-a deplasat la Banca în județul Tutova, prin marş şi instrucție. În luna oct., regimentul s-a reorganizat pe trei Divizioane şi s-a pregătit pentru iernat.[193]

În ziua de 1 ianuarie 1941, la comanda unității a fost numit lt.col.Nicolae Lăpuşneanu care, a intensificat procesul de instrucție a efectivelor. La 1 aprilie 1941, la comanda regimentului a fost numit col. Alexandru Ianculovici care, a accentuat procesul de instrucție în zona probabilelor acțiuni de luptă viitoare[194]

Reorganizat pe două Divizioane de artilerie cu tunuri de 77 mm şi un Divizion de obuziere de 100 mm, Regimentul subordonat D.15 I. Chişinău a pregătit şi sprijinit atacurile R.10 Vânători de câmp Chişinău (fost al garnizoanei Tulcea), 25 I. „Mareşal Constantin Prezan” Vaslui, şi 35 I. Cetatea Albă şi apoi de la 4 iulie 1941 a traversat râul Prut prin punctele Munteni, Obilenii Vechi, Drânceni, Vest Sărățeni, Nord Albița. La 9 iulie, Regimentul a bombardat pozițiile de luptă ale inamicului situate în Lăpuşna, Hânceşti, Sărata Galbenă,

---

190 Arhivele Militare Române, *Registrul Istoric, Fond 1228, Dosarul 4, fila 35.*
191 *Jurnal de Operații* (1939-1944).
192 Ibidem.
193 Ibidem.
194 Jurnalul de Operații, *Dosarul 3 (1939-1944).*

Rediu, Afumaţi, Călimăneşti şi alte localităţi din zonă. Până la 17 iulie 1941, ostaşii unităţii s-au deplasat prin lupte pe direcţia Costeşti, Sângeru, Rânzeni, Ţânţăreni, Gâsca, Căuşani.[195]

În 21 iulie 1941, R.23 Art. a ajutat trupele române să traverseze râul Nistru pe la Tighina. R.23 Art. a participat la Operaţiunea militară de la Odessa, sprijinind trupele române. Ostaşii regimentului s-au remarcat prin dârzenie şi vitejie la Grigoriopol, Komorova, Alexandrovka, Lazarovka, Victorovka, Nicolaevka, Catargi, Bazanova, Rulkovka, Blagodatnaia, Bujalâk, pierzând mulţi oameni şi tehnică de luptă.[196]

După 20 oct.1941, Regimentul s-a deplasat de la Odessa spre ţară, trecând prin Ialoveni, Lăpuşna, Albiţa, Huşi, ajungând la data de 13 nov.1941 la Bârlad, cu mari pierderi în oameni şi tehnică de luptă. Ostaşii au fost primiţi cu mare entuziasm la Biserica catedrală „Sfântul Gheorghe", în cadrul unei slujbe religioase de pomenire a morţilor. Comandantul unităţii a primit titlul de Cetăţean de Onoare al oraşului Bârlad. Ostaşii proveniţi din familii sărace şi cu mulţi copii, au primit ajutor financiar din partea elevilor din oraş, banii fiind strânşi de către elevi de la populaţia din oraş.[196]

Unitatea a lăsat la vatră rezerviştii şi a continuat instruirea recruţilor şi a concentraţilor până în sept.1942, când a fost trimisă să lupte în pustiitoarea bătălie de la Cotul Donului-Stalingrad. În ziua de 17 oct.1942, efectivele regimentului au intrat în luptă, sprijinind D.a 5-a I. Buzău şi D. a 14-a I. Bălţi (fostă Iaşi), prin foc concentrat asupra poziţiilor de luptă a unităţilor militare sovietice.[196]

De la 19 nov.1942 a început puternica contraofensivă a Armatei sovietice. În acea zi, regimentul a avut importante pierderi umane şi materiale. Jumătate din efectivele D.15 I., din care făcea parte şi R.23 Art. au fost capturate. A fost rănit grav comandantul regimentului, colonelul Ianculovici, au murit 5 ofiţeri, 4 subofiţeri şi 100 de ostaşi. La data de 24 nov., o parte din cei 40% din efectiv au reuşit să spargă încercuirea şi să se retragă prin lupte sub conducerea maiorului Vasile Alexandrescu, ajungând în garnizoana Bârlad la 23 martie 1943.[196]

În perioada aprilie-august 1943, unitatea şi-a completat efectivele de luptători, mijloacele de luptă şi instrucţia oamenilor în cazarma din Bârlad, iar la 1 septembrie 1943, unitatea a fost trimisă la Tiraspol în Basarabia şi a executat misiuni de pază în zona Nicolaev – Odessa şi malul Mării Negre.[196]

De la 1 nov.1943, efectivele unităţii s-au retras treptat spre Nistru şi la 23 aug.1944, au ajuns la Tătărăşti, judeţul Tulcea şi apoi deplasarea prin Muntenia şi Oltenia.[196]

La 20 nov.1944, R.23 Art. Bârlad s-a contopit cu R. 30 Art. Chişinău, cedându-i documentele secrete, materialele şi drapelul de luptă.[196]

Astfel, după 30 de ani de existenţă, această unitate care a participat la războiul de întregire statală şi eliberare naţională, 1916-1919, fiindu-i decorat drapelul cu Ordinul „Mihai Viteazul" şi la războiul pentru reîntregire statală şi naţională, 1941-1945, a fost desfiinţată.

R.25 Dorobanţi (I.) „Mareşal Constantin Prezan" Vaslui a fost mobilizat după 19 martie 1940, ca urmare a pericolului revanşard dezlănţuit de puterile

---

[195] Jurnalul de Operaţii, *Dosarul 5, fila 80.*

[196] Idem, fila 88.

fasciste. După mobilizare, Partea Activă s-a pregătit prin instrucţie în cazarmă, pe terenurile de instrucţie din afara cazărmii, prin marşuri şi aplicaţii în zona viitoarelor acţiuni de luptă pe teritoriul Basarabiei.

Ca urmare a pierderilor suferite de R.3 Vânători (I. – fost al Ploieştiului), la sfârşitul lunii iunie 1940, pe timpul retragerii din Cetatea Albă, efectivele sale s-au contopit cu R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan" Vaslui. După retragerea din Basarabia R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan" şi-a desfăşurat instrucţia în cazarmă. În noaptea de 21/22 iunie, unitatea vasluiană a fost mobilizată împreună cu toate unităţile A. române. R.25 Dorobanţi (I.) „Mareşal Constantin Prezan" subordonat D.15 I. Chişinău şi C.3 A. Chişinău a participat la eliberarea Basarabiei, deplasându-se prin lupte de la Drânceni, Podul Albiţa, Nemţeni, Lăpuşna, Bujos, Cătălui. La 16 iulie 1941, R.25 Dorobanţi, împreună cu celelalte unităţi din D.15 I. a depăşit platoul Corneştilor, participând la cucerirea dealurilor Prisaca şi Sabaciu, ajungând la şoseaua Ialoveni – Chişinău. După eliberarea Chişinăului, la 16 iulie 1941, unitatea a acţionat pe direcţia Căuşani – Tighina, săvârşind fapte de eroism. La 16 iulie 1941, C.3 A., cu marile unităţi şi unităţi din subordine au depăşit Nistrul luptând în Operaţiunea militară de la Odessa/Ucraina. Ostaşii D.15 I şi ai unităţilor componente s-au remarcat în crâncenele lupte de la Grigoriopol, Catargi, Cubanca, Bălăceanu, Bujalâc, Blagodatnaia, Griduikovka, Krimidovka. Oraşul Odessa a fost ocupat pe data de 16 octombrie 1941. Conform Ordinului Marelui Cartier General nr. 12.200 din 27 oct.1941, R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan" a primit aprobarea să se înapoieze în garnizoana militară Vaslui, unde a fost primită cu mare bucurie de către localnici. Comanda unităţii a lăsat concentraţii la vatră şi a continuat activităţile de completare şi instruire a efectivelor. Cu prilejul sărbătorilor Crăciunului, Anului nou 1942, Bobotează şi Sfântul Ioan au fost pomeniţi morţii şi au fost ajutate familiile celor căzuţi în lupte.

Din luna iulie 1942, R.25 Dorobanţi „Mareşal Constantin Prezan" Vaslui a fost mobilizat pentru participarea la marea Operaţiune militară de la Cotul Donului – Stalingrad. Unitatea a suferit mari pierderi, îndeosebi de la data de 19 nov.1942, când a început catastrofala contraofensivă a Armatei Sovietice. R.25 Dorobanţi (I.) „Mareşal Constantin Prezan"s-a înapoiat în garnizoana Vaslui în luna martie 1943, cu un sfert din luptători. R.25 şi-a completat efectivele, mijloacele de luptă şi instrucţia şi din luna octombrie 1943 a fost trimis în Transnistria, executând misiuni de pază şi asigurarea ordinii interioare. Până în luna august 1944, R.25 a suferit mari pierderi în oameni şi tehnică de luptă şi s-a retras treptat în judeţul Teleorman, participând în septembrie şi octombrie la lichidarea rezistenţelor germane pe Dunăre şi în Oltenia. În conformitate cu prevederile Instrucţiunilor Speciale 70.200 din 11 noiembrie 1944, ala M.S.M. şi cu Ordinul 245.105 din 11 noiembrie 1944 al C.4 A. Iaşi, R.25 Dorobanţi (I.) „Mareşal Constantin Prezan" Vaslui a fost desfiinţat, după 64 de ani de existenţă, vărsând efectivele şi mijloacele de luptă R. 24 I. Tecuci.

III.2. Armata Română în campania militară din vest: Contribuția Armatei Române la eliberarea teritoriului patriei

Desfăşurarea cu succes a evenimentelor din august 1944 a creat condiții favorabile trecerii la acțiuni militare pentru eliberarea părții de nord-vest a țării de sub ocupația horthysto-hitleristă. Dând dovadă de înalte virtuți ostăşeşti, de eroism individual şi colectiv, având un valoros corp de comandă, A. română a stăvilit acțiunile ofensive ale duşmanului în Podişul Transilvaniei şi în Banat şi împreună cu trupele sovietice, care s-au concentrat nestingherit în capul de pod deținut de trupele române, a trecut apoi la izgonirea ocupanților de pe strămoşescul pământ transilvan, ceea ce a dus la anularea, de fapt, a Dictatului fascist de la Viena din 30 august 1940.[197]

Misiunile încredințate A. române, având drept obiectiv strategic nimicirea forțelor hitleristo-horthyste şi eliberarea părții de nord-vest a țării, concomitent cu alungarea trupelor inamice din Crişana şi Banat au fost stabilite prin Directiva Operativă nr. 51, dată Armatelor nr. 1 şi 4 române la 30 august 1944 de M. S.M., prevedea să se interzică încercările de pătrundere a inamicului spre trecătorile Carpaților Meridionali şi Apuseni, interesând, menținerea zonelor Braşov, Turda, Beiuş, Arad, Timişoara, iar ulterior să treacă la acțiuni ofensive pentru eliberarea părții de Nord a Transilvaniei.[198]

Armata a 4-a română, comandată de la 4 sept.1944 de gl.c.a. Gheorghe Avramescu, conform acestei Directive, a preluat fâşia între Întorsura Buzăului şi Gilău, de la est de linia Sibiu-Alba Iulia-Cluj-Zalău-Săcuieni, iar A.1-a română, comandată de gl.c.a. Nicolae Macici, urma să apere flancul stâng al frontului, până la Orşova.[199]

Până la 15 sept.1944, cele două armate române au desfăşurat lupte de apărare şi câteva acțiuni ofensive. De la Braşov spre Sfântul Gheorghe/Covasna, a luptat eroic Corpul de Munte, eliberând acest oraş în ziua de 8 sept. cu mari pierderi în oameni. Aici au căzut în lupte, gl.bg. Grigore Bălan, comandantul secund al D.1 Munte Sinaia, născut la Adămuş, jud. Bistrița Năsăud şi slt.Gheorghe Turturică din D. de voluntari „Tudor Vladimirescu", constituită din prizonieri de război, aflați în lagărele din Siberia / U.R.S.S. (Oranki şi Mănăstârca). În continuare Corpul de Munte a luptat cu multă dârzenie şi eroism, eliberând localitatea Odorhei la 11 sept. şi Oraşul Târgu Mureş la 18 sept.1944.[200]

De la 15 septe.1944, A.1-a şi a 4-a române au trecut la ofensivă pe direcții principale de acțiune, întrucât fâşiile de luptă erau mari. Cele mai dure acțiuni de luptă s-au desfăşurat la Oarba de Mureş, pentru ocuparea cotelor de luptă de pe Dealul Sângeorgiu. În iureşul luptelor au murit şi lt.col.Vasile Dumbravă, născut în localitatea Schineni, județul Vaslui, comandantul B.4 din R.34 I. Constanța, comandat de col. Ion Bota, subordonat D. a 9-a Constanța, comandată de gl.d.

---

[197] *România în anii celui de al Doilea Război Mondial*, vol. 3, Ed. Mil. București,
[198] pag. 48.
[198] Ibidem, pag. 54.
[199] Ibidem, pag. 55.
[200] Ibidem, pag. 55.

Costin Ionaşcu şi lt.Victor Mărcuş care a înfipt drapelul tricolor pe blestemata Cotă 405. La Oarba de Mureş s-a realizat Cimitirul care adăposteşte 11.000 de luptători.[201]

În vestul ţării, intrarea spre Mureş şi zona Crişurilor din Bihor – Beiuş, trupele ungureşti şi germane au trecut la ofensivă în zilele de 13 şi 15 sept. 1944, însă s-au lovit de îndârjirea grănicerilor români, a elevilor şcolilor militare de la Botoşani şi Bacău, dislocate la Ineu şi Prunişor, şi a D. a 3-a Munte, de la Beiuş, comandată de viteazul general de divizie Leonard Mociulschi.

O mare unitate ungurească acționând dinspre Szeghed a ocupat Aradul pe 14 sept.1944 şi s-a îndreptat spre Şofronea, unde a fost întâmpinată de curajoşii luptători din Dn.23 Art. Antiaeriană, comandat de căpitanul Romulus Pete. Ostaşii români s-au luptat eroic cu tanchiştii unguri, distrugându-le 7 tancuri şi ucigându-le 45 de militari horthyşti. În această încleştare au căzut căpitanul Romulus Pete, elevul Virgil Iovănaş, în vârstă de 15 ani, de la Liceul „Aurel Vlaicu” din Arad care, se ataşase voluntar luptătorilor, când se înapoia spre casa părintească şi toți ostaşii servanți de la un tun de artilerie antiaeriană.[202]

Inamicul a înaintat spre Lipova, la gura Mureşului, ajungând în fața Detaşamentului „Păuliş”, comandat de col.Alexandru Petrescu, format din elevii Şcolii de Subofițeri de I. de rezervă de la Radna, B.1 din R.96 I. şi Dn 61 de Art. Grea, instalat încă de la 11 septembrie, în dispozitivul de apărare, din ordinul comandantului Armatei 1-a române, generalul Nicolae Macici, pe aliniamentul : Cuvin – Ghioroc – Miniş – Păuliş.[203]

Un regiment de infanterie ungar, sprijinit de 25 de tancuri, a încercat să pătrundă pe direcția Sâmbăteni-Păuliş, însă a fost stopat de apărarea îndârjită a elevilor care, luptând sub deviza „Nici pe aici nu se trece” s-au bătut cu un curaj legendar, provocând mari pierderi atacatorilor. Inamicul a executat apoi o manevră dublu învăluitoare, ocupând satele Cuvin şi Ghioroc. În zona localității Miniş şi pe forma de teren cu Cota 363, a rezistat eroic Compania a 3-a elevi, până în după amiaza zilei de 17 septembrie, când în ajutorul ei a venit un Batalion din R.32 motorizat sovietic. Împreună, ostaşii români şi sovietici au forțat inamicul să se retragă din cele trei localități, până în seara zilei de 20 septembrie 1944, cu mari pierderi în oameni. În crâncenele încleştări din zilele de 14-20 sept. 1944, din Detaşamentul „Păuliş” au căzut eroic în lupte 10 ofițeri, 10 subofițeri, şi 14 elevi, printre care, cpt. Ion Fătu, comandant de companie elevi, slt. Gheorghe Cismaru şi slt. Constantin Boian, elevul sergent-major Ion Motreanu, elevii sergenți Ion Botei, Alexandru Băbălău, Ion Dobrițoiu, Ioan Ecovescu, Mircea Fota şi mulți alții.[204]

Până la 5 oct.1944, ostaşii A. 1-a române, în cooperare cu ostaşii sovietici au înaintat până la granița de vest, trecând apoi la ofensivă pentru eliberarea Ungariei de sub jugul fascist. La sfârşitul lunii sept.1944, s-a inaugurat o nouă etapă a efortului armatei române, pentru deplina eliberare a teritoriului național, de sub ocupația horthysto-hitleristă. Operațiile militare de eliberare s-au

---

[201] Ibidem, pag.67.
[202] Ibidem, pag. 79
[203] Ibidem.
[204] Ibidem, pag. 80.

desfăşurat atât în Podişul Transilvaniei, cât şi în Banat, Crişana şi Maramureş. La aceste operații militare au participat A. 1-a română şi A. a 4-a română, în cooperare cu trupele sovietice, din compunerea Frontului 2 Ucrainean.[205]

Operația militară ofensivă a A. a 4-a în Podişul Transilvaniei a condus la eliberarea Clujului la data de 11 oct. 1944, de către D. 18 I. Sibiu, D. a 2-a Munte Deva, precum şi D. 4 şi 49 sovietice. În continuare, localitățile din nord-vestul țării, între care în final, oraşele Carei şi Satu Mare au fost eliberate la 25 octombrie 1944. La îndeplinirea acestor misiuni grele au participat: C.2 Armată Bucureşti, cu D.11 I. Slatina, D. a 3-a I. Piteşti, Divizia a 6-a I. Focşani, D. 1-a Munte Sinaia, R.2 Art. Grea Bucureşti, D.20 I. Cluj, D.a 8-a Cav.Bucureşti, C.6 A. Cluj, comandat de gl.bg. Filip Agricola, născut în localitatea Dumbrăveni, jud. Suceava, având în subordine, D. a 7-a I.- Instrucție, D.a 9-a I. Constanța, D.a 21-a I.Galați, şi R. 1 Voluntari Bucureşti, R. 3 Art. Grea Brăila şi R.6 Art. Grea din Galați, în cooperare cu trupele sovietice din Armata 40 sovietică.[206]

Ostaşii au fost primiți cu mare entuziasm de populația civilă. Pentru eliberarea întregului teritoriu național, Armata română a pierdut 59.000 luptători, morți, răniți şi dispăruți. Atmosfera a fost mediatizată de ziarul „Libertatea", din 27 octombrie 1944 : „Ardealul este din nou indivizibil, aşa cum trebuie să fie. Nici o linie demarcațională nu mai împarte în chip arbitrar pământul, pentru libertatea căruia au pătimit Horea, Cloşca şi Crişan şi au luptat Avram Iancu, Andrei Şaguna, Simion Bărnuțiu şi memorandiştii".[207]

III.3. Contribuția Armatei Române la eliberarea Ungariei

Armata Română a participat la eliberarea Ungariei de sub dominația fascistă cu peste 210.000 de soldați, subofițeri şi ofițeri, căzând în crâncenele lupte desfăşurate timp de trei luni de zile, peste 42.700 de ostaşi din trupele terestre, aeriene şi din marina fluvială. Armata Română a participat pe teritoriul Ungariei cu 2 Comandamente de Armată (A.1-a şi A a 4-a), 4 Corpuri de Armată (în Operațiunea Debrețin), 17 divizii de I., Vânători de Munte şi Cav., în Operațiile militare desfăşurate la vest de Tisa şi cu 15 Divizii în Operațiunea militară Budapesta. La acestea se adaugă Corpul Aerian Român, 2 Bg. de Art. Antiaeriană, 1 Bg. de C.F., 5 B. de Drumuri, şi alte unități şi formațiuni militare. Trupele române au desfăşurat lupte înverşunate la Debrețin şi Budapesta, au asaltat munții Hegyalja, Bukk şi Matra, au participat la acțiunile militare din zona oraşelor Miskolc, Salgotarjan şi altele. Armata română a eliberat un număr important de localități, dintre care 14 oraşe, şi a forțat 4 cursuri de ape. Pierderile pe care le-a provocat inamicului în forță vie s-au ridicat la 21.045 de prizonieri şi la 9.744 militari ucişi în lupte. Acțiunile Armatei române, împreună cu trupele sovietice din Frontul 2 Ucrainean, pentru eliberarea teritoriului răsăritean al Ungariei s-au concentrat în câteva zone mai importante. Armata a 4-a română,

---

[205] Ibidem, pag. 87.

[206] Col. **Leonida Loghin**, *Dispozitivul Armatei a 4-a române, în operația Cluj, în FIMPR*, vol. 1, Bucureşti, 1973, pag. 227 – 244.

[207] *Ziarul „Libertatea*", anul 1, nr. 61 din 27 octombrie 1944.

având 8 divizii de infanterie, cavalerie, şi vânători de munte a acționat pe direcția Carei, Nyregyhaza, ieşind pe un front larg pe râul Tisa, la sfârşitul lunii octombrie 1944.[208]

O grupare de 5 Divizii româneşti – 2 Deva Munte şi 3 Beiuş Munte, Divizia de Infanterie „Tudor Vladimirescu", Corpul de Cavalerie, cu Diviziile 1 cavalerie-instrucție Arad şi 1 Infanterie Instrucție Turnu Severin – a fost ferm angajată la lovitura principală a Frontului 2 Ucrainean, comandat de Mareşalul Rodion Malinovski, pe direcția Arad – Debrețin - Nyiregyhaza.[209]

Armata 1-a română, cu 4 Divizii-19 I.Timişoara şi 19 Cav.Lugoj, în compunerea C.7 A.Timişoara, respectiv D.2 I.Craiova şi D.4 I.Bucureşti, ambele subordonate C.4 A. Bucureşti, a acționat la flancul stâng, pe cursul râului Tisa.[210]

Eliberarea celui mai important centru economic şi administrativ de pe teritoriul Ungariei de est, Debrețin a început în dimineața zilei de 6 oct.1944, după o violentă pregătire de artilerie şi aviație, când forțele Frontului 2 Ucrainean au rupt în scurt timp pozițiile armatelor 6 germană şi 3 ungară, pe o adâncime apreciabilă. Înaintând cu vigoare spre vest, nord-vest şi nord, diviziile sovietice şi române au creat în câteva zile o importantă breşă în dispozitivul de apărare al inamicului.[210]

Corpul de Cav. al A. române şi Gruparea mobilă hipo-mecanizată sovietică, comandată de generalul Pliev au pătruns adânc în apărarea inamicului şi au interceptat calea ferată Debrețin – Budapesta, întrerupând legătura între cele două importante oraşe. După lupte îndârjite, trupele sovietice şi româneşti au reuşit să ocupe la 20 octombrie 1944 oraşul Debrețin.[211]

Pentru contribuția adusă la eliberarea oraşului Debrețin, Diviziei de voluntari „Tudor Vladimirescu" i-a fost conferit onorific numele oraşului. În Ordinul de zi nr.374 din 20 noiembrie 1944 dat de Comandamentul Suprem Sovietic se arăta: „Se conferă D.1 I. voluntari români „Tudor Vladimirescu", distinsă în luptele pentru cucerirea oraşului Debrețin, denumirea de „Debrețin", astfel pe viitor se va numi, D.1 I. voluntari români „Tudor Vladimirescu – Debrețin".[212]

După eliberarea oraşului Debrețin, operația strategică a trupelor române şi sovietice s-a îndreptat spre zona oraşului Nyiregyhaza. Reluând ofensiva în 21 oct.1944, D.2 Munte Deva, de la flancul drept al dispozitivului ofensiv, sprijinită de o Companie sovietică de tancuri a reuşit să elibereze localitatea Hajduhadhiz printr-un atac frontal executat cu Grupul 4 Vânători de Munte, combinând cu o manevră pe la sud est, cu Grupul 3 Vânători de Munte. În acest timp, D. „Tudor Vladimirescu" şi D.a 3-a Munte Beiuş, comandată de generalul Leonard Mociulschi, din centrul dispozitivului aliat,a zdrobit forțele inamicului din fâşiile încredințate şi au reuşit să pătrundă în zonele împădurite de la nord de Debrețin,

---

[208] *România în al Doilea Război Mondial, vol. 3*, Editura Militară Bucureşti, 1989, pag. 48.
[209] Ibidem, pag. 54
[210] Ibidem, pag. 55
[211] Ibidem, pag. 63
[212] Ibidem, pag. 67

Văroşierdo şi Nagyerdo. Efortul românesc la eliberarea Ungariei, după eliberarea teritoriului României, la 25 oct.1944, s-a amplificat cu încă 8 Divizii şi alte unități militare şi formațiuni de luptă din compunerea A. a 4-a române. [213]

Trupele C.7 Armată Timişoara, comandat de gl. Nicolae Şova, născut în oraşul Bacău, au forțat Tisa, lărgind capul de pod existent şi a realizat încă un cap de pod în sectorul de la vest de Szentes. S-au remarcat unitățile componente ale D.19 I.Timişoara. În acelaşi timp, D.a 9-a Cav.Lugoj a trecut Tisa în sectorul Szentes, Csongrad, înlocuind D. 297 I. din armata sovietică. C.7 A.Timişoara, cu cele două divizii din subordine a lărgit fâşia frontului la 30 km, cu o adâncime de 8 km. C.4 A.Bucureşti a înlocuit cu D.4 I.Bucureşti, D.409 sovietică din capul de pod Szolnok. Până la 25 oct., marile unități din Armata 1-a română s-au pregătit pentru sprijinirea C.7 din Armata 1-a care, de la 30 oct. a trecut la ofensivă pe direcția Budapesta, capitala Ungariei. Acțiunile de luptă duse de Armata română pentru eliberarea teritoriului Ungariei de la vest de Tisa s-au axat pe patru direcții, situate la distanțe apreciabile una de alta. Deşi teritoriul de la vest de Tisa este sub formă de şes, aproape toate marile unități române au luptat în teren muntos împădurit, în munții Hegyalja, A.a 4-a, în munții Bukk, C.4 Armată, şi în munții Matra, D. „Tudor Vladimirescu", iar C.7 A. din A.1-a în masivul Godollo.[214]

Budapesta avea valoarea unui „centru de rezistență" de maximă importanță pentru cel de al treilea Reich: o primă linie de rezistență fusese amplasată pe malul de vest al Tisei, în apărarea îndepărtată a obiectivului strategic; a doua linie de apărare se sprijinea pe munții din nordul Ungariei şi pe malul vestic al fluviului Dunării, incluzând şi cele trei centuri de „apărare a Budapestei"; a treia linie de rezistență a fost organizată pe aliniamentul lacurilor Velence şi Balaton şi râul Drava. Inamicul avea în apărare mari unități din Grupul de armate „Sud" (Armatele 1-a ungară şi a 8-a germană pe Tisa superioară), Armata a 6-a germană pe Tisa mijlocie (Sectorul Polgar-Szolnok), Armata a 3-a ungară între Tisa şi fluviul Dunăre, Armata a 2-a ungară la vest de fluviul Dunăre, până la joncțiunea cu Grupul de armate „F".[215]

La acțiunile militare de la vest de Tisa, au participat alături de trupele aliate, Armatele 1-a şi a 4-a române, precum şi alte mari unități şi unități române. Bătălia decisivă pentru eliberarea Ungariei s-a desfăşurat în cursul operației militare strategice Budapesta care, a început la 30 octombrie 1944 şi a durat până la 13 februarie 1945. La începutul ofensivei strategice, luptele au fost duse de Frontul 2 Ucrainean şi Armata română. Până la jumătatea lunii decembrie 1944, trupele Frontului 2 Ucrainean şi armatele române care, se aflau în compunerea sa, au eliberat aproape în întregime spațiul situat între Tisa şi Dunăre şi au ajuns la Dunăre, la nord şi nord-vest de Budapesta.

Mai târziu au fost angajate în lupte, Frontul 3 Ucrainean, comandat de mareşalul Tolbuhin, Flotila de Dunăre, Armata 1-a Bulgară, sub comanda generalului Stoicev, şi Armata a 3-a Iugoslavă sub comanda gl Kosta Nad.[216]

---

[213] Ibidem, pag. 79
[214] Ibidem.
[215] Ibidem, pag. 80
[216] Ibidem, pag. 87

În crâncenele lupte desfăşurate pe direcția Budapesta, o comportare eroică au avut ostaşii C.7 A. şi îndeosebi cavaleriştii români din D. a 9-a Cav. Lugoj. În luptele pentru eliberarea localității Tortel s-au remarcat ostaşii roşiori din R.3 Rş., mutat de la Bârlad la Turnu Severin, în subordinea D. a 9-a Cav. Lugoj. Ostaşii roşiori s-au remarcat şi în luptele de eliberare a localităților Abony şi Cegled. O declarație primită de primăria Abony arăta : „În comuna Abony, ofițerii, subofițerii, gradații şi soldații Armatei române au manifestat față de populația civilă, cea mai mare bunăvoință. Autoritățile locale militare şi civile au lucrat în deplină înțelegere, iar comuna poate mulțumi mult pentru menținerea ordinii şi disciplinei”.[217]

La 15 nov.1944, în luptele din localitatea Dany, gl.Nicolae Şova, comandatul C.7 Armată Timişoara, a fost vizitat la Punctul de Comandă de mareşalul Rodion Malinovski, comandantul Frontului 2 Ucrainean, însoțit de gl.col.Şumilov.„Timp de două ore, cât a durat vizita, am informat pe comandantul frontului despre mersul operației din zonă, misiunea trupelor noastre, rezolvând problemele urgente. Explicațiile şi măsurile luate de mine au fost aprobate de comandantul frontului care, a elogiat vitejia şi eroismul ostaşilor noştri şi ne-a urat noi succese în viitoarele operații militare”.[218]

După ce au parcurs prin lupte deosebit de grele 100 de km de la Tisa, marile unități române pentru a pătrunde în Budapesta, trebuiau să parcurgă prin lupte un complex sistem de lucrări genistice, structurate pe trei fâşii de apărare semicirculare, sprijinite cu flancurile pe fluviul Dunărea, care cuprindeau mai multe poziții şi tranşee, legate între ele prin şanțuri de comunicație şi protejate de rețelele de sârmă ghimpată, câmpuri de mine antitanc şi anti infanterie. Localitățile, pădurile şi canalele constituiau puternice puncte de apărare. Prima şi a doua fâşie de apărare erau legate între ele prin poziții în bretelă, la est de Budapesta. Prin lupte crâncene desfăşurate până la data de 15 ianuarie 1945, C.7 Armată Timişoara, cu D.a 2-a I. Craiova, D.a 19-a I. Timişoara şi D.a 9-a Cav. Lugoj au cucerit peste 1000 de case şi blocuri, zeci de fabrici, Poşta centrală, Cimitirul Kerepeş, Hipodromul, Gara de Est (R.3 Rş. şi R.9 Călăraşi), Cazarma „Franz Josepf”, Bulevardul Rakoczy, parcul Varosliget, strada Atena ş.a.[219]

La 15 ianuarie 1945, când mai erau 2 km până la Dunăre, Mareşalul Rodion Malinovski i-a dat ordin gl Nicolae Şova să iasă din dispozitivul de luptă şi să treacă în Cehoslovacia. După 17 ian.1945, cdtul C.7 armată Timişoara a executat ordinul dat de comandantul Frontului 2 Ucrainean. În luptele de eliberare a Budapestei s-au jertfit 11.000 de soldați şi ofițeri români.[220]

În seara de 3 noiembrie 1944, Armata a 4-a română, comandată de gl Gh. Avramescu, a primit ordin de la comandantul Frontului 2 Ucrainean, mareşal Rodion Malinovski să realizeze capete de pod peste râul Tisa. În cooperare cu Armata 40 sovietică, trebuia să execute o lovitură pe la sud de munți. Armata a 4-a urma să-şi regrupeze trupele, concentrându-şi forțele principale la flancul

---

[217] Col. **Leonida Loghin**, *Disp. Armatei a 4-a române, în operația Cluj*, în FIMPR, vol. 1, Bucureşti, 1973, pag. 227 – 244.
[218] *Ziarul „Libertatea”, anul 1, nr. 61 din 27 octombrie 1944*.
[219] *România în al Doilea Război Mondial, volumul 3*, Ed. Militară Bucureşti, 1989, pag. 163.
[220] Ibidem.

stâng, în vederea executării unei puternice lovituri pe la sud de munții Hegyalja, care să-i permită ulterior angajarea forțelor ei în lungul văii Hernadului.[221]

Acțiunile ofensive au început după o pregătire de artilerie cu durata de 20 minute, dar încercările de forțare a Tisei pe un front larg, nu au reuşit. Trupele române au fixat puternic inamicul, dând posibilitate Armatei 40 sovietice să realizeze două capete de pod la Tisaliok şi Tiszadada. Comandantul Corpului 6 Armată Cluj, a lărgit capul de pod din dreptul localității Tisaliok cu efectivele D. 11 I. Slatina, sprijinită de artileria D.3 I.Piteşti şi R.3 Art.Grea Brăila. La data de 15 nov.1944, ostaşii români ajutați şi de D.9 I. Constanța au izbutit să lărgească capul de pod. D. 11 I.Slatina a desfăşurat ofensiva în lungul şoselei Tokaj – Tarcal până la data de 19 nov. Prin intervenția ostaşilor din D. a 9-a I.Constanța, localitatea Tokaj a fost ocupată. După lupte deosebit de grele şi largi manevre de forțe, Armata a 4-a română se găsea la 29 nov.1944, cu cele 8 divizii la vest de râul Tisa, pregătindu-se pentru o ofensivă generalizată în zona munților Hegealja. Cucerirea masivului Hegyalja s-a realizat printr-o ingenioasă manevră executată de Armata a 4-a română, exprimată sub forma unui cleşte uriaş, ale cărui brațe amenințau cu întoarcerea şi încercuirea forțelor horthysto-hitleriste în valoare de 6 divizii. Brațele acestui cleşte erau alcătuite la aripa dreaptă de C. 2 Armată Bucureşti, cu D.a 8-a Cav. Bucureşti şi D.1-a Cav.Arad, iar la aripa stângă de C. 6 Armată Cluj, având în compunere D.a 3-a I. Piteşti, a 6-a I.Focşani, a 9-a I.Constanța şi a 21-a I.Galați. D.a 11-a I.Slatina se afla în rezerva Armatei a 4-a române.[222]

În 29 nov.1944, gruparea aflată pe direcția loviturii principale a armatei a eliberat cu D.a 6-a I.Focşani, localitatea Megyaszo. Ostaşii D.a 21-a I. Galați, cu ajutorul R.11 I.Galați, din care făceau parte mulți ostaşi din Tutova, cu mari jertfe au cucerit înălțimea cu Cota 292. Luptele au fost crâncene, piept la piept, la baionetă şi la grenadă. Concomitent, C. 2 armată Bucureşti cu D.1-a Cav. Arad şi a 8-a Cav.Bucureşti au înaintat spre râul Bodrog şi pe Valea Hernadului, salvând podul de pe râul Hernad, luând peste 100 prizonieri şi capturând multă tehnică de luptă.[223]

După 55 de zile şi nopți de lupte crâncene pentru eliberarea Ungariei, A. a 4-a română depăşea victorioasă, la 18 dec.1944 granița ungaro-cehoslovacă, fiind felicitată prin telegramă de către mareşalul Rodion Malinovski, comandantul Frontului 2 Ucrainean.

D. a 2-a Munte Deva, comandată de gl. Ion Dumitrache şi D. a 3-a Munte Beiuş, comandată de generalul Leonard Mociulschi, după încheierea Operației militare Debrețin, au traversat Tisa , în noaptea de 6/7 nov.1944. Ostaşii D. a 2-a Munte au trecut la ofensivă din raionul Tiszakeszi, în cooperare cu mari unități din C.104 armată sovietic, pe direcția localității Emod pe care au contactat-o la 11 nov.1944. D.a 3-a Munte a intrat în capul de pod realizat de trupele sovietice, la nord de Arokto, în noaptea de 7/8 noiembrie 1944. Luptele dintre Tisa şi munții Buk, polarizate în jurul unor localități, transformate în noduri de apărare

---

[221] Ibidem.

[222] Ibidem, pag. 164.

[223] Col. Gh. Tudor, *Participarea armatei române la eliberarea Ungariei, în Pagini eroice din marea epopee,* Bucureşti, 1986, pag. 161, 166.

au fost extrem de grele. D.a 3-a Munte Beiuş, combinând atacurile frontale cu învăluirea unui flanc sau ambelor flancuri ale inamicului, au desfăşurat ofensiva spre oraşul Miskolc, ajungând la marginea oraşului la data de 20 noiembrie 1944, împreună cu trupele sovietice. Ostaşii D.a 2-a Munte Deva înaintând cu curaj şi dârzenia pe direcția Miskolc, a reuşit să ajungă în acelaşi timp cu vânătorii de munte din D. a 3-a Beiuş la marginea localității Miskolc.[224]

De la 22 nov.1944, vânătorii de munte din cele două divizii române au pătruns în munții Buk, cucerind prin lupte deosebit de grele cotă cu cotă şi localitățile din zonă. După 23 de zile de eforturi deosebite, vânătorii de munte din cele două divizii române, în cooperare cu trupele sovietice au ieşit la vest de masivul muntos pe o adâncime de 40 km, ajungând la granița cu Cehoslovacia urmând să dezvolte eforturile armatei române şi sovietice. Vânătorii de munte români au fost citați prin Ordine de zi ale Diviziilor proprii şi ale eşaloanelor superioare, pentru înfrângerea inamicului într-o zonă puternic fortificată. Începând din 26 dec.1944, vânătorii de munte români au eliberat câteva localități de graniță şi apoi au trecut pe teritoriul Cehoslovaciei, comportându-se deosebit de dârz, în luptele desfăşurate cu inamicul care, se apăra cu disperare.[225]

Divizia de I. „Tudor Vladimirescu-Debrețin” a desfăşurat de la 27 nov. 1944 lupte pentru eliberarea munților Matra din Ungaria. Până la 28 dec.1944, ostaşii din această mare unitate foarte greu încercată în luptele din Ungaria şi-au încheiat misiunile de luptă şi apoi au trecut granița în Cehoslovacia. „Prin eliberarea oraşului Salgotarjan, important nod de cale ferată şi centru industrial, inamicul a suferit o mare înfrângere. Luptele duse pentru această localitate au cerut din partea ostaşilor români şi a cadrelor de comandă eforturi deosebit de mari, şi un deosebit curaj”.[226]

III.4. Contribuția Armatei Române la eliberarea Cehoslovaciei

Continuând neîntrerupt şi desfăşurat la cote maxime, efortul economic şi militar al României la eliberarea Cehoslovaciei, constituie una din cele mai lungi şi mai grele etape ale participării Armatei române la războiul antihitlerist, militarii români probând din nou alese virtuți ostăşeşti, spirit de sacrificiu în slujba patriei, a libertății şi independenței popoarelor. Armata română a acționat timp de aproape cinci luni pe frontul din Cehoslovacia, angajându-se în operații militare extrem de dificile : geruri aspre şi zăpezi abundente, teren muntos şi împădurit, puternic fortificat de armata germană care, se apăra cu disperare, cursul râurilor orientate de la nord-est spre sud, obligând trupele române să acționeze perpendicular pe ele, ca şi pe crestele munților înalți (aici erau trimise unitățile române), comunicații puține, rezistență deosebit de înverşunată din partea inamicului pentru a împiedica trupele aliate sovieto-române să înainteze spre Praga. Dovedind înalte calități morale şi de luptă, trupele române, acționând cot la cot cu forțele sovietice, cooperând în ultimele trei luni ale războiului în

[224] *România în al Doilea Război Mondial, volumul 3,* Ed. Militară Bucureşti, 1989, pag. 172.
[225] Colonel **Gheorghe Tudor**, lucrarea citată, pag. 172.
[226] *România în al Doilea Război Mondial, volumul 3*, Ed. Militară Bucureşti, 1989, pag. 181.

Europa şi cu Corpul militar cehoslovac, constituit pe teritoriul sovietic, din prizonieri de război şi luptători antifascişti, comandat de Ludwig Svoboda, au învins toate greutățile şi au îndeplinit glorios misiunile care, li s-au încredințat.

În Cehoslovacia, Armata română a participat în perioada 18 dec. 1944 până la 12 mai 1945 cu 248.000 de militari români, cuprinşi în 2 Comandamente de Armată (1şi 4), 4 C. de Armată (2, 4, 6 şi 7), 16 D.de I., Vânători de Munte şi Cav. şi 1 de Gardă sosită pe front în aprilie 1945 (2 I. Craiova, 3 I. Piteşti, 6 I. Focşani, 9 I. Constanța, 10 I. Brăila, 11 I. Slatina, 18 I. Cluj, 19 I. Timişoara, 21 I. Galați, 1 I. de voluntari români Bucureşti, 2 Munte Deva, 3 Munte Beiuş, 1 Cavalerie Arad, 8 Cavalerie Bucureşti, 9 Cavalerie Lugoj, 1 Corp Aerian Bucureşti, 1 D. de Art. Antiaeriană Braşov, 1 Brigadă de C. F. Bucureşti, 1 R. Tancuri Târgovişte, alte unități şi formațiuni de luptă [227]

Prin efortul deosebit al tuturor participanților la război, Armata română a înaintat în adâncimea dispozitivului inamic aproximativ 400 km, a forțat 4 cursuri de apă (Hron, Nitra, Vah şi Morava), a străbătut prin lupte grele 10 masive muntoase (Silica, Muran, Metalicii Slovaci, Tatra Mică, Javorina, Nitra, Fatra Mare, Fatra Mică, Inovec şi Carpații Albi), a eliberat singură sau în cooperare cu trupele sovietice 1722 de localități, între care 31 de oraşe, precum şi alte puncte populate, a provocat inamicului importante pierderi umane şi materiale şi a capturat 20.478 militari hitlerişti şi horthyşti. Aceste succese au fost scump plătite, rândurile unităților şi marilor unități militare române rărindu-se cu 66.495 de soldați, gradați, subofițeri şi ofițeri – morți, răniți şi dispăruți.[228]

După ce au depăşit succesiv, frontiera ungaro-cehoslovacă, marile unități ale Armatei române au desfăşurat, în cooperare cu armata sovietică şi cu forțe ale rezistenței slovace, ample operații militare pentru eliberarea Cehoslovaciei. Caracteristicile terenului muntos şi împădurit, până la râul Morava, fragmentat de trei cursuri de apă – Hron, Nitra şi Vah – situate perpendicular pe direcția de înaintare a trupelor române şi sovietice şi apoi deluros au favorizat transformarea acestui spațiu într-un puternic bastion de apărare de către comandamentul hitlerist, ceea ce a avut un rol important în ansamblul operațiilor strategice desfăşurate de forțele coaliției antihitleriste în anul 1945. Pentru menținerea acestui teritoriu care, se încadra în zona strategică defensivă organizată de Wehrmacht în estul Europei, între Prusia Orientală şi vestul Ungariei, Comandamentul hitlerist a depus eforturi considerabile, beneficiind şi de condițiile atmosferice mult mai favorabile pentru apărare decât pentru ofensivă (temperaturi foarte scăzute, zăpadă mare, viscole puternice, mari inundații a terenului de luptă după topirea zăpezilor şi a ploilor abundente, etc.). Folosind terenul înalt şi accidentat, inamicul avea posibilitatea să-şi organizeze mai multe poziții de rezistență, în munții Javorina, Metalici Slovaci, Muran; Nitra, Fatra Mare, Fatra Mică; Carpații Albi. Toate acestea, corelate cu rezistența opusă, de trupele hitleriste, au făcut ca în acest spațiu să se contureze aproape în permanență, un ieşind german care, a trebuit redus prin ample operații militare,

---

[227] Colonel **Antone Marinescu**, col. **Gheorghe Tudor**, *Armata română în operațiile militare pentru eliberarea Cehoslovaciei şi a unei părți din Austria, în pag. eroice din marea epopee, pag. 146-147.*

[228] Arhivele Militare Române Piteşti, *Fondul 4, Dosarul nr.14, fila 256.*

din partea trupelor aliate sovieto-române. În plus, Cehoslovacia având redutabile capacități industriale, a fost transformată de cel de al treilea Reich, într-un puternic arsenal de război. Uzinele „Skoda" produceau 22% din camioanele necesare Germaniei, precum şi tunuri Flak 40 S.F.H.10 de 150 mm şi tunul de 88 mm. În Cehoslovacia se produceau piese şi subansambluri necesare marinei militare, tancuri şi armament de infanterie şi alte mijloace moderne de luptă. Armata română, alături de aliatul sovietic are meritul istoric de a fi depus efortul determinant în eliberarea Cehoslovaciei şi în lichidarea celui mai periculos „intrând" inamic în frontul de vest, în etapa decisivă a operațiilor militare.[229]

Reamintind trupelor române tradiționalele relații de prietenie dintre România şi Cehoslovacia, comandantul Armatei a 4-a române, generalul de corp de armată, Gheorghe Avramescu, preciza la 17 dec.1944, că „Armata română intră într-o țară prietenă, care ne-a arătat întotdeauna cea mai mare şi mai sinceră prietenie" şi sublinia faptul că „fiecare ostaş trebuie să caute a fi cât mai blând şi corect cu populația civilă, tratând-o ca şi când ar fi românească".[230]

Acțiunile militare pe teritoriul Cehoslovaciei s-au desfăşurat în mai multe etape: În prima etapă care, s-a înscris în ultima decadă a lunii decembrie 1944 – prima decadă a lunii ianuarie 1945, trupele române au dus lupte grele în zona frontierei ungaro-cehoslovace, ele înscriindu-se, în faza finală a operației militare strategice Budapesta. În acest timp, Armata a 4-a română a executat operația militară de apărare de la Sena – Turna. Corpul 4 Armată din Armata 1-a română a participat la luptele de pe râul Ipel şi din zona Lucenec, iar Corpul 7 Armată, a continuat acțiunile militare pe direcția şi în oraşul Budapesta.

În etapa a 2-a, desfăşurată de la 12 ianuarie – 25 martie 1945, în condiții de climă, total nefavorabile trupelor atacatoare, s-a creat un nou dispozitiv strategic pe frontul din Cehoslovacia, acțiunile de luptă începând din nordul şi sud – estul țării spre nord şi nord – vest. Pe front au acționat Armatele a 4-a şi 1-a române, mari unități din Frontul 4 Ucrainean, comandat de mareşalul de origine poloneză, Rokosovski şi Armatele 40, 27, 53, şi 7 de Gardă sovietice. Armatele a 4-a şi 1-a române, între care era intercalată Armata a 40-a sovietică au acționat, cu mari sacrificii şi cu dârzenie în centrul dispozitivului aliat, pe direcția loviturii principale. În această perioadă Armata a 4-a română a executat operațiile militare „Roznava" şi „Zvolen-Banska Bystrica", iar A.1-a română operația militară din masivul muntos Javorina., continuând apoi înaintarea până la cursul mijlociu al râului Hron. S-a vizat în special, lichidarea rezistențelor inamice din munții Javorina, Metalicii Slovaci şi Tatra Mică .

În etapa a treia, trupele române au participat , alături de trupele sovietice, în operațiile militare din perioada finală a războiului antihitlerist. Între 25 martie-2 mai 1945, Armata a 4-a română a executat operațiile militare pentru cucerirea munților Fatra Mare, Fatra Mică şi Carpații Albi, iar Armata 1-a română a executat operațiile militare dintre râurile Hron şi Morava, precum şi operația militară din lungul râului Moravei, soldată printre altele, cu eliberarea oraşelor Kromeritz şi Kojetin. Toate aceste acțiuni militare s-au desfăşurat în timpul

[229] Ibidem.
[230] Col. **Antone Marinescu**, col. **Gheorghe Romanescu**, *Armata română în războiul antihitlerist*, Album de scheme, Bucureşti, 1985, pag. 366.

operației militare strategice „Viena”. De la 6-12 mai cele două armate române au participat la ultima Operațiune militară strategică, în al Doilea Război Mondial din Europa, Operația militară „Praga”, executând urmărira inamicului, în direcția capitalei Cehoslovaciei.[231]

În perioada 12-31 ianuarie 1945, A. a 4-a română a participat la Operațiunea militară Roznava, în cooperare cu A. a 40-a sovietică care, avea în subordine temporară D. a 3-a I. Piteşti, D.1-a Cavalerie Arad şi D. a 8-a Cav. Bucureşti.[232]

Comandantul A. a 4-a române, gl. Gheorghe Avramescu a hotărât să rupă apărarea inamicului la flancul stâng şi să execute lovitura principală pe direcția Jablonov – Roznava, cu C.6 Armată care, avea în compunere D.a 6-a I.Focşani, D. a 18-a I. Cluj şi D. a 21-a I. Galați. C.2 Armată, la flancul drept al dispozitivului, a rămas în apărare, între Jablonov şi Turna într-o fâşie de 18 km, urmând să treacă la ofensivă pe măsură ce diviziile Corpului 6 armată pătrundeau în adâncimea sistemului defensiv al inamicului.[233]

Acțiunile de luptă s-au desfăşurat în două etape:

- 12-23 ianuarie 1945 trupele armatei au desfăşurat lupte pentru ruperea apărării inamicului de pe masivul Silica Planina şi eliberarea oraşului Roznava;
- 24-31 ianuarie când s-au continuat luptele pentru urmărirea adversarului pe direcțiile: Roznava-Dobsina-Telgart-Brezno şi Roznava-Revuca-Brezno. Au fost luați 1700 prizonieri de război şi o mare cantitate de armament şi tehnică de luptă. Luptele au fost foarte grele pentru-că s-au desfăşurat pe timp de ger şi ninsori abundente, cu zăpada până la brâu.[234]

După finalizarea cu succes a Operației militare Roznava, Armata a 4-a română a continuat operația militară Zvolen- Banska Bystrica, cu probleme deosebite de teren, munții înalți Tatra Mică, cu înălțimi de până la 2.600 m şi munții Metalici Slovaci, cu înălțimi de 1.450 m, fiind greu de străbătut, acoperiți cu păduri, dispunând de comunicații puține, plasate pe văi înguste.

Armata a 4-a română şi Armata a 40-a sovietică au acționat pe trei direcții:

- prima a fost determinată de depresiunea aflată între munții Tatra Mică şi Metalicii Slovaci de 5-6 km, dealungul căreia curge râul Hron;
- a doua ducea spre oraşul Banska Bystrica, important centru ad-tiv şi economic al Cehoslovaciei;
- a treia formată din depresiunea aflată între munții Metalici Slovaci şi Javorina, largă de 12-14 km, străbătută de râul Slatina, un afluent al râului Hron a canalizat acțiunile de luptă, inițial către oraşul Zvolen, important nod de comunicații pe râul Hronul mijlociu, apoi spre oraşul Banska Bystrica.[235]

Acțiunile de luptă s-au desfăşurat în trei etape distincte:

- prima între 10-24 februarie 1945 a cuprins luptele duse în lungul văii Hronului spre Banska Bystrica şi pentru cucerirea munților Metalici Slovaci;
- a doua între 25 februarie-14 martie 1945 a cuprins luptele pentru eliberarea oraşului Zvolen;

---

[231] Arhivele Ministerului Apărării Naționale, fondul 4, *Dosar nr. 228, fila 468.*
[232] Idem, *Dosarul 231, filele 116-120.*
[233] Idem, *Fondul 512, Dosarul nr. 50, fila 161.*
[234] Idem, *Fondul 4, Dosarul nr. 233, fila 163.*
[235] Idem, *Fondul 517, Dosarul nr. 65, fila 26.*

- a treia între 15-25 martie a cuprins acțiunile pentru eliberarea importantului oraş Banska Bystrica.[236]

În crâncenele lupte desfăşurate în această operațiune militară, a fost încercuit R.2 Rş. şi a luptat cu dârzenie în încercuire, până au fost despresurați de ostaşii D.1 Cav. Arad şi ostaşii D.a 6-a I. Focşani. Pentru asaltul final asupra oraşului Zvolen s-au evidențiat ostaşii D.a 21-a I. Galați şi ostaşii D.a 18-a I. Cluj, în cooperare cu ostaşii A. a 40-a sovietice. După eliberarea oraşului Zvolen, A. a 4-a română a desfăşurat cu succes lupte în etapa a treia a operației militare care a condus la eliberarea marelui oraş Banska Bystrica şi lichidarea capului de pod al inamicului la est de râul Hron. Începând de la 15 martie 1945, Armata a 4-a română în cooperare cu Armata 40 sovietică a acționat pe două direcții.

Lovitura principală a dat-o C.6 Armată Cluj cu D. a 6-a I. Focşani, a 9-a I. Constanța şi a 18-a I. Cluj, în cooperare cu C. 50 Armată sovietic, iar lovitura secundară în lungul văii Hronului, spre Banska Bystrica cu unități din Corpul 2 Armată român şi Sectorul 50 fortificații sovietic. A.40 sovietică, a luat în subordine temporară D.1-a Cav.Arad, a 8-a Cav. Bucureşti, D. a 3-a I. Piteşti şi D. a 21-a I. Galați, executând o manevră de întoarcere a apărării inamicului, pe la sud de munții Tatra Mare. În 25 martie unități ale A.a 4-a române, în cooperare cu A.40 sovietică au eliberat importantul oraş şi nod de comunicații Banska Bystrica.[236]

Concepția comandantului Armatei 1-a române, şi a statului său major în operația militară pentru cucerirea masivului muntos Javorina şi ieşirea pe cursul mijlociu al râului Hron, în perioada 29 ianuarie- 19 martie 1945, prevedea executarea unei acțiuni frontale cu unitățile sale, combinată cu o învăluire de la sud-vest de către Armata 53 sovietică. În sectorul Armatei 1-a, la stânga pe direcția loviturii principale a acționat C.7 Armată (întărit cu R.1 Art. grea) pe două eşaloane, având în eşalonul unu D.a 10-a I. Brăila şi D. a 19-a I. Timişoara, iar în eşalonul doi, D.a 9-a Cav. Lugoj. La dreapta pe direcția loviturii secundare, C.4 Armată, cu D.2 Munte Deva şi 3 Munte Beiuş şi D.a 2-a I.Craiova, a adoptat un dispozitiv de luptă pe un eşalon.[237]

Ofensiva Armatei 1-a române în masivul Javorina a cuprins două etape:

- prima etapă s-a desfăşurat de la sfârşitul lunii ianuarie, până în primele zile ale lunii martie 1945 şi trupele române au cucerit masivul Javorina şi au interceptat comunicația de rocadă Zvolen- Krupina;
- în etapa a doua care, s-a desfăşurat în 5-19 martie 1945, diviziile Armatei 1-a au înfrânt rezistențele inamicului, ajungând pe cursul mijlociu al râului Hron.

Armata 1-a română, comandată din luna februarie de generalul Vasile Atanasiu, a pierdut în această operațiune militară, desfăşurată în teren accidentat, puternic fortificat, în condiții de climă aspră, ninsori abundente şi cu o superioritate netă a inamicului în mijloace de luptă: 590 ofițeri, 670 subofițeri şi 14.565 gradați şi soldați.[238]

De reținut că ostaşii Diviziei de voluntari „Tudor Vladimirescu-Debrețin" a sprijinit acțiunile de luptă ale Armatei 1-a române în munții Javorina şi apoi a

---

236 Fondul 4, *Dosarul nr. 314, fila 127*

237 General **Ion Cupşa**, *Armata română pe frontul antihitlerist,* Bucureşti, 1973, pag. 175-176.

238 Arhivele Militare Române, Piteşti, *Fondul 1, Dosarul nr. 418, filele 807-808.*

acționat tot în subordinea Armatei sovietice până la Brno. În continuare Armata 1-a română a participat la Operația militară desfăşurată între râurile Hron şi Morava, în perioada 25 martie-15 aprilie 1945.

Armatele a 4-a şi 1-a române, între care se afla intercalată Armata 40 sovietică se găseau în dispozitiv de luptă pe linia râului Hron. În continuare ostaşii români au străpuns munții Nitra şi Fatra Mare, Inovec, Carpații Albi şi Tatra Mică. Armatele române asigurau permanent flancurile Armatei 40 sovietice, destinată a aplica lovitura frontală, la centrul dispozitivului aliat. Armata română a eliberat mai multe localități, între cele mai importante fiind Banovce şi Uherski Ostroh, contribuind la îndreptarea unităților româneşti şi sovietice spre Brno. La 27 martie 1945, în timpul crâncenelor lupte, a fost rănit generalul Nicolae Dăscălescu, comandantul Armatei a 4-a române. Deşi rănit, generalul Nicolae Dăscălescu nu a părăsit comanda armatei.[239]

Corpul 2 A. din A. 1-a română, având în compunere D. a 8-a Cav. Bucureşti şi D.1-a Cav. Arad au cucerit principala Cotă din munții Fatra Mare şi au interceptat comunicația Banska Bystrica-Kremnica. C. 6 din A. 4-a română a interceptat pe 5 apr.1945, comunicația de rocadă Banska Bystrica-Ruzemberok şi a stabilit legătura, în zona Turc cu C. A. Cehoslovac, comandat de gl. Ludwig Svoboda.

În 6 spre 7 apr.1945, D.24 I. ungară s-a predat D.a 6-a I.Focşani. În subordinele A.40 sovietice luptau de la 10 aprilie şi ostaşii D.a 21-a I.Galați, D.a 6-a I.Focşani şi D.1-a Cav.Arad, la cererea cmd. A. 40 sovietice.[240]

Între 25 şi 27 apr. 1945, ostaşii A.1-a şi A.a 4-a române au intrat în Valea Moravei, distrugând dispozitivul inamic de la Kromeriz şi Kojetin. Finalizarea cu succes a luptelor pentru înfrângerea trupelor inamice din munții Metalici Slovaci, Javorina, Fatra Mare şi Fatra Mică, Tatra Mare şi Tatra Mică, Nitra, Carpații Albi a contribuit la desfăşurarea cu vigoare a ofensivei pe direcția Budapesta-Viena, începută la 6 martie 1945. Concomitent, la 9 mai 1945, forțele sovietice, alături de care au luptat cu bărbăție şi trupele unei armate polone, au încheiat cu deplin succes operația militară Berlin. Adversarul a continuat să lupte însă în zone din Cehoslovacia şi Austria, dispunând încă de peste 1 (un) milion militari, 9.700 guri de foc, 2.200 tunuri, şi 1.000 de avioane în Grupul de armate german „Centru” care, era comandat de feldmareşalul F. Schoener. Acesta a refuzat să depună armele până la 12 mai 1945. Ofensiva militară pentru eliberarea Pragăi, capitala Cehoslovaciei, a început la 6 mai 1945, aproape simultan cu insurecția militară din Praga.

La 7 mai 1945, cele două armate române se aflau la Vest de Morava, cu C.7 A. Timişoara, la 8 km nord-vest de Brno şi cu C.6 A. Cluj din A.a 4-a română (D.a 2-a şi a 3-a Munte şi D.a 10-a I.) în oraşul Brno şi împrejurimile sale.

La 12 mai, efectivele celor două armate româneşti se găseau la 60 km de Praga. După intrarea în zonele de regrupare, efectivele A.1-a şi A.a 4-a române, au staționat în bivuacuri şi cantonamente, desfăşurând program de instrucție şi educație până în prima parte a lunii iunie 1945, când au început marşul de întoarcere în țară.

---

[239] Idem, *Fondul 4, 329, fila 302.*

[240] Idem, *Fondul 3, Dosarul nr. 10, fila 100.*

III.5. Contribuția Armatei Române la eliberarea Austriei

Continuarea ofensivei pe teritoriul Austriei în cooperare cu mari unități sovietice a fost firească. Armata română a contribuit la eliberarea Austriei cu Regimentul 2 Care de Luptă din Târgovişte, cu Brigada de căi ferate din Bucureşti şi alte subunități şi formațiuni militare. Situația de ansamblu la flancul sudic al frontului a fost determinată de rezistența puternică a trupelor hitleriste pentru a menține un coridor de retragere spre nord şi nord-vest, pe teritoriul Cehoslovaciei, urmărind să se alăture celor care, se aflau în patrulaterul Boemiei. R.2 Care de luptă a atacat inamicul, fără sprijin de artilerie. În dimineața de 11 apr.1945, Batalioanele sale au manevrat cu abilitate şi eficiență inamicul, învingându-l şi a ocupat loc. Hohenruppersdorf, situată la aproximativ 30 km nord-est de Viena.[241]

Împreună cu Brigada 27 tancuri sovietică, români au adoptat un dispozitiv de luptă sub formă de „arici", pentru a respinge inamicul, iar cu o parte din efective să desfăşoare acțiuni de luptă ofensive, împotriva trupelor hitleriste aflate în retragere care, urmărea să ajungă în Moravia şi Boemia.

În 12 apr.1945, hitleriştii cu trei divizii de tancuri şi două divizii de infanterie au încercuit Regimentul 2 Care de Luptă, întrerupându-i legătura cu Bg.27 de tancuri sovietică. Tanchiştii români aflați într-o depresiune îngustă a localității Hohenruppersdorf, apărându-se circular au respins toate atacurile hitleriste din ziua de 12 aprilie 1945. Ostaşii R.2 Care de Luptă a respins inamicul la nord de Martinsdorf, creindu-şi condiții de aprovizionare cu carburanți şi muniție. În aceste lupte s-au remarcat tanchiştii, dar şi ostaşii de la autotunuri şi transportoarele blindate.[242]

R.2 Care de Luptă a reluat ofensiva în 13 apr.1945, sprijinind direct acțiunile D.4 I. sovietice. Cu toate eforturile şi sacrificiile trupelor germane, în zilele de 14 şi 15 aprilie tanchiştii români şi infanteriştii sovietici au eliberat oraşul Schrick prin lovituri combinate. Inamicul a pierdut 2 tancuri, , 6 maşini de luptă, 3 tunuri antitanc şi 8 cuiburi de arme automate distruse, 70 de morți şi răniți. Tanchiştii români au pierdut 3 tancuri şi 3 autotunuri. Comandantul Brigăzii 27 de tancuri Gardă sovietică a adus mulțumiri călduroase ostaşilor români pentru comportarea dârză şi eroică care, a intrat prima în localitatea Schrick.[243]

Datorită marilor pierderi suferite, la data de 18 aprilie, R.2 Care de Luptă a fost trecut în rezervă, rămânând pe frontul de luptă numai Compania de tancuri, comandată de căpitanul Arcadie Duceag, care a fost subordonată Brigăzii 27 de tancuri sovietică. Această companie a participat la luptele ofensive din perioada 18 aprilie-8 mai 1945, contribuind la eliberarea localităților Mistelbach, Eibensthal, Poysdorf de pe teritoriul Austriei, precum şi la desfăşurarea luptelor din zonele Pasohlavki şi Nova Ves de pe teritoriul Cehoslovaciei. În 9 mai 1945, tanchiştii români erau în ofensivă spre Praga.[244]

---

241 *România în anii celui de al Doilea Război Mondial*, vol. 3, Ed. Militară, 1989, pag. 333-334.
242 Arhivele Militare Române, Pitești, *Fond 1157, Dosarul nr. 2, fila 5*
243 Idem, Fond 948, *Dosar nr. 21, fila 101.*
244 *I*dem*, fila 24-26Dosarul nr..*

Înscriindu-se în efortul Armatei române pentru înfrângerea Germaniei naziste, unitățile şi subunitățile de Căi Ferate, cu varietatea lor de trupe şi specialități, cu deosebire construcții, exploatare şi de poduri, au fost o prezență activă pe teritoriul Austriei,subordonate Grupului operativ al Brigăzii Căi Ferate române, comandate de col. Traian Panaitescu, încadrat de la 1 aprilie 1945 în Comandament de mare unitate. Pe teritoriul Austriei, au acționat independent sau în cooperare cu Direcția restabilirii căilor de comunicații şi transporturi militare sovietice, comandată de generalul-maior I. M. Beleaev. Marea Unitate română a desfăşurat activități de refacerea Căilor ferate, a drumurilor şi podurilor până la 25 iunie 1945.[245]

Unitățile militare române de Căi Ferate au executat pe teritoriul Austriei, cu aproximativ 700 militari, lucrări complexe, de înaltă specialitate, „au contribuit-după cum afirmă generalul-maior sovietic Beleaev, prin Ordinul de zi nr. 095 din 30 mai 1945-cu tot sufletul, prin munca lor, la restabilirea liniilor de la Viena şi Brun cu rocada dintre ele” Sincere mulțumiri le-a adus şi comandantul Grupului Operativ al Brigăzii de Căi Ferate, generalul - maior Panaitescu.[246]

În încheiere un cuvânt de cinstire eroilor români care s-au jertfit pe tărâmuri strămoşeşti sau străine. Să le aprindem în sufletele noastre candela recunoştinței care să le vegheze somnul de veci!

General de armată Constantin VASILIU-RĂŞCANU

Constantin Vasiliu-Răşcanu s-a născut la 5 septembrie 1887, în Bârlad. A absolvit cursurile liceului „Gheorghe Roşca Codreanu” din oraşul Bârlad, în anul 1905, şi ale Şcolii Militare Ofițeri Infanterie din Bucureşti, în 1908. A fost înaintat la gradul de sublocotenent, fiind numit comandant al plutonului 1 din Compania a 3-a, B.1 I. din R.12 Dorobanți (I.) „Cantemir” Bârlad. Aceasta era unitatea în care s-au instruit bunicii şi tatăl său.

În anul 1912 şefii direcți l-au trimis la Şcoala Superioară de Război, pe care a absolvit-o în anul 1915, cu calificative foarte bune. Constantin Vasiliu-Răşcanu a lucrat în diferite unități şi mari unități ale infanteriei, el fiind participat la războiul pentru întregirea statală şi națională (1916-1919) şi la războiul pentru reîntregirea statală şi națională (1941-1945). În decursul carierei militare a instruit numeroase contigente de ostaşi, în garnizoane militare din Moldova, Muntenia şi Basarabia, el urcând treptele ierarhiei militare până la gradul de general de brigadă. De la 11 februarie 1942 şi până la 15 martie 1943 a condus, în acțiunile militare desfăşurate pe frontul de răsărit, Divizia 1-a Munte Sinaia. La data de 16 februarie 1944 Constantin Vasiliu-Răşcanu a fost avansat la gradul de general de divizie şi a fost promovat în funcția de comandant al Corpului 5 Teritorial Prahova, care acționa în apărarea populației, a zonei petroliere şi a celorlalte obiective economice din Prahova.

În zilele de 23-31 august 1944, împreună cu şeful de stat major, generalul Toma Zoter, şi cu celelalte cadre militare din subordine, generalul de divizie Constantin Vasiliu-Răşcanu a condus acțiunile trupelor române care erau

---

[245] Idem, *Fondul 1, Dosarul 6, fila 226.*
[246] Idem, *Fond 791, Dosarul 1, fila 51.*

angajate în dezarmarea trupelor germane aflate în împrejurimile oraşului Ploieşti, în pădurile Buda şi Floreşti şi, ulterior, în celelalte localităţi prahovene. Avansat la gradul de general de corp de armată, la data de 7 martie 1945, Ctin Vasiliu-Răşcanu a fost numit ministru de război, funcţie de înaltă răspundere, care necesita un efort deosebit pentru asigurarea forţelor umane şi a mijloacelor materiale necesare participării armatei române la războiul antihitlerist. După încheierea războiului, împreună cu S.M.G. şi comandanţii Armatelor 1-a şi a 4-a Române, a asigurat înapoierea în ţară a efectivelor de ostaşi rămaşi în viaţă şi a luat măsuri pentru refacerea cazărmilor. Ministrul de război Ctin Vasiliu-Răşcanu a luat măsurile necesare pentru demobilizarea efectivelor armatei, în conformitate cu prevederile Convenţiei de Armistiţiu, încheiată în sept.1944, la Moscova, şi a condus procesul de reorganizare a armatei şi de desfăşurare a instruirii, în condiţiile în care trupele sovietice, existente în aproape toate garnizoanele, ocupaseră cazărmile. Gl. de corp de armată Ctin Vasiliu-Răşcanu a îndeplinit funcţia de ministru de război până la 29 nov.1946. Între 22 martie-5 iunie 1947, Ctin Vasiliu-Răşcanu a condus Armata a IV-a. La 24 ian.1948 a fost înaintat general de armată, Ctin Vasiliu-Răşcanu a decedat în 1980.[247]

General de divizie Gheorghe COSMA

S-a născut la 10 martie 1892 în comuna Perieni, din apropierea Bârladului. A urmat şcoala primară în Perieni, între anii 1899-1905 şi apoi a frecventat cursurile Liceului „Gheorghe Roşca Codreanu”, în perioada 1906-1913, Gheorhe Cosma fiind premiant în fiecare an. După absolvirea liceului Gheorghe Cosma a urmat Şcoala Militară de Ofiţeri de Artilerie, pe care a absolvit-o în anul 1914 cu rezultate foarte bune, fiind avansat la gradul de slt. Avansat la gradul de lt., ofiţerul a participat la războiul pentru întregire statală şi naţională 1916-1919, el distingându-se prin curajul arătat în luptele de la Dragoslavele, judeţul Muscel, Văleni de Munte şi Ploieşti, judeţul Prahova, Cernăteşti, judeţul Buzău, Mărăşti, Soveja şi Câmpuri, judeţul Vrancea. Pentru faptele sale de arme, tânărul ofiţer a fost decorat cu Ordinul „Steaua României”, în grad de cavaler cu spade, şi Medalia „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1919”. După încheierea războiului trece prin mai multe garnizoane : Lugoj (R.42 Obuziere), Timişoara (Şcoala Specială de Artilerie), Iaşi (Şef de birou la Serviciul rechiziţii) şi Bucureşti (la Direcţia Armament din M.S.M. şi la cabinetul M.A.N.). Avansat la gradul de căpitan, Gheorghe Cosma a făcut stagiul pentru obţinerea gradului de maior la R.17 I. Mehedinţi, la M.S.M. şi la D.12 I. Ismail. În anii 1927-1930 a îndeplinit funcţia de secretar al Delegaţiei române pentru delimitarea frontierelor, în cadrul S. M. al D. a 8-a I. Cernăuţi, iar în anul 1938 a fost avansat la gradul de colonel şi a fost decorat cu Ordinul „Coroana României”. Col. Gheorghe Cosma a fost avansat, în anul 1944, la gradul de general de brigadă şi a fost numit în funcţia de comandant al artileriei din Braşov, el participând la războiul antihitlerist, în luptele din munţii Tatra, din Cehoslovacia. Gl.bg. Gh Cosma s-a întors în ţară în 1945, împreună cu D. 18 I. şi 19 I. În 1946 a fost avansat gl.d. şi a lucrat la Ministerul de Război.

[247] Col. (ret) **C-tin Chiper,** *Cronica militară a jud. Vaslui*, Ed. PIM, Iaşi, 2012, pag. 165.

În anul 1947 Gheorghe Cosma a fost trecut în rezervă, cu drept de pensie. Generalul de divizie Gheorghe Cosma a fost decorat cu Medalia sovietică „Victoria”, Ordinul „Steaua României”, în grad de comandor, cu panglică de Virtute Militară, Steaua Republicii Populare Române, medalia „Virtutea Militară” şi două decorații cehoslovace. Muzeul Militar din Timişoara i-a rezervat o vitrină în care au fost expuse obiecte personale, decorații, fotografii.[248]

General de divizie Ion HRISTEA

Ion Hristea s-a născut la 7 martie 1897 în comuna Fruntişeni, județul Vaslui. A absolvit Liceul „Gheorghe Roşca Codreanu”, din Bârlad, în anul 1914, şi apoi Şcoala Militară de Ofițeri de Cavalerie din Târgovişte, ăn 1916, cu rezultate foarte bune, fiind avansat la gradul de sublocotenent.

Ion Hristea a participat la războiul pentru întregire statală şi națională 1916-1919 în cadrul R.2 Roşiori Bârlad şi, pentru faptele de vitejie dovedite în timpul luptelor, a fost decorat cu Ordinul „Steaua României”, clasa a V-a, şi Ordinul „Coroana României”, clasele a IV-a şi a V-a.

În perioada interbelică ofițerul a lucrat în funcții de comandă şi de stat major la diferite eşaloane, remarcându-se prin grija deosebită pentru asigurarea condițiilor materiale ostaşilor şi instruirea lor temeinică în cazarmă şi pe câmpul de instrucție, pentru a-i pregăti în mod corespunzător cu cerințele participării la îndeplinirea misiunilor de luptă. Ofițerul a participat şi la războiul pentru reîntregire statală şi națională 1941-1945, el având gradul de locotenent-colonel.

În timpul războiului s-a remarcat în luptele desfăşurate pentru eliberarea părții de Nord a Bucovinei, a Nord-Estului Basarabiei şi, apoi, în luptele desfăşurate în cadrul operațiunii militare Odessa. În 1942 Ion Hristea a fost avansat la gradul de col., an în care, în urma luptelor foarte grele pe care le-a purtat pe frontul din Caucaz, i s-a amputat brațul drept şi toate degetele de la ambele picioare. Pentru dârzenia, vitejia şi înaltul spirit de sacrificiu dovedit în lupte, a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazu”, clasa a III-a. După 23 august 1944 col. Ion Hristea a comandat Centrul de Instrucție al Cavaleriei din Sibiu, cu care a luat parte la operațiunile militare din timpul războiului antifascist. La 23 august 1945 col. Ion Hristea a fost avansat general de brigadă, iar la 9 august 1946 la gradul de gl.d.. Generalul de divizie Ion Hristea a fost trecut în rezervă, la 1 sept. 1947, rămânând în amintirea foştilor camarazi, ca un ofițer foarte bine pregătit profesional, om de mare omenie şi cu profunde sentimente patriotice.[249]

General de divizie Socrate MARDARE

Socrate Mardari s-a născut în anul 1897, în oraşul dintre vii şi livezi, Huşi, din fostul județ Fălciu, astăzi județul Vaslui. După absolvirea şcolilor primare şi gimnaziale şi a liceului teoretic din Huşi, Socrate Mardari a fost orientat de către părinți şi profesori către cariera militară. În 1912-1914, Socrate Mardari a urmat cursurile Şcolii M.O.I. din Bucureşti, pe care a absolvit-o cu gradul de slt, el

[248] Prof. **Traian Nicola**, *Monografia Liceului „Gh. R. Codreanu”, Ed. Pol., Iaşi, 1971, pag. 266.*
[249] Prof. **Tr. Nicola**, *Monografia Liceului „Gh. R. Codreanu”, Ed. Pol., Iaşi, 1971, pag. 268-269.*

fiind repartizat la o unitate de elită din cadrul infanteriei române, R.2 Vânători de Câmp „Regina Maria” din Bucureşti, unitate care se acoperise de glorie în Războiul pentru Independenţă 1877-1878. Afirmându-se în instruirea şi educarea ostaşilor din Plutonul 1, ofiţerul a fost avansat, la excepţional, la gradul de lt şi apoi la gradul de căpitan. Ofiţerul a participat la războiul pentru întregire statală şi eliberare naţională, în 1916-1919, îndeplinind, în prima parte a războiului, funcţia de comandant grup mitraliere şi din 1917, în calitate de comandant de companie, în B.8 Vânători de Câmp din garnizoana Botoşani, el remarcându-se în luptele ofensive de la Mărăşti şi în luptele de apărare de la Oituz.

După 1 iulie 1918 căpitanul Socrate Mardari a fost mutat în cadrul I.G. al I., la conducerea Biroului Şcolilor Militare. În această funcţie a muncit pentru reactivarea şi înviorarea şcolilor militare, suspendate în timpul desfăşurării războiului. A participat direct la reînfiinţarea Şcolii de Subofiţeri I. şi a Şcolii de Tragere I., contribuind la elaborarea regulamentelor de funcţionare, ţinând seama de învăţămintele desprinse din campaniile militare ale anilor 1916-1919.

Cultura generală şi militară, dar şi bunele cunoştinţe psiho-pedagogice acumulate, i-au determinat pe şefii ierarhici să-l numească în funcţia de comandant de companie la Liceul Militar de la Mănăstirea Dealu, judeţul Dâmboviţa. Muncind mult pentru îndeplinirea atribuţiunilor funcţionale, cpt. Socrate Mardari s-a pregătit intens pe plan profesional şi în anul 1920 a susţinut examenele de admitere în Şcoala Superioară de Război, fiind admis printre primii candidaţi. Socrati Mardare s-a pregătit cu seriozitate, sub conducerea cadrelor didactice, lărgindu-şi orizontul de cunoaştere în domeniul artei militare.

Căpitanul Socrate Mardari, făcând parte din promoţia a 28-a, a absolvit Şcoala Superioară Război, în 1922, fiind al doilea din cei 70 de absolvenţi. După absolvirea şcolii, Socrati Mardari a fost repartizat la S.M.G., Secţia Operaţii, aplicând în practică cunoştinţele acumulate pe băncile şcolilor şi în numeroasele acţiuni de luptă la care a participat, în anii de război.

În 1923 ofiţerul şi-a desfăşurat activitatea în cadrul Inspectoratului Tehnic al Aeronauticii, unde a fost stimulat şi apreciat pentru munca desfăşurată de către personalul din subordine, şi apoi în 1924, a fost avansat la gradul de maior şi a funcţionat ca profesor de aeronautică la Şcoala Superioară de Război. În calitate de cadru didactic, Socrate Mardari s-a remarcat prin expuneri atrăgătoare şi putere de convingere, ca un ofiţer de mare onoare, cu o deosebită inteligenţă. În cei trei ani de muncă în învăţământul superior militar a publicat, în Revista Aviaţiei, materiale bine apreciate, referitoare la întrebuinţarea în luptă a tancurilor şi a avioanelor, în calitate de arme moderne de luptă, el insistând permanent pentru crearea unei industrii naţionale de apărare. La 1 oct. 1927, după trei ani de fructuoasă muncă la catedră, prin Înaltul Decret nr. 2759, maiorul Socrate Mardari a fost numit Adjutant Regal, pentru doi ani, el servind la Palatul Regal, Regenţa Regală care, i-a urmat respectatului rege Ferdinand I. La propunerea comandantului Şcolii Superioare de Război, şefii săi direcţi l-au readus pe Socrate Mardari în învăţământul superior militar. Revenind la catedră, ofiţerul a predat cu mult patos cursul „Tactica aeronauticii”, cursul „Tactica infanteriei” şi cursul „Tactică generală”. Gl Ion Antonescu, aflat la comanda Şcolii Superioare de Război, îşi exprima regretul că Socrate Mardari trebuia să plece la stagiu în unităţile operative, întrucât era unul dintre cei mai buni oameni aflaţi la catedră, un profesor de elită, cu o pregătire demnă de toată lauda.

În 1933 maiorul Socrate Mardari a lucrat în R.21 I. Ilfov, garnizoana Bucureşti, aici îndeplinind funcția de ajutor al comandantului de regiment. Timp de doi ani ofițerul a ținut conferințe despre atacul pe front larg, lupta la întâlnire şi întrebuințarea formelor de luptă, atât pe terenurile de instrucție, cât şi în zonele probabile de desfăşurare a acțiunilor de luptă.

Talentatul profesor a revenit în 1937 la catedră, el predând cursul „Tactică generală", mult îndrăgit de ofițerii cursanți. Referindu-se la activitatea desfăşurată în această perioadă, generalul Paul Teodorescu, comandantul şcolii, îl caracteriza pe profesorul Socrate Mardari ca fiind „*o personalitate militară înzestrată cu calități morale, profesionale şi intelectuale deosebite*".

Avansat la gradul de colonel, profesorul Socrate Mardari a fost numit la comanda R.21 I. Ilfov, în garnizoana Bucureşti. În 1939 col.Socrate Mardari a fost numit şef de S.M. al A. a 4-a Române. Era timpul când la orizont se profilau norii negri ai celei de a doua conflagrații mondiale, fapt pentru care cadrele militare din A. Română şi-au sporit eforturile pentru instruirea subunităților, unităților şi marilor unități, îndeosebi în zonele probabile ale acțiunilor de luptă.

În anul 1940 col.Socrate Mardari a fost numit Şeful Secției I-a din M.S.M. şi în 1941 şef al Casei Militare, el fiind însărcinat cu îndrumarea mareşalului Palatului Regal. Avansat la gradul de general de brigadă, în anul 1942, Socrate Mardari a fost promovat în funcția de subşef al M.S.M., el confruntându-se cu gravele probleme generate de război, când unitățile şi marile unități militare ale Armatei Române au desfăşurat crâncene lupte în Crimeea, în Caucaz, la Cotul Donului şi la Stalingrad. În perioada 1 martie-1 sept.1943 gl.bg. Socrate Mardari a fost numit la comanda Şcolii Superioare de Război, după care a fost readus subşef la M.S.M., până în 1945. În această perioadă a fost avansat gl.d.

În timpul participării armatei române la campaniile militare din est şi vest, Socrate Mardari s-a ocupat de pregătirea operațiunilor militare, de organizarea eşalonului înaintat al M.C.G., de organizarea detaşamentelor de legătură pe lângă comandamentele germane şi de pregătirea traseelor eşalonului doi. S-a preocupat de organizarea noilor şcoli militare de ofițeri activi şi de rezervă şi de organizarea centrelor de instrucție în şcoli, unități şi mari unități militare.

În cei 33 de ani de muncă în armată, gl. d. Socrate Mardari a fost decorat cu Medaliile „Avântul Țării", „Crucea Comemorativă a Războiului 1916-1918", Semnul Onorific de aur pentru 25 de ani de serviciu militar, Ordinul „Steaua României" cu spade şi Ordinul „Coroana României"cu spade. După 1948, gl. d. Socrate Mardari, deşi era un militar de o mare probitate profesională şi morală, a fost arestat, ca mulți alți generali şi ofițeri ai armatei române. El a fost judecat şi apoi închis la Aiud, unde a murit, în anul 1954, la vârsta de 57 de ani.[250]

General de divizie Constantin PANAIȚIU

Constantin Panaițiu s-a născut la 5 octombrie 1888, în oraşul Bârlad. A copilărit şi a absolvit şcoala primară şi Liceul „Gheorghe Roşca Codreanu", în oraşul Bârlad. Sfătuit şi îndrumat de profesorul de istorie din liceu, de părinți şi de ofițerii din Cercul de Recrutare Tutova, Constantin Panaițiu s-a înscris, în

[250] Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Bătrâni, liera D, colonei,* Curent 49.

anul 1908, la Şcoala M.O.I. Bucureşti, pe care a absolvit-o în 1910, fiind avansat la gradul de slt. Ofițerul Ctin Panaițiu a parcurs întreaga gamă a gradelor militare. A fost avansat, la gradele de locotenent (1913), cpt. (1916), mr. (1917), lt.col. (1927), col (1934), general de brigadă (1939) şi general de divizie (1942).

Tânărul ofițer şi-a început cariera militară în funcția de comandant de pluton în cadrul R.12 I. „Cantemir" din Bârlad, cu care a participat la cel de al doilea război balcanic (23 iunie-31 august 1913). În timpul războiului pentru întregire statală şi eliberare națională (1916-1919), Constantin Panaițiu a comandat o companie, din R.12 „Cantemir", el luînd parte la campania militară din toamna anului 1916 şi la luptele de la Mărăşti şi Oituz, din vara şi toamna anului 1917.

Avansat la gradul de maior, la 1 sept.1917, Ctin Panaițiu a primit comanda B.1 din R.12 I. pe care l-a instruit şi comandat în campania militară din Ungaria, în 1919, contribuind la înfrângerea regimului comunist de la Budapesta.

În anul 1927 a absolvit cursurile Şcolii Superioare de Război. În perioada 10 mai-28 august 1941, generalul de brigadă Gheorghe Panaițiu a îndeplinit sarcinile de comandant secund al Diviziei 20 Infanterie Cluj. De la 30 iunie şi până la 15 august 1941 ofițerul l-a înlocuit pe generalul de divizie Nicolae Dăscălescu, la comanda D.20 I. În aceste funcții de răspundere, generalul de brigadă Ctin Panaițiu a coordonat acțiunile R. 82, 83 şi 91 I. şi 39 şi 40 Art.

După eliberarea Bucovinei de Nord şi a Basarabiei, a fost numit de mareşalul Ion Antonescu în funcția de comandant militar al garnizoanei militare Chişinău. Nevoile operative ale armatei au impus numirea gl.bg. Ctin Panaițiu, la 10 sept.1941, la comanda Sectorului 1 Grăniceri, pe care l-a condus până la 10 ian.1942. Apoi a fost numit la comanda D.a 9-a I. Constanța, care era compusă din R.34 I. şi 36 I. din Constanța şi 40 I. din Medgidia, 13 Art. Constanța şi 18 Art. Medgidia. Divizia avea un efectiv de 490 de ofițeri, 376 de subofițeri şi 14.884 de gradați şi soldați. Ajutat de statul major al marii unități, gl.bg. Ctin Panaițiu a organizat, cu forțele pe care le-a avut la dispoziție, apărarea litoralului maritim, între Năvodari şi Mangalia, precum şi în zona Fetești-Cernavodă.

În toamna 1942, D.a 9-a I. Dobrogea a fost trimisă pe frontul de est, în subordinea A. a 3-a Române, ea înlocuind, la 9 oct. 1942, Divizia italiană „Trident", în sectorul Kotovski din Cotul Donului. Aici, generalul de brigadă Constantin Panaițiu a fost avansat la gradul de general de divizie. Timp de peste o lună şi jumătate, unitățile din subordinea D. a 9-a I. au desfăşurat lupte grele pentru respingerea atacurilor executate aproape zilnic de armata sovietică, iar cu începere de la 19 nov.1942, pentru respingerea contraofensivei sovietice. D. a 9-a I. Constanța a pierdut în luptă 88 de ofițeri, 33 de subofițeri şi 3988 de gradați şi soldați. Efectivele militare rămase în viață, au fost puse la dispoziția D. a 7-a I. Roman şi a 11-a I. Slatina, la sfârşitul lunii nov.1942, intrând în apărare pe râurile Cir şi Doneț.

La 17 decembrie 1942, generalul de divizie Constantin Panaițiu a fost rechemat în țară, fiind pus la dispoziția Ministerului de Război până la 7 aprilie 1943, când a fost pensionat. Atunci avea 55 de ani, din care 35 de ani au fost închinați oştirii române. Veteran a trei războaie, gl. de divizie Ctin Panaițiu nu a avut o viață liniştită după pensionare. Noul regim politic instaurat în România, după 6 martie 1945, a fost subordonat complet Uniunii Sovietice, după abdicarea Regelui Mihai I, la 30 decembrie 1947, şi a întreprins numeroase măsuri de

oprimare, pe plan intern. Constantin Panaiţiu nu a fost iertat pentru faptul că, în anul 1941, a fost comandantul garnizoanei militare Chişinău şi a comandat marea unitate dobrogeană în luptele de la Cotul Donului.

La 15 aug.1949 gl. de divizie Ctin Panaiţiu, om de o cinste şi corectitudine exemplare, a fost târât prin tribunalele militare, ţinut zile în şir în boxa acuzaţilor, judecat şi condamnat, pentru „*uneltire contra ordinei sociale*”,la opt ani de muncă silnică, conform sentinţei din 25 iulie 1950, dată de Tribunalul Militar Bucureşti. După 7 ani de detenţie grea în celulele umede şi întunecoase ale închisorii de la Gherla, bravul general, în vârstă de 70 de ani, a fost eliberat, la 16 iulie 1957, dar i s-a fixat domiciliul obligatoriu în comuna Călmăţui, din Câmpia Bărăganului, zonă neospitalieră pentru deţinuţi.

Gl. de divizie Constantin Panaiţiu a încetat din viaţă în luna iunie 1958, fiind înmormântat în cimitirul localităţii Viziru. În decursul carierei militare, gl. de divizie Constantin Panaiţiu a fost decorat cu Semnul Onorific pentru 25 de ani de activitate, Crucea Comemorativă de Război, cu baretele Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, Ordinul „Steaua României” şi Ordinul „Coroana României”.[251]

General de brigadă Ştefan BALABAN

Demn urmaş al plăieşilor de la Vaslui, care au luptat sub sceptrul marelui domnitor Ştefan cel Mare, în iarna anului 1475, în mlaştinile râului Bârlad, pentru a înfrânge armatele otomane care invadaseră Moldova, generalul de brigadă Ştefan Balaban a dus mai departe tradiţia bravilor săi înaintaşi, el luptând cu abnegaţie şi curaj la Mărăşeşti, în vara anului 1917, pentru oprirea armatelor Puterilor Centrale pe aliniamentul Galaţi-Nămoloasa-Focşani şi apărarea Moldovei, iar în vara anului 1944 conducând acţiunile de luptă ale Brigăzii a 6-a Infanterie la nord de oraşul Roman, pentru a stăvili ofensiva trupelor sovietice dezlănţuită în zona Iaşi-Târgu-Frumos.

Ştefan Balaban s-a născut la 20 aprilie 1890 în comuna Bălăbăneşti, judeţul Tutova, azi Vaslui. A copilărit şi a absolvit şcoala primară în comuna natală şi apoi a absolvit 8 clase la Liceul „Gh. R. Codreanu”, din Bârlad. În anii 1911-1913 a frecventat cursurile Şcolii M.O.I. din Dealul Spirii, Bucureşti. La data de 1 iulie 1913 a fost avansat la gradul de slt. şi repartizat în funcţia de comandant de pluton la R.12 Dorobanţi (i. teritorială) „Cantemir” din Bârlad. Ofiţerul a fost avansat la gradul de lt., la 10 mai 1916, şi, un an mai târziu, ca o recomandare a meritelor câştigate în marile, dârzele şi eroicele bătălii de la Porţile Moldovei, a fost avansat la gradul de căpitan, la 1 septembrie 1917.

După terminarea războiului a urmat, în anii 1923-1925, cursurile Şcolii Superioare de Război din Bucureşti (care fusese înfiinţată în anul 1889), şi, după absolvire, ofiţerul a îndeplinit numai funcţii de stat major, în cadrul mai multor comandamente de infanterie. În acesta perioadă Ştefan Balaban a fost avansatpână la gradul de colonel, în 1942. Numit în funcţia de comandant al Corpului 6 Teritorial, colonelul Ştefan Balaban a organizat şi condus, de la 22 iunie 1941 şi până la 25 februarie 1942, unităţile de instrucţie din garnizoanele judeţelor Sibiu, Alba, Făgăraş, Târnava Mică şi Târnava Mare.

[251] Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond DCI/1974,* Curent 15950.

La 25 feb.1942 col.Ştefan Balaban a fost numit în funcția de comandant al infanteriei la D.1-a Fortificații. Înființată la 20 feb.1942, prin transformarea Brigăzii 1-a Fortificații. Această divizie, comandată de gl. Gheorghe Gheorghiu, a primit misiunea de a asigura siguranța şi paza în zona oraşului Odessa şi a limanului Nistru. În această funcție, col.Ştefan Balaban s-a dovedit un bun organizator, cu un dezvoltat spirit de prevedere şi virtuți de ofițer de stat major.

În ziua de 1 mai 1943, D.a 6-a I. Focşani, comandată de generalul Gheorghe Gheorghiu, avea în compunere următoarele unități militare: Regimentul 1 Infanterie Fortificații Focşani, R.27 I. Bacău, R.1 Art.Fortificații Bucureşti, R.16 Art. Focşani şi R.4 Art. Fortificații Focşani. La această dată, col. Ştefan Balaban a fost numit la comanda Bg. a 6-a I. Focşani, subordonată D. a 6-a I. Focşani, brigada primind în subordine R.1 I.Fortificații Focşani şi R. 27 I. Bacău, cu care a asigurat paza litoralului Mării Negre, în sectorul ordonat. La 15 sept.1943, col. Ştefan Balaban a fost avansat gl.bg. Comandantul D. a 6-a I., gl. Gh. Gheorghiu, arăta în foaia de notare: „*Ştefan Balaban a comandat mai multe grupări tactice în zona Odessa, dovedind a fi neobosit în înfrângerea dificultăților, ingratitudinei împrejurărilor în care a fost pus în lupta din Moldova în anul 1944. A comandat gruparea „Ştefan”, organizând în bune condiții apărarea pe aliniamentul cuprins între râurile Moldova şi Siret şi localitățile Stolniceni şi Boureni, până când Divizia a 6-a Infanterie a fost înfrântă de trupele sovietice, mult mai numeroase*”.

După ce resturile D.a 6-a I. s-au refăcut şi s-au contopit cu unitățile de instrucție aflate în zona Crăieşti-Târgu Mureş, de la 5 oct.1944 marea unitate a continuat acțiunile militare de nimicire a forțelor horthysto-hitleriste din Transilvania, luptând pe direcția Szuca – Căpuşul de Câmpie – Silvaş. Pentru o perioadă de timp, generalul de brigadă Ştefan Balaban s-a aflat la comanda D.a 6-a I. din Focşani, lui revenindu-i dificila misiune să contopească şi să organizeze unitățile de la partea sedentară a diviziei cu cele retrase de pe frontul din Moldova, să le introducă în dispozitivul ofensiv al A. a 4-a Române şi să le conducă în lupta de eliberare a localităților din Podişul Transilvaniei. Şi cu acest prilej, şefii ierarhici au avut cuvinte de laudă cu privire la măsurile adoptate de generalul de brigadă Ştefan Balaban: „*În campania eliberatoare din Transilvania, generalul Ştefan Balaban a condus cu pricepere Divizia a 6-a Infanterie în luptele de pe Mureş şi Târnave, fiind grav rănit la observatorul de pe înălțimea cu cota 856 m, în ziua de 12 oct.1944*”.

Luându-se în considerare devotamentul, curajul şi spiritul de sacrificiu dovedite din plin de gl.bg. Ştefan Balaban, în acțiunile de apărare a litoralului Mării Negre, în zona Odessa şi la nord de oraşul Roman, precum şi în timpul ofensivei desfăşurate în perioada sept.-oct.1944, pentru dezrobirea zonei de nord-vest a Transilvaniei, a fost distins cu Ordinul „Steaua României”, clasa a V-a, în grad de cavaler. După o lungă spitalizare şi covalescență, generalul de brigadă Ştefan Balaban a lucrat în Marele Stat Major, până la 7 august 1946, când a fost trecut în rândul cadrelor disponibile. La 7 august 1947 a fost trecut în rezervă. Generalul de brigadă Ştefan Balaban a trăit până la 31 mai 1962, la Focşani, când inima de brav luptător a încetat să mai bată. Împlinise 72 de ani, din care 34 dăruiți armatei române.[252]

---

[252] Arhivele Militare Române Pitești, *Fond DCI/1974, litera B, colonei,* Curent 859.

General de brigadă Gheorghe CARP

Printre fii oraşului Bârlad care au făcut cinste acestei localităţi se numără şi gl.bg. Gheorghe Carp. Spre mândria ofițerilor de cavalerie, Gh. Carp a fost un brav comandant al R.7 Roşiori din Iaşi. Pentru eroismul şi spiritul de sacrificiu dovedit în acțiunile ce s-au desfăşurat de către unitatea pe care a comandat-o pe Prut, pe Nistru, în Kuban şi pe malurile Mării de Azov el a fost înscris în rândurile vitejilor neamului românesc, cavaleri ai Ordinului „Mihai Viteazul".

Gheorghe Carp s-a născut la 11 martie 1896, în Bârlad. A absolvit Liceul „Gheorghe Roşca Codreanu" din Bârlad şi apoi a urmat cursurile Şcolii Militare Ofițeri Cavalerie din Târgovişte, pe carer a absolvit-o, în ziua de 1 iulie 1915, fiind avansat la gradul de slt. şi repartizat la R.3 Roşiori din garnizoana Bârlad. După numai un an de zile, la 15 august 1916, slt. Gh. Carp a primit botezul focului. Executând prima misiune de luptă, în cadrul unei acțiuni de cercetare, tânărul ofițer a dovedit mult curaj şi sânge rece, comportarea sa fiind menționată de comandantul unității, colonelul Aristide Steriade, în foaia calificativă redactată la sfârşitul primei campanii a războiului. Cu acelaşi elan tineresc, slt. Gh. Carp s-a avântat în galopul calului pe câmpul de luptă din jurul capitalei, în toamna anului 1916 şi apoi în luptele de la Oituz, din vara anului 1917. Pentru curajul deosebit dovedit în lupte, la propunerea comandantul regimentului Gh. Carp a fost avansat, prin Decret Regal, la 1 septembrie 1917, la gradul de lt.

Cochetând cu aviația, în 1918 Gheorghe Carp a absolvit cursurile Şcolii de Observatori ai Aerului, reuşind să-şi convingă instructorii de zbor şi chiar pe comandantul şcolii că are aptitudinile necesare unui observator aerian. Maiorul Andrei Popovici, comandantul Centrului de Instruire, nota : „*Gheorghe Carp este un talentat elev şi va deveni un bun observator. Este unul dintre ofițerii care trebuie păstrați în aviație*". Cu toate acestea, lt. Gheorghe Carp nu a rămas în aviație. Căutând să aline sufletele părinților săi, în primele luni ale anului 1920 a solicitat, prin raport scris, să revină la arma sa de bază, cavaleria. Dorința i-a fost satisfăcută şi la 1 aprilie 1920 tânărul ofițer a fost avansat la gradul de căpitan. A fost mutat la R.5 Roşiori Buzău şi încadrat în funcția de comandant de escadron.

Pentru completarea cunoştințelor sale tactice, cpt. Gh. Carp a fost trimis la Bucureşti, la 1 sept.1926, să urmeze cursurile Şcolii Superioare de Război. Absolvind cursurile la această prestigioasă instituție de învățământ militar, la 1 august 1928 a revenit la R.5 Roşiori, el fiind numit comandant al D.2 Roşiori. Doi ani mai târziu, la 1 oct.1930, a fost avansat la gradul de mr. şi numit în statul major al regimentului. Dovedind frumoase calități de stat majorist, în vara anului 1934 a fost mutat la R.7 Cl. Brăila, în funcția de şef Birou Pregătire de luptă, iar un an mai târziu a fost promovat în statul major al D.a 4-a Cav. Bucureşti, la Biroul Operații. La 1 sept.1937 a fost avansat la gradul de lt.col. şi numit în funcția de şef al Biroului Operații în D.1-a Cav. din garnizoana militară Arad.

După zece ani de lucru ca ofițer de stat major la regiment şi la divizia de cavalerie, locotenentul-colonel Gheorghe Carp a fost mutat în funcția de profesor de tactica cavaleriei la Şcoala Militară de Cavalerie, aici contribuind la pregătirea promoțiilor de ofițeri din anii 1939 şi 1940.

În toamna anului 1940 lt.col. Gh. Carp a fost mutat la comanda R.7 Rş. Iaşi, unitate provenită din fostul R.7 Cl. Iaşi, care participase la Războiul de Independenţă. O parte din efectivele regimentului a format, în anul 1908, R.7 Rş. Iaşi, iar celelalte efective au format R.7 Cl. Brăila. În funcţia de comandant al regimentului, lt.col. Gh. Carp a acordat o mare atenţie instruirii, în bune condiţii, a cadrelor şi militarilor în termen, menţinerii capacităţii combative a unităţii la un nivel cât mai ridicat, instruirii rezerviştilor pentru a fi în măsură să execute orice misiune de luptă, întreţinerii cailor de călărie şi tracţiune, precum şi asigurării cu mijloace de luptă. Avansat la gradul de col., la 10 mai 1941, Gh. Carp şi-a condus subordonaţii în luptele de eliberare a părţii de nord a Bucovinei şi a părţii de nord a Basarabiei, de la 22 iunie 1941. Subordonată Bg.5 Cav. Iaşi, unitatea pe care a comandat-o a obţinut remarcabile succese încă din primele zile ale războiului, executând incursiuni în teritoriul controlat de inamic. După forţarea Prutului, R.7 Rş. a acţionat ofensiv pe direcţia Cuconeştii Noi – Fidiniţa – Verejeni, forţând Nistrul la 18 iulie 1941, în zona Liasevţi, împreună cu alte unităţi ale Corpului de Cavalerie. Apoi a continuat înaintarea spre Bug şi Nipru, participând la bătălia de pe Nipru, în a doua parte a lunii sept. 1941.

Succesele obţinute, datorate şi capacităţii de conducere a col. Gh. Carp, au fost evidenţiate în mai multe Ordine de Zi ale Bg.5 Cav., Corpului de Cavalerie şi ale Armatei a 3-a Române. Calităţile sale de comandant s-au evidenţiat, în mod deosebit, în luptele de la Akimovka, din perioada 26 sept.- 4 oct.1941, când R.7 Rş. a fost atacat de forţe inamice, superioare numeric, timp de nouă zile şi nouă nopţi. În timpul acestor lupte inamicul urmărea să rupă cu orice preţ dreapta Bg. a 5-a Cav. şi să-i închidă drumul către Berislav şi Crimeea. Comandantul R.7 Roşiori a stat neclintit în prima linie. Calmul şi elanul său au determinat ca rezistenţa unităţii să se menţină mereu închegată, insuflând subordonaţilor hotărârea de-a rezista cu orice preţ şi de-a contraataca fără pauze. În dimineaţa zilei de 26 sept.1941 aripa stângă a R.7 Roşiori a fost atacată puternic de-a lungul căii ferate Akimovka, fiind apropape învăluită pe la vest. Col. Gh. Carp s-a deplasat personal la escadronul care rezista cu greu, la sud-est de calea ferată, contribuind la oprirea inamicului. Totodată el a format o rezervă puternică, în vederea unui contraatac preconizat de brigadă. Cu această rezervă, în momentul declanşării contraatacului col. Gheorghe Carp a reuşit să respingă inamicul, cucerind poziţiile de luptă pierdute anterior. A doua zi R.7 Rş. a fost din nou atacat de D.99 I. sovietică dar de această dată, prin contraatacuri repetate şi cu încrederea în rezistenţa lor, ce le-a insuflat-o comandantul unităţii, bravii ostaşi ai R.7 Rş. au zădărnicit intenţiile de luptă ale inamicului. În perioada 29 sept.-4 oct., deşi inamicul a atacat continuu, ostaşii regimentului au rămas pe poziţie. Cu toată superioritatea inamicului în efective, a lipsei muniţiei de artilerie şi a oboselii oamenilor, col. Gh. Carp, prin prezenţa sa neîntreruptă în mijlocul ostaşilor, prin intervenţia sa dârză în contraatacuri, prin calmul, liniştea şi priceperea desăvârşită cu care a condus acţiunile regimentului, a reuşit să menţină integritatea poziţiei de luptă.

Recunoscându-i meritele, gl. Mihail Racoviţă, comandantul C. de Cav., îl caracteriza ca fiind „*un excelent comandant de regiment, din toate punctele de vedere*". La rândul său, comandantul Bg.5 Cav., Vasile Măinescu, l-a propus, în două rânduri, la 15 oct. 1941 şi la 27 feb. 1942, pentru a fi decorat cu Ordinul

„Mihai Viteazul", clasa a III-a. În acelaşi sens, gl. Mihail Racoviță, prin raport către comandantul A. a 3-a Române, din 13 iulie 1942, arăta: „Pentru luptele de la Radiankova-Akimovka, este cineva care să merite decorarea cu Ordinul „*Mihai Viteazul" clasa a III-a, acesta este colonelul Gheorghe Carp, comandantul R.7 Rş. Iaşi, care însărcinat cu greaua răspundere a menținerii sectorului ce-i fusese încredințat, se găseşte permanent în primele linii, contraatacă peste tot cu ce are la îndemână şi îşi execută misiunea. Totuşi, acest brav ofițer, deşi a fost propus pentru decorare cu Ordinul „Mihai Viteazul", nu este reținut şi nu a făcut reclamație, dând probă de un adevărat spirit ostăşesc*".

Colonelul Gheorghe Carp s-a remarcat în timpul acțiunilor ofensive din vara anului 1942, la sud de Don şi pe litoralul caucazian al Mării Negre, conducând exemplar ostaşii regimentului la forțarea râului Protoka, la cucerirea oraşului Slavianskaia, în atacul de la Troizkaia, la cucerirea Cotei 121 Malecsovski şi a localității Blagodore şi înaintând apoi până la marginea portului Anapa. Cu toate greutățile provocate de teren şi de rezistența dârză opusă de trupele sovietice, R.7 Rş. Iaşi a reuşit să înainteze pe direcția Sokolova-sud Novorosiisk, să pună stăpânire pe înălțimile din zonă şi să pornească apoi la atac pentru cucerirea oraşului Novororosiisk. În dimineața de 2 sept.1942, în timp ce se deplasa pe valea Sukka, spre înălțimea cu cota 205, col. Ghe. Carp a fost atacat prin surprindere de o subunitate sovietică, fiind omorât de o rafală de armă automată. Alături de comandant au murit alți doi ofițeri, care făceau parte din statul său major, cpt. Gh. Ştefan şi slt. Gh. Gheorghiu. Tot atunci, lt.col. Ştefan Cruceanu, din R. 2 Art. Călăreață, a fost grav rănit.

Regretând pierderea col. Gh. Carp, gl. de corp de armată Mihail Racoviță, comandantul Corpului de Cavalerie Român, care conducea acțiunile de luptă ale cavaleriei române în Kuban, scria: „*Moartea eroică a acestui destoinic ofițer trebuie să fie pentru noi toți din Corpul de Cavalerie şi mai ales bravilor ostaşi din R.7 Rş. un imbold, în scopul îndeplinirii datoriei până la moarte şi jurământul de a-l răzbuna*". Pentru „*destoinicia, dârzenia, bravura şi elanul de care a dat dovadă pe câmpul de luptă*", după cum se arată în „Monitorul Oficial", nr. 40, din 17 feb.1943, Gheorghe Carp a fost decorat, în 2 sept.1942, cu Ordinul „Mihai Viteazul", clasa a III-a, şi înaintat la gradul de general de brigadă „post mortem". În aceeaşi zi, bravul comandant al R.7 Rş. Iaşi, împreună cu slt. Gh. Gheorghiu şi cpt. Gh. Şerban, din acelaşi regiment, au fost purtați pe brațe de soldații escadronului şi înmormântați, în prezența efectivelor regimentului şi a Bg.5 Cav., în cimitirul eroilor români din satul Slavianskaia, din apropierea oraşului Novorosiisk.

Cu siguranță că şi astăzi, foştii ofițeri de cavalerie, veterani ai celui de al doilea război mondial şi chiar bârlădenii mai vârstnici, care l-au cunoscut pe generalul de brigadă „post-mortem" Gheorghe Carp îşi îndreaptă un gând pios către eroii cavaleriei române, care-şi dorm somnul de veci de aproape şase decenii, la mii de kilometri de glia străbună. Ei ştiu în acest timp că „*Eroii sunt pentru neam* – cum spunea mareşalul Ion Antonescu – *ceea ce sunt profeții pentru religie şi sfinții pentru biserică. Ei sunt religia prin care se leagă lanțul veşniciei naționale*". [253]

---

[253] Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, Litera C,* Dosar 55

General de brigadă Gheorghe NICULESCU

Gheorghe Niculescu s-a născut la 2 februarie 1894, în oraşul Ploieşti, el fiind cel mai mic dintre cei trei copii ai familiei Grigore şi Zamfira Niculescu. Din fragedă copilărie a manifestat dragoste de învățătură. În Ploieşti a absolvit şcoala primară şi Liceul „Sfinții Petru şi Pavel". După terminarea liceului, în anul 1913, tânărul Gheorghe Niculescu s-a înscris la Şcoala Militară de Ofițeri Infanterie Bucureşti. În anul 1915 a făcut un stagiu la R.72 I. Mizil. Comandantul regimentului, col. Nicolae Prassa, îl caracteriza: *„Elevul plutonier Gheorghe Niculescu este mic de statură, dar rezistent la eforturi fizice, prezentabil, inteligent, cu o memorie ascuțită, foarte studios şi cu un spirit de observație de admirat".* Absolvind şcoala militară, la 1 iulie 1916, Gheorghe Niculescu a fost avansat la gradul de slt. şi numit comandant de pluton în R.72 I. Mizil. Tânărul ofițer a participat la campaniile militare din 1916. Efectivele regimentului care, era subordonat Bg. 25 I.Buzău şi D.13 I. din Ploieşti s-au remarcat în luptele de pe Valea Oltului şi, în special, la Nucet şi Cornățel. Gheorghe Niculescu a luptat cu foarte mult curaj, reuşind să captureze, împreună cu 15 subordonați, 45 de ostaşi inamici şi două mitraliere. A fost grav rănit la Cornățel şi apoi spitalizat, pentru vindecare, în spitalele din Curtea de Argeş, Ploieşti şi Târgu Neamț (după ocuparea Ploieştiului de către trupele germane, la 23 nov. / 5 dec. 1916).

Avansat lt. şi decorat cu Ordinul „Steaua României", cu spade, cu panglică de virtute militară, în grad de cavaler, ofițerul s-a prezentat la Hârlău, unde se afla cartiruit, pentru refacere şi instruire, R. 47/72 I. (datorită marilor pierderi în oameni şi tehnică de luptă, fostul R. 47 I. Ploieşti a fost contopit cu R. 72 I. Mizil). Gheorghe Niculescu, în calitate de comandant de companie din regiment s-a remarcat în luptele de la Nămoloasa şi, în subsectorul „Răzoare" (la 500 m vest de Mărăşeşti), şi apoi la Muncelu, în perioada 19-21 august 1917.

În anii 1918-1920 ofițerul a participat la luptele purtate în Basarabia pentru alungarea trupelor ucrainiene şi ruseşti peste Nistru. La 23 martie 1920 Gh. Niculescu a fost mutat în cadrul R. 8 Vânători de Câmp (I.), iar la 1 apr.1920 a fost avansat la gradul de căpitan. Timp de un an a îndeplinit funcțiile de adjutant al R., comandant al Cp. Mitraliere, şef al Biroului Contrainformații şi şef al Serviciului de Aprovizionare al unității, el fiind notat „foarte bine". Remarcat de către şefii ierarhici pentru calitățile sale de instructor, cpt. Niculescu a fost numit, în 1921, ofițer instructor la Şcoala Militară de Subofițeri I. Braşov, comandată de col. Ignătescu, care-l nota: *„Gheorghe Niculescu este un ofițer pasionat de cariera militară, cu mult tact în munca de instrucție şi educație a elevilor".* Aici a realizat lucrările de specialitate „Lupta soldatului în cadrul grupei" şi „Călăuza comandantului de pluton".

În perioada 23 apr.-25 nov.1922 cpt. Gh. Niculescu a comandat B.2 din R.32 I. „Mircea" Ploieşti, împărtăşind experiența acumulată în domeniul profesional, cadrelor tinere. La sfârşitul lunii nov. 1922 ofițerul a fost transferat la Şcoala Militară de Ofițeri Rezervă I. nr. 1 din Ploieşti, lucrând până în anul 1930. Aici a îndeplinit funcțiile de comandant al Companiei 1-a Instrucție, profesor la catedra de pregătire militară generală şi director de studii. În această perioadă a scris şi alte lucrări de specialitate, cele mai apreciate fiind „Compania în aplicațiile tactice" şi „Acțiunile de luptă ale companiei în război". În notările de serviciu

din aceşti ani, se remarcă aprecierile comandanților şcolii, coloneii Arghiropol şi Călinescu: *„Ofițer cu un intelect dezvoltat şi cu o judecată clară, cultură generală şi profesională dezvoltată, disciplinat şi ordonat, politicos cu superiorii,bun camarad cu colegii, omenos cu subordonații, eminent ofițer”.*

Avansat la gradul de maior, în 1930, Gh. Niculescu a fost mutat pentru un stagiu de un an de zile, la R.7 I. Prahova, la încheierea activității fiind apreciat „foarte bine”, cu caracterizarea: *„ofițerul dispune de o temeinică cultură generală şi militară”.* Revenind, în 1931, la Şcoala de Ofițeri Rezervă nr. 1, Gh. Niculescu a îndeplinit funcțiile de profesor pentru cursul „Tactica infanteriei” şi director de studii.

În anii 1932-1937 ofițerul a îndeplinit, în cadrul R.7 I. Prahova şi în Şcoala de Ofițeri Rezervă nr. 1 Ploieşti, funcțiile de comandant B. Instrucție şi şef al Biroului Mobilizare, precum şi funcția de profesor la catedra de specialitate. A condus personal aplicații cu trupe, fiind apreciat de către generalii aflați la comanda D.13 I. Ploieşti şi la C. 5 A. Ploieşti: Ionescu, Rizeanu, Grigorescu şi Popescu. Din notările de serviciu se desprind aprecierile: *„Gheorghe Niculescu este un ofițer cu o foarte bună pregătire psiho-pedagogică, militară şi cultură generală.A participat la toate aplicațiile practice, fiind un remarcabil profesor”.*

Calitățile evidențiate de către şefii direcți, l-au aiutat pe maiorul Gheorghe Niculescu să fie avansat la gradul de lt.col. şi apoi să fie repartizat, la 24 ian. 1938, în cadrul Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mânăstirea Dealu. *„Timp de doi ani, ofițerul a fost un foarte bun profesor de Tactica infanteriei şi artileriei şi un neobosit ajutor al comandantului liceului”*, arăta comandantul liceului, colonelul M. Iliescu. Ținând seama de elogioasele aprecieri făcute de către şefii direcți, lt.col. Gheorghe Niculescu a fost avansat la gradul de colonel, la 10 mai 1941, şi numit la comanda R.12 Dorobanți (I.) „Cantemir” Bârlad.

În 21 iunie 1941, comandanții de unități, batalioane şi companii din sectorul Oancea-Rogojeni, subordonați D.21 I. din Galați, au fost convocați la sediul marii unități, unde li s-a comunicat ordinul de începere a războiului, în noaptea de 21/22 iunie 1941. Toți comandanții au primit ordin să-şi pregătească ostaşii pentru acțiunea de eliberare a pământului românesc aflat între Prut şi Nistru, răpit în mod samavolnic prin Notele Ultimative date de guvernul Uniunii Sovietice, la 26 şi 28 iunie 1940. Înapoindu-se la unități şi subunități, ofițerii şi-au pregătit sufleteşte ostaşii pentru a duce la bun sfârşit misiunea primită. La ora 03 :15 ostaşii au ascultat la radio ordinul generalului Ion Antonescu: *„Ostaşi! Războiul a început. Vă ordon: Treceți Prutul!”*

Colonelul Gheorghe Niculescu a plecat la luptă, hotărtât să-şi ducă regimentul la victorie. Până la 4 iulie 1941 efectivele R.12 Dorobanți „Cantemir” Bârlad au rămas în apărare, iar la 5 iulie 1941 s-au deplasat la Fălciu, zonă în care Divizia de Gardă Bucureşti realizase un cap de pod peste Prut, la vest de satul Țiganca, din Basarabia. În noaptea de 7/8 iulie efectivele D. 21 I. Galați, din care făcea parte şi R.12 Dorobanți „Cantemir”, au traversat Prutul. În timpul luptelor din ziua de 8 iulie pierderile regimentului au fost mari, dar incomparabile cu cele ale zilei urmă-toare, când s-au înregistrat foarte mari pierderi în oameni şi tehnică de luptă.

La 9 iulie 1941, ora 9:10, a fost rănit mortal comandantul R.12 Dorobanți „Cantemir”, col. Gh. Niculescu care, se afla în fruntea B. nr. 2 pentru a cuceri

cota 228, de pe Dealul Epureni, situat între localitățile Cania şi Țiganca. În cele două zile de lupte, R. 12 Dorobanți (I. teritorială) „Cantemir" a pierdut 35% din efective, printre ei numărându-se comandantul unității şi comandanții de companie: căpitanii Ioan Voicu şi Petru Marin şi locotenenții Gh. Rizea şi Ioan Lazăr. Luptele de la Țiganca, Dealul Epureni şi Cania s-au încheiat la 13 iulie 1941. Ca o recunoaştere a meritelor cadrelor din acest regiment, col. Gh Niculescu şi cpt. Ioan Voicu au fost decorați, post-mortem, cu Ordinul „Mihai Viteazul". De asemenea, Gh. Niculescu a fost avansat, post-mortem, la gradul de general de brigadă. Ofițerul a fost înmormântat în Cimitirul de la Cania. Ulterior, la cerea familiei, col. Gh. Niculescu a fost exhumat, adus în țară şi reînhumat în cimitirul Civil „Viişoara" din Ploieşti. Numele său este trecut pe fațada capelei din cimitir. În Muzeul Colegiului Militar „Dimitrie Cantemir", din Breaza, s-a amenajat o vitrină în care sunt expuse o placă funerară şi câteva dintre obiectele care au aparținut generalului de brigadă Gh. Niculescu. Acestea au fost dăruite de către fiul său, colonelul în rezervă Victor-Grigore Niculescu, care povestea că în iulie 1941 era elev într-o şcoală militară din Sibiu şi efectua un stagiu practic la o unitate militară din Văleni de Munte, când a aflat din ştirile transmise la radio Bucureşti, că tatăl său a murit în luptele de la Țiganca, pentru eliberarea Basarabiei. Gl de bg. Gh.Niculescu a fost căsătorit cu Constantina Georgescu, cu care a avut trei băieți: Victor-Grigore (născut în 1921, colonel inginer în retragere, veteran de război, decedat în 2008, în Bucureşti, şi înmormântat alături de părinții săi, în cimitirul Viişoara, Gheorghe (născut în 1929) şi Constantin (născut în 1934). În decursul carierei militare, a fost decorat cu numeroase distincții militare: Ordinul „Steaua României", Ordinul „Coroana României", Ordinul „Mihai Viteazul", clasa a III-a, Medalia „Victoria", Medalia „Răsplata Muncii în Învățământ" (1931), „Crucea Comemorativă de Război 1916-1919"„Semnul Onorific" pentru 25 de ani de activitate în armată.[254]

General de brigadă Tocineanu PETRESCU

Tocineanu Petrescu s-a născut într-o mahala dinspre bariera Tecuciului, în oraşul Bîrlad, la 30 ian. 1893. A fost unicul fiu al familiei de mici funcționari Dumitru Petrescu. A copilărit şi absolvit şcoala primară şi Liceul „Gheorghe Roşca Codreanu" în oraşul natal. În anul 1910 s-a înscris la Şcoala Militară O.I. din Dealul Spirii, din Bucureşti, pe care a absolvit-o cu rezultate foarte bune, la data de 1 iulie 1912, el fiind avansat la gradul de slt. şi repartizat la R.2 Vânători de Câmp din Bucureşti. În această unitate a fost numit comandant de pluton recruți. Avansat la gradul de lt., la 1 aug.1915, Tocineanu Petrescu a participat, în anul 1916, la luptele pentru apărarea teritoriului național şi oprirea ofensivei armatelor inamice în Oltenia şi Muntenia. Pentru curajul şi hotărârea dovedite în încleştările la care a participat şi pentru modul în care şi-a comandat subunitatea în bătălia de pe malurile Neajlovului şi Argeşului, la 1 oct. 1916, tânărul ofițer a fost avansat, înainte de termen, la gradul de căpitan şi decorat cu Ordinul „Steaua României", clasa a IV-a.

---

[254] Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Bătrâni*, *Litera N,* Dosar nr. 19.

La 1 aug.1917, M.R. şi M.C.G. al A.R., aflate în capitala de război a României – Iaşi i-au încredințat cpt. Tocineanu Petrescu o misiune specială, numindu-l ataşat pe lângă Legația Română din Petrograd, capitala Imperiului Țarist. În această calitate, tânărul ofițer a fost de un real ajutor ataşatului militar român, gl. de corp de armată Ctin Coandă, tatăl marelui savant Henri Coandă. Desfăşurându-şi activitatea pe lângă Marele Cartier General Imperial, de pe malurile Nevei, căpitanul Tocineanu Petrescu a intrat permanent în legătură cu gl. Ctin Coandă, aflat pentru o bună perioadă de timp la Moghilev, precum şi cu M.C.G. Român de la Iaşi, cărora le-a trimis permanent informații şi rapoarte operative necesare conducerii armatei române. Aflat la Petrograd, Tocineanu Petrescu a fost martorul declanşării revoluției bolşevice din octombrie 1917, asaltării Palatului de Iarnă, şi instaurării puterii bolşevice. Despre cele petrecute în capitala Rusiei Țariste, căpitanul Tocineanu Petrescu a informat M.R. Român cu lux de amănunte, iar din analiza documentelor expediate la Iaşi, se dovedeşte că ofițerul român a fost un bun analist politico-militar, concluziile enunțate de el, privind revoluționarea armatei țariste şi dezintegrarea ei, dovedindu-se destul de realiste. În activitatea desfăşurată alături de gl Ctin Coandă, cpt. Tocineanu Petrescu a avut un merit deosebit, în determinarea conducerii Armatei Imperiale Țariste, de a permite repatrierea în România a prizonierilor români, originari din Transilvania şi Banat, care au făcut parte din Armata Austro-Ungară, aflați în lagărele ruseşti, şi determinarea acestora să se înroleze voluntari în Armata Română, în vederea eliberării teritoriului românesc, cotropit de inamici. Constituirea primelor subunități de voluntari ardeleni, dotarea acestora cu arme, echiparea lor cu uniforme asemănătoare celor din Armata Română şi organizarea activității de pregătire militară a acestora s-au datorat, într-o bună măsură, generalului Constantin Coandă şi neprețuitului său ajutor, căpitanul Tocineanu Petrescu. Revenit în țară, la 5 decembrie 1917, după numeroase peripeții pe drumul de la Petrograd la Iaşi, parcurs mai mult pe jos şi călare, căpitanul Tocineanu Petrescu a solicitat să fie încadrat la o unitate operativă şi să fie trimis pe front. Îndeplinindu-i-se dorința, M.C.G. l-a repartizat la R.7 Vânători de Câmp din Galați, fiind încadrat în funcția de comandant al Cp.1-a puşcaşi, care era dislocată în localitatea Varnița. Relevându-i calitățile intelectuale şi ostăşeşti, un şef direct scria în foaia calificativă de serviciu: „*Acest tânăr ofițer este inteligent, posedă calități distinse, un adânc sentiment al datoriei militare, cumpănit şi stăpân pe sine. Îşi iubeşte profesia şi are mândria unității de care aparține. Este disciplinat, discret şi rezervat, cu o educație intelectuală aleasă, care i-a asigurat simpatia tuturor*”. Deoarece era un bun cunoscător al limbii franceze, cpt.Tocineanu Petrescu a fost numit, la 20 martie 1919 în funcția de ofițer de legătură al Comandamentului Trupelor Române din Transilvania, condus de gl.c.a. Gheorghe Mărdărescu, pe lângă D.1-a I. franceză, condusă de generalul L. Farret. Datorită cunoaşterii corecte a limbii franceze, cei doi generali au putut coopera foarte bine.

Conform ordinului gl. Gheorghe Mărdărescu, în perioada 1 mai 1919-4 sept. 1919 căpitanul Tocineanu Petrescu a fost detaşat ca ofițer de legătură pe lângă D.a 17-a I. franceză, comandată de gl. de bg. I. Goubean. Cpt. Tocineanu

Petrescu şi-a îndeplinit foarte bine misiunea, fapt pentru care, la 1 sept. 1919, generalul Gh. Mărdărescu l-a numit ofițer de legătură pe lângă Comisariatul Guvernului Român, care a funcționat la Budapesta şi a fost condus de generalul de corp de armată Gheorghe Mărdărescu, (ministru de război în anii 1922-1926).

La 1 ianuarie 1920 a fost încadrat în statul major al R.2 Vânători de Câmp Bucureşti şi apoi, la cerere, comandant de batalion în Şcoala Militară Ofițeri Infanterie din Bucureşti, după ce a refuzat să meargă la Şcoala Superioară de Război, deşi reuşise printre primii candidați. În cadrul Şcolii Militare Ofițeri Infanterie din Bucureşti ofițerul şi-a desfăşurat activitatea de instructor, pedagog şi profesor de tactica infanteriei, cu foarte mare pasiune, timp de doi ani de zile. La data de 1 ianuarie 1921 căpitanul Tocineanu Petrescu a fost avansat maior. În 10 mai 1923 maiorul Tocineanu Petrescu a fost mutat la R.1 I.„Mehedinți" nr. 17, dislocat în garnizoana Lugoj, în funcția de comandant de batalion. În această funcție s-a remarcat în procesul de instrucție şi educație a subordonaților şi în acțiunile educative executate la Cercul Militar, unde a prezentat mai multe conferințe, foarte bine apreciate de către participanți, o bună parte din acestea având tematică istorică. După doi ani de activitate desfăşurată în cadrul R.17 I., la 1 nov.1929 ofițerul a fost mutat în B.12 Vânători de Munte Câmpeni, din Grupul 6 Vânători de Munte, unde, la 23 aprilie 1930, a fost numit comandant al batalionului. La 10 mai 1930, Tocineanu Petrescu a fost avansat lt.col. În foaia calificativă din anul 1930, comandantul Grupului 6 Vânători de Munte scria: „*Locotenentul-colonel Tocineanu Petrescu participă la toate manifestările cu caracter patriotic şi cultural, pe plan național şi local. Este un stâlp de mare valoare a societății intelectuale din acest frumos oraş, unde împreună cu soția sa este foarte iubit şi foarte mult stimat de toată lumea, ridicând în acest fel prestigiul şi autoritatea ofițerilor Armatei României*".Avansat la gradul de colonel, la 10 mai 1936, Tocineanu Petrescu a fost promovat, la 1 oct. 1936, în funcția de comandant al Grupului 1 Vânători de Munte din Braşov. La 12 feb. 1938, prin decret semnat de regele Carol al II-lea, colonelul Tocineanu Petrescu a fost numit în funcția de prefect al Braşovului, la 21 iunie 1939, prefect al județului Sibiu şi la 27 februarie 1940, prefect al județului Mehedinți.

Dezlănțuirea celui de al doilea război mondial, la 1 sept.1939, prin invadarea Poloniei de către Germania hitleristă, a determinat M.R. să adopte unele măsuri organizatorice. În cadrul acestor măsuri, col. Tocineanu Petrescu a fost numit, la 14 oct. 1940, la comanda Bg. a 19-a I. din Turnu-Severin. În timpul agresiunii Germaniei asupra Iugoslaviei, col. Tocineanu Petrescu a fost numit comandantul „Grupării de Vest", în perioada 10 aprilie-10 mai 1941, el având în subordine toate unitățile de graniță, infanterie, cavalerie, artilerie şi transmisiuni, aflate în dispozitiv pe frontiera româno-iugoslavă pentru prevenirea penetrării frontierei de către elementele de diversiune.

La sfârşitul lunii mai 1941 a fost numit în funcția de locțiitor al comandantului D. a 19-a I. din Timişoara, aici revenindu-i sarcina verificării nivelului de pregătire de luptă al celor trei regimente de infanterie din compunerea marii unități. Col.Tocineanu Petrescu prin ordine superioare, a fost numit din nou la comanda Bg. a 19-a I. Turnu-Severin, la data de 19 ian. 1942, pe care o cunoştea bine. La 15 martie 1942, D.a 19-a I. Timişoara, din care făcea parte şi brigada condusă de col. Tocineanu Petrescu, a fost trimisă pe frontul de

est, în Peninsula Kerci, din Crimeea, zonă puternic fortificată. În perioada 19 aprilie-8 mai 1942 trupele D. a 19-a au dus lupte de apărare în zona Kijet-Koj Asan. De la 8 mai 1942, brigada comandată de col. Tocineanu Petrescu a contribuit la alungarea inamicului din localitatea Monaj, iar în perioada 13-18 mai a trecut la urmărirea inamicului spre Kerci. De la 17-20 iunie 1942, brigada a respins încercările sovieticilor de a debarca un puternic desant maritim în Peninsula Kerci. Referitor la ostaşii Bg.a 19-a, comandantul D.a 19-a I., generalul Carol Schmidt, scria: *„În toate acțiunile operative, colonelul Tocineanu Petrescu prin exemplul său personal, de curaj și dispreț față de moarte, a determinat succesul în toate zonele hotărâtoare de luptă*”. Recunoscându-i-se meritele în conducerea brigăzii, col. Tocineanu Petrescu a fost decorat cu Ordinul „Coroana României”, clasa a III-a, cu spade şi panglică de „Virtute Militară”. La sfârşitul lunii sept.1942, D.a 19-a I. a trecut în Crimeea, în zona localității Abinskaia, la sud-vest de munții Caucaz. Timp de zece zile şi nopți, fără încetare, D.a 19-a I. a dus lupte foarte grele pentru respingerea ofensivei sovietice, executată cu trei divizii de infanterie, în scopul recuceririi teritoriului pierdut în zona localității Abinskaia şi a căii ferate ce lega oraşele Krasnodar şi Krimskaia. Un rol hotărâtor în timpul acestor acțiunide luptă, precum şi în cele desfăşurate până în luna febr. 1943, l-a avut Bg. a 19-a I., comandată de col.Tocineanu Petrescu. În perioada 17 dec.1942-7 febr. 1943, când gl Carol Schmidt s-a aflat în țară, Tocineanu Petrescu a condus D. a 19-a I., în desfăşurarea grelelor acțiuni de luptă, obligând inamicul să treacă la apărare. Pentru modul strălucit în care col. Tocineanu Petrescu a organizat şi condus acțiunile de luptă ale diviziei în Caucaz, a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, şi a fost propus pentru avansare la gradul de gl.bg.

Către mijlocul lunii februarie 1943 inamicul a dezlănțuit un puternic atac de infanterie, susținut de artilerie, aviație şi tancuri, din sud şi sud-est de Abinskaia, urmărind să rupă frontul de apărare al D.a 19-a I. Timişoara. Col. Tocineanu Petrescu şi-a fixat punctul de comandă în prima linie, pentru a fi cât mai aproape de trupele sale. În timpul unui bombardament inamic col. Tocineanu Petrescu a fost ucis, în mijlocul ostaşilor pe care-i comanda. Elogiindu-i jertfa pentru patrie, sg.t.r. Ion Pogona, talentat reporter de război, scria în „Ecoul Crimeei”, din 4 apr.1943: *„S-a mai prăbușit un brad - colonelul Tocineanu D. Petrescu. Moartea, care nu alege niciodată, l-a lovit în plină tinerețe, tocmai în clipa când patria îi răsplătea marile servicii aduse prin avansarea la gradul de general și decorarea cu Ordinul Cavalerilor „Mihai Viteazul, clasa a III-a.*

Colonelul Tocineanu Petrescu a fost una dintre figurile reprezentative ale oștirii noastre, străbătând o impresionantă carieră ca puțini alții dintre camarazii săi (…). Pe front, timp de un an de zile a fost prezent permanent între ostașii săi bănățeni și mehedințeni. Din victorie în victorie, în Crimeea și Caucaz, colonelul Tocineanu Petrescu devenise duhovnicul camarazilor săi, vizitându-i permanent în primele linii și stând cu ei de vorbă în adăposturile lor. Cunoștea nevoile tuturor ostașilor și s-a străduit mereu să le satisfacă după putință. Când aduna ostașii în jurul său și le vorbea despre poruncile față de patrie, vocea sa caldă și prietenoasă, avea darul inegalabil de a le descreți frunțile. O schijă blestemată de bombă i s-a înfipt drept în inimă”.

În 12 febr.1943, generalul de brigadă post-mortem Tocineanu Petrescu a fost înmormântat ostăşeşte, în cimitirul eroilor români de la periferia localității

Abinskaia, alături de mulți soldați, gradați și ofițeri români, căzuți vitejește pe câmpul de luptă din această zonă. A căzut la datorie departe de țară, de orașul Bârlad, leagănul copilăriei sale, departe de camarazii săi lăsați la Partea Sedentară a D. a 19-a I. A căzut și a rămas la poalele munților Caucaz, la cei 50 de ani pe care i-a aniversat la 30 ianuarie 1943, pe frontul de luptă. Pentru faptele sale de arme, în ziua de 11 februarie 1943 a fost avansat la gradul de general de brigadă post-mortem și distins cu Ordinul „Mihai Viteazul", clasa a III-a, numele său rămânând înscris pentru eternitate în Cartea Eroilor patriei din timpul celui de-al Doilea Război Mondial și în istoria infanteriei române, pe care a servit-o cu credință.[255]

General de brigadă Emil GRĂDINESCU

S-a născut la 25 septembrie 1922, în comuna Deleni, județul Vaslui, localitate situată aproape de locul desfășurării luptei victorioase a plăieșilor moldoveni, conduși de Ștefan cel Mare, împotriva oștirii turce a lui Soliman Pașa, la 10 ianuarie 1475. Întrucât părinții s-au mutat în Vaslui în anul 1929, Emil Grădinescu a absolvit școala primară în orașul Vaslui. La îndemnul părinților s-a înscris la Liceul Militar „Gheorghe Macarovici" din Iași, pe care l-a absolvit în anul 1942. Aici a primit o solidă instrucție și educație, beneficiind de experiența unor profesori și cadre militare cu temeinice cunoștințe pedagogice și de specialitate. Orașul Iași i-a oferit largi posibilități de lărgire a orizontului de cunoștințe și de profundă mulțumire sufletească. Și astăzi își amintește cu profundă emoție anii de liceu petrecuți în citadela culturii românești. După absolvirea liceului s-a înscris la Școala de Ofițeri Activi de Cavalerie din Târgoviște, școală care a dat zeci de promoții pentru arma cavalerie. Pe terenurile de instrucție din cazarmă și din afara orașului, în poligoanele de trageri, în sălile de specialitate și grajdurile cu cai frumoși, negri și albi, tânărul elev a luat cunoștință de regulile de ordine interioară, de specificul acțiunilor de luptă ale cavaleriei. A participat la multe întreceri de călărie și la aplicații organizate cu marea unitate. Timp de doi ani a suportat cu stoicism instrucția intensivă, făcând corp comun cu calul, învățând să suporte capriciile vremii și greutățile câmpului de luptă, cu jertfe pentru cal și călăreț.

Întrucât în primăvara anului 1944 frontul de luptă s-a mutat pe teritoriul Moldovei, iar infanteria, cavaleria și vânătorii de munte aveau mari pierderi în cadre militare, M.S.M. a hotărât să încheie mai devreme durata cursurilor din școlile militare, pentru a completa posturile de comandă de la subunități și unități. Promoția de ofițeri de cavalerie a încheiat pregătirea în vara anului 1944, tinerii ofițeri fiind repartizați la unitățile operative. Emil Grădinescu a fost avansat la gradul de sublocotenent și numit comandant de pluton la R.12 Rș. Partea Sedentară, care era dislocat în garnizoana Bârlad. Intensificarea acțiunilor armatei sovietice pe frontul din Moldova a impus evacuarea unității, pentru continuarea instrucției recruților din contigentul 1945, în satul Celaru/Caracal.

[255] 1. Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Bătrâni, litera P, colonei*, Curent 142.
2. Col**. C-tin Chiper**, *Personalități militare bârlădene*, Ed. Tiparul Bârlad 2001, pag. 80-93.

În sept.1944 unitatea a fost deplasată în Transilvania, participând la lupte grele de pe Mureş (Iernut, Oarba de Mureş, Bogata). Din cauza marilor pierderi suferite de unitate s-a ordonat desfiinţarea sa şi efectivele rămase au fost vărsate la R.2 Cl., care a luptat până la capitularea armatei germane. Numit la comanda unui escadron, ofiţerul s-a distins prin curaj, spirit de organizare şi buna coordonare a plutoanelor de călăraşi în grelele lupte desfăşurate la Carei, pe Tisa, la Borzova, Zvolen, Banska-Bystrica ş.a. Pentru faptele de arme şi înaltul spirit de sacrificiu dovedite în lupte, slt Emil Grădinescu, împreună cu slt Alexandru Ivanov, slt Vinicius Florescu, lt Constantin Berceanu şi maiorul Lică Filipău, au fost distinşi cu Ordinul „Mihai Viteazul", cu spade, clasa a III-a, prin Decretul Regal nr. 2.468, din 4 august 1945. Deşi rănit, la 13 ianuarie 1945, ofiţerul a refuzat să fie evacuat, tratându-se ambulatoriu. După revenirea în ţară Emil Grădinescu a fost repartizat la R. de Gardă Călare şi apoi, în 1947, a fost trecut în rezervă cu gradul de lt. Ofiţerul a mai fost decorat cu ordinele „Coroana României", „Steaua României" şi „Crucea de Război Cehoslovacă".

În situaţia nou creată Emil Grădinescu a urmat Institutul de Înalte Ştiinţe Economice, pe care l-a absolvit în 1960, fiind declarat diplomat în ştiinţe economice. A lucrat în Ministerul Agriculturii, ca economist de specialitate şi şef de serviciu, până la pensionare, în 1983. Făcându-se un act de dreptate, ofiţerul a fost avansat succesiv până la gradul de general de brigadă, iar în anul 1995 Consiliul Local al Municipiului Bucureşti i-a acordat titlul de Cetăţean de Onoare al Municipiului Bucureşti, pentru contribuţia deosebită avută la înfrângerea inamicului pe Frontul de Vest.[256]

Colonel Ioan PĂCURARU

S-a născut la 22 martie 1922 în satul Trohan, comuna Gârceni, judeţul Vaslui. A avut fraţii: Elena, Costache (fost şef gară) şi Neculai (fost contabil,). Părinţii săi, Neagu, învăţător, şi Eugenia, casnică, i-au asigurat condiţiile necesare pentru absolvirea şcolii primare în sat şi a cursurilor secundare în Vaslui şi Iaşi. La 1 nov.1942 a susţinut examenul de admitere la Şcoala Militară Ofiţeri în Rezervă I. din Bacău, împreună cu alţi 799 de candidaţi, reuşind printre primii între cei 400 de candidaţi admişi. După doi ani de pregătire teoretică şi practică în cadrul şcolii şi în stagiul de la sfârşitul anului întâi, în R. 2 Vânători Gardă Bucureşti, a fost declarat absolvent, la 10 mai 1944, şi avansat la gradul de slt. Repartizat în R. 2 Vânători (I.) Gardă, B.1, Cp. 1-a, la comanda Pl. 1 I., tânărul ofiţer a primit botezul focului în luptele cu trupele sovietice de la Târgu Frumos. Au urmat apoi luptele de la Ruginoasa şi Hăbăseşti, fiind citat prin Ordin de Zi pentru curajul şi dârzenia cu care şi-a condus subordonaţii în luptele de ocupare a unor înălţimi vitale efectivelor batalionului. Ofiţerul îşi aminteşte: „*În luptele de la Târgu Frumos am fost susţinut de o unitate de tancuri germană, care provenea dintr-un regiment de gardă german. În noaptea de 5 spre 6 iunie 1944, împreună cu o grupă de ostaşi din plutonul meu (ostaşii s-au oferit*

[256] Datele au fost obţinute de la A.N.V.R. Bucureşti

voluntar), am desfăşurat o incursiune în tabăra inamică pentru a captura pe comandantul unei subunități. Ne-am pregătit cu atenție şi am pornit în misiune. Fiecare ostaş avea un pistol Orița şi două grenade. Pătrunzând în dispozitivul inamicului, care ne-a reperat, am reuşit să capturăm o femeie şi un ostaş. Doi ostaşi din grupă au fost răniți. Am predat femeia şi ostaşul capturați comandantului. În ziua de 8 iunie am fost citați prin Ordin de Zi al unității. Eu am fost propus pentru decorare cu Ordinul „Coroana României", cu spade, clasa a IV-a, şi cei 6 ostaşi cu Medalia „Bărbăție şi Credință", cu spade, clasa a III-a. Au urmat alte lupte violente cu sovieticii. În ziua de 15 august 1944 am căzut într-o ambuscadă şi am fost luat prizonier de război, împreună cu alți ofițeri, subofițeri şi ostaşi. Timp de trei săptămâni am fost transportați cu trenul, în vagoane de marfă. Ne odihneam cu rândul, câte 40 de inşi în tură, înghesuiți pe o parte. Ceilalți stăteau în picioare şi, după un oarecare timp, ne schimbam. Am suferit de foame şi de frig, fiindcă primeam doar un pesmet şi o cană de apă şi eram echipați cu echipamentul de vară. Nu aveam WC şi ne făceam necesitățile printr-o gaură din podeaua vagonului.

După trei săptămâni am ajuns în lagărul Mănăstârca. Fiind ținuți în carantină trei săptămâni. După aceasta am fost repartizat, ca şi ceilalți prizonieri, la un bordei, cel cu numărul 16. Dormeam pe paturi etajate, din scândură de brad, înțesate de ploşnițe care nu ne lăsau să ne odihnim. Activitatea în lagăr era organizată pe principiul autoservirii. Erau constituite brigăzi de lucru la bucătărie, sala cu mese, spălătorie, tăiat lemne. Ofițerii care nu erau cuprinşi în brigăzi şi echipe de servire participau la tăiatul lemnelor în pădure, la 3 km distanță. Seara, fiecare ofițer căra din pădure câte o loadbă pentru nevoile lagărului. În primele luni am lucrat şi eu la pădure. Pentru „uşurarea" muncii aveam sănii cu juguri croite după mărimea gâtului fiecăruia. Eu am tras la jug alături de frații Popovici de la Tanacu şi alți ofițeri din Vaslui şi Piatra Neamț. După vreo trei luni am fost repartizat într-o brigadă la spălătorie, formată din trei echipe a câte opt ofițeri fiecare. Munceam în ture de 12 ore de lucru cu 24 de ore liber. La 15 mai 1946 am fost „eliberat", ajungând în gara Iaşi la data de 15 iunie 1946. Când am coborât din tren am făcut cruce şi am sărutat peronul gării din Iaşi".

Deşi slăbit fizic, Ioan Păcuraru s-a pregătit temeinic şi, în toamna anului 1946, a dat examenele de admitere la Facultatea Geografie-Istorie din cadrul Universității „Alexandru-Ioan Cuza" din Iaşi. După absolvirea facultății a activat ca profesor şi director de şcoală la Gârceni, Deleni şi Vaslui (Şcoala Specială de Surzi). S-a pensionat în anul 1983. Ioan Păcuraru s-a căsătorit, în anul 1946, cu învățătoarea Aneta Mitru, şi, împreună, au dat viață lui Irinel, de profesie inginer, care se mândreşte cu fiul său, Bogdan, procuror şef în Galați. Pentru cumplitele suferințe trăite în război, veteranul Ioan Păcuraru a fost decorat cu medaliile „Bărbăție şi Credință", cu spade, clasa a II-a, şi „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". A condus A.N.V.R. Vaslui.[257]

[257] Interviu realizat de col. (ret) **Constantin Chiper**

Colonel Petru GHINEA

Petru Ghinea s-a născut la 14 octombrie 1923, în comuna Vinderei, județul Tutova (azi județul Vaslui), într-o familie de intelectuali, cu largi vederi patriotice. Tatăl său, Nicolae Ghinea, a fost veteran al celor două războaie mondiale, avansând până la gradul de colonel în rezervă. Fratele lui Petru Ghinea, Mihai, născut în anul 1921, este veteran de război şi colonel în rezervă. Cei doi frați au fost colegi la Şcoala Militară de la Ineu. Tatăl şi fiii au fost cadre didactice şi luminători ai tinerilor, constituind un bun exemplu pentru generațiile pe care le-au instruit şi educat. După absolvirea scolii primare în localitatea natală, Petru Ghinea a urmat şi absolvit Şcoala Normală din Bârlad.

Trăind în plin război, Petru Ghinea a fost încorporat la Şcoala Militară de Ofițeri în Rezervă I. nr. 6, din Ineu, județul Arad, în anul 1943. În august 1944, pe când se afla în anul II de studiu, s-a petrecut un eveniment care avea sa-l marcheze profund. Localitatea Ineu se afla aproape de granița stabilită arbitrar prin Dictatul de la Viena, din august 1940. La nord de graniță horthyştii unguri desfăşurau o campanie de exterminare a populației româneşti. În zonă se aflau şi efectivele Şcolii Militare de Ofițeri Rezervă I. din Bacău şi Şcoala Militară de Ofițeri Rezervă I. Radna-Lipova.

Profitând de faptul că elevii acestor şcoli nu dispuneau de armament greu şi automat şi nici de legături cu alte unități militare, horthyiştii au trecut la hărțuirea lor. Efectivele celor trei şcoli au primit ordine de luptă şi au ocupat poziții pentru ripostă. Col. Petru Ghinea, îşi aminteşte cu mari emoții evenimentele derulate în acele zile: *„Ostilitățile militare propriu-zise au început în zilele de 28-29 august 1944, când horthyştii acționând în direcția Mocrea – Arad, urmăreau să ocupe localul şcolii noastre. Timp de o săptămână ne-au hărțuit fără întrerupere, însă de fiecare dată am reuşit să-i respingem. În una din zile am fost încercuiți într-o zonă viticolă de puternice forțe inamice. Timp de şapte zile am reuşit să rezistăm în încercuire, fiind hotărâți să luptăm până la ultimul cartuş. Ne-am alimentat cu struguri necopți şi cu merinde primite de la locuitorii curajoşi din zonă. Întrucât trupele române se aflau pe aliniamente îndepărtate față de noi, a trebuit să facem față şi bombardamentelor aviației germane, care ne reperaseră. Ieşirea din încercuire era imposibilă fără mitraliere şi tunuri antitanc. Am fost scoşi din încercuire de către trupele de şoc sovietice. În continuare, am ocupat poziții de luptă în zona Sebeş – Arad – Prunişor. Am fost avansat la gradul de sergent-major şi numit comandant de grupă. Am îndeplinit misiuni de legătură cu plutoanele despărțite de zone periculoase, supuse focului de flanc al horthyştilor. Întrucât inamicul stăpânea cu înverşunare Gara C.F.R. Mocrea am primit misiunea să acționez împreună cu un coleg de grupă, înarmați cu grenade şi folosind denivelările de teren. În zori de zi am neutralizat cuibul de foc inamic. După îndeplinirea misiunii am fost citați prin Ordinul de zi nr.157/1944 şi propuşi pentru decorare cu Medalia „Bărbăție şi Credință", clasa a III-a, cu spade. În continuare am rămas pe pozițiile de luptă până au sosit unitățile militare româneşti şi împreună am participat la eliberarea întregului teritoriu românesc. Apoi ne-am înapoiat la şcoală, la Ineu."*

Pentru faptele de arme săvârşite de cei 1.200 de elevi ai şcolilor concentrate la Ineu, 22 de elevi au fost decorați cu ordine şi medalii militare româneşti. În

luna martie 1945, elevul sg mj. Petru Ghinea a fost avansat la gradul de slt. şi repartizat la R.11 Dorobanți „Siret" Galați, care lupta în Cehoslovacia. La 15 iulie 1945, slt. Petru Ghinea a fost lăsat la vatră, iar după convocări periodice a fost avansat succesiv. Col.rtr. Petru Ghinea a îndeplinit funcția de preşedinte al Comitetului A.N.V.R., filiala Bârlad, bucurîndu-se de mult respect din partea camarazilor. A trecut în lumea veşnică.[258]

Colonel Sava SIMIONESCU

Sava Simionescu s-a născut la 8 februarie 1906, în Odaia Bursucani, din județul Tutova (în prezent județul Vaslui). Încă din copilărie Sava Simionescu a manifestat dragoste de învățătură. A absolvit cele 4 clase primare în localitatea natală, iar apoi gimnaziul şi renumitul Liceu „Roşca Codreanu" din Bârlad. În 1926 s-a înscris la Şcoala Militară de Ofițeri I. din Bucureşti, pe care a absolvit-o în anul 1929, cu gradul de slt. Sava Simionescu şi-a început cariera militară, în funcția de comandant de pluton la R.12 I.„Cantemir" Bârlad, care, pentru faptele glorioase de luptă înfăptuite în primul război mondial, la Mărăşti, fusese decorat cu ordinul „Mihai Viteazul". Pentru priceperea dovedită în instruirea tinerilor militari Sava Simionescu a fost avansat la gradul de lt., în 1932. La aplicații şi concursurile de trageri pe regiment şi pe divizie a obținut locuri fruntaşe, atât cu plutonul, cât şi individual, fiind elogiat de comandantul D.21 I. A fost avansat cpt., în 1936, şi promovat comandant de Cp. în B. 2 al R. 12 I.„Cantemir".

Absolvind cursul „Comandanți de companie" la Centrul de Instrucție I. Făgăraş, în anul 1936, ofițerul şi-a intensificat eforturile pentru instruirea subordonaților. În perioada 1-28 iunie 1940 cpt. Sava Simionescu a participat, împreună cu celelalte efective din R.12 I.„Cantemir", la aplicațiile din Basarabia. După ultimatumul dat de Rusia Sovietică, la 26 iunie 1940, efectivele regimentului s-au retras la Fălciu şi apoi, până la sfârşitul lunii iulie 1940, au fost desfăşurate pentru instrucție şi pază la vest de Prut, în zona Răşcani – Rogojeni – Fârțăneşti.

În 21 iunie 1941 toți comandanții de regimente, batalioane şi companii au fost convocați la punctul de comandă al D. 21 I., unde li s-a comunicat că războiul de eliberare a Basarabiei va fi declanşat în noaptea de 21/22 iunie. Întrucât ostaşii D. 21 I. au întâmpinat mari greutăți în traversarea Prutului, pe podul de la Oancea, s-a constituit un detaşament format din 12 luptători ai Batalionului 3 din R.12 „Cantemir", comandat de căpitanul Simionescu, care a traversat Prutul cu o barcă şi a reuşit să neutralizeze punctul de rezistență de la Hanul Tulceanu. Aici şi-a pierdut viața fr. Gheorghe Angheluță, care s-a înecat. Toți ostaşii detaşamentului au fost avansați în grad. Cpt. Sava Simionescu a fost decorat cu ordinul „Coroana României", în grad de cavaler. După traversarea Prutului, R.12 I. a luptat cu mult eroism în luptele de pe Dealul Epureni, la nord de satul Țiganca. Aici a fost rănit mortal, în 9 iulie 1941, ora 9^{10}, col. Gh. Niculescu, comandantul R.12 Dorobanți „Cantemir. La 12 iulie cpt. Simionescu, acționând cu deosebit curaj, a ocupat, cu două plutoane de puşcaşi şi un pluton

---

[258] Interviu realizat de col. (ret) **Constantin Chiper**

de mitraliere, o poziție de luptă pe un front de 300 m, obligând o companie de ruşi să se predea. Căpitanul Simionescu a fost decorat cu ordinul „Steaua României”. De la 14 iulie R.12 „Cantemir” a înaintat spre râul Nistru, pe care l-au traversat pe podul de pontoane din zona satului Iasca. Operațiunea militară Odessa, din august – octombrie 1941, a constituit un nou moment de afirmare a vitejiei ofițerului. Comandând Cp. a 2-a din B. 2 şi două plutoane de mitraliere, cpt. Simionescu, a dat ordinul de atac al flancului drept al inamicului, situat la cota 80 pe Dealul Vacarjani, obligându-l să se retragă. După obținerea acestei strălucite victorii toți ostaşii au fost recompensați, iar bravul comandant a fost decorat cu ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a. În luptele duse în jurul localității Dalnic, puternic fortificată, căpitanul Simionescu a comandat B.2 din R.12 I. „Cantemir”. Aflându-se pe poziția de luptă de la Dalnic a acordat o deosebită atenție răniților. Trebuie menționat că printre răniții îngrijiți de medicul batalionului s-a aflat şi un gradat rus, care avea răni grave la cap. Căpitanul Simionescu a solicitat să fie înştiințat periodic despre evoluția stării de sănătate a acestui ostaş. După trei zile, medicul batalionului, maiorul Semproniu, i-a comunicat că gradatul şi-a revenit, sănătatea lui evoluând bine. Inamicul a transmis prin megafon, în linia frontului, informații despre omenia probată de căpitanul Sava Simionescu. Această faptă a fost relatată elogios şi de către lt. Gh. Irimia, în anul 1946, într-un compartiment al unui tren care circula de la Bârlad la Iaşi, atunci când s-a întâlnit cu fostul său şef de pe frontul de la Odessa. După retragerea regimentului la Bârlad, pentru refacere, batalionul comandat de Sava Simionescu a fost trecut la partea sedentară. Căpitanul Simionescu a fost promovat, în luna octombrie 1943, în funcția de comandant Batalion Elevi la Şcoala Militară de Ofițeri Rezervă I. din Galați, contribuind la pregătirea tinerilor ofițeri în rezervă care au încadrat ulterior unitățile luptătoare de pe front. De la data de 15 februarie 1945 ofițerul a fost încadrat în funcția de comandant de B. la R. 1 Dorobanți Craiova şi a participat la luptele din Cehoslovacia. La 1 aprilie 1945 a fost avansat maior. În perioada 1 sept. 1945 – 1 oct.1946 mr. Simionescu a lucrat la Centrul Teritorial Dorohoi, județul Botoşani, iar după 1 oct. a fost numit locțiitor al comandantului la R. 12 Cl. Bârlad. Avansat lt.col. a fost mutat, la 1 aug.1947, în funcția de comandant administrativ la R.11 I. „Siret” din Galați, care era dislocat la Botoşani. Fiind bun organizator, Sava Simionescu a fost numit comandant la Centrul Teritorial Dorohoi (la 1 sept.1949) şi şef la Gospodăria Ministerului Forțelor Armate din Iaşi (la 1 sept.1950).

Conform Ordinului M.F.A., din 8 august 1951, lt.col. Sava Simionescu a fost trecut în rezervă, imputându-i-se faptele de eroism pe forntul de est. După trecerea în rezervă, Sava Simionescu a lucrat în calitate de economist la unitatea „Constructorul” Bârlad.

Avansat colonel, în retragere, Sava Simionescu a trecut în neființă în anul 1993, la vârsta de 87 ani. Apreciindu-i-se comportamentul remarcabil şi demn de care a dat dovadă în toate împrejurările, Consiliul Municipal Bârlad i-a atribuit titlul de „Cetățean de onoare” al municipiului Bârlad. De asemenea, începând din anul 1995, străzii Zorilor, unde a avut locuința şi a convietuit în bună înțelegere şi respect cu vecinii, i s-a dat numele de „Colonel Sava Simionescu”. Colonelul Sava Simionescu s-a căsătorit, în anul 1934, cu Natalia Angheluță,

licențiată în litere. Au avut o fiică, Anişoara, născută la 2 februarie 1935, care a absolvit Facultatea de Ştiințe Naturale şi Chimie din cadrul Universității „Al. I. Cuza " din Iaşi. Anişoara este căsătorită cu inginerul silvic Ion Cârje şi are o fiică, Liana, absolventă a Facultății de Tehnologia Construcțiilor de Maşini din Iaşi, i-a dăruit nepot, Claudiu, student la Institutul Politehnic din Bucureşti.[259]

Colonel Gheorghe MACOVEI

Primejdioasele evenimente politice şi militare, care se desfăşurau în Europa în anii 1938 – 1940 au creat o stare de spirit deosebit de îngrijorătoare în rândul populației din România. Şi tinerii români trăiau cu mari emoții evenimentele care se derulau în Europa. Pericolul care plana asupra României din partea puterilor revanşarde fasciste şi totalitare, i-au determinat pe mulți tineri să se înscrie voluntari în Armata Română. Printre ei s-a aflat şi Gheorghe Macovei, care abia împlinise vârsta de 17 ani şi dorea cu toată ardoarea să se alăture celor ce se îndreptau spre Centrele de recrutare. Găsind deplină înțelegere la tatăl său, tânărul Gheorghe Macovei s-a adresat în aprilie 1939 Ministerului de Război, solicitând trimiterea într-o şcoală de maiştri militari, la specialitatea moto-mecanizate. După o lună, tânărul Gheorghe Macovei a primit aprobarea, recomandându-i-se să se prezinte la R. 2 Care de luptă din Târgovişte, în 20 iulie 1939. Cuprins de mari emoții, Gheorghe Macovei s-a prezentat la unitatea din Târgovişte şi împreună cu alți tineri a desfăşurat un scurt program de inițiere în specificul armei şi apoi la data de 26 iulie 1939 s-a prezentat la examenele de admitere. Gh. Macovei a fost admis în şcoală şi a fost trimis acasă, urmând să se prezinte la 15 septembrie 1939 la unitate, cu actele necesare întocmirii dosarului personal şi cu două uniforme. Ajuns acasă, a transmis bucuria părinților şi fraților, care însă a fost de scurtă durată, fiindcă Banca Agricolă, Sucursala Bârlad nu i-a aprobat tatălui împrumutul pentru confecționarea uniformelor, pentru-că nu lichidase un împrumut mai vechi. Şi cum părinții mai aveau de crescut 5 frați şi surori, l-au convins pe fiul lor Gheorghe să renunțe, adăugând şi argumentul că este tânăr şi că va veni şi momentul prielnic îndeplinirii dorinței sale. Neputând să se prezinte la unitate, tânărul Gheorghe s-a înscris la o şcoală profesională de motocultură, pe care a absolvit-o cu rezultate de excepție.

Anul 1940, pe care Gheorghe Macovei l-a numit „anul răstignirii poporului român", peste care s-a aşternut doliul național după răpirea Basarabiei, Nordul a Bucovinei, Ținutul Herței, Părții de Nord a Transilvaniei şi Cadrilaterului, au trezit indignarea, ura, dar şi îndârjirea poporului român pentru a se ridica la luptă şi a readuce țara în matca istorică. La 22 iunie 1941, şeful statului român, generalul Ion Antonescu a ordonat Armatei Române să treacă Prutul, pentru a elibera pământul românesc răpit mişeleşte în vara şi toamna anului 1940, care a trezit un puternic avânt patriotic în rândul tuturor românilor, care nu au şovăit să pornească la luptă, pentru cauza dreaptă şi sfântă impusă de istorie. Tânărul Gh. Macovei aştepta cu nerbdare să fie chemat la oaste. Dorința se îndeplineşte la data de 23 febr. 1943, când a fost recrutat de Cercul Teritorial Tutova (Bârlad) şi a fost repartizat la arma Geniu. Însă încorporarea reală s-a înfăptuit la 15 mai

[259] Informațiile au fost date de prof. **Anişoara Cârjă** din *Carnetul de însemnări al tatălui său.*

1944, dată la care Cercul Militar Teritorial Tutova se afla refugiat în comuna Cioara, județul Teleorman. Tinerii chemați la stagiul militar ua fost transportați cu trenul până la Tecuci şi de aici, împreună cu alt detaşament s-au deplasat pe jos la Ianca, județul Brăila şi apoi la Bragadiru, ocolind Bucureştiul şi tot pe jos la Cioara, județul Teleorman. Aici au fost repartizați pe unități. Pl.mj. Mucenica de la Cercul Militar Bârlad l-a repartizat pe Gh. Macovei, împreună cu alți cinci recruți din jud. Tutova, în R.2 Roşiori „Prunaru".

După o perioadă de instrucție a soldatului, a grupei şi plutonului, recruții au depus jurământul militar față de țară, rege şi drapelul de luptă, în 23 iunie 1944. Gh. Macovei, la scurt timp de la depunerea jurământului militar a fost avansat la gradul de fruntaş şi împreună cu alți ostaşi a fost selecționat şi trimis la Şcoala de conducători auto, din B.5 Instrucție şi Reparații Auto Timişoara. În 24 august 1944, ora 8:00, comandantul B.5 Instrucție Auto a adunat tot efectivul unității pe platoul de instrucție, anunțând ostaşii că prin lovitura de stat dată de Regele Mihai I, în seara de 23 august 1944, A. română a încetat operațiunile militare împotriva A. sovietice şi a întors armele împotriva A. germane. Prima misiune de luptă executată de efectivele B.5 Auto a fost dezarmarea gărzii şi personalului militar german din cadrul Spitalului Militar German, din comuna Periam, județul Timiş-Torontal. Misiunea de dezarmare şi instituirea pazei B. 5 Instrucție Auto a durat până la 27 august, când misiunea de pază a preluat-o o subunitate de vânători de munte. În continuare, B. 5 Instrucție Auto a primit misiunea opririi trupelor germane de a trece de pe teritoriul Serbiei spre comunele Şag şi Jebel din Banat. La Jebel, militarii B. 5 în luptele cu un detaşament de luptă tancuri germane, a suferit mari pierderi. După aceste lupte, militarii veniți la B. 5 Instrucție au primit ordin să se înapoieze la unitățile de bază. Fruntaşul Gh. Macovei, împreună cu alți camarazi au ajuns la Caracal la R.2 Rş. în 5 sept.1944, când Partea Activă (Operativă) a R. pleca pe front în Transilvania. Militarii veniți de la Timişoara au rămas la Partea Sedentară în Caracal.

R.2 Rş. Purtat, Partea Operativă a pierdut jumătate din efectiv în luptele de la Iernut şi Oarba de Mureş, fapt ce a determinat M.S.M. să desființeze R. 2 Roşiori Purtat. Efectivul rămas apt pentru luptă a fost vărsat R. 2 Cl. Cercetare. Detaşamentul de luptă format la Caracal, din luptători veniți din alte unități a fost trimis la Centrul de Instrucție din Zalău. După 25 oct.1944, data dezrobirii ultimei brazde de pământ românesc, Detaşamentul de la Zalău a fost trimis să contacteze R.2 Cl. Cercetare, subordonat D.8 Cav. Bucureşti şi C.2 A. Bucureşti. La 1 nov.1944, D.8 Cav. a ajuns pe cursul mijlociu al Tisei, la Tisaliok în sprijinul unei mari unități sovietice. Până la sfârşitul lunii nov.1944, R.2 Cl. Cercetare a ajuns pe râurile Bodrog şi Hernad, între care se ridica masivul muntos Hegyalja. După învăluirea munților, D.8 Cavalerie, cu unitățile componente a scos din luptă inamicul german şi ungar, ajungând la 18 dec.1944, la granița ungaro-cehoslovacă. Pătrunzând pe teritoriul Cehoslovaciei, militarii au fost supuşi unor condiții şi mai grele de climă: ninsori abundente, geruri aspre, precum şi unui relief dificil: munți înalți, puternic fortificați de către inamic, care se agăța cu disperare de pozițiile de apărare, pante abrupe, văi înguste străbătute de ape învolburate, care coborau vijelios din munți, precum şi întinse păduri, pline de capcane. Ostaşii au avut norocul să primească echipament gros, căciuli din piele de oaie, cu urechi, cisme călduroase din pâslă

(în Campia militară din Est nu au beneficiat de aceste înlesniri). Mai mult, au primit pachete din țară cu mănuşi cu trei degete din lână şi pulovere. Anul 1945 a debutat cu Operațiunea militară Roznava, pentru înfrângerea inamicului amplasat pe pante şi la poalele munților Silicka Planina şi în oraşul Roznava. La sfârşitul lunii ianuarie cavaleriştii români au desfăşurat lupte foarte grele, îndreptându-se spre Brezno şi Hron. În luptele de eliberare a localității Brezno, cap. Gh. Macovei (avansat în luptele din Ungaria), a fost rănit la ambele picioare, schijele neatingându-i oasele. După pansare pe poziția de luptă, cap. Macovei a fost trimis la Spitalul Militar din Niregyhazo/Ungaria. După refacere s-a înapoiat la unitate, fiind avansat în gradul de sergent şi decorat cu Medalia Bărbăție şi Credință cl. a III-a, cu spade. A fost numit ajutor al comandantului de pluton, pl Mihuț.

La 8 martie 1945, R.2 Cl. Cercetare a eliberat un sat ceh, care a ieşit în întâmpinarea ostaşilor români cu alimente. O femee de origine română le-a oferit cruciulițe şi informații despre inamic, care s-a retras în grabă într-o pădure situată la 2 km de localitate. Surpriza a fost mare pentru Divizionul unu din care făcea parte şi sergentul Gh. Macovei. După ce au intrat în pădure, ostaşii români au fost încercuiți şi apoi ajutați de Divizionul doi să iasă din încercuire.

În perioada 10-26 martie, D.8 Cav. a luptat în Operațiunea Zvolen – Banska – Bystrica. Divizionul unu, din care făcea parte sergentul Gh. Macovei şi-a adus o mare contribuție în această operațiune militară, plătind un mare tribut de sânge. După eliberarea oraşului Zvolen, ofensiva ostaşilor români a continuat, eliberând localitățile Jakub, Spania Dolina, Ulmanka, Bozova, Hora, Kremnica ş.a. Înaintând spre Hron au realizat un important cap de pod, creând condiții pentru eliberarea marilor localități Banska – Bistrica. Surprinderea nemților la Hron i-a împiedecat să aruce în aer podul de peste râu, pe care-l minase anterior. Deminarea podului de către ostaşii români, a creat posibilitatea ca trupele sovietice şi române să traverseze fără deosebite probleme râul Hron.

În seara de 15/16 martie 1945, ora 21 : 00, odată cu sosirea hranei, a sosit şi un grup de tineri ostaşi care, au completat pierderile suferite în lupte. După data de 15 martie acțiunile de luptă s-au desfăşurat cu mai mare intensitate, ostaşii fiind stimulați de de aducerea la timp a hranei şi a medicamentelor. Zilnic însă pierderile în luptători şi mijloace de luptă erau mari datorită rezistenței îndârjite a inamicului, care se agăța cu disperare de de fiecare poziție de luptă. În ziua de 26 martie 1945, sg. Gh. Macovei şi-a sărbătorit ziua de naştere, sevindu-şi camarazii şi şefii cu un păhărel de țuică dintr-un bidon pe care l-a purtat în raniță. La ora 16: 00, în aceiaşi zi, au început pregătirile de foc pentru o nouă acțiune de luptă. Timp de o jumătate de oră tunurile militare româneşti şi Katiuşele sovietice au bombardat pozițiile de apărare ale inamicului. La ora 17: 00 a fost dezlănțuit atacul începând străpungerea barajului de sârmă ghimpată, deminarea terenului. Ajungând la tranşeele germane, ostaşii germani au fost obligați să le părăsească, lăsând multe cadavre şi tehnică de luptă. După parcurgerea distanței de 3 km, ostaşii români şi sovietici au întâmpinat o puternică rezistență din partea inamicului, avantajat de configurația terenului şi de solidele lucrări genistice. Noaptea de 26/27 martie a fost cumplită pentru ostaşii români şi sovietici, care erau obligați să-şi amenajeze gropile de

adăpostire şi să reziste deselor contaatacuri inamice. În zorii zilei de 27 martie 1945 s-a efectuat o nouă pregătire de artilerie şi s-a pornit la un nou atac. Plt. doi din Divizionul unu din care făcea parte şi sg. Gheorghe Macovei a scos din luptă un grup german situat într-o casă, care dispunea de mitraliere şi aruncătoare de grenade, creând posibilități R.2 Cl. Cercetare si celorlalte efective să urmărească inamicul în retragere. Reuşita acestei acțiuni a adus sg Gheorghe Macovei şi la încă trei camarazi propunerea pentru decorare cu Medalia Virtutea Militară clasa a III-a, care a primit-o la 22 august 1945.

Luptele s-au desfăşurat în luna aprilie cu o mai mare înverşunare, pentru-că ostaşii români şi sovietici urmăreau îngenuncherea ostaşilor germani şi apropierea zilei victoriei, iar inamicul se apăra cu disperare simțind că se apropia încheerea celui de al Doilea Război Mondial. Totuşi, de la 1 mai 1945, rezistența germană a început să scadă, determinată de faptul că pierderile lor erau completate cu ostaşi în vârstă sau tineri insuficient instruiți.

Ultima zi de război pentru sergentul Gheorghe Macovei a fost 8 mai 1945. În noaptea de 8 spre 9 mai 1945, deasupra pozițiilor de luptă ale R.2 Cl. Cercetare şi a D.8 Cav. s-a desfăşurat un spectacol de lumină cu rachete, care anunța încheierea războiului. Ostaşii şi cadrele militare se îmbrățişau, exprimându-şi bucuriaşi speranța de a ajunge la vetrele lor valizi. Grupuri izolate de militari germani încă au mai opus rezistență prin păduri, atacând unitățile militare sovietice şi româneşti până la 12 mai 1945. În ziua de 12 mai, D. 8 Cav. Bucureşti şi-a grupat unitățile în zona localitățiii Novo-Mesto, aproape de păduri. Unitățile au schimbat echipamentul ostaşilor cu unul nou şi le-au acordat timp de odihnă. Comandanții au organizat cu ostaşii acțiuni culturale, vizionarea de spectocole susținute de artişti din țară. Au fost onorați de cântăreața de muzică populară Ioana Radu şi orchestra Radio Bucureşti. Au avut loc întâlniri emoționante cu locuitorii din Novo-Mesto.

R.2 Cl. Cercetare a început deplasarea spre țară prin marş, în ziua de 5 iunie 1945, ora 18 : 00. Intrând în oraşul Novo – Mesto unitatea a fost întâmpinată de oficialitățile oraşului, o formați de instrumentişti. Pe clădiri era arborat şi drapelul românesc. Primarul şi comandantul unității au ținut alocuțiuni, încheiate cu îmbrățişări. Populația civilă a pavat strada cu flori, în puternice aclamații. Cu respect a fost întâmpinată unitatea şi în alte localități. În Ungaria, în oraşul Niregyhaza oprirea fost de o oră, pentru-că ostaşii au aprins lumânări la Cimitirul unde erau înhumați ostaşi români. La granița ungaro-română, un preot le-a făcut o scurtă slujbă în limba română şi a mulțumit ostaşilor români pentru contribuția adusă la eliberarea Ungariei.

Trecând pe teritoriul României, comandantul R. lt.col. Popovici a oprit coloana, s-a aşezat în fața sa, a sărutat pământul românesc şi a luat o mână de țărână pe care a băgat-o la piept. Exemplul său a fost urmat de cadrele militare şi de ostaşi. În apropiere de oraşul Oradea, ostaşii români au fost întâmpinați de Regina Elena care, l-a îmbrățişat pe comandant şi a felicitat pe toți ostaşii pentru comportarea eroică în război. În oraşul Oradea, R. 2 Cl. Cercetare şi celelalte unități militare au fost primite de o „mare” de oameni. Pe Bulrvardul Central, ostaşii români au defilat în aclamațiile miilor de cetățeni, fiind acoperiți de flori,

aruncate din tribune de oficialități şi de populația participantă la eveniment. De la Oradea, Regimentul a juns în localitatea Ghergani, județul Dâmbovița şi apoi în Bucureşti, pregătindu-se la Băneasa pentru trecerea pe sub Arcul de Triumf.

Cei decorați, arată sergentul Gh. Macovei „am primit distincțiile pe stadionul A.N.E.F. Bucureşti. Medalia Virtutea Militară mi-a înmânat-o primul ministru dr. Petru Groza, iar Medalia Victoria Împotiva Fascismului mi-a înmânat-o mareşalul Uniunii Sovietice Tolbuhin”. Gh. Macovei a fost reținut în Armata Română, fiind avansat până la gradul de colonel. Gh. Macovei a îndepinit funcția de preşedinte al A.N.V.R. Bârlad. [260]

Colonel Gheorghe VOICULESCU

Gheorghe Voiculescu s-a născut la 14 aprilie 1920 în localitatea Cârja, județul Fălciu (jud. Vaslui), fiind al doilea din cei trei fii ai familiei Lazăr şi Maria care au participat la războiul pentru reîntregirea țării, după rapturile din trupul României în anul 1940. Gheorghe a copilărit şi absolvit şcoala primară în localitatea Cârja. La data de 15 martie 1942 a fost încorporat pentru satisfacerea serviciului militar în R 12 I. „Dimitrie Cantemir „ Bârlad. Parcurgând etapele de instruire a soldatului, grupei, plutonului şi batalionului, în toamnă a fost trimis la partea activă a regimentului care se găsea la Cotul Donului. Până la data de 3 februarie 1943 a participat la infernalele lupte de la Cotul Donului şi Stalingrad.

Începând din luna martie 1943, resturile regientului s-au retras la Tighina, unde au fost deparazitate şi apoi au continuat deplasarea spre Bârlad. După completarea efectivelor şi a mijloacelor de luptă, unitatea a fost deplasată la Tiraspol pentru continuarea instrucției şi asigurarea ordinei în zonă. In luna martie 1944, efectivele regimentului s-au deplasat pe frontul Iaşi-Chişinău. La data de 20 august 1944, armata sovietică a început o nputernică ofensivă spre sud. Comandanții sovietici n-au respectat hotărârea adoptată de Casa Regală care, în seara zilei de 23 august 1944 a dat Proclamația de încetarea operațiunilor militare împotriva armatei sovietice şi întoarcerea armelor înpotriva armatei germane. Ca urmare, în perioada 23 august 1944-12 septembrie 1944, armata sovietică a capturat 170 000 de ostaşi români pe care i-a dirijat spre lagărul de selectare de la Bălți (Moldova). Cei care erau mai rezistenți au fist trimişi spre lagărele de concentrare din URSS: Oranki, Mânăstîrca şi alte lagăre din Siberia, fiind deplasați cu vagoane de marfă. Gheorghe Voiculescu a ajuns dupa şase zile, fără apă şi mâncare, la Novokrematorsk. Aici prizonierii români au construit lagărul întrun fost spital sovietic. Gheorghe Voiculescu a fost prizonier în acest lagăr 4 ani, până în 1948; în acest lagăr au existat 3000 de români şi 5000 de nemți. Iată ce declară fostul prizonier de război despre condițiile în care au trăit în lagăr: „în lagăr altă pedeapsă mai mare decât foamea n-am cunoscut, slăbisem de nu ne mai cunoşteam. La aceasta s-a adăugat tifosul exantimatic şi iernile foarte grele. Din cei 3000 de români au mai rămas în viață circa 300. Cu regret îmi amintesc de tratamentul inuman la care a fost supus Col. Dumitriu Stelian, după capturarea sa la Cotul Donului. El a condus regimentul în lupte cu foarte multă demnitate şi omenie. În anul 1949 cand mă înapoiasem la Bîrlad**,**

---

[260] **Nicolae Mitulescu**, *Ei au luptat pentru patrie*, Editura Sfera, 2002, Bârlad.

col. Dumitriu a fost acuzat de producere unor fapte nedemne pe front, judecat şi condamnat la închisoare pe nedrept. Noi ne-am comportat bine cu populația civilă, care şi ei ne ajutau cu mâncare caldă. Între noi ostaşii ne-am ajutat, indiferent de unitatea şi arma din care proveneam. In primăvara anului 1946 a venit în lagăr un trimis al primului ministru al României, dr. Petru Groza, pentru a-l identifica pe nepotul său, Groza Constantin născut în 1910, şi a-l elibra mai devreme, însă acesta a refuzat, solicitând să fie eliberați şi ceilalți prizonieri. Toți am fost solidari şi ne-am ajutat şi cu o coajă pâine pe care o găseam – suferința ne-a învățat să fim omenoşi. Lucrul la cariera de var a produs mari pierderi în rândurile noastre, mai ales iarna, de care îmi aduc aminte cu mari emoții.Am lucrat şi la minele de cărbuni din Dombas, timp de două luni şi apoi am fost retras la grădina de legume şi zarzavaturi. Lucrând alături de localnici am vazut că şi ei o duc la fel de greu, cu mari lipsuri.” [261]

Inapoiat în țară în 1948 a lucrat în agricultură, la Braşov la fabrica de autocamioane şi din 1956-1975 la fabrica de rulmenți din Barlad. Pentru a-şi completa necesitățile şi veniturile materiale s-a ocupat cu apicultura, iar după pensionare a dat şi la stat tone de miere de albine.

S-a căsătorit în 1950 şi a avut trei feciori care, în prezent sunt decedaţi. Mai trăieşte nora Liliana Duitraşcu, care-l îngrijeşte; are 15 nepoți şi 7 strănepoți. Pentru participarea la război a fost decorat cu Medalia „Crucea comerativă al celui de Al Doilea Război Mondial” şi „Bărbăție şi Credință” cl. a doua.

Locotenent-colonel Aurel IONESCU

S-a născut la 6 ianuarie 1926, în oraşul Bârlad. Părinții săi, Ioan, mecanic de locomotivă şi Şef Depou CFR Bârlad, şi Ecaterina, casnică, au avut nouă copii, dintre care au trăit doar şase: Lucreția (fostă învățătoare, pensionară în Galați, în vârstă de 96 de ani), Margareta (decedată, a fost funcționară în Bistrița Năsăud şi Bârlad), Eugenia (funcționară la Depoul CFR Bârlad, la Direcția Regională CFR Bucureşti şi la Ministerul Comunicațiilor, decedată), Mihai (decedat la 12 ani, într-un stupid accident), Alexandrina (fostă învățătoare la Căuşani, în Basarabia, la Sinteşti, în Ilfov, la Bretea Română, în Ardeal şi la Bârlad, decedată) şi Aurel-Moțet (Facultății de Medicină din Iaşi). După absolvirea liceului, Aurel-Moțet Ionescu, dorind să participe la luptele purtate pentru eliberarea patriei, s-a înscris, în 1943, la Şcoala Militară Ofițeri Rezervă Artilerie Antiaeriană din Bucureşti (cazarma Ghencea). A desfăşurat instrucția teoretică şi practică sub conducerea unor cadre valoroase, în frunte cu comandantul şcolii, col.Târnovschi, lt.col. Ion Bungescu şi cpt. Ctin Zamfiropol. La 4 aprilie 1944 a executat primele trageri reale asupra avioanelor anglo-americane, care au produs mari distrugeri capitalei.

În luna iunie 1944 toți elevii au fost avansați la gradul de sg. t.r., sg.mj. t.r., pl. t.r. şi pl.adj. t.r. şi au fost trimişi la unitățile operative. Aurel-Moțet Ionescu a fost avansat pl.adj. şi a fost trimis la R.6 Art. Antiaeriană din Galați şi apoi la Secția de Artilerie Antiaeriană nr. 39 de la Sulina, unde a îndeplinit funcția de

261 Interviu luat de **Chiper C. şi Ursu N.**

adjunct al comandantului secției. Despre această perioadă veteranul de război Aurel-Moțet Ionescu îşi aminteşte: „*În ziua de 24 august 1944, împreună cu comandantul unității și colegul meu, adjutantul t.r. Rădulescu, am acoperit tunurile cu cearşafuri albe, în semn de încetare a operațiunilor militare împotriva trupelor sovietice, însă, după două ore, sovieticiii au bombardat poziția de luptă a artileriştilor noştri, omorând un sergent. Față de această situație am ripostat cu tunurile din dotare (Vikers 75 mm) și, în după-amiaza acelei zile, am hotărât să ne retragem spre Bucureşti. Seara am început deplasarea spre Sfântu Gheorghe – Gura Portiței (luntraşii ne-au trecut apa la Jurilovka) – Vadul Oii (am trecut Dunăeai cu bacul). Comandantul a aprobat la cinci militari din zonă să meargă la familii și apoi să ne urmeze la Bucureşti. La 30 august am reuşit să ajungem în cazarma Ghencea. Timp de 4 zile ne-am refăcut din punct de vedere fizic şi ne-am completat materialele necesare, deplasându-ne apoi la Cisnădie, unde se afla dislocat R.6 Art. Antiaeriană, contopit cu R.3 Art. Antiaeriană. După îndeplinirea unor misiuni de luptă aeriene și terestre în zonă, timp de trei săptămâni, am fost trimişi la Sebeş Alba, pentru paza aerodromului şi a localității împotriva bombardamentelor inamice.*

La sfârşitul lunii februarie 1945 am fost trimişi în apărarea aerodromului Pipera și la sfârşitul lunii martie am fost lăsat la vatră, stabilindu-mă în București, întrucât familia era evacuată în capitală. În luna mai1945, Cercul Teritorial Bucureşti m-a avansat la gradul de sublocotenent.

La sfârşitul lunii mai am susținut examenele de admitere la Facultatea de Medicină din Iaşi şi, până la 1 oct. 1945, am absolvit anul I de facultate, urmând, din toamnă, anul al II-lea. În anii 1945-1948 s-au desfăşurat în Iaşi puternice mişcări studențeşti, însă decanul nostru, prof. Vasile Răşcanu, ne-a calmat zelul, salvând o bună parte dintre noi de puşcărie . La 1 iulie 1950 am absolvit facultatea şi am fost repartizat la Oradea Mare, ca medic de întreprindere. Pentru că în anul 1948 mă căsătorisem cu Alexandrina Țuțu, colegă de facultate, am solicitat negație, pe care am primit-o, și m-au numit medic de circumscripție la Vinderei, Tutova. În primii ani de practică medicală soția mea a îndeplinit funcția de Şef Stație de combatere a malariei, la Botoşani, iar apoi Director al Hematologiei din Bârlad, până la pensionare, în anul 1987. Eu am fost numit, în 1952, Şeful Secției Sanitare a Raionului Bârlad. M-am specializat în ginecologie şi apoi am lucrat la Spitalul Municipal Bârlad, ca medic primar, până la pensionare, în anul 1992.

Soții Ionescu au două fiice: Mălina, prof. de franceză, şi Irina, prof. de engleză. Pentru participarea la război Aurel-Moțet Ionescu a fost avansat succesiv, în rezervă, până la gradul de lt.col. şi a fost decorat cu medaliile „Victoria" (sovietică), „Eliberarea de sub jugul fascist" şi „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Aurel-Moțet Ionescu a reînființat, împreună cu un grup de prieteni, filiale ale Partidului Liberal în Bârlad şi Vaslui. A fost preşedinte de onoare al filialei Bârlad. A decedat în 2019.[262]

---

[262] Interviu realizat de col. (rtr) **Constantin Chiper.**

Locotenent-colonel Neculai STROI

S-a născut la 2 febr.1921 în satul Ursoaia, comuna Pungeşti, judeţul Vaslui. Părinţii săi, Gheorghe şi Elena, i-au asigurat condiţiile necesare absolvirii şcolii primare de 7 clase din Pungeşti şi a Liceului „Nicolae Iorga” din Vălenii de Munte, judeţul Prahova, în 1938. Neculai Stroi s-a înscris voluntar, la 11 martie 1939, pentru satisfacerea stagiului militar în R.3 Art. Antiaeriană din Cluj. Instruindu-se cu multă ambiţie i-a determinat pe şefii direcţi să-l avanseze la gradul de sergent. În luna oct. 1939 a fost mutat în R. 4 Artilerie din Braşov, aici continuând cu aceeaşi seriozitate instruirea pe tunurile de artilerie antiaeriană. În perioada ian.-mai 1940 sg. Neculai Stroi a urmat cursurile Şcolii de Radiotelegrafişti din R.1 Art. Antiaeriană Bucureşti, iar în luna ianuarie 1941 a participat la lichidarea rebeliunii legionare în capitală. Înapoiat la R.4 Art. Antiaeriană Braşov, sg. Neculai Stroi a continuat instruirea, alături de ceilalţi camarazi, pe tunurile de artilerie antiaeriană Vikers, de 75 mm. Mobilizat în luna iunie 1941 a participat la luptele de eliberare a Basarabiei, fiind încadrat comandant de tun în Bt.22 Art. Antiaeriană. Aici a acţionat, în 22 iunie-26 iulie, pe direcţia Galaţi-Reni-Cetatea Albă, apoi a participat la operaţiunile militare de la Odessa, între 8 aug.-16 oct.1941, în luptele de la Odessa şi Nikolaev.

În iunie 1942, Neculai Stroi a fost trimis de pe front în Şcoala Militară Ofiţeri Art. Antiaeriană Bucureşti, din cazarma Ghencea, unde a fost impresionat de gradul de pregătire profesională a cadrelor, în frunte cu lt.col. Ion Bungescu. Avansat elev pl.mj. a desfăşurat şi un curs practic cu o durata de 6 luni, în Germania. Despre perioada următoare, elevul pl.mj. Neculai Stroi relatează: „*Am fost trimis, la 15 martie 1944, la Regimentul 9 Artilerie Antiaeriană din Ploieşti, dislocat în pădurea de la Crângul lui Bot, unde am participat la apărarea antiaeriană a localităţilor din zona Câmpina, împotriva bombardamentelor anglo-americane. Ne-am remarcat în mod deosebit cu prilejul bombardamentelor de la data de 4 aprilie 1944. Îndeplineam funcţia de adjunct al comandantului Bateriei 47 Artilerie Antiaeriană Băneşti şi am participat la apărarea zonei Prahova, care a suferit mari pierderi umane şi materiale (avarierea instalaţiilor petrolifere şi a nodurilor de cale ferată şi distrugerea clădirilor instituţiilor sociale şi medicale şi a locuinţelor populaţiei civile. Până la 1 septembrie 1944 Bateria 47 a reuşit să doboare 12 avioane inamice. Bateria noastră a neutralizat 3 baterii de artilerie antiaeriană germane, în luptele din zona Băneşti, unde am primit ajutor direct şi din partea populaţiei civile.*” În sept.1944 Neculai Stroi fiind avansat la gradul de slt, a participat, la luptele din Transilvania (Uzun, Ciceu, Topliţa, Deda, Cojocna, Apahida, Cluj, Huedin, Oradea) şi din Ungaria (Estergom şi Mischoltz). Pentru participarea curajoasă şi dârză la toate misiunile de luptă, Neculai Stroi a fost decorat cu „Bărbăţie şi Credinţă”, clasele a III-a şi I-a, cu spade, „Serviciul Credincios”, clasa a III-a, cu spade, „Victoria”(sov.), „Eliberarea de sub jugul fascist”„Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

În 1945 Neculai Stroi a fost mutat la R.3 Art. Antiaeriană Cluj, aici îndeplinind funcția de comandant al Bt. 2 Art. Antiaeriană, dotată cu tunuri Vikers de 75 mm, până la 6 august 1948, când a fost trecut în rezervă la cerere, în ciuda insistențelor şefilor direcți de a renunța la raport. După trecerea în rezervă Neculai Stroi a lucrat în comerțul de stat şi cooperatist, la Negreşti şi Vaslui, în funcția de Şef Serv. Com. Neculai Stroi s-a căsătorit cu Eugenia Popa în anul 1948, împreună având trei fii: Dorel, inginer agronom, Nicolae, economist, şi Costică, decedat într-un accident în timpul efectuării studiilor universitare la Iaşi. Respectatul veteran are 10 nepoți, care profesează ca ingineri şi ofițeri. Din luna martie 1990 lt.col.Neculai Stroi a condus subfiliala A.N.V.R. din oraşul Negreşti, județul Vaslui.[263]

Locotenet-colonel Gheorghe ANDRONACHE

Gheorghe Andronachi s-a născut la 8 aprilie 1893 în localitatea Chiperceni, comuna Bieşti, județul Orhei, din Republica Moldova. În anul 1944, când s-a stabilit în România, şi-a schimbat numele de familie în Andronache. Gheorghe Andronachi a copilărit şi absolvit şcoala primară în localitatea natală. După insistențele învățătorului din sat, părinții săi l-au înscris la o şcoală gimnazială din Orhei şi apoi la liceul teoretic din oraşul Chişinău. La vârsta de 18 ani, Gheorghe Andronachi s-a înscris la Şcoala Militară Ofițeri I. din Odessa, pe care a absolvit-o în anul 1915, cu gradul de st., el fiind repartizat într-o unitate de infanterie a Armatei Imperiale Ruse. În anul 1916 a fost avansat, la excepțional, în gradul de lt. Participând la război, a obținut aprecieri pozitive din partea şefilor direcți, fiind avansat în gradul de cpt. şi numit comandant de cp., în anul 1917. În perioada 20-27 octombrie 1917, cpt. Gh. Andronachi a participat la Congresul ostaşilor moldoveni, care s-a desfăşurat la Chişinău. Congresul a proclamat autonomia teritorială şi politică a Basarabiei cu aproape trei luni înainte ca Sfatul Țării să proclame „Republica Moldovenească, de sine stătătoare şi neatârnată”. Cpt. Gh. Andronachi a primit însărcinarea de-a organiza primul detaşament moldovenesc de gardă călăreață, unitate componentă a tinerei armate din Basarabia, care a asigurat paza Sfatului Țării de la Chişinău. În acelaşi timp, Sfatul Țării l-a numit prefect de miliție al județului Chişinău, el contribuind alături de patrioții moldoveni Ion Inculeț, Pantelimon Halippa, Ion Pelivan, Daniel Ciugureanu, Ioan Buzdugan, Constantin Stere, Alexandru Nour, Grigore Cazacliu, Pantelimon Erhan, Anton Crihan, Ion Ciobanu şi alții la pregătirea şi înfăptuirea unirii Basarabiei cu România. Sfatul Țării din Chişinău a hotărât, la 27 martie 1918, unirea Basarabiei cu România, cu 86 de voturi pentru, 3 voturi contra şi 36 de abțineri. Declarația prevedea: „*În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară Republica Democratică Moldova în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se uneşte cu mama sa România*”. În

[263] Interviu luat de col. (ret) **Constantin Chiper**

scrisoarea adresată lui Ion Inculeț, la 28 martie 1918, regele Ferdinand I aprecia : „*Un vis frumos s-a înfăptuit. Din suflet mulțumesc bunului Dumnezeu că mi-a dat în zilele de restrişte o dulce mângâiere, să văd după 106 ani pe frații basarabeni revenind iarăşi la patria mamă. Aduc prinosul meu de recunoştință şi călduroase mulțumiri domniilor voastre şi Sfatului Țării ale cărui patriotice sforțări au fost încoronate de succes*". Prin D. R. din 9 aprilie 1918 se confirma hotărârea de unire a Basarabiei cu România. Fostul profesor la Universitatea din Sankt Petersburg, Ion Inculeț, şi doctorul Daniel Ciugureanu au intrat în guvernul României, în calitate de miniştri fără portofoliu, ei obținând ulterior şi portofolii de miniştri. Pentru merite deosebite în pregătirea şi desfăşurarea unirii Basarabiei cu patria mamă, căpitanul Gheorghe Andronachi a fost recompensat cu înscrierea în A. Română şi cu Ordinul „Sfântul Gheorghe" (Monitorul Oficial, nr. 2203, din 1918).

După unirea cu patria mamă, Gheorghe Andronachi a continuat să lucreze în Chişinău, fiind încadrat în R.7 Vânători de Câmp, unitate de elită a infanteriei, şi a publicat mai multe articole pentru educarea patriotică a românilor dintre Prut şi Nistru. În 1933 a realizat lucrarea instructiv-educativă „Albumul Basarabiei", care a fost foarte bine apreciată. În această lucrare ofițerul a prezentat principalele momente din anii 1917-1918. Lucrarea a fost tipărită de către Editura ARED, în colecția RESTITUȚIO, într-un tiraj de 2000 de exemplare. În anii 1935-1939, Gheorghe Andronachi, care fusese avansat la gradul de locotenet-colonel, a continuat să instruiască tineri recruți. Izbucnirea celui de al doilea război mondial, la data de 1 septembrie 1939, şi răpirea Basarabiei de către Uniunea Sovietică, prin Notele ultimative din 26 şi 28 iunie 1940, au constituit şi pentru lt.col. Gheorghe Andronachi o mare decepție. Ofițerul s-a retras cu unitatea sa la Galați şi, de la 22 iunie 1941, a participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei, până la data de 26 iulie 1941. De la 8 august şi până la 16 oct.1941 a participat la luptele din cadrul operațiunii militare Odessa şi apoi de la Cotul Donului, în perioada 15 iulie 1942 – 3 febr.1943. Pentru fapte deosebite de eroism din timpul acțiunilor de pe fornt, ofițerul a fost decorat cu Ordinele „Coroana României" şi „Steaua României". Lt.col Gheorghe Andronachi a fost trecut în rezervă în primăvara anului 1943, cu drept de pensie.

Pentru că trupele sovietice au ajuns în luna martie 1944 pe frontul din Moldova şi apoi, la 24 august 1944, au pătruns în Chişinău, mulți români s-au refugiat în România. Între ei s-a aflat şi Gheorghe Andronachi, aici schimbându-şi numele de familie în Andronache.

Inițial, lt.col. Gheorghe Andronache s-a stabilit la Craiova, împreună cu familia, lăsând în Basarabia toate bunurile materiale şi mobiliare. Gheorghe Andronachi se căsătorise în 1915 cu Nadejda Chipercenko, din mariajul lor rezultând doi copii: Raisa, născută în anul 1916, şi Serghei, născut în anul 1917. Pentru că ocupanții ruşi îi căutau pe cetățenii basarabeni în scopul trimiterii lor în Basarabia şi în gulagurile ruseşti, Gh. Andronache s-a mutat la Bârlad, pe strada Zorilor, nr.7. Aici s-a născut, în anul 1948 Gabriela, fiica Raisei, care se căsătorise în anul 1939, la Chişinău, cu Severian Rudeanu. Gabriela a absolvit facultatea de chimie industrială în Iaşi şi apoi s-a căsătorit cu Mircea Mocioacă,

absolvent al facultății de medicină. Familia Mocioacă locuieşte în Craiova. Din mariajul lor a rezultat George, fizician, care locuieşte în Bucureşti.

Gheorghe Andronache a pierdut dreptul de pensie militară după anul 1950, fapt ce l-a determinat să presteze câțiva ani munci simple în Baza de Recepție Cereale şi Depozitul de Fructe din Bârlad, pentru a-şi asigura existența zilnică. În acest oraş şi-a făcut mulți prieteni şi a continuat să-şi publice memoriile din perioada premergătoare unirii şi după unire. Pentru că a ținut legătura cu marele om de cultură şi patriot Pantelimon Halippa, a fost urmărit şi cercetat de organele securității statului românesc. În 14 martie 1970, a fost arestat şi cercetat cu duritate la securitate, după aceasta decedând. El a fost condus pe ultimul drum de rude şi prieteni şi a fost înhumat în Cimitirul „Eternitatea" din oraşul Bârlad, alături de alți foşti luptători pentru unire. Tot aici au fost înmormântați şi soția, Nadejda, fiica Raisa şi ginerele Severian Rudeanu. Mormântul lui Gheorghe Andronache a fost „descoperit" de către Maria Vieru-Işaev, cercetător ştiințific din Republica Moldova, în 2014, ajutată de directorul Muzeului de Istorie „Vasile Pârvan", Mircea Mamalaucă, muzeograful Alina Butnaru, profesorii de istorie Maria Marin, Sergiu Coloşenco, Virgil Lupu şi Costel Pascaru, precum şi de prietena sa, Valentina Morgun.

În anii 2015 şi 2016 bârlădenii-mobilizați de primăria Bârlad, susținută de conducerea garnizoanei militare, de reprezentanţi ai M.A.I., ai instituțiilor de cultură şi de C.A.R.P.„Elena Cuza", condusă de preşedintele magistrat pensionar Nicolae Mihai – au organizat o comemorare la mormântul eroului Gheorghe Andronache şi omagierea celor care au pregătit şi înfăptuit unirea Basarabiei cu România, eveniment la care au participat numeroşi români, atât din țară, cât şi din R. Moldova, din Bieşti, Orhei, Chişinău.[264]

Locotenent-colonel Vasile DUMBRAVĂ

Vasile Dumbravă a văzut lumina zilei în localitatea Schinenii Vasluiului, la 13 martie 1898. Satul este înfipt în vestitele podgorii din sudul județului, între dealurile care au străjuit dintotdeauna drumurile spre Huşi şi Vaslui. Părinții săi au fost țărani cu puțină stare materială. Tatăl său, Ion Dumbravă, a fost mobilizat la o vârstă înaintată în războiul pentru întregire statală şi națională 1916-1919, în Reg. 65 Infanterie Vaslui şi a căzut în luptele de la Mărăşeşti.

La îndemnul învățătorului din sat, tânărul Vasile Dumbravă a absolvit liceul în Huşi. După încheierea studiilor la liceu, i-a încolțit în gând ideea de răzbunare a morții tatălui său. Când a primit ordinul de încorporare s-a bucurat, intuind calea ce o avea de urmat. La 3 dec.1920, Vasile Dumbravă s-a prezentat la R.7 Vânători de Câmp (I.) din Galați, unde, timp de aproape doi ani, s-a instruit şi, apoi, a instruit tinerii recruți. Cu puțin timp înainte de a-şi încheia serviciul militar, Vasile Dumbravă s-a prezentat, la 1 oct.1922, la Şcoala Militară Ofițeri Activi de I. din Bucureşti. A susținut examenul de admitere, consacrându-se în

[264] 1. **V. Andronache**, *Albumul Basarabiei în jurul marelui eveniment al Unirii*, Editura Imprimeriile Gheorghe Statului, Chişinău, 1933.
2. Inginer **Gabriela Mocioacă**, memoriile bunicului său.

continuare serviciului militar în oştirea română. La 1 iulie 1924, V. Dumbravă a fost avansat la gradul de slt, el fiind numit comandant de pluton în R.84 I. din oraşul Bistrița-Năsăud. Fiind fiu de țăran, cum adesea îi plăcea să spună, slt. Vasile Dumbravă i-a instruit cu multă căldură şi dăruire pe tinerii recrutați din satele Transilvaniei. Interesele serviciului militar l-au purtat pe ofițerul Vasile Dumbravă prin mai multe unități şi garnizoane militare. În ciuda acestei situații, sentimentele sale față de militarii în termen, precum şi metoda de a lucra cu ei nu s-a schimbat. Ofițerul a obținut gradele militare în mod obişnuit. La data de 20 martie 1943 Vasile Dumbravă a fost avansat la gradul de maior şi a fost mutat din R.10 Vânători de Câmp Tulcea, la comanda B.1 din R.34 I.Constanța. Cu acest regiment, ofițerul a participat la dezarmarea trupelor hitleriste din oraşul Constanța, în august 1944, şi la respingerea coloanelor duşmane care au încercat să-şi deschidă drum spre port. Pe baza misiunii primite, maiorul Vasile Dumbravă s-a aflat cu batalionul său la intrarea de vest a oraşului Constanța, blocând comunicația dinspre Topraisar.

La 24 august 1944 companiile de infanterie din R.34 I. Constanța, intraseră în dispozitivul de luptă stabilit. În zorii zilei de 25 august 1944, ostaşii pândari au anunțat apropierea unei coloane germane. Zgomotele motoarelor confirmau acest lucru. Primele maşini au apărut de după curba şoselei. Maiorul Vasile Dumbravă a comunicat ordinul : *„Lăsați coloana să se apropie la 300 de paşi, apoi deschideți foc concentrat cu mitralierele. Somați-i să se predea. Dacă nu vor, închideți laturile dispozitivului. Să nu scape niciunul*”. Comandanții de companii şi soldații înțeleseseră esențialul: *„Să nu scape niciunul*”. La semnalul dat, țăcănitul prelung şi sacadat al mitralierelor a surprins coloana germană nedesfăşurată. Deşi loviți din toate părțile, militarii hitlerişti s-au răspândit în dezordine. Comandanții germani au refuzat să depună armele. Luptele au durat câteva ore bune şi, spre seară, cercul se restrânsese şi mai mult. N-au mai avut încotro şi s-au predat. Prima izbândă a R.34 I. Constanța nota în dreptul ei numele B.1 şi pe cel al comandantului său, mr. Vasile Dumbravă. În zilele următoare, la Medgidia şi la Cernavodă, bravii ostaşi ai maiorului Vasile Dumbravă, înregistrau noi succese, înscrise în filele Registrului istoric al unității.

La 1 sept.1944, R.34 I. Constanța s-a deplasat spre Podişul Transilvaniei şi peste 5 zile a debarcat în gara Jidvei. De aici se auzea clar bubuitul tunurilor. Forțele fasciste atacau fără încetare, încercând să-şi croiască drum spre crestele Carpaților. Au fost însă respinse de trupele române în cooperare cu trupele sovietice. R.34 I. Constanța s-a înscris în luptă pe văile Târnavelor şi ale Mureşului, săvârşind numeroase pagini de eroism legendar. La data de 10 sept.1944 B.1, comandat de mr.Vasile Dumbravă, a ajuns pe valea Mureşului, luptând în eşalonul 2. În față se profila Dealul Sângeorgiu, cu cotele 463 şi 495, care dominau întreaga Vale a Mureşului. Dealul era ocupat de trupe germane ce aveau instalate numeroase mitraliere şi branduri. Încercările repetate ale trupelor române de a pune stăpânire pe deal s-au lovit de focul năpraznic al mitralierelor hitleriste. În seara zilei de 25 sept.1944 mr. Vasile Dumbravă a fost avansat în eşalonul întâi. În ziua următoare urma să atace, împreună cu celelalte batalioane, dealul Sângeorgiu. În cursul nopții au traversat Mureşul pe un mic cap de pod. Maiorul Vasile Dumbravă a verificat minuțios dispozitivul companiilor şi

aştepta semnalul de atac. Dealul din fața lor trebuia cucerit cu orice preț. Fiecare ostaş din batalion cunoştea acest fapt şi erau hotărâți să ajungă sus, la cota 495, să înfrângă rezistența duşmană şi să deschidă drumul către Cluj. Se lumina de ziuă. Ceața de pe valea Mureşului şi norii grei mențineau încă atmosfera nopții. Soarele palid abia reuşea, din când în când, să arunce câte o rază de lumină asupra poziției din față. La inamic, ca şi la trupele proprii, nu se observa nici o mişcare. Deodată, din adâncimea dispozitivului de luptă au răbufnit zgomotele surde ale artileriei. Era ora 7:15. Începuse pregătirea de artilerie. Pe deasupra liniilor de atac, proiectilele şuerau scurt şi strident. Minele de branduri fâlfâiau înfricoşător, apoi se înfingeau în dealul Sângeorgiu, aruncând în sus pământ şi materiale rupte din tranşeele duşmane. De-a lungul şi de-a latul pozițiilor de apărare germane artileria semăna fără milă moarte în rândurile ostaşilor inamici. Pe baza de plecare la atac, ostaşii, cu privirile ațintite spre crestele dealului, aşteptau cu înfrigurare ordinul şi semnalul de pornire. Focul artileriei devenise tot mai rar. Se trăgea numai asupra anumitor obiective. Apăruse o frântură de linişte. Deasupra Mureşului se sparse o rachetă aruncând puzderie de bucățele luminoase peste câmpul frământat de artilerişti. Maiorul Vasile Dumbravă, cu pistolul în mână, țâşni din adăpostul său şi se avântă în mijlocul ostaşilor, cu îndemnul: Înainte! Ostaşii l-au urmat în atac, într-un iureş nestăvilit. Focul mitralierelor germane a început să secere în rândurile ostaşilor români. Totuşi, atacul mergea înainte. Ostaşii germani erau scoşi în vârful baionetelor din fiecare tranşee, din fiecare groapă. Pozițiile duşmane erau ocupate de români. Ostaşii B.1, în frunte cu maiorul Vasile Dumbravă, acționau dârz. În calea lor nu a existat piedică de neînvins. Fiecare pas constituia o victorie. Nici o împotrivire nu mai era în stare s-o oprească. Sus pe cotă, însă, când se săvârşea ultimul act al îndeplinirii misiunii, când ostaşii nemți fugeau care încotro apuca, maiorul Vasile Dumbravă a căzut răpus de o rafală de mitralieră.

Comandantul B.1 a căzut cu fața spre inamic, pe pământul drag al patriei, cu conştiința datoriei împlinite. Ostaşii au simțit moartea comandantului fiindcă vocea lui nu mai răsuna, în mijlocul lor, pentru a-i îmbărbăta în luptă. Ostaşii, îndârjiți de această situație, s-au năpustit mai aprig asupra duşmanului, lovindu-l fără milă. Misiunea a fost îndeplinită. Ordinul de zi al gl. Gheorghe Avramescu, comandantul A. a 4-a Române, va confirma clar faptele de eroism ale mr. Vasile Dumbravă, comandantul B.1 I. din R.34 I. Constanța. Pentru bravura dovedită pe câmpul de luptă, pentru eliberarea pământului străbunei Transilvanii, mr.Vasile Dumbravă a fost decorat cu cel mai mare ordin de război, „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, cu spade şi panglică de „Virtute Militară” şi avansat, post-mortem, la gradul de lt.col. Faptele lui sunt înserate în Muzeul Militar Național din Bucureşti, precum şi în numeroase lucrări istorice, care prezintă această pagină de glorie din istoria neamului românesc (D.R. nr. 2469, din 4 august 1945).[265]

Căpitan comandor de aviație Petrache DIMITRIU

[265] Comandor profesor universitar dr. **Traian Anastasiei**, *Urmaşii lui Peneş Curcanul*, Editura Univers Ştiințific, Bucureşti, 2007, pag. 217-220.

Oraşul Bârlad a constituit o garnizoană foarte ospitalieră pentru toate cadrele militare care, au lucrat în unităţile militare de infanterie, cavalerie, artilerie şi alte genuri de arme care, au existat de-a lungul timpului în această urbe. Influenţa puternică exercitată asupra tinerilor bârlădeni de către ofiţerii, maiştrii militari şi subofiţerii care participau activ la viaţa socială şi culturală a oraşului, explică numărul foarte mare de bărbaţi care s-au înregimentat ca voluntari în armată. Între sutele de tineri de pe aceste meleaguri, care au îmbrăţişat cariera militară, se numără şi Petrache Dimitriu, născut la data de 26 ian. 1916 în oraşul Bârlad, el fiind cel de al treilea copil dintre cei doisprezece ai familiei lui Ştefan Dimitriu, familie respectată în oraş. Petrache Dimitriu a absolvit, în oraşul natal, şcoala primară şi apoi Şcoala Superioară de Comerţ şi a fost admis, în 1937, în cadrul Şcolii Militare de Aviaţie din Tecuci. Timp de doi ani s-a instruit teoretic şi practic şi, în urma absolvirii şcolii, în anul 1939, a obţinut brevetul de pilot de război, cu gradul de adj. stagiar-aviator. La 15 ian. 1941 adj. aviator Petrache Dimitriu a fost repartizat la Flotila 1-a Bombardament Braşov şi a fost trecut, după efectuarea mai multor ore de zbor, pe avioane bimotoare de bombardament, germane, tip Heinkel 111 H3. Adjutantul aviator Petrache Dimitriu a fost mobilizat, la 22 iunie 1941 în Escadrila 80 Bombardament, subordonată Grupului 5 Bombardament Braşov. Aviatorul a participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei, executând misiuni curajoase de luptă. În după-amiaza zilei de 12 iulie 1941, aviatorul Petrache Dimitriu a făcut parte din prima patrulă de avioane Heinkel 111, împreună cu căpitanul Stoenescu şi cu adjutantul Dumitru Băjenaru. Ei au forţat retragerea trupelor inamice pe şoseaua Călăraşi – Chişinău. Atacul s-a desfăşurat pe timp de furtună şi ploaie torenţială, prin lansări de bombe şi folosirea armamentului de bord. Ei au pricinuit mari pierderi şi panică în rândurile inamicului.

Pentru a executa misiunea, patrula a zburat spre Ziliştea şi, la ordinul căpitanului Stoenescu, formaţia s-a dispersat, fiecare echipaj trecând la zborul independent, pe traiectoria stabilită spre aerodromul de bază. Cu ajutorul aparaturii de bord şi a semnalelor primite de la staţia radio a aerodromului, adjutanţii aviatori Dimitriu şi Băjenaru, deşi nu executaseră misiuni de luptă în timpul nopţii, au reuşit să aterizeze pe aerodromul Ziliştea. Căpitanul aviator Stoenescu a căzut cu avionul în viile de la Coteşti, judeţul Vrancea. Petrache Dimitriu îşi amintea, cu nostalgie:*„După eliberarea Basarabiei, Grupul 5 Bombardament a continuat să bombardeze şi obiectivele inamice aflate în mişcare. Într-o misiune am decolat trei avioane Heinkel 111 H3, încărcate fiecare cu câte 32 bombe a 50 kg, pentru a ataca aglomerări de trupe sovietice în retragere şi autovehicule semnalate la nord de localitatea Vakarjani şi Freudenthal din Ucraina. Echipajul nostru era format din subsemnatul, pilot, sublocotenentul Oncioiu, observator şi comandant de bord, sergentul Beizadea, radiotelegrafist, şi sergentul Tengher, trăgător aerian. Am bombardat în formaţie, la înălţimea de 1.000 m, aglomerările de trupe şi autovehicule şi cu armele de bord am tras în trupele care se adăpostiseră la marginea şoselei.*

Eu am redresat avionul şi în timp ce luam înălţime pentru a repeta atacul, mă anunţă radiotelegrafistul că suntem urmăriţi de trei avioane de vânătoare de tip Rata. Am îndreptat imediat avionul spre liniile noastre şi am coborât la 100 m înălţime, pentru a scăpa de atacul inamici şi implicit a-l elibera pe trăgătorul

nostru pentru a trece la una din mitralierele laterale. În afară de aceste trei mitraliere (una sub burtă, care trăgea spre înapoi şi alte două dispuse pe părțile laterale), avionul Heinkel mai era dotat cu o mitralieră de 13,2 mm în față, de unde puteau să acționeze comandatul de bord sau pilotul, un tun, precum şi o mitralieră la radiotelegrafist, care tragea în toate direcțiile.

Avioanele sovietice se țineau aproape de noi, la circa 400 de metri distanță. Fiindcă două avioane sovietice s-au apropiat la mai puțin de 100 de metri, încadrându-ne avionul, şi piloții ne amenințau „cu pumnii", ne-am dat seama că nici ei nu mai aveau muniții. Radiotelegrafistul mă anunță că a mai apărut un avion care ne-a atacat din dreapta, incendiind motorul drept. Închid benzina de alimentare a acestui motor şi îl opresc. Focul la motor s-a stins între timp.

Cu motorul stâng am coborât la altitudinea de 50 de metri, viteza avionului scăzând de la 380 km/h, la 180 km/h. Cel de-al patrulea avion sovietic s-a apropiat de avionul nostru, vizându-mă pe mine cu o rafală de mitralieră, însă eu am înclinat avionul şi gloanțele au lovit planul drept. Dacă m-ar fi atacat pe partea dreaptă nu mai puteam înclina avionul pentru că motorul drept era avariat şi am fi intrat în pământ. Spre norocul nostru, sergentul trăgător Ion Tegher a mai găsit un trăgător cu cartuşe la comandantul de bord şi l-a dat radiotelegrafistului, care putea trage în toate direcțiile. Prin rafale scurte, radiotelegrafistul a alungat inamicul la 400 de metri distanță.

Noi am avut noroc şi am intrat în liniile proprii, iar avioanele sovietice au părăsit lupta, fiind luate în primire de artileria antiaeriană, care a reuşit să doboare unul dintre avioane. Am ajuns pe aerodromul de plecare, cu un singur avion, salvând echipajul de la o catastrofă. Am numărat peste 80 de găuri făcute de inamic în corpul avionului nostru. Pentru curajul şi priceperea dovedite în această acțiune, întregul echipaj al avionului a fost decorat cu Ordinul militar „Virtutea Aeronautică", clasa crucea de aur, şi Medalia „Serviciul Credincios", cu spade, clasa a III-a."

Comandorul aviatorul Petrache Dimitriu a executat alte zeci de curajoase misiuni lîn Operațiile militare de la Odessa, Stalingrad, pe drumul de înapoiere spre Nistru, în Moldova, în Transilvania, în Ungaria şi în Cehoslovacia. În timpul războiului, aviatorul militar Petrache Dimitriu a îndeplinit peste 100 misiuni de luptă, pe 22 de tipuri de avioane, totalizând peste 1.800 de ore de zbor. Pentru comportarea demnă şi onorabilă din timpul participării la război, bravul aviator a fost decorat cu: Ordinul militar „Virtutea Aeronautică", clasa crucea de aur, Ordinul „Virtutea Aeronautică", în gradul de cavaler, Ordinul militar german „Crucea de fier", cl. I-a şi a II-a, Medalia „Serviciul Credincios", cl. I-a, a II-a şi a III-a; „Bărbăție şi Credință", cl. I-a, a II-a, a III-a; „Virtutea Militară", cl. I-a, a II-a şi a III-a; „Virtutea Aeronautică".

După război, aviatorul militar Petrache Dimitriu a îndeplinit funcții de răspundere în cadrul aviației militare româneşti. A fost comandant de escadrilă în cadrul Centrului de Instrucție Aviație Buzău, în 1950, contribuind la trecerea piloților pe avioanele de luptă TU-2 şi TU-6. În 1952-1958 a îndeplinit funcția de comandant de escadrilă în cadrul Şcolii Militare Aviație Buzău.

Măsurile adoptate de guvernul R.P. Române, la presiunea Uniunii Sovietice, în 1950-1960, de-a îndepărta din armată toate cadrele militare care participaseră

la luptele de pe frontul de est, l-au vizat şi pe bravul aviator militar Petrache Dimitriu, care a fost trecut în rezervă. În viaţa civilă, Petrache Dimitriu a îndeplinit funcţia de şef serviciu aprovizionare şi desfacere în cadrul Bazei de Aprovizionare Buzău şi de director comercial în cadrul Bazei Agricole Galaţi. Deşi înaintat în vârstă, căpitanul-comandor Petrache Dimitriu a lucrat, începând din anul 1990, în cadrul A.N.V.R., filiala Prahova. În anul 2003 Petrache Dimitriu s-a întors în oraşul Bârlad, unde a trecut în lumea veşnică. Veteranul de război Petrache Dimitriu a fost înhumat în Cimitirul „Eternitatea”, din Bârlad.[266]

Maior Ioan ANGHELUŢĂ

Ioan Angheluţă s-a născut la 22 august 1906, în comun Cotoroaia, judeţul Tutova (astăzi, judeţul Vaslui). Părinţii Nicolae şi Eugenia i-au asigurat o copilărie fericită. Ioan Angheluţă a absolvit şcoala primară din localitatea natală şi liceul din Bârlad. Ion Angheluţă s-a înscris în Şcoala Militară de Ofiţeri I.nr. 1 din Bucureşti, la 1 oct.1926. Având înclinaţii spre cariera militară, Ioan Angheluţă a fost avansat elev-cap., la 1 martie 1927, elev-sg., la 1 ian.1928 şi slt., la 1 iulie 1928. După absolvirea şcolii a fost repartizat la R.12 I. „Cantemir”, din Bârlad, în funcţia de comandant de pluton. Timp de doi ani şi-a făcut ucenicia în această prestigioasă unitate a armatei române, el fiind notat de şefii direcţi cu calificativul „bine” şi avansat la gradul de lt., la 11 mai 1929. În perioada sept. 1930, sept. 1931 ofiţerul a urmat cursurile Şcolii Speciale de I. din Sibiu şi apoi s-a înapoiat la Bârlad. Lt. Ioan Angheluţă a fost trimis, în lunile aprilie-mai 1933, la Centrul de Instrucţie al I. de la Sfântul Gheorghe, pentru a urma Cursul Special de Trageri cu noul armament de infanterie. La 1 aprilie 1934, lt. Ioan Angheluţă a fost transferat la Institutul Sanitar Militar din Bucureşti şi, după o lună, a fost mutat, la cerere, într-o unitate de instrucţie, la R.28 Dorobanţi din Ismail, Basarabia. Dorind să se apropie de familie, lt. Ioan Angheluţă a primit aprobarea să se mute, la 1 oct.1936, la R.12 Dorobanţi (I. teritorială) „Cantemir” din Bârlad, în funcţia de comandant de pluton cadre. În anul 1938 a primit şi funcţia de ofiţer cu cazarmarea. O problemă de ordin sentimental l-a determinat pe tânărul ofiţer să solicite mutarea la o unitate militară de instrucţie din capitală şi, astfel, la 1 nov.1938 a fost mutat la R.1 Grăniceri din Bucureşti. În luna febr.1939 Ioan Angheluţă a fost avansat la gradul de căpitan, iar în luna aprilie a fost mutat la R.12 Vânători de Munte din Câmpeni. La 1 aug. a fost mutat la B.17 Vânători de Munte, din Miercurea Ciuc.

La 1 sept.1939, armata germană a atacat prin surprindere Polonia, declanşând cel de-al Doilea Război Mondial, cu grave urmări pentru toate ţările lumii. Hitler a fost sprijinit de dictatorul comunist, Stalin. În vara 1940 Rusia Sovietică ne-a răpit Basarabia, nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţei, în urma celor două Note ultimative, din 26 şi 28 iunie 1940. Ungaria ne-a răpit nordul Transilvaniei, prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, şi Bulgariei „i-am cedat” Cadrilaterul, format din judeţele Durostor şi Caliacra. Situaţia creată a

[266] Colonel (ret) **Constantin Chiper**, *Veterani în slujba patriei,* vol. I, Ed. Buratino, Ploieşti, 2005.

forțat România să se alieze cu Germania, țara noastră dorind să evite ocuparea întregului teritoriu şi, în acelaşi timp, să redobândească teritoriile pierdute.

Ziua de 22 iunie 1941 l-a găsit pe căpitanul Ioan Angheluță la comanda Cp a 3-a din B.17 Vânători de Munte, subordonat Bg.2 Mx.Munte şi C. Vânători de Munte, ai căror ostaşi s-au acoperit de glorie în luptele desfăşurate în Bucovina, Caucaz, Peninsula Crimeea, nordul Transilvaniei, Ungaria şi Cehoslovacia. Căpitanul Ioan Angheluță şi ostaşii din subordinea sa au săvârşit multe acte de vitejie, încununate de victorii, dar şi de amare insuccese. Ei au intrat printre primii în Cernăuți, apoi în Hotin, contribuind la forțarea Nistrului, la Moghilev-Podolsk, la luptele din zona Nistru –Bug-Nipru, în lunile septembrie-octombrie 1941. Bravul ofițer a trăit multe decepții datorate căderilor în lupte a ostaşilor, dar şi a lipsurilor materiale (muniții, alimente, echipament, medicamente), îndeosebi în luptele din munții Caucaz şi Crimeea. Subunitatea comandată de căpitanul Ioan Angheluță şi alte subunități de vânători de munte au fost dirijate spre Sevastopol, important port şi bază militară navală la Marea Neagră, care de la 14 noiembrie 1941 a fost încercuit. Asediul a durat până la 4 iulie 1942, când Sevastopolul a fost ocupat de către trupele române şi germane, cu mari pierderi în forță umană şi tehnică de luptă. Primul asalt asupra Sevastopolului s-a desfăşurat la 21 nov.1941. La 23 nov.1941 au fost introduse în dispozitivul de luptă unitățile de vânători de munte române, la sud de Sevastopol şi la nord-vest de localitatea Kamarî. Ostaşii români din trupele de vânători de munte au reuşit unele pătrunderi în sistemul de fortificații la sud-vest de oraş.

În toată perioada asediului Sevastopolului, subunitatea cpt Ioan Angheluță a desfăşurat lupte cu partizanii sovietici, reuşind să distrugă multe cuiburi de rezistență şi să captureze importante cantități de materiale de luptă. După încheierea operațiunilor militare de la Kerci, trupele germane şi române au început ultimul asalt asupra importantei fortărețe a armatei sovietice – Sevastopolul, la 7 iunie 1942, la care a participat şi subunitatea cpt Ioan Angheluță. Acționând în zona munților Fedjukin, alături de alte subunități de vânători de munte, subunitatea lui Ioan Angheluță a sprijinit C.54 A. german. De aici, subunitatea sa a primit misiuni de luptă la nord de Balaklava, în sprijinul C.30 A.german, care acționa spre Chersones.După cucerirea localității Severnaia Golovka, vânătorii de munte români au fost introduşi în linia întâi, ei participând la atacul final asupra oraşului Sevastopol. Vânătorii de munte au desfăşurat lupte crâncene cu partizanii, în Crimeea.

Înfrânte la Stalingrad, trupele germane şi aliate au suferit, în 1943, înfrângerea de la Kursk-Orel, şi au fost nevoite să se retragă treptat. Situația s-a repercutat şi asupra trupelor din Crimeea care, au început retragerea, la 15 sept. 1943. Trupele sovietice acționau cu puternice forțe terestre, aeriene şi navale, producând imense pierderi trupelor germane şi române. În acest context, la 1 nov.1943, în timp ce se ocupa de evacuarea subordonaților săi, cpt. Ioan Angheluță a fost lovit în plin de un obuz, căzând la datorie, departe de țară. Faptele de eroism ale lui Ioan Angheluță au fost răsplătite cu numeroase distincții militare: ordinul „Steaua României”, cu spade şi panglică de virtute militară, clasa a V-a, ordinul „Steaua României”, clasa a IV-a, în grad de ofițer, cu spade şi panglică de virtute militară, ordinul „Coroana României”, cu spade şi panglică de virtute militară, ordinul german „Crucea de Fier”, clasa a II-a, şi

medalia „Centenarul Regele Carol I”. Ioan Angheluță a fost înaintat, post-mortem, la gradul de maior.[267]

Maior Ioan MIHĂILĂ

Ioan Mihăilă s-a născut la 8 aprilie 1921, în Mânjeşti, județul Vaslui, aproape de locul unde Ştefan cel Mare i-a biruit pe turci, la 10 ianuarie 1475. Părinții săi, Alecu şi Maria, i-au asigurat condițiile necesare pentru absolvirea şcolii primare în localitatea natală, a gimnaziului la Crasna şi a primelor clase la Liceul „Mihail Kogălniceanu” din Vaslui. Ioan Mihăilă a fost nevoit să-şi întrerupă studiile după decesul tatălui său şi să se înscrie voluntar, în anul 1941, în R. 25 I. „Mareşal Constantin Prezan” Vaslui. A participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei, şi la Odessa, în calitate de radiotelegrafist. Retrăgându-se la Vaslui, în luna noiembrie 1941, împreună cu efectivele R.25 I., Ioan Mihăilă povesteşte: *„În anul 1942 am frecventat Şcoala de Cadre de la Chişinău. În paralel am participat la instruirea recruților basarabeni din contigentele 42 şi 43. La 20 august 1942 am fost admis în Şcoala Militară de Cadre Infanterie de la Făgăraş, pentru comandanți de grupă mitraliere. Absolvind cursurile, la 1 septembrie 1943, am fost trimis la „Cursul de comandanți plutoane vânători de tancuri” de la Nikolaev. Aici era cartiruit Grupul de Armate Sud. După absolvirea cursului am fost numit comandant de pluton în Cp. 8 din R.25 I. şi am participat la apărarea litoralului Mării Negre, în zona localității Oceacov, suportând loviturile din aer ale aviației sovietice şi lipsuri materiale de tot felul. Respinşi de inamic, de la 30 martie 1944 regimentul a ocupat poziții de luptă pe Nistru, la Krokmaz şi Olăneşti, la 10 km nord de Limanul Nistrului. Am îndeplinit funcția de încheietor comandant de pluton tunuri anticar şi ulterior de comandant pluton tunuri antitanc din Cp.3. După lupte grele cu tancurile ruseşti, unitatea s-a retras spre Chilia Veche şi Chilia Nouă, iar la 23 august 1944 s-a adunat la Tulcea. Regimentul mai avea un ofițer, 3 subofițeri şi 25 de soldați. În ziua de 24 august efectivele R.25 I. au participat la dezarmarea trupelor germane în zona Cernavodă, contribuindla apărarea podului de la Cernavodă şi oprirea navelor militare germane care se retrăgeau din aval. Am fost rănit şi evacuat la ambulanța D.10 I. După ieşirea din spital, la 10 septembrie, m-am prezentat la R.25 I., care se afla în comuna Salcia, din Teleorman. De aici am fost repartizat la R.31 I. Calafat, comandant de pluton tunuri antitanc şi vânător de tancuri, participând la luptele cu inamicul în Defileul Mureşului. La 5 oct.1944 am trecut granița de vest în Ungaria. Am luptat la Tisafolvar, împotriva unui tren blindat german încărcat cu benzină şi armament. Am traversat Tisa, la 23 oct., fără tunuri, şi am ocupat un cap de pod, respingând contra-atacul german, cu tancuri, dinspre Kecskement. Am fost rănit şi internat la Spitalul Militar al Frontului 2 Ucrainean. Pentru comportare curajoasă am fost decorat cu medalia „Virtutea Militară”, clasa a II-a.*

Ieşind din spital am fost repartizat la R.24 I.Tecuci, care se afla la nord de Iablonov, în Cehoslovacia. Am participat la lupte foarte grele, în condițiile unei ierni aspre, cu zăpadă până la piept şi ger năprasnic. La 18 martie 1945 am ajuns la Zvolen. În lupte mi-au fost omorâți ultimii doi subordonați din pluton. Eu am

[267] Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni*, Dosar nr. 244.

fost rănit a treia oară şi dus la Spitalul din Mischolcz, Ungaria. Pe 3 aprilie m-am înapoiat la unitate, participând la forțarea râului Vah pentru a realiza legătura cu D.6 I.Focşani, căreia ne subordonam. Am fost decorat cu medalia „Virtutea Militară”, clasa I-a. La 19 aprilie, cu un mănunchi de ostaşi, am pătruns în dispozitivul inamicului şi am forțat ostaşii nemți să se retragă, despresurând B.1, care fusese încercuit. Nemții au părăsit poziția de luptă, lăsând în urma lor morți şi răniți. La 23 august 1945 ne-am retras în țară şi am defilat pe sub Arcul de Triumf.

În anul 1945 am participat la un curs pentru evidența materialelor şi însuşirea metodicii de şcolarizare a soldaților neştiutori de carte, la Breaza, în Prahova. După absolvire am fost repartizat la o mare unitate din Iaşi şi ulterior la Regiunea 1 Militară Iaşi, în funcțiile de şef birou pentru evidența materialelor politico-culturale şi instructor la militarii neştiutori de carte. În perioada 1955-1974 am lucrat la Serviciul Regional pentru Transporturi Militare Iaşi şi la Subunitatea de Transporturi Militare Socola. În anul 1974 am fost pensionat.”

După 1989 Ioan Mihăilă a fost avansat la gradele de sublocotenent, locotenent, căpitan şi maior, în retragere, având la bază meritele deosebite din război şi din activitatea de cadru activ al armatei României. A fost decorat cu ordinul „Meritul Militar”, medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” şi medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.[268]

Maior Ion GALIȚĂ

Ion Galiță s-a născut la 20 martie 1920, în localitatea Chetreni, comuna Stănuieşti, județul Tutova (județul Bacău). A fost primul născut din cei şase copii (3 băieți şi 3 fete) ai lui Vasile şi ai Ecaterinei Galiță. A absolvit 4 clase la Şcoala din Stănuieşti şi apoi a urmat cursurile prestigiosului Liceu „Roşca Codreanu” din Bârlad, pe care le-a absolvit, cu examen de bacalaureat, în anul 1941. Chemat la satisfacerea stagiului militar în anul înscrierii României în războiul pentru reîntregire statală şi națională, s-a înscris la Şcoala Militară de O. Art, dislocată în oraşul Piteşti. La 1 iulie 1943 a terminat şcoala, clasându-se al 58-lea din 219 elevi. La absolvire a fost avansat slt şi numit şef Secție Art. din R.11 Art. Bacău. În continuare a urmat cursurile Şcolii Speciale a Art. din Centrul de Instrucție „Mihai Bravu”, pe care a şi absolvit-o. Înapoiat la unitate a fost încadrat comandant al Bt.5 Tragere şi a fost trimis pe frontul în retragere de la Odessa, la 1 aug.1943. Pe front a executat misiuni de apărare până la 1 sept.

Revenit la Partea Sedentară a R.11 Art. şi-a reluat pregătirea la Şcoala de Trageri a Art. În ziua de 28 martie 1944 s-a deplasat cu celelalte efective din unitate în dispozitivul de luptă (apărare) de la Paşcani Sud. Întoarcerea armelor împotriva armatei germane, la 23 august 1944, l-a găsit pe Ion Galiță la comanda Bt. 5, cu care a participat la dezarmarea trupelor germane şi eliberarea părții de nord a Transilvaniei. A desfăşurat misiuni în sprijinul infanteriei şi cavaleriei pe traseul: Ghimeş Palanca, Reghin, Târgu Mureş, Careii Mari. După eliberarea ultimei brazde de pământ răpită de horthyşti din trupul țării, ostaşii R.11 Art., împreună cu ceilalți ostaşi români din A. a 4-a română, au participat la eliberarea

[268] Datele au fost asigurate de fratele său col. (ret) **Mihăilă**, decedat în anul 2018.

Ungariei. R.11 Art. a sprijinit, prin lovituri de artilerie şi uneori prin acțiuni individuale, unitățile de infanterie şi cavalerie, acționând pe direcția Tokay, Miscolc, Munții Heghialja. Îndeplinindu-şi misiunile pe teritoriul Ungariei, ostaşii R.11 Art. au trecut pe teritoriul Cehoslovaciei, unde au participat de luptele Operațiunii Militare Roznava, contribuind la eliberarea mai multor localități: Brezno, Bansca-Bystrica, Austerlitz şi Cador. Vestea capitulării Germaniei i-a găsit în apropiere de Brno. Unitatea s-a înapoiat în țară la data de 1 iunie 1945. La 1 iulie 1945 Ion Galiță a fost avansat la gradul de lt, continuând să lucreze în regiment. La 1 iunie 1946, ofițerul a fost disponibilizat şi pus la dispoziția Cercului Teritorial Bacău

În ziua de 1 sept.1948 a fost trecut în rezervă, deşi în acel an absolvise Facultatea de Drept, cu durata de 3 ani. În aceeaşi zi a fost concentrat, îndeplinind funcția de comandant de Baterie în R.11 Art. Bacău. A fost reîncadrat în rândul cadrelor active la 10 februarie 1949, fiind numit în funcția de comisar special cu probleme de educație. A fost avansat cpt., la 23 august 1949 şi de la 1 iulie 1950 a fost încadrat comandant de bt.art. La 5 mai 1950 căpitanul Galiță a fost numit şef al Biroului Cercetare din Comandamentul Art. la C.19 Armată, iar în anul 1951 a absolvit „Cursul de interpretatori”, cu durata de 3 luni. Avansat la gradul de maior, la 22 sept.1953, ofițerul a fost numit şef de stat major la R.242 Art. Grea. În 1955 a absolvit „Cursul de comandanți regimente”, îndeplinindu-şi foarte bine atribuțiunile de serviciu. În 1956, când a fost trecut în rezervă, i s-a făcut o mare nedreptate reproşându-i-se că a luptat în campania militară din est. În activitatea militară a fost decorat cu mai multe distincții militare: ordinul „Coroana României”, clasa a V-a, ordinul „Steaua României”, clasa a V-a, cu spade şi panglică de virtute militară cu frunze de stejar, medalia sovietică „Victoria” şi medalia „Eliberarea de sub jugul fascist”[269]

Maior Iorgu BUHĂESCU

Iorgu Buhăescu, fiul lui Nicolae şi Maria Buhăescu, s-a născut la 25 dec.1893 în localitatea Tanacu, plasa Soleşti, județul Vaslui. După absolvirea şcolii gimnaziale şi a liceului în oraşul Vaslui, Iorgu Buhăescu s-a înscris la Şcoala Militară O.I. Botoşani, pe care a absolvit-o la 10 mai 1914, cu gr. de slt, el fiind numit comandant de pluton în R.37 I. „Alexandru cel Bun” din Botoşani. În anul 1915 slt. Iorgu Buhăescu a absolvit Şcoala Specială a I. şi Şcoala de Trageri a I. Mobilizat, la 14 august 1916 a participat la luptele din Transilvania şi apoi la crâncenele lupte de apărare de la Oituz. Slt. Iorgu Buhăescu a fost mutat în ianuarie 1917 în R. 53/65 I. Iaşi/Vaslui, cu care a participat, de la 24 iulie şi până la 22 august 1917, la luptele de la Mărăşeşti. Iorgu Buhăescu a fost avansat la gr. de lt. în 1918 După remobilizarea armatei române, la 28 oct. 1918, lt. Iorgu Buhăescu a participat, împreună cu camarazii din unitatea sa şi din celelalte unități militare componente ale D.a 8-a I. Botoşani, comandată de gl. Iacob Zadic, la alungarea peste râul Nistru a trupelor ruseşti şi ucrainiene aflate în Bucovina.

---

[269] Datele au fost asigurate de A.N.V.R. Bacău.

De la 23 martie 1919 lt. Iorgu Buhăescu a fost mutat în R. 9 I. din Râmnicu-Sărat, cu care a participat la campania militară din Ungaria. Înapoiat în garnizoana militară Râmnicu-Sărat, lt. Iorgu Buhăescu a îndeplinit funcții de comandant de pluton, ajutor al şefului Biroului Pregătire de Luptă şi comandant de companie, el contribuind la instruirea ostaşilor în cazarmă, în aplicații şi în manevre militare. Iorgu Buhăescu a fost avansat în gr. de cpt., la 29 sept.1926, şi a fost mutat în R.10 I. din Focşani, unde a fost numit comandant de companie. Aici a cunoscut-o pe aleasa inimii sale, Florica Nica, din Goleşti-Focşani, cu care s-a căsătorit la 14 dec.1928, împreună având doi copii: Lucica, născută în 1930, şi Mircea-Valentin, născut în 1932. Noul statut social l-a determinat pe cpt. Iorgu Buhăescu să-şi îndeplinească mai bine atribuțiunile de serviciu, el fiind numit şi în funcțiile de şef Birou Evidență gradați-soldați, ajutor al şefului Biroului Pregătire de luptă şi ajutor al şefului Biroului Mobilizare. În 1938 Iorgu Buhăescu a absolvit Cursul de pregătire ofițeri superiori, ofițerul fiind avansat la gradul de maior, la 10 mai 1938. La 1 nov.1938 maiorul Iorgu Buhăescu a fost numit comandant al B. 6 I. din R.10 I. Focşani. La 22 iunie 1941 mr. Iorgu Buhăescu a fost mobilizat pentru participarea la războiul de reîntregire statală şi națională 1941-1945. Ofițerul a condus ostaşii din B.6 I. în luptele pentru eliberarea Basarabiei, răpită de Uniunea Sovietică prin Notele ultimative din 26 şi 28 iunie 1940.

De la 8 august 1941 maiorul Iorgu Buhăescu şi-a condus ostaşii în Operațiunea Militară Odessa. În luptele desfăşurate la Pavlovka-Ucraina, în ziua de 27 august 1945, ora 7 :45, ofițerul a fost lovit mortal în toracele stâng de o schijă de artilerie. Corpul său neînsuflețit a fost înhumat de către camarazii din Regimentul 10 Infanterie, în Cimitirul Eroilor din Soroca/Basarabia.

Maiorul erou Iorgu Buhăescu a fost decorat cu Medalia „Crucea Comemorativă de Război” , cu baretele Dobrogea, Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, Medalia „Victoria” a Marelui Război 1916-1919, Ordinul „Coroana României” în grad de cavaler, Semnul Onorific pentru 25 ani serviciu în Armată.[270]

Maior Cezar CHIRICUȚĂ

Cezar Chiricuță s-a născut la 28 aprilie 1899, în oraşul Bârlad. Părinții săi, Pavel şi Maria, i-au asigurat condiții fiului lor să frecventeze cursurile şcolii gimnaziale şi liceale şi apoi, împreună cu dirigintele de la liceu, l-au îndrumat spre Şcoala Militară Ofițeri Cavalerie din Târgovişte, pe care a absolvit-o cu rezultate „foarte bune”, la 5 mai 1917, fiind avansat în gradul de sublocotenent. La 25 mai 1917 tânărul ofițer s-a prezentat la R.7 Rş. Iaşi, unitate de elită a cav. Cu această unitate ofițerul a participat la campania militară din vara anului 1917, de la Mărăşeşti, el comportându-se foarte curajos. În 1918 ostaşii R.7 Rş, împreună cu ceilalți cavalerişti din C. de C., au participat la alungarea peste Nistru a trupelor ucrainiene şi ruseşti, col.Cihoschi elogiind comportamentul ostaşilor din unitatea ieşeană.

[270] Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, Litera B, maiori, Curent 82.*

Avansat la gradul de lt, la 1 oct.1919, ofițerul a frecventat, de la 1 nov. 1920 şi până la 1 iulie 1921, cursurile Şcolii Speciale a Cavaleriei, el fiind apreciat cu calificativul „foarte bine" la pregătirea teoretică şi practică. La 1 nov.1921 lt. Cezar Chiricuță a fost numit ofițer instructor în Şcoala Militară O.Cav. Târgovişte, împărtăşind din cunoştințele sale tinerilor care urmau cursurile acestei prestigioase şcoli militare. Notat anual cu calificativul „foarte bine", la 15 feb.1925 ofițerul a fost avansat în gradul de căpitan.

În scopul acumulării unor noi cunoştințe practice, căpitanul Cezar Chiricuță a fost mutat, la 1 sept.1926, în C.5 A. Braşov, aici îndeplinind funcțiile de comandant esc. Cav. şi ajutor al şefului Biroului pregătire de luptă. După avansarea la gradul de maior, la 10 mai 1930, de la 16 august 1929 şi până la 1 sept.1931, mr.Cezar Chiricuță a frecventat cursurile Şcolii Superioare de Război, pe care a absolvit-o printre primii ofițeri elevi. După absolvirea şcolii s-a înapoiat la C.5 A.Braşov şi a lucrat la Biroul Mobilizare şi la R.14 Cl. Hălchiu. Fiind un ofițer dinamic, perseverent şi consecvent în activitatea de instruire a ostaşilor, la 1 oct.1932 Cezar Chiricuță a fost mutat în R.10 Rş, care a fost dislocat pentru cinci ani în garnizoana militară Bacău şi apoi, de la 1 mai 1937, în garnizoana militară Ploieşti. De la 1 iulie 1937 ofițerul a lucrat în R.7 Cl. Sebeş, județul Alba, iar de la 1 aprilie 1938 a fost mutat la R.4 Cl., din Bucureşti, cu care a participat la luptele din Basarabia şi Ucraina. Rănit grav în lupte, ofițerul a decedat, la 25 aprilie 1942.

Cezar Chiricuță s-a căsătorit la 4 august 1932 cu Valeria Cotescu. În decursul carierei militare, ofițerul a fost decorat cu „Crucea Comemorativă de Război 1916-1919", Ordinul „Steaua României" (1918), Ordinul „Coroana României" (1920) şi Medalia pentru Serviciul de 25 de ani efectuat în armată (în 1940).[271]

Maior Titus NISTOR

Frumoasa localitate Stănileşti, din fostul județ Fălciu, azi județul Vaslui, situată în Lunca Prutului, este iubită de localnici şi de locuitorii din localitățile vecine. În această zonă s-a desfăşurat, în perioada 18-22 iulie 1711, lupta armatei ruse, condusă de Petru I (cel Mare), aliată cu armata Moldovei, condusă de Dimitrie Cantemir, împotriva oastei otomane. Turcii au ieşt victorioşi şi Petru I a fost nevoit să semneze pacea, la Vadul Huşilor. Dimitrie Cantemir s-a refugiat în Rusia şi a devenit consilier lui Petru I.

Titus Nistor s-a născut în Stănileşti, la 17 august 1910. Părinții săi, Ion, învățător, şi Steliana, casnică, foarte bună gospodină şi aplecată spre religia ortodoxă, au avut 12 copii, pe care i-au crescut şi ajutat să devină utili societății. După absolvirea şcolii primare în Stănileşti şi a liceului în pitorescul oraş Huşi, Titus Nistor s-a orientat spre cariera militară, el înscriindu-se, în toamna anului 1931, la Şcoala Militară O.I. din Bucureşti, absolvită la 1 iulie 1933, cu gradul de slt. Titus Nistor a fost repartizat la R.7 Vânători de Câmp (I.) din Chişinău (unitatea fusese mutată de la Galați în anul 1923), el primind sarcina să instruiască un pluton de recruți pe terenurile de instrucție din cazarmă şi din

[271] Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, Curent 96.*

afara cazărmii, în aplicațiile militare şi în manevre regale organizate cu D. a 15-a I. şi C. 3 A. La .24 ianuarie 1938 Titus Nistor a fost avansat la gradul de lt, ofițerul ocupându-se, de instruirea recruților şi, prin cumul de funcții, de ajutor al şefului Biroului mobilizare.

La 15 oct1940, după ce Basarabia a fost răpită de Uniunea Sovietică prin Notele ultimative din 26 şi 28 iunie 1940, tânărul ofițer a fost mutat în R.35 I.„Matei Basarab”, din Constanța, în funcția de comandant de pluton recruți, la Pl. 2 din Cp. a 2-a, B.2 I., tineri pe care i-a instruit pentru participarea la luptele de eliberare a sudului Basarabiei, la data de 26 iulie 1941. În ziua de 1 nov.1942 lt. Titus Nistor a fost avansat la gradul de căpitan şi mutat la Şcoala de Ofițeri Militari Infanterie, din Bucureşti, în funcția de comandant de companie elevi şi instructor pentru trageri cu armamentul de infanterie.

La 1 martie 1944 căpitanul Titus Nistor a fost mutat, la cerere, în R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan” Vaslui, el participând, în calitate de comandant de companie, la luptele de pe frontul Iaşi-Chişinău. La 19 aprilie 1944 cpt.Titus Nistor a fost rănit în timpul crâncenelor lupte de la Vultureşti, județul Iaşi, şi internat în Spitalul Militar Iaşi.

În 3 sept.1944, Titus Nistor a fost remobilizat, la cerere, încadrat în armata de operații, la R.1 Vânători de Câmp Craiova şi trimis pe frontul din Transilvania, în calitate de comandant al B. al 2-lea. La 25 oct.1944 cpt. Titus Nistor a condus ostaşii batalionului în luptele de eliberare a oraşului Carei. În jurul orei 10 :00 a fost grav rănit, de o schijă, în partea stângă a corpului. A fost transportat urgent la Spitalul de Campanie din oraşul Carei. Deşi s-au făcut mari eforturi pentru vindecarea sa, căpitanul Titus Nistor a murit în urma rănilor grave primite în ultima zi de coşmar a A.a 4-a Române în luptele pentru eliberarea țării. Căpitanul Titus Nistor a fost înaintat, post-mortem, la gradul de maior şi decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, el fiind înmormântat în Cimitirul Eroilor din Carei, împreună cu încă 200 de ostaşi români, căzuți pentru eliberarea ultimei brazde de pământ strămoşesc.[272]

Maior Costache POPA

Costache Popa, al şaselea copil din cei nouă ai familiei Popa, s-a născut la 3 martie 1917 în satul Şuletea, județul Vaslui. A copilărit şi a absolvit şcoala primară şi complementară (şase clase) în localitatea natală. Tatăl său, fost notar al comunei, şi-a crescut copiii în spiritul cinstei, dreptății, omeniei şi al bunei cuviințe, trăsături care şi-au pus amprenta asupra vieții urmaşilor familiei Popa. Părinții şi-au îndrumat copiii spre profesii care le-au asigurat un trai decent. Din cei opt copii rămaşi în viață, doi au devenit preoți, două surori şi doi frați au devenit învățători, unul cântăreț bisericesc (el şi-a sfârşit viața în luptele de eliberare a Basarabiei, în groaznica bătălie de la Țiganca, în ziua de 9 iulie 1941, zi în care a căzut în luptele de pe dealul Epureni şi comandantul R.12 I. „Cantemir”, col. Gheorghe Nicolescu, gl de bg post-mortem), iar sora cea mică, absolventă de liceu, a fost funcționară la Consiliul Județean Neamț. Costache Popa a fost trimis, în 1931, să urmeze cursurile Şcolii Normale „Regele

---

[272] **Vasile Suciu, Gh. Bodea**, *Crucea Pământului,* Ed. Tipomur, Târgu-Mureş, 1993, pag. 214-5.

Ferdinand", din Bârlad, pe care a absolvit-o în 1938, cu calificarea de învățător. În toamna 1938 Costache Popa a fost încorporat în R.12 Dorobanți (I.) „Cantemir" din Bârlad. Comanda unității l-a trimis la Şcoala Militară O.I. Rezervă nr. 2, din Bacău, pe care a absolvit-o în anul 1939, cu gr. de slt.

La 1 nov.1940 Costache Popa a fost lăsat la vatră. În luna martie 1941 slt. Costache Popa a fost concentrat şi trimis în sectorul Măstăcani, județul Galați, să supravegheze o fâşie de hotar dintre România şi Uniunea Sovietică. Într-o zi de mai a efectuat o incursiune peste Prut, împreună cu trei subordonați, aici cercetând şi culegând date despre sistemul de organizare şi apărare a inamicului, pe care le-a transmis eşaloanelor superioare. Cu câteva zile înainte de începerea ostilităților militare, R.12 „Cantemir" a primit ordin de deplasare spre poziția cheie a luptelor de la Fălciu – Stoieneşti – Țiganca. În acest dispozitiv de luptă a fost vizitat de tatăl său, care avea 60 de ani, şi bunul său prieten Virgil Caraivan (fost ziarist), care avea un nepot în această unitate. Tânărul ofițer a notat în jurnalul personal următoarele amintiri : *„Ei ne-au îmbărbătat şi ne-au încurajat să ne facem datoria față de patrie. Tot aici ne-a vizitat generalul Ion Antonescu* (mareşal de la 22 august 1941), *care în cadrul unei adunări ne-a dat ultimele sfaturi în legătură cu nobila misiune pe care o aveam de îndeplinit*". În 8 iulie 1941, ora 7 :00, efectivele R.12 „Cantemir", sprijinite de un puternic foc de artilerie, au atacat cu hotărâre, spărgând linia de apărare a inamicului în zona Fălciu. Înaintarea unităților româneşti a fost foarte greoaie, pentru că lunca Prutului era inundată şi inamicul se afla cu mijloacele de artilerie dispuse în cazemate pe dealurile Țiganca, Epureni şi Stoieneşti şi împroşca cu foc pozițiile de luptă ale atacatorilor români. La ora 14 :00 slt. Costache Popa a fost rănit grav de un glonț (dum-dum), la laba piciorului drept.

Ofițerul a fost scos de pe linia frontului de colegul Rânzescu, care şi-a pierdut viața la Cotul Donului. Costache Popa a fost transportat la Spitalul din Murgeni şi apoi la Spitalul Militar de Campanie din Bârlad, amenajat în localul Liceului de Fete „Iorgu Radu". Întrucât era nevoie de tratament de specialitate, ofițerul a fost transferat la Spitalul „Saint Vincent de Paul", în prezent Spitalul de Endocrinologie din Bucureşti. Aici a fost ajutat, pentru oprirea hemoragiei, de către doamna farmacistă Fotescu, detaşată din Ploieşti. Pentru că laba piciorului drept îi era anchilozată, în luna decembrie 1941 slt. Costache Popa a fost trimis la Sanatoriul Herculane. Externat din sanatoriu, la 26 aprilie 1942, ofițerul a fost trimis la Comisia Mixtă Militară a Comandamentului Militar 3 Teritorial Galați, care la 15 iun.1942 l-a declarat invalid cu un procent de 40 % şi l-a demobilizat.

La 10 nov.1942 Comisia Medicală a M.R. l-a declarat pe slt. Costache Popa „apt pentru serviciu, în război" şi l-a repartizat la Cercul Teritorial din oraşul Cetatea Albă, aici lucând până la încheierea Armistițiului cu URSS, la 12 sept.1944. La 9 oct.1944 lt. Costache Popa a fost mutat la Cercul Teritorial Trei Scaune, în Sfântu-Gheorghe, el fiind demobilizat la 31 ian 1946.

Pentru faptele de arme şi pentru celelalte servicii în slujba patriei, locotenentul Costache Popa a fost decorat cu Ordinul „Coroana României", în grad de cavaler, cu spade şi cu panglică de Virtute Militară (Înalt Decret Regal nr. 568, din 1943, Ordinul „Steaua României", în grad de cavaler, cu spade şi panglică de Virtute Militară (Brevet nr. 3979, din 1943) şi Medalia Eliberarea de sub jugul fascist (Decret nr. 325, din 1954). Comisariatul Raional Murgeni l-a

clasat pe Costache Popa „inapt pentru serviciul militar”, la vârsta de 37 de ani. La data de 22 octombrie 1948 Costache Popa s-a căsătorit şi a început integrarea normală în viață. Din cauza rănii pricinuite în timpul războiului, Costache Popa a fost operat de opt ori. În anii 1960-1962 Costache Popa a urmat cursurile Institutului Pedagogic, fără frecvență, calificându-se ca profesor pentru clasele V-VII, specialitățile Matematică, Fizică şi Cunoştințe industriale. A lucrat 37 de ani în învățământ, în comuna Şuletea, el obținând „Gradația de Merit”. În retragere, Asociația Națională a Veteranilor de Război l-a avansat pe Costache Popa până la gradul de maior.[273]

Căpitan Ştefan POSTOLACHE

Ştefan Postolache s-a născut la 16 august 1907 în localitatea Munteni de Jos, la 5 km sud de oraşul Vaslui. Copilul a început cursurile şcolii primare în vara anului 1914, când s-a aprins scânteia primului război mondial. Încă de pe băncile liceului a înțeles să aleagă cariera militară, pentru a contribui la apărarea înfăptuirilor bunicilor şi părinților în anii 1918-1920. În anul 1928 a obținut diploma de bacalaureat şi în septembrie s-a prezentat la concursul de admitere în Şcoala Militară O. Activi I. din Bucureşti. La 1 iulie 1930, Ştefan Postolache a absolvit şcoala militară, fiind avansat la gradul de slt. şi numit comandant de pluton în R.40 I. din Medgidia, apoi în R. 8 Dorobanți din Buzău.

Tânărul ofițer s-a dovedit un bun instructor şi educator şi un fin psiholog, el descoperind în sufletele soldaților virtuți ostăşeşti pe care aceştia le moşteneau din tată în fiu. Ştefan Postolache a fost avansat la data de 1 oct.1935, la gr. de lt şi apoi, la data de 8 iunie 1940, la gradul de căpitan. Tânărul ofițer a suferit foarte mult în 1940 când vecinii hrăpăreți, cu sprijinul puterilor totalitare din Germania şi Italia, au ciuntit teritoriul României. În prima parte a războiului a participat la luptele de eliberare a teritoriului Moldovei dintre Prut şi Nistru şi apoi la apărarea Dobrogei.

La 23 august 1944 Ştefan Postolache se afla în R.8 Dorobanți Buzău, la Partea Sedentară. Când A.Română se angajase în grelele lupte pentru înfrângerea fascismului, ofițerul a cerut insistent să fie trimis la Partea Operativă a R.40 I., din Medgidia. Dorința i-a fost îndeplinită în primăvara anului 1945, când unitatea dobrogeană care l-a lansat în cariera militară lupta pentru eliberarea Cehoslovaciei. În luna martie, de-a lungul Hronului, la 1 aprilie 1945 Ştefan Postolache a fost numit comandant al batalionului, funcție care l-a ajutat să se afirme ca bun organizator şi excelent luptător de prima linie. El s-a remarcat în luptele duse pentru eliberarea localității Nevolny apoi, în următoarele două zile, la cucerirea oraşului industrial Kremnica. Pentru aceste fapte de arme, ofițerul a fost citat prin ordin de zi pe regiment, devenind cunoscut în toată unitatea şi la eşaloanele superioare. Aprecierile primite i-au dat aripi tânărului ofițer, pentru noi şi reuşite acțiuni de luptă. În zilele următoare, în condițiile grele ale topirii zăpezilor şi ploilor de primăvară, ofițerul a condus batalionul în luptele angajate pe pantele împădurite ale Munților Fatra Mare, pe direcția Pravno-Abramovo, unitatea respingând, la 11 aprilie 1945, în zona Fackov, numeroase contraatacuri executate de inamic. Aflat numai în eşalonul

[273] Prof. **Nicolae Mitulescu**, *Ei au luptat pentru patrie*, Ed. Sfera, Bârlad, 2002, pag. 128-134.

de atac, în primele rânduri ale luptătorilor, ofițerul a devenit sufletul unității, fiind urmat cu credință, dragoste şi devotament de ostaşii săi, în ciuda creşterii rezistenței inamicului.

La 21 aprilie 1945 au lupte grele în zona Korytna, care decidea reuşita străpungere a munților şi deschiderea căii de atac spre Nitra. Batalionul comandat de căpitanul Ştefan Postolache s-a confruntat cu mari greutăți, datorate atât rezistenței opuse de inamic, cât şi terenului frământat. La 23 aprilie, un batalion de munte german, întărit cu tancuri, a contraatacat dinspre localitatea Hor. Nemții au lovit în flanc dispozitivul regimentului, creindu-i o situație foarte dificilă. „În acest moment, se arată în propunerea de decorare, căpitanul erou Ştefan Postolache, care se găsea cu batalionul în rezerva regimentului, intervenind din proprie inițiativă, strecurându-şi batalionul pe un fir de vale, cade în flancul inamicului, obligându-l să se retragă din nou pe baza lui de plecare. Numai grație intervenției energice şi rapide a căpitanului Ştefan Postolache s-a reuşit a se restabili situația, care putea fi critică pentru toată D.a 9-a I. din Constanța”. Această ultimă acțiune, cu 14 zile înainte de capitularea Germaniei, i-a fost fatală ofițerului care, a venit voluntar pe frontul de luptă. Explozia unei lovituri de brand, în apropierea sa, l-a rănit grav. Transportat urgent la ambulanța D. a 9-a Constanța, ofițerul a decedat. A trăit în mijlocul subordonaților, la comanda batalionului o lună de zile, dovedindu-se un comandant excepțional. Pentru faptele sale de arme, căpitanul Ştefan Postolache a fost decorat cu Ordinele „Mihai Viteazu”, clasa a III-a, „Steaua României”, clasa a V-a, şi „Crucea de Război” cehoslovacă.[274]

Căpitan Gheorghe BURSUCANU

Gheorghe Bursucanu s-a născut la 18 august 1911 în localitatea Trestiana, comuna Docani (azi Grivița), județul Tutova (azi județul Vaslui). A absolvit 5 clase primare în localitatea natală şi apoi a urmat Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, lângă Târgovişte. După absolvirea liceului a urmat cursurile Şcolii Militare de Ofițeri Infanterie Sibiu, pe care a absolvit-o cu rezultate bune, el fiind avansat la gradul slt., la 15 iulie 1933, şi repartizat la R.7 Vânători de Câmp (I.) Galați, detaşat la Chişinău. În perioada 1 septembrie 1935-1 sept.1936 a urmat, cu rezultate bune, Şcoala de Aplicație Infanterie din Sibiu. Avansat la gradul de lt., la 31 martie 1938, a activat în cadrul B.2 Dorobanți (I.) Orhei, care era subordonat R.7 Vânători de Câmp.

Din foile de apreciere ale comandanților de regiment din anii 1938-1940 rezultă că ofițerul era „*plăcut la înfățişare, inteligent, conştiincios şi perseverent în muncă, disciplinat şi politicos în relațiile cu superiorii şi inferiorii, bine pregătit profesional şi devotat armatei române*”. În cei doi ani de activitate de la Orhei, Gheorghe Bursucanu a îndeplinit funcția de comandant de Companie Apărare Antiaeriană Divizionară, subordonată D.a 15-a I. Chişinău. Prin cumul, a îndeplinit şi funcțiile: şef Serviciu Aprovizionare, şef Serviciu Cazarmare şi şef Serviciu de Trageri cu armamentul din dotare.

---

[274] General de divizie dr. **Neculai Stoina**, general de brigadă dr. **Constantin Ucrain**, *Eroi au fost, eroi sunt încă,* Editura „Pro Transilvania”, Bucureşti, 2000, pag. 282-284.

Mobilizat la 22 iunie 1941, Gheorghe Bursucanu a condus Compania Apărare Antiaeriană a D. a 15-a I. în luptele din Basarabia, de la Odessa şi de la Cotul Donului, fiind apreciat „foarte bine” de comandantul D. 15 I., generalul Popescu. Avansat la gradul de căpitan, la 1 nov.1942, Gh. Bursucanu a murit în timpul luptelor de la Cotul Donului, la 24 nov.1942 şi a fost decorat cu Ordinul „Coroana României”, clasa a III-a, cu spade. A fost căsătorit cu Vera Bumbac, funcționară în Chişinău. Nu a avut copii..[275]

Căpitan Teodor BURSUCANU

Teodor Bursucanu s-a născut la 18 februarie 1909, în comuna Docani (azi Grivița), județul Tutova (azi Vaslui). El a absolvit Şcoala primară în localitatea natală şi Şcoala Normală din Bârlad, ca premiant între cei 82 absolvenți. Chemat la stagiul militar, în noiembrie 1930, Teodor a fost trimis la Şcoala de Ofițeri în Rezervă nr. 1 din Ploieşti, pe care a absolvit-o, cu gradul de slt, la 15 sept.1931. În anul 1932 slt. Teodor Bursucanu a fost mutat în R.11 I. „Siret” din garnizoana militară Galați. Învățător merituos, a fost numit la post în localitatea Cetatea Albă, din Basarabia. De aici a fost mutat la Şcoala Primară din localitatea Băcioiu, județul Lăpuşna. Director de şcoală şi de cămin cultural, precum şi comandant al Subcentrului Militar Băcioiu, Teodor Bursucanu a fost un bun sfătuitor şi instructor al țărănimii, precum şi un învățător demn de respect. Concentrat, în 1938, în R.11„Siret”, pentru completarea cunoştințelor militare, a fost avansat în gradul de lt., la 8 iunie 1938. Înapoiat din concentrare, Teodor Bursucanu a lucrat cot la cot cu premilitarii din Băcioiu, pentru realizarea şanțurilor de pe marginea şoselei Băcioiu-Chişinău, el fiind evidențiat de către prefectul județului Lăpuşna. La 11 sept.1939, tânărul învățător a fost concentrat în cadrul R.11 „Siret” Galați, şi a comandat, în aplicație, Cp. de Mitraliere. Răpirea Basarabiei de către Uniunea Sovietică, prin Notele ultimative din 26 şi 28 iunie 1940, şi repatrierea foarte grea a familiei sale, au însemnat pentru învățătorul concentrat în luna martie 1940 pentru a-şi completa cunoştințele militare şi apoi mobilizat, la 22 iunie 1940, în R.11 Dorobanți (I.) „Siret” Galați, angajamente ferme pentru a lupta cu bărbăție, pentru eliberarea Basarabiei. Visa vechiul său cămin, dorea satul şi oamenii harnici pentru care a lucrat alături de soția sa, învățătoarea Iuliana Bronschi, din localitatea Ialpuzeni, județul Tighina.

Mobilizat din nou, la 20 iunie 1941, în cadrul R.11 Dorobanți „Siret”, lt. Teodor Bursucanu a trăit un sentiment de destindere pentru durerea sa şi a tuturor românilor. A trecut Prutul în fruntea plutonului pe care-l comanda, cu dorința de a contribui la readucerea Basarabiei în trupul țării. Ofițerul a luptat vitejeşte până în momentul care un proiectil de brand, i-a curmat viața, în timpul acțiunilor de cucerire a pozițiilor inamice de pe dealul Stoieneşti, lângă Țiganca, la data de 8 iulie 1941. Trupul său a fost înhumat în cimitirul din localitatea Fălciu, județul Vaslui. Prin Decretul nr.1386, din 8 mai 1942, publicat în Monitorul Oficial nr. 110, din 13 mai 1942, locotenentul Teodor Bursucanu a fost înălțat, post-mortem, la gr.de cpt., pentru merite deosebite în timpul luptelor.

---

[275] Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Tineri, Dosar nr. 19*.

Datele au fost culese din Arhivele Militare Române Piteşti şi din însemnările pe care le păstrează fiul său, economistul Corneliu Bursucanu, născut la 8 noiembrie 1936, în localitatea Băcioiu, județul Lăpuşna, domiciliat în Ploieşti.[276]

Locotenent Nicolae ANGELESCU

Nicolae Angelescu s-a născut la 17 noiembrie 1917 în comuna Criveşti, județul Vaslui. După absolvirea studiilor secundare, în oraşul Vaslui, Nicolae Angelescu a urmat Şcoala Militară O. Rez. Cav. Târgovişte, pe care a absolvit-o la 1 august 1940, cu rezultate bunecând i s-a acordat gradul de slt. La 24 martie 1944, pe când se afla concentrat la R.2 Rş.„Prunaru" din Bârlad, Nicolae Angelescu a fost avansat la gradul de lt. În de 22 şi 23 august 1944 R.2 Roşiori „Prunaru" a traversat Prutul şi s-a deplasat pe itinerariul Ferul Mic, Deleni, Alexăndreni, Cahul, Oancea şi Brăneşti, staționând în bivuac la 15 km de garnizoana militară Galați. De la Brăneşti a urmat retragerea la Tuluceşti, Şendreni, Cazasul, Românul, Ianca, Filipeşti, Făurei, Vizireni, Cilibia, Caragelele, Albeşti, Sălcioara, Smeeni, Amarul, Grădiştea, Adâncata, Răduleşti, Gherghița, Potigrafu, Poienarii Apostoli, Poienarii Burchii, Tinosu şi Şirna, unde a ajuns la 31 august 1944. Marea oboseală a oamenilor şi cailor din regiment a impus stabilirea unui cantonament de 24 de ore în Răzvad, județul Dâmbovița.

În perioada 1-15 septembrie regimentul s-a deplasat spre Pucioasa, Azuga, Predeal, Râşnov, Făgăraş, Agnita şi Mediaş, cu pauzele necesare pentru refacerea fizică şi aprovizionarea cu echipament, alimente, medicamente, cai şi furaje. Până la sfârşitul lunii septembrie 1944 regimentul a mai primit şi 3 tunuri de 75 mm, absolut necesare pentru pregătirea acțiunilor militare ale unității.

R.2 Rş.„Prunaru" a contribuit, în luna oct.1944, la eliberarea părții de nord a Transilvaniei, răpită în mod samavolnic prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940. Efectivele regimentului s-au deplasat prin lupte dârze, pe itinerariul : Floreşti, Cluj, Zalău, Jibou ,Carei.

Sub comanda lt.col. Gh. Georgescu, comandantul R.2Rş.„Prunaru", efectivele unității au contribuit la eliberarea Ungariei, în perioada 25 oct. – 31 dec.1944, acționând în subordinea D.1-a Cav. Arad, pe direcția: Tisa (pe la Tiszaliok), Bodrog, masivul Hegyalja. De la 15 ian.1945, R.2 Roşiori „Prunaru" Timişoara, care fusese mutat de la Bârlad, a participat la eliberarea Cehoslovaciei, sub comanda lt.col. Atanasie Popescu, unitatea înaintând prin lupte şi contribuind la eliberarea a numeroase localități.

Locotenentul Nicolae Angelescu s-a afirmat, în toate luptele desfăşurate, ca un bun comandant de pluton. La începutul lunii ianuarie 1945, într-o luptă crâncenă cu inamicul, comandantul de escadron (companie) a fost grav rănit şi comanda efectivelor a luat-o locotenentul Nicolae Angelescu.

Din efectivele escadronului mai rămăseseră 30 de militari. În ciuda inferiorității numerice față de adversar, ofițerul a pornit la atac, în fruntea ostaşilor săi, fără nici un sprijin de artilerie, ei izbutind să cucerească înălțimea cu cota 262, care constituia umărul drept al apărării duşmane din zona localității

---

[276] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni*, Dosar nr. 1110.
2. Economist **Corneliu Bursucanu**, memoriile tatălui său.

Vys Kalosa. „*Timp de opt zile*, se menționează într-un document al vremii, *cota este menținută de acest brav ofițer, cu toate contraatacurile inamice, constituind cheia viitoarelor acțiuni întreprinse de D.1-a Cav. Arad*”. Lt. Nicolae Angelescu a fost citat prin ordin de zi pe divizie.

La 2 februarie 1945, R.2 Rş. a primit misiunea să elibereze localitatea Trivodi. Escadronul din care făcea parte lt. Nicolae Angelescu a atacat pe direcția loviturii principale, în condiții atmosferice extrem de neprielnice şi pe o zăpadă cu grosimea de peste un metru. Inamicul stăpânea creasta dinspre nord a localității şi a dezlănțuit un puternic foc de artilerie, țintuind la teren escadronul de călăraşi. Înțelegând dificultatea momentului, locotenentul Nicolae Angelescu şi-a îmbărbătat subordonații în vederea desfăşurării atacurilor următoare. Ofițerul n-a mai reuşit să se avânte în luptă. El a fost lovit mortal de schijele unui proiectil, înainte de începerea atacului. Lt Nicolae Angelescu a fost decorat, post-mortem, cu Ordinul „Mihai Viteazul”, clasa a III-a, cu spade, pentru jertfa supremă în lupte.[277]

Locotenent Aurel MITITELU

Aurel Mititelu s-a născut la 15 octombrie 1915 în comuna Soleşti, județul Vaslui, într-o familie de țărani gospodari care a avut doi fii, amândoi cu studii superioare. Aurel a copilărit şi a absolvit 7 clase în localitatea natală şi apoi Şcoala de Muzică din Iaşi. Fratele său, Constantin, a absolvit facultatea de istorie din Iaşi. După absolvirea şcolii de muzică Aurel Mititelu a fost trimis de Cercul de Recrutare Vaslui să urmeze, timp de şase luni de zile, în perioada martie-august 1935, cursurile Şcolii Militare Ofițeri Rezervă Infanterie, din Bacău, pe care a absolvit-o cu gradul de sublocotenent în rezervă. În sept.1935 Aurel Mititelu s-a angajat în calitate de funcționar la Întreprinderea de Gaz Metan din oraşul Târgu-Mureş. La această întreprindere a organizat şi a condus un cor mixt, care a fost foarte apreciat pentru calitatea repertoriului.

În toamna anului 1940, în urma răpirii părții de nord a Transilvaniei, prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, slt. Aurel Mititelu s-a retras, împreună cu toată întreprinderea, în oraşul Mediaş. Aici şi-a continuat activitatea profesională şi artistică, el organizând şi conducând un cor mixt foarte apreciat de medieşeni. După retragerea A.Române pe frontul Iaşi-Chişinău, în aprilie 1944, slt. Aurel Mititelu a fost concentrat şi repartizat în funcția de comandant de pluton pionieri la R.11 Dorobanți (I.) „Siret”, din Galați, unitate subordonată D.a 21-a I. din Galați. În seara de 23 august 1944 efectivele unității au primit ordin de la M.S.M. să întoarcă armele împotriva unităților militare germane. Slt Aurel Mititelu a participat, de la 1 sept.1944, la înfrângerea unei coloane militare germane, care se retrăgea pe Valea Buzăului, spre oraşul Braşov.

La 15 sept.1944 slt Aurel Mititelu a executat o incursiune pe malul drept al Mureşului, pentru a stabili o zonă favorabilă realizării unui cap de pod. În zilele următoare tânărul slt. a acționat cu foarte mult curaj în luptele de pe râul Mureş.

---

[277] 1. Comandor profesor universitar dr. **Traian Anastasiei**, *Urmașii lui Peneș Curcanul*, Editura Univers Științific, București, pag. 244.

2. Col. (ret) **Ctin Chiper**, *Cronica militară a jud. Vaslui*, Ed. PIM, Iași, 2012, pag. 108-109.

În jurnalul de război al R.11 Dorobanți (I.) „Siret” Galați, se menționează: „*Slt. Aurel Mititelu a acționat în luptele pentru trecerea Mureșului la Sânpaul, în ziua de 22 septembrie 1944, fiind un exemplu de entuziasm și gata oricând de jertfă. Cu oamenii săi a dirijat trecerea infanteriei peste apă și deși a fost rănit, a continuat să rămână la trecere până când schija unui proiectil inamic l-a lovit mortal, sacrificându-și astfel viața și tinerețea pentru pământul Ardealului*”.

Camarazii săi intenționau să ducă şi să înhumeze corpul neînsuflețit al slt. Aurel Mititelu în oraşul Târgu-Mureş, însă oraşul a fost eliberat de A.a 4-a Română abia la data de 28 sept.1944 şi atunci comandantul unității a hotărât ca sult.Aurel Mititelu să fie înmormântat în Cimitirul oraşului Mediaş. Pentru faptele sale eroice, Aurel Mititelu a fost avansat, post-mortem, la gradul de locotenent şi decorat cu Ordinul „Steaua României”, clasa a V-a.[278]

Locotenent Sava ROTARU

Sava Rotaru s-a născut de 2 februarie 1916 în localitatea Odaia Bursucani. A absolvit şcoala primară în localitatea natală şi apoi şcoala gimnazială şi şcoala normală în oraşul Bârlad. După absolvirea şcolii normale, tânărul învățător a fost chemat la stagiul militar şi a fost trimis de Cercul de Recrutare Tutova la Şcoala Militară Ofițeri Rezervă Infanterie, din Bacău, pe care a bsolvit-o în anul 1937, cu gradul de sublocotenent. Sava Rotaru ar fi dorit să se întoarcă în Odaia Bursucani şi să se dedice instruirii şi educării copiilor din sat. Dar cerul Europei se întunecase, prevestind o nouă conflagrație mondială, astfel că Sava Rotaru şi ceilalți tineri din generația sa au fost sacrificați pentru a lupta cu duşmanii care, au atentat la integritatea teritorială a României. Drept urmare, tânărul slt. Sava Rotaru s-a prezentat la R.40 I. Bazargic, care, din sept.1940 a fost mutat în garnizoana Medgidia. Unitate era subordonată D.a 9-a „Mărăşeşti” Silistra şi, după cedarea Cadrilaterului, în sept.1940, a fost mutată în garnizoana Constanța.

După înscrierea României în Al Doilea Război Mondial, cu scopul reîntregirii statale şi eliberării naționale, în anul 1940, tânărul ofițer Sava Rotaru, a fost concentrat pentru a participa la apărarea teritoriului Dobrogei. În anul 1943, sublocotenentul Sava Rotaru se afla cu unitatea în Dobrogea şi a fost avansat la gradul de locotenent. Evenimentele din luna august 1944 l-au găsit în Dobrogea. La data de 24 august, dimineața, R. 40 I. care, intrase în alarmă de luptă încădin cursul nopții, prevenise pe comandanții de batalioane cu privire la un atac surpriză din partea trupelor germane. Totodată, au fost luate măsurile cele mai severe pentru dezarmarea coloanelor germane care, ar fi încercat să traverseze Dobrogea, spre Bulgaria. De la 28-29 august Compania a 6-a Inf., din Rg 40 Inf., comandată de lt. Sava Rotaru, a blocat intrarea în com. Tortomani, subunitatea izbutind să oprească o coloană germană pe care, împreună cu alte subunități, a reuşit să o dezarmeze. În zilele următoare compania comandată de Sava Rotaru a dezarmat şi alte formațiuni militare hitleriste în zona Cernavodă, dovedind deosebite calități de comandant şi luptător.

Lt. Sava Rotaru a urmat apoi drumul luptei de eliberare a Transilvaniei de

[278] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, Dosar nr. 644.*
2. **Vle T. Suciu**, **Gh. I. Bodea**, *Crucea pământului*, Ed. Tipomur, Târgu-Mureş, 1993, pag. 76.

sub ocupația horthystă, începând de pe Valea Mureşului, din zonele Iernut şi Dealul Sângeorgiu. În 26 septembrie 1944, Sava Rotaru a condus cu mare pricepere subunitatea, el contribuind la cucerirea cotei 463, fortificată şi dotată cu mitraliere germane, care bloca valea Mureşului. Cucerind această cotă, trupele române au deschis direcția de acțiune spre Valea Someşului. La data de 9 octombrie 1944, trupele române au declanşat ofensiva generală pentru eliberarea pământului străbun al Transilvaniei. Cp. a 6-a I. din R. 40 I., având în frunte pe bravul ei comandant, Sava Rotaru, a pătruns în comuna Corpadea, din județul Cluj. Localnicii i-au întâmpinat pe ostaşii eliberatori cu lacrimi în ochi, cu drapelele tricolore pe care le-au ținut ascunse mai bine de patru ani, în timpul ocupației horthyste. După îmbrățişări, ostaşii Cp. a 6-a I. şi-au continuat drumul.

La 13 oct.1944 B. al 2-lea din compunerea căruia făcea parte şi Cp. a 6-a, a fost oprit în fața localității Borşa. De pe înălțimea cu cota 484, un cuib de mitralieră vrăjmaşă bătea cu foc valea, obligându-i pe ostaşii români să se adăpostească în pământ. În această situație dificilă, locotenentul Sava Rotaru a executat cu compania o manevră abilă, prin locuri ascunse, a căzut în spatele focarului duşman şi l-a nimicit. Această acțiune surprinzătoare, a permis continuarea ofensivei întregului regiment, ofițerul fiind remarcat de comandanții R.40 I. Medgidia şi al D.a 9-a I. Constanța. Ostaşii regimentului au atacat fără încetare obținând, la 18 oct.1944, o splendidă victorie la sud de comuna Leliu, ceea ce le-a permis să se angajeze în stânga şoselei Ghenci-Carei. Lt. Sava Rotaru aştepta cu înfrigurare ziua când va ajunge pe granița de vest şi va săruta ultima brazdă eliberată din pământul țării. Era ziua de 23 oct.1944 şi se dădeau lupte grele, inamicul încercând cu disperare să se mențină în spațiul românesc.

În 24 octombrie 1944 ostaşii din Compania a 6-a Infanterie erau angajați în lupte spre Carei. „*Locotenentul Sava Rotaru*, nota comandantul Regimentului 40 Infanterie, în propunerea la decorare, *viteaz fără pereche îşi îmbărbătează compania, dar moare lovit în cap de un proiectil de artilerie. A fost regretat de ostaşii companiei sale, de întregul regiment pentru bărbăția şi abnegația cu care şi-a condus ostaşii din victorie în victorie*”. Pentru faptele sale de vitejie, lt. Sava Rotaru a fost decorat cu Ordinul „Steaua României”, clasa a V-a.[279]

.

Locotenent Gheorghe DĂNĂILĂ

Gheorghe Dănăilă s-a născut în anul 1908. A absolvit în anul 1920 şcoala primară şi în anul 1929 Şcoala normală din Bârlad, cu rezultate foarte bune. A fost încorporat în anul 1929 pentru satisfacerea stagiului militar, în calitate de soldat cu termen redus, în R.12 I. „Cantemir” Bârlad. Luat în evidență, împreună cu alți 44 de m.t.r. s-a deplasat la Bacău, fiind minuțios examinați din punct de vedere medical. Puțini m.t.r. au fost admişi în şcoală. Cei respinşi medical între care s-a aflat şi Gh.Dănăilă, s-au înapoiat la unitatea din Bârlad. La R.12 I. „Cantemir”, m.t.r. au fost grupați într-un pluton, comandat de lt Gh. Averescu, care i-a instruit din luna sept.1929 până în luna februarie 1930, parcurgând instruirea individuală, instruirea grupei şi a plutonului. După parcurgerea perioadei de instruire, de la 1 martie 1930, absovenții m.t.r. au participat la

---

279 General de divizie dr. **Neculai Stoina**, colonel dr. **Constantin Ucrain**, Eroi au fost, eroi sunt *încă*, Editura Pro Transilvania, Bucureşti, 2000, pag. 208-210.

instruirea noului contingent încorporat în luna martie 1930. Succesiv, soldatul t.r. Gh. Dănăilă a fost avansat în gradul de fr., cap. şi sg. În august 1930, sg. t.r. Gh. Dănăilă a fost lăsat la vatră, întorcându-se la profesia pentru care a fost instruit în Şcoala normală.

Pentru înprospătarea cunoştințelor teoretice şi practice militare, îndeosebi pebtru cunoaşterea armamentului greu din dotarea R.12 I.„Cantemir”, Gh. Dănăilă a fost concentrat în anul 1938 pentru treizeci de zile. În perioada ianuarie-iunie 1940, Gh. Dănăilă a fost concentrat din nou în R.12 I. „Cantemir”, fiind încadrat într-un pluton de sg m.t.r., comandat de slt Mircea Vernescu, care a fost dislocat în zona de frontieră estică, pe râul Prut (sectorul Murgeni – Bogdăneşti). Începând cu luna iunie 1940 şi până la sfârşitul lunii august 1940, sg t.r. Gheorghe Dănăilă a fost trimis la Şcoala Militară O.I. Rez. nr. 2 Bacău pentru a urma un curs intensiv de pregătire şi la încheiere să fie avansat slt. în rezervă. Despre confirmarea gr. de slt, a aflat la încheierea războiului, în 1945.

Reîntors la R.12 I.„Cantemir”, sg t.r. Gh. Dănăilă a fost repartizat la Cp. de armament greu şi a luat parte la marşurile regimentului prin localitățile Rădăcineşti, jud. Tecuci, Bârlad, Vaslui, Horga, Epureni şi Murgeni. În această perioadă, sg. t.r. Gheorghe Dănăilă a fost avansat în gradul de pl. t.r., grad pe care-l va purta pe toată perioada războiului 1941 – 1945.

În perioada dintre concentrări, Gh. Dănăilă şi-a îndeplinit cu abnegație misiunea de „luminător” al satului, funcționând ca învățător şi apoi ca director la şcoala primară din satul Tomeşti, comuna Perieni, județul Tutova, unde a fost repartizat şi de aici a fost mobilizat la 22 iunie 1941, pentru a participa la Războiul pentru reîntregirea neamului românesc. Plt.t.r. Gh. Dănăilă s-a prezentat pe 22 iunie 1941 la R.12 I. „Cantemir”, fiind trimis în sectorul Foleşti, județul Covurlui, la partea Activă a unității. Aici a fost numit comandant de grupă tunuri de însoțire din plutonul comandat de sublocotenentul Ramiro Baboi. La sfârsitul lunii iunie 1941, R.12 I. a primit ordin să se deplaseze spre Fălciu, în subordinea D.21 I. Galați, pentru a acționa în zona crâncenelor încleştări de la Țiganca – Stoieneşti. Ajuns în localitatea Blăgeşti, situată între Murgeni şi Fălciu, plt t.r. Gh. Dănăilă i-a fost încredințată comanda unui pluton de tunuri de însoțire şi a fost retrimis la Folteşti, la dispoziția Detaşamentului „Dunărea de Jos”, comandat de generalul Ghinărariu.

Plt.t.r. Gheorghe Dănăilă împreună cu militarii din subordine a primit ordin de deplasare, la 20 iulie la Galați, intrând în subordinea Comandamentului Detaşamentului cu care, urma să treacă Prutul prin sectorul Reni. S-a anulat vechiul ordin şi generalul Ghinărariu a trimis plutonul la Bârlad, în cazarma R. 12 Dorobanți (I.) „Cantemir” Bârlad. La 3 august 1941, plutonul de tunuri de însoțire, comandat de plt. t.r. Gh. Dănăilă a fost îmbarcat pe tren, deplasându-se în urmărirea R.12 I., pe care l-a contactat în localitatea Krokmaz, pe Nistru şi a fost introdus în dispozitivul de luptă. Gh. Dănăilă a fost numit comandantul unei grupe de tunuri din Cp. a 3-a, B.1. La 15 august 1941, unitatea a traversat Nistrul îndreptându-se spre Balta Albă, apoi pe dealul şi conacul Tolmancev. Până la Freudenthal rezistența inamicului a fost slabă, iar de aici, de la 15 septembrie 1941 avea să devină foarte puternică.

În urma unui puternic contratac sovietic, lunetiştii lor au scos din luptă pe comandantul cp. a 1-a şi pe comandanții de plutoane, creând haos şi retragerea ostaşilor bârlădeni. Atunci a intervenit ferm şi cu mult curaj plt t.r. Gh. Dănăilă,

oprind retragerea şi reaşezarea pe pozițile de luptă, mitraliorii şi tunarii săi alungând ostaşii sovietici, capturându-le armamentul şi muniția. Tânărul comandant a primit mulțumiri de la Comandantul B. 1 (unu) mr. Tunaru şi al comandantului Companiei de armament greu, lt Aurel Gănescu. R.12 I. a continuat înaintarea spre Dalnic, unde inamicul se apăra cu cuiburi de mitraliere. Grupa plutonierului t.r. Gheorghe Dănăilă s-a deplasat pe o vâlcea surprinzându-i pe sovietici, care au părăsit mitralierele. Şase ostaşi cu armamentul din cazemată au fost capturați de tunarii bârlădeni. Ostaşii bârlădeni au contribuit la căderea Odessei la 16 oct.1941. La sfârşitul lunii otombrie 1941, R.12 I. cu pierderi însemnate s-a înapoiat la Bârlad. La 1 nov.1941, plt t.r. Gh. Dănăilă a fost lăsat la vatră. Pentru actele de bravură săvârşite în Campania militară de la Odessa, plt t.r. Gh. Dănăilă a fost decorat cu Medalia „Virtutea Militară de Război”, clasa a II-a.

În luna martie 1942, plt.t.r. Gheorghe Dănăilă a fost rechemat sub arme şi trimis în perioada aprilie – mai, la Centrul de Instrucție Botoşani, însuşindu-şi sub comanda instructorilor germani noi forme de luptă şi a luat cunoştință de noile mijloace de luptă. La 24 iunie 1942 a fost trecut în rezervă. La 10 sept.1942, plt t.r. Gh. Dănăilă a fost rechemat sub arme, primind comanda unei grupe de tunuri Anti Tanc de tip „Bofors”. După scurt timp, unitatea este îmbarcată în tren şi trimisă să lupte în pustiitoarea Operațiune Militară, Cotul Donului – Stalingrad. Deplasarea cu trenul s-a făcut până la Stalino, iar de aici până în zona frontului, cale de 700 kn, pe jos în coloane de marş, cu opriri noaptea în localități, populația civilă dându-le ostaşilor mâncare gătită, iar ostaşii le dădeau pâine,care lipsea bieților oameni.

Spre sfârşitul lunii octombrie 1942, ostaşii regimentului au ocupat poziții de luptă la Klețkaia. Terenul era minat de inamic şi armata română a suferit mari pierderi. Pl. t.r. Gheorghe Dănăilă cu tunarii săi a primit misiunea de apărare a Punctului de Comandă al unității, amenajându-şi un amplasament corespunzător efectuării unor trageri eficiente asupra inamicului. La 19 nov.1942, Armata sovietică a început marea contraofensivă de la Cotul Donului, la care au mobilizat uriaşe forțe umane, infanterie, cavalerie, mecanizate, blindate şi aviație. Acestora li s-a asociat „generalul iarnă” prin cumplite geruri şi viscole. În fața puternicului tăvălug rusesc, unitatea bârlădeană s-a retras la Morozovskaia, părăsind pe câmpul de luptă armamentul greu, pe care n-a putut să-l scoată de sub potopul de foc al inamicului. Cu efective mult diminuate, regimentul s-a retras a doua zi la Buzilovka, unde au mai ajuns doar 180 – 200 de oameni. Un mic grup de militari, împreună cu plt t.r. Gh. Dănăilă s-a ataşat unor camioane ale R.1 Moto, care încercau ieşirea din încercuirea militară sovietică.

Ajunşi la podul de peste Don, la Pricovata, unde circulația era dirijată de ostaşii nemți, plt t.r. Gh. Dănăilă a primit ordin de la un colonel german, să supravegheze podul împreună cu 12 militari din unitate, care erau aproape de el. În două zile militarii germani şi români au trecut podul de la Pricovata. După trecerea Donului, plutonierul t.r. Gh. Dănăilă, împreună cu câțiva ostaşi din unitate s-a ataşat unui grup de ostaşi din R.13 I. Iaşi, staționați prin adăposturi amenajate la repezeală. Din ostaşii R.12 I. Bârlad şi ostaşii din alte unități s-a format o grupare compusă din circa 300 – 350 de oameni (ofițeri, subofițeri şi

trupă), care sub comanda col. Stelian Dumitriu, fostul comandant al R.12 I. „Cantemir” Bârlad, a pornit spre Stalingrad. Mărşăluind până în zona unui aerodrom improvizat pe firul unei văi şi punându-se apoi la dispoziția unei unități militare germane, aflate în zona fostei fabrici de tractoare din Stalingrad, plt t.r. Gh. Dănăilă a pierdut legătura cu ostaşii din Bârlad, ataşându-se unui grup german. Din decembrie 1942 şi până la 2 februarie 1943, militarii români din sectorul unității germane s-au aflat în subzistența acesteia. Aprovizionarea cu alimente devenise imposibilă. În 2 feb.1943, trupele ruseşti au început atacuri foarte puternice pe întreaga linie a frontului, trecând la lichidarea inamicului încercuit. Plt t.r. Gh. Dănăilă, împreună cu ceilalți militari români şi cu mulțimea militarilor germani, este luat prizonier de război. Din cei 145 de români intrați pe frontul Stalingradului, Gh. Dănăilă s-a mai găsit cu 14 ostaşi..

Pe un ger cumplit, de până la -35^0, a început calvarul prizonieratului, care a debutat printr-un marş, în coloane de câte 800 – 1000 de oameni. Drumul a durat trei zile şi prizonierii, lipsiți de hrană, au parcurs circa 180 km până la localitatea Kapiar, unde se organizase un centru de triere. Pe timpul marşului, cei care nu mai puteau rezista şi rămâneau în urma coloanei erau împuşcați fără milă de către însoțitorii ruşi, tot drumul fiind presărat cu cadavrele celor pe care puterile îi părăseau. În localitatea Kapiar, lotul prizonierilor din care făcea parte şi plt. t.r. Gh. Dănilă, a fost reținut 7 – 8 zile, timp în care prizonierii erau supuşi unor anănunțite cercetări şi investigații. Prizonierilor le-au fost reținute diferite obiecte personale (inele, ceasuri, stilouri, bricege, carnetele cu însemnări, scrisori şi altele). Aici s-au deteriorat relațiile dintre ostaşii români şi germani, ultimii dorind să le smulgă din mână românilor biscuiții pe care au început să-i primească. La Kapiar s-a constituit o coloană de 1200 prizonieri germani şi români care, a fost îmbarcată într-un tren, în fiecare vagon fiind înghesuiți 70 de prizonieri. Deplasarea de la Kapiar la Astrahan a durat zece zile, fiindcă trenul staționa mult timp în gări, pentru a face loc de deplasare trenurilor cu ostaşi şi mărfuri sovietici. Prizonierii au primit pesmeți şi peşte sărat şi zăpadă ce suplinia apa de băut. Afectați de frig, foamete şi boli, zilnic mureau 5 – 6 prizonieri, care erau coborâți în gările de tren. După ce au ajuns la Astrahan, unde erau amenajate mai multe lagăre de prizonieri, precum şi un lagăr special dotat cu etuvă, baie ş.a. utilități, prizonierii au fost repartizați în diferite puncte de lucru. Şi în aceste lagăre, febra tifoidă şi dizenteria făceau ravagii, fiindcă apa era încărcată cu săruri, care nu erau eliminate prin fierbere. Plt t.r. Gheorghe Dănăilă a fost internat în spitalul din lagăr, unde primea tratament medical şi avea de partea sa şi tinerețea, care l-au ajutat să reziste necazurilor. El a avut şi norocul să fie trimis la începutul lunii iunie 1943 la un Sovhoz (Gospodărie agricolă de stat), unde se mai aflau 40 de prizonieri români, care lucrau în grădina de legume şi zarzavaturi, cultivând mari suprafețe cu tomate, varză, castraveți, cartofi ş.a. legume.

Împreună cu alți prizonieri români, plt t.r. Gh. Dănăilă a semnat Declarația de constituire a Diviziei de voluntari români „Tudor Vladimirescu”. La 15 noiembrie 1943, împreună cu alți prizonieri români, Gh. Dănăilă a fost trimis într-un lagăr din Stalingrad, unde demolau clădirile avariate în război, pregătind construirea unor noi clădiri. În luna martie 1944, o parte din prizonieri, între ei şi Gh. Dănăilă au fost transferați în Lagărul din localitatea Krasnâi Armenschi,

unde Dănăilă a fost numit reprezentantul prizonierilor români, cu misiunea de a asista la primirea şi distribuirea produselor alimentare cuvenite prizonierilor. În aprilie 1944, un număr de 44 prizonieri români, între care se afla şi plt. T.r. Gh. Dănăilă au fost trimişi cu un tren de persoane la Moscova. De aici 170 – 180 de oameni au fost duşi cu trenul şi apoi pe jos într-o pădure deasă de brazi, în Lagărul 165 unde au fost internați. Aici a participat la audierea unor prelegeri cu caracter antifascist.

Organizatorul şi conducătorul cursului era profesorul Spiru. El a susținut 13 prelegeri. Au mai susținut câte trei prelegeri Alexandru Mâță şi Vasile Luca (membri ai P.C.R.). Gh. Dănăilă îşi aminteşte câteva denumiri ale cursurilor la care au participat prizonierii: 1. Descompunerea lagărului fascist; 2. Ce a adus războiul hitlerist României ?; 3. Drumul de salvare al României; 4. Tradițiile de luptă ale poporului român împotriva intervenționiştilor străini. Lagărul 165 a fost dotat cu o mare bibliotecă, organizată pe sectii de limbă rusă, germană, italiană, bulgară, ungară şi română. Şeful Secției Română a fost numit Gh. Dănăilă. La sfârşitul lunii iulie 1944, Vasile Luca a purtat discuții cu toți prizonierii români. La începutul lunii august 1944, un număr de 71 prizonieri români, între care şi Gh. Dănăilă, însoțiți de Vasile Luca s-au deplasat la Moscova. Aici au fost cazați într-o unitate militară şi au fost echipați cu echipament nou de tip sovietic. Un grup de 21 prizonieri, între care şi Gh. Dănăilă, însoțiți de ofițerul sovietic Plugaru, originar din Transnistria au plecat cu trenul spre Botoşani, ajungând la 13 august 1944. De aici, au însoțit Comandamentul Frontului II Ucrainean, comandat de mareşalul Malinovski pe traseul: Iaşi, Vaslui, Bârlad, Tecuci, Focşani, Buzău, Ploieşti, Bucureşti.

Grupul de însoțire a fost dotat cu Stație de radio – transmisiuni, cu ajutorul căreia transimiteau Comunicatele Armatei sovietice către populația civilă. În ziua de 24 august, plutonierul t.r. Gh. Dănăilă a transmis pe străzile oraşului Iaşi, mesaje referitoare la ieşirea României din războiul împotriva puterilor aliate şi întoarcerea armelor împotriva armatei germane.

În 14 septembrie 1944, plt t.r. Gh Dănăilă a fost trimis la Bârlad, cu Ordin special al Comandamentului Frontului II Ucrainean şi pus la dispoziția Comandamentului sovietic local, care i-a încredințat funcția de organ de legătură între Comandament şi org. administrației locale. La rândul său, administrația locală românească i-a încredințat lui Gh. Dănăilă funcția de subprefect al județului Tutova, pe care a ocupat-o până la 22 decembrie 1944, când o delegație guvernamentală sosită la Bârlad, a repus în funcție pe fostul subprefect revenit din refugiu, atribuindu-i plt t.r. Gh. Dănăilă funcția de şef birou în prefectura jud. Tutova. La începutul anului 1945, Comamandamentul sovietic s-a retras din Bârlad, rămânând un ofițer, căpitanul Marzac, iar spre sfârşitul anului 1945, maiorul Voronov, în calitate de reprezentanți ai Comisiei Aliate de Control. Prefectura jud. Tutova i-a încredințat lui Gh. Dănăilă funcția de şef al Biroului pentru aplicarea condițiilor Armistițiului., conlucrând cu ofițerul sovietic.

În 24 mai 1945, Gh. Dănăilă a fost trecut în rezervă. După trecerea în rezervă, Gh. Dănăilă a îndeplinit funcții în aparatul administrativ de stat: director al Oficiului Economic al jud.Tutova, ajutor de primar al oraşului Bârlad şi secretar regional al Ministerului Informațiilor.

De la 1 septembrie1948, Gheorghe Dănăilă a revenit la profesia de dascăl, funcționând în mai multe şcoli din Bârlad, până la pensionare, în anul 1971, pentru limită de vârstă. Veteranul Gh. Dănăilă a străbătut un cumplit drum al celeui de al Doilea Război Mondial, sub drapelul oştirii române, fără a întina onoarea acesteia, fapt pentru care patria îi rămâne recunoscătoare.[280]

Locotenent Alexandru Gh. CRAUS

Alexandru Gh. Craus, s-a născut în anul 1915 în Bârlad. Tânărul Craus a absolvit Facultea de Ştiințe, Secția Geografie din Iaşi în anul 1937. La 6 sept.1937, Alexandru Gh. Craus, a fost încorporat cu gradul de militar cu termen redus, în Batalionul doi din R.39 I.Soroca. Batalionul nr. unu al R.39 era cartiruit în oraşul Bălți. După şase luni de zile, Alexandru Gh. Craus a fost avansat la gradul de sg. şi trecut în rezervă. Din luna martie 1938, prof. Alexandru Gh. Craus a lucrat la şcoala din Tutova până în luna martie 1940 când a fost concentrat în Batalionul doi din R.39 I.Soroca. Din luna martie până în luna iunie 1940, sg t.r. Craus s-a instruit în Soroca şi în localitatea Conțeşti, în apropiere de oraşul Paşcani, unde a fost cantonat R.39 I. La sfârşitul lunii august 1940, Alexandru Gh. Craus a lucrat la şcoala din Puieşti până în luna martie 1941, când a fost concentrat în R.39 I., care se găsea la Conțeşti în apropiere de Paşcani. În ziua de 9 august 1941, sg.t.r. Alexandru Craus a fost încadrat în funcția de ajutor comandant de pluton, în Compania a patra din B. Instrucție, R.39 I. şi împreună cu camarazii săi a participat la luptele din Operațiunea Militară Odessa din Ucraina. Ostaşii R.39 I. au participat la crâncenele lupte de la Vacarjani, Freudenthal, Petershal, îndreptându-se spre oraşul port la Marea Neagră Odessa. R.39 I. a avut mari pierderi în aceste lupte şi îndeosebi în zona Freudenthal. În această situație, M.C.G. a ordonat R.39 I. să-şi unească efectivele cu cele ale R.18 Dorobanți (I.) Târgu Jiu. În 8 sept.1941, când unitatea cu efectivele unite lupta pentru străpungerea inelului principal de apărare de la Odessa, unde sg t.r. Alexandru Craus a fost grav rănit. Osul de deasupra genunchiului stâng a fost perforat de un glonț care, s-a oprit în apofizele 4 şi 5 lombare cu intersecția nervului, producându-i semiparalizia piciorului stâng. Comandantul R. a ținut seamă de rănirea gravă şi comportarea eroică a sg t.r. Alexandru Craus şi l-a propus eşalonului superior pentru decorare cu Medalia „Serviciul Credincios" clasa 1-a, cu spade, pe care a primit-o ulterior. Rana pe care a primit-o fiind gravă, sg t.r. Alexandru Craus a fost trimis cu ambulanța la Spitalul de urgențe din Brăila, unde a fost operat, neputându-se extrage glonțul înfipt între vertebre şi a rămas şi cu multiple cicatrice în abdomen. Cu rănile căpătate s-a înapoiat la logodnica sa, profesoara Dumitra Alexa, cu care a convețuit 42 de ani şi au dat societății doi fii: Mihai, cercetător ştiințific şi Gabriel, prof. La 6 iunie 1942, conform recomandării comandantului R.18 Dorobanți (I.) Târgu Jiu, Comisia de Clasare din Spitalul „Sfântul Spiridon" din Iaşi, condusă de către prof dr. docent Buțureanu, confirmă invaliditatea tânărului Alexandru Craus, declarându-l invalid de gradul trei şi lăsarea la vatră.

[280] **Nicolae Mitulescu**, lucrarea *Ei au luptat pentru patrie*, Editura Sfera, Bârlad, 2002, pag.9-23

Întors la catedră, prof. Alexandru Gh. Craus a instruit şi educat zeci de generații de tineri, care i-au purtat permanent respect, pentru modul şi conduita exemplară cu care i-a format ca oameni utili societății. Prof. Alexandru Craus a deținut gradul didactic I, diploma de merit şi distincția de profesor fruntaş, a fost lucid şi membru activ al Filialei A.N.V.R. până la trecerea în lumea veşnică.[281]

Locotenent Ion SÂRBU

Ion Sârbu s-a născut la 14 ianuarie 1909 în comuna Mînjeşti (azi Munteni de Jos), județul Vaslui. Se mută împreună cu familia în satul Beneşti, comuna Tanacu, unde urmează şcoala primară, după care, în anul 1921, se înscrie la Şcoala Normală de băieți „Ştefan cel Mare", cu 6 clase, din Vaslui. La absolvire, în 1927, a fost repartizat învățător în satul Bîrnava, comuna Lipnic, județul Soroca, din Basarabia. În 1933 revine ca învățător la şcoala din Tanacu, unde profesează până la pensie, în 1963.

Ion Sârbu a participat, cu gradul de lt. în rezervă, atât în campania militară din Est, cât şi în campania militară din Vest. A făcut parte din B.10 Vânători de Munte Sighetul Marmației, care avea garnizoana la Hațeg. A fost rănit de două ori : prima oară la 12 iulie 1941, în luptele de pe dealul Lăpuşna, din Basarabia, şi a doua oară la 16 nov.1944, la Borsodgest, în Ungaria. Lt. Ion Sârbu a ținut un jurnal de front din care au fost preluate însemnările:„.. *În ziua de 19 septembrie 1944 mi s-a încredințat comanda unui pluton de şoc, compus din 45 de ostaşi, şi am fost repartizați la „Grupul 5 Vânători Munte". Comandantul grupului era colonelul Hoital Ion, originar din județul Sălaj. Nu-l voi uita niciodată pentru felul cum ne îndruma în misiunile grele pe care le-am executat. Un adevărat părinte ! Eram cantonați în Hațeg. Am plecat, în aceeaşi zi, pe intinerariul : Hațeg, Hunedoara, Deva, Arad, Abdrud, Câmpeni, Valea Arieşului. Între Deva şi Brad m-am întâlnit, pe şosea, cu educatoarea Beligan Maria, din localitatea Văleni (fostă Valea Rea) județul Vaslui, care era în refugiu cu cei trei copii mici. Prima misiune încredințată de noul meu comandant, col. Hoital Ion, şi de comandantul D.2 Munte Deva, gl. Iordăchescu : luarea contactului cu comandanții B. 10 Vânători de Munte Sighetul Marmației şi 16 Vânători de Munte Turda, care luptau pe Valea Ierii, şi cu comandantul B.9 Vânători de Munte Sighetul Marmației, care aparținea de D.2 Munte Deva Pe Valea Ierii m-am întâlnit cu ostaşii instruiți de mine în 1943 la Abrud şi care făceau parte din B.9 Vânători de Munte. Unul dintre ei m-a recunoscut şi mi-a spus că în ziua de 20 sept.1944 a căzut la datorie lt. în rez. Acamenițoaie Vasile, învățător în satul Schitu Duca, județul Iaşi, absolvent al Şcolii normale de învățători „Vasile Lupu" din Iaşi care, aparținea de B.9 Vânători Munte. A fost înmormântat în cimitirul din satul Buru, județul Cluj. De pe Valea Ierii urcăm înălțimile munților Apuseni Primesc ordin să fac o incursiune în satul Lunca de Jos, județul Cluj. În după-amiaza zilei de 22 sept.1944 intrăm în satul Lunca de Jos. În luptele cu inamicul am avut şase răniți şi un mort, pe care l-am lăsat în casa preotului din Lunca de Jos şi a unei învățătoare, spre a fi înmormântat. În ziua de*

[281] **Nicolae Mitulescu**. *Ei au luptat pentru patrie*, Editura Sfera, 2002, pag. 96-99.

25 sept.1944 iau din nou contact cu inamicul, fiind sprijinit în acțiunea mea de către cp. a 2-a, B.16 Vânători de Munte Turda, comandat de lt. Percheșanu Vasile, învățător, originar din județul Galați. Breșa a reușit și inamicul, surprins, s-a retras, fiind urmărit de armata română și cea sovietică, care acționau în acest sector. În urmărirea inamicului am ajuns în satul Mănăstireni și mai departe, spre Huedin, pe șoseaua care face legătura spre Cluj. La intrarea în Huedin, șoseaua era barată de un zid de piatră. Era noua graniță în urma odiosului act de la Viena din 30 august 1940, care răpise Ardealul de Nord și îl dăduse Ungariei Hortyste. Ostașii mei, care în majoritate erau ardeleni, l-au distrus imediat, eliberând șoseaua. În această misiune îmi amintesc de curajul extraordinar al sg. bănățean Kador Iosif. După o zi de repaus în Huedin, continuăm marșul în direcția Ciucea, dominat de frumosul castel al marelui poet și om politic Octavian Goga.

În ziua de 3 oct.1944, în urma pierderilor suferite, raportez comandatului Grupului 5 Vânători Munte, conform ordinului nr. 864: „Am onoarea a raporta efectivul plutonului după cum urmează : prezenți pe front 35, conductor 1, șef împrospătare muniții 1, serviciu aprovizionare 1, total 39. Comandantul Pl. de Șoc, lt Sârbu Ion" Continuăm urmărirea inamicului. În ziua de 14 oct. mă găseam cu plutonul în satul Cornovil, de unde am organizat o incursiune, ajutat fiind de săteanul ardelean Vaida Gheorghe În seara zilei respective am raportat comandantului Grupului 5 Vânători Munte următoarele : „Am depășit B16 Vânători Munte. Mă aflu la 1 km sud de satul Păulești. Am fost primit cu focuri de armă și am ocupat o poziție de apărare. Pierderi: un ostaș dispărut (rănit) și un civil rănit. Comandantul Pl. de Șoc, lt Sârbu Ion". A doua zi, în luptele date în apropierea satului Păulești, am reușit să respingem inamicul. Seara, am raportat comandatului: „La ordinul verbal al domnului col. Comandant al Grupului 5 Vânători Munte pentru a merge și a lua contactul cu inamicul, în direcția Păulești, patrula condusă de Vaida Gheorghe, Zaha Dumitru și Dogar Ioan a luat contactul cu inamicul la un km sud-est de Păulești. Acești săteni s-au distins prin bravură și curajul de care au dat dovadă. Pierderi: soldatul Chiper Constantin (originar din Ferești/Vaslui) mort, soldatul Munteanu Ion, rănit ușor, civilul Zoha Dumitru, rănit ușor. Fiind noapte și neavând posibilități de vedere, soldatul Chiper Constantin a rămas peste noapte în poziție, fiind găsit de cp. a III-a din B.16 Vânători Munte Turda. Asupra sa are tot armamentul și echipamentul : propun a fi decorați bravii români ce au dat dovadă de curaj și spirit de sacrificiu pe altarul patriei.Comandantul Pl. de Șoc al Grupului 5 Vânători Munte, lt. Sârbu Ion".

În ziua de 16 octombrie, după eliberarea satului Păulești, înaintăm în direcția satului Bagomir. La 18 octombrie, eliberăm localitatea Bagomir și continuăm luptele pe teritoriul Ungariei, în direcția Debrețin. În ziua de 21 octombrie, inamicul a contraatacat în sectorul B.10 și 16 Vânători Munte. În urma sprijinului primit din partea artileriei sovietice, inamicul a fost respins pe întreg teritoriul și pornim la contraatac, fiind sprijiniți de artileria sovietică. În urma sa, inamicul a lansat gaze. În această situație am folosit măștile și astfel am continuat înaintarea. În ziua de 23 oct.1944 mă întâlnesc cu lt. Juverdeanu (azi colonel pensionar) din D. „Tudor Vladimirescu", care e consătean cu mine. Tot el m-a informat că în D. „Tudor Vladimirescu" mai sunt doi consăteni, ofițerii

Gându Vasile și Obreja Ion, învățător de meserie, ajuns până la gradul de col. Toți suntem din satul Mânjești, comuna Mânjești, județul Vaslui. Lupte grele s-au dat în apropiere de Debrețin de către Divizia „Tudor Vladimirescu".

Sunt chemat de comandantul Grupului 5 Vânători de Munte şi primesc ordin să țin legătura cu B.10 şi 16 Vânători de Munte. În zilele de 24 şi 25 oct. 1944 unitățile române au contraatacat oraşul Debrețin pe care l-au cucerit după lupte extrem de grele, fiind sprijiniți de artilerie. După eliberarea Debreținului, pornim la atac în urmărirea inamicului care se retrăgea spre Tokai. La 26 oct. mă găseam cu unitatea în localitatea Haiduhadhuz, Ungaria, în apropierea de Tisa. La circa 2 km, lângă un canton de cale ferată, suntem întâmpinați cu focuri de artilerie. Soldatul care făcea împrospătarea cu muniții, conducând caii de la căruță, a fost lovit de o schijă care i-a retezat brațul stâng. I-am legat brațul şi l-am dus imediat la ambulanță, unde a fost luat în primire de un locotenent medic şi ostaşul a scăpat cu viață. După ocuparea unei poziții de apărare pe malul stâng al Tisei, inamicul s-a retras spre nord, în direcția Tokai, pe malul drept. În ziua de 6 noiembrie suntem pe malul stâng al Tisei, într-un sat, alături de unități din armata sovietică. La 7 noiembrie trecem Tisa cu barca şi ne îndreptăm spre nord, în direcția oraşului Miskolc, aşezat în apropierea Tisei. Timpul începe să se răcească şi plouă mocăneşte. Odată cu asta şi luptele devin din ce în ce mai grele, pe un teren mocirlos. În ziua de 8 noiembrie, intrăm în oraşul Miskolc, fără a întâmpina vreo rezistență. În sectorul pe care îl controlăm am dat peste spitalul care era complet eliberat de răniți, găsind numai infirmiere şi asistenți medicali. În apropiere de localitatea Emiod luptele devin din ce în ce mai grele pe sectorul ocupat de D.2 Munte. La 13 noiembrie mă găseam cu subunitatea pe care o comandam la circa 300 m de satul Emiod. Primesc ordin să mă pregătesc pentru o incursiune de noapte, pentru a ajunge şi a lua legătura cu B.10 Vânători de Munte, care era încercuit la cota 174 nord de Emiod. Batalionul era comandat de maiorul Dumitriu. Satul era puternic apărat de inamic. Timpul era umed şi ploaia măruntă. Cu o zi în urmă la Emiod s-au dat lupte crâncene între unități de tancuri. Pierderi s-au înregistrat de ambele părți. În ziua de 13 noiembrie încercăm să executăm misiunea primită. Inamicul era în mişcare şi fiind noapte nu am putut trece şoseaua, căci riscam să murim toți cei 45 de ostaşi şi cu mine. Am stat la circa 30 m departe de şosea, în porumbul care nu era cules, dar era o mlaştină unde am stat toată noaptea la o temperatură de –6 grade şi unde am înghețat de frig. În zorii zilei de 14 nov. ne-am retras, conform notei primite, cu următorul mesaj: „Dragă Sârbule, Ai o misiune nobilă și plină de curaj ca să iei legătura cu domnul Maior Dumitriu ce se află la cota 174. Ai grijă să ocolești clădirile și peste comunicații importante treci cu atenție. Nu trage foc decât în cazuri extrem de grele. Ajuns pe cotă caută să-l găsești pe domnul maior strigând „Dumitriu". În caz că nu-l găsești până la ora 4, înapoiază-te pe drumul pe care ai plecat. În orice caz să intri în poziție pe unde eși. Secretul „Sârbu" și ești recunoscut. Dacă se poate, mergi pe firul telefonic și reparați-l. În caz că se poate lua legătura telefonică, aştepți până la dispunere. Nu lua puştile anticar, ci numai pistoale şi grenade. Noroc, căpitan Nicolau."

Pe verso era adăugat: „În caz că nu poți ajunge la cotă, trimiți trei oameni de încredere, cei mai buni, pentru a-l căuta pe maior și a-i da plicul Dumitriu.

Noroc, căpitan Nicolau." Din convorbirea avută cu domnul căpitan Nicolau (din Turnu Măgurele) am hotărât să execut incursiunea şi legătura cu B.10 Vânători de Munte în seara zilei de 14 nov.1944, cu un efectiv redus de ostaşi, care să cunoască limba rusă, limba germană şi limba ungară; în total, cu mine, să fie şase ostaşi. Incursiunea a reuşit şi pe data de 15 nov.1944 am luat legătura cu domnul maior Dumitriu, comandantul B.10 Vânători de Munte şi i-am transmis plicul „Dumitriu". N-am avut nici o pierdere. Traseul pe care l-am urmat în noaptea de 14 nov., cu cei cinci ostaşi, a fost foarte greu. După ce am înconjurat satul Emiod de la Nord-Est, Sud, am ajuns la linia de demarcație a armatei sovietice. Am fost recunoscut prin strigarea parolei „Sârbu" şi am trecut în poziția apărată de nemți. Era ora 23 noaptea. Mi-am continuat misiunea de înaintare de la om la om, la vedere. Am trecut peste şoseaua ce ducea de la Emiod spre nord-vest, în direcția Borsodgest. Inamicul era în retragere, dar am aşteptat o breşă şi am trecut şoseaua fără a fi observat. Am avut alte obstacole, un pârâu care nu era adânc, dar avea circa 6 m lățime. Trecem prin pârâu, ținându-ne de mână, unul de altul. În fața noastră se opunea o pantă foarte abruptă, dar am reuşit şi am depăşit-o. La un moment dat am fost primiți cu focuri de armă, trase de ostaşii noştri, din B.10 Vânători de Munte, care ocupau o poziție de apărare. Am strigat „Sârbu", am ridicat basca sus şi am fost recunoscut de ostaşi.

În dimineața zilei de 15 nov., am ajuns cu bine la domnul maior Dumitriu, după care i-am dat plicul. La ora 7 am dat semnalul stabilit: o rachetă cu trei stele roşii. Trupele noastre au înaintat imediat şi au ocupat satul Emiod. Înaintarea trupelor române a continuat în direcția satului Borsodgest. După venirea ostaşilor mei, am stat în repaus la Emiod până în ziua de 16 nov., dimineața, după care am pornit în urma unităților noastre. După un marş de 20 km am ajuns la Borsodgest. Am luat legătura cu domnul col. Hoital Ion, comandantul gr.5 Vânători de Munte şi cu domnul gl.Iordăchescu, comandantul D.2 Munte. Primesc ordin să fac o incursiune de zi spre frontul inamic, pentru a înlesni accesul B.16 Vânători de Munte, care ocupa o poziție de atac şi a cărui înaintare i-ar fi adus pierderi foarte mari în oameni, deoarece inamicul era bine camuflat în lanurile de porumb neculese. M-am strecurat cu plutonul printr-o livadă şi am ajuns în lanul cu porumb. Am descoperit un post inamic, pe care l-am adus la tăcere şi imediat am dat semnalul de atac. La deschiderea focului, având numai arme automate, inamicul a fost surprins, fiind luat prin flanc şi derutat. B.16 Vânători de Munte a pornit la atac. În timpul luptelor de focuri automate şi grenade, în sectorul care acționam am căzut rănit împreună cu cinci ostaşi : soldat Florea Gheorghe, contingent 1941, soldat Parta Traian, contingent 1945, soldat Tîrlea Mihai, contingent 1945, şi soldat Ungureanu Mihai, contingent 1945. Soldatul Rădescu Ion, contingent 1945, care avea puşca antitanc, a murit în ziua de 17 noiembrie 1944, ora 6 dimineața, în ambulanța sosită la şcoala generală din satul Borsodgest. Comanda plutonului a fost luată de unul din sergenții mei. Tot în luptele de la Borsodgest a murit şi lt. de rezervă Parcheşanu Vasile, comandantul cp. a 2-a din Batalionul Vânători de Munte, decorat cu Ordinul „Mihai Viteazu", şi slt. de rezervă Moldoveanu Ion, de loc din Ardeal, învățător. În 1949 m-am întâlnit la Vaslui cu cpt Holdiş, care a fost

în aceeaşi unitate cu mine şi care mi-a spus că după ce eu am căzut rănit, la comanda plutonului de şoc s-au perindat şapte locotenenţi de rezervă, toţi învăţători, până la 9 mai 1945, când s-a terminat războiul, şi toţi şapte au căzut la datorie Eu am stat în ambulaţă opt zile, fiind îngrijit de medicul lt Gheorghiu, din Galaţi, după care am fost evacuat la Debreţin, Oradea, Arad şi Deva. La 1 martie 1945, după vindecare, am fost lăsat la vatră, având vârsta de 36 de ani şi, conform ordinului M.S.M., m-am întors în satul Beneşti, comuna Tanacu, judeţul Vaslui, unde mi-am continuat munca de învăţător."

Lt. Ion Sârbu a fost decorat cu Ordinul „Coroana României" şi, la 25 august 1947, a fost distins cu medalia „Eliberarea de sub jugul fascist". Din 1953 a fost numit directorul şcolii generale de 7 clase din Tanacu şi în anul 1965 a fost distins cu Diploma de învăţător fruntaş.[282]

Sublocotenent Paul BARAIS

Paul Barais a fost fiu al oraşului Huşi, născut la 19 aprilie 1918, când luptele din primul război mondial încă nu încetaseră. Crescut în lipsurile materiale generate de prima mare conflagraţie mondială, Paul Barais s-a şcolit în pitorescul oraş înconjurat de podgorii şi livezi, în spiritul tradiţiilor ce au existat aici de secole. În anul 1939, când împlinise de puţin timp vârsta majoratului, Paul Barais a fost încorporat de către Centrul de Recrutare Fălciu şi trimis să urmeze cursurile Şcolii Militare O.I. în rezervă. A suportat greu viaţa aspră a serviciului militar şi instrucţia dură care imprima tinerilor hotărârea de a contribui la apărarea României, supusă rapturilor teritoriale după declanşarea de către Puterile totalitare, Germania, Italia şi Japonia, a celei de a doua conflagraţii mondiale (1939-1945).

După absolvirea şcolii militare din Bacău, cu gradul de slt, Paul Barais a fost repartizat în funcţia de instructor la Partea Sedentară din R.18 I. Târgu Jiu, subordonat D.1-a I.Timişoara. Aici tânărul ofiţer a găsit un mediu prielnic pentru instruirea ostaşilor din plutonul repartizat, care proveneau din partea de nord a Transilvaniei, din zona ocupată de horthyişti. Paul Barais dorea din toată fiinţa sa să participe la luptele de eliberare a Transilvaniei, să ajungă la bornele de pe graniţa de vest, însă Partea Sedentară a R.18 I., a rămas în ţară pentru completarea şi instruirea efectivelor de militari.

După eliberarea Transilvaniei şi a Ungariei, în anul 1944, A.a 4-a Română a participat, până la 12 mai 1945, la eliberarea Cehoslovaciei. La începutul lunii februarie 1945 R.18 I. Târgu Jiu se afla pe front în Cehoslovacia. Tânărul slt Paul Barais a primit ordin de prezentare pe front şi la 20 febr.1945 a fost numit la comanda Cp. a 3-a din R.18 I., când trupele sale luptau în munţii Metalici cu un inamic dârz şi încă puternic, care se agăţa cu disperare de orice metru de pământ, în condiţiile unei ierni aspre, cu zăpezi mari de peste un metru, aşternute într-un teren muntos foarte abrupt, putrenic împădurit. Din primele zile tânărul comandant de companie s-a remarcat prin curaj şi neasemuită dârzenie, ceea ce l-a determinat pe comandantul de regiment să-l aprecieze elogios : *„Slt. Paul*

[282] Colonel (ret) **Dumitru Roman**, *memoriile locotenentului Ion Sârbu.*

Barais este dotat cu cele mai alese calități de luptător, este continuu în linia întâi, în mijlocul ostașilor din compania sa, fiind un exemplu viu de urmat".

La 25 februarie 1945 B.1 I., din care făcea parte şi Cp.a 3-a, comandată de slt. Paul Barais, a fost oprit în fața dârzei apărări fasciste de la ferma Zolobuzda, situată la vest de localitatea Ocova. Nici o mişcare nu mai era posibilă. Atunci, slt Paul Barais a cerut permisiunea să execute o manevră printr-un teren abrupt, aproape inaccesibil. A primit aprobarea şi, cu eforturi deosebite, acțiunea a izbutit. Căzând în spatele fermei, inamicul a fost înfrânt şi a fost obligat să se retragă în dezordine, lăsând pe câmpul de luptă numeroşi morți şi o cantitate însemnată de muniții. Slt Paul Barais a fost printre primii luptători şi în acțiunile pentru cucerirea oraşului Pilin. În luptele pentru stăpânirea cotei 754 şi a satului Hrohot, care s-au desfăşurat în perioada 9-22 martie 1945, Paul Barais a executat cu compania sa 12 atacuri şi a respins 6 contraatacuri fasciste, asigurând siguranța B.1 I., în acțiunile pe care le-a întreprins. În propunerea pentru decorare, comandantul de batalion şi comandantul de regiment, menționau: „*Sublocotenentul Paul Barais este mereu în fruntea companiei sale, trăgând personal cu puşca mitralieră şi îmbărbătându-şi mereu soldații. Deşi bolnav, în urma eforturilor grele la care a fost supus, nu acceptă să fie evacuat, continuă să rămână în mijlocul ostaşilor, pe care-i iubeşte ca pe copii săi*".

Faptele de arme ale slt Paul Barais au continuat şi în zilele următoare, el fiind un pion al victoriilor obținute de R.18 I. În luptele de pe râul Hron, ofițerul a luptat acolo unde inamicul era mai puternic. „*În noaptea de 23-24 aprilie 1945, ofițerul a executat, cu o grupă din compania sa, o incursiune la inamic, în sectorul castelului Kunerad. Deşi inamicul avea destule lucrări genistice în jurul castelului, care era foarte bine apărat, Paul Barais, prin priceperea şi şiretenia sa la conducerea patrulei, reuşeşte să captureze un cuib de rezistență inamic, aducând în liniile proprii un subofițer şi doi soldați germani. Informațiile date de acest subofițer sunt destul de prețioase, uşurând mult acțiunile viitoare*". La 6 mai 1945, când victoria asupra Germaniei naziste era foarte aproape, slt. Paul Barais, aflat în fruntea companiei sale, a executat o manevră pentru a cuceri pădurea rotundă de la sud de satul Piskupice, apărat cu înverşunare de inamic, în ultima lui zvârcolire. Neînfricat, sfidând moartea, bravul ofițer a înaintat pas cu pas, din groapă în groapă, prin salturi scurte şi străbătând prin ploaia de obuze şi pânza de gloanțe a inamicului şi a reuşit să ajungă la aproximativ 200 metri de linia trupelor germane. „*Strigând, Înainte!, vitejilor săi ostaşi, făcându-le semn cu lopata mică de infanterie, pe care o avea în mâna stângă, încearcă să execute un ultim salt înainte. O schijă de proiectil îl loveşte însă mortal pe ofițer, frângându-i trupul său tânăr*". Aşa şi-a încheiat notarea comandantul său de regiment. Pentru faptele sale de arme şi sacrificiul suprem, bravul sublocotenent Paul Barais a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazul", clasa a III-a, cu spade şi panglică de „Virtute Militară", şi cu Medalia cehoslovacă „Crucea de război".[283]

Sublocotenent Nicu CHIRVASĂ-BELERCIU

[283] General de divizie dr. **Neculai Stoina**, colonel dr. **Constantin Ucrain**, *Eroi au fost, eroi sunt încă*, Editura Pro Transilvania, Bucureşti, 2000, pag. 294-297.

Nicu Chirvasă-Belerciu s-a născut la 13 ianuarie 1921 în comuna Rânceni, din Depresiunea Elanului, zonă încărcată de podgorii şi livezi şi locuită de moldoveni paşnici şi harnici, care scot din pământurile străbune roade bogate. El a absolvit şcoala primară în comuna natală şi liceul în Bârlad, în anul 1941, fiind atras de istoria României şi de limba română. Pentru-că fascismul inundase Europa, periclitând liniştea şi libertatea popoarelor mici, lăsate fără apărare, mulți tineri au îmbrăcat haina militară, sărind în ajutorul țării. Tânărul Nicu Chirvase-Belerciu, la fel ca mulți tineri din generația sa, a fost chemat la stagiul militar. El s-a înscris la Şcoala Militară O.I. din Bucureşti. Cei doi ani de instrucție severă, în condițiile desfăşurării luptelor în cea de a doua conflagrație mondială, l-au călit pentru a participa la luptele de eliberare a părții de nord a Transilvaniei, răpită în mod samavolnic prin Dictatul de la Viena, din 30 aug.1940. La 1 iulie 1943 Nicu Chirvasă-Belerciu a absolvit şcoala militară cu gr.de slt. şi a fost repartizat la R.31 I. Calafat, care era dislocat din 1 dec.1921 la Timişoara. În vara anului 1944 unitatea era dislocată în sudul Olteniei, împreună cu celelalte unități din subordinea D.a 2-a I., din garnizoana Craiova.

După 23 august 1944 slt. Nicu Chirvasă-Belerciu a participat împreună cu ostaşii din subordinea sa la dezarmarea trupelor hitleriste din zona Cetate-Calafat. Aceste confruntări au dat curs adevăratelor sentimente antihitleriste, pe care le-a insuflat şi ostaşilor săi în luptele de eliberare a teritoriului României şi apoi a Ungariei. În 19 oct.1944 slt Nicu Chirvase-Belerciu a sprijinit cu plt. său de mitraliere atacul Cp.a 5-a I., pentru cucerirea localității Tisza-Ug. Peste câteva zile, R. 31 I. a primit ordin să forțeze Tisa, lângă localitatea Tisza Inoka. Misiunea era deosebit de grea. Militarii trebuiau să treacă râul pe bărci simple, cu ajutorul unor mijloace improvizate, iar malul opus era foarte puternic apărat de inamic. Curenții apei erau puternici din cauza ploilor căzute în acea perioadă. În această acțiune grea şi riscantă, „*slt. Nicu Chirvase-Belerciu a fost primul care plin de avânt și entuziasm*, arăta comandantul de regiment în notarea de serviciu, *trece Tisa cu câteva bărci și mijloace improvizate. Ostașii aflați cu el în barcă, cu mitralierele în bătaie, vâsleau cu putere, barca alunecând ușor pe luciul apei, trecând pe malul opus fără nici o pierdere*”. Dincolo de apă, deşi a fost atacat cu puternic foc, slt. Nicu Chirvase-Belerciu a menținut capul de pod şi l-a respins pe duşman, dând posibilitatea celorlalte subunități să treacă Tisa. În Jurnalul de Operații al R.31 I. s-a menționat:„*Sub focul mitraliorilor săi, Cp.a 6-a și apoi întregul regiment trece pe malul opus, fără nici o pierdere*”.Când R.31 I. a desfăşurat lupte grele pentru străpungerea centurilor de apărare ale oraşului Budapesta, ostaşii din plutonul de mitraliere comandat de Nicu Chirvase-Belerciu au contribuit decisiv, în zilele de 14-17 noiembrie 1944, la cucerirea localităților Tapioszele, Tapiosecz şi Dany, dispuse direct pe axul ce conducea spre capitala Ungariei. R.31 I. a pătruns în noaptea de 31 dec.1944, în periferiile Budapestei. În plină iarnă geroasă şi în condițiile când fiecare casă şi fiecare bloc se constituiseră într-o cazemată de apărare, înaintarea trupelor române şi sovietice se făcea extrem de anevoios. Atacul R.31 I. Calafat a continuat, companiile fiind sprijinite cu eficacitate de plutonul de mitraliere comandat de slt. Nicu Chirvase-Belerciu. Se duceau lupte extrem de grele pentru ocuparea hipodromului Budapestei, puternic fortificat, precum şi în jurul acestuia. La 9 ian.1945 R.31 I. urma să depăşească calea ferată şi să atace cazarma Franz

Joseph. La ora 10:00 s-a declanşat atacul, riposta duşmanului fiind foarte dârză. Ostaşii din eşalonul întâi au fost nevoiţi să se adăpostească după rambleul căii ferate. Slt. Nicu Chirvase-Belerciu a sesizat pericolul şi a ordonat plutonului să execute un asalt până pe linia puşcaşilor din primele linii. Deschizând un foc năpraznic de pe noul aliniament, infanteria unităţii şi-a reluat atacul. Bravul slt, sufletul plutonului său, a rămas ţintuit pe rambleul de cale ferată. În Jurnalul de Război al R.31 I. Calafat s-a consemnat: „*La 9 ianuarie 1945, în lupta pentru cucerirea căii ferate din apropierea hipodromului Budapestei, avântându-se până în primele linii, cu mitralierele sale, cade grav rănit slt. Nicu Chirvase-Belerciu. A fost transportat la ambulanţa D.a 2-a I., unde şi-a dat obştescul sfârşit*". Pentru faptele sale de bravură şi eroism dus până la jertfa supremă, slt. Nicu Chirvase-Belerciu a fost decorat cu Ordinul „Mihai Viteazu", clasa a III-a, cu spade şi panglică de „Virtute Militară".[284]

Sublocotenent Nicolae CEHAN

Nicolae Cehan s-a născut la 21 iunie 1917 în comuna Şişcani, judeţul Fălciu (în prezent, judeţul Vaslui), în anul când pământul Moldovei devenise teatrul unor crâncene confruntări între armatele române şi cele prusace. El a crescut şi a trăit în spiritul dragostei faţă de muncă şi de pământul străbun. A urmat cursul complet al şcolii primare, de 7 clase, în localitatea natală şi apoi a fost încorporat, în toamna anului 1938, la R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan" din Vaslui. Evenimentele politico-militare derulate pe plan european au impus menţinerea lui în armată şi după anul 1940, când României i-au fost furate unele teritorii. Angajarea României în războiul antisovietic l-a dus pe Nicolae Cehan în luptele din Est. El a participat la luptele pentru eliberarea Moldovei dintre Prut şi Nistru (22 iunie-26 iulie 1941), în operaţiunea militară Odessa (8 august-16 octombrie 1941) şi în luptele de la Cotul Donului (15 iulie 1942-3 februarie 1943), unde a fost luat prizonier de război de către trupele sovietice, la 20 noiembrie 1942, şi dus în lagărul de la Oranki. Larga mişcare antifascistă din lagărele de prizonieri i-au creat şi lui Nicolae Cehan convingerea că trebuie să lupte cu arma în mână pentru înfrângerea fascismului şi eliberarea ţării. Nicolae Cehan s-a înscris, de bună voie, în rândurile D. de Voluntari „Tudor Vladimirescu", care se înfiinţase pe teritoriul Uniunii Sovietice, la 2 oct. 1943. În această mare unitate s-au înscris numai luptători antifascişti şi prizonieri de război. Posedând anumite cunoştinţe militare, el a fost trimis la un curs de formare a noilor cadre necesare diviziei. Dovedind evidente calităţi de instructor şi educator, la 1 febr.1944 Nicolae Cehan a primit gradul de slt şi a fost numit comandant de pluton mitraliere. Plecarea spre ţară, pentru a intra în luptă în scopul eliberării teritoriilor româneşti, a stârnit entuziasm în rândurile voluntarilor. La 26 august 1944, marea unitate trecuse Prutul. La 31 august 1944, slt. Nicolae Cehan, deplasându-se în eşalonul doi cu subordonaţii săi, pe direcţia Iaşi, Vaslui, s-a angajat în lupte în zona Deleni, judeţul Vaslui, pentru zdrobirea unei grupări germane care, încerca să iasă din încercuire şi să-şi

---

[284] General de divizie dr. **Neculai Stoina**, colonel dr. **Constantin Ucrain**, *Eroi au fost, eroi sunt încă*, Editura 2.Pro Transilvania, Bucureşti, 2000, pag. 220-223.

deschidă drum spre Carpații Răsăriteni. Tentativa germanilor a fost curmată de focul ostaşilor mitraliori, conduşi cu deosebită pricepere de slt. Nicolae Cehan, care se afla la numai 25 km de satul natal. În confruntarea cu gruparea militară germană, încolțită şi disperată, tânărul ofițer a fost lovit în plin de o rafală automată de mitralieră, căzând eroic la prima ciocnire cu duşmanul. Pentru-că şi-a dat viața în luptă, slt. Nicolae Cehan a fost decorat cu Ordinul „Coroana României", cu spade.[285]

Sublocotenent Vasile MELIAN

Vasile Melian s-a născut la 9 iunie 1907 în comuna Pungeşti, satul Pocăreț. Părinții săi, Constantin şi Ioana, l-au ajutat pe Vasile să încheie cu bine şcoala gimnazială şi Şcoala Normală de Învățători din Vaslui. În anul 1930, Vasile Melian a absolvit Şcoala Militară O.I.în Rez., din Bacău, cu gr. de slt. în rezervă. Vasile Melian a fost concentrat în R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan" din Vaslui, câte o lună de zile, în anii 1929, 1932 şi 1936 şi şase luni de zile în anul 1939, pentru completarea cunoştințelor militare. Slt.Vasile Melian a fost mobilizat, la 29 iunie 1940, în R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan" din Vaslui, ca urmare a pericolului unei agresiuni armate din partea Uniunii Sovietice, care răpise teritoriile româneşti Basarabia, nordul Bucovinei şi Ținutul Herța. În ziua de 29 sept.1940, Comisia Medicală de la Spitalul Militar Iaşi a hotărât clasarea medicală a slt.Vasile Melian, ca urmare a unor afecțiuni medicale grave. Comandantul unității a obținut demobilizarea slt.Vasile Melian, la 26 oct. 1940.

Conform planului Barbarosa, din decembrie 1940, Germania a atras de partea sa mai multe state, între care şi România, şi a atacat Uniunea Sovietică, la 22 iunie 1941. Slt. Vasile Melian, deşi fusese clasat inapt pentru război, a fost concentrat în R.25 I. Vaslui. Mobilizat, sublocotenentul Vasile Melian a participat, în fruntea unui pluton, la luptele de eliberare a Basarabiei,l căzând în luptele desfăşurate în pădurea Prisaca, jud. Lăpuşna, în 16 iulie 1941. Cercul de Recrutare Vaslui a trimis familiei ofițerului Extrasul de Moarte, nr. 27, din 1941. Vasile Melian a fost căsătorit, din 1930, cu Alexandrina Bârzu.[286]

Sublocotenent Nicolae OBREJA

Niculae Obreja s-a născut la 6 iunie 1919 în oraşul Huşi. În anul 1940, când teritoriul României a fost ciuntit de vecinii hrăpăreți, sprijiniți de puterile totalitare din Europa, la fel ca şi colegii săi, Nicolae Obreja a reacționat dur împotriva duşmanilor țării. După terminarea studiilor secundare, îngrijorat de efectele pe care le vor produce cea mai mare conflagrație mondială, Nicolae Obreja şi-a îndreptat paşii, la 1 sept.1942, spre Şcoala Militară O. I., din Bucureşti. La Bucureşti a fost influențat de atmosfera incendiară ce domina cadrele şi colegii de studii, jurând în taină să se comporte demn față de frații transilvăneni, care încă gemeau sub stăpânirea horthyiştilor. Comandanții i-au

[285] General de divizie dr. **Neculai Stoina**, colonel dr. **Constantin Ucrain**, *Eroi au fost, eroi sunt încă*, Editura Pro Transilvania, Bucureşti, 2000, pag. 138-139.
[286] Arhivele Militare Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, Litera M, sublocotenenți*, Curent 977.

recomandat să dea dovadă „de tact” cu urmaşii celor care în vara anului 1917 au înroşit tranşeele de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz.

Avansat la gr.de slt, în vara anului 1944, Nicolae Obreja a fost încadrat în funcția de comandant de pl. mitraliere în R.3 I.Moto Slatina, subordonat D.a 2-a I., din garnizoana Craiova. În dimineața zilei de 24 august 1944, slt. Nicolae Obreja a intrat în dispozitivul de luptă la Gura Ocniței, județul Dâmbovița, sprijinind companiile de puşcaşi din R.22 I.Târgovişte în atacul pe care l-a executat pentru înfrângerea grupării germane de pe Dealul Țuicani, precum şi împotriva coloanelor germane care încercau să se îndrepte spre Ploieşti.

În dimineața zilei de 26 august 1944, după ce inamicul a fost înfrânt pe Dealul Pleaşa, s-a declanşat atacul şi pentru ocuparea Dealului Țuicani. Acest atac al infanteriştilor a fost bine sprijinit de mitraliorii slt. Nicolae Obreja, care secerau cu sete rândurile duşmanului, aruncându-l în țărâna încinsă. Spre amiază, manevra executată de ostaşii R.3 Vânători Moto şi 22 I., de o parte şi de alta a dealului, s-a încheiat cu succes. Printre primele subunități ajunse pe deal se afla şi plutonul slt.Nicolae Obreja. Au fost capturați peste 120 de hitlerişti şi o însemnată cantitate de materiale de război. Succesul obținut de ostaşii români a permis Grupării Române „Moreni” să-şi intensifice atacul spre oraşul Moreni. În după amiaza zilei de 26 august atacul a fost reluat. După o scurtă pregătire de artilerie, mitraliorii slt.Nicolae Obreja au deschis focul. Nemții se repliau şi foloseau aruncătoarele de mine. Infanteriştii români urma să execute saltul cu plutonul de mitraliere, comandat de sublocotenentul Nicolae Obreja. Ordinul fusese dat. Însă, în plină mişcare, o salvă de branduri l-a surprins pe neînfricatul ofițer în picioare şi i-a curmat viața. Împreună cu el au murit şi trei ostaşi. Faptele de eroism ale ofițerului au fost elogiate de către colonelul Toma Zotter, şeful de stat major al Corpului 5 Teritorial Prahova, sublocotenentul fiind decorat, post-mortem, cu Ordinul „Coroana României”, clasa a V-a.[287]

Sublocotenent Neculai STĂNESCU

Neculai, primul fiu al familiei Stănescu, din Huşi, s-a născut la 6 dec. 1917. A copilărit şi absolvit şcolile primară şi gimnazială şi apoi liceul „Alexandru Ioan Cuza”, în oraşul Huşi. În toamna anului 1934 s-a înscris la Academia Comercială din Iaşi, pe care a absolvit-o cu rezultate bune în anul 1938. După absolvirea studiilor superioare, Neculai Stănescu a fost recrutat în Şcoala Militară O.Rez. nr. 2, din Bacău, pe care a absolvit-o în anul 1939, cu gr. de slt.

Începând din toamna anului 1939 Neculai Stănescu a lucrat la Serviciul Comercial din cadrul Societății de Transport din Iaşi. Întrucât în Europa începuse cel de al doilea război mondial, care reprezenta un grav pericol şi pentru România, sublocotenentul Neculai Stănescu s-a înscris voluntar în armată, la 15 ianuarie 1940, el fiind repartizat la R.25 I.„Mareşal Constantin Prezan” din Vaslui. Aici a fost numit în funcția de comandant de pluton recruț., Ofițerul a contribuit la instruirea lor atât în cazarmă, cât şi pe islazurile din Codăieşti, Soleşti, Valea Siliştei, Văleni, Moara Domnească, Moara Greci, Vaslui şi Munteni de Jos.

---

[287] Arh. Militare Române Piteşti, *Fond Memorii Bătrâni, Litera M, sublocotenenți*, Curent 977.

După răpirea Basarabiei de către Uniunea Sovietică, prin notele ultimative din 26 şi 28 iunie 1940, Partea operativă a R.25 I. a fost concentrată, împreună cu alte unități militare, la vest de Prut, pentru a preveni o invazie a armatei sovietice. R. 25 I.„Mareşal Constantin Prezan”, comandat de coloneii Vasile Dumitrescu şi Mihail Papadopol, subordonat D. 15 I. din Chişinău, a participat la luptele de eliberare a Basarabiei, de la 22 iunie 1941 şi până la 26 iulie 1941. Slt Neculai Stănescu a trecut Prutul, împreună cu ceilați camarazi, pe podul de la Albița, în 5 iulie 1941. Ostaşii regimentului au contribuit la eliberarea localităților Nemțeni, Lăpuşna, Bujos, Cătălui, Sabaciu, Chişinău, Căuşani şi Tighina. De la 8 august 1941 slt. Neculai Stănescu a participat la luptele din Operațiunea militară Odessa, din Ucraina. R.25 I.„Mareşal Constantin Prezan” a desfăşurat lupte extrem de grele la Grigoriopol, Catargi, Cubanca, Bălăceanu, Bujalâc, Blagodatnaia şi Krimidovka, sub comanda coloneilor Abrudan Constantinescu şi Scarlat Momiceanu. R.25 I.„Mareşal Constantin Prezan” a participat, de la începutul lunii august 1942 şi până la 2 februarie 1943, la crâncenele lupte de la Cotul Donului, unitatea suferind mari pierderi în oameni (morți, răniți şi dispăruți), mai ales după 19 nov.1942, când inamicul a dezlănțuit contraofensiva. Slt Neculai Stănescu a fost rănit mortal, în ziua de 20 nov.1942, în luptele extrem de dure cu inamicul. La începutul lunii ian.1943, părinții şi fratele său, Dumitru, au primit Extractul de Deces cu numele eroului slt Neculai Stănescu, decorat cu Ordinele „Coroana României” şi „Steaua României”.

Fratele său, Dumitru, născut în Huşi, în anul 1930, a absolvit şcoala profesională, el îmbrățişând meseria de frizer. În anul 1946 s-a mutat în Ploieşti unde s-a căsătorit, în 1947. După absolvirea şcolii de maiştri a lucrat ca maistru frizer. Din mariajul său s-a născut Eugen, în 24 iunie 1949. Nepotul eroului Neculai Stănescu a absolvit Liceul „Mihai Viteazu” din Ploieşti, în 1967, şi Facultatea de Istorie din Bucureşti, în 1973. După absolvire a fost angajat la Muzeul de Istorie şi Arheologie din Ploieşti. S-a căsătorit în 1975 cu Iulia Hagiu, absolventă al Facultății de Istorie din Bucureşti, soții Stănescu lucrând împreună la la Muzeul de Istorie şi Arheologie din Ploieşti.[288]

Sublocotenent Andrei COCUZ

Învățătorul Andrei Cocuz s-a născut la 27 iulie 1905 în localitatea Valea Siliştei, comuna Ştioborăni, județul Vaslui, localitate pe care a iubit-o foarte mult. Aici a educat şi instruit cu multă dăruire zeci de generații de copii. Părinții săi, Nicolae şi Anica, şi-au dat seama de timpuriu că, fiul lor are chemare pentru carte şi i-au asigurat condițiile materiale necesare în scopul instruirii la şcoala primară din localitatea natală şi apoi la Şcoala Normală de băieți din Vaslui. După absolvirea şcolii a obținut calificarea de învățător. În anul 1924 a satisfăcut stagiul militar cu termen redus, în cadrul Legiunii de Jandarmi din garnizoana Vaslui, fiind avansat, succesiv, până la gradul de sublocotenent.

Andrei Cocuz şi-a început cariera de învățător în anul 1925, în localitatea Valea Siliştei. Aici a fost şi director de şcoală, remarcându-se prin inteligență, exigență şi dăruire pentru meseria de dascăl şcolar. A instruit şi educat multe

[288] Profesor **Eugen Stănescu**, *memoriile unchiului* său.

generații de copii, unii plecați la cele veşnice, iar alții care trăiesc îşi amintesc cu drag de eforturile depuse în modelarea lor de către învățătorul Andrei Cocuz. În anii 1950-1953 a fost mutat la Şcoala din Ştioborăni. Şi foştii elevi de aici îşi amintesc cu respect de domnul Andrei Cocuz, ca de un bun cadru didactic.

Acuzat pe nedrept că în 1942, în timpul războiului, în calitate de comandant de pluton jandarmi în Compania de Jandarmi a D.15 I., a săvârşit crime de război, a fost ținut în detenție, timp de doi ani şi şase luni, în perioada 1953-1956, fără a fi judecat. A fost eliberat în anul 1956, primind scuze din partea organelor Ministerului de Interne.

În anul 1956, când i-am făcut o vizită la domiciliu, împreună cu Lulu Mazilu şi Mircea Ifrose (eu şi Lulu am fost elevi în Şcoala Militară de Ofițeri Radiolocație, iar paraşutistul Mircea la Şcoala Militară de O.I.), am rămas profund dezamăgiți de relele tratamente la care a fost supus fostul nostru învățător, în închisoarea de la Jilava. Avea picioarele umflate butuc şi respira foarte greu. Cu lacrimi în ochi ne-a rugat să nu povestim oamenilor despre suferințele sale zilnice îndurate în camera de tortură şi în cea de carceră, cu dimensiunile de 1 pe 2 metri, care avea introduse în pereți țevi cu apă rece.

La 15 sept.1956, Domnul Andrei şi-a reluat activitatea didactică la Şcoala din Moara Domnească şi a continuat la Corni-Albeşti. Şubrezit fizic şi demoralizat sufleteşte, bunul învățător s-a stins din viață la 26 oct.1969. A fost înmormântat în Cimitirul Eternitatea din Vaslui.

Andrei Cocuz a făcut parte dintr-o familie cu mulți copii: Emil, subofițer de jandarmi, Gheorghe, învățător, Eleonora, învățătoare (în prezent, decedată în Vaslui), Maria, Silvia, învățătoare şi Aglaea care a fost căsătorită cu preotul Vasile din Gugeşti, județul Vaslui. Învățătorul Andrei Cocuz s-a căsătorit în anul 1934 cu învățătoarea Zamfira Voloacă, născută la data de 5 martie 1911 în localitatea Păhneşti, comuna Arsura, județul Vaslui. După patru ani de ucenicie în localitatea natală, doamna Firița, l-a urmat pe tânărul Andrei la Valea Siliştei, împreună modelând sufletele copiilor. Din dragostea lor s-au născut cei doi copii: Eduard, născut la data 15 martie 1936, fost tehnician agronom la Întreprinderea de Protecție a Plantelor, decedat la 13 februarie 1985, şi Cocuța, născută la 4 octombrie 1937, inginer agronom la ASIROM, şef Serviciu Daune, în prezent pensionară. Doamna Firița a decedat la 20 septembrie 2002, şi este înmormântată în Cimitirul Eternitatea din Vaslui.[289]

Sublocotenent Rene GĂNESCU

Rene Gănescu s-a născut la 1 dec.1918, în satul Criveşti, fostul județ Tutova. Era ziua când peste 100.000 de români s-au adunat pe platoul de la Alba Iulia, pecetluind prin voința lor actul Unirii Transilvaniei cu România. Peste două decenii, Rene Gănescu a devenit un neînfricat zburător al aripilor româneşti. După absolvirea şcolii primare, a urmat Liceul Militar „General Makarovici”, din Iaşi, iar din 1937, în concordanță cu o mai veche dorință a părinților, Rene Gănescu s-a înscris la Facultatea de Drept, din Iaşi. Chemarea pentru explorarea înălțimilor azurii a fost mai puternică, decât dorința părinților de a-l vedea pe

[289] . Datele au fost asigurate de **Cocuța**, fiica învățătorilor Andrei şi Firița Cocuz.

fiul lor jurist. Drept urmare, după doi ani de facultate Rene Gănescu şi-a îndreptat paşii către Şcoala Militară O.Av. În anii 1939-1940 a frecventat cursurile şcolii de aviație, pe care a absolvit-o cu gradul de slt şi a fost repartizat la Flotila 5 Bombardament, din Braşov. Intrarea României în al Doilea Război Mondial, în anul 1941, l-a găsit pe slt.Rene Gănescu la Grupul 5 Bombardament, dispus pe aerodromul Ziliştea. De aici şi-a luat zborul zile în şir, el executând numeroase misiuni de bombardament asupra concentrărilor de trupe inamice din zona Basarabeasca şi Taraclia, asupra aerodromurilor din apropierea oraşelor Chişinău, Tighina şi Tiraspol, asupra trecerilor peste Nistru şi apoi dincolo de acesta, în lunile aug.-oct. 1941, în timpul luptelor din Operația militară de la Odessa. După câteva luni de război, în carnetul de zbor al slt Rene Gănescu erau înscrise 30 de misiuni îndeplinite şi un avion inamic doborât, victorie deloc neglijabilă pentru un pilot de pe un avion de bombardament. Cunoscutul publicist Ladmiss Andreescu scria în Revista „Aripi româneşti”, nr. 7, din februarie 1943: „*Curajul lui Rene Gănescu era recunoscut. Stau mărturie declarațiile acelora ce au luptat alături de el. Dacă ar fi să amintesc numai intervenția fericită pe care a avut-o, atunci când treizeci de avioane inamice RATA au atacat echipajul comandantului, pe care l-a degajat, picând ca un meteor asupra inamicului, salvându-şi comandantul şi ar fi suficient*”. Slt. Rene Gănescu a luat parte apoi la catastrofalele lupte de la Stalingrad, el fiind prezent la cele mai grele misiuni executate de grupul de bombardament din care făcea parte, în iarna anului 1941-1942. Într-una din acele misiuni, avionul său a fost prins într-un baraj de foc realizat de artileria antiaeriană sovietică şi incendiat. „*A căzut la datorie la numai cei 24 de ani pe care-i avea*, scria Ladmiss Andreescu, *aşa cum şi alți zburători români şi-au jertfit viața în acest război, pentru gloria aviației şi armatei române*”. Pentru curajul şi înaltul spirit de sacrificiu probate în luptele aeriene, la care a luat parte, slt.Rene Gănescu a fost decorat cu Ordinul „Coroana României”, în grad de cavaler, Ordinul „Virtutea Aeronautică de Război”în grad de cavaler. [290]

Sublocotenent Gheorghe MUNTEANU

Gheorghe Munteanu s-a născut la 12 mai 1915, în oraşul Bârlad. A copilărit şi absolvit şcoala primară, gimnazială şi liceul în oraşul Bârlad. Dând curs solicitărilor A.R. şi recomandărilor profesorilor săi, în anul 1936 s-a înscris la Şcoala Militară Ofițeri Aviație, pe care a absolvit-o în anul 1939, cu gradul de sublocotenent. Slt. Gheorghe Munteanu a participat la Campania Militară din Est, în calitate de pilot aviator, în cadrul Flotilei Observații, Esc. nr. 17. Ofițerul a executat peste 100 misiuni de luptă, începând din luna iulie 1941, la Orhei, Chişinău, Nicolaevsk, Dalnik, Tătarca, Odessa, în Peninsula Crimeea, în Peninsula Kerci, la Sevastopol, Harcov şi altele. În misiunea executată la data de 29 mai 1942 deasupra localității Mariopol, de pe țărmul Mării de Azov, în confruntarea cu trei avioane inamice, avionul pilotat de Gheorghe Munteanu a fost grav avariat, căzând înmunții Caucaz. Uriaşă jertfă, pentru-că tânărul aviator avea numai 27 de ani. Nu a avut timp să se bucure de binefacerile vieții şi ale

[290] Col. **Constantin Ucrain**, *Eroilor Aerului*, Ed. Pro Transilvania, București, 1999, pag. 107-108.

naturii. Pentru îndeplinirea misiunilor de luptă şi jertfa supremă, slt. Gheorghe Munteanu a fost decorat cu Ordinul „Coroana României”, cl. a V-a, în grad de cavaler, cu spade şi panglică de „Virtute Militară”, Ordinul „Virtutea Aeronautică de Război”, în grad de cavaler, Ordinul „Mihai Viteazu”, clasa a III-a, Ordinul „Crucea de Fier” germană, Ordinul „Crucea de Aur”, cu spade.[291]

Sublocotenent Toma RÂNZESCU

Sublocotenentul Toma Rânzescu a intrat în război la comanda Plt.2, Cp. a 2-a, din R.12 I.„Cantemir” Bârlad. În ziua de 26 oct.1942, în luptele din zona de sud-vest a Dealului Klețkaia, pe Don, plutonul a atacat cu măiestrie flancul rezistenței inamice, zdrobind-o printr-o scurtă luptă purtată cu grenade şi cu atac al baionetă. În acest mod, slt.Toma Rânzescu a înlesnit manevra concepută de către comandantul companiei.

În 28 oct.1942, inamicul a atacat puternic poziția de luptă ocupată de plt. comandat de slt. Toma Rânzescu, omorându-l pe fratele său, cap. Ioan Rânzescu, care comanda o grupă din cadrul plutonului. Slt. Toma Rânzescu, cu sufletul zdrobit de durere, s-a recules şi a sărutat fratele mort, jurându-i să-l răzbune, după care, în fruntea plutonului, a dezlănțuit un contra-atac viguros, prin care a nimicit o parte din bolşevici, iar pe restul i-a pus pe fugă. În timpul în care slt. Toma Rânzescu îi urmărea cu foc ucigător pe inamici, care fugeau îngroziți, un proiectil a sfărâmat capul bravului ofițer, care s-a prăbuşit în mijlocul ostaşilor săi dragi. Documentele din Arhivele Militare consemnează faptul că cei doi frați Rânzescu, născuți în satul Raiu, com. Blăgeşti, jud.Tutova, au fost înmormântați în aceeaşi groapă, în Cimitirul de la Gronki, pe Don.

Pe crucea lor comună s-a scris: „*Sublocotenentul Toma I. Rânzescu şi caporalul Ioan I. Rânzescu, doi frați care n-au ştiut decât să lupte şi să moară pentru patrie (29.10.1942). Față de sublimul eroism, înaltul spirit de sacrificiu şi tăria de caracter a sublocotenentului Toma Rânzescu, cu onoare vă rog să interveniți pentru aprobarea decorării. Comandantul R.12 I.„Cantemir”, lt.col. Ioan Botea*”.

Comandantul R. 12 I. „Cantemir” Bârlad, prin Raportul nr. 14.918, din 15 iulie 1944, adresat comandantului D.a 13-a I.Ploieşti, căruia i se subordona atunci, specifica: „*Am onoarea să susțin cu toată convingerea propunerea la decorare cu Ordinul „Mihai Viteazu” clasa a III-a, post-mortem, a sublocotenentului în rezervă Toma Rânzescu din acest corp*”.

După consumarea acestui episod tragic, comandantul D. a 13-a I. Ploieşti a intervenit la comandantul C.4 A., cu raportul din 10 august 1944: *Am onoarea a înainta raportul de față al comandantului R. 12 I.„Cantemir”, rugându-vă să binevoiți a-i da curs ierarhic, fiind în totul de acord cu propunerea sa. Comandantul D. a 13-a I., general Gheorghe Ionescu-Sinaia*”.[292]

Sublocotenent Vasile ADAM

---

[291] **Oltea Răşcanu-Gramaticu**, *Bârladul şi gloria militară,* Editura PIM, Iaşi, 2013, pag. 442.

[292] 1. Arh. Militare Române Piteşti, *Fond Div. 13 Inf., curent 2810, Dosar 29.*

2. Datele au fost culese de cercetătorul **Cornelia Ghinea** din Piteşti.

S-a născut la 22 oct.1922 în comuna Tanacu, județul Vaslui, din părinți agricultori, cu dragoste de pământ. A absolvit şcoala primară în localitatea natală şi 4 clase gimnaziale în Huşi. La 1 nov.1942 Vasile Adam a fost încorporat la R.25 I.„Mareşal Constantin Prezan” din Vaslui, în Centrul de Instrucție Divizionar (se instruiau tineri din R.25 I. Vaslui, R.12 I. Bârlad şi R.10 Vânători/I.Chişinău).

La 1 nov.1943 s-a înscris la Şcoala de Subofițeri I.Radna, comandată de col. (ulterior general) Alexandru Petrescu. Fiind un elev silitor a fost avansat până la gradul de sergent. Şcoala militară a participat la alungarea trupelor germane de pe aerodromul din Arad, la sfârşitul lunii august 1944. La 11 septembrie Şcoala Militară a fost transformată în unitate operativă- „Detaşamentul Păuliş” -contribuind la apărarea Defileului Mureşului, în zona Păuliş-Ghioroc-Miniş-Cuvin, pe unde au încercat să pătrundă, spre centrul țării, trupele horthyste şi germane. Din acest detaşament a făcut parte şi Cp.a 7-a, comandată de căpitanul Aurel Popescu, plutonul comandat de slt. Ovidiu Constantinescu şi grupa comandată de elevul sg. Mihai Popescu, din care făcea parte şi Vasile Adam. Grupa a susținut Cp.a 5-a, comandată de căpitanul Ioan Fătu, pe malul Mureşului. În toiul luptelor, grupa din care făcea parte Vasile Adam a luat prizonieri 2 soldați horthyşti, pe care i-a predat la companie. Pentru curajul dovedit în lupte Vasile Adam a fost decorat cu medalia „Bărbăție şi Credință”, cu spade, clasa a III-a. Absolvind Şcoala Militară, la 15 martie 1945, a fost avansat la gradul de sergent-major (rz.) şi repartizat la R.40 I. Medgidia. La 5 mai 1945 a fost lăsat la vatră. După lăsarea la vatră, Vasile Adam a urmat cursurile Şcolii Tehnice Sanitare, fiind asistent principal de statistică la Centrul Sanitar Antiepidemic şi apoi la Direcția Sanitară a județului Vaslui, de unde a ieşit la pensie, în 1986. Din 1991 şi până în 2003 a lucrat în Biroul Executiv al A.N.V.R. Vaslui. Este căsătorit şi are trei copii : o fiică, profesoară, şi doi fii, ofițeri în armata română.

Plutonier-adjutant Vasile SCRIPCARU

Vasile Scripcaru s-a născut în Lunca Prutului, județul Fălciu (în prezent județul Vaslui). El a învățat de mic copil că viața este o continuă luptă cu greutățile. Vasile a simțit din plin aceste necazuri când a fost nevoit să muncească alături de mama suferindă, rămasă văduvă de timpuriu, pentru a-şi procura cele necesare traiului. Anii au trecut şi după ce a absolvit 7 clase a muncit câțiva ani buni ca ucenic la C.F.R., în depoul de la Galați, unde Vasile Scripcaru a îndeplinit cinci ani funcția de fochist şi apoi a ajuns mecanic de locomotivă. În dogoarea cuptorului supraîncălzit sau în lungile călătorii cu trenul, Vasile Scipcaru desena peisaje şi caricaturi. Adesea mărturisea colegilor din depou că ar dori să ajungă aviator. Pasiunea pentru aviație l-a făcut pe Vasile Scripcaru să se înscrie la Şcoala Militară de Aviație Tecuci, unde a înfruntat cu stoicism greutățile vieții de aviator. Curajos şi perseverent, el a înțeles că pentru a stăpâni sutele de cai putere în spațiul necuprins al văzduhului, este necesar să muncească cu multă râvnă. După absolvire, Vasile Scripcaru a reuşit să devină pilot pe avioanele de vânătoare.

Dotat cu calități de bun pilot, Vasile Scripcaru a zburat pe avioanele de vânătoare, de producție românească, IAR-80 şi IAR-81. Evenimentele de la 23 august 1944 l-au găsit pe Vasile Scripcaru pe aerodromul din Bacău, care era înțesat cu aviatori germani. Avionul său se afla în hangar, pentru reparații. Primind ordin să se replieze pe aerodromul din Craiova, în mintea lui Vasile Scripcaru a încolțit un gând: să înşele vigilența santinelelor germane şi să zboare cu un avion german. Deşi nu făcuse nici o oră de pilotaj pe un avion de asalt în picaj de tipul „Stukas", subofițerul a pus ochii pe un avion, aproape nou. S-a furişat până sub aripa avionului vizat, a împins calele de la roți, a înlăturat husele de pe motor şi carlingă şi, cu o agilitate de pisică s-a strecurat în carlinga avionului. Nu departe de avion o patrulă germană îşi făcea rondul obişnuit, fără să bănuiască ce meşterea, cu sufletul la gură, Vasile Scripcaru.

După ce a identificat mecanismele de bord, Vasile Scripcaru a aşteptat nerăbdător ambalarea motorului. După câteva clipe de aşteptare aparatul a început să vibreze şi motorul să duduie puternic. Până când s-a dumirit santinela germană, Vasile Scripcaru a scos avionul pe pistă, a rulat cu atenție şi, în cele din urmă, s-a desprins de pe pământ. Cele câteva focuri de armă trase de santinelă au alarmat garda aerodromului care, a privit îndelung după temerarul pilot. Planul conceput şi executat cu sânge rece şi curaj de subofițerul Vasile Scripcaru a reuşit pe deplin. După câteva ore de zbor, avionul a aterizat pe aerodromul din Craiova, surprinzându-i pe piloții de pe aerodrom cu reuşita sa ieşită din comun.

Din acea zi, Vasile Scripcaru a fost prins în mrejele unei noi pasiuni. Odată cu constituirea Corpului Aerian Român, la 1 sept.1944, pl.adj. Vasile Scripcaru a fost trecut pe un avion de asalt, el aducându-şi o meritorie contribuție la distrugerea mijloacelor de luptă germane în timpul luptelor de eliberare a nordului Transilvaniei. Aflându-se cu escadrila pe un aerodrom de campanie de pe teritoriul Ungariei şi aflând de prăbuşirea unui coleg, Vasile Scripcaru şi-a exprimat o dorință: „*Eu n-am să cad niciodată. Îmi este dragă țara ca lumina soarelui, casa unde m-am născut. Mă aşteaptă mama şi trebuie să mă întorc*". Cu aceste gânduri a decolat, ori de câte ori pleca în misiune. Vasile Scripcaru nu şi-a putut îndeplini angajamentul. La începutul lunii ianuarie 1945, escadrila din care făcea parte se afla pe un teren amenajat pentru zbor, lângă oraşul Miscoltz. Pl.adj. Vasile Scripcaru a executat o grea misiune, asupra unor coloane inamice de pe teritoriul Cehoslovaciei. Aparatul, avariat de artileria antiaeriană inamică, l-a adus greu la aerodrom. Pilotul a încercat să ajungă la sol fără trenul de aterizare. Avionul s-a răsturnat, înfigându-se în pământul înghețat şi acoperit de zăpadă. Pl.adj. Vasile Scripcaru a fost înmormântat în Cimitirul Eroilor din Miscoltz, din Ungaria, ca o mărturie a jertfelor de sânge date de ostaşii români pentru grabnica eliberare a populației maghiare de sub dominația horthyistă şi fascistă. Eroul român a fost decorat cu Ordinul „Virtutea Aeronautică de Război", cu spade, şi Medalia „Virtutea Militară de Război", clasa a II-a..[293]

Plutonier-adjutant Constantin URSU

---

293 General de divizie dr. **Neculai Stoina**, colonel dr. **Constantin Ucrain**, *Eroi au fost, eroi sunt încă,* Editura Pro Transilvania, Bucureşti, 2000, pag. 139-142.

Constantin Ursu s-a născut la 16 mai 1917 în satul/comuna Bogdănița, județul Tutova, azi județul Vaslui. Localitate de răzeşi care se regăseşte, ca denumire, în documente din vremea lui Ştefan cel Mare. De pe aceste meleaguri s-au ridicat multe personalități în timp: academicianul medic Vasile Răşcanu, academicianul matematician Gheorghe Vrânceanu, profesor universitar matematician Aurel Răşcanu, miniştrii: ing.Duitru Bejan, ing. Vasile Giurcanu, profesori, ingineri, economişti, medici. Constantin Ursu după absolvirea a 7 clase primare, în localitatea Bogdănița, a lucrat alături de părinți în gospodăria proprie. În 1937 Constantin Ursu a fost încorporat în R.3 Roşiori „Alba Iulia", din Bârlad. Din perioada instruirii soldatul, s-a remarcat prin seriozitate şi disciplină, străduindu-se să fie, printre primii, la programul desfăşurat pe terenurile de instrucție din cazarmă şi din afara cazărmii, în însuşirea prevederilor regulamentelor militare şi îngrijirea cailor din dotarea unității.

La sfârşitul anului 1940 s-au adus unele modificări cavaleriei. Diviziile au fost înlocuite cu brigăzile de cavalerie. Astfel, R.2 Rş. Bârlad a fost mutat la Timişoara, în subordinea Bg.1 Cav. Arad. R.3 Rş.Bârlad a fost mutat la Turnu-Severin, în subordinea Bg.a 9-a Cav. Lugoj. Avansat până la gradul de sergent, în anul 1940, şi numit furier de unitate şi comandant de grupă, Constantin Ursu a participat, alături de ceilalți ostaşi din R.3 Rş., la luptele din Operațiunea Militară Odessa. La 12 august 1941 regimentul a traversat râul Nistru, în avangarda Bg.a 9-a Cav. Lugoj. Ostaşii roşiori au participat la luptele crâncene de la Grigoriopol, Mihailovka, Catargi, Bogdanovka, Semiatovschi, Pavlinka, limanul Pavlinka, limanul Adjalik şi Budinovka. În aceste lupte, R. 3 Rş. i-a pierdut pe toți comandanții de divizioane şi un mare număr de călăreți. Ca urmare a pierderilor suferite, la 31 august 1941, regimentul a primit misiunea de supraveghere a litoralului Mării Negre. La 15 martie 1942 s-au constituit, din nou, d.de cav. Astfel bg. de la Lugoj s-a transformat în D.a 9-a Cav. Lugoj.

După victoria armatei române la Odessa, R.3 Roşiori „Alba Iulia" a îndeplinit, până la sfârşitul lunii iunie 1942, misiuni de supraveghere, ordine şi pază interioară în județele Balta, Râbnița, Moghilev şi Ianpol. În luna iulie 1942, sub comanda col. Grigore Negoiescu, unitatea a intrat în bivuac la ferma de pe limanul Bugului, în apropiere de Voroşilovka. De la 28 iulie 1942, R.3 Roşiori „Alba Iulia" a făcut deplasarea de la Nicolaev, la Mariopol şi Marea de Azov, unde a executat misiuni de pază. Până la sfâşitul anului 1942 R.3 Roşiori a desfăşurat grele lupte în munții Caucaz, îndeosebi împotriva partizanilor sovietici. În anul 1943 unitatea a desfăşurat lupte în Caucaz şi Crimeea, pe calea de înapoiere pe frontul din Moldova. De la sfârşitul lunii aprilie 1944 unitatea s-a retras, prin lupte, pe frontul din Basarabia. La 22 aug.1944, unitatea a trecut Prutul, deplasându-se, prin Muntenia şi Oltenia, spre Banat, unde a ajuns la 5 sep.1944.

Reîncadrat în D. a 9-a Cav. Lugoj şi C.7 A. Timişoara, R. 3 Roşiori „Alba Iulia" a participat, de la 5 oct.1944, la eliberarea Ungariei. Unitatea a intrat în Budapesta la 1 ian.1945. După eliberarea Ungariei, R. 3 Roșiori a participat, de la 15 ian.1945, la eliberarea Cehoslovaciei, ajungând la 80 km de Praga.

Înapoindu-se în august 1945, R.3 Roşiori s-a stabilit definitiv în garnizoana Arad. La 5 august 1945, D.a 9-a Cav. prin Ordin al S.M.G. al A.Române, a fost transformată în Centrul de Instrucție al Cavaleriei, iar R 3 Roşiori Arad a devenit Regimentul Centrului de Instrucție al Cavaleriei.

Pentru comportarea eroică în luptele de pe fronturile de Est şi de Vest, sg Constantin Ursu a fost distins cu: Medalia „Bărbăție şi Credință”, clasa II-a (în numele Majestății sale, Regele Mihai I, şi a Ordinului conducătorului statului, mareşalul Ion Antonescu, nr. 10.005, din 2 aprilie 1943, pentru devotamentul şi coştiinciozitatea de care a dat dovadă în războiul contra Uniunii Sovietice), Medalia „Bărbăție şi Credință”, clasa I-a (în numele Majestății sale, Regele Mihai I, şi a Ordinului conducătorului statului, mareşalul Ion Antonescu, nr. 18.106, din 18 februarie 1944, pentru devotamentul şi curajul de care a dat dovadă în războiul contra Uniunii Sovietice), Medalia „Serviciul Credincios”, clasa a III-a, cu spade (prin Înaltul Decret Regal, nr. 2.256, din 20 iulie 1945), Medalia „Eliberarea de sub jugul fascist” (1948) şi Medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial 1941-1945” (1994).

În luna oct.1945, sergentul Constantin Ursu a fost lăsat la vatră şi s-a înapoiat în localitatea natală. Deşi a primit propunerea să se angajeze în armată, în calitate de subofițer, tânărul rezervist şi-a reînceput activitatea în gospodăria părintească, sprijinind-o pe mama văduvă şi pe frații şi surorile mai mici. La data de 1 februarie 1948 s-a căsătorit. Bravul veteran al celui de al Doilea Război Mondial a fost avansat în rezervă de către A.N.V.R. până la gradul de pl.adj.

Împreună cu familia, rudele şi consătenii săi, Constantin Ursu a îndurat necazurile de ordin economic şi social din acea perioadă: seceta din anii 1946-1947, când a fost nevoit să meargă în Oltenia, pentru a procura cereale, în schimbul diverselor lucruri din gospodărie şi înscrierea în Tovărăşia Agricolă şi apoi în Cooperativa Agricolă de Producție, forme specifice muncii în comun a pământului, importate din Uniunea Sovietică. În iarna grea dintre anii 1953-1954 a urmat cursurile de brigadier agricol, la Şcoala Agricolă din Iaşi. De la înființarea Cooperativei Agricole de Producție a lucrat în legumicultură şi zootehnie, precum şi în gospodăria proprie.

Din anul 1974 Constantin Ursu a fost angajat cantonier la Direcția Județeană Drumuri şi Poduri Vaslui, el coordonând şi muncind efectiv la extinderea şi întreținerea drumului Bogdănița-Băcani, spre oraşul Bârlad. Constantin Ursu a fost pensionat în anul 1985. S-a înțeles foarte bine cu soția sa Elena, născută Munteanu, împreună având trei copii: Neculai (născut la 19 ianuarie 1950, absolvent al Facultătății de Electrotehnică din Iaşi, are doi copii: Iulian-Nicolae şi Cristian-Costin), Niculina (căsătorită Dragomir, inginer textilist, are doi copii: Irina-Mihaela şi Silvia-Andreea) şi Constantin (inginer mecanic, are doi copii: Alexandru-Constantin şi Dragoş-Daniel).[294]

Plutonier-major Grigore DUMITRACHE

[294] 1. Arhivele Militare Piteşti, *Fond Registre Matricole, Contigentul 1939.*
2. Col. (rtr.) **C-tin Chiper**, *Cronica militară a jud. Vaslui,* Editura PIM, Iaşi, 2012, pag. 113-9

Născut în 1919, în Bârlad, localitate cu vechi tradiții culturale şi istorice, Grigore Dumitrache provine dintr-o familie cu mari greutăți materiale. A fost primit copil de trupă în 1931, la R.2 Roşiori „Prunaru" din Bârlad. Învățând tainele milităriei în paralel cu continuarea pregătirii de cultură generală, la data de 3 martie 1939 s-a înscris, ca voluntar, în R. 2 Roşiori „Prunaru" din Bârlad, şi a fost repartizat la Esc. Specialități şi instruit în funcția de telefonist. Începutul campaniei militare din est, la 22 iunie 1941, îl găseşte pe Grigore Dumitrache în R.2 Roşiori „Prunaru", din D.1 Cav. A participat la eliberarea Bucovinei de Nord şi a Nordului Basarabiei.

Din aprilie 1942, sld. Grigore Dumitrache a fost mutat, la R.10 Cl. Sebeş, din D.18 I., aflată pe frontul din Crimeea. A participat la luptele de la Simferopol, Feodosia, Baccisarai şi Sevastopol. În luptele desfăşurate pentru cucerirea fortăreței Sevastopol, îngenunchiată la 4 iulie 1942, unde fiecare metru pătrat de pământ a fost stropit cu sânge şi frământat de bombe şi obuze, fr Gr. Dumitrache a fost rănit în zona abdomenului, fiind scos temporar din luptă. Pentru curaj şi vitejie a fost decorat, prin O.de Zi nr. 49, cu medalia „Bărbăție şi Credință", clasa a II-a.

Cu aceeaşi unitate a participat la luptele de pe frontul Don-Stalingrad. Contraofensiva armatei sovietice, declanşată la 19 nov.1942, l-a găsit pe fruntaşul Grigore Dumitrache în dispozitivul de luptă din fața Stalingradului. Rănit la cap şi la un ochi, în ziua de 20 noiembrie, a fost internat în Spitalul Militar de Campanie din oraşul ucrainian Zaporoje. Împreună cu un grup de ostaşi germani a fost evacuat, pe calea aerului, la Zurich, în Elveția, înapoindu-se în țară, în aprilie 1943. După o perioadă grea de convalescență, caporalul Grigore Dumitrache s-a prezentat la R.10 Cl., care se retrăgea prin lupte. Depăşind Nistrul el a înțeles, împreună cu camarazii săi, că pentru armata română războiul nu mai avea nici un sens. Caporalul Grigore Dumitrache a participat şi la campaniile militare din vest, cu aceeaşi unitate militară. Făcând parte din grupul de cercetare a participat la luptele pentru eliberarea Transilvaniei de nord, din zonele: Oarba de Mureş, Valea Arieşului, Apahida, Dragu, Unguraş, Zalău şi Valea lui Mihai. În luptele de la Carei a fost rănit la ambele picioare. Pentru actele de bravură săvârşite în timpul luptelor a fost decorat cu medalia „Serviciul Credincios", clasa a III-a. Externat din Spitalul Militar Braşov, sergentul Dumitrache s-a înapoiat pe front şi a participat, cu Grupul 18 Cavalerie, la luptele din Ungaria şi Cehoslovacia. Rănit, în ziua de 3 martie 1945, în zona satului Plin, din Munții Tatra, a fost internat în Spitalul Militar din Mischoltz. În urma acestor acte de vitejie a fost decorat cu medalia „Virtutea Militară", clasa a III-a. Revenit în țară, la R.10 Călăraşi Sebeş Alba, a fost demobilizat la 23 octombrie 1945. După trecerea în rezervă, Gr. Dumitrache a lucrat în domeniul construcțiilor. A fost avansat treptat la gr. de sergent-major (1990), plutonier (1995) şi plutonier-major (2000). A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945".[295]

Plutonier-major Gheorghe CHIPER

[295] Datele culese de col. (ret) **Elisei CUCU**, A.N.C.E. Bârlad.

Gheorghe Chiper s-a născut în satul Valea Siliştei, comuna Ştioborăni, din județul Vaslui, la 9 dec.1899. Valea Siliştei a fost atestată documentar, în calitate de cătun, în anul 1800 şi la 15 august 1854 s-a transformat în sat independent, care a fost însumat comunei Ştioborăni, din anul 1865 până în 1925, când a fost însumat la comuna Bouşori. Din anul 1939 Valea Siliştei a revenit la comuna Ştioborăni. Prin reorganizarea administrativă din anul 1968, comuna Ştiobărăni s-a desființat, localitățile Ştioborăni şi Valea Siliştei fiind arondate comunei Soleşti. Gheorghe Chiper a fost primul fiu dintre cei 5 copii ai lui Vasile şi ai Mariei Chiper. A copilărit în localitatea natală, în perioada jocurilor cu copiii, dar şi de îngrijire a animalelor din gospodăriea proprie a familiei. Sub îndrumarea şi instruirea învățătorului Ion Comănescu a absolvit 5 clase primare în 1912. Şcoala funcționa într-o casă închiriată. Sub îndrumarea acestui învățător a făcut excursii la locurile istorice din vecinătate: Movila lui Burcel, Dealul Mănăstirii din Livezi, Mănăstirea din Ştioborăni, sfințită la 25 februarie 1480, în prezența domnitorului Ştefan cel Mare. Din foaia matricolă rezultă că a fost un elev inteligent, clasându-se al doilea din cei 9 absolvenți. Participarea tatălui său la cel de al doilea război balcanic, de la 23 iunie – 31 august 1913, cu R.VII „Racova" nr. 25 I. Vaslui şi la războiul de întregire statală şi națională, din 1916-1919, cu R.65 I. Vaslui (dublura R 25 I. Vaslui), l-au marcat puternic pe tânărul Ghiță. În timp ce tatăl său era pe front, Ghiță, împreună cu mama şi cu surorile sale, Maranda şi Anica, rezolvau treburile gospodăreşti şi se ocupau de creşterea copiilor mai mici: Ioan şi Constantin. Tatăl său, care s-a remarcat în luptele crâncene de la Mărăşeşti, în vara anului 1917, a fost decorat cu medalia „Bărbăție şi Credință", clasa a II-a.

Gheorghe Chiper, devenit adolescent, a fost încorporat, la data de 16 noiembrie 1920, pentru a satisface serviciul militar în cadrul R.„Racova" 25 I.Vaslui. Robust, echilibrat psihic şi inteligent s-a adaptat uşor serviciului militar, remarcându-se, aşa cum a fost notat în Foaia Matricolă nr. 87, *„în cunoaşterea regulamentelor militare, în executarea probelor practice pe câmpul de instrucție şi la şedințele de educație".* Cu ajutorul comandanților de pluton şi de companie şi-a împrospătat şi aprofundat cunoştințele de istorie şi geografie, îndeosebi la aplicațiile practice şi la manevrele militare desfăşurate în luncile Vasluiului şi Bârladului. Comandanții săi i-au apreciat eforturile şi rezultatele obținute în procesul de instrucție, avansându-l succesiv la gr. de fr. (15 aprilie 1921), caporal (1 mai 1922) şi sg. (1 oct.1922). La 1 nov.1922, sg Gheorghe Chiper a fost trecut în rezervă. Înapoiat la vatră, Gheorghe s-a căsătorit, la 30 septembrie 1923, cu Catinca Arhire, din satul Valea Siliştei, comuna Ştioborăni, județul Vaslui. Sergentul Gheorghe Chiper a fost concentrat la 1 octombrie 1925 şi, după patru luni de instrucție, a fost angajat sergent instructor în cadrul Regimentului 85 Infanterie Oradea. La 20 octombrie 1926, sg. Gheorghe Chiper a primit aprobarea să urmeze cursurile Şcolii Militare de Subofițeri I. din Oradea, pe care le-a absolvit la 1 iulie 1927, clasându-se al cincilea din cei 95 cursanți, fiind avansat la gradul de sg.mj. După absolvirea şcolii s-a înapoiat la R.85 I. Oradea, acolo fiind numit în funcția de comandant pluton recruți. În acelaşi timp s-a pregătit şi a absolvit trei clase gimnaziale, ajungând la 8 clase absolvite. În frumosul oraş ardelenesc, subofițerul Gheorghe Chiper s-a împlinit profesional însă, dorind să se apropie de rude, la insistențele soției a solicitat

mutarea în garnizoana militară din Bârlad. La data de 1 nov.1928 i-a fost aprobat raportul de mutare la Depozitul de Muniții din Bârlad, în funcția de ajutor al şefului Serviciului Cazarmare. Avansat la gr. de plt., la 3 ianuarie 1930, Gheorghe Chiper a fost trimis la cursurile de perfecționare pentru cunoaşterea şi exploatarea armamentului, precum şi la cele pentru protecția împotriva gazelor. Înapoiat în cazarmă, la 1 aprilie 1930 a fost numit în funcțiile de comandant al plutonului nr. 2 militari în termen şi plutonier cu administrația companiei.

În 1933 subofițerul a urmat cursul de perfecționare pentru obținerea gradului de plutonier-major, pe care l-a absolvit cu calificativul general „bine". Timp de opt ani, în perioada 1934-1942, plutonierul-major Gheorghe Chiper a îndeplinit funcțiile de comandant de pluton militari în termen şi plutonier cu administrația companiei. La 22 iunie 1941 a fost mobilizat pe loc, în garnizoana militară Bârlad. Întrucât Depozitul Militar de Muniții Tighina (Bender) avea deficit de cadre militare, la 15 iunie 1942 a fost numit în funcțiile de comandant de pluton militari în termen şi plutonier cu administrația companiei din această unitate. Plutonierul-major Gheorghe Chiper a fost mutat, la 24 august 1943, la B. 944 Independent I., din Centrul de Instrucție „Sărata-Basarabia", în funcția de comandant de pluton mitraliere. Unitatea participase până atunci la luptele de la Stalingrad şi Krasnodar şi se afla pe malul Mării Azov. Plt.mj. Gheorghe Chiper a participat la luptele desfăşurate în zona Mării Azov. La data de 10 octombrie 1943 s-a retras în Peninsula Crimeea.

Ofensiva declanşată de armata sovietică în Crimeea, la 8 aprilie 1944, a obligat trupele germane şi române să se retragă treptat din zonă. Începută la 12 aprile 1944, acțiunea de retragere s-a încheiat la 13 mai 1944. În 12 aprilie 1944, în învălmăşeala produsă de atacurile trupelor sovietice, mai mulți luptători din B 944 I. Independent au fost dați dispăruți, între ei fiind şi Plt.mj. Gheorghe Chiper. Deoarece nu s-a mai aflat nimic despre el, Centrul Militar Teritorial Tutova (Bârlad) l-a radiat din evidență, la 18 februarie 1945, şi a comunicat datele soției sale. În 23 aprilie 1945, fostul comandant de companie mitraliere din B.944 Independent, deplasându-se la Bârlad, i-a comunicat soției lui Gheorghe Chiper că a fost martor la căderea soțului său în lupte, în Ucraina. Pentru comportarea eroică în război a fost decorat, post – mortem, cu „Serviciul Credincios" clasa a III-a şi „Bărbăție şi Credință", clasa a II-a. Nu a avut copii, însă surorile, frații şi numeroşii nepoți şi strănepoți îi păstrează o frumoasă amintire, numele fiindu-i înscris pe placa comemorativă aşezată pe troița din curtea bisericii „Sfântul Nicolae" din localitatea natală, Valea Siliştei.[296]

Plutonier-major Zaharia Voiculescu

Zaharia Voiculescu s-a născut la 30 ianuarie 1915 în localitatea Cârja, județul Fălciu (în prezent jud. Vaslui), fiind primul din cei trei fii ai familiei Lazăr şi Maria care au participat la războiul pentru reîntregirea țării, după rapturile din trupul României în anul 1940. Zaharia a copilărit şi absolvit şcoala primară în localitatea Cârja. În anul 1937, Gh. Zaharia a fost încorporat pentru

[296] Arhivele Militare Române Pitești, *Fond Memorii Bătrâni, Curent 87.*

satisfacerea stagiului militar, în R.27 Obuziere din Ismail. După satisfacerea stagiului militar, cap Gh. Voiculescu a fost recrutat la Şcoala de subofiţeri Jandarmi din Drăgăşani, pe care a absolvit-o cu rezultate bune şi a fost repartizat la Postul de jandarmi din comuna Sarmisegetuza, judeţul Hunedoara, lucrând până la 1 oct.1944. La 1 oct.1944, sg.mj. Gheorghe Voiculescu a fost concentrat în Cp. de poliţie a D.3 Munte, comandată de gl Leonard Mociulschi. Împreună cu ceilalţi camarazi din companie, tânărul Zaharia Voiculescu a participat la menţinerea ordinii interioare din Ardealul de Nord şi apoi în localităţile din teritoriul ocupat de divizie. Primul contact al militarilor poliţişti cu inamicul s-a produs în localitatea Lunca, unde au participat la contraatacul pentru eliberarea oraşului Beiuş, acţiune la care au participat vânătorii de munte români şi trupele ruseşti. În continuare lupte foarte grele s-au desfăşurat pentru eliberarea oraşului Oradea, puternic apărat de nemţi cu tancurile şi artilerie grea. Leonard Mociulschi pentru a sparge apărarea a folosit ostaşii din B. de moţi „Avram Iancu", format din ostaşi de la câmpie din Muntenia, pentru-că adevăraţii moţi au murit în Crimeea. Pe frontul din Ungaria, sg-maj. Zaharia Voiculescu a îndeplinit misiuni de curier, asigurând legătura prin corespondenţă între Comandamentele române şi sovietice, traversând terenul minat, desfundat de ploi, lapoviţă şi ninsoare. În luna decembrie s-a înbolnăvit şi o bătrână din Mischolz a jutat pe toţi poliţiştii din companie, oferindu-le căldură, ceaiuri fierbinţi şi medicamente oferite de două asistente sanitare de la Spitalul din oraş. De la 1 ian.1945, efectivele D. 3 Munte, comandată de gl Leonard Mociulschi au luptat în munţii din Cehoslovacia, în condiţii dure de climă, la care au participat cu dăruire şi poliţiştii militari români, care au intervenit oportun în luptele de la Zvolen, Banska Bystrica, până la Brno.

Ostaşii vânători şi poliţişti s-au confruntat cu mari oprelişti şi în lunile din primăvara anului 1945, când apele învolburate ale râurilor, rezultate din topirea zăpezilor şi ploiele care cădeau destul de des, îi forţau să-şi sporească eforturile pentru a le învinge, în ciuda diminuării forţei fizice. Înainte de a ajunge la Brno, în 3 mai 1945, poliţistul Zaharia Voiculescu a fost avansat la gr. de plt. şi a avut nenorocul să fie rănit de o schijă de obuz în umărul stâng. Totuşi viaţa i-a fost salvată de o piatră km, care l-a adăpostit. Pe partea opusă a pietrei km, ostaşul brancadier a numărat şapte schije, care sigur îi luau viaţa, dacă le primea în corp. Ziua de 9 mai 1945 l-a găsit pe plt Zaharia Voiculescu pe un pat de spital din orăşelul Strajniţe. La apariţia zorilor, în piaţa din faţa Spitalului a apărut o fanfară şi mulţi oameni, care-şi exprimau bucuria de a fi scăpat de război şi scandau cuvinte de mulţumire: Vivat România! Român brat (frate)! Fanfara a interpretat o horă românească şi răniţii care se puteau mişca au coborât la horă. Au apărut femei şi fete cu flori, oferindu-le ostaşilor români şi toţi plângeau de bucurie.

În 15 mai 1945, plt Voiculescu a plecat în ţară cu un tren militar sovietic. S-a prezentat la sediul D.3 Munte şi apoi la Postul de poliţie din Sarmisegetuza, jud. Hunedoara. Pentru participarea la război, plt.mj. Zaharia Voiculescu a fost decorat cu Medalia „Serviciul Credincios", clasa a III-a cu spade. Plt.mj. Zaharia Voiculescu şi-a notat în carneţelul personal, care se află la fratele Gheorghe că a

avut relații bune de colaborare cu ostaşii sovietici. Prizonierii germani implorau pe polițiştii români să nu-i cedeze ruşilor, pentru-că au aflat de duritatea cu care erau tratați în lagărele sovietice. Armata română a avut bune relații cu populația civilă din Ungaria şi din Cehoslovacia, fiind ajutată să culeagă informații şi să procure hrană şi medicamente. Şi ostaşii români ajutau populația civilă cu mâncare de la cazan, să repare unelte din gospodăriile proprii şi uneori şi la lucrări agricole. Ajuns la postul de poliție, Plt.mj. Zaharia Voiculescu a primit misiunea să cerceteze împreună cu alte persoane atrocitățile şi fărădelegile săvârşite de guvernul lui Micloş Horthy în Ardeal, după Dictatul de la Viena. Întrucât procuratura generală l-a acuzat de duritate şi i-a indicat să întocmească raportul după un anumit tipic, Zaharia Voiculescu a refuzat şi a fost trecut în rezervă. După trecerea în rezervă, Zaharia Voiculescu a lucrat în construcții, în oraşul Bârlad. A scris o carte de viersuri, intitulată „Drumuri de seară" şi o carte de proză „Dinții timpului".

Zaharia Voiculescu se odihneşte în Cimitirul „Eternitatea", nepoții şi puținii veterani de război, care mai trăiesc, aprinzându-i câte o lumânare.[297]

Plutonier Gheorghe ANTON

Gheorghe Anton s-a născut la 4 octo.1898 în localitatea Ştioborăni, județul Vaslui. Părinții săi au fost Costache şi Elena. Recrutat la 5 oct.1916 în R. de Pontonieri, a participat în anul 1917 în campania militară de la Mărăşeşti, el fiind avansat succesiv la gradul de caporal, sergent (în 1918), sergent instructor (în 1925) şi plutonier (în 1926).

Absolvind Şcoala de Subofițeri Geniu, în anul 1926, Gheorghe Anton a fost mutat în R.1 C.F., în funcția de şef Birou adjutantură. După 1928 a condus Detaşamentul Hermeziu din R.4 Pontonieri. În anul 1932, plt. Gheorghe Anton a fost mutat în Cercul de Recrutare Fălciu din Huşi. În anul 1939 a absolvit Cursul de Protecție împotriva gazelor asfixiante. La 20 iunie 1941, plt Gh. Anton a fost mobilizat şi numit subofițer cu cazarmarea în Cercul de Recrutare. La 23 august 1944 Gh. Anton a primit ordin de la comandantul Cercului de Recrutare Fălciu să predea cazarma din Huşi unei unități militare sovietice. După ce a ocupat cazarma, comandantul unității militare sovietice, a ordonat subordonaților să-l ia prizonier de război. Plt Gh. Anton nu s-a mai înapoiat din captivitate. Asemenea plt Gh. Anton, zeci de mii de ostaşi români au fost luați prizonieri de război şi trimişi în gulagurile sovietice, în perioada 23 august-la 12 septembrie 1944, când conducerea Uniunii Sovietice a încheiat Armistițiul cu România, în condiții umilitoare pentru noi. Subofițerul Gh. Anton a fost decorat cu Medalia „Crucea Comemorativă a Marelui Război 1916-1919" şi Medalia „Victoria". Gheorghe Anton a fost căsătorit cu Margareta Burghelea, din Vereşti, jud. Fălciu (acum județul Vaslui). Soții Anton au avut şase copii, dintre care trei au decedat la vârste fragede.[298]

[297] Însemnările A.N.V.R. Bârlad
[298] Arhivele Militare Române Pitești, Memorii Bătrâni, litera A, Curent 53

Plutonier Vasile TÂRȚĂU

Vasile Târțău s-a născut la 16 septembrie 1914 în oraşul Huşi, în anul în care se declanşase primul război mondial. Vasile Târțău a crescut în preajma cazărmilor destinate cartiruirii şi instruirii ostaşilor de cavalerie şi artilerie. Marşurile ostăşeşti şi patriotice, cântate de ostaşi în deplasare spre câmpurile de instrucție sau la întoarcere în cazărmi, l-au îndemnat pe Vasile Târțău să devină militar de profesie. În anul 1935, când împlinise vârsta de 21 de ani, a păşit pragul R.5 Rş. din Tecuci, iar ulterior pe cel al Şcolii Militare.Subofițeri Activi Cavalerie. Fermitatea cu care se decisese să-şi consacre viața în slujba armatei i-a permis să suporte mai uşor privațiunile serviciului militar.

După absolvirea şcolii militare, în 1937, Vasile Târțău şi-a dedicat cea mai mare parte din timp recruților, cu care a împărțit bucuriile şi necazurile. Vasile Târțău a fost trimis la un curs de specializare, la Galați, pe care l-a absolvit cu rezultate bune şi a devenit comandant de pluton pionieri. În această calitate s-a remarcat în timpul luptelor din Podişul Transilvaniei şi de pe teritoriul Ungariei, el aflându-se, de fiecare dată, în fruntea escadronului de roşiori. R.5 Rş. Tecuci ajunsese, la 16 dec.1944, în zona de frontieră ungaro-cehoslovacă. Ostaşii regimentului cuceriseră, din mişcare, oraşul Abaujker. La ora 13:00, pe o vreme îngrozitoare, cu ninsoare şi lapoviță, unitatea a primit ordin să ocupe localitatea Viszoly. La ora 15:00 comandantul de unitate, col Gh. Burghelea, a ordonat cpt Gh. Pătrăşcoiu să ocupe, cu escadronul său, localitatea Vilmany. Pentru executarea misiunii, escadronul a fost întărit cu un pluton de mitraliere, o secție de tunuri de 45 mm şi cu plutonul pionieri, comandat de plt Vasile Târțău. Plutonul a început mişcarea pe pământul acoperit de zăpadă, pe o vreme geroasă. În fața detaşamentului înaintau, prudent, pionierii, cu vârful detectoarelor de mine în față şi pe lături. Pionierii, conduş de plutonierul Vasile Târțău, s-au apropiat de marginea localității Vilmany. La trecerea unui podeț, o mină antimagnetică a exploadat surprinzător, prinzându-i pe bravii pionieri grupați lângă podeț. O explozie enormă profilase în văzduh trupurile sfârtecate ale geniştilor, în frunte cu comandantul lor, plt Vasile Târțău. Ajunse în zonă, trupele detaşamentului au recuperat cu greu rămăşițele celor care, cu puțin timp înainte, le-au deschis calea spre biruință.

Plutonierul Vasile Târțău a rămas în inimile camarazilor săi de luptă ca un vrednic combatant în luptele împotriva fasciştilor. Pentru faptele sale de arme, plt Vasile Târțău a fost decorat cu „Virtutea Militară”, clasa a II-a. În propunerea de decorare s-a argumentat: „*Pentru curajul exemplar şi priceperea tehnică dovedite cu prisosință în pregătirea şi susținerea tuturor incursiunilor şi încercărilor de trecere peste Tisa. Pentru acelaşi curaj exemplar şi pentru înaltul spirit de sacrificiu de care a dat dovadă în luptele de urmărire de pe Valea Hernadului, unde-şi îndeplineşte rapid şi complet toate misiunile de deplantare a câmpurilor de mine plantate de inamic. Fiind primul în coloană, fără a se lăsa oprit de focul inamicului nici un moment, cade în mod brav, ucis de explozia unei mine la Vilmany, în ziua de 16 decembrie 1944*”.[299]

[299] Comandor **Traian Anastasiei**, *Urmaşii lui Peneş Curcanul*, Editura Univers Ştiințific, Bucureşti, 2007, pag. 260-261.

Plutonier Manole VOICULESCU

Familia Voiculescu, din satul Cârja, fostul judeţ Tutova, a avut trei fii, pe care i-a crescut în cel mai curat şi sănătos spirit patriotic, cu dragoste de glie şi de neam, cu credinţa reîntregirii statului şi a eliberării neamului românesc. Gheorghe, primul dintre copii, a participat la Campania Militară din Est şi a fost luat prizonier de război de către noii aliaţi, sovieticii, după întoarcerea armelor de către armata română împotriva armatei germane, la 23 august 1944, el ducându-şi crucea prin diferite lagăre din Rusia, timp de doi ani de zile. Zaharia, cel de al doilea dintre copii, a participat la Campania Militară din Vest şi după întoarcerea în ţară a fost numit să asigure protecţia comisiei mixte româno-maghiare care ancheta atrocităţile săvârşite de către bandele horthyiste în partea de nord a Transilvaniei. Manole, ultimul dintre copii, a participat la ambele campanii militare ale celui de al doilea război mondial, el trăind evenimente dramatice, care i-au marcat viaţa. Manole Voiculescu s-a născut la 25 aprilie 1922, el fiind încorporat la 1 aprilie 1943 de către Cercul Teritorial Tutova (Bârlad) şi repartizat la R.12 Dorobanţi (I. teritorială) „Cantemir” Bârlad. După efectuarea perioadei de instrucţie, la 30 oct.1943 a fost inclus în organica unui B. al unităţii, Manole Voiculescu plecând pe front pe itinerariul Iaşi, Chişinău, Tighina, Tiraspol, Odessa, Berezovka, Kimburg, Oceacov, Dimitrova, Leninca, Cobliev, unde a staţionat şi a desfăşurat acţiuni de luptă până la 3 aprilie 1944.

Datorită presiunii exercitate de trupele sovietice, după 3 aprilie s-a început retragerea, pe un teren desfundat de lapoviţă şi ploi, care, în anumite locuri, ajungea până la genunchi. După trei zile de marş istovitor, pe itinerariul Odessa, Dalnic, Freudental, ostaşii unităţii au ajuns la Iaska, pe malul Nistrului. De la Iaska şi până la Kromkaz, pe un parcurs de 8-9 km, ostaşii s-au deplasat în şir indian, din cauza bălţilor pline cu apă, noroi şi stufăriş. La Kromcaz ostaşii unităţii au fost supuşi unor lovituri foarte puternice din partea trupelor sovietice. În noaptea de 12/13 aprilie 1944, din compania a 6-a, care avea un efectiv de 160 de ostaşi, 5 subofiţeri şi 4 ofiţeri, companie din care făcea parte şi sg.Manole Voiculescu, au mai rămas în viaţă 47 soldaţi şi un subofiţer, toţi ceilalţi fiind ucişi sau luaţi prizonieri de război. În următoarea noapte bârlădenii au fost înlocuiţi pe o altă poziţie de luptă de ostaşii R.25 Dorobanţi (I.) „Mareşal Constantin Prezan” din Vaslui.

Efectivele R.12 „Cantemir” rămase în viaţă au fost dislocate în localitatea Olăneşti, situată mai la sud, pe Nistru. Fiind rănit, sg Manole a fost trimis la un spital militar de campanie şi, după un tratament de câteva zile, la cerea sa, a fost trimis la unitate, în Olăneşti. La 17 august 1944 unitatea a primit ordin de retragere în localitatea Tătărăşti, nu departe de gurile Dunării, românii fiind încercuiţi de trupele sovietice şi duşi în lagărul de la Arciz, din Ucraina. Sergentul Manole Voiculescu şi alţi trei ostaşi au evadat, în timpul unei nopţi, din localitatea Româneşti, în care fuseseră duşi la tratament, la dispensarul medical. De aici, înfruntând multe riscuri, cei patru români au trecut Prutul, ajungând la părinţi, în localitatea Cârja. Fiind informat că R.12 „Cantemir” s-a desfiinţat, sergentul Manole Voiculescu s-a prezentat la Galaţi, fiind luat în

evidența R11 I.„Siret”. Examinându-i-se rana pe care a căpătat-o în Ucraina, Manole Voiculescu a primit 20 de zile de concediu medical şi apoi a fost trimis la Centrul de Instrucție de la Turnu Măgurele, unde se instruiau luptătorii care, urmau să fie trimise pe frontul de vest.

După vindecarea rănilor, sergentul Manole Voiculescu a fost trimis pe front, în Cehoslovacia, la 15 martie 1945. Detaşamentul a ajuns la Brno şi a cantonat într-o zonă împădurită, nu departe de Praga, unde se afla partea operativă a R.11 I. „Siret”, din Galați. În această zonă a participat la acțiunile de luptă duse pentru distrugerea cuiburilor de foc ale inamicului. În 9 mai 1945, când trebuiau să înceteze ostilitățile militare, ostaşii şi populația civilă şi-au manifestat bucuria cu mare entuziasm. Efectivele unității au mai rămas în zonă, pregătindu-se de marş şi dând ajutor populației civile în efectuarea unor lucrări gospodăreşti.

Cei aproximativ 1.400 km ai drumului de întoarcere în țară au fost parcurşi în 45 de zile, prin marş pe jos. Mijloacele de transport auto şi trenurile erau folosite de trupele sovietice. Ajunşi la Apahida, județul Cluj, ostaşii au fost îmbarcați în tren şi transportați la Botoşani, în cazarma din Galați fiind cartiruite trupe sovietice. La 30 iulie 1945 sergentul Manole Voiculescu a fost lăsat la vatră şi a lucrat în agricultură. Împreună cu frații săi, Manole Voiculescu s-a înscris în Asociația Veteranilor de Război, filiala Bârlad, care l-a propus pentru avansări în grad, în retragere, el ajungând la gradul de plutonier în retragere.[300]

Sergent-major Dumitru BARCAN

Bârladul este un oraş cu bogate tradiții militare. Aici au existat multă vreme, în epoca modernă şi contemporană, unități militare de infanterie, cavalerie, artilerie, aviație şi alte genuri de arme. Această situație i-a determinat pe mulți tineri din zonă să îmbrățişeze cariera militară. Printre aceştia s-a aflat şi Dumitru Barcan, care s-a născut la 4 oct.1920, în oraşul Bârlad. După absolvirea şcolii primare şi a şcolii secundare, tânărul Dumitru Barcan a fost încorporat, la 15 martie 1941, în R.1 Rş. Arad. După două luni de instrucție, sold. Barcan a fost trimis la Şcoala Militară Subofițeri Activi Cavalerie Sibiu, a absolvit-o în 1942.

Proaspătul cadru militar a fost foarte bine apreciat, de către comandantul de regiment, colonelul Paraschiv Voicu, pentru aptitudinele de instructor şi bun organizator. Aceste aprecieri i-au determinat pe şefii direcți să-l rețină la Partea Sedentară a R.1 Roşiori Arad, aici ocupându-se cu multă conştiinciozitate de instruirea recruților care, apoi completau pierderile regimentului de la Partea Operativă, care luptau pe frontul de est. În aprilie 1944, sg.mj. Dumitru Barcan a solicitat, în scris, aprobarea şefilor direcți pentru a lupta pe frontul din Moldova. Cererea i-a fost acceptată şi, de la 15 aprilie 1944, el a luptat alături de ceilalți ostaşi din D.1-a Cav., pe frontul Iaşi – Chişinău. De la 23 august 1944 sg.mj. Dumitru Barcan a participat la dezarmarea trupelor germane aflate pe aerodromul Ianca, din județul Brăila, împiedecându-le să se îndrepte spre sudul țării, Muntenia şi Oltenia. Începând de la 10 septembrie 1944, ostaşii Diviziei 1-a Cavalerie Arad, din care făcea parte şi R.1 Rş. Arad, au participat la luptele

[300] **Nicolae Mitulescu**, *Ei au luptat pentru patrie*, Editura Sfera, Bârlad, 2002, pag. 53-59.

pentru eliberarea părții de nord-vest a Transilvaniei. Încă din primele zile, sergentul-major Dumitru Barcan s-a remarcat prin dârzenie, vitejie şi curaj, în luptele duse în zona Cealaca – Ocna Mureş şi mai ales în urmărirea inamicului pe Valea Someşului, când, fiind în avangardă, i-a produs acestuia grele pierderi în localitățile Negreni şi Viile, județul Satu Mare. Trecerea frontierei, la 25 octombrie 1944, a produs un mare entuziasm în sufletele ostaşilor, ei luptând cu şi mai mare abnegație şi dăruire, până la victoria finală. La 30 oct.1944, sg.mj. Dumitru Barcan a pătruns cu plutonul său în comuna Patroha, nu departe de râul Tisa, înfrângând rezistența inamicului şi dând posibilitatea regimentului să înainteze spre Tisa şi nord-vestul Ungariei. Sg.mj.Dumitru Barcan a executat numeroase misiuni de luptă în zona Vencsello, pe valea râului Bodrog, în localitățile Keresztur şi Mezozombor. Subofițerul s-a remarcat, în mod deosebit, în ziua de 18 decembrie, în luptele duse pentru cucerirea podului de peste râul Hernad, din zona localității Hidasnemeti. Acționând cu vigoare, Escadronul 1 Roşiori, comandat de căpitanul Mircea Popescu, a înaintat sub focul aprig al inamicului şi a reuşit să anihileze rezistența germană, care îi împiedica apropierea de pod. Escadronul 1 şi D.1 Rş, din care făcea parte şi sg.mj. Dumitru Barcan, au fost citate prin Ordin de zi, de către comandantul A.a 4-a Române, gl Gh. Avramescu. După intrarea pe teritoriul Cehoslovaciei, luptele au devenit şi mai grele, datorită rezistenței mai îndârjite a inamicului, a terenului muntos, împădurit, acoperit de zăpadă groasă şi a gerului, în acea perioadă înregistrându-se frecvent temperaturi sub –20 °C. La începutul lunii febr.1945, R.1Rş străbătea munții Metalici Slovaci. La 12 februarie s-au angajat lupte foarte grele în zona Povarnic – Lisatin, ostaşii români înaintând spre cota 1196 pentru a sprijini un divizion din R.2 Rş. Timişoara, care fusese înființat la Bârlad şi apoi mutat la Timişoara, în anul 1943. Divizionul ajunsese pe cotă şi era amenințat permanent de vânătorii de munte din armata germană. Timpul era extrem de neprielnic. Vântul bătea tare, viscolind zăpada. D.1 Rş, din care făcea parte şi sg-mj Dtru Barcan, a ajuns la ora 10:00 pe pantele cotei 1196. Inamicul a execut un puternic contraatac, lovind flancul unității şi creând un real pericol pentru trupele române. În aceste clipe de cumpănă, sg-mj Dtru Barcan a intervenit, şi împreună cu ostaşii din plutonul pe care-l comanda, a lovit cu foc concentrat inamicul.

Această intervenție decisivă a permis R.1 Rş să-şi refacă dispozitivul de luptă până la ora 18:00 şi să reia atacul în ziua următoare. La apelul executat în cursul nopții s-a constatat că sergentul-major Dtru Barcan şi 20 de ostaşi din subordinea acestuia lipsesc. Ei au căzut în încleştarea cu puternicul inamic. Pentru faptele de vitejie, duse până la sacrificiul suprem, sergentul-major Dtru Barcan a fost decorat, post-mortem, cu „Virtutea Militară”, clasa a II-a.[301]

Sergent-major Dumitru HULPAN

Dumitru Hulpan s-a născut la 6 noiembrie 1919, în comuna Costeşti, județul Vaslui. Comuna se află la poalele dealului Broştenilor şi este străbătută de pârâul temporar Ghilahoi. Fiind departe atât de şoseaua națională, cât şi de Vaslui,

[301] Comandor prof. univ. dr. **Traian Anastasiei**, *Urmașii lui Peneș Curcanul,* Ed. Univers Științific, București, 2007, pag. 262-263.

locuitorii săi au preluat, din tată-n fiu, lucrarea pământului, de a cărui rodnicie depindea viața lor. Dumitru Hulpan şi-a trăit tinerețea în spiritul muncii, al cinstei şi al demnității. Părinții săi aveau o stare materială bună şi l-ar fi dorit pe Dumitru aproape de ei, toată viața.După absolvirea şcolii primare de 7 clase, Dumitru a rămas lângă părinți, ajutându-i la munca câmpului. Dar liniştea satelor moldoveneşti începuse să se spargă. Concentrările anilor 1937, 1938, 1939, 1940 nu prevesteau nimic bun. În anul 1940 lui Dumitru Hulpan îi venise timpul pentru a-şi satisface stagiul militar. A fost încorporat la R.36 I. „Vasile Lupu”, din Constanța. Remarcându-se încă din primele zile pe terenurile de instrucție din cazarmă şi din afara cazărmii, Dumitru Hulpan a fost trimis să urmeze cursurile Şcolii Militare Subofițeri I. din Slobozia, pe care le-a absolvit în anul 1941, cu gradul de sg.mj. Sg.mj. Dumitru Hulpanl a revenit la unitatea de bază, în funcția de comandant de pluton recruți. Sg.mj. Dumitru Hulpan s-a implicat cu multă dăruire şi conştiinciozitate în activitatea de instruire a soldaților de la Partea Sedentară a R.36 I. După acumularea cunoştințelor militare generale şi de specialitat necesare în luptă, soldații erau trimişi în completarea pierderilor de la Partea Operativă a unității, pe front. În anul 1944, plutonul sg.mj. Dtru Hulpan, încadrat în Cp.1-a I., a fost dislocat în localități din Dobrogea. În zilele de 27-29 august, subofițerul a participat la luptele care, au dus la înfrângerea grupării germane din zonele Medgidia, Tortomanu, Mircea Vodă şi Cernavodă.

Sg.mj. Dumitru Hulpan şi-a condus plutonul, cu iscusință şi hotărâre, în grelele lupte de pe dealul Sângeorgiu, de pe Valea Someşului, şi apoi spre granița de vest a țării. În dimineața zilei de 25 oct.1944, tânărul subofițer a îmbrățişat o bornă de pe granița de vest a României şi s-a îndreptat mai departe, spre Tisa, apoi pe văile Bodrogului şi ale Hernadului. În vâltoarea crâncenei bătălii pentru înfrângerea duşmanului şi eliberarea Ungariei, sergentul-major Dumitru Hulpan a dovedit o neasemuită hotărâre şi bune calități de comandant şi luptător, el înfruntând cu stoicism atât gloanțele vrăjmaşe, cât şi vitregia vremii, mai ales ploaia şi lapovița, care cerneau fără încetare, în toată luna dec.1944. Toate misiunile primite au fost îndeplinite cu succes. La sfârşitul lunii dec.1944, R.36 I.„Vasile Lupu” Constanța se îndrepta spre pământul Cehoslovaciei. În ziua de 11 ian.1945 B.1 I. a ocupat cota 708, din depresiunea oraşului Roznava. Pe înălțime a ajuns plutonul sg-mj Hulpan. La ora 4:00 hitleriştii au lansat un puternic bombardament asupra înălțimii, dar ostaşii plutonului au stat neclintiți la datorie şi nu au dat nici un pas înapoi. În dimineața zilei următoare, inamicul a atacat furibund înălțimea cu cota 708, ajungând până aproape de vârf, punând la grea încercare ostaşii români. Comandantul B.1 I. a primit ordin să nimicească gruparea duşmană pătrunsă pe cotă. Cp.1-a a primit ordinul „*să se infiltreze prin golurile create de natura terenului, să intensifice imediat şi judicios planul de foc*” şi, în final, „*manevrând, plutonul sergentului-major Dumitru Hulpan a reuşit să încercuiască pe inamic şi să-l facă să se predea*”. Ostaşii pl. au capturat 63 inamici (3 subofițeri), 30 de arme, 3 puşti mitraliere şi 3 pistoale.

După eliberarea oraşului Roznava, ostaşii R.36 I. au continuat ofensiva spre defileul Hronului. La 5 febr.1945, pe viscol şi pe zăpadă mare, a fost atacată rezistența germană de pe înălțimea cu cota 794, de lângă localitatea Myto, la podul Dumbierom. „*Luptele au fost înverşunate, iar zăpada mare nu permitea înaintarea atacatorilor*”, menționa Jurnalul de Operații al unității. Inamicul era

favorizat şi de pozițiile dominante pe care le deținea. Comandantul R.36 I., lt-col Ctin Niculescu, a ordonat continuarea acțiunii ofensive, pentru îndeplinirea misiunii primite. În 5 februarie, plutonul comandat de Dumitru Hulpan a reluat atacul spre cota 703, înaintând târâş „*dar de această dată*, menționează Jurnalul de Operații, *un cartuş inamic îl loveşte fără milă şi moare în mijlocul plutonulu sergentul – major Dumitru Hulpan*". Sg-maj. Dtru Hulpan a fost decorat, post-mortem, cu Medalia „Virtutea militară", clasa a II-a.[302]

Sergent-major Emil LUPCHIAN

Fiu al Bârladului, Emil Lupchian s-a născut la 8 iunie 1920. Scurta lui viață a însemnat, mai întîi, o luptă cu sărăcia şi nevoile, apoi cu duşmanul care ne pârjolise țara şi care trebuia înfrânt. Ca mulți alți tineri, însuflețit de dorința fierbinte de a-şi servi țara, a urmat drumul Şc. Mil. Subofițeri I. Slobozia şi, în 1943, obținând gradul de sg-mj, este repartizat la R.23 I. Călăraşi, în funcția de comandant de pluton. Cu această unitate, sg-mj Emil Lupchian a parcurs derumul de luptă pentru eliberarea părții de nord-vest a Transilvaniei, a Ungariei şi a Cehoslovaciei. Legat sufleteşte de plutonul său, sg-mj Emil Lupchian s-a acoperit de glorie, dusă până la sacrificiul suprem, în durele acțiuni de luptă, din munți Metalici slovaci, în iarna foarte grea a începutului anului 1945. La 13 febr.1945, ostaşii B.1 I., comandat de mr. Ion Bratu, din R.23 I., apărau cu îndârjire cota 725, din apropierea localității Gradca, care fusese cucerită în ajun, cu pierderi grele. Pe înălțime şi pe pantele ei se afla pl comandat de sg.mj. Emil Lupchian, care-şi organizase defensiva în formă de arici.La ora 6:00 inamicul a dezlănțuit o puternică pregătire de artilerie, el urmărind să anihileze rezistența românilor de pe această înălțime dominantă, şi apoi a desfăşurat atacul cu subunitățile de schiori. Trupele comandate de mr Bratu au rezistat cu străşnicie şi, deşi au primit aprobarea să se retragă, nu au cedat nici un pas de pe înălțimea ocupată. Către ora 10 :00, un proiectil de brand a ucis pe comandantul de batalion, a cărei conducere a fost preluată de căpitanul Alexandru Constantinescu. Acesta a ordonat subunităților să se replieze, datorită apariției pericolului de a fi încercuite.

Sg.mj.Emil Lupchian „*deşi a fost sfătuit să înceapă retragerea cât mai curând, datorită conştiinței de care a dat dovadă, a rămas pe poziție şi a luptatcu dârzenie până ce inamicul s-a apropiat la 20 de metri. Apoi a ordonat ostaşilor din plutonul pe care-l comanda, un foc puternic, obligând inamicul să se retragă*". Lupta a continuat toată ziua. Datorită rezistenței ferme a plutonului condus de sergentul-major Emil Lupchian, B.1 I. din R.23 I. a putut să-şi reorganizeze defensiva şi să respingă contraatacul german, la care a participat şi bravul sergent-major Emil Lupchian. „*Ai noştri*, s-a menționat în Jurnalul de Operații al regimentului, *fiind respinşi de nemți şi având pierderi mari, sergentul-major Emil Lupchian a primit ordin să contraatace. Formându-şi un pluton din cei rămaşi în viață, adunând oamenii de la servicii, ca telefonişti şi agenți de recunoaşteri, în fruntea lor, plin de avânt şi spirit de jertfă a pornit la*

---

[302] Gl.d.dr. **Nec Stoina**, col.dr. **Ctin Ucrain**, Ed. Pro Transilvania, Bucureşti, 2000, pag. 229-232.

atac. A reuşit să recâştige terenul pierdut şi ajungând la obiectiv, a căzut mortal, lovit de un glonț duşman". Pentru dăruirea cu care a luptat şi jertfa supremă, sergentul-major Emil Lupchian a fost decorat, post-mortem, cu „Bărbăție şi credință", cu spade, clasa a II-a.[303]

Sergent-major Dumitru VÂRVEA

Dumitru Vârvea s-a născut la 23 mai 1921, în Vaslui. A crescut în linişte în oraşul său natal, care încerca să-şi vindece rănile războiului şi să ridice capul spre lumină. După războiul pentru întregire statală şi eliberare națională, 1916-1919, oraşul a rămas un târg patriarhal, liniştit, cu oameni harnici, dar încărcați cu greutăți. În acest mediu s-a desfăşurat viața, copilăria şi ucenicia lui Dumitru Vârvea, până în 1942. Tinerii din leatul lui Dtru Vârvea priveau cu spaimă şi îngrijorare calea ce ducea spre frontul de la Cotul Donului-Stalingrad. Specialiştii de la Marele Stat Major căutau să câştige timp, tărăgănând trimiterea spre frontul de est a unui mare număr de tineri, aşa cum îi cerea Hitler mareşalului Ion Antonescu, în vara anului 1942. Îndeplinind cerințele de sănătate şi de studii, Dumitru Vârvea s-a îndreptat spre armată. După încorporarea sa în R.23 I. Călăraşi, a fost repartizat să urmeze Şcoala Militară Subofițeri Activi Infanterie de la Slobozia şi după absolvire a fost avansat la gradul de sergent-major şi a revenit la unitatea de bază din Călăraşi. De la începutul activității de instruire a recruților, şefii direcți i-au remarcat inteligența, înclinațiile pedagogice, pasiunea pentru executarea tragerilor cu armamentul din dotare şi respectul deosebit față de şefi şi ostaşii cu care a venit în contact. În luna august 1944 sg.mj Dumitru Vârvea a participat, la acțiunile de dezarmare a trupelor germane, iar în septembrie şi octombrie la luptele de eliberare a Transilvaniei. De la 1 noiembrie 1944, el a participat la luptele pentru eliberarea Ungariei, prin forțarea râului Tisa. Românii au purtat lupte grele pe Valea Bodrogului şi spre granița ungaro-cehoslovacă.
Calitățile de instructor ale sg-mj Dumitru Vârvea s-au materializat foarte bine în luptele pentru eliberarea Cehoslovaciei. Era 3 febr.1945 şi afară era un ger năprasnic. B.1 şi 2 I., din R.23 I. Cl, se pregăteau pentru atac. Din B.1 I. făcea parte şi plutonul pe care-l comanda sg.mj. Dumitru Vârvea, care era încadrat în Cp.a 2-a I. Pozițiile pe care le ocupau ostaşii călărăşeni, pe baza de plecare la atac, erau dezavantajoase şi direcțiile de atac erau împiedicate de o zăpadă mare şi de lipsa potecilor. La ora 8:00 s-a dat ordinul de atac, printr-o rachetă de semnalizare, care şi-a aruncat stelele de a lungul poziției de luptă. Ostaşii germani au țâşnit din tranşeele lor. Aflat în prima linie, sergentul-major Dumitru Vârvea îşi îndemna soldații la luptă însă focul mitralierelor şi al brandurilor duşmane i-au obligat să se oprească şi să se îngroape în zăpadă. S-au înregistrat pierderi mari şi alte rezerve nu mai aveau. În aceiaşi zi, la ora 11 :00, s-a executat o nouă pregătire de artilerie de către artileria română şi peste o jumătate de oră infanteriştii au reluat atacul. Deşi înaintarea se desfăşura foarte greu, până

[303] Gl.d.dr. **Nec. Stoina**, col.dr.**Ctin Ucrain**, *Eroi au fost, eroi sunt încă*, Ed. Pro Transilvania, Bucureşti, 2000, pag. 235-236.

seara, plutonul sg.mj.Dumitru Vârvea a pus stăpânire pe comunicația ce ducea spre localitatea Grabca, paralizând legăturile dispozitivului german cu formațiunile de serviciu. Inamicul şi-a dat seama de pericol şi a încercat să respingă plutonul comandat de tânărul subofițer român. Comandantul R.23 I. Cl, col.Teodor Ducea, a ordonat bravului subofițer să păstreze cu orice preț poziția ocupată. Deşi subunițile româneşti au înregistrat pierderi mari, au rămas totuşi pe poziție şi în noaptea următoare, care era foarte geroasă. În zorii zilei de 4 februarie 1945 „*gerul se menținea puternic*”, se preciza în Jurnalul de Operațiuni. Plutonul comandat de sg.mj. Dumitru Vârvea, deşi rămăsese doar cu 14 oameni, a început mişcarea „*prin patrule şi infiltrări dibace*”, până sub creasta cu cota 665. Aruncând prin surprindere grenadele şi trăgând cu o puşcă mitralieră, plutonul a reuşit să ajungă pe cotă şi să pună inamicul pe fugă. Era ora 8:00. Apoi a urmat atacul B.1 I. dar, la ora 9:30, inamicul a contraatacat foarte puternic flancul şi spatele unității, creând un grav pericol pentru acțiunea reuşită până acum. Sg.mj. Dumitru Vârvea a sesizat imediat primejdia şi şi-a orientat oamenii spre inamicul care contraataca. Deşi subofițerul român dispunea de numai câțiva oameni, el a desfăşurat o luptă dârză, care a durat până seara târziu. Inamicul a suferit mari pierderi şi n-a reuşit să înainteze mai mult de 200 de metri. În fața inamicului stăteau înfipte în zăpada însângerată trupurile eroilor români, între care se afla şi cel al vajnicului comandant de pluton. Eroul Dumitru Vârvea a fost decorat, post-mortem, cu Medalia „Virtutea Militară”, cl.a II-a.[304]

Sergent-major t.r. Dumitru VASILACHE

Dumitru Vasilache s-a născut la 27 iunie 1920 în Valea Siliştei, com. Ştioborăni, jud. Vaslui. Părinții săi, Constantin (preot) şi Maria (casnică), l-au crescut pe fiul lor în cultul muncii şi al cinstei. El a învățat bine la şcoala primară, gimnazială şi liceală, adunându-şi în mintea-i tânără visuri şi speranțe pentru viitor. În 1940 avea 20 de ani şi asista cu tristețe la nefericitele evenimente la care fusese supusă țara noastră. Sg.mj cu termen redus Dumitru Vasilache a fost încorporat la R.25 I.„Mareşal Constantin Prezan”, din Vaslui şi la scurt timp a fost trimis la Şcoala Militară O.Rez. I. nr. 2, din Bacău. Înscrierea României, alături de Germania hitleristă, la războiul împotriva Uniunii Sovietice a determinat M.S.M. să-i avanseze pe tinerii elevi, după un an de şcolarizare, la grade de subofițeri şi să-i trimită pe frontul de luptă cu bolşevicii, care ne furaseră Basarabia, Bucovina de Nord şi Ținutul Herța, prin notele ultimative din 26 şi 28 iunie 1940. Dumitru Vasilache a fost avansat la gradul de Sg.mj. şi încadrat comandant de pl. în R.25 I.„Mareşal Constantin Prezan”, din Vaslui. Sg.mj Dtru Vasilache a participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei (22 iunie-26 iulie 1941) şi din Operațiunea Odessa (8 august-16 iulie 1941).

Îmbolnăvindu-se grav, Sg.mj. Dumitru Vasilache a fost internat în Spitalul Militar Bucureşti şi după refacerea sănătății a fost mutat, în luna mai 1944, în R.35I.„Matei Basarab”, subordonat D.9„Mărăşeşti”, din Constanța. Luând contact din nou cu frontul de luptă, tânărul subofițer, împreună cu ostaşii din

---

[304] Gl.d.dr. **Neculai Stoina**, colonel dr. **Constantin Ucrain**, *Eroi au fost, eroi sunt încă,* Editura Pro Transilvania, Bucureşti, 2000, pag. 227-229.

plutonul de puşcaşi pe care-i comanda, a participat, în perioada 15-26 sept.1944, la crâncenele lupte desfăşurate pe pantele dealului Sângeorgiu, din Transilvania. Deşi a fost rănit, el a refuzat evacuarea şi a rămas în mijlocul subordonaților săi. După alungarea inamicului de pe dealul Sângeorgiu, la 9 oct.1944, trupele au reluat atacul. Cuvântul „Cluj” era pe buzele ostaşilor români, care-şi ațintiseră privirile spre apus. Plutonul Sg.mj.t.r. Dtru Vasilache depăşise localitățile Cara şi Corpadea, trecând granița artificială impusă la 30 aug.1940 de către horthiyşti, ajutați de către Hitler, Musolini şi Stalin. Plutonul trecuse Someşul la vest de Apahida şi, la 10 oct.1940, se afla în cadrul regimentului, în apropierea localităților Jucu de Jos şi Gădălin. Luptele se desfăşurau cu mare intensitate, trupele horthiyste şi hitleriste cramponându-se de fiecare brazdă de pământ. Către amiază, de pe dealul Neted a contraatacat un batalion german, lovind flancurile regimentului. Comandantul R.35 I.„Matei Basarab”, lt.col. Nicolae Ghețaru, a ordonat reluarea imediată a atacului. Slt Păcuraru a învăluit, cu un pluton din compania sa, înălțimea cu cota 451, pe la vest, şi pe la est a fost dirijat, printr-o viroagă ascunsă, plutonul comandat de inimosul şi curajosul Sg.mj.t.r. Dumitru Vasilache. Cucerirea acestei înălțimi deschidea drumul trupelor româneşti spre Valea Someşului. Acțiunile celor două plutoane din R.35 s-au desfăşurat normal, după o sincronizare instinctivă, iar joncțiunea lor în spatele dealului devenise aproape sigură. Însă inamicul care, simțise „ceva”, a reacționat prompt şi s-a încins o luptă crâncenă, pe viață şi pe moarte, mai bine de treizeci de minute. Dealul Neted a fost ocupat, până seara, de ostaşii români, dar pe pantă, cu ochii ațintiți spre înălțime, zăcea lovit de gloanțe, bravul comandant de pluton, Sg.mj.t.r. Dumitru Vasilache. Pentru faptele sale a fost decorat cu „Virtutea Militară”, clasa a II-a..[305]

Sergent Ioan CHIPER

În satul Valea Siliştei, comuna Stioborăni (în prezent Soleşti), din jud.Vaslui, sunt câteva familii din care au fost mobilizați câte 2-3 bărbați şi au participat la războiul pustiitor din 1941-1945: Vasile Chiper, Gheorghe Dărescu, Nicolae Lefter şi Marița V. Cărare.

Din familia soților Vasile şi Maria Chiper a participat la război şi cel de al doilea fiu, Ioan Chiper care, la 21 mai 2010, a împlinit vârstă de 99 de ani şi a trecut în lumea veşnică la data de 19 decembrie 2010. Ioan Chiper a satisfăcut stagiul militar în cadrul R.30 Art. din Chişinău, în anii 1932 – 1933. În lunile martie-iunie 1939 Ioan Chiper a desfăşurat o concentrare în acest regiment, care a fost inspectat de către regele Carol al II-lea. În ianuarie 1940, Ioan Chiper a fost mutat la R.23 Art. din Bârlad. Fiind concentrat, în luna aprilie 1940, caporalul Ioan Chiper a participat la instruirea regimentului în zona Geamăna, Constantineşti, Sălcuța, Taraclia, Cimişlia. După Notele ultimative date de Rusia Sovietică, în zilele de 26 şi 28 iunie 1940, o parte dintre ostaşii născuți în Basarabia şi-au părăsit posturile de luptă, la îndemnul ruşilor, abandonându-şi materialele şi echipamentele militare din dotare. La data de 21 ianuarie 1941

[305] Comandor profesor universitar dr. **Traian Anastasiei**, *Urmaşii lui Peneş Curcanul*, Editura Univers Ştiințific, Bucureşti, 2007, pag. 37.

Ioan Chiper, fiind concentrat în R.23 Art. Bârlad, a trăit tragedia pierderii soției sale, Ștefaneta. Primind permisie de la R.23 Art. pentru a participa la botezul fiicei Aglaea, care se născuse la data de 14 ianuarie 1941, a fost nevoit mai întâi să-şi înmormânteze soția, în localitatea Valea Siliştei, comuna Ştioborăni, județul Vaslui. Pe noi, cei trei copii: Constantin, de 5 ani; Vasile, de 3 ani şi Aglaea, de 7 zile, tata ne-a lăsat în grija bunicilor paterni şi a surorii lui, (mătuşa) mama Maranda Bordun, care avea, şi ea, 7 copii. Această situație nu i-a impresionat pe conducătorii de la S.M.G.(D.M.), care, chiar şi în această situație tristă, l-au trimis în război.

Sg. Ioan Chiper a fost mobilizat, în noaptea de 22/23 iunie 1941, în cadrul R.23 Art. Bârlad, subordonat D.15 I. Chişinău, în timp ce „un fiu de bani gata" a fost adăpostit într-un loc călduț, neexpus pustiitorului război. Sg. Ioan Chiper a participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei (22 iunie-26 iulie 1941), la operațiunile militare de la Odessa (8 sept.-16 oct.1941) şi la Operațiune militară de la Cotul Donului (din iulie 1941-3 februarie 1943), îndeplinind funcția de comandant de grupă transmisiuni. Inamicul a început la 19 nov.1942 un puternic contraatac, cu multe tancuri şi mitraliere. În această operațiune, inamicul a rupt în două poziția de luptă a D. 15 I. În noaptea de 20/21 noiembrie 1942, sg. Ioan Chiper a traversat Valea Zariza, realizând legăturile fir cu marea unitate (D.15 I. Chişinău), împreună cu camaradul său, caporalul Gheorghe Beleuză, originar din Negreşti, județul Vaslui şi alți şapte ostaşi. Împreună cu alte sute de ostaşi au fost luați prizonieri de război. În zorii zilei de 23 nov.1942, profitând de haosul creat şi de ceața densă, tata şi camaradul Beleuză au fugit din încercuirea de la Cotul Donului. Ceilalți ostaşi din grupă n-au vrut să rişte şi au rămas prizonieri de război. Bunul Dumnezeu i-a ocrotit, ajutându-i să evadeze şi trecând prin multe peripeții, (îndeosebi la traversarea râurilor Nipru, Bug, Nistru şi Prut), să se înapoieze valizi, tata la cei trei copii rămaşi orfani de mamă şi cap. Gheorghe Beleuză la cei 5 copii ai lui. În acțiunea lor disperată şi curajoasă au fost ajutați de bătâni ruşi care, au luptat în Primul Război Mondial la Mărăşeşti.

Deplasându-se pe jos sau cu mijloace de transport ocazionale, adăpostindu-se noaptea prin sate, la bătrâni cu bun suflet, au ajuns la Nipru. Aici au primit documentele de liberă deplasare spre Bârlad, semnate de un ofițer de la Comenduirea Pieții Zaporoje, care era din Vaslui. De la Nistru până la Ungheni au călătorit cu trenuri de marfă. Au reuşit să ajungă la Spitalul Militar din Iaşi, unde au fost ținuți în carantină 12 zile. Refăcuți fizic şi psihic, cei doi ostaşi au ajuns la Partea Sedentară a R.23 Art. Bârlad, la sfârşitul lunii februarie 1943. După sosirea rămăşițelor operative ale R.23 Art. în Bârlad, la sfârşitul lunii martie 1943, sg. Ion Chiper a fost trecut în rezervă, în luna mai 1943. Înapoindu-se acasă s-a recăsătorit, în luna iulie 1943, cu Elena Besa femeia care a devenit mama noastră, ne-a crescut şi ne-a îndrumat în viață ca pe proprii ei copii.

Concentrat din nou, în luna august 1943, în cadrul R.23 Art.Bârlad, sg. Ioan Chiper, împreună cu ceilați camarazi din unitate, a participat la misiuni de pază şi asigurarea ordinii interioare în zona Nikolaev – Odessa din Ucraina. De la sfârşitul lunii decembrie 1943, R.23 Art.Bârlad s-a retras treptat, prin luptă, spre sudul Basarabiei, împreună cu celelate unități din D.15 I. La sfârşitul lunii mai 1944, sg. Ioan Chiper a fost mutat în R. de C.F. din Râmnicu Vâlcea. A plecat cu

trenul de la Bârlad la Bucureşti. Din gara Chitila – Bucureşti, sg. Ioan Chiper s-a deplasat cu trenul spre Piteşti. Ajuns în gara Ghergani, aproape de Titu, trenul a fost puternic bombardat de aviaţia anglo-americană. Tatăl meu a fost grav rănit la piciorul drept. Cu ajutorul soţiei primarului din Ghergani şi a jandarmeriei locale, tata a fost transportat la Spitalul Militar Zonal din Ghergani. După intervenţia chirurgicală în acest spital, tata a fost transferat la Spitalul Militar Zonal din Găieşti. De aici a ajuns la Râmnicu Vâlcea, unde a învăţat, din mers, meseria de asamblat linii pentru căile ferate. În luna oct.1945, după intervenţia unei comisii militare ruseşti, comandată de un gl. medic sovietic, sg. Ioan Chiper a trecut în rezervă.

Rămas, singur în viaţă, dintre fraţi şi surori, tata s-a bucurat de stima şi respectul celor 5 copii (surorile Elena şi Maria s-au născut în anii 1949, respectiv 1954), al nepoţilor şi al strănepoţilor. Tata a decedat la 19 dec.2010, regretând că nu a ajuns să trăiască 100 de ani (îi mai trebuiau cinci luni de zile). Sg. Ioan Chiper a fost decorat cu „Bărbăţie şi Credinţă" clasa a III-a, cu spade, „Eliberarea de sub jugul fascist" şi „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial, 1941-1945", primind pensie militară abia din anul 1994, fiindcă a luptat în Campania militară din Est.[306]

Sergent Ion HUHULEA

Ion Huhulea s-a născut în 1909 în satul Bălţaţi, comuna Ştioborăni. Tatăl său, Nicolae, a participat la cel de-al doilea război balcanic (1913) şi la Războiul pentru întregire statală şi eliberare naţională, 1916-1919. A fost un bun gospodar şi primar al comunei Bouşori. Ioan Huhulea, Nică, cum îl alintau rudele şi prietenii, a absolvit şcoala primară în localitatea natală. Până la încorporarea în armată a lucrat în gospodăria părintească, alături de părinţi, aceştia având suficient pământ şi mijloace de lucru. Îl înlocuia uneori pe tatăl său la anumite lucrări, atunci când acesta era ocupat cu îndeplinirea unor sarcini administrative, inclusiv aceea de primar la primăria Bouşori, prin alternanţă cu Gheorghe Burghelea (în anii 1925-1939 această localitate a funcţionat cu statut de comună, subordonând administrativ satele Bouşori, Valea Siliştei şi Bălţaţi ; după anul 1939, satele Valea Siliştei şi Bălţaţi s-au înapoiat la comuna Ştioborăni şi satul Bouşori a fost subordonat administrativ comunei Soleşti).

În anii 1931-1933 Ion Huhulea a satisfăcut stagiul militar în cadrul R.25 Dorobanţi (I.)„Mareşal Constantin Prezan" din Vaslui. Lăsat la vatră, Ion Huhulea s-a căsătorit, în anul 1934, cu Ecaterina Dărescu, fiica familiei Constantin şi Maria Dărescu, din satul Valea Siliştei. Din mariajul lor s-a născut, în anul 1935, Gheorghe Huhulea. Ion Huhulea a executat mai multe concentrări, în anii 1939-1940. Mobilizat, la 22 iunie 1941, cap. Ion Huhulea a comandat Grupa 1, din Cp.2, B.nr.2, R.25 Dorobanţi „Mareşal Constantin Prezan", din Vaslui, subordonat D.a 15-a I.Chişinău şi C.3 A.Galaţi, în luptele pentru eliberarea Basarabiei.Unitatea a trecut Prutul la 5 iulie 1941 şi a desfăşurat acţiuni de luptă pe direcţia Nemţeni şi Lăpuşna. Prin lupte îndârjite, ostaşii

[306] Arhivele Militare Piteşti, *Fond Registre Matricole, Contigentul 1932*.

unității au ajuns în zona Bujos – Cătălui. După 16 iulie 1941, unitatea a depăşit platoul Corneştilor, ajungând la şoseaua Ialoveni-Chişinău. Ostaşii unității au participat la eliberarea oraşului Chişinău, la 16 iulie 1941, acționând în continuare pe direcția Căuşani, Tighina, săvârşind numeroase fapte de eroism.

După eliberarea Basarabiei, ostaşii R. 25 I. « Mareşal Constantin Prezan » au participat la Operațiunea Militară Odessa, ei purtând lupte crâncene la Grigoriopol, Catargi, Cubanca, Bălăceanca, Bujalâc, Griduikova şi Krimidovka. În luptele de la nord-vest de Odessa, Ion Huhulea a fost grav rănit şi apoi a dispărut, la 10 octombrie 1941. Avansat în gr. de sg, Ion Huhulea a fost decorat cu „Bărbăție şi Credință", clasa a II-a şi „Serviciul Credincios", clasa a II-a.

Fiul său, Gheorghiță, a absolvit Liceul Industrial de Mecanică din Iaşi, el obținând diploma de tehnician în specialitatea „Scule şi dispozitive". A lucrat în prestigioasa Fabrică de Rulmenți din Bârlad şi apoi la Uzina Mecanică din Vaslui. După satisfacerea stagiului militar a fost solicitat să se activeze în armată, el fiind absolvent al Şcolii Militare Divizionare, însă a refuzat şi s-a oprit la gradul de căpitan în retragere. Gheorghe Huhulea s-a căsătorit cu Elena, de profesie tehnician, şi au doi copii : Mihaela, absolventă a Facultății de Chimie din Iaşi, fostă salariată la Fabrica de Rulmenți Bârlad (pensionară), şi Iulian, absolvent al Facultății de Electronică din Iaşi, lucrează în Iaşi. Deşi a făcut numeroase investigații, Gheorghe Huhulea nu a reuşit să afle unde este înmormântat tatăl său.[307]

Sergent Gheorghe NEGRU

Gheorghe Negru s-a născut la 15 august 1914 în comuna Deleni, aflată la distanța de 12 km față de oraşul Vaslui, în apropierea şoselei naționale Vaslui-Iaşi. După începerea şcolii primare, dar şi mai târziu, Gh. Negru asculta pe nerăsuflate povestirile veteranilor din Războiul de Independență, precum şi a celor întorşi din tranşeele primului Război Mondial. Încetul cu încetul se clădea în sufletul lui dragostea față de străbunul pământ al Delenilor, al Moldovei şi al țării întregite. În 1935, Gh. Negru a fost încorporat în R.3 Roşiori „Alba Iulia" Bârlad. Prezentându-se la unitate, încă din primele momente s-a dovedit un soldat isteț şi disciplinat, el înțelegând prin efectuarea cu conştiinciozitate a serviciului militar, cea mai mare îndatorire față de patrie. În 1937 Gh. Negru a fost lăsat la vatră însă, după scurtă vreme, a fost concentrat la ceeaşi unitate. Din 1938, cu mici întreruperi, el s-a aflat sub arme, îndeplinind conştiincios toate misiunile ce i-au fost încredințate în cel de al Doilea Război Mondial, atât în Campania militară din Est, cât şi în cea din Vest.

În vara anului 1944 Sg. Gh. Negru se afla la Partea Sedentară a R.3 Roşiori, în garnizoana militară Turnu-Severin. La 23 august 1944, unitatea a fost alarmată. Escadronul al 3-lea Roşiori, comandat de căpitanul Ion Ghica, a primit ordin să treacă pârâul Topolnița, aflat la marginea de est a oraşului, pentru a participa la blocarea comunicației ce conduce prin Porțile de Fier ale Banatului, spre Timişoara. Sg. Gh. Negru şi-a instalat cu multă atenție grupa lângă podeț. La 26 august, spre prânz, a apărut prima coloană germană, care a încercat să străbată şoseaua spre Turnu-Severin. La ieşirea din comuna Şimian, nemții au

[307] Arh. Mil. R. Piteşti, Fond Reg. Matr., Cercul de Recrutare Vaslui, *Reg. Matr. 1938, F. M. 896.*

fost întâmpinați de focul aspru al infanteriştilor, cavaleriştilor şi artileriştilor. Grupa lui Gh. Negru a barat şoseaua, iar focul automatelor şi al puştii mitraliere mânuită de bravul sg. a spintecat coloana hitleristă, aruncând-o pe părți, în focul altor subunități române aflate în zonă. A doua zi gruparea germană a fost capturată. Peste 1.200 de ostaşi germani au luat calea gulagurilor sovietice. Lupta nu încetase fiindcă alte grupări germane presau dinspre Orşova şi de peste Dunăre. Lângă Gura Văii, sg Gh. Negru, cu grupa sa, a anihilat un tun antiaerian german de calibru mare. Apoi, el s-a instalat cu grupa la vărsarea râului Slătiniciu în Dunăre, paralizând orice mişcare a ostaşilor germani în zonă. Ei au stat în dispozitivul de luptă până la mijlocul lunii septembrie, după care au revenit în cazarmă şi, după o perioadă de reorganizare a regimentului, au plecat pe frontul antihitlerist. La începutul lunii noiembrie 1944, după un marş lung şi anevoios, R.3 Roşiori a ajuns în contact cu trupele germane pe teritoriul Ungariei, în luptele spre Budapesta. *„Sg Gheorghe Negru a fost ambarcat cu grupa sa pe o subunitate de tancuri sovietice*, se arăta într-un document al vremii, *şi a pătruns adânc în apărarea inamicului. A luptat cu vitejie exemplară şi odată ajuns în obiectivul ordonat, l-a păstrat până la venirea puşcaşilor. Vitejia lui şi a grupei sale a fost remarcată de aliații noştri*”. Sg. Gh. Negru a contribuit la deschiderea căilor de acces spre Budapesta. Drept răsplată, comandantul D.a 9-a Cav. Lugoj, gl Ilie Antonescu, i-a înmânat personal Medalia „Virtutea Militară”, clasa a II-a. Sg. Gheorghe Negru şi-a condus grupa cu dosebită pricepere şi neînfricare în luptele de pe străzile Budapestei, mai ales în cele pentru stăpânirea Hipodromului Mare şi a cimitirului Kerepes, presate de forțe hitleriste şi hothyste. Deşi era permanent în primele linii, gloanțele l-au ocolit. După încheierea luptelor din Budapesta, Regimentul 3 Roşiori s-a îndreptat spre Cehoslovacia. La începutul lunii februarie 1945, pe o vreme extrem de aspră, pe ger şi ninsoare abundentă, roşiorii, infanteriştii, vânătorii de munte şi artileriştii urmau să străbată, prin crâncene lupte, masivul Javorina. În dimineața zilei de 21 februarie 1945, pe un aspru viscol, sg Gh. Negru şi-a condus grupa spre localitatea Suhary, situată pe valea Krupina, pentru a descoperi dispozitivul de apărare inamic. Când se afla la câțiva paşi de localitate, o rafală de mitralieră l-a surprins în picioare, ciuruindu-i trupul. Alți doi soldați din grupă au fost răniți. Prin sângele pierdut de aceşti eroi, comandantul unității a identificat dispozitivul de apărare al inamicului. Trupul bravului sergent a fost înmormântat în cimitirul din satul Suhari, iar ostaşii regimentului au înaintat în dispozitivul inamic, până la victoria finală.[308]

Sergent Zaharia SECRIERU

Zaharia Secrieru s-a născut în 1911 în satul Băltățeni, comuna Băcani, jud. Tutova. A bsolvit şcoala primară în localitatea natală. Până la vârsta majoratului a lucrat pământul împreună cu părinții şi s-a calificat la un meşter în meseria de tâmplar. După satisfacerea serviciului militar în anii 1932-1934, în R. 2 Roşiori Bârlad a fost lăsat la vatră cu gradul de caporal. Cele două trese puse pe umărul tânărului ostaş, au stârnit invidia prietenilor din sat, dar şi admirația tinerelor

---

[308] 1. Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Reg. Matr., Cercul de Recrutare Tutova – Bârlad,* Ctg.1935
2. Comandor prof.univ.dr.**Traian Anastasiei**, Urmaşii lui Peneş Curcanul, Ed.Univ.Şt.,B.,2007, pag. 278-280.

fete, pretendente la măritat. Zaharia Secrieru s-a ataşat de tânăra Elena, născută în anul 1916 şi urmând sfatul părinților s-au căsătorit civil şi religios în anul 1935, hotărâți să-şi trăiască împreună anii ce vor urma.

Tânărul Zaharia a fost concentrat de mai multe ori în anii 1936-1940 pentru împrospătarea cunoştințelor militare, întrucât la orizont pluteau norii negri ai celui de al Doilea Război Mondial, dezlănțuit de puterile totalitare, Germania şi U.R.S.S. au încheiat la 23 august 1939 Pactul Ribentropp – Molotov, prevăzând în Anexele Secrete atacarea şi ocuparea Poloniei, României şi a Țărilor Baltice (Lituania, Letonia şi Estonia). Ostaşul Zaharia Secrieru creştea din punct de vedere militar, acumulând noi cunoştințe şi gradul de sergent, de care s-a bucurat împreună cu soția sa, pe care o iubea, îndeosebi după naşterea fiicei lor Valeria la data de 16 sept.1939. De la 22 iunie 1941, A.R. lupta alături de A. Germană pentru eliberarea Basarabiei şi a părții de Nord a Bucovinei şi Ținutului Herța, răpite în mod samavolnic de Uniunea Sovietică în luna iunie 1940, prin Notele ultimative din 26 şi 28 iunie 1940. Spre sincerul regret al rudelor, sergentul Zaharia Secrieru nu a putut să se bucure de naşterea fiului Constantin (Costel cum a fost alintat de mama Elena, celelalte rude şi prieteni), la data de 17 iulie 1941. Vestea dispariției soțului său Zaharia, la 15 iulie 1941, în luptele eliberare a părții de nord a Basarabiei, i-a cernit sufletul Elenei Secrieru şi a rudelor sale. Ajutată de părinți, Elena şi-a crescut cu multă dăruire cei doi copii, chiar dacă a trecut peste mari greutăți pricinuite de războiul pustiitor din 1941-1945 şi foametea din anii 1946-1947. Doamna Elena nu s-a mai recăsătorit şi cu credință în Bunul Dumnezeu s-a dedicat creşterii copiilor. A trăit cu bucurii şi cu multe suferințe 92 de ani, fiind iubită şi stimată de fiica Valeria şi de fiul Costel. Fiica Valeria, după majorat a lucrat la Fabrica de Confecții şi la Fabrica Vigonia din Bârlad. Valeria a trecut în lumea veşnică la vârsta de 84 de ani. Costel a copilărit şi absolvit Şcoala primară în localitatea natală. De timpuriu a fost dat de mamă la un recunoscut meşter tâmplar, reuşind să se califice în meseria de tâmplar. A folosit sculele rămase de la tatăl său. Încă din primele luni de ucenicie i-a făcut mamei o surpriză, realizând uşa de la intrarea principală în casa compusă din trei camere şi un geam realizat în trei canate.

În 1962, Costel Secrieru a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar, la R.de Transmisiuni al Comandamentului Apărării Antiaeriene a Teritoriului. S-a evidențiat în scurt timp în specialitatea de radiotelegrafist şi în lucrul cu aparatura de transmisiuni din dotare, în aplicațiile tactice. Un ofițer din regiment sesizând înclinațiile lui Costel în cunoaşterea şi exploatarea tehnicii de transmisiuni şi orientarea spre cariera militară, i-a recomandat să se înscrie în Şcoala Militară de Maiştri Militari şi Subofițeri de Radiolocație din Braşov. Zis şi făcut, Costel s-a înscris pentru a candida la admiterea în Şcoala Militară de Maişti şi Subofițeri de Radiolocație din Braşov. S-a prezentat la examene, fiind admis în şcoală, frecventând cursurile şcolii militare, în perioada 1964-1967. După absolvirea Şcolii Militare cu gradul de maistru militar de radiolocație, clasa a IV-a, Costică Secrieru a primit repartiția la U.M. 01959 Schitu, lucrând pe stațiile de radiolocație metrice P-10 şi P-12 şi ulterior pe stația decimetrică P-15 şi stația metrică P-14. Cu ajutorul colegilor şi al eforturilor personale a devenit un bun specialist de radiolocație. Remarcându-se prin rezultate foarte bune în şedințele de antrenament şi în aplicațiile practice, în anul 1975, Maistrul

Militar Costel Secrieru a fost numit tehnic pentru reparații tehnică de luptă, pe Atelierul mobil de reparații de la Sulina, județul Tulcea, contribuind la întreținerea tehnicii în stare de funcționare, din unitățile de radiolocație Sulina, Cataloi, Baia, Mihail Kogălniceanu şi Schitu.

În perioada serviciului militar, Costel Secrieru a participat şi la activitățile educative cu militarii din unitate, devenind un bine cunoscut creator de texte pentru brigăzile artistice. S-a afirmat ca un bun creator de versuri, fiind apreciat şi de consătenii din localitatea Băcani, după pensionare în anul 1996 şi stabilirea cu domiciliul în localitatea Băltățeni. Costel Secrieru s-a căsătorit cu tânăra Tudorița din localitatea Balinteşti, județul Galați, care a lucrat în domeniul alimentației publice şi la Fabrica de sucuri din Neptun. Costel şi Tudorița au dat societății româneşti doi fii: Marius, care s-a ataşat carierei militare, lucrând în Statul Major al Marinei Militare cu gradul de comandor (colonel) şi Laurențiu, care lucrează în Şantierul Naval Mangalia, Secția Electricieni. Zaharia Secrieru, eroul armatei române se bucură în ceruri de existența celor două strănepoate, fiicele nepoților Marius (Ana) şi Laurențiu (Andreea).[309]

Sergent Ioan BOLEA

Ioan Bolea s-a născut în 1919 în localitatea Bogdănița. A copilărit şi a absolvit şcoala primară în localitatea natală. Până la vârsta majoratului a lucrat alături de părinți în gospodăria proprie, participând la cultivarea pământului cu cereale şi creşterea animalelor. Întrucât părinții l-au dat ucenic la un meşter tâmplar din Bârlad, Ioan a devenit şi tâmplar, contribuind la realizarea unei frumoase case.

În 1940, Ioan Bolea a fost încorporat în R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan" din Vaslui. După satisfacerea stagiului militar, Ion Bolea îndemnat de părinți s-a căsătorit la 8 februarie 1942, cu Maria Juverdeanu din localitatea Tunseşti, Comuna Bogdănița, pe care o cunoştea de trei ani de zile. Părinții săi i-au cerut fiului să se căsătorească, pentru a le lăsa un nepot (premoniție!?), fiindcă nu se ştia ce le va aduce războiul. Hotărârea părinților, acceptată de fiul lor, a fost norocoasă pentru-că nora lor a născut pe Ionel în 1943.

Maria Juverdeanu s-a născut la 29 iunie 1920 în localitatea Tunseşti. Părinții săi Ştefan şi Sevastița au ajutat-o pe fiică, împreună cu socrii să-l crească pe Ionel. Teama părinților lui Ionel s-a adeverit la 19 nov.1942, când fiul lor a dispărut în luptele de la Cotul Donului, situație confirmată de către consătenul său, Toader Butnaru, camarad în aceeaşi unitate.

Pe 29 iunie 2019, Maria Bolea, fosta soție a lui Nicu Bolea, a fost sărbătorită de fiul său Ionel Bolea, de rude şi prieteni din localitatea Bogdănița, cu prilejul împlinirii vârstei de 99 de ani. Doamna Maria a născut un singur fiu şi probabil dacă nu-i murea soțul în blestematul de război, împreună ar fi adus pe lume şi alți copii. Doamna Maria a fost o femee frumoasă (păstrează trăsăturile fizice şi în prezent), harnică şi gospodină, crescându-şi fiul, două nepoate şi un nepot de la fiul său, cu multă dragoste. Ea a îndeplinit profesia de funcționară la oficiul poştal din localitate. A lucrat pământul, grădina şi livada cu pomi fructiferi şi

[309] Interviu realizat de col. (ret) **Constantin Chiper**, maistrului militar principal Costel Secrieru.

vița de vie din gospodăria proprie. Doamna Maria, soție de erou este o femee respectată în comuna Bogdănița. Trăieşte pe picioarele sale. Se deplasează prin gospodărie şi localitate cu ajutorul fiului, al rudelor şi prietenilor. Îşi face menajul singură şi ajutată de rude şi prietene.

Fiul Ionel Bolea s-a născut în 1943. Datorită tragediei suferite de tatăl său şi mama sa, nu l-a cunoscut pe tată şi nici tata n-a avut fericirea să-şi cunoască fiul. Ionel Bolea a copilărit şi absolvit Şcoala primară în localitatea Bogdănița, Şcoala profesională şi liceul în Bârlad. În anul 1962, Ionel Bolea a fost admis în Şcoala Militară de Maiştri Militari şi Subofițeri Activi Geniu din Râmnicul Vâlcea, pe care a absolvit-o cu gradul de maistru militar clasa a IV-a în anul 1965. Maistrul militar Ionel Bolea se mândreşte cu realizările obținute în decursul carierei militare. A participat la realizarea Canalului Dunăre – Marea Neagră şi a lucrat şi la Canalul Bucureşti – Oltenița care, spre regretul nostru nu s-a finalizat.

După pensionare, Ionel s-a stabilit în localitatea Bogdănița pentru a ajuta pe mama Maria. Moştenind de la tatăl său înclinația în meseria de tâmplar, însuşind şi alte meserii în armată, Ionel a construit în grădina primită de la mama Maria o frumoasă casă, cu toate utilitățile necesare. Ionel Bolea are prima fată, Miruna-Mioara, cu domiciliul în Bucureşti, absolventă a Academiei de Studii Economice, a doua fată Lucia absolventă a Facutății de Informatică, locuieşte în Canada, un fiu Iulian absolvent a unui liceu Veterinar, lucrează în domeniul veterinar. Are câteva albume cu fotografii ale copiilor şi nepoților şi se bucură foarte mult când le priveşte.[310]

Sergent Toader BUTNARU

Toader Butnaru s-a născut în 1921 în localitatea Bogdănița, județul Tutova. A copilărit şi absolvit şcoala primară în localitatea Bogdănița. După absolvirea şcolii primare a lucrat alături de părinți în gospodăria proprie. La insistențele părinților a învățat meseria de tâmplar la un meşter din Bârlad, practicând meseria în construcții de case în localitatea natală şi localitățile învecinate.

În 1941 Toader Butnaru a fost încorporat pentru stagiului militar în R.25 I.Vaslui „Mareşal Constantin Prezan”, la Partea Sedentară. În luna iulie 1942, caporalul Toader Butnaru a fost ataşat părții operative a R.25 I. Vaslui şi a participat la crâncenele lupte de la Cotul Donului. Luptând cu dârzenie şi mult curaj, comandantul de grupă puşcaşi Toader Butnaru a fost decorat cu „Bărbăție şi Credință”, cl.a II-a. Ajutat de Bunul Dumnezeu, Toader Butnaru a scăpat cu viață din iadul de la Cotul Donului şi s-a înapoiat în primăvara 1943, cu un sfert din efective la Partea Sedentară din Vaslui. La 20 oct.1943, unitatea cu efectivele completate a fost trimisă pe frontul de Est, în Transnistria.

Tânărul Rege Mihai, înconjurat de consilierii săi de la Casa Regală, a dat lovitura de palat în după amiaza de 23 august 1944, hotărând ca România să întoarcă armele împotriva foştilor aliați şi să participe la război în Campania militară din Vest, alături de A. sovietică. Guvernul Uniunii Sovietice a tărăgănat încheierea Armistițiului cu România până la 12 sept.1944. În perioada 23 august-12 sept.1944, A. sovietică a capturat 170.000 de ostaşi români şi o mare

[310] Interviu realizat de col. (ret) **Constantin Chiper**, maistrului militar principal Ionel Bolea.

cantitate de mijloace de luptă şi bunuri materiale. Ostaşii români luați prizonieri de război în această perioadă, pe frontul din Moldova şi alte zone din țară au fost stupefiați. Ei au fost trimişi în condiții inumane spre Lagărul de trierea prizonierilor români de la Bălți din Basarabia şi de aici cei care, erau mai rezistenți fizic în lagărele de prizonieri din Siberia. Istoriografia română a condamnat şi continuă să condamne măsurile adoptate de guvernul şi armata sovietică, sprijinită de politicienii români, în anul 1944.

Prin Instrucțiunile Speciale nr. 70.200 din 11 nov.1944 ale M.S.M., R.25 I.„Mareşal Constantin Prezan" a fost desființat, efectivele sale şi mijloacele de luptă fiind transferate R.24 I.Tecuci. În acest mod s-a întrerupt activitatea glorioasă a unității vasluieane, desfăşurată neîntrerupt timp de 64 de ani. La scurtă vreme, sg. Toader Butnaru, care a fost martor la dispariția multor camarazi şi o parte consăteni, a fost lăsat la vatră, suferind alături de cei dragi pierderea unor teritorii româneşti, distrugerile cauzate de război, foametea din anii 1946-1947 şi alte necazuri de ordin social şi economic. Şi cum timpul a lucrat şi în viața lui Toader Butnaru, el s-a căsătoria cu tânăra Veta Oprişan. Împreună au trăit evenimente frumoase şi deziluzii. Cele mai frumoase bucurii le-au trăit când au născut şi dat societății româneşti trei fiice : Maria, Elena şi Geta. Toader Butnaru a lucrat în meseria de dulgher la mina de cărbune Călan, județul Hunedoara. Guvernul României i-a acordat după 1994 şi Medalia „Crucea Comemorativă a celui de al D.R.M. 1941-1945", mulțumindu-i veteranului, care a împlinit 98 de ani, fiind lucid şi coerent, dar slăbit fizic.[311]

Sergent Ion BULGARU

Ion Bulgaru s-a născut la 9 august 1919 în comuna Poiana, situată în partea nordică a județului Vaslui, nu departe de oraşul Negreşti. În anul 1940 tânărul Ion Bulgaru, absolvent a 7 clase primare, a fost încorporat pentru satisfacerea serviciului militar la B. a 18-a Art. Antitanc, subordonată D.a 18-a I. Sibiu, care era dislocată în Moldova. Evenimentele politico-militare care s-au desfăşurat în anii 1940-1941 au determinat reținerea tânărului Ion Bulgaru în armată, după satisfacerea stagiului militar. Ion Bulgaru a participat la Campania Militară din Est, cunoscând atât succese, cât şi insuccese. La sfârşitul lunii aug.1944, sg. Ion Bulgaru se afla, cu resturile D.a 18-a I., în retragere de pe frontul Iaşi - Chişinău, pe şoseaua națională, afluind spre Ploieşti. În zona localității Valea Călugărească, din apropiere de Ploieşti, Ion Bulgaru şi câtiva tunari aflați sub comanda sa s-au angajat în luptă cu o grupare militară germană, care se retrăgea din Moldova, deplasându-se spre sud. Tunarii şi infanteriştii români au reuşit să degajeze şoseaua.

Marea unitate din Ardeal a fost dirijată, prin căile de acces din Prahova, spre Transilvania, aceasta participând, de la 5 sept.1944, împreună cu alte unități militare din A.R. şi prin cooperare cu unități militare sovietice, la eliberarea teritoriului românesc. Traversând Mureşul, efectivele completate ale D.a 18-a I. au desfăşurat crâncene lupte în zona Câmpiei Turzii, ele respingând atacurile tancurilor inamice venite dinspre Turda. La adăpostul întunericului, câteva

[311] Interviu realizat de maistrul militar principal **Ionel Bolea**

patrule româneşti au executat incursiuni dincolo de râul Arieş, în vederea determinării locului unde erau amplasate armele automate ale ostaşilor horthiyşti şi hitlerişti. Bateria de artilerie antitanc a sprijinit cu foc puternic acțiunile R.18 I.Gorj, care avea în componență numeroşi ostaşi transilvăneni, să forțeze râul Arieş şi să realizeze un cap de pod pe malul nordic al acestuia. În timpul nopții de 26 sept., sg.Ion Bulgaru a împins un tun până la firul râului Arieş, sub coroana unei sălcii, acolo săpând locaşul de tragere şi firidele pentru adăpostirea muniției. În zorii zilei de 27 sept., când o rachetă cu 3 stele verzi a dat semnalul pentru începerea forțării râului, ostaşii conduşi de sg.Ion Bulgaru au lovit cu precizie obiectivele indicate de comandantul bateriei, reuşind să le distrugă sau să le neutralizeze. Privirile vultureşti ale sergentului Ion Bulgaru au descoperit un observator de artilerie hitlerist, situat în turla bisericii din satul Viişoara. Au urmat două contraatacuri germane, care au fost respinse de artileriştii din bateria de artilerie antitanc.

La 28 şi 29 sept.1944, trupele hitleristo-horthyste au făcut eforturi disperate să lichideze pozițiile ocupate de ostaşii români, în micul cap de pod de la nord de Arieş. Câteva zile mai târziu, la 2 oct. Sg.Ion Bulgaru şi tunarii săi au trecut tunul peste râul Arieş, dispunându-l în mijlocul capului de pod realizat de infanteriştii transilvăneni. În 3 oct.1944, ora 5:00, sg.Ion Bulgaru a sprijinit, cu focul tunului de artilerie, atacul R.18 I., reducând la tăcere focul armelor automate şi armamentul greu al inamicului. În toiul zilei, când succesul Regimentului 18 Infanterie începuse să se contureze, „*un proiectil al artileriei duşmane*, s-a menționat în Registrul Istoric al D. a 18-a I., *a căzut între servanții de la tunuri, provocând şi explozia unei mine, care le-a luat la toți viața*".

Comandantul tunului, sergentul Ion Bulgaru, aflat ca de fiecare dată în mijlocul tunarilor săi, a fost grav rănit în abdomen şi aproape desfigurat. Transportat de urgență la spitalul de campanie şi apoi la un spital din interiorul țării, medicii i-au salvat viața în urma unor grele intervenții chirurgicale. A reuşit să se întoarcă în localitatea natală, Poiana, însă la câteva zile după ce i-a îmbrățişat pe cei dragi, a decedat şi a fost înmormântat în cimitirul din localitate. Pentru faptele sale de arme, sg.Ion Bulgaru, comandantul tunului nr. 1, din Bt.a 18-a Art. Antitanc, a D.a 18-a I.Sibiu, a fost distins cu Medalia „Virtutea Militară", clasa a II-a.[312]

Sergent Constantin FILIP

Constantin Filip s-a născut la 20 octombrie 1918, în localitatea Muntenii de Jos, cu puțin timp înainte de înfăptuirea Unirii de la Alba Iulia, din 1 decembrie 1918. Părinții săi, țărani săraci, posedau 1 ha de pământ primit de la părinții lor, prin căsătorie, şi o casă modestă. După reforma agrară din 1921, tatăl lui Constantin a fost împroprietărit cu 3 ha pământ arabil şi 0,5 ha păşune. Bunicii lui Constantin Filip au participat la Războiul de Independență, 1877-1878, ei fiind camarazi, în R.13 Dorobanți Vaslui-Iaşi, cu legendarul sergent Peneş Curcanul, al cărui nume era, de fapt, Constantin Țurcanu. Tatăl său, participant

---

[312] *1.* Arhivele Militare Române Piteşti, *Fond Registre Matricole, Contigentul 1940.*
2. Comandor prof. Univ. dr. **Traian Anastasiei**, *Urmaşii lui Peneş Curcanul*, Ed.Univ. Ştiințific, Bucureşti, 2007, pag. 273-275.

la războiul pentru întregire statală şi naţională, 1916-1919, cu R.65 I. Vaslui (dublura R.25 I. Vaslui), a fost grav rănit în ziua de 6 august 1917, în luptele de la Mărăşeşti, din pădurea Răzoare, el rămânând invalid, fără mâna dreaptă.

Având o fire veselă, lui Constantin Filip îi plăcea să stea de vorbă cu oamenii mai în vârstă din sat, să afle cât mai multe despre istoria trecută a localităţii, judeţului şi ţării, să primească poveţe despre conduita demnă în familie. Constantin Filip făcuse o deosebită pasiune pentru folclorul românesc, el învăţând, de la cântăreţii şi interpreţii de muzică populară, să cânte la instrumentele muzicale. Avea şi bune aptitudini de interpretare vocală. De la vârsta de 17 ani, Constantin Filip a participat cu regularitate la pregătirea premilitară, care se organiza în comună şi pe terenurile de instrucţie ale R.25 I. „Mareşal Constantin Prezan”, din oraşul Vaslui. La vârsta de 20 de ani s-a căsătorit cu Mariţa. Fiica lor, Elena, născută la data de 2 iunie 1942, a fost muncitoare la ISCIP, în comuna Munteni de Jos şi are 6 copii. Constantin Filip a fost încorporat, în primăvara anului 1939, la R.34 I.Constanţa, subordonat D.a 9-a Constanţa. A trăit dureros evenimentele din anul 1940, când României i-au fost amputate mai multe teritorii: Basarabia, nordul Bucovinei, Ţinutul Herţa, nordul Transilvaniei şi Cadrilaterul. Constantin Filip a participat la luptele de eliberare a sudului Basarabiei, la 26 iulie 1941, şi apoi la misiuni de pază în Dobrogea.

În luna iunie 1944 a primit o ultimă permisie, atunci având posibilitatea să-şi vadă soţia şi fetiţa. De la 23 august 1944, Ctin Filip a participat la dezarmarea trupelor germane din împrejurimile capitalei. D.a 9-a Constanţa, cu unităţile sale, între care era şi R.34 I. Constanţa, a participat la crâncenele lupte împotriva trupelor germane şi horthyste, pentru eliberarea părţii de nord-vest a Transilvaniei. În 29 sept.1944 Cp. a 3-a I., subordonată B.1 I., din R.34 I., din care făcea parte şi sergentul Ctin Filip, a fost oprită în înaintarea sa către poalele dealului Sângeorgiu, cota 495, de la Oarba de Mureş. Luând comanda unui grup de şoc, sergentul Constantin Filip s-a infiltrat târâş, ei ajungând neobservaţi la cota 495. Inamicul a reacţionat prompt şi a deschis un foc necruţător asupra grupei ostaşilor români. În timpul acestei crâncene încleştări, sg. Constantin Filip a fost lovit mortal de un proiectil de brand. Pentru fapta sa de arme, sg.Constantin Filip a fost decorat cu Medalia „Bărbăţie şi Credinţă”, cl. a II-a.[313]

Sergent Constantin MOISEI

Constantin Moisei s-a născut la 7 iunie 1919 în satul Lupeşti, fostul judeţ Fălciu, azi judeţul Vaslui. Absolvind 7 clase la şcoala primară din localitatea natală, a rămas alături de părinţi, pe care i-a ajutat la muncile agricole. Când norii negri ai celui de al doilea război mondial, declanşat de puterile totalitare Germania, Italia, Japonia şi Uniunea Sovietică, s-au răspândit peste ţările Europei, Constantin Moisei a fost chemat să apere ţara. În martie 1940 Constantin Moisei a primit ordinul de încorporare şi a fost repartizat la R.11 Dorobanţi (I.) „Siret” din Galaţi. Obişnuit cu munca, el s-a adaptat uşor rigorilor vieţii de militar, fiindu-i apreciate aptitudinele de ostaş, relevate prin ordine şi disciplină. În scurt timp, Constantin Moisei a fost avansat până la gradul de

[313] 1. Arhivele Militare Române, *Fond Registre Matricole Militare, Contigentul 1939*.
2. **Vasile T. Suciu**, Gh. I. **Bodea**, Crucea pământului, Ed. Tipomur, Tg.Mureş, 1993, pag. 137-8.

sergent şi i s-a încredințat comanda unei grupe de puşcaşi, el dovedindu-se priceput şi energic în toate acțiunile pe care le-a întreprins, atât în luptele de eliberare a Basarabiei (22 iunie-26 iulie 1941), în operațiunile militare de la Odessa (8 aug-16 oct1941) şi Stalingrad (15 iulie 1942-2 febr 1943), pe calea de înapoiere pe frontul din Moldova, cât şi în acțiunile militare de pe frontul de vest. R.11 Dorobanți „Siret" Galați, subordonat D.a 21-a I, din Galați, a primit ordin, la sfârşitul lunii august 1944, să se deplaseze în Podişul Transilvaniei, pentru a elibera teritoriile româneşti care fuseseră răpite la 30 august 1940, prin Dictatul de la Viena, de către Ungaria horthystă.Ostaşii români au primit cu însuflețire noua misiune de luptă. Strigătul fraților ardeleni trecuse Carpații şi răsuna ca un ecou de-a lungul coloanelor A.R., aflată în marş spre front. Era în primile zile ale lunii sept.1944. R11 se instalase în Valea Mureşului. Până la 8 septembrie trupele române au respins toate atacurile duşmanului, care încerca să pătrundă spre Târnăveni. Apoi plutoanele s-au înşirat de-a lungul Mureşului, ocupându-şi pozițiile de luptă. Grupa sergentului Constantin Moisei a săpat repede gropile individuale. În fața companiei din care făcea parte se profila dealul Sângeorgiu, care era ocupat de un batalion de militari germani. De peste o săptămână, unități din D.a 9-a I.Constanța, a 21-a I.Galați şi a 8-a Cav. Bucureşti au încercat să pună stăpânire pe acest deal, înfipt ca o stâncă de neclintit în fața atacatorilor români. Armele automate vrăjmaşe secerau şirurile luptătorilor români, înroşind apele învolburate ale Mureşului. La 29 sept.1944 a venit şi rândul ostaşilor din R.11 Dorobanți. Cu o seară înainte, Cp.a 3-a I. din R.11, care urma să atace în primul eşalon, îşi definitivase recunoaşterile. Comandantul ei cunoştea în amănunțime dispozitivul armatei hitleriste şi-şi făcuse un plan detaliat de acțiune. Descoperise, printre altele, că pe panta cotei 463 se afla, bine camuflată, o mitralieră grea germană, al cărei foc paralizase până atunci mişcarea trupelor noastre. Ba, mai mult, produsese şi mari pierderi unităților care atacaseră. Se hotărâse să se execute o incursiune de noapte bine organizată şi condusă cu pricepere. Pentru această misiune s-a oferit sergentul Constantin Moisei, care şi-a format o echipă compusă din trei militari.

Spre mijlocul nopții de 28 spre 29 sept., echipa condusă de sg. Constantin Moisei s-a strecurat prin întunericul plumburiu, peste Mureş. Au înaintat târâş, fiind gata să-l lovească în orice clipă pe duşman. Automatele fuseseră încărcate şi grenadele erau pregătite pentru aruncare. Sg. Moisei conducea cu pricepere grupa, spre obiectiv. Un document de arhivă a consemnat evenimentele care au urmat : „*Ostaşii s-au strecurat feriți de vederile inamicului, ajungând până la 10 metri de mitraliera ce oprea înaintarea noastră. Sergentul Moisei a aruncat 7-8 grenade, scoțând din serviciu cuibul inamic. La reîntoarcere în liniile noastre a fost lovit în cap de schijele unui brand, căzând grav rănit şi este transportat de oamenii care-l însoțeau în liniile amice, unde, după ce raportează de executarea misiunii ce i se încredințase, sufletul său de erou neînfricat se înălță alături de ceilalți eroi ai neamului*". Bravul sg. Constantin Moisei a fost decorat, post-mortem, cu Medalia „Virtutea Militară", cl. a II-a, el alăturându-se numeroşilor vasluieni căzuți în luptele pentru libertatea țării.[314]

[314] 1. Arh.Mil.Piteşti, *Fond Reg. Matricole, Ctg. 1940. 2.* Cdor prof. **Univ. dr. Tr. Anastasiei**, *Urmaşii lui Peneş* Curcanul,Ed. Univers Ştiințific, Bucureşti, 2007, pag. 276-277.

Sergent Ilie LUPU

Ilie Lupu s-a născut la 14 iulie 1919, în comuna Văleni, județul Vaslui. A copilărit şi absolvit 7 clase primare în localitatea natală. Până la încorporare a lucrat în gospodăria părinților, cunoscuți ca oameni gospodari în localitatea Văleni. La 3 martie 1941 tânărul Ilie Lupu a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în R.35 I.Constanța. În iunie 1941 a fost mobilizat în aceeaşi unitate şi a participat la luptele de eliberare a Basarabiei (22 iunie, 26 iulie 1941, la luptele din Operațiunea militară Odessa/Ucraina (8 august, 16 oct. 1941) şi la devastatoarele lupte de la Cotul Donului-Stalingrad (15 iulie 1942, 2 febr.1943).

De asemenea, el a participat şi la luptele de întoarcere pe frontul din Moldova. După 23 august 1944 a participat la luptele de dezarmare a trupelor germane în Dobrogea şi în împrejurimele capitalei. De la 15 sept., împreună cu ceilalți ostaşi din marea unitate a participat la crâncenele lupte de eliberare a părții de nord a Transilvaniei, având norocul să scape teafăr din luptele de la Oarba de Mureş, fiind părtaş la eliberarea ultimelor localități din trupul țării, Carei şi Satu Mare, la 25 oct.1944.

În zorii zilei de 26 oct.1944, ostaşii D.a 9-a I. Constanța au trecut granița contribuind la eliberarea Ungariei. Luptele s-au desfăşurat în condițiile unei disperate apărări a trupelor germane şi horthyste şi a climei aspre, cu ploi, lapoviță şi ninsori. De la 18 dec.1944, D.a 9-a I. cu unitățile componente a traversat granița ungaro-cehă şi apoi au contribuit la eliberarea Cehoslovaciei, remarcându-se în luptele de la Roznava, Banska-Bystrica, munții Tatra, făcând joncțiunea cu celelalte trupe româneşti la Brno.

Pentru comportarea dârză în lupte, Ilie Lupu a fost decorat cu medaliile „Bărbăție şi Credință”, cl. a III-a cu panglică de virtute militară, „Eliberarea de sub jugul fascist” şi „Crucea Comemorativă al celui de al D.R.M. 1941 – 1945”. După lăsarea la vatră s-a căsătorit cu Aglaea Filip Dăriescu din Valea Siliştei, împreună dând societății doi fii şi două fiice: Ion, (colonel de intendență, pensionar în Iaşi, căsătorit cu Maria Butnaru, fostă funcționar M.Ap.N. Ei au un fiu Cătălin care i-a făcut bunici şi o fiică Mihaela), Mihai (decedat, înhumat în Văleni), Milica (fostă educatoare, pensionară în Iaşi) şi Valerica (pensionară în Vaslui). Ilie Lupu a fost un bun primar în comuna Văleni, lucrător la Căminul cultural şi la Paza contractuală din Com. Văleni.[315]

Caporal Victor URSU

Victor Ursu s-a născut în anul 1919 în localitatea Bogdănița. A copilărit şi absolvit şcoala primară în localitatea natală. A lucrat până la majorat în gospodăria părinților săi, Mihalache şi Safta. Această frumoasă familie a dat societății româneşti cinci copii: Victor, Virgil, Vintilă, Elvira şi Filareta. Victor a fost sfătuit de părinți să se căsătorească la împlinirea vârstei de 20 de ani, însă el a refuzat, motivând că după satisfacerea serviciului militar se va gândi cu privire

[315] 1. Arh. Mil. Piteşti, Fond Reg. Matricole ale C.M.J.V., *Registru Foi Matricole, Ctg. 1941.*
2. Interviu realizat de col. (rtr) **Constantin Chiper** secretarului Primăriei Văleni.

la realizarea acestui act de ordin social.Încorporat pentru satisfacerea stagiului militar în anul 1940, în R.25 I.„Mareşal Constantin Prezan” din Vaslui, Victor Ursu a participat cu maturitate şi responsabilitate la toate şedințele de instruire, fiind foarte bine apreciat de către şefii direcți.

În noaptea de 21/22 iunie 1941, frt. Victor Ursu a fost mobilizat şi a participat cu camarazii săi din unitatea vasluiană, la eliberarea Basarabiei, provincie străveche românească, răpită în mod samavolnic de către statul totalitar comunist în luna iunie 1940. De la 22 iunie până la 5 iulie 1941, Regimentul 25 Infanterie Vaslui a executat misiuni de tatonare la vest de Prut : Drânceni, Cârța, Valea Cânepii, Albița Pod. Apoi a traversat Prutul prin crâncene lupte în zona Cotul Morii, Nemțeni, Lăpuşna, Bujos, Cătălui. La 16 iulie, unitatea a depăşit platoul Corneştilor, împreună cu celelate unități din D.15 I.Chişinău, îndreptându-se spre Ialoveni şi Chişinău. După eliberarea oraşului Chişinău la data de 16 iulie, D.a 15-a I., cu unitățile componente, între care şi R.25 I. s-a îndreptat spre Căuşani-Cetatea Tighina. Îndeplinindu-şi misiunile pe teritoriul Basarabiei, unitatea vasluiană a traversat Nistrul, împreună cu celelalte unități din D.15 I., participând de la data de 8 august până la 16 oct.1941, la crâncenele lupte din Operațiunea militară Odessa/Ucraina. Ostaşii marii unități şi ai R.25 au avut mari pierderi în oameni şi tehnică de luptă la Grigoriopol, Catargi, Bălăceanu, Bujalâc, Blagodatnaia, Krimidovka.

De la 27 oct.1941, R. 25 I. a început deplasarea spre Vaslui. După sosirea în Vaslui, militarii concentrați au fost lăsați la vatră, continuându-se instruirea cu tinerii recruți. Pierderile unității şi ale armatei române în luptele din Basarabia au fost de 6% din efectiv şi în luptele de la Odessa de 14%. Au fost comemorați ostaşii căzuți în lupte, cu prilejul sărbătoririi Crăciunului, a anului nou 1942, a Bobotezei şi a Sfântului Ioan. Tânărul caporal Victor Ursu s-a înapoiat în localitatea natală fiind sărbătorit de către părinți, celelalte rude şi prieteni.

La 1 aprilie 1942, R. 25 I. „Mareşal Constantin Prezan” a primit efective şi mijloace de luptă de la R. 53 I. „Ştefan cel Mare” din Iaşi, care a fost dublura sa pe front. La insistențele lui Hitler de a continua operațiunile militare pe teritoriul Uniunii Sovietice, mareşalul Ion Antonescu (avansat în grad de Regele Mihai la 22 august 1941) a acceptat solicitarea punându-i condiția să ajute statul român pentru a reintra în drepturi asupra părții de nord a Transilvaniei, răpită de Ungaria, sprijinită de Germania hitleristă, prin Dictatul de la Viena din 30 august 1940. În acest sens, R.25 I. a fost mobilizat în luna iulie 1942 şi a participat de la sfârşitul lunii august 1942 la catastrofala Operațiune Militară de la Cotul Donului, Stalingrad. După începerea contraofensivei Armatei sovietice, la 19 noiembrie 1942, pierderile în luptători şi tehnică de luptă ale armatei române au fost foarte mari. Armata română a pierdut 150.000 luptători. Printre ei s-a numărat şi tânărul caporal Victor Ursu, care a fost decorat post-mortem cu Medalia „Bărbăție şi Credință” clasa a II-a. L-au jelit părinții şi rudele, iar primăria din Bogdănița i-a înscris numele pe Crucea Eroilor din Cimitirul civil şi împreună cu preotul paroh îl pomenesc la sărbătorile religioase şi civile.[316]

[316] Interviu luat sergentului **Toader Butnaru** de maistrul militar principal Ionel Bolea.

Caporal Constantin CHIPER

Cel de al treilea fiu al lui Vasile şi Maria Chiper s-a născut la 20 iunie 1915, în satul Valea Siliştei, comuna Ştioborăni, județul Vaslui. A copilărit şi absolvit şcoala primară în localitatea natală. Până la vârsta majoratului a lucrat în gospodăria părinților şi pe moşia lui Petrică Pănoi, procuror la Procuratura oraşului Iaşi. La vârsta de 18 ani s-a căsătorit cu Ecaterina Uglea din satul vecin Bouşori. În anul 1937 a fost chemat de Comandamentul Teritorial Vaslui la satisfacerea serviciului militar în R.7 Vânători de câmp Galați. Până în anul 1939 a parcurs etapele de instruire a soldatului, grupei şi plutonului şi a urmat cursurile şcolii de gradați pe care le-a absolvit cu rezultate bune, fiind avansat la gradul de caporal şi numit comandant de grupă. După un concediu de o lună de zile, la sfârşitul lunii ianuarie 1940, a fost concentrat la R 12 I.„Cantemir" din Bârlad, participând la însuşirea noilor cunoştințe militare în arma infanterie. Aici se întâlnea săptămânal cu frații săi, Gheorghe-cadru militar în cadrul Depozitului de Muniții al Garnizoanei militare Bârlad şi cu cel de al doilea frate, Ioan, sergent în termen în cadrul R.23 Art. Bârlad. Ioan şi Constantin se instruiau în cazărmi vecine, pe Calea Tecuci. În luna iunie 1941, caporalul Constantin Chiper a fost mobilizat, participând la cel de al D.R.M. 1941-1945. Şi frații săi au fost mobilizați. Cap. Constantin Chiper a participat împreună cu camarazii săi la luptele de eliberare a Basarabiei, fiind martor la pierderea multor camarazi, în frunte cu comandantul Regimentului, col. Gheorghe Niculescu, în ziua de 9 iulie 1941 pe platoul de pe Dealul Epureni, situat între Țiganca şi Cania.

După eliberarea Basarabiei, la 26 iulie 1941, la insistențele lui Hitler, Armata română a participat în continuare la luptele de pe teritoriul Uniunii Sovietice. Astfel, de la data de 8 august 1941, Armata română a participat la luptele din Operațiunea militară Odessa, situată în Ucraina. În luptele de la Dalnic, o localitate importantă apropiată de Odessa, caporalul Constantin Chiper (unchiul meu) a fost rănit grav la brațul drept. Internat în Spitalul de Zonă Interioară nr. 233, a fost clasat invalid de război de către Comisia Medicală a Comandamentului Corpului Militar nr. 3 Galați. După vindecare caporalul Constantin Chiper a fost lăsat la vatră. A fost decorat cu Medalia „Bărbăție şi Credință" clasa a III-a, cu panglică de virtute militară şi Medalia „Crucea Comemorativă al celui de al D.R.M. 1941 -1945". La 10 mai 1950 a decedat soția sa, Ecaterina Uglea. S-a recăsătorit în anul 1952 cu Elena Isac din localitatea Soleşti şi împreună au realizat o gospodărie în localitatea Valea Siliştei. În paralel cu lucrarea pământului, a desfăşurat un serviciu de achiziții a animalelor de la producătorii agricoli. După scurt timp s-au mutat în localitatea Palazu Mare şi au lucrat la o fabrică chimică. Împreună au un fiu şi patru fiice: Aurica, Maria, Milica, Marian. Unchiul Constantin şi tanti Elena au plecat în lumea veşnică, iar copii lor au familii frumoase.[317]

---

[317] Arhivele Militare Piteşti, Fond Registre Matricole, *Registrul Matricol al Cercului de Recrutare Vaslui, Contigentul 1937.*

Fruntaş Gheorghe SCÂNTEIE

Gheorghe Scânteie s-a născut în 1923, în comuna Gherghești, pe valea pârâului Studineț, într-o zonă înconjurată de dealuri mănoase, denumite colinele Tutovei. Părinții săi, cu avere puțină, au înțeles că este bine să-şi dea fiul la şcoala primară, după care l-au oprit pe lângă ei, pentru a participa la munca câmpului. Deşi tânăr, Gheorghe Scânteie a înțeles din informațiile primite de la învățătorii satului, din cărțile de istorie şi din povestirile părinților şi ale bătrânilor satului că pericolul cel mai mare era izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial. Anii cenuşii ai războiului l-au maturizat. În luna mai 1944 a fost încorporat pentru satisfacerea stagiului militar la R.11 Dorobanți (I.) „Siret”, din Galați. Parcurgând etapa de instruire a soldatului, grupei şi plutonului, tânărul Gheorghe Scânteie s-a confruntat cu trupele germane începând cu 23 august 1944. Gheorghe Scânteie a participat la luptele pentru eliberarea părții de nord a Transilvaniei, răpită prin Dictatul de la Viena, din 30 august 1940, de către Ungaria horthystă. Tânărul ostaş s-a remarcat în luptele de la Oarba de Mureş, împreună cu ceilalți ostaşi din R.11 „Siret”, din D.a 21-a I. Galați

Scăpat teafăr din luptele pentru eliberarea Transilvaniei, fruntaşul Gheorghe Scânteie a participat la luptele pentru eliberarea Ungariei, în urmărirea inamicului peste râul Tisa şi pe valea Hernadului. Şi din încleştările pe pământul Ungariei a scăpat cu viață, mereu cu zâmbetul pe buze, având credința că nu-i fusese hărăzit să fie ciuruit de gloanțe. La începutul anului 1945 fr Gheorghe Scânteie a trecut pe teritoriul Cehoslovaciei, pe o vreme geroasă. Drumurile erau troienite, iar munții Metalici Slovaci şi munții Tatra, cu înălțimi de peste 1.200 metri, urmau să fie trecuți pieptiş, prin foarte grele lupte. În luna februarie 1945 fr Gh. Scânteie a fost mutat în R.35 I. din Constanța, subordonat D.a 9-a I. Constanța, pentru completarea efectivelor pierdute în câncenele lupte din Cehoslovacia. Noua sa unitate desfăşura lupte foarte grele în defileul care conducea spre marele oraş slovac Zvolen. Ca şi până atunci, fr. Gh. Scânteie s-a avântat în acțiunile cele mai periculoase, el fiind remarcat încă din primele zile de noii săi comandanți. Luna martie 1945 i-a primit pe luptătorii români cu lapoviță, ninsoare şi vânt foarte puternic. La data de 11 martie 1945 Compania a 3-a Infanterie, din care făcea parte şi bravul ostaş, a pornit la atac, după o puternică pregătire făcută de artileriştii români, pentru cucerirea înălțimii cu cota 391, din preajma oraşului Zvolen. Fr Gh. Scânteie a străbătut cu foarte mult curaj focul duşman şi a ajuns primul pe creastă, el capturând doi prizonieri germani, moment foarte bine surprins de fotoreporterul de război al D.a 21-a I.din Galați. La 18 martie 1945 Cp.a 3-a I. a fost încercuită lângă localitatea Sliac. Comandantul R.35 I. Constanța a ordonat ostaşilor să lupte pe viață şi pe moarte pentru spargerea încercuirii. În timpul luptei pe viață şi pe moarte, corp la corp, când compania şi-a croit drum de ieşire din încercuire, bravul fr vasluian Gh. Scânteie a fost lovit de focul năpraznic al duşmanului şi a căzut vitejeşte pe pământul Slovaciei. Fruntaşul Gheorghe Scânteie a fost distins, post-mortem, cu Medalia „Bărbăție şi Credință”, clasa a II-a, pentru dăruirea sa în lupte, până la sacrificiul suprem.[318]

[318] 1. Arhivele Militare Piteşti, *Fond Registre Matricole, Contigentul 1944*.

Soldat Gheorghe CHITIC

Gheorghe Chitic, fiul lui Ioan şi Tudora, s-a născut la 14 aprilie 1909 în comuna Deleni, județul Vaslui. A satisfăcut stagiul militar, în anii 1931-1932, în R.6 Grăniceri din garnizoana Chişinău.Tânărul ostaş a fost concentrat în anul 1939, după ce guvernele Germaniei şi Uniunii Sovietice au atacat şi ocupat Polonia, şi a fost mobilizat, în luna iunie 1941, când România s-a înscris în cel de al D.R.M., în cadrul B.20 Vânători de Munte, din Vatra Dornei. Unitatea înființată la 15 martie 1939, fiind subordonată Bg.4 Mx Munte, cu punctul de comandă în garnizoana militară Aiud. Introdusă în dispozitivul de luptă la 22 iunie 1941, în subordinea Corpului de Munte, Bg. 4 Mx Munte, împreună cu Bg. 1 Mx Munte au atins Nistrul, în 7 iulie 1941. Efectivele Bg. 4 Mx Munte au reuşit să traverseze Nistrul şi să străpungă linia fortificată „Stalin”, cu prețul unor mari pierderi de vieți omeneşti. În noaptea de 19/20 august 1941, vânătorii de munte au traversat Bugul şi, între 15 şi 19 sept.1941, au trecut Niprul şi s-au angajat în lupte dure cu trupele sovietice, care acționau între râul Nipru şi Marea Azov. De la 10 oct.1941 Br.4 Mx Munte, care suferise cele mai mari pierderi (25 % din efective) şi primise aprobare să se înapoieze în țară pentru refacere, a fost întoarsă din drum şi dirijată în Crimeea, ea fiind concentrată în raionul Simferopol, la Bitak şi Aluşta. La 15 martie 1942 brigăzile mixte de munte au fost transformate în divizii de munte. D.4 Munte a pătruns în Sevastopol, alături de mari unități germane, în ziua de 2 iulie 1942. Gh. Chitic a participat la luptele pentru eliberarea părții de Nord a Bucovinei şi Basarabiei, la luptele dintre Nistru, Bug şi Nipru, precum şi la cele din Crimeea, el fiind rănit mortal, în 24 iunie 1942, în zona Sevastopol, (Extract nr. 147, din 4 iulie 1942). Sld. Gh. Chitic a fost decorat, post-mortem, cu „Bărbăție şi Credință”, cl. a II-a, cu spade. Gh. Chitic a fost căsătorit şi a avut doi copii: Vasile, absolvent al Liceului de Mecanică din Iaşi, şi Tudorița, absolventă a Liceului Pedagogic din Vaslui.[319]

Soldat Constantin MAFTEI

Constantin Maftei s-a născut la 27 iulie 1923 în comuna Arsura, aşezată în depresiunea Huşiului, nu departe de valea Prutului. Fiu de țărani gospodari, tânărul Ctin Maftei a copilărit şi a urmat cursurile şcolii primare în localitatea natală. Ctin Maftei a fost încorporat în luna martie 1944 la R. 35 I. „Matei Basarab”, din Constanța, unitate care în perioada interbelică a avut garnizoană la Silistra, în Cadrilater, şi a fost mutat în sept.1940 la Constanța, după cedarea Cadrilaterului, Bulgariei. După efectuarea perioadei de instruire, Ctin Maftei a participat împreună cu camarazii săi, în august 1944, la dezarmarea trupelor germane, în Dobrogea şi în împrejurimile capitalei. În lunile sept.şi oct.1944 a participat la crâncenele lupte pentru eliberarea Transilvaniei, ajungând la 25 oct. la granița cu Ungaria. De la 26 oct.1944, sld Ctin Maftei a participat la luptele de eliberare a Ungariei şi de la 18 decembrie 1944 la luptele pentru eliberarea

---

2. Comandor prof. univ. dr. Tr. **Anastasiei**, *Urmașii lui Peneș Curcanul*, Ed. Univ. Șt.B.2007, pag. 283-4.

319 Arhivele Militare Române, *Fond Registrele Matricole, Contigentul 1931.*

teritoriului Cehoslovaciei. Sld. Ctin Maftei a suportat cu stoicism greutățile pricinuite de desfăşurarea luptelor în condițiile grele datorate climei şi de reliefului muntos din Cehoslovacia, precum şi lipsurilor de ordin material (echipament neadecvat climei aspre, alimente şi medicamente insuficiente). În Cehoslovacia a participat la numeroase misiuni de noapte, în special în munții Tatra, el reuşind să captureze câțiva prizonieri de la care comandanții săi au obținut informații prețioase pentru organizarea şi continuarea luptelor ulterioare.

În luna aprilie soldatul Ctin Maftei a săvârşit fapte de abnegație, vitejie şi eroism, până la sacrificiul suprem: „*La data de 20 aprilie 1945, după trei zile de atacuri repetate date de compania a 7-a, din care făcea parte, asupra cotei 747 de lângă localitatea Vieskovec, se afla la poalele înălțimii oprit de focul puternic al hitleriştilor. Cucerirea poziției duşmane ar fi oferit o bază de plecare pentru viitoarele acțiuni ale regimentului, iar orice întârziere în îndeplinirea misiunii avea urmări negative pentru întreaga zonă de luptă. Conştient de aceasta, soldatul Constantin Maftei s-a desprins din linia trăgătorilor şi înarmat cu un pistol mitralieră a atacat un cuib de armă automată inamic, care flanca poziția noastră. Capturează două puşti mitralieră, după care cade lovit mortal*”. A fost decorat, post-mortem, cu Medalia „Bărbăție şi Credință”, cl. a II-a, cu spade.[320]

Soldat Alexandru NEACŞU

Alexandru Neacşu s-a născut la 19 octombrie 1923 în comuna Munteni de Sus, care se află la 8 km nord de Vaslui, nu departe de şoseaua națională Vaslui-Iaşi. Plasată în Podişul Central Moldovenesc, localitatea respiră şi astăzi fiorul istoriei milenare, care a zămislit eroi din rândurile țăranilor de pe aceste locuri. Răzeşi ai acestor meleaguri au slujit în oastea cea mare al lui Ştefan cel Mare, bătându-se cu străşnicie împotriva otomanilor. În Războiul de Independență 1877-1878 şi în războiul pentru întregire statală şi eliberare națională 1916-1919, bărbații acestei comune au fost concentrați în unități militare din Vaslui, Bârlad, Tecuci, Bacău, Roman şi Iaşi, ei contribuind la realizarea României Mari. Alexandru Neacşu, fiu de țărani gospodari, a fost încorporat, în luna mai 1944, la Regimentul 10 Infanterie „Putna” din Focşani. Nu împlinise 21 de ani şi nici nu-şi desăvârşise instruirea militară când a fost trimis în luptă. În 26-29 august 1944 R.10 I. a participat la luptele din împrejurimile capitalei, contribuind la dezarmarea trupelor germane. Înaintarea spre pădurea Băneasa devenise foarte anevoioasă şi atunci soldatul Neacşu a trecut la puşca mitralieră, el neutralizând armele automate germane şi înlesnind intrarea paraşutiştilor români în pădure. Ostaşii din R. 24 I. Tecuci au putut să atace postul de radio. Sfidând moartea, bravând în fața inamicului, sld Alexandru Neacşu a păşit pe drumul victorios al regimentului peste Mureş şi de-a lungul Someşului, spre bornele vestice ale frontierei. Se afla permanent în primele rânduri ale batalionului din care făcea parte, angajându-se de multe ori voluntar la îndeplinirea unor grele şi riscante misiuni. La începutul lunii noiembrie 1944 subunitățile regimentului au forțat

[320] Arhivele Militare Pitești, *Jurnal de Operații al Regimentului 35 Infanterie „Matei Basarab” Constanța*.

râul Tisa, îndreptându-se spre Valea Hernadului. Luptele deveniseră extrem de îndârjite, ostaşii germani şi unguri disputând fiecare palmă de pământ, cu mari pierderi. Ploile de toamnă reci şi lungi au desfundat drumurile, acestea devenind un obstacol greu în fața românilor.

În dimineața de 29 nov.1944 regimentul era oprit în fața localității Megyaszo, situată în valea Hernadului. Din casele aflate la marginea satului inamicul a deschis un foc năpraznic, încrucişat, asupra atacatorilor. Batalionul vrâncean era țintuit la pământ. Cea mai periculoasă era mitraliera din prima casă, un castel de tip feudal, care a obligat ostaşii batalionului să rămână neclintiți aproape întreaga zi. Ostaşii erau uzi până la piele. Atunci „*soldatul Alexandru Neacşu s-a târât până în apropierea castelului şi a distrus cu grenadele cuibul de foc. Apoi a strigat URA şi a năvălit împreună cu ceilalți camarazi în castel. El a căzut şi odată cu acesta şi localitatea Megyaszo*”. Aşa s-a notat în Jurnalul de Operații al R.10 I. În ziua de 30 noiembrie 1944, luptele de la nord de localitate erau şi mai înverşunate. Pătrunderea ostaşilor români în lungul văii Hernadului a însemnat, în fapt, prăbuşirea frontului fascist dintre munții Hegyalja şi Bukk şi atingerea frontierei ungaro-cehoslovace. Bătălia era crâncenă. „*Dar în această zi,* se menționează în continuare, în Jurnalul de Operații al unității, *printre primii morți de la începutul atacului a fost şi soldatul Alexandru Neacşu, de parcă nemții ar fi ştiut că el este acela care a contribuit în mare parte la alungarea lor din castel şi din localitatea Megyaszo*”. Pentru faptele sale de arme, eroul soldat Alex. Neacşu a fost decorat, post-mortem, cu Medalia „Virtutea Militară”, clasa a II-a.[321]

Soldat Ştefan ZAHARIA

Ştefan Zaharia s-a născut la 7 noiembrie 1922 în comuna Drăxeni, județul Vaslui. Tânărul Şt. Zaharia s-a despărțit de vatra satului în toamna anului 1943, când a fost încorporat pentru instruire, la Partea Sedentară al R.24 I. Tecuci. Războiul era în plină desfăşurare şi, din acest motiv, instruirea militară s-a efectuat în ritm accelerat, unitățile operative având nevoie de permanente împrospătări. În primăvara anului 1944 Ştefan Zaharia a fost trimis la partea operativă a R. 24 I. Tecuci, aflat atunci în sudul Basarabiei. El făcea parte din Cp.a 7-a I. şi a participat, la sfârşitul lunii august 1944, la luptele din zona Pogoanele-Brădeni, județul Buzău, aici capturând mai mulți ostaşi germani, care încercau să facă deplasarea spre sudul țării.

După trei săptămâni, sld Şt. Zaharia lupta pe valea Mureşului, în zona Iernut. Nu a fost uşor pentru ostaşii români să înfrângă rezistența germană de pe dealul Sângeorgiu, dar ei şi-au făcut datoria. În dimineața de 25 octombrie 1944, plutonul din care făcea parte sld Zaharia a trecut victorios pe lângă bornele de frontieră din vestul țării. A fost o zi de sărbătoare pentru el şi oştirea română, pentru întreaga țară. Ostaşii A.R., împreună cu cei din A. Sovietică, au ajuns la sfârşitul lunii oct.1944 pe râul Tisa, în apropierea localității Vencesello. Vremea

---

[321] 1. Arhivele Militare Române, Piteşti, *Fond Registre Matricole, Contigentul 1944*.
2. Comandor prof.Univ.dr.**Traian Anastasiei**, *Urmaşii lui Peneş Curcanul,* Ed.Univ.Şt.B.2007, pag. 286-287.

era neprielnică, ploua continuu, mărunt şi des. În aceste condiții sld Şt. Zaharia a participat la executarea mai multor incursiuni peste râu, aducând de acolo „limbi" hitleriste şi horthyste. Comandanții îl apreciau ca fiind „*un soldat îndrăzneț, plin de curaj*", pe care se putea conta în împrejurările grele din timpul luptelor. În lunile noiembrie şi decembrie, sld Şt. Zaharia a fost trimis în misiuni dificile de recunoaştere în Ungaria, cum au fost cele de pe valea Hernadului şi de la frontiera ungaro-cehoslovacă. Începuse o iarnă grea, cu zăpezi mari, când sld Şt. Zaharia şi ceilalți militari ai D.a 21-a I. Galați au început luptele pentru eliberarea Cehoslovaciei. Fiecare mişcare a lor era supravegheată de duşman. Avantajați de crestele munților, de păduri şi puternice fortificații, militarii germani şi unguri (o mare unitate ungurească a luptat alături de armata germană şi pe teritoriul Cehoslovaciei) îi loveau din toate părțile pe atacatori. În drum spre oraşul Zvolen, sld Şt. Zaharia a fost rănit de schije şi evacuat la spitalul de campanie. Nu a stat mult la spital şi nici în permisia de 10 zile pe care a primit-o în urma spitalizării. Şi-a făcut socotelile şi a constat că nu avea cum să ajungă la familie şi să se înapoieze la timp şi atunci s-a prezentat la unitate, unde erau mulți camarazi din județul Vaslui. Şi-au pansat reciproc rănile trupului şi ale sufletului. La sfârşitul lunii martie 1945, împreună cu ostaşii din R.24 I. Tecuci, Ştefan Zaharia a participat la forțarea râului Vah. Era să se răstoarne cu barca şubredă, pescărească, în apele iuți şi învolburate ale râului de munte. Trecuse pe lângă trupuri de înecați, pe lângă lucruri furate de ape, zvârlite din mal în mal.

De la Vah ostaşii s-au îndreptat spre râul Nitra. Inamicul bătea în retragere. Soldatul Ştefan Zaharia îşi croia drum cu focul armei şi cu baioneta. Regimentul îşi continua înaintarea, chiar dacă pierdea zilnic oameni şi materiale de luptă. În primele zile ale lunii mai 1945, ostaşii unității au trecut râul Morava şi s-au angajat într-o acțiune de eliberare a oraşului Kojetin. Era ziua de 8 mai 1945. De-a lungul frontului şi tranşeelor circulau ştiri tot mai intense cum că războiul ar fi luat sfârşit. Din vocile militarilor se desprindea emoția celor care se credeau scăpați de moarte. Dimineața zilei de 9 mai 1945 era liniştită, ştirile au fost confirmate de posturile de radio. Bucuria nemărginită nu putea fi cuprinsă în inimile celor ce au parcurs peste 1700 km, prin foc şi sabie, înfrângând rezistențele fasciste. Drumul acesta lung n-a fost doar un marş obişnuit, ci stropit de sânge şi sudoare pentru fiecare metru disputat. Dar, în Cehoslovacia, trupele germane au refuzat capitularea, încetarea focului şi depunerea armelor. Ele continuau să tragă împotriva ostaşilor noştri, care îşi jertfeau viața pentru eliberarea oraşului Kojetin. O rafală de armă automată l-a lovit în plin pe soldatul Ştefan Zaharia, care s-a prăbuşit pe caldarâmul unei străzi, la 12 ore după ce la Berlin se semnase actul de capitulare necondiționată a Germaniei.

Odată cu primele licăriri ale păcii, în Registrul Istoric al R.24 I. Tecuci s-a mai adăugat un nume de erou, al soldatului vasluian Ştefan Zaharia. Pentru faptele sale curajoase, sld Şt. Zaharia a fost decorat cu Medalia „Virtutea Militară", clasa a II-a, cu spade.[322]

---

[322] 1. Arhivele Militare Române, *Fond Registre Matricole, Contigentul 1943*.
2. Gl.d.dr.**Nec. Stoina**, col.dr.**Ctin Ucrain**, *Eroi au fost, Eroi sunt încă*, Ed.Pro Trans.B.2000, pag. 298-301.

Ostaşi din actualele localităţi vasluiene, care şi-au pierdut viaţa în război

Comuna Albeşti: *Satul Albeşti:* Ctin Acasandrei, Ion Acasandrei, Gh. Adăscăliţei, Dtru Apăvăloaie, Ctin Bejenaru, Gh Căpraru, Gr Chirilă, Grigore Ciorbagiu, Ctin Dascălu, Ctin Dobre, Dtru Lapteş, Ion Manea, Şt Manea, Dtru Manolache, Dtru Bejenaru, Nec. Moscu, Nec. Onilă, Petru Onilă, Gr. Palade, Ion Panainte, Şt Păduraru, Gr Popa, Ion Postolache, Victor Prună, Dtru Samoilă, Nec Samoilă, Toader Samoilă, Petru Sărbuşcă, Costică Spanache, Gh. Stavăr, Gh. Stratulat, Costică Topală, Andrei Tudor, Dtru Tudor, Ion Tănasă, Haralambie Ţîrcă, Nec. Sandu, Vasile Andrieş, Haralamb Andronache, Romică Balaur, Ion Barbălată, Gh. Postelnicu, Mihai Postolache, Costică Vârlan, Gh. Potolea, Costică Pricop, George Iancu, Costică Profire, Ion Pană, Ion Roşca, Relu Roşca, Spanache Roşca, Romică Chiru, George Toma, Costică Postolache, Ion Filip.

Comuna Arsura: *Satul Pâhneşti: Cap*. Irimia Carp; Fr. Costică Avram; Soldaţi: Hristea Gânju, Vasile Andrunache, Jănică Blănaru, Vasile Bălan, Costică Dima, Gr. Carp, Irimia Carp, Pavel Jalbă, Petru Jalbă, Gr. Jalbă, Dtru Carp, Dtru Zaharia, Alexa Zaharia, Gh. Dima, Scarlat Escu, Ctin Avram, Vasile Blănaru, Neculai Voloacă, Alexandru Rusu, Şt. Cristoi, Matei Munteanu, Ştefan Blănar, Vasile Petrea, Vasile Rusu, Nec. Tălpălaru, Gh. Popa şi Ctin Maftei.

Comuna Băcani: *Satul Băcani:* Ion Blejeru, Ion Bălan, Simion Băncilă, Costică Blejeru, Gh. Boţârlan, Mihai Bălan, Ctin Bălan, Gh. Blejeru, Simion Gavrilă, Ion Ganciu, V. Dinu, Nec. Jincovici, Ion Luţă, Costică Iacomi, Nec. Marcu, Gh. Mihoci, Simion Munteanu, Ion C. Munteanu, Panainte Popa, Ctin Pintilie, Gh. Palade, Petrache Palade, Costică Rădăcină, Dtru Ştefănescu, V. Sârbu, Costache D. Ţocoi, V. Gh. Ţocoi, Ştefan M. Ţocoi, Gh. Ureche, Ion Velică, Gheorghe Velică, Gheorghe C. Velică, Simion Velică, Simion V. Gavrilă, Mihai C. Pavel, Gheorghe H. Duţu, Nec. Duţu, V. Zamfirache, Mihai Pavel, Aurel Munteanu, Ion Postolache, Constantin Beteagu, Costache Ţocoi, Costache Palade, Petrache Palade, Constantin M. Mihalache, Diogen Bâgu, Vasile Ţocoi, Ctin Pintilie, Ion Munteanu, Petru Mihăilă, Gh. Mihăilă, Iancu Matei, Gr. Matei, Gh Blejeru, Gr Grădinaru, Toader Silion, Milea Ghiorghiu, Şt. Ţocoi, Ctin Cărăuşu. *Satul Băltăţeni:* Ctin Beteagu, Costică Beteagu, Ctin Mihalache, Zaharia Secrieru şi Toader Silion. *Satul Drujeşti:* Gl. Gh Naumescu, Zaharia Bâgu, Diogen Bâgu, Gheorghe Chiper, Costică Floricică, Simeon Focşa, Ion Ivan, Ion Postolache, Ion Munteanu, Ion Mihăilă şi Ion Râpan. *Satul Vulpăşeni:* C-tin Cărăuşu, Petru Grădinaru, Gh. Grădinaru, Grigore P. Grădinaru şi N. Fedescu. *Satul Suseni:* Ion Berzinţeanu, Ion Bucătaru, Ion Bighiu, Gh. Bahrim, Jan Bughiu, Gh. Caleap, Ion Caleap, Milea Gheorghiu, Gh. Grosu, Nec. Galer, Haralambie Gheorghiu, P. Huzum, Nec. Enache, Gh. Epure, Aurel P. Munteanu, Gr. Matei, Ion Pletea, Iordache Pletea, Nec. Pletea, Gh. Smântână, Fane Stoica, Simeon Tereja şi Toader Smântână.

Comuna Băceşti: Ştefan Chirilă, Vasile Chirilă, Ion Cristescu, Vasile Cucoranu, Jănică Danciu, Petru Morăraşu, Vasile Morăraşu, Vasile Oatu, Spiridon Ploşniţă.

Municipiul Bârlad *Monumentul eroilor din Cimitirul Eternitatea*

G-al de divizie Constantin Panaițiu;Gl de brigadă Gheorghe Carp; Comandor de aviație Petrache Dimitriu;Slt. Gh. Munteanu; Srg-major: Dumitru Barcan şi Emil Lupchian;Fruntaş Constantin Mocanu.

Monumentul eroilor din Cartierul Munteni: Mr. Constantin Nenițescu; Cpt. Ion Zamfir; Lt: Anton Petrof, Alexandru Gheorghiu, Costel Tacu. Slt.: Virgil Buzdrug, Traian Dumitriu, Hristea Mihalache, Cicerone Popescu, Ionel Vasilescu şi Constantin Zamfirescu; Srg.: Gheorghe Apostol, Ghiță Bulgaru, Costică Cojocaru, Alexandru Dolea, Gheorghe Ene, Costică Ene, Constantin Gugev, Jenică Mangu, Ion Motrescu, Gh. Negru, Nica Toader, Ghiță Turilă, Vasile Ursu, Costică Vieru şi Toader Vieru; Caporali: Ion Gugev şi Neculai Teacă; Soldați: Costică Agache, Ion Batâr, Paraschiv Chiriac, Vasile Condurache, Constantin Gheorghiu, Ştefan Harabagiu, Grigore Manolache, Vasile Nicoară, Gheorghe Nistor, Toader Nistor, Grigore Oprea, Neculai Scutaru, Gheorghe Şerban, Radu Talaşman, Ion Vieru, Gheorghe Istrate şi Gheorghe Stoica. *Veterani şi premilitari:* Costică Anton, Angheluță Bălan, Ion Balaban, Ctin Barbu, Eduard Batâr, Mihai Berea, Cicerone Bleju, Vasile Bostacă, Ion Butnaru, Gh. Buța, Gh. Cazacu, Dtru Călin, Ion Cerbu, Mircea Căpățână, Pavel Căpățână, Petru Chiroşcă, Ion Codreanu, Ioan Cojocaru, Dtru Condurache, Șt. Condurache, Vasile Condurache, Gheorghe Copilu, Șt. Costin, Ş t. Cucu, Pavel Cazacu, Dănăilă, Mihai Delianu, Costică Diaconu, Matei Dima, Matei Cărare, Gh. Acostandei, Ion Doboş, Gh. Dorobăț, Ctin Duma, Andrei Dumitriu, Ctin Dumitriu, Vasile Dumitriu, Dumitru Enache, Nec. Enache, Enuță Ene, Gh. Ene, Mihai Ene, Gr. Epure, Gr. Florea, Gh. Gavrilescu, Vasile Gavriliță, Neculai Giurcanu, Neculai Gociu, Ion Gorbănescu, Ion Gorgan, Vasile Gugev, Cezar Gălățeanu, Vasile Gâlcă, Ipate Gârjău, Vasile Grama, Ion Grigoriu, Aurel Nuțu, Ctin Nițu, Lucian Iavorschi, Leon Ibănescu, Emil Ioan, Iorgu Istrate, Dtru Lazăr. *Eroi din decembrie 1989, înhumați în Cimitirul Eternitatea*, decedați la Otopeni: Ctin Olaru şi Lucian Marin. Pe piatră funerară sunt scrise versurile: *Iertare scumpă țară!/ Iertare pentru fiecare pas al morții,/ pentru frații mei care şi-au dat viața./ Iertare pentru fiecare fir de amintire,/ Ce chiar de-i amintire doare!/ Dumnezeu, de va vedea de morți sau răniți,/ Să le spună că soarele n-a asfințit,/ Că cei ce vor avea o viață nouă,/ Lor le vor mulțumi!/ Iertare pentru tot şi pentru toate,/ Ție, dulce Românie îți cer iertare,/ Pentru atâtea suflete nevinovate, Iertare!*

Comuna Berezeni: *Numele sunt înscrise pe monumentul eroilor*: Ion Alaci, Costică Anghel, Nec. Andon, Vasile Bogatu, Vasile Brânzan, Toader Bejenaru, Ionel Bogatu, Brumă, Ctin Bucur, Irimia Botică, Toader Bogdan, Năstase Biliuță, Şt. Biliuță, Alecu Colică, Timofte Ciupercă, Șt. Ciupei, Mihai Ciopei, Nec. Ciopei, Ene Ciopei, Dtru Cucu, Tasache Colica, Vasile Călugăru, Timofte Ciuperescu, Gh. Cârjan, Vasile Chiculiță, Ion Damian, Gr. Damian, Șt. Damian, Cezar Dandeş, Sterică Dandeş, Vasile Deleanu, Gh. Elisei, Gr. Elisei, Aurel Goghie, Costică Goghie, Ctin Gaiță, Ioniță Grancea, Matei Guțu, Vasile Greceanu, Vasile Ghelasie, Ion Ghebelşie, Grigore Hârjău, Constantin Hanțațuc, Vasile Huzum, Ilie Mihalache, Mircea Iordache, Grigore Mihalache, Mihai Mihalache, Vasile Mihalache, Iorgu Nițu, Ion Nițu, Mihai Marințiu, Mihai Manolea, Grigore Manolea, Victor Manolea, Ion Manolea, Dumitru Munteanu, Ion Mihalciu, Toader Neştian, Zamfir Nica, Neculai Nicodim, Ion Neculiță, Manolache Neculiță, Vasile Neculiță, Filip Mostovoi, Ştefan Prajica, Petrache

Postică, Ion Popescu, Costică Popescu, Gheorghe Popescu, Ion Pandelache, Ilie Pintilie, Şt. Papan, Ion Străluciuc, Gh. Strat, Costache Stângă, Ctin Stângă, Vasile Stângă, Dtru Stângă, Gh. Stan, Gr. Strechie, Tache Simion, Gh. Todeilă, Ene Tighiceanu, Migai Ignat Tătăruş, Gh. Tamaş, Şt. Tamaş, Costică Tătăruş, Panainte Tamaş, M. Tudose, T. Tătăruş, Ctin Tătăruş, I. Vataman, Ene Voloagă.

Comuna Blăgeşti: *Numele înscrise pe primul monument al eroilor:* Ion Apostu, Nicolae Apostu, Neculae Apostu, Niculai Apostu, Constantin Andone, Vasile Andone, Ion Bicu, Alexandru Buța, Dumitru Buța, Vasile Bălan, Gheorghe Carp, Gheorghe Carp, Ion Carp, Ştefan Carp, Gheorghe Ciolacu, Malache Cioclu, Gheorghe Chiroşcă, Paul Chiroşcă, Matei Cumpănici, Constantin Chiroşcă, Nae Chirilă, Jenică Chirilă, Ion Costache, Sterian Costache, Aftene Dandeş, Gheorghe Dandeş, Gavrilă Dandeş, Ion Dandeş, Nicolae Dandeş, Vasile Dandeş, Ion Sfârâe, Vasile Filimon, Vasile Filiuță, Vasile Fonea, Stelian Gheorghiu, Cezar Hamza, Constantin Joc, Vasile Joc, Ion Luchița, Ion Luchița, Silion Lupu, Ion Modiga, Nicolae Munteanu, Frumuzache Malache, Toader Malache, Gheorghe Spânache, Ion Spânache, Constantin Stratica, Ion Stratica, Ion Stratulat, Silion Stratulat, Alexandru Ştefăniță, Gheorghe Ştefăniță, Gheorghe Ştefăniță, Nicolae Ştefăniță, Toader Ştefăniță, Vasile Trufaşu, Vasile Țuțuianu, Sterian Zontea, Nicolae Zugravu şi un erou necunoscut. Numele înscrise pe al doilea monument al eroilor: Neculai Baciu, Constantin Baltag, Alexandru Bârlădeanu, Gheorghe Bouroş, S. Braşoveanu, Vasile Carp, Petrache Carp, Dumitru Carp, Gh. Crețu, Gheorghe Curtişanu, Ion Dragomir, Mihai Dumăchiță, Vasile M. Frătianu, Vasile Gânceanu, Gheorghe Iamandi, Constantin Ivaşcu, Vintilă Lungulescu, Ion Mandache, Gheorghe Maxim, Dumitru Mihăilă, Vasile Murgeanu, Panainte Naum, Dumitru Palade, Gheorghe Păduraru, Gheorghe Pelisan, Gheorghe Prisecaru, Neculai Săndulache, Ion Smântână, Gh. Şerban, Dumitru Tătaru, Manlache Ulinic, Gheorghe Ursaru, Ctin Velovici, Ioan Voicu, Vasile Zlat, Fănică Grama, Gică Grama, Eftime Matei, Tănasă Țurcanu, Gh.e Dragnea, V. Artene, Ştefan Călin, Ion Stăncescu, Gh. Gibu, M. Gălățeanu, Evanghelie Tăbuş, Dumitru Păduraru, Grigore Butunoi, Tănase Drangă, Gh. Mihăilă, I. Gălățeanu, Nec. Pârvu, Gh. Gheorghiță, V. Pâslaru, Gh. Blaga, C-tin Dragnea, Iftenie Matei, Nic. Bucuci.

Comuna Bălteni: *Numele sunt înscrise pe monumentul eroilor*: Sergenți: Gheorghe Munteanu, V. Grigoraş, Costică Dascăl, Ion Costin, Ctin Bargan, Şt. Puşcaş şi Ion Stoica. *Cap.* T. Ciobănică. Fruntaş Mihai Mihalcea. *Sold.*: Gheorghe Ioniță, Vasile Ioniță, Zaharia Ioniță, Ion Pricop, Teodor Costandache, Vasile Costandache, Toader Pricopie, T. Toporaşcu, Vasile Hrinca, Vasile Leahu, Gheorghe Mihalcea, Ion Asavei, Gheorghe Gachi, Gheorghe Proca, Petru Bogdan, Vasile Anton, Ion Mistreanu, Constantin Matei, Ion Neculai, Constantin Alexandru, Neculai Gheorghe, Vasile Gheorghe, Toader Pascaru, Ion Condurache, Ion Armeanu, Dumitru Gachi, Ion Toporăscu, Ion Lazăr, V. Toporăscu, Gh. Bălan, Dumitru Bosânceanu, Gh. Toporăscu, C. Grigoriu, C. Munteanu, V. Stroe, N. Proca, I. Proca, V. Vasilachi, Constantin Dediu, V. Texaru, Neculai Boghiu, Ion Bacică, D. Ciocmatir, G. Anuței, V. Cotruță, Constantin Radu, V. Tătaru, V. Matei, Constantin Ioniță, Grigore Macacu, Dumitru Iosub, C. Potoroacă, Neculai Barcan, Ctin Simion, V. Lazăr, Dtru Gachi, F. Romaşcu, Ion Zota, Gheorghe Zota, T. Zota, Alex Tomescu, V Toxa, Ctin Toxa, Ctin Albu, V. Gachi, M. Dascăl, Ctin Olaru, Nec. Bejan, Gh. Grosu.

Comuna Bogdana: Cpt. Constantin Buta. Lt.: Gheorghe Buța şi Ștefan Berescu. Sergenți: Constantin Gaiță, Dumitru Florea, Vasile Bolea, Gheorghe Chelmu, Carol Deleanu, Constantin Hondru, Gheorghe Negruți şi Constantin Palici. Caporal Petru Braşoveanu. Soldați: C. Berescu, Nedelcu Buta, N. Buciumaş, Gheorghe Buciumaş, Mihai Bobe, Vasile Botezatu, Ion Buraga, Vasile Cucu, Gheorghe Cărăuş, Vasile Chelmu, Gheorghe Hondru, Gheorghe Măcărescu, Constantin Munteanu, Neculai Păscălin, Constantin Palici, Gheorghe Palici, Ilie Sitaru, Constantin Rotaru, Gh. Rusu, Ion Chiric, Iancu Palici, Vasile Ghenghea, Neculai Luca, Gh. Chiric, Mihai Botez, Ioan Corneanu, Iordache Enache, Gheorghe Munteanu, Neculai Munteanu, Ion Munteanu, Ion Munteanu, Neculai Vasluianu, Dumitru Bucur, Vasile Codreanu, Vasile Chetreanu, Ctin Epure, Alfons Epure, Constantin Vidru, Constantin Aelenei, Neculai Butnaru, Petru Mihăilă, Gheorghe Mihăilă, Neculai Munteanu, Nec. Mocanu, Mihai Butnaru, Ctin Darie, Gh. Darie, Gh. Cucu, Vasile Grecu, Ctin Butnaru, Neculai Paiu, Gh. Condurache, N. Rotaru, Ion Trufea, V. Toma, Gh. Onica, Gh. Rusu, Ctin Nistor, Ion Ambroze, Ctin Lepădatu, Aurel Spiridon, Şt. Hurduc.

Comuna Bogdănița: Slt. Lazăr Juverdeanu(mort); Sg.mj: Neculai Cernat, Dumitru Galer. Sg.: Victor T. Vrânceanu(rănit), Ion S. Bolea (mort), Ilie Juverdeanu; Cap.:Victor Ursu(mort), Ghiorghi Vrânceanu; Soldați: Neculai Botez**,** Ion Bolea, Ghiorghi Săpătoru, Gheorghe Bolea, Dumitru Popa, Toader S. Vrânceanu(mort), Costică N.Petrea, Ghiorghi C. Donosă, Ion I. Roşca, Milia I. Judeanu, Ion Şt. Parfene, Vasile I. Petrea, Vasile I. Maluş, Jan I.Maluş, Neculai I. Maluş, Ghiorghi F. Parfeni, Agachi Iacob, Ion Cl. Miron, Vasile Cernat, Ion S. Burcă, Ghiță V. Agachi, Agachi Laoje, Victor A. Agachi, Costică Gh. Babaci, Costică Olaru, Vasile Bădărău, Ion Gh. Armenie, Ion Băbăi, Gheorghi Buică, Gheorghe Bosnea, Ghiorghi Băbâi, Vasile Trufea, Alexandru Sava, Gheorghe Sterian, Ilie N. Giurcanu, Iancu Mărgărint, Neculai Zugravu, Neculai Gh. Anghina, Mitică Mereuță, Mihai Mereuță, Traian Puflea, Vasile Romilă, Gheorghe Pruteanu, Iorgu Bănceanu, Mircea Oituz, Dumitru Gh. Stan, Ion Vasluianu, Vasile Țintea, Panainte Moroşanu, Costandache Săpatoru, Costache Bolea, Constantin Vrânceanu, Dumitru Bejan, Vasile Mălanca, Neculai Gh. Zugravu, Ion I. Armenie, Ion Băbâi, Gheorghi Buică, Gheorghe Bosnea, Vasile I. Țânea, C. Panainte, Gheorghe Spătaru, Gheorghe Mălanca,. *Participanți la război:* Bâgu Costache (prizonier), Stamolea Ion (7 ani prizonier), Berescu Gheorghe n.1917; Gheorghe Nițuc, Neculai Nițuc, Fotache Alexiu, Dumitru Teodorescu, Dumitru Bolea, Gheorghe Dodoi (prizonier a evadat şi a continuat războiul)*,* Costin Costache, Toader Cozma, Neculai Barbu (prizonier revenit), Dumitru Modiga, Constantin Samoilă (prizonier revenit), Dumitru Juverdeanu (rănit), Ion Bolea, Jenică Popa, Gheorghe Vrânceanu, Constantin Sima, Fotache Vrânceanu, Aurel Galeru, Fr.Victor S. Vrânceanu R.12Dorobanți, Cp.8 mitralieră B.2 Nr.575; Gheorghe Munteanu, Ştefan Ibănescu, Ion Bolea, Gheorghe Butnaru, Mihai Mircea, Vasile Butnaru, Ctin Butnaru, Ionel Gheorghe, Petrea Dtru, Petrea Ioan, Ioan Popa, Vasile Ibănescu, Gheorghe Galeru, Sg.Mj. Mitică Galer.

Comuna Bogdăneşti: *Satul Bogdăneşti*: Sg.mj.:Ctin Angheluță, C. Căptar; Sg. Dtru Chirilă; Cap.: Gh. Giuşcă, Ion Giuşcă. Frt.: Petrache Fârțănescu, Costică Harja, Ion Negrea, Vasile Răşcanu, Dănilă Savinescu, Gh. Topală,

Toader Văleanu, Vasile Topală şi Costică Vrânceanu; soldați: Ion Bucureşteanu, Gh. Cernat, Gh. Cârcotă, Dtru Donose, Ion Filip, Ion Fârțănescu. *Satul Buda:* Nicu Ion Cucu, Ion Ion David, Vasile David, Alecu Ion Dobrin, Gh. Dobrin, Şt. Donose, Vasile Donose şi Costică Ion Măluş. *Satul Limbăieşti:* Sg.: Vasile Bosnea, Leon Cristinici ; Sld : Nicu Cuculescu, Neculai Curuz, Ioan Dragomir, Gh. Ion Furcoi şi Ion Huțuțuc. *Satul Orgoieşti:* Plt.-mj. T. Manta*;* Soldați: C. Ionescu, N. Niculescu, Gh. Trofin şi T. Tudose. *Satul Vlădeşti:*Sg. Ctin Avram; Cap.: Ctin Simiciuc, Gh. Simiciuc; Soldați: Gh. Chiriac, C. Răscăuțeanu.

Comuna Boțeşti: Vasile Bucivineanu, Vasile Răzmeriță, Nec. Munteanu, Vasile Chetran, Vasile Parasca, Ctin Doncilă, Gh. Ungureanu, Vasile Carp, Ion Bancu, Mihai Dragalina, Dtru Popescu, Şt. Năstase, Ioan Mărgărint, Iosif Negrescu, Teodor Alistar, Vasile Enache, Ioan Troncuta, Gh. Manolache, Gh. Bărbuță, Vasile Andrei, Ctin Arghiropol, Dtru I. Blănaru, Ivan Şt. Butnaru, Dtru Racoviță, Alex. Pârlog, Jenică Chetran, Costache Grosu, Vasile Şerban, Gh. Străjescu, Neculai Carp, Ioan Hriscu, Gheorghe Luca, Vasile Mitrofan, Ştefan Macovei, Ioan Vasilache, Victor Nechita, Gheorghe Bohotineanu, Adrian Pantea, Ştefan Acsinte, Constantin Alistar, Gheorghe Blagoci, Ioan Albăstrel, Costache Apostol, Dtru Bălan, Constantin N. Butnaru, Gh. Cărare, Simion Căciulă, Emil Crețu, Victor Vasilache, Ştefan Cucu, Ioan Enache, Gheorghe Iftenie, Neculai Ionescu, Alecu Lazăr, Vasile Lungu, Anton Macovei, Ioan Maftei, Gheorghe Mancaş, Dumitru Mihalache, Vasile Moraru, Gheorghe Nechita, Costică Vasilache, Gică Nistor, Tache Palade, Alexandru Păsat, Neculai Pogânceanu, Gheorghe Rotaru, Gheorghe Sile, Gheorghe Tampescu, Şt. Tardea, Visarion Cojocaru, Neculai Cojocaru, Alexandru Cristea, Vasile Cucu, Tudose Ifrim, Gheorghe Iftenie, Vasile Ioniță, Neculai Lupu, Simion Macovei, Gheorghe Macovei, Teodor Mancaş, Vasile Mihalache, Constantin Moraru, Cezar Cezar Nechita, Ioan Nechita, Ioan Negrescu, Vasile Palade, Neculai Pancu, Constantin Pogânceanu, Constantin Rotaru, Ioan Sârghe, Ioan Stanciu, Vasile Tonica, Alexandru Tardea, Ion Toma, Constantin Ionescu, Alexandru Ifteni, Neculai Ifrosă, Constantin Ivanciu Butnaru, Gheorghe Tampescu, Andrei Pogânceanu, Marin Bălan, Constantin Mancaş, Alecu Palade, Teodoru Mancaş, Constantin Rotaru, Andrei Costache, Andrei Gheorghe, Andrei Gheorghe, Basa Costache, Bejenaru Ioan, Bejenaru D. Vasile, Bendiu Gheorghe, Bendiu Vasile, Dumitru Blagoci, Burlacu Neculai, Borceanu Neculai, Butnaru Gheorghe, Butnaru Grigore, Cărare Leonache, Cărare Vasile, Caşcaval Gh., Cojocaru Ioan, Feraru Ştefan, Filip Gh., Hasan Ion, Habet V., Hasan V., Neculai Iftenie, Ifteni Tudose, Ioniță Alecu, Macovei Costache, Macovei Gheorghe, Macovei Vasile, Macovei Vasile, Mancaş Ioan, Matei Ştefan, Miclescu Ioan, Ifteni Ioan, Mândru Petrache, Moraru Vasile, Negrescu Ilie, Negrescu Palade, Nechita Ştefan, Scutaru Nicolau Victor, Nistor Costache, Nistor Grigore, Negrescu Iosif, Palade Ştefan, Palade V., Pancu Gr., Pogângeanu Costache, Pogângeanu Alex., Costache Ionesei, Pogângeanu Eugen, Pogângeanu Ioan, Popescu Gh., Costache Pârleag, Racoviță Gh., Băsescu Gr., Scutaru Ioan, Scutaru V., Solomon Şt., Stroiescu V., Toma Ioan, Tudose Alex., Vozdeschi Stanislav.

Comuna Buneşti-Avereşti: *Satul Avereşti*, numele sunt înscrise pe monumentul eroilor: Sg. Grigore Manole; Soldați: Ion Elena Năstase, Neculai Hariton, Costachi Luca, Gh. Grigoraş, Gr. J. Tănasă, Miai A. C. Moraru, Mihai

D. A. Pavel, Ion D. Petrescu, N. Bedregeanu, Gh. Gavril, Ioan Acatrinei, Vasile Gh. Roman, Nec. Cocu, Ioniță Rămăşcanu, Ion Gavril, T. Mocanu, Sofroni Jalbă, V. Zaharia, T. Bahrim, Costache Luca, Gh. Crețu, Scarlat Zugravu, Neculai Cremene, Dumitru Ciobanu, Nec. Melinte, T. Diaconu, T. Chitic, Şt. Enache, Costache Zaharia, Matei Popa, Adam Negrea, Ion Ulian, Sterea Ciobanu, Alex. Escu. *Satul Buneşti*, numele sunt înscrise pe monumentul eroilor: Cpt. medic Constantin V. Pamfil; Sg. instructor Ioan P. Crețu; Sg.: Pavel Nedejde, Neculai Munteanu; Cap. Gh. Mihăilă. Soldați: Constantin Pavel, Teodor Moeşanu, Gh. Morariu, Vasile Ciobotaru, Neculai Ploaie, Ioan Fandole, Gh. Ploton, Dtru Fandole, Teodor Gulea, Gheorghe Mătase, Vasile Jergas, C-tin Ilie Tarasan, Dumitru Ungureanu, Ctin Căpraru, Ctin Moeşanu, Nec. Armanu, Nec. Huluță, Gr. Juverdeanu, V. Mălăncuş, Matei Spînu, V. Spînu, Ctin Timofte, V. Ploton, V. Condurache, Nec. Mătasă, Neculai Bechea, V. Nistor, Ptru Chelaru, Nec. Chelaru, Tr Pusveată, V. Rusu, I. Stan, Ctin Crețu şi Gh. Badcu.

Comuna Banca: *Satul Banca*: Caporal Mărgărit Hrițuc; Soldați: Haralambie Stanciu, Tasache Mihai, Mihai Ştefănache, Vasile Carp, Tache Galben, Ştefan Rotaru, Gheorghe Olaru, Radu Carp, Vasile Vânătoru, Vasile Adochiții, Pintilie Ichim, Constantin Ichim, Alexandru Ichim, Ioan Bogoş, Ion Vânătoru, Petrache Bertea, Alexandru Petcu, Dumitru Zaharia, Chirică Borş, Gheorghe Rotaru, Gheorghe Dumitraşcu, Dumitru Dumitraşcu, Vasile Mocănaşu, Mihai Gherasim, Gheorghe Mocanu, Ioan Mocanu, Neculai Crăciun, Gheorghe Stavăr, Ioan Stavăr, Gheorghe Diaconu, Neculai Brăila, Vasile Alexandru, Ioan Petcu, Vasile Olaru, Constantin Alexandru, Toader Mocanu, Anghelache Lăutaru, Ioan Burnaz, Vasile Brăila, Radu Rotaru, Dumitru Popa, Constantin Hardon, Ioan Nechifor, Ioan Marcu, Andrei Petrusac, Gheorghe Răducan, Lascăr Răducan, Vasile Stamatin, Dumitru Isac, Gheorghe Chirilă, Vasile Gh. Olaru, Mihai Tacu, Dumitru Stamatin, Toader Constantin, Vasile Mihai, Constantin Apostu, Vasile Ciobanu, Neculai Pintilie, Ioan Iordache, Ştefan Bânceanu, Ştefan Vasilache, Nicu Nechifor, Mihai Popa, Ioan Chelaru, Costică Carp, Toader Pristavu, Panainte Croitoru, Ioan Creangă, Ghiță Răducan, Gelu Stamatin, Ionel Coşeriu, Alexandru Răducanu şi Marin Tăbuş. *Satul Banca Gară:* Campaniile militare din Est: Gheorghe Canel, Iancu Ganea, Postolache Cristea, Gh. Codreanu, Gh. Gheorghiu, Iordache Codrean, Gh. Stamate, Dtru Ganea, Th. Plăcintă, Gavrilă Stamate, Ioan Blioju, Dutru Cordun, Ion Savin, Vasile Toader, Ilie Toader, Panainte Mustață, V. Jacotă, Anton Miron, Nec. Bălan, Toader Postolache, Sofrone Suciu, Ion Petcu, I. Mocanu şi Ctin Alexandru. Campaniile militare din Vest: Toader Mocanu, Ghiță Stavăr, Vasile Brăilă, Ştefan Adam, Miluță Stan, Dtru Zaharia, Petrache Bertea, C-tin Hardon, Ion Bogos, V. Stamatin, Isac Stamatin, Ion Stavăr, Radu Carp, Ion Petrusac, N. Marcu, Radu Rotaru, Tache Galben, Costică Ichim, Pintilie Ichim, Alex. Ichim, I. Nechifor, Ionică Stavăr, Dumitrache Popa, Alex. Petcu, V. Brăilă, D. Zaharia, Manolache Lăutaru şi Pintilie Ichim. *Satul Țîfu*: Gavrilă Manea, Petrache Govici, Ion Baltag, Tudose Baltag, Ion V. Obreja, Gavrilă Plăcintă, Gh. Anton, Matei Focşa, Cristea Secăreanu, Ionel Buta, Gigi Popa, V. Bocman, Petrache Bocman, Vasile Pavăl, C-tin Machidon, Costache Plăcintă, Costică Forțu, V. Plăcintă, Ion Plăcintă, Nec. Plăcintă, V. Obreja şi Vasile Duca. *Satul Stoişeşti*: Gh. Hrițuc, V. Pavel şi V. Bordeianu. *Satul Sârbi*: D. Palade, Gh. Mirciu, Anton Miron şi I. Mustață.

Comuna Dimitrie Cantemir: *Satul Grumezoaia*: Gh. Dulgheru, Gr. Tălmaciu, Costin Bîrgovanu, Ilie Bernevig, Gh. Beşliu, Costică Blănaru, Ctin Bordea, V. Cehan, Gh. Chirică, Tănase Ciobotaru, V. Ciofu, Alex. Costandache, Petru Costandache, Ion Diaconu, V. Dulgheru, I. Ene, Dtru Ene, Nic. Gemene, V. Harnagea, Ctin Harnagea, Nec. Harnagea, Mihai Harnagea, Ioan Hristea, Ignat Iliescu, Şt. Ionel, Ioan Mălăiescu, Gh. Mănăilă, Gh. Marcu, Ioan Marcu, Nic. Marcu, V. Matei, V. Mihalache, Mihai Mocanu, Şt. Moisă, V. Motea, Alecu Niculcea, Ioan Palade, Toader Palade, Ilie Perşeru, Nic. Popa, Dtru Popa, Gh. Popa Tolontan, Vasile Poroşnicu, Dtru Samoilă, Gh. Samoilă, Ion Ştefăniță, Simion Ştefăniță, Simion Stălinescu, Alex. Stan, V. Ştefăniță, Pintilie Tabără, V. Postu Tiron, Pintilie Tolontan şi Alex. Vasiluță. *Satul Hurdugi*: Srg. Vasile Chiriac; Cap. Gavril Moisă; Soldați: Toader Cirel, Iordache Mitrea, Ioan Mârzac, Costică Aciu, Costache Ambrono, Şt. Andronic, Gh. Antoniu, Nicu Alistar, Ion Arhire, V. Baboi, Gr. Bănceanu, Costin Borgovanu, Ilie Bernevig, Gh. Beşliu, Costică Blănaru, Ctin Bordea, Iancu Petre Bosnea, Costache Botez, Toader Cavaleru, Pintilie Ciochină, Alex. Crâşmaru, Gr. Drângoi, V. Dtriu, Gh. Eraşcu, Andrei Hondru, Ion Iamandi, Ion Mănăilă, Mihalache Marcu, Vasile Marcu, Gavrilă Mihăilă, Gh. Moisă, Iordache Moisă, Ion Munteanu, Sandu Năstase, Pintilie Radu, Haralamb Radu, Iacob Radu, Pintilie Gheorghe, M. Radu, Pavel Radu, Nec. Rogojanu, Alex. Sava, Aprodu Sava, Ctin Tabără, Dtru Vlase, V. N. Vlase şi V. Vlase. *Satul Guşiței:* M. Axinte, Nec.Baniță, Tănase Baniță, V. Clit, Gh. Codreanu, I. Dumitrescu, V. Fandolea, V.Ilica, Dtru Olaru, Nic. Olaru, V. Ştefănică, Marin Ursache. Satul Plotoneşti: *Sg.* Costache Zuba; *Sold*: Gavril Ciobanu, Gh. Ciobanu, V. Costea, Iordache Drăghici, Şt. Drăghici, Gh. Ionel, Iordache Istrate, Gr. Spulber, Gh. Ținta, Iordache Zuba. *Satul Urlați*: Sg-maj. Ion Avătăjiței; *Cap.* Şt. Popa; Gh. Antoniu, Gh. C. Boboc, Gh. Boboc, I. Bordea, Mihai Bordea, I.Iancu, Gh. Ifrose, I.Iliescu, I.Păcuraru, I.Gavril Popa, Gh.Simboriu, I. Stălinescu.

Comuna Ciocani: *Numele sunt înscrise pe monumentul eroilor*: Gh. Alistar, Dtru Avram, Petru Bâga, Jan Botez, Ion Blănaru, Radu Budescu, Aurel Crețu, Vle Buganu, Ctin Bârlea, Şt. Ciocoiu, Gh. Ciornovală, Gh. Crețu, Ctin Crețu, Aurel Damian, Ctin Damian, I. Tănase, Vasile Darie, Ioan Dobrin, Gh. Donea, Ioan Fanache, Aurel Giurgea, Gh. Giurgea, Gavrilă Luncaşu, Ctin Lupeş, Iancu Măstăcan, Gh. Motaş, Ioan Munteanu, Ilie Mihalache, Nic. Negruț, Gh. Perju, Vle Răducanu, Nec. Robu, Ctin Prisecaru, Serafim N. Barbu, Ioan Stan, Mardare Perju, Vle.Roşca, Cezar Ştefănescu, Alex. Tâmboi, Ctin Vasilache, Ctin Vasiliu.

Comuna Codăeşti: *Satul Codăeşti,* nume înscrise pe cele două monumente ale eroilor: Cap. D-tru Cîmpanu; Sold.: Costică Sandu, I. Bouruc, Gh. Pintilie, N. Pintilie, Gh. Moroşanu, Petrache Lucan, Gh. Pătraşcu, Ion Sprânceană, Gh. Miron, Ioan Miron, C-tin Ciobotaru, Nicolae Livinț, Toader Tănasă, Isidor Adam, Gr. Iaşcu, Ioan Pascaru, V. Pascaru, Gh. Tănasă, V. Corcotoi, V. Topor, C-tin Rusu, Ioan Vasiliu, Ghiță Lucan, Gh. Constantinel, Ioan Miron, Costache Burlacu, N. Miron, Şt. Pătraşcu, Ioan Moloman, Gh. Barabulă, Gh. Busuioc, Gh. Baciu, C-tin Livinț, D-tru Damian, C-tin Măciucă, Grigore Onu, Gh. Diaconu, Ion Diaconu, V. Sârghi, Ghe. Straton, Adrian Miron, Ştefan Pârău, D-tru Agafiței, Gh. Cercel, D-tru Toma, Mihai Craiu, Gh. Bălu. *Satul Pribeşti,* eroi din cele două războaie mondiale înscrişi pe monument: Asofiei Neculai., Asofiei

Şt., Asofiei V., Antochi Costică, Antochi Gh., Agafiței Dtru, Arvinte Gh., Bujoreanu Radu, Cociorvă Adam, Costan Ion, Coropca Vasile, Ceauşu Gh., Cenuşă Şt., Cârcel Gh., Croncea Costache, Gherasim V., Munteanu Neculai., Munteanu Niță, Panainte Ion, Panainte Nică, Platon Gh., Petrea Niță, Păsat Marin, Sinică D-tru, Sinică Costache, Şchiopu Neculai, Tătaru V.,Tîmpescu Gh.

Comuna Costeşti: *Numele sunt înscrise pe monumentul eroilor*: Sergent-major Dumitru Hulpan; Soldați: Constantin Arsene, Petru Apur, Neculai Albu, Vasile Balica, Pavel Balica, Ctin Baciu, Ctin Badea, Vasile Balaur, Ilie Brad, Neculai Balica, Sandu Bădărău, Petru Blănariu, Gh. Balaur, Ctin Balaur, Gh. Balica, Nec. Bădărău, Toader Balica, Dtru Balica, Nec. Budacea, Petru Budacea, Petru Băduleț, Alec Balica, Vasile Cărare, Gh. Ciobanu I, Gheorghe Ciobanu II, Costică Creangă, Ion Dărăscu, Gh. Drăguş, Lascăr Dudău, Mihai Guzgan, Vasile Chidu, Toader Godica, Vasile Godica, Şt. Haba I, Toader Haba, Şt. Haba II, Ion Haba, Gh. Doroftei, Matei Helgiu, Mihai Helgiu, Gheorghe Helgiu, Neculai Horduna, Matei Ivănică, Neculai Lăcătuş, Jenică Mocanu, Gheorghe Mocanu, Ilie Maftei, Neculai Măniciuc, Dumitru Maxim, Ştefan Munteanu, Pavel Maftei, Gheorghe Negrea, Ion Negrea, Neculai Negrea, Vasile Negrea, Gheorghe Năstase, Ion Năstase, Petru Năstase, Mihai Pană, Vasile Panainte, Gheorghe Panainte, Grigore Panainte, Ion Panainte, Ion Puşcaşu, Gheorghe Pânzaru, Gheorghe Pîrciu, Matei Panainte, Constantin Popa, Neculai Rîpă, Gheorghe Rîpă, Dumitru Rîpă, Vasile Rîpă, Neculai Roşca, Ion Roiu, Vasile Sandu, Dumitru Voica, Vasile Serafim, Dumitru Stîngă, Vasile Voica, Grigori Topală, Mihai Trofin, George Trofin, Gheorghe Trofin, Alec Țiplea, Constantin Țiplea, Gheorghe Țiplea, Petru Vamă, Vasile Doboş, Gheorghe Doboş, Dumitru Doboş, Constantin Doboş, Vasile Dobrea, Toader Dobrea, Ion Postolache, Ion Haba, Neculai Vrânceanu, Neculai Alexandrache, Dumitru Amarandei, Gheorghe Bădărău, Sandu Condurache, Gheorghe Chirvase, Vasile Chirvase, Petru Chirvase, Dumitru Condurache, V. Condurache, Gh. Condurache, V. Cirjontu, D-tru Chirvase, I. Chirvase, C-tin Gheorghiu, Alex.Gheorghiu şi V. Gheorghiu.

Comuna Cozmeşti: *Satul Fîstâci*: Nume înscrise pe primul monument al eroilor: *Lt. (rz.)* Vasile Ciocan. *Soldați:* C. Bocancea, D. Belici, I. Bîrdan, P. Bogdan, Gh. Busuioc, V. Baciu, V. Belici, Gh. Baciu, D. Bubulan, V. Cucireanu, V. Catană, Gh. I. Cordoneanu, Gh. Cordoneanu, Gh. T. Dănilă, V. Dănilă, T. Deriş, I. Deriş, D. Dohotaru, Alexandru Fălică, I. Fălică, M. Fălică, M. Fălică, M. Nuțu, M. Ionescu, V. Lungu, O. Mititelu, V. V. Melinte, Gh. Macovei, M. Macovei, V. Melinte, C. Poiană, Ştefan Răileanu, I. Răileanu, I. Roman, V. Sima, C. Ungureanu, P. Ungureanu, Alexandru Ungureanu, I. Varvara, Octavian Deriş, Mihai Bobu şi N. Ibănescu. *Nume înscrise pe al doilea monument al eroilor*: Locotenent de cavalerie M. Condrea, fiul fostului învățător al satului Fâstâci, Mihai V. Condrea; Soldați: Nic. Botan, V. Bucătaru, Șt. Ciocan, P. Pagu, I. Ciocan, G. Coman, C. C. Cordoneanu şi V. Mandachi.

Comuna Deleni: Nume înscrise pe *monumentul eroilor*: Sg. Gh. Negru; Cap. Nicolae Baciu; Soldați: V. Bălan, Ion Buhuşi, Gh. Ranchiuc, Șt. Alexa, Gh. Dăniciuc, V. Maftei, Ion Moraru-Iancu, Ion Pălălae şi N. Pană. *Satul Deleni de Jos*, *monumentul eroilor* din 1916-1945: V. Ancuței, N. Blăniță, V. Budacea, N. Blăniță, Șt. Berghiu, Ştefan Blăniță, Ion Crăciun, C-tin Crăciun, Petru Constantinescu, Șt. Cărare, Gh. Chitic, C-tin Crăciun, Șt. Cărare, Ion Chişcă, V.

Cărare, Simion Dominte, Neculai Donose, Danu Alecu, Valeriu Damian, Gh. Damian, V. Damian, Gh. N. Damian, N. Damian, N. Donose, C-tin Ignat, Iordache Ionaşcu, N. I. Ionaşcu, Nicolae A. Ionaşcu, V. Lungu, Nicolae V. Maftei, Nicolae Maftei, Toader P. Maftei, Toader T. Maftei, Vasile I. Maftei, Vasile V. Maftei, I. Moraru, Gh. Moraru, Nicolae Munteanu, Victor Popa, D-tru Popa, Eugen Popa, Neculai Popa, Şt. Popa, Neculae Popa, Ion Popa, Mitriță Popa, Nicolae Popa, Gh. Pălălae, C-tin Mitici, Şt. Rânzescu, Neculai Helgiu, V. Şulă, Neculai Şulă, V. Vulpe. *Eroi găsiți de col. (rtr.) C-tin Chiper în Arhivele Militare Naționale Piteşti:* Cap. Nicolae Alexa*;* Fruntaşi: Iordachi Vulpe, Nicolae Donosă, Ion Iacob, Ion Popa; Soldați: Gh. Chitic şi Ioan Morariu. *Pomelnicul din Biserica Deleni de Jos*: Sg.: Neculai Vrabie, C-tin T. Burghelea, Gh. N. Maftei; Cap.: D-tru Țin şi Toader Gh. Helgiu; Soldați: Gh. Gilea, Vasile Sârghie, Gh. Huidiu, Vasile Burghelea, Ion Banu, Alecu Banu, Vasile Hondru, Gheorghe Dinu, Toader Parpalea, Ion Moşanu, Şt. Panainte, Neculai Vrabie, Vasile Dinu, Ion Burghelea, Toader Huidiu, Mitrică Popa, Ştefan Popa, Neculai I. Popa, Maxim Patriche, Ştefan Comişescu, Şt. Burghelea, Neculai T. Popa, Ion Popa. *Pomelnicul din Biserica Deleni de Sus:* Şt. Blăniță, Vasile Ancuței, Ion Budac, Neculai Blăniță, Neculai Bîsescu, Ion Buhuş, Vasile Buhuş, Vasile Budacea, Eugen Crăciun, Ion Crăciun, C-tin Crăciun, Petru Constantinescu, Petru Cărare, Gh. Chitic, C-tin Crăciun, Şt. Cărare, Gh. Chirvase, Valeriu Damian, Emil Donose, Nicolae Damian, Gh. N. Damian, Vasile Damian, Neculai Donose, Simion Dominte, Nicolae Donose, Gh. Damian, Alecu Danu, Ion Eşanu, Mihai Eşanu, Nicolae Helgiu, Ion Iacob, Ion Ionaşcu, Iordache Ionaşcu, C-tin Ignat, Nicu Ionaşcu, V. Lungu, Neculai Manta, Marin Manta, Iancu Manta, Ioan Moraru, Gh. Moraru, T. Maftei, Neculai Munteanu, Costică Nițoi, Gh. Negrescu, Neculai Popa, Ion Popa, Victor Popa, Eugen Popa, N.Popa, I. Popa, Mitriță Popa, Ion A. Popa, Şt. Popa, V. Şulă, Neculai Şulă, C-tin Stratina, Emil Trofin, Vasile Vulpe, Ion Vrabie, Neculai Maftei, D-tru Popa. *Pomelnicul din Biserica Zizinca:* Simion Amrose, Vasile Aprodu, Ion Eşanu, Mihai Eşanu, Ion Bălțatu, Neculai Pană, D-tru Damian, Ion Iordache, Vasile Lăcusteac, Dumitru Pintilie, Neculai Alexa, Gheorghe Dascălu, Gh. N. Dascălu, Ion Boț, Neculai I. Tudusciuc, Sandu Tudusciuc, Şt. Maxim, Şt. Pană, Neculai Apur, C-tin Oanea, D-tru Iordache, Ion Ropotă, Ion Onofrei, Ion Popa, Ion Parfene, Sandu V. Boț, Ion Dăniciuc, Gh. Dăniciuc, Ion Damian, V. Pintilie, N. Tudusciuc, Şt. V. Alexa, V. Țugulea, N. Baciu, Gh. Baciu, Gh. Cumpănă, V. Cumpănă, Ion Boț, Iorgu Boț, V. Boț, Ion Parfenie, Alexa Crăciun, Şt. Alexa**.** *Eroi din Divizia „Tudor Vladimirescu”* căzuți în luptele de dezarmare a trupelor germane, în zilele de 23 şi 24 august 1944, în împrejurimile localității *Deleni*: Slt.: T. Crețu, Ion Şerban Oprica, V. Cehan, Şt.Moisescu, C-tin Dulgheru; Sg. T.R. Nicolae P. Nițoescu; Sg.: Gr. Gh. Bălan, Ion Gh. Olteanu, Nicolaie Gh. Drăghici; Frt. Ioan N. Mareş; Cap.: Petre P. Ciobanu, Nicolae M. Popescu, Ilie Şt. Nedelcu; Soldați: Dumitru Petre, Simion Scăruş, Gh. Bascoveanu, Ioan Şchiopu, Gh. Jercoreanu, Petre Costea, Gheorghe Dănilă, C-tin Pană, Dumitru Lazăr, Francisc Iacovert, Vasile Palade, Vasile Păscăleanu şi Petrea Popa.

Comuna Deleşti: Sg.mj. Nicolae Dumitraşcu; Sg. Aurel Perdutu; soldați: Gh. Hriscu, Marin Sahaidac, Neculai Parfene, Gh. Chirica, V. Ilieş, Ion Iloanu, Neculai Parfene, Gh. Chirica, Şt. Bană, Trifan Perdun, Pavel Perdun, Ion Bână,

C-tin Mazga, Vasile Brînză, Gh. Perdun, Neculai Grosu, C-tin Botezatu, Ion Stativă, Aurel Boca, V. Boca, Ion Boca, Alex. Coman, Ion Iloanu, C-ntin Dîmbu, Neculai Coman, Gh. Lungu, Mihai Pantelimon, Aurel Huțu, Gh. Pantelimon, C-tin Bălteanu, Alex. Dobranici, V. Doroftei, Neculai Boca, Şt. Iloanu, Gh. Perdun, Mihai Ilie, Vasile Bita, Vasile Boca, Ion Boca, Şt. Perdun, Ion Dîmbu, Şt. Huțu, Şt. Dumitraşcu, C-tin Gruia, Ion Gavrilaş, Neculai Ciolac, Jan Dobranici, Danef Avasiloaie, Iorgu Chirica, Vasile Iloanu, Gh. Bita, Dumitru Gruia, Petru Roşu, Şt. Mazga, Simion Pricopi, Vasile Chirilă, Gh. Sahaidac, Gh. Duduman, Florentin Bojescu, C-tin Sahaidac, D-itru Bocancea, D-tru Huțu, N. Stativă, V. D. Niță, Aurel Perdun, Alex. Huțu, Neculai Ciobanu, Neculai Vieru, Vasile Durdureanu, Gr. Hriscu, Gh. Covalciuc, C-tin Irimia, Ion Munteanu, Gr. Stavăr, Ion Enache, V. Robu, Gh. Radu, C-tin Vacariuc, Gh. Hriscu, Vasile Preda, Ion Boca, D-tru Gaiță, Ion I. Gaiță, V. Gaiță, Costică Ilie, Maricel Dorobăț, Ilie N. Baban, Petru Iordan, D-tru Iordan, Gh. Busuioc, Ion Lungu, Paul Irimia, C-tin Gologan, Neculai N. Boca, Aurel N. Boca, Ilie Vacariuc, Vasile Geantău, Ion Codreanu, C-tin Geantău, Gh. Munteanu, D-tru Huțu, C-tin Cîrcu, Octavian Preda, Neculai Grigoruță, Marcel Sahaidac, Ctin Pricop, Vasile Pletosu, Nec. Popa, Ion Dîbu, Gh. D. Hriscu, Ctin I. Hriscu.

Comuna Dăneşti: *Nume înscrise pe monumentul eroilor*: Ctin Ariton, Anghel Amarandei, Neculai Bâcu, Neculai Burcă, Vasile Bobu, Ctin Ciubotaru, Neculai Ciubotaru, C-tin Ciudin, Emil Ciubotaru, Ion Chelaru, Gh Florea, Costache C. Luiuz, Ion Maftei, Gh Popovici, Ion T. Popa, Constantin Pruteanu, Ion Popa, Simeon Popov, C-tin Popovici, Vasile G. Popa, Mihai Prodalea, Vasile Popa, Ion T. Roşu, Constantin Roşu, C-tin Radu, Gh. Secară, Neculai Tănase, Ion Crețu, Petru Gorea, Petru Bâcu, V. Botez, Barbu Burescu, M. Nistor, V. Tuluc şi Ion Radu.

Comuna Dragomireşti:*SatulDoagele, Nume pe monumentul eroilor*:Toader Turcu, Ion Pleşuvu, Gh. Coman, Vle Călin, Costache Butnaru, Vle Gioacasi, Costică Sprianu, Vle Simion, Vle Sârbu, Vle Grigore, Dtru Petrea, Vle Simion.

Comuna Drânceni: Gh. Buştiuc, Alex. Butnaru, Ion Cristea, Petru Cornea, Sterian Coceandău, V. Cristea, Ion Cojenel, Toader Dinu, Vasile Dolhăscu, Gh. Dudeanu, Gh. Dănilă, Spiru Hanganu, V. Lăcătuş, Ion Mistreanu, Gh. Stoica, Ion Sănduță, D.tru Sile, Vasile Luca, Gh. Negru, Mihai Langa, Ion Luca, Haralambie Lupaşcu, Alecu Mihai, Alecu Zaharia, Ion Zaharia, Gh. Zaharia.

Comuna Duda-Epureni, *Satul Epureni,* Eroi înscrişi pe îngrijitul monument al eroilor din localitate: Ion Alexa, Neculai Asiminei, Vasile Ştefan Asiminei, Gh. Avram, Gh. M. Bahnar, Ion I. Bahnar, Dumitru Baston, Neculai Băltățeanu, Toma Bonchiu, Neculai Buhăescu, Alexandru Buraga, Constantin Buroagă, Alexandru Cazan, Gheorghe Cazan, Neculai Căciulă, Ioan Cimbru, Ion Drăgunoiu, Alexandru Drăgunoiu, Gheorghe Gavril, Ion Hănăciag, Alexandru Huțanu, Iorgu Lupei, Constantin Mocanu, Dumitru Moraru, Gheorghe Moraru, Ion Moraru, Ion Năstasă, Toader Pavel, Ştefan Pintilie, Gh. Pogânceanu, Ion Trofin, Mihai Trofin, Gh. Ungureanu, Ilie Ungureanu, Nec. Vulpe, Nec. Zaharia.

Comuna Dumeşti*:* *Eroi din Primul Război Mondial şi al Doilea Război Mondial, aflați în evidența parohiei Bisericii Ortodoxe*: Cap.: Petru Butnaru, Costică Bălăuță, Ştefan Simiuc şi Vasile Simiuc; Soldați: Jenică Humă, Neculai Humă, D-tru Braşoveanu, Ioan Cercel, Gh- Neagu, D-tru Anei, D-tru Anei, Gh.

Braşoveanu, V. Ciobanu, Ion Ciobanu, Ioan Carp, Gh. Cărămidaru, Ioan Dănilă, Alex. Elisei, Gh. Filipiuc, V. Fânaru, Mihai Filipiuc, Gh. Gându, Dtru Grosu, V. Horobeț, Nicolae Hanu, Vasile Humă, V. Iosub, I. Ignăchiuc, Ioan Jupiță, V. Jugaru, Gh. Loghin, Gh. Luca, Alexandru Luca, D-tru Luca, Alex. Lipovniciuc, Alex. Moldoveanu, Ioan Moldoveanu, Vasile Militaru, Vasile Maxim, D-tru Maxim, Vasile Mariciuc, Ioan Năfurianu, Simeon Nica, Vasile Nica, Vasile Onofrei, C-tin Olaru, C-tin Petroşanu, Vasile Popovici, Valentin Panainte, Gh. Panainte, Vasile Paşaniuc, Gh. Petricel, Jănică Plugaru, Vasile Plugaru, Vasile Palade, Ioan Pufnei, C-tin Poponiuc, Gh. Pătraşcu, Dumitru Rotaru, D-tru Rotaru, Gh. Rusu, Costache Luca Simiuc, D-tru Simiuc, Gh. Simionescu, Petru Simiuc, Nicolae Sălceanu, Constantin Timofticiuc, Vasile Tarcan, Vasile Timofte, Vasile Petruşcă, Valeriu Butnaru, Vasile Moldovanu, Vasile Taltan, Ghiorghi Bălan, Vasile Paşaniuc şi Ioan Petricel. *Eroi înhumați în Cimitirul din Dumești, căzuți în luptele din aprilie-august 1944, pe frontul din Moldova:* Soldați: V. Nicolae, Tr. Florea, Gh. Petrescu, Petre Zamfir, Nicolae Spătaru, Ion A. Vasile, Ioan Tudor, Nicolae Vlad, Florea Ghiobana, Gh. Marin, Dtru Taferca, Nic.Buhuță, Ioan Turcu, Vasile Parfene, Vasile Gh., Gh. Negruț, Pascu Samoilă.

Comuna Epureni: *Satul Epureni:* D-tru Amărioarei, Vasile Antohi, Șt-Bota, Niță Botaş, V. Cazacu, Ioan Filoti, Neculai Filoti, D-tru Lupeş, D-tru Niță, Neculai Niță, D-tru Paşcan, Ion Sârghi, I. Ștefănuță, Costin Toma, Neculai Toma şi Alex- Unguru. *Satul Bârlălești:* Ion C. Balmuş, Gh. C. Bucuci, Haralambie B. Bucuci, Vasile S. Bucuci, Toader Chiriac, Vasile C. Chiriac, Iancu Gh. Chiru, Ion Condurache, Gr. Gh. Druțu, Iancu Gh. Druțu, Lazăr M. Enache, D-tru Gându, Ion Gh. Holban, T. Gh. Holban, Ivanciu Gh. Mărgărint, Gh. N. Mihai, Ion Păvălaşcu, N. Radu, Dtru V. Streamtă, C. Streamtă, V. Streamtă, V. Şchiopu şi Petrache Vrânceanu. *Satul Bursuci:* Sandu Bălan, Mihai Botaş, Mircea Bulete, Petru Dănăilă, Ion Dobrea, Gavrilă Gheorghe, Mihai Gheorghe, Neculai Gheorghe, Ştefan Gheorghe, Toader Gheorghe, Costache Gociu, Vasile Holban, Neculai Luca, Neculai Miron, Ion Siminescu, V. Siminescu, Dtru Zebega, Iancu Zebega, I. Zebega. *Satul Horga*:Iordache Bălăieş, D-tru Iftene, Gh. Iftene, I. Iftene, I. Maftei, Manolache Maftei, I. Mihăileanu, Gh. Moisă, Ilie Moisă, Mihai Moisă, Ene Păsărică, C-tin Răşcanu, I. Răşcanu, Ion I. Rusu, Gheorghe I. Scorpie şi Emandache V. Scorpie. Din *satul Horga* a murit, la Otopeni, în anul 1989, Costel Panica, erou al revoluției, avansat slt.

Comuna Fereşti: *Satul Bereasa*: Col. dr. Toader Lapteş; Sg. Aurel Lapteş. Satul Fereşti: Sg. Dtru Ştirbu; Cap. Gh. Mazilu; Soldați: Alex. Gurguță, Gh. Buhăescu, Ion Lupu, V. Mazilu, Mihai Lupu, Vasile M. Gurguță, Ilie Chiper, V. Bercuță, Vasile Chiriac, Alecu Modoranu, Costică Panagache, Ion Caras, V. Tudose, Vasile Crețu, V. Diaconu, V. Zalic, Ion Grădinaru, Ctin Hurja, Dtru Boncu, Vasile Dragomanu, Gh. Garoafă, V. Moraru, Pavel Rusu, Ion I. Bucur, V. Ignat, Nec. Dragomanu, Costică Lupu, Gh. Postolache, Ion Oboroceanu, Gh. Moşuleț, Neculai Filip, Neculai Zailic, Ion Sofianu, Gh. Bocâncă, Gh. Strufangă, Ion Hurjui, Petre Manole, Sandu Boncu, Ion Ignat, Ion Sluser, Ion Savin, Dtru Strufangă, Ilie Popa, Costică Cantea, Vasile Ilaşcu, Gh. Dănilă, Ion Andronic, V. Jerebe, Ion Neagu, Alecu Surugiu, Gh. Vădănescu, I. V. Trifan, S. I. Chiper, Alex. Bosânceanu, Gh. Sârbu, V. Oboroceanu, Nec. Mazilu, V. Arteni, Petrea Bocâncă, Vasile Luca, V. Buzulică, Nec.Vezeteu, Costică Coadă, Gh. Moşuleț,

Ion Rusunciuc, Toader Chiriță. Ostaşi dispăruți în război: Petrea Acreței Caras, Ioan Filip, Mihai lupu, Gh Ciobanu, Nic. Vădănescu, Ctin Buruiană, Gh Filip, V. Moşuleț, I. Găină, I. Cotoavă, V. Hurjui, Gh. Surugiu, Dtru Luca, Dtru Crețu şi Dtru Ungureanu. *Eroi găsiți în Arhivele Militare Naționale Piteşti, de către col. (rtr.) Ctin Chiper*: Cap.: Nec. Găină şi Mihai Popa; Frt.: Spiridon Mazilu, Ion Sandu; Sold.: Dtru Vădănescu, Dtru Grădinaru, V. Bohan, Gh. Mazilu. *Satul Tătărăni*: Sg. V. Leuştean; Sold.: Gh. Mazilu, V. Trifan, V. Diaconu, Ion Diaconu, Gh. Trifan, Ion Surugiu, Ctin Trifan, Bogdan Sandu.

Comuna Fălciu: *Târgul Fălciu:* Lt: Vasile Andrieş, Nicu Răşcanu; Plt.-adj. Vasile Scripcaru; Sg: Adrian Vasile, Dumitru Albu, Nicolae Anghelina, Nicolae Proca, Gelu Răşcanu şi Gh. Sternat; Cap.: Ctin Braşoveanu, Șt. Braşoveanu, Georgică Popov; Soldați: Gr. Bosnea, Ctin Colceru, Mihai Cociu, Şerban Cociu, Gr. Carson, Gheorghe Cuşai, Gr. Chiriac, Simion Cornea, Mihai Cornea, Gh. Carson, Ioan Carson, Ctin Colceru, Toadere Dănilă, Vasile Fotache, Iordache Filip, Ctin Grigoriță, Vasile Gâlea, Ion Goghie, Gh. Gâlea, Gh. Hristian, H. Sotirache, Ioan Hristian, Sotira Hristian, V. Hristian, Costică Iancu, Ilie Iancu, Mihai Jurcăneanu, Mihai Mihordea, Ctin Danciu, Ene Mălăiescu, Ştefan Mălăescu, Gheorghe Manolciu, Gavrilă Mihălache, Alexe Nicolau, Dtru Neştian, Ctin Tănase, Nicolae Orza, Dtru Profir, Ctin Poroşnicu, Nicolae Stan, Alex. Tudorache, Dtru Viştian, Gr. Mihăilă, Ioan Movilă şi Serafim Za. Eroi pomeniți în parohia Bisericii Fălciu II: V. Carp, Toader Mihăilă, Şerban Cociu, Mihăilă Iordache, Mihai Mihăilă, Iliuță Nemțeanu, Ion Goliță, Ctin Poroşnicu, Ctin Movilă, Gavrilă Țolea, Şt. Cociu, Petrache Marin, Vle Goliță, Sava Mihordea, Iordache Popa, Şt. Darie şi Ghiță Poroşnicu. Satul Rânzeşti:Lt. aviator Vasile Al. Forțu; Plt.-maj. Grigoraş I. Forțu; Plt T.R.: Grigore Şt. Forțu şi Dumitru C. Forțu; Sg.-maj.: Costică I. Cotună, Aurel C. Filimon, Dumitru N. Vicol, Neculai N. Vicol, Neculai Şt. Chiosa, Sandu S. Radu, Mitrea T. Tochioae, Costică P. Brahă, Gheorghe N. Timofte, Ion Vanghelie Forțu, Ion C. Forțu şi Păvălache C. Brahă; Caporali: Spiru Gh. Florea şi Ion Gh. Dumbravă; Soldați: Costică M. Brahă, Neculaie Gh. Florea, Neculai I. Onofrei, Ştefan V. Chiosa, Vasile T. Mocanu, Costică N. Florea, Neculai N. Sârghi, Costică Şt. Chiosă, Costică C. Filimon, Gh. S. Modiga, Mihai S. Bucşă, Spiru S. Bucşă, Iordache I. Braha, Tănase Gh. Istrate, Zaharia V. Istrate, Costică Gh. Sârghi, Dionisie S. Vicol, Ion C. Cogean, Hristu Sp. Codreanu, Costică I. Papuc, Ion Zaharia, Costache Al. Vicol şi Vasile I. Chiosa. Satul Bozia: Th. Bulgaru, Nec. Odiga, V. Stîngă, Gh. Toader, Mihai Ilie, T. Mitriță, Toader Gheorghe, I. Marin, Gh. Ilie, Ctin Ilie, V. Ion, Ion Costache, Costache Tănase, Petrache Dtru şi V. Moisă.

Comuna Fruntişeni: Gh. Rotaru, V. Rotaru, V. Angheluță, Nec. Ciobanu, Nec. Merla, Matei Merla, Costică Gheorghiu, Iorgu Gheorghiu, Iacob Angheluță, V. Dimofte, Dtru Hazazup, Ştefănică Gheorghiu, Iacob Panainte, Gh. Negoiță, Ion Lazăr, Ioan Galeru, Gh. Mârza, Nec. Stafie, Nec. Onose, Ion Buruiană, Costache Frumuzache, Andrei Spiridon, Angheluță Varga, Pavel Grigoraş, Gh. Vasiliu, Costică Verga, Ion Braharu, V. Mocanu, Iordache Onel, Şt. Costică, Traian Cumpănici, Gh. Patrichi, Vasile Răzmeriță, Toader Răzmeriță, Ion Luncă, Vasile Fruntişeanu, Neculai Pârvu, Gh. Mihalache, Costică Nechita, Gh. Dan, Gh. Luncă, Stratică Baciu şi Toader Velea.

Comuna Găgeşti: *Satul Găgeşti:* Costică Pavel, Nec. Ene, Panainte Berghiu, Gh. Brumă, Ctin Şchiopu,Mihai Furcoi, Ion Moisă, C. Cozimin, M. Iftene, V. Galben, Ion Necula, Ctin Costea. Satul Giurcani: Ghiță Andrei, Ion Balmuş, Ionică Bican, Dtru Ciobotaru, Simion Butcaru, Ion Cain, Vasile Călin, Nec. Chiriac, V. Danteş, Severin Grama, Costică Iftene, Nec. Mislea, Hristea Mislea, Gh. Melinte, I. Mocanu, Gh. Stoian, V. Surdu şi Ion Ungureanu. *Satul Peicani:* Ion Vasile Mălăescu, Ion P. Butnaru, Şt. Butnaru, I. Ciocârlan, Gh. Buta, V. Moldoveanu, C. Popa, V. Buta, C. Gheorghiță, Ion Goantă, Gh. I. Vida, I. Purdilă. *Satul Tupilați:* I. Anton, Iftene Chicu, Panainte Ciacaru, Gh. Ciobanu, V. Ciobotaru, Şt. Ciobotaru, V. Ciobotaru, Toader David, Gh. Mihai, Gh. Nedelcu, M. Nedelcu, Ion Nedelcu şi Gh. Popa.

Comuna Ghergheşti: *Satul Ghergheşti*: Frt. Gh. Scânteie; Sold.: Dtru Cazacu, Dtru Cojocaru, Gh. Scânteie, Ctin Obreja, Dtru Gh. Lupuşor, I. Munteanu, V. Pravalici, Dtru Nechita, Gh. Moraru, Ion I. Capră, Nica Moraru, V. Păduraru, Nica Mihalache, Gh. Holban, Gh. Nicoară, Mitică Mihalache. *Eroi înscrişi în evidența primăriei Ghergheşti*, transmise de primarul comunei: Mihai Ibănescu, Enache Moraru, Petrache Stoica, Gh. Stoica, T. Stoica, Iordache Blănaru, Gh. Scântei, Ioniță Scântei, M. Stoica, M. Popa, Dtru Bandrabur, Şt. Pădure, Dtru Gh. Lupuşor, Dtru I. Cojocaru, Gh. Chiper, Gh. Alexa, Ctin D. Apăvăloie, Emil Stoica, Mihai I. Gherghescu, V. D. Corciovă, Ion Palici. *Satul Lunca:* V. Vrânceanu, Ctin Vrânceanu, T. Bosnea, I. Roşu, Ctin Lovin, Gh. Ioniță, I. Bunete, Gh. Istrate, Nec. Istrate, Zaharia Mocanu, I. Crângă, Dtru Grecu, Gh. Grecu, Dtru Lovin, Ctin Fânaru, Ion Crăciun, Nec. Ciocârlan, Gh.Chirilă, I. Moldovanu, I. Bleoju, Dtru Bleoju, Gh. Scânteie, N. Puital, I. V. Roşu, I. Ungureanu, Gh. Lovin, T.Paraschiv, Ilie Crăciun, T. Harapu, I. Crăciun, T.Burete, I. Radu, V. P. Roşu, Gh. P. Roşu, Dtru Cociubanu, C. Cociubanu, N. Onofrei, N. Cogan, N. Vrânceanu, Gh. Cucu, Mitrea Scânteie.

Comuna Ghermăneşti: *Nume înscrise pe monumentul eroilor*: Gh. Stoica, V. Lăcătuş, Gh. Dănilă, I. Sănduță, I. Cojenel, Petru Cornea, Sterian Coceandău, Alex. Butnaru, Ion Nistreanu, V. Dolhescu, Spiru Hanganu, Gh. Dudeanu, V. Cristea, Gh. Buştiuc, Toader Dinu, D.tru Sile, Ion Cristea, V. Luca, Gh. Negru, Costică Brădicescu, Petrache Mistreanu, Anton Botezatu, V. Buştiuc, Potrache Pogănescu, Gh. Pricope, Gr. Pricope, V. Savin, A. Sârbu, V. Sălăvăstru, C. Trandafir, V. Trandafir, D. Ungureanu, G. Vartolomei, I. Vartolomei, N. Văscu, H. Chetran, I. Cristea, S. Jgheban, H. Mistreanu, D. Negru, I. Negru, Ş. Onofrei, G. Sănduță, I. Stoica, V. Zbână, A. Porumbeanu, I. Afloarei, I. Lăcătuş, I. Buzdugan, A. Serdaru, I. Coceandău, V. Pascal, I. Langa, G. Lemnaru, I. Lemnaru, V. Lovin, G. Luca, T. G. Luca, G. Lupaşcu, M. Luca, A. Manole, A. Mistreanu, G. Mihai, N. G. Mihai, I. Mistreanu, S. Mihai, V. Mihai, Ş. Nanea, V. Năstasă, S. V. Năstasă, M. Onița, S. Oprea, P. Petrea, N. Petrea, G. Pisaltu, maior D. Trandafirescu, V. Aaxiniei, V. Acatrinei, Z. Afloarei, V. Alexandrache, V. Arhire, V. Bârcă, I. Bejan, D. Bunescu, G. Buştiucel, G. Buştiuc, I. Butnariu, T. Buştiuc, G. Chiparcă, C. Coşescu, I. Coşescu, I. S. Coşescu, V. Coşescu, I. Dudeanu, C. Grecu, S. Iacob, I. Ignat, N. Ilie şi I. Iosub. *Eroi înscrişi în lucrarea preotului C. Mazilu*, din Drânceni: Ion Apostol, Vasile Acatrinei, Ştefan Avram, Ion Gh. Arhire, Dumitru Gr. Buştiuc, Gheorghe Buştincel, Frone Boboc, Toader Blănaru, Grigore Blănaru, Vasile Botez, Ion Chiriac, Tănasă Cristea, Gheorghe

Cojocaru, Ion Ciobotaru, Mihai Ciobotaru, Gheorghe Coşescu, Gheorghe Ciobanu, Tache Ciorchină, Gheorghe Cornea, Ion Dolhăscu, Vasile Dolhăscu, Gheorghe Dudeanu, Ion Fr. Iosub, Gheorghe I. Ignat, Constantin Iacob, Ion Iacob, Petru Jora, Antohi Jora, Ilie Jora, Iamandi Lemnaru, Toader Lemnaru, Mihai Lovin, Mircea Lovin, Vasile Luca, Vasile Marica, Alecu Mihai, Gheorghe Mihai, Pavel Maftei, Ion Marcu, Iancu Gr. Mardare, Vasile P. Mistreanu, Dtru Năstasă, Ion Năstasă, Stirică Năstasă, Şt. Năstasă, Vasile Năstasă, Gh. Partene, Ion Pravilă, Gh. Pătraşcu, Ctin Pogănescu, Ion Pogănescu, Vasile Pogănescu, Ctin Pisaltu, V. Potrache, Simion Pricop, Alecu Ralea (Ignat), Gh. Romanescu, Gr. Sârbu, V. Sârbu, M. Teclici, Gh. Teclici, Sandu Teclici, Gh. Vartolomei, Costică Vizitiu, Ion Vizitiu, Jănică Vizitiu, Nec. Vârlan, V. Vârlan, Gr. Vâscu.

Comuna Gârceni: Col. Ion Păcuraru; Lt. Mihai C. Popa; Sergent G. Botez: Cap.: Constantin Gh. Senin, Constantin C. Şerban şi Ion I. Dănilă; Soldaţi: Victor Teslariu, Constantin Vârlan, Constantin Enachi, Constantin Vrabie, Neculai Oatu, Ion Popa, Neculai Vintilă, Simion Vintilă, Neculai Crăescu, Ioan Maxim, Vasile Huiban, Gheorghe Putină, Constantin Drăgoi, Ilie Tiron-Lache, Grigore Bivol, Iorgu Mititelu, Gheorghe Leonte, Gheorghe N. Vârlan, Neculai V. Gabără, Neculai Rusu, Vasile Vrabie, Ioan Tofan, Vasile Parfenie, I. Lache, Neculai Păduraru, Gheorghe Solomon, Neculai Boroangă, Costică Cozma, Vasile Olaru, Neculai Sofrone, Constantin Vârlan, Victor Teslaru, Victor Vrabie, Dumitru Boroangă, Ioan Toma, Ioan Gabără, Costică Arion, Gheorghe Mariniuc, Petrache Morăraşu, Vasile Morăraşu, Constantin Teslaru, Grigore Brut, Costică Gh. Enache, Dumitru Mitriţă-Enache, Constantin Pintilescu, Dumitru Cioată, Vasile Gabără, Vasile Vârlan, Vasile Mititelu, Neculai Vrabie, Gheorghe Gh. Lache, Gheorghe Gr. Gabără, Constantin C. Gabără, Ştefan Tofan, Neculai Mâţă, Ioan Grosu, Neculai V. Lache, Constantin Senin, Constantin Bosie, Ctin Tofan, Ştefan Timofticiuc, Gh. Senin, Dumitru Tofan, Gh. Găitan, Costache Olaru, Vasile Purcaru.

Comuna Griviţa: Gh. Bodolan, Petru Gheltu, V. Câmpeanu, Ion Carp, Ion Baciu, Vasile Sava.

Comuna Hoceni: *Satul Bărboşi*: C.tin Bulgărescu, Sava Drăghici, Timofte Rusu, I. Vieru. Aici există şi un monument ridicat în cinstea lui Alex.-Ioan Cuza. *Satul Hoceni*: Costică Trifan. *Satul Oţeleni*: Sandu Drăgunoi, Neculai Bugeac, Ioan Filote, Nicolae Oţel, Mihai Arhire. *Satul Şişcani*: slt. Nicolae Cehan; Soldaţi: Mircia Dima, Gh. Dima.

Oraşul Huşi: Gl.d. Socrate Mardari; Slt.: Nicolae Stănescu, Paul Barais şi Nicolae Obreja; Plt. Vasile Târţău. *Cimitirul eroilor, eroi căzuţi în luptele din Basarabia* (22 iunie – 26 iulie 1941): Col.: Alexandru Costăchescu (cavaler al Ordinului „Mihai Viteazu") şi Constantin Antonescu (R. 2 Grăniceri Brăila); Cpt.: Grigore Cărare (R.35I.Constanţa), Constantin Marica, M. Constantinescu, Mitache Antohi (R.5 Grăniceri), Nicola Şonca (R.2 Grăniceri Brăila), N. Chiriacescu (R.2 Grăniceri Brăila) şi Constantin Marica (R.20 I. Turnu-Măgurele); Slt.: Gheorghe Filimon (R.2 Grăniceri), Sevia Papadopol (R.10 Vânători de Câmp Chişinău), Şt. Popescu (R.12 I „Cantemir" Bârlad), Marin Stroe (R.10 Art Bucureşti), Gheorghe Galiţă (R.21 Art. Craiova), Victor Ursulescu; Plutonier Ctin Bărbulescu; Sergenţi: Constantin Petcu (R.25 I.Vaslui), Pavel Bolea (R.25Art.Tecuci) şi C. Alexandrescu; Caporali:

Constantin Ciobotaru, Gheorghe Astanei, Vasile Fieraru, Andrei Inău, Constantin Sârbu, Constantin Ştefănescu (R.3 Grăniceri Fălticeni), Gheorghe Popescu (R. 2 Transmisiuni), Ioan Meleti (D.15I.Chişinău), Nicolae Voiculescu, Grigore Cărare (R.79 I.Slobozia), Toader Ruța (R.1Grăniceri Bucureşti), Nicolae Mavrodin şi Constantin Tănase; Fruntaşi: Ioan Munteanu (R.25Art. Tecuci), Anton Cucu, Gheorghe Chiriluță (R.35 I.Constanța), Nicolae Sărăcuțu (R.2 Grăniceri Brăila), Vasile Potecă, Vasile Ungureanu, Gheorghe Ungureanu (R.2 Grăniceri Brăila), Andrei Moşneaga (R.35 I. Constanța), Gheorghe Ciulei (R.35 Pionieri), Constantin Lungu, Andrei Paul (R.2Grăniceri Brăila) şi Radu Porcăreață(R.2Grăniceri Brăila); Sold: Dumitru Sălceanu (R.9 Cav.Constanța), Toader Maftei (R.35 Pi.), Stelian Crişu, Valeriu Cornea, Florea Iorga (R.1 Pi.), Alexandru Popa, Ion Tudorică, Constantin Vrânceanu (R.32 I.Ploieşti), Costache Harip, Petru Negrici(R.20I.Turnu-Măgurele), Vasile Poteca(R.15 Transmisiuni), Nicolai Tiron, Gheorghe Filimon (R.2 Grăniceri Brăila), Nicolae Roşca (R.2 Grăniceri Brăila), Nicolae Spătaru, Iamandi Cârlig (R.15 I.Piatra Neamț), Gheorghe Săvinău (R.50 I. Focşani), Petru Tifache (R. 10 Vânători de Câmp), Neculai Şonca (R.2Grăniceri Brăila), Gheorghe Pricop, Mitu Boan, Sotir Stănescu (R.25 Art.Tecuci), Vasile Morariu (R.10 Vânători de Câmp), Gheorghe Negruț, Vasile Sandu (R.3 Pi.), Florea Ghiobana (R.1 Grăniceri Bucureşti), Spiridon Tănase (R.35 I.Constanța), Nicolae Rusu (R.10 Vânători de Câmp), Toader Huta (R.1 Grăniceri Bucureşti), Nicolae Caloianu, Ioan Harfos, Vasile Apostol (R.2 Grăniceri Brăila), Chirica Dinică (D.15 I.Chişinău), Ioan Crețu (R.17 Transmisiuni), Nicolae Voiculescu, Gheorghe Ungureanu (R.7 Grăniceri, Alba Iulia), Nic. Pascu (R.1 Grăniceri Bucureşti).

Comuna Ivăneşti: *Nume înscrise pe monumentul eroilor:* Sg. Gheorghe Popa; Cap.: Ctin Bălan şi Ion Gospodin. Soldați: Vasile Chiper, Gheorghe Lăzanu, Constantin Gîlcă, Anton Popa, Neculai Solomon, Gheorghe Trişcă, Dumitru Simion, Neculai Luchian, Constantin Neamțu, Petru Panfil, Gheorghe Budeanu, Vasile Caliniuc, Constantin Manolache, Constantin Gandore, Constantin Ursu, Gh. Hatmanu, Vasile Hatmanu, Vasile Doroftei, Dimache Budeanu, Victor Florea, Gh. Leon, Ctin Beraru, Dtru Rădeanu, Nec. Caliniuc, Gh. Caliniuc, Ion Caliniuc, Neculai Bărăcuț, Ion Rusu, Vasile Ciobanu, Mihai Unguru, Vasile Micu, Ctin Crăciun, Nec. Burlacu, Ctin Gospodin, Aurel Buzilă, Alex. Jigoreanu, Gh. Neamțu, Gh. Calancea, Aurel Oancea, Şt. Ciochină.

Comuna Iveşti: ***Sg.:*** Dumitrache Necula, Gh. Stancu Sava, Ion Ivan, Ion Caloianu. Cap.: Ctin N. Nechita şi Ion I. Pintilie; Frt. Toader Neacşu; Soldați: Nicuță Albu, Gheorghe Bălan, Stan Caloianu, Constantin Cristea, Ion Gh. Dinu, Neacşu Drăghici, Constantin Ghiorghiță, Gheorghe Ghilimei, Ion Ghilimei, Sava Huzună, Gheorghe Ion, Gheorghe Iordan, Constantin A. Nechita, Nedelcu V. Nistor, Iancu Onică, Gheorghe Piciu, Gheorghe Soare, Gheorghe I. Albu, Mitică I. Stanciu, Ion Vişan, Ion Sava, Şerban Năstase, Gheorghe Pericle, Gheorghe Toniță, Ion Pancu, Stancu Sava, Ion Ivan, Ion Merlan, Gheorghe Dumitrache, Constantin Bejan, Neculai Bejan, Costache Soare, Alecu Cristea, Stan Iordan, Toader Pricopie, Constantin Dumitru, Constantin Pătraşcu, Gheorghe Stoian, Vasile Olaru, Gheorghe Soare, Neculai Nechita, Petre Huzună, Gheorghe Hriscu, Ion Caramălău, Vasile M. Gheorghiță, Ion Radu, Sava Onica, Ion C. Huzună, Gheorghe Ghilimei, Vergilă Pricop, Toader Neacşu, Ivaşcu Budescu,

Dumitru Vişan, Costin Botezatu, Ion Albu, Ştefanache Onică, Gheorghe C. Merlan, Ion Chiriac, Necula Neacşu, Ion Valache, Alecu Sava, Ghiță Boghiu, Alexa Boghiu, Ghiță Chiru, Oprea Albu, Gheorghe Merlan, Gheorghe Roşca, Mitică Stanciu, Gheorghe Ion, Pintilie Dima, Ilie Albu, Drăghici Neacşu, Nicuță Albu, Constantin M. Gheorghiță, Gheorghe Stancu Sava, Ion Radu, Ion C. Huzună, Gheorghe Ghilimei, Toader Neacşu, Gh. Merlan, Gh. Roşca, Gh. S. Ion şi Drăghici Neacşu. *Satul Pogoneşti:* Lt. Şerban Neacşu; Plt. Vasile Gherghina; Soldați: Guță Postu, Constantin Stan, Constantin Năstase, Costache Şerban, Gheorghe Dumitru, Dumitru Andreescu, Dtru Andronescu, Dtru Lungu, Dtru Stanciu, Gh. Tănasă, Haralambie Iordache, Gh. Dumitriu, Ion Boita, Ion Bucur, Gr. Răzmeriță, Ion Cioată, Ion Cristea, Ion Damian, Ion Piciu, Ion Ghiorghiță, Ion Buta, Ion Pavel, Ion Podoleanu, Ion Teodorof, Iftene Stoian, Ilie Apostu, M. Borş, M. Delcvoran, M. Şerban, Mircea Şincu, Năstase Şerban, Neacşu Buzu, N. Popescu, N. Şerban, Andrei Panainte, C. Bucur, Toader Andrei, V. Damian, V. Viziteanu, Victor Cobzaru, Haralambie Iordache, I. C. Pavel, I. Şt. Ivan, Gh. N. Bălan, Ilie Albur, Costică N. Nechita, Neacşu Pintilie, I. T. Botezatu, Costică V. Gheorghiță, Gr. I. Cristea. Ctin Tănasă, Gh. Tănasă, V. Țaga I, V. Perju, Ctin Țaga, V. Țaga II, I. Mereacre, Şt. Vrabie, Gh. Chiriboiu, Nec. I. Popa.

Comuna Laza: *Nume înscrise pe monument*: Sg.: Cezar Susu, C-tin Ilie, N. Ghiorghieş, Toader Asavei şi Dtru Nani; *Cap.*: Nic. V. Asavei, Dtru V. Tăbăcaru şi Nic. I. Proca; Soldat Nic. Gh. Proca.

Comuna Lipovăț: *Satul Chițoc:* Gh. T. Boț, Toader I. Bogatu, Şt. Gh. Bulgaru, Nec. Bucuță, M. Bordeianu, V. I. Căloaiei, V. Şt. Cochileț, Ene M. Cochileț, Ene M. Crâşmaru, Jan T. Crâşmaru, Gh. Ciobotăraşu, Ion I. Ciurariu, Culiță Croitoru, Simion Dtru Dominte, V. Ctin Gruia şi V. Şt. Hâncu. *Satul Corbu*: Costică I. Iacob, Ilie Gh. Buceag, Jan I. Palimariuc, Vasile A. Țibuleac, Jan Simion Dăniciuc, Alex. Gh. Țibuleac, Teodor M. Străluciuc, Antipa Gh. Dăniciuc, V. Gh. Munteanu, Darie Gh. Crişu, Gr. Th. Țibuleac, Gh. M. Olaru, Gh. C. Bugeac, Gr. V. Bârnovschi, Gh. A. Țibuleac, Nec. A. Țibuleac, Jan Ilie Mihăilescu, Şt. I. Hristea, Cezar V. Băhnăreanu, Ion N. Lazăr, V. I. Palimariuc, Ion Fecioru, Ion I. Toma, Costache Gh. Iacob, David Fagu, Gh. Cepoi, Irimia D. Butucel, V. D. Butucel, Nec. D. Bârnovschi, Angheluță Țibuleac, Costică A. Alex., Mihai Ion Bordeianu. *Satul Lipovăț*: Cpt.: Ctin Buța şi Ctin Gh. Filip; Lt. Dtru Todiraşcu; Sg.:Gh. Arădoaei, Şt. Vulpe, Toader Furtună şi Ion Simionescu; *Cap.:* Ctin Alexăndrică, Pavel Țibuleac, Hristea Munteanu, Şt Bâzgu, V.Bâzgu, Gh. Mardare, Alex. Racu, Şt. Alexa, Gh. Țugulea, Toader Maftei, Simion T. Berescu, Vasile Cojocaru, Velixar Căuşanu, Alibrante Căuşanu, Vasile I. Crăciun, Nicolae Ursache, V Amihăesii, Andrei Andreescu, Leosin Ghețiu, Iacob Hriscu, Simion Năstase, V Târzianu, V Ciulei, Ion V. Ichim, Alex. Amihăesei, V. Andreescu, Gheorghe I. Darie, Nec. Crişu, Toader Anton, Toader Toderaşcu, Ion Gr. Căuşanu, Gh. Gr. Căuşanu, Vasile Bâzgu, Lazăr Munteanu, Ctin Băbăscu; *Soldați*: Ion T. Simion, Ion V. Bâzgu, Vasile C. Furcoi, Ion Țugulea, Neculai M. Piftor, Vasile C. Bordici, Vasile I. Tăbăcaru, Şt. Tăbăcaru, Ctin Arseni, Gh Buța, Vasile C. Negară, Ion Rancea, Ion Toma, Gheorghe I. Mardare, Gh Şt. Onuț, Alecu Şt. Onuț, Vasile Sârbu, Ion Cumpănici, Ctin Cumpănici, Vasile Şt. Rusu, Gheorghe Donosă, Toader V. Cojocaru, Ctin T. Florea, Jan Iacob, Ion Toma, Aurel V. Ghețiu, Ion Gh. Hriscu şi Ion Dinu.

Comuna Lunca Banului: Localitatea Lunca Banului s-a înfiinţat în anul 1907 cu ajutorul tinerilor împroprietăriţi cu pământ, aduşi din diferite localităţi ale judeţelor Vaslui şi Fălciu. Vatra satului a fost trasată cu drumuri moderne. Satul se învecinează la est cu şoseaua naţională, la nord cu localitatea Stănileşti, la vest cu localitatea Hurdugi şi la sud cu localitatea Oţetoaia. În prezent localitatea este reşedinţă de comună. Locuitorii satului sunt harnici şi uniţi, în ciuda faptului că au fost aduşi din diferite localităţi. Deşi tineri, locuitorii satului au participat la cel de al doilea război balcanic (1913), la războiul de întregire statală şi naţională (1916-1919) şi la războiul pentru reîntregire statală şi naţională (1941-1945). De pe teritoriul comunei au fost concentraţi în cel de *Al Doilea Război Mondial*: Dumitru Andrei, Neculai Bulgăraşu (Medalia „Virtutea Militară de război", clasa a III-a.), Ion Broduceanu, Gheorghe Botul, Petru Botul, Neculai Bolgan, Ion Brânză, Gheorghe Chiriac, Petrache Capşa, Alexandru Chirciu, Toader Chelariu, Chiriţă Drăgunoi, Neculai Dodi,Toader Ene, Mihai Georgescu,Ioan Habet,Soldat Ştefan Ionaşcu,Alexandru Irimia,Luca Ichim,Vasile Mazilu, Ştefan Militaru, Ioan Mânza, Dumitru Pascal , Nicolae Pascal , Anton Pascal ,Soldat Vasile Pascal ,Soldat Alexandru Pascal , Gheorghe Pascal, Petru Pricopi, Gheorghe Pruteanu,Soldat Gheorghe Radu, Soldat Vasile Safir, Irimia Stamate, Soldat Năstase Samoilă, Alecu Sârbu, Gheorghe Savin, Enuţă Tureatcă, Şt.Taşcă, Nec.Toader, Gh. Tabără, Sârghi Ţârcă, V. Ungureanu, I.Viţălaru, Dtru Velciu, Costache Viţelaru, Ioan Zaharia, Nec. Zaharia.

Comuna Micleşti: *Satul Micleşti:* Slt. învăţător V. C. Talpalaru; Sg. T.R.: V. T. Talpalaru, Gh. Luca; Cap.: Costică Sandu, V. Rusu; Soldaţi: Costache Aliciuc, Vasile C. Alexa, Gheorghe V. Alexa, Ştefan Gh. Alexa, Neculai Andrieş, Vasile Bălţătescu, Vasile Beşleagă, Vasile C. Brânzan, Costache Brânzan, V. Bursuc, Constantin Gh. Bursuc, Toader C. Bursuc, Vasile Buză, Neculai V. Carp, Iordachi C. Ciubotă, Iancu C. Ciubotă, Alexandru Ciubotă, Mihai Câmpeanu, Vasile Câmpanu, Vasile N. Condruţă, Ion Damian, Gheorghe Damian, Vasille David, Costică Dârţu, Neculai Dârţu, V. Dârţu, Nec. Fecioru, V. Florea, Toader Gruia, Toader V. Gruia, Costache D. Ioniţă, V. V. Ioniţă, V. Istrate, V. Ivanovici, V. Larion, Dtru Larion, V. D. Larion, Pintilie Larion, Gh. Larion, Ion Loghin, Vasile Adr. Luca, Vasile N. Luca, Ion Luca, Vasile V. Luca, Costache Merticaru, Gh. Mogoş, Ilie Olaru, Constantin Pandelea, Ion Parfeni, Ilie Radu, Şt. Radu, Vasile Radu, Petru Richar, Ion Rusu, Vasile Rusu, Toader Sabadac, Neculai Sabadac, M. Gr. Sabadac, V. Sabadac, Costache T. Sabadac, Gr. T. Sabadac, Mihai A. Samoilă, Şt. A. Samoilă, Neculai Simionescu, V. Şelaru, Gr. Şerban, Costache Talpalaru, V. Tănase, Costache Toma, Vasile Toma, Costache Ţurlea, Neculai Ţurlea, Gheorghe D. Ungureanu, Costache Ursan şi Victor Vasilache. *Satul Chirceşti*: *Slt* învăţător Gh. Al. Scutaru; Plt. Ion I. Lungu; Sg.: V. Gh. Pârâu, Gheorghe V. Păduraru, Gheorghe V. Larion, Gheorghe V. Păduraru şi Vasile Gh. Câmpanu; Cap.: Gh. Altimoftoaei, Vasile V. Câmpanu, Ctin T. Ignat, Mihai T. Ignat, Vasile N. Maxim şi Adam I. Pardos; Soldaţi: Gh Adumitroaei, Simion Aliciuc, Evdochim Bahrim, Gr Bahrim, V. Başa, Costache Bogdan, Dtru Bosânceanu, Ion Boitan, Gr. Bulai, Gh. Busuioc, Ion Câmpanu, M. Câmpanu, V. Chinda, V. Creţu, Costică Curuleţ, Tr. Curuleţ, Ion Curuleţ, Gh. Damian, Nec. Hriscu, Gh. Huhurez, Ctin Huhurez, Ion Huhurez, Gh. Ignat, Ion Ignat, Nică T. Ignat, Gh. T. Lazăr, Toader Gh. Matei,

Ion Al. Mazere, Pavel M. Mazere, Mihai Al. Pantază, Alecu I. Pardos, Gh. I. Pânzaru, Şt. N. Pârâu, Jenică C. Popovici, Ion Natural Rapagă, Şt. I. Sasu, Dtru Gh. Ţapu, Nistor Gh. Ţapu, Gr. Şt. Vieru, V. Şt. Vieru şi Gh. Gr. Vulpescu. *Satul Popeşti*: Sg. M. Bandac, Ft. Ghe. Popa; *Soldaţi:* Dtru Băhnăreanu, Jenică Băisan, Gr. Ganţa, Ion Constantinel, Onofrei Dăscălescu, Gh. Grigoraş, Nec. Neagu, Ctin Rusu, V. Stan şi Ctin Vârlescu.

Comuna Măluşteni: Subofiţeri: Şt. Popoiu şi V. Teodor; Sold.: Marin Belizarie, Gh. Costin, Ctin Pintilie, Ctin Smadu, I. Bîrcă, I. Borş, M. Chirica, H. Dunose, D. Filiuţă, C. M. Moise, G. Pintilie, M. Rusu, P. Cumpănici, C. Gheorghiţă, C. Stavarache, Ion Filip, Şt. Rogojină, Ctin Spinache, Ctin V. Cîrcotă, Simion Mocanu, Tr. Bâgu, Ion Mocanu, Ion Cârjanu, Şt. Cârjanu, Joicu Pricop, Tudor Carciug.

Comuna Moara Greci: Ghiţă Agafiţei, Petrache Agafiţei, Dtru Anton, Nec.Anton, Dtru Ardeleanu, Şt. Astancăi, Şt. Bărbieru, Costică Boicu, Ion Bordeianu, Gh. Butnaru, V. Butnaru, Dtru Chifor, Gheorghe Ciocan, Costache Creţu, Ion Duluman, Nec. Iordache, Toader Irimia, Alecu Lefter, Ion Lefter, Mihai Lungu, Constantin C. Manea, Vasile E. Manea, Neculai Mihalache, Vasile Mititelu, Petru Moraru, Gh. C. Munteanu, Ilie Munteanu, Ion Paşa, V. Solomon, Petru Ştefan, Gh. Ştefârcă, Gh. Stoica, I. Tălăşman, Iosub Ţurcanu, I. C. Turcu, Costică Turcu, Nec. A. Turcu, Costică Zbârnu şi Gh. Zaharia.

Comuna Muntenii de Jos: Cpt. Şt. Postolache; Cap. Costică Apetrei. Sld: Ctin Filip, Ion Costachi, Toader Ciulei, Ion Costachi, Trandafir Popica, Neculai Stratina, Neculai Moşneagu, Ion Oleniuc, Nec. Dăniciuc, Ilie Niţoi, Nicolae Chihaia, Gh. Modoranu, Danu Alecu, Ion Iordachi, Şt. Hanganu, Gh. Benghea. *Eroi aflaţi în evidenţa parohiei Bisericii Ortodoxe*: Lt Teodor Mocanu; Sergenţi: Ctin Filip, Sterian I. Hanganu, N. Ungureanu, Ctin Pătraşcu, Ioan Codreanu şi Gh. Codreanu; Soldaţi: Mihai Parpalea, Neculai Stratina, Teodor Popovici, Gheorghe Niţoi, Ilie Niţoi, Iacob Mihăilescu, Gheorghe Tunaru, Simion Pelenouă, Gheorghe I. Parpalea, Gheorghe Păduraru, Constantin Ababei, Ion Marin, Ştefan Ciobotaru, Ion Prisăcaru, Neculai Costache, Ion Volocaru, Toader Istrate, Gheorghe Volocaru, Ion Bujoreanu, Lazăr Pascu, Ioan Albescu, Ion Oliuniuc, Vasile Zaharia, Neculai Dăniciuc, Ion Panainte, Gheorghe Benchea, Constantin Popa, Toader Cărăbaş, Ilie Bujoreanu, Neculai Bujoreanu, Nicolae Dănăilă, T. Dăniciuc, Şt. Parpalea, Gh. Ababei, Ionel Apetrei, Ctin Apetrei, T. Polcovnicu, I. Mihăilă. *Sarul Bahnari:* Axinte Burghelea, Dtru Burghelea, Iancu Chiriac, Costache Chiriac, Gh. Matei, Gh. Luca, Toader Dumitraşcu, Ioan Tunaru, Şt. Tunaru, Vle Tunaru, Traian Bojoagă, Vasile Cojocaru, Ion Moşneagu, Vasile Mocanu, Ioan Scarlat, Neculai Scarlat, Ditru Scarlat, Vasile Maftei, Gheorghe Burlacu, Vasile Burlacu, Dumitru Gîscă, Manole Toderiţă, Toader Ştefănică, Gr. Savin, Ioan Bocăneţ, Nec. Bocăneţ, Ioan Ciobanu, Costică Captalan, Gr. Agafiţei, Ioan Berescu, Neculai Moşneagu, Toader Ciobanu, Aurel Niţan, Alexei Darie, Gh. Afloarei, Şt. Bujoreanu, Nec. Bujoreanu, Ioan Marin.

Comuna Muntenii de Sus: Lt.Gheorghe Rotaru; Sg.mj.Vasile Florea; Cap. Vasile G. Moraru; Soldaţi: Alexandru G. Neagu, Vasile R. Profir, Lazăr A. Maxim, Pavel Manolache, Dumitru Duluman, Vasile Arcăleanu, Iancu Ignat, Gheorghe Adochiţei, Gheorghe C. Airinei, Ştefan G. Airinei, Ion Apetroaei, Vasile I. Apetroaei, Ion T. Arcăleanu, Vasile I. Atomoaie, Neculai N. Bordei,

Pavel C. Bulbuc, Simion Crețu, Adam Buruiană, Neculai N. Buruiană, Vasile Buruiană, Vasile Căcărează, Alexandru Căcărează, Gh. Cioancă, Dumitru Cioranu, Ion Crețu, Niță I. Damian, Dtru I. Duluman, Gh. Duluman, Gheorghe I. Duluman, Pavel I. Duluman, Neculai N. Duluman, Neculai Duluman, Vasile V. Duluman, Vasile Duluman, Vasile Florea, Dumitru Ignat, Iancu G. Ignat, Vasile V. Lăzăreanu, Ion I. Maftei, Pavel I. Manolache, Ghiță Manolache, Ion Manolache, Lazăr A. Maxim, Vasile G. Maxim, Vasile Maxim, Gheorghe Mocănaşu, Neculai Mododanu, Vasile A. Moraru, Ghiță Moraru, Ghiță Moraru, Vasile Moraru, Adam Neacşu, Alexandru Neacşu, Dumitru Neacşu, Petru Neacşu, Vasile Neacşu, Gheorghe Nichituş, Toader Nichituş, Adam Niță, Dumitru Nițanu, Vasile Pârcălabu, Neculai Ponea, Ion Ponea, Vasile Ponea, Ion Profir, Vasile Profir, Gh. Răchită, Ion Răchită, Vasile Romete, Gh. Rotaru, Jorju Rotaru, Ion Scortus, Nec. Sitaru, Vasile Sitaru, V. Vartolomei şi Ion N. Voduț.

Comuna Murgeni: *Nume înscrise pe monumentul eroilor din Murgeni:* V. Olaru, N. Năstase, D. Scarpete. Moisiu, V. Chiroşcă, Mihai Negară, V. Colceriu, Ilie Secăreanu, Gheorghe P. Negară, Dumitru *Satul Schineni*, nume înscrise pe monumentul eroilor: Comandor de aviație M.Mihordea; *Lt-col.* Vasile Dumbravă; Soldați: H. Strătilă, Spiru D. Paşcanu, I. Țicău, Gheorghe Popa, Arghire Taşchină, C. Şt. Popa, V. Dumbravă şi I. Florea. *Satul Cârja de Jos*, nume pe monumentul eroilor: Lt Şt. Chiorpec; Sublocotenent I. Chiorpec; Plt: Manole Voiculescu, Dtru C. Bumbaru; Soldați: T. Chiroşcă, I. Balmuş, Dtru I. Bumbaru, Isichie Bumbaru, I. Chirică, Gh. Chirică, Şt. Chirică, Zamfir Chirică, Gv. Chiroşcă, M. Chiroşcă, I. Chiroşcă, I. Chiriac, P. Gheorghiță, V. Gâlcă, Tănase Enache, Alexandru Istrate, Gh. I. Istrate, I. Şelaru, Gh. Gr. Istrate, C. Matei, I. Matei, V. Mihai, Gh. Mihai, I. Purice, V. Popa, V. Roman, A Stratulat, Şt. Stratulat, V. Stratulat, N. Stoica, Aristide Stoica, D. Stratica, D. Teacă, Gh. Teacă, Mina Zanet, I. Zaharia, C. Zontea, N. Zontea şi Ion, erou necunoscut. *Satul Cârja de Sus*, nume înscrise pe monument: Sold.: I. Țurcanu, T. Bolocan, Gh. Bolocan, Z. Bolocan, P. Bugeac, Gavril Cazghir, Nae Chirilă, V. Chirica, Alex. Cazan, C. Cazan, V. Cimpoeşu, Şt. Codreanu, D. Darie, Victor Grecu, Gr. Grecu, V. Gîdei, I. Mircă, Mitrea Jdelea, Z. Lazăr, Lascăr Malache, Emil Carp, N. Mereuță, V. Mocanu, Anton Mocanu, P. Mocanu, Marin Moisei, Gh. Moraru, N. Moraru, Florea Năstase, Gh. D. Nechita, Gh. V. Nechita, Gh. Olaru, N. Şelaru, Gh. Şelaru, V. Tofan, V. Toderasc, T. Trandafir, Gh. Varvara, C. Vasilache, E. Nechita şi C. Vrabie. *Satul Raiu*: Cpt. Vasile Boroş; Lt.: Cosma Cotoroi, Toma Rânzescu; Srg.Toader Cotoroi; Cap. Ioan Rânzescu; Sold.: Gh. Modoranu, V. Iovu, I. Mocanu, Iorgu Rânzescu, Ctin Andone, V.Vicol, Petrache Tilea, Dtrache Stratica, Mitriță Gându, Şt. Negară, Gh. Modiga, V. Hârja, Dtru Negară, Alexa Ciohodaru, V. Mungiu, Ioan Vidrighin.

Oraşul Negreşti: *Satul Parpanița*, nume înscrise pe monumentul eroilor: Lt. Ion Gavriluță; Sg: Ctin Hăulică, P. Melinte; Caporali: I Vasiliu, Gh. Jescu, Iancu Câmpeanu şi Ctin Tănăsucă; Fr. Vasile Nechita; Soldați: Ioan Balah, Gh. T. Bontea, Gh. N. Bontea, Ctin N. Bozoancă, V. Casian, V. Ciobanu, V. Cojocaru, Nec. Gurgu, Nec. Hăulică, M. Hâncianu, Nec. Luchian, Ioan I. Luchian, Gh. Luchian, Gh. Munteanu, V. Munteanu, I. Munteanu, V. Mihai şi Grigore Răciulă. *Eroi extraşi din Arhivele Militare Naționale Piteşti, de către colonel (rtr.) Constantin Chiper;* Sergenți: Nic. Năstasă, Gh. Zeru şi Nec.i Cioată. Cap.:

Iancu Câmpanu, Nec. Corzac şi Ion Vasiliu; Fr.: Costache Căldărariu şi Dtru Ispir; Soldaţi: Nic.Condurache, Costache Ferariu şi Ctin Cristache.

Comuna Olteneşti*:* Fl. Enache, Fl. Iorgu, Şerban Bîcu, I. Sîrghi, Gh. Anton, Ctin Aelenei, V. Aelenei, V. Codreanu, Gh. Crăciun şi Gh. Ţurcanu

Comuna Oşeşti: Lt: L. Balasiu, M. Condrea; Soldaţi: I. Antip, G. Antip, A. Aruxandi, N. Aruxandi, G. Androni, G. Bădărău, A. Baractare, G. Bădărău, N. Balasiu, G. Ciutariu, C. Ciobanu, I. Costea, T. Chiratcu, I. Cojocariu, C. Chiriac, T. Chiriac, I. Cocoloş, C. Dirdara, I. Dănilă, G. Dănilă, I. Dănilă, I. Dirdara, G. Dirdara, C. Diaconu, T. Enache, G. Enache, C. Grigoraş, S. Georgescu, C. Holean, I. Ilie, M. Neghină, G. Merilă, M. Mihai, V. Popa, C. Popa, G. Puşcaşu, G. Pavel, V. Postolache,V. Roman, I. Rotaru, A. Cojoc, Solica, Ctin. Ţurcanu, Andrei Ursaru, Jan Vengher, V. Holban, I. Vîrtcu, Nec. Muntenescu, Ctin Ţăran.

ComunaPădureni: *Satul Pădureni:* Gh. Simionescu, Ion Simionescu, Marin Spiridon, Gr. Cerchez, Spiridon Zaharia, Gavril Savin, Toader Focşa, V. Rorariu, Ion Moraru, Marin Chiriţoi, V. Solomon, Gh. Râpanu, Gh. Ordescu, Gavril Mitache, Dtru Andronache, Şt. Tăutu, Dtru Cerchez, Dtru Morcov, Ionel Popa, Sterian Novac, Mihai Carp, Toader Racovanu, Pavel Prodan, Ghiţă Creţu, Dumitrache Creţu, Samson Braşoveanu, Gavril Moise şi Ion Arhire. *Satul Văleni*: Pandelea, C. Diaconu, E. Iftene, Ion Arhire, G. Creangă, Iordache Ursu, C. Elisei, M. Spiridon, T. Stan, S. Lupu, A. Butnaru, V. Onose, D. Iordan, V. Postolache, T. Pandelea, V. Acatincăi, C. Samoilă, H. Gavriliţă, I. Păcuraru, N. Baciu, C. Pînzaru, P. Drăghici, S. Zaharia, M. Bălan, V. Iftene, P. Zaharia, I. Cicarec, G. Tiron, T. Butnaru, C. Spânu, Ion Păcuraru, V. Mihai, G. Botez, M. Irimia, G. Iftene, G. Iftene 2, S. Gâlcă, I. Solomon, C. Varna, N. Iamandi, C. Iordan, I. Bordea, C. Tătăruş, I. Baciu, N. Garnet, M. Airinei, A Ghiban, D. Lupu, I. Pandelea, D. Mocanu, C. Huştiuc, G. Moraru, C. Tiron, N. Bordea, J. Pânzaru, I. Coşug, G. Bordea, V. Iftene, I. Zaharia, I. Baciu, C. Onose, I. Postolache, V. Spânu, P. Donici, Nic. Arhire, S. Airinei, M. Gârlău, G. Sălceanu, N. Botez, C. Bădărău, C. Postu, P. Botez, V. Tiron, I. Ştefăniţă, G. Irimia, S. Diaconu, C. Blănaru, T. Roşca, G. Iftene, I. Racoviţă, V. Năstase, A. Neculau, Petru Botez, I. Varna, I. Moldoveanu, G. Boştină, V. Diaconu, J. Tiron, V. Năstase, G. Marcu, V. Penişoară, C. Năforniţă, J. Năforniţă, M. Condurache, M. Darie, V. Racoveanu, G. Talisman, N. Popa, S. Mihalache, C. Tiron, C. Tătăruş, G. Mutea, E Darie, T. Irimia, P. Hristache, I. Cozma, D. Bazgan, S. Grigore, C. Orzan, S. Tabără, I. Botez, N. Roşca, C. Tătăruş, G. Năstase, S. Iftene, N. Spânu.

Comuna Perieni: *Satul Pogana*: Slt. V. Ifrim; Sg: Ion Stoinea, Ioniţă Răcoare; Cap. Nec. C. Milea; Sold.: Ioan Vieru, Gh. Galben, Toader Pavel, Gh. Bălan, Dtru Bugescu, Ioan Stupu, Dtrache Avram, Toader Matei, Ion Bucşă, Ionel Matei şi Alex. Galben. Satul Tomeşti: Sg.maj.: Ion I. Onu şi Dtru S. Gifu; Sg.:Ion S. Gifu, Gavrilă Grigoriu, Pavel I. Mangu, Marin I. Bărbăscu, Gr. Chiriac, Gh. I. Manolea. *Cap.:*Costache Mangu, Gh. Mangu, I. Mangu, Nec. Bratu; *Sld.:*Ion Chiriac, V. Chiriac, Gh. Cibea, Gh. Liţă, V. Perianu, Ion Coţobei, Ctin Creangă, Gh. Bărbăscu, Stan Gentimir, Ioan Prună, Nec.Catană, Gh. Sîncu.

Comuna Pochidia: A. Anghel, Ionescu Nechifor, T. Nechifor, Ilie Lăcustă, T. Puiu, I. Tudor, Nec. Bordeianu, Vasilie Bichilie, Ştefanachi Soare, Angheluţă Vişan, Eacobachi Pascal, Toader David, Călin Ganea, T. Vişan, Nec. Gugiuman,

Nistor Popa, V.Vişan, Gh.Ciurescu, V.Ganea, A. Ciurescu, Ctin Rusu, Gh. Stan, Nec.I.Ciurescu,V.Ciurescu,A.Călugăru, Gh.Filiche, Nec.Lăcustă, Marcel Palade.

Comuna Poieneşti: Gheorghe Alexa, Vasile Asaftei, Georgică Armeanu, Ion V. Aribicioaei, Ion T. Aribicioaei, Constantin I. Asoltanei, Simion Braşoveanu, Toader Braşoveanu, Gheorghe Bargan, Ion Cârnaru, Ion Coşulia, Gheorghe I. Donea, Neculai Focşa, Ion Flocea, Gheorghe C. Iliuță, Ion Iordache, Vasile Iordache, Gheorghe Luca, Mihai Gh. Luca, Gheorghe Gh. Mânzățanu, Gheorghe N. Mânzățanu, Constantin Pârgaru, Aurel Pricop, Jănică Pricop, Gheorghe Pricop, Gheorghe Gh. Pricop, Ion Pricop, Vasile Pricop, Gheorghe Ştefârcă, Ion Tâmboi, Dumitru Toma, Dumitru Antonache, Alexandru Bălan, Vasile Bălan, Apostol Brojban, Costică Buraga, Dumitru Buraga, Constantin Buză, Vasile Buză, Gheorghe Caragață, Gheorghe Cataramă, Ion Cataramă, Ion Cazacu, Alexandru Cepragă, Vasile Cepragă, Vasile Chirilă, Nec. Ciobotariu, Neculai Focşa, Costache Gherase, Gh. Gherase, Gh. Găluşcă, Gh. Hurmuz, Jenică Mihalcea, Ion Mititelu, Manole Munteanu, Ion Nistor, Toader Olaru, Costache Oprea, Gh. Oprea, Ctin Pascaru, Ion Pascaru, Nec. Pascaru, Toader Poede, Dtru Stratulat, Ctin Stanciu, Petru Tudor, Petrache Ursu şi V. Ursu.

Comuna Puieşti: Ştefan Bălan, T. Costea, M. Cucu, I. Miron, V. Popa, V. Iacob, D. Moise, Vasile Alupoaie, Neculai Abraciu, Ion Abraciu, Ion Abrăcel, Neculai Apetrişoaei, Constantin Ciobanu, Ion Ciobanu, Gheorghe Ciobanu, Neculai Coştiuleanu, Neculai Costea, Vasile Codreanu, Gh. Costan, Dumitru Coştiuleanu, Gheorghe Crăciun, Gh. Duca, Dumitru Daniliuc, Dumitru Hunea, Costică Harabagiu, Neculai Harabagiu, Mihai Hoțoi, Dumitru Hriscu, Neculai Hriscu, Gheorghe Hriscu, Ion Hriscu, Vasile Hriscu, Ion Huminic, Neculai Huminic, Dumitru Ilău, Dumitru Iacob, Vasile Iacob, Gheorghe Ilaş, Ion Lefter, Ilie Limişcă, Ion Mocanu, Dumitru Moise, Gheorghe Mitincu, Ion Gologan, Dumitru Moraru, Ion Moraru, Costică Moraru, Neculai Moraru, Dumitru Moise, Gheorghe Mitincu, Dumitru Mocanu, Isac Obreja, Ghiță Oprea, Mihai Pintilie, Petrache Pintilie, Costică Pintilie, N. Pintilie, T. Silion, Gh. Todică, Ion Toma şi Costică Toma. *Satul Lăţeşti*: Gh. Titeş, Gil Lupşa şi Iliescu Irimescu.Comuna Pungeşti: *Satele Armăşoaia şi Siliştea:* Caporal Gheorghe Ştefănescu;Dumitru Azahariei, Ion Borceanu, Ion Bernevic, Petrache Bernevic, Gheorghe Breabăn, Ion Prisăcaru, Gheorghe Bălăuță, Ion Briscaru, Ilie Chiriac, Ion Chiriac, Vasile Chiriac, Gheorghe Chiriac, Ion Chiriac, Vasile Ciobanu, Gheorghe Ciobanu, Neculai Ciocan, Gheorghe Ciocan, Gheorghe Crăciun, Neculai Coromelcea, Gheorghe Filip, Ilie Giza, Ştefan Giza, Sava Grosu, Sava Grosu, Neculai Herghelegiu, Gheorghe Hrum, Gheorghe N. Hrum, Gheorghe C. Hrum, Gheorghe Harabagiu, Iancu Hutu, Ion Ichim, Toader Lavric, Toader Lungu, Mitiță I. Lungu, Grigore I. Lungu, Neculai Manea, Ilie Moroşanu, Constantin V. Mocanu, Toader Moraru, Constantin V. Munteanu, Gheorghe Popescu, Gheorghe Poiana, Costică Prisoschi, Neculai Rusu, Gheorghe Rusu, Dumitru Saon, Gheorghe Spiridon, Grigore Sprivac, Jan Stoina, Ion Tălmaciu, Dumitru Vlase, Vasile Vrînceanu, Constantin Zaharia, Gheorghe Vasluianu, Vasile Vasluianu, Alexandru Poiană, Pavel Ştefănescu, Ion Cărare şi Gheorghe Dulgheru. *Satul Curseşti Vale*: Plutonier Ion Darie; Sergenți: Constantin Buzilă şi Ioan Dediu; Caporali: Neculai Lăzanu, Ion Strat, Ion Stamate, Constantin Leon şi C. Olariu; Fruntaş Vasile Mihai; Soldați: Ion Niță, Vasile Pădure, Ion

Nascu, Ştefan Onu, Dumitru Mironescu, Neculai Epure, Vasile Niță, Vasile Băisan, Ion Lăzanu, Constantin Huşanu, Vasile Petrilă, Gheorghe Stamate, Ion Sandu, Constantin Băisan, Constantin Picioroagă, Ion Chirica, Ion Dănăilă, Constantin Cucu, Ion Popa, Vasile Manolache, Chiriac Popa, Ion Ghervan, Constantin Epuraş, Gheorghe Păduraru Gheorghe-Ioan Mihai, Gheorghe Antohi, Vasile Mîndru, Ştefan Chiper, Dumitru Dohotaru, Gh. Cristea, Şt. Cojocaru, Gh. Hatmanu, Ion Simion, V. Ursache. *Satul Pungeşti:* Slt. (rz.) învățător Vasile Milian; Soldați: Ion Căpitanu, Ion C. Radu, Gheorghe Rolăianu, Gheorghe Lepădatu, Iulian Măican, Iacob Zenovie, Iulian Raicu, Gheorghe N. Dumitru, Peniu Ciobanu, Vasile Bîrzu, Constantin Şuțu, Ioan Hodaş, Dumitru Ursu, Traian Antonie, Neculai Munteanu, V. Perju, Ioan Părtac, Gh. Cîrciu, Ctin Toiescu, Ioan Mocănaşu, Gh. Nistor, Şt. Onu, Ctin Anăstăsoaei, V. Ciobanu, Nec. Păduraru, Petru Gh. Tăbăcaru, Vasile Polcovnicu, Simion Leonte.

Comuna Puşcaşi: Căpitan Marin; *Slt.*: Gh. Mocanu, Simion Volocaru; *Plt mj* Mihai Hâncu; *Plt* Gheorghe Onu; Sg. Neculai Lăcătuş; Sold.: Dumitru Apetrei, Ion Anton, Gheorghe Barbu, Mihai Butnaru, Gh. Ciobanu, Ion Ciobanu, Petrică Cimpoieşu, Vasile Clătinici, Gh. Cotîrci, Adam Chipcea, Constantin Furtună, Pascal Fira, Ilie Grosu, Dumitru Mincu, Gh. Ioniță, Irimia Mititelu, Aurel Nedelea, Toader Năstase, Constantin V. Paraschiv, Ion Pricop, Gh. Pricop, Ion Sandu, Vasile Sandu, Ion Scafaru, Gh. Spânu, Aurel Săndache, Lazăr Tălăşman, Şt. Țuchendrea, Horia Mincu, Mitică Volocaru, Şt. Leondar, V. Ailoaie, Haralamb Aiordanei, Ion Gh. Chipcea şi Ion Tălăşman.

Comuna Rebricea: *Satul Crăciuneşti* Lt.: Nicu Sirbu, Vasile Şt. Ivan; Plt Mihai Ciumandru;Sg.invățător: Gh. Popa, Dtru Dorobăț; *Sld.*: Dtru Iuraşcu, Vasile Berea, Costică Negrea, Costache Hautå, Vasile Hautå, Ion P. Iacob, Costache Iacob, Aurel C. Burghelea, Ion Micu. *Satul Rebricea:* Lt.: Ion Onu, Gh. Onu, M. Popa şi N. Popa; *Sg:* Gh. Pleşcan, G. Manolache, N. Manolache, Ion Ungurianu; *Cap.* Vasile Anton; *Sld.:* Emil Amăriuței, D. Amăriuței, Nic. Cotruță, Gr. Elisei, N. Lemnaru, D. Manolache, Gh. Mihai, Gh. Mihăilă, Mircia Tudorachi.*Satul Tatomireşti:* Vle Ursu, V. Micu, Gh. Craiu, Burlacu, Gh. Robea, Gr. Damian, Nică Ilie Costea,V.MoldovanuGh.Florea, C.Stati, I.Stati, D. Florea, N. Fieraru, Anton Faifăr, Ctin Căldăraru, C. Gadilaş, I. Chiosea, Gh. Benchea.

Comuna Râşeşti: *Eroi înscrişi pe monument al eroilor:* Alecu Gr. Mihai, Ion Sp. Iosub, Ion Apostol, Mircea Lovin, Ion Chiriac, Grigore Buştiuc, Toader N. Lemnaru, Iamandi Lemnaru, Ion Pravilă, Ion Melinte, Frone Boboc, Mihai Teclici, Gh. Ignat, Ion Vizitiu, Tănasă Cristea, Ion Dolhascu, Vasile I. Dolhascu, Dumitru Buştiuc, Mihai Lovin, Constantin Dănilă, Nistor Vasilache, State C. Dănilă, Ion V. Sănduță, Neculai I. Iancu, Costache Iacob, Ion S. Mistreanu, Tudorache Golie, Ioan Marian, Vasile Brădicescu, Andrei Chirițoiu, Gh. Dănilă, Iancu V. Clemente, Ion Burhuc, Gh. Dănilă, Petru Jora, Antohi Jora, Ilie Jora, Alecu Ignat-Ralea, Vasile P. Năstase, Gh. Ciobanu, Constantin A. Pisaltu, Vasile Sârbu, Vasile S. Vârlan, Ion Gr. Teclici, Ion Năstase, Dumitru Năstase, Gh. Romanescu, Mihai Langa, Constantin Vizitiu, Ion Buştiuc, Ion Mistreanu, Ion Luca, Vasile Frunză, Neculai Munteanu, Vasile Munteanu, Costache Spătaru, Marin Grigoriu, Neculai Grigoriu, Chirieci Mândru, Gh. Dănilă, Dumitru Ifrim, Iordache Istrate, Costache Spătaru, Ion Tabără, Vasile Iancu, Ilie Gora, Gh. M. Mistreanu, Ion Popa, Vasile Bahrim, Dumitru Marincea, Costache Negru, Vasile

D. Mistreanu, Scarlat Hanganu, Gh. Şt. Stoica, Neculai Munteanu, Vasile Marian, Alexandru Golie, Costache Stavără, Gh. Stavără, Ştefan Ene, Vasile Marica, Ion Năstase, Vle C. Enache, Gh. I. Marian, Petrache Zota, V. Roşca, Vle Vasilache, Dtru Vârlan, Costică Dănilă, Eremia Calciu, Gr. Roşca, V. Axinte, Neculai M. Mistreanu, Gr. Golie, gl.col. V. Milea, Gr. Stoica, Gh. Axinte, T. Profir, Gh. Carp, Gh. Macarie, Dtru Enache, Ion Gh. Enache, Şt Şeicărescu, V. Stoica, Nec. Negru, I. Marian, Stan Nedelcu, Gh Negru, Ctin Vasilache. *Eroi înscrişi în lucrarea preotului C.* Mazilu, din Drânceni: Gh. Stavără, Vle Axinte, Gh. Axinte, Eremia Calciu, Şt. Ene, Gh. Carp, Costică Dănilă, Gh. Dănilă, Vle Enache, Dtru Enache, Ion Enache, Nec. Negru, Gr. Gulie, Dtru Ifrim, Gr. Roşca, Gh. Macarie, Gr Stoica, Stan Nedelcu, Ion Marian, Gh Marian, Vle Marica, Nec. Mistreanu, Ion Năstasă, Gh Negru, Dtru Vârlan, Ion Popa, Toader Profir, Vle Roşca, Şt.Şeicorescu,Vasile Stoica,Vle Vasilache,Ctin Vasilache, Petrache Zota.

Comuna Roşieşti: Nec. Trandafir, Ion Marcu, Dtru Chelaru, Ctin Răcăuțanu, Pavel Luca, Ion Ciulei, Ctin Pavel, Vle Pechianu, Pavel Scurtu, Gh. Păduraru, Gr. Păduraru, Gh. Dulan, Nechifor Pandelea, Ctin C. Scurtu, Ion Mormenchi, Gh. Lupu, Nec. Răcăuțanu, Ctin Răcăuțanu, Gr. Pechianu, Alex. Spiru, Gh. Buzatu, Ion Lefter, Dtru Dragomir, Onofrei Buzatu, Toader Bujaniță, Toader Pechianu, Gh. Agachi, Gh. Banga, Ion Dobrea, Marcel Răcăuțanu, Ctin Baltag, Toader Calimac, Toader Toderică, Ion A. Pavel, Constantin Agache, Gh. Pancu, Gh. Toderică, Mitică C. Luca, Dtru Ursachi Postolachi, Gh. Pechianu, Dumitru Costandache, Ctin Postolache, Vle Marcu, Cezar Chiriac, Pandelea Păduraru, Ion Agachi, Gh. Nechifor, Pandele Dulan, Gh. Codreanu, Ctin Luca, Gh. Dimir, Gr. Bujaniță, Ctin Păduraru, Vasile I. Fotachi, Nicolae D. Puțoi, Ion D. Vechiu, Gheorghe V. Gramaticu, sergent Toader Toderică, *cap.* Gh. Alexandru Trifu. Com. Soleşti**:** *Satul Valea Siliştei:* Plutonier-major Gheorghe V. Chiper; Sergent-major Dumitru C. Vasilache. Sg.: Ioan V. Arhire, Toader Iordache Cărare, Ioan V. Cărare şi Ioan Pavăl Ciolacu; Caporali: Nicolae Pruteanu, Toader Amărdăroaei, Gheorghe V. M. Cărare, Dumitru V. M. Cărare, Ioan (Nicu) Gh. Maftei, Ioan Gh. Dărescu şi Gheorghe N. Lefter; Fruntaşi: Andrei Radu, Ion Nechita Pricop, Neculai Constantin Dărescu, Grigore Vasile Arhire, Mircea Gh. Dărescu, Costică Gh. Dărescu, Constantin C. Gaiță, Constantin Arhire, Vasile C. Sălăvăstru, Costache Ciolacu, Costache N. (Damian) Lefter, Ioan Popovici şi Vasile Gh. Popovici; Soldați: Gheorghe N. Radu, Toader Nechita Pricop, Zaharia Petrache Cocuz, Dumitru V. Cărare, Gheorghe Costache Huhulea, Vasile N. Lefter, Gh. Vartolomei şi Neculai N. Cocuz. *Satul Bouşori*: Plutonier Vasile V. Aprodu; Sergenți: Gheorghe I. Marin, Vasile C. Silistru şi Nicu Gh. Burghelea; Caporali: Neculai I. Costăchescu, Vasile C. Silistru, Constantin I. Pălăduță, Dumitru C. Oprişan, Jănică C. Oprişan şi Ioan Gh. Pivniceru; Fruntaşi: Vasile Răducanu Sălăvăstru, Vasile Gh. Burghelea, Emil Tudorache Huhulea, Nicolae Th. Burghelea, Constantin Huiban şi Grigore Gh. Iancu.Soldați: Alecu V. Burghelea, Ioan Gh. Pivniceru, Mihai C. Popa, Neculai (Nicuşor) N. Lefter, Ilie Gh. Huhulea, Toader N. Lăzărescu, Vasile I. Burghelea, Neculai V. Lefter, Toader I. Marin, Vasile Burghelea, Mihai Beligan, Gheorghe Dobre, Ioan T. Marin, Gheorghe V. Popa, Ioan M. Popica, Neculai Huhulea,VasileT. Ghiță şi Vasile Ghiță. *Satul Ştioborăni*: Sg.: Vasile Gr. Hâncu; Caporali: Ştefan V. Graur, Gheorghe N. Burghele, Cezar D. Gheorghiu şi Emil I.

Darie; Fruntaşi: Mihai V. Lupu, Costache Costache Iancu, Adam I. Codreanu, Gheorghe C. Ciobanu, Dumitru Ion Pârțu, Costache M. Antochi şi Costache M. Antohi, soldați: Ioan N. Vrânceanu, Toader I. Larion, Gheorghe C. Ciobanu, Costache D. Rotaru, Iorgu S. Darie, Vasile Gh. Gheorghiu, Gh. C. Huhulea, Irimia Alecu Mardare, Costache Gh. Ifrim, Neculai C. Burghelea, Gh. Gr. Dăscălescu, Ioan D. Sârghe, Vasile N. Bălănescu, Ioan Alecu Popovici, Gh. Darie, Neculai Z. Gavril, Mihai Antochi, Pavel Antohi, Costică Burghelea, Aurel Chirica, Zaharia Ciobanu, Ioan Corese, C.tin Ciortescu, Şt. Darie, Ioan Ifrim, Irimia Lupu, Vasile Pălăduță, Pangrati Rotaru, Gh. Vartolomei şi Gh. Vrânceanu. *Satul Soleşti*: Lt Constantin Nalbaru; Lt(rez.) Aurel Mititelu; Sublocotenenți: Ioan Lupu şi Dumitru Hurdubae; Plt. Vasile Anton Enea; Sergent-major Vasile P. Țipău; Sg.: Grigore Cioric, Vasile P. Dumitraşcu, Dumitru P. Dumitraşcu, Ion N. Grigoruță, Vasile N. Grigoruță, Vasile P. Iacob, Ştefan Tacu; Caporali: Alexandru C. Malcoci, Ioan I. Tătaru, Ioan Anton Enea, Ştefan Cumpănă; Fruntaşi: Ilie I. Dumitraşcu, Costache (Costică) V. Sandu, Teodor M. Munteanu, Costache (Tică) Acsinte, Serafim I. Luca; soldați: Vasile Irimia Tocariuc, Vasile Petrache Cucu, Neculai V. David, Constantin (Costică) Cucu, Ioan Ilie Dumitraşcu, Mihai C. Avarvarei, Constantin Gh. Teodorescu, Neculai Z. Gavrilă, Ghiță Eugen Mardare, Petru V. Tacu, Vasile Costică Apetroaiei, Ioan Căldăraru, Dtru Savel Sandu, Nec. C. Postu, Dtru I. Dumitraşcu, Costică Gh. Stândaciu, Nec. Costache Mardare, Costică V. Cucu, Ion Diniță, Costică Iacob, Toader I. Larion şi Manolea Pâslaru. *Satul Şerboteşti:*Lt. Gh. Florea; Sergenți: Vasile Donea, Andrei Rotaru; Soldați: Nicu Adam, Gheorghe Bălu, Dumitru Bălu, Dumitru Bâgu, Ion Ciuc, Vasile Ciuc, Ion Călin, Gheorghe Libiț, Dumitru Moga, Vasile Creangă, Vasile Moldoveanu, Ion Moldovanu, Ion Mihăilă, Costică Moraru, Gh. Moraru, Vasile Parascan, Gh. Păduraru, Gh. Pruteanu, Neculai Pruteanu, Neculai Perju, Dumitru Rapagă, Gh. Rusu, Gh. Surleac, Gh. Tabardău, Mihai Teodorescu, Gh. Topor, V. Ungureanu, Zaharia Ungureanu.

Comuna Şchiopeni: *Nume înscrise pe monumentul eroilor:* Pandelea G. Iftene, C. Diaconu, C. Iftene, E. Iftene, S. Gîlcă, I. Arhire, I. Solomon, G. Creangă, C. Vârna, I. Ursu, N. Iamandii, C. Elisei, C. Iordan, M. Spiridon, I. Bordea, T. Stan, C. Tătăruş, S. Lupu, I. Baciu, A. Butnaru, N. Gârneț, V. Onose, M. Airinei, D. Iordan, A. Ghiban, V. Postolache, D. Lupu, T. Pandelea, I. Pandelea, V. Acatincăi, D. Mocanu, C. Samoilă, C. Huştiuc, H. Gavriliță, G. Moraru, I. Păcuraru, C. Tiron, H. Baciu, N. Bordea, C. Pînzaru, I. Pînzaru, P. Drăghici, I. Coşug, S. Zaharia, G. Bordea, N. Gălan, V. Iftene, I. Zaharia, P. Zaharia, I. Baciu, G. Tiron, C. Onose, I. Postolache, G. Tiron, T. Găinaru, V. Spânu, C. Spânu, P. Donici, I. Păcuraru, N. Arhire, S. Jipinei, N. Botez, E. Darie, C. Bădărău, T. Irimia, C. Postu, P. Hristache, P. Botez, I. Cozma, V. Tiron, D. Bazgan, I. Ştefăniță, S. Grigore, G. Irimia, C. Orzan, S. Diaconu, S. Tabără, C. Blănaru, I. Botez, T. Roşca, N. Roşca, G. Iftene, C. Tătăruş, I. Racoviță, G. Năstase, V. Năstase, S. Donea, P. Botez, C. Ursu, I. Vîrna, S. Gepezanu, I. Moldovanu, G. Cristea, G. Boştină, I. Diaconu, V. Diaconu, C. Elisei, I. Tiron, I. Duță, V. Tiron, V. Năstase, M. Bordea, G. Marcu, S. Popa, V. Penişoară, C. Naforniță, M. Bălan, I. Năforniță, M. Condurache, S. Darie, M.

Darie, I. Blănaru, V. Racovanu, N. Donca, G. Talaşman, I. Tătaru, N. Popa, I. Perjaru, S. Mihalache, I. Zurba, C. Tiron, G. Popa, C. Tătăruş şi G. Hutea.

Comuna Ştefan cel Mare: *Nume pe monumentul eroilor din comună:* Sld: Ioan C. Boghian, Ctin M. Tudolsciuc, Ctin I. Anton, Ioan V. Hârtopanu.

Comuna Stănileşti: *Maior* Titus Nistor; *Căpitan* Tomiță Nucaru; *Sg.major*: Vasile Z. Graur şi Giliță P. Râpanu; Sergenți: Neculai N. Gheuca, Andrei Luca, Pavel I. Prodan, Andrei N. Şfeidu, Neculai M. Bejan şi Panainte A. Dărăbană; *Caporali*: Toader V. Miron, Gh. Ilie Chirițoiu, Gh. M. Silitră, Ion Şt. Pruteanu, Ştefan I. Pândaru, Dumitru V. Antohi, Neculai M. Munteanu, Ion Şt. Horeic, Sava H. Antohi, Ion Th. Bejan, Ştefan Gh. Chirițoiu şi Marin Gh. Chirițoiu; Soldați: Dumitru Th. Bejan, Vasile C. Rotaru, Iordache N. Polei, Neculai Munteanu, Niță N. Prodan, Ion V. Dicusară, Ştefănache Coşug, Gavril Diaconu, Gheorghe Roman, Ştefan Obreja, Nicu Bejan, Ion D. Botoşneanu, Dumitru P. Chirițoiu, Ion R. Chirițoiu, Mihalache Şt. Horeic, Ion C. Pruteanu, Costică I. Drăghici, Tache Râpanu, Vasile N. Oancea, Alexandru Cozma, Niță Găgăuță, Ion Chirițoiu, Aurel V. Chirițoiu, Gheorghe T. Chirițoiu, Jănică V. Bejan, Grigore Şt. Arhire, Mihai Şt. Arhire, Gheorghe C. Râpanu, Aurel M. Popa, Niță Sterie Prodan, Dionisie N. Coşug, Neculai Năstase Munteanu, Toader V. Mătran, Vasile Ir. David, Neculai Ichim Coşug, Marin I. Silitră, Tomiță S. Batcu, Sterian I. Prodan, Oajdea Vasile, Ştefan Vârlan, Vasile Chiper, Costache Coşug, Costache I. Chirițoiu, Gheorghe Codreanu, Ion Codreanu, Adam Vlad, Nică Dărăbană, Panainte Dărăbană, Ghiță Gh. Pară, Toader I. Bejan, Vasilache I. Bejan, Ştefan D. Paiu, Ion D. Paiu, Iordache Gh. Nanie, Năstase Sandu, Marin Şt. Spiridon, Minache Tabără, Dumitru D. Corcodel, Gheorghe M. David, Dumitrache I. Nanie, Gheorghe N. Croitoru, Toader Gh. Antohi, Gheorghe Vîrlan Silitră, Vasile I. Croitoru, Ion N. Mazuru, Hristache Ir. Batcu, Petruță N. Bejan, Alexa S. Râpanu, Manolache Pană, Niță Iordan Munteanu, Ion P. Dărăbană, Mițiu Dărăbană, Nicu C. Munteanu, Costică V. Ştefănuță, Nicu A. Florea, Ion Pană, Ion Albişteanu, Gh. Leonte, Petru T. Codreanu, Nec. Gh. Luca.

Comuna Şuletea: *Satul Fedeşti*: Lt. Neculai Rosea; Sergenți: Ioan Creangă, Răducan Rotaru, Grigore Şt. Mangu şi Grigoraş E. Surugiu; Caporal Dumitru I. Vînătoru; Soldați: Gheorghe R. Irimia, Victor R. Ciobanu, Vasile Ciobanu, Ion Gh. Ciobanu, Dumitru I. Croitoru, Constantin Gr. Diaconu, Gheorghe C. Roşca, Constantin N. Roşca, Ilie Secăreanu, Costică Secăreanu, Pricop C. Bratu, Culai V. Moisă, Panainte Orman şi Culai I. Vînătoru. *Satul Şuletea :* Maior Costache Popa; Învățător Ioan Mocanu; Sergent Constantin Nohit; Soldați: Gh. Mihalache, E. Apostu, Gh. Irimia, Răducan Rotaru, V. Ciobanu, Gheorghe Vornicu, Vasile T. Dragnea, Gheorghe Iftode, Ioan N. Popa, Gr. Vornicu, Nec. Botezatu, Victor Mihai, Gh. Mitrofan, Ioan Drangă, Ioan Matei, Ioan N. Popa, Matei I. Popa, Banta Caiu, Gheorghe Răşcanu, Ioan Iorga, Cezar Drangă, Gh. Toma, Gh. Dima, Andrei Gheorghe, Ioan Bulardă, Ioan Ungureanu, Vasile Coman, Ioan Idriceanu, Ioan Purdilă, Vasile Gh. Corodescu, Iordache Iovu, Călin Vasile,Virgil Popa.

Comuna Şurăneşti: Sg. Vasile Jitariu; Caporali: Costache Afrăsinei, Şt. Radu şi Ctin Solescu; Fr.: V Perju, Ioan Bujoreanu, Toader Craiu şi V Bâcu; Sold.: Gh Necula, Gh. Pădurariu, Dtru Sentineanu, Gh. Suru, Costache Vieru, Costache Butnariu, Ioan Dascălu, M. Macovei, Dtru Popa şi Toma Cârlescu.

Comuna Tanacu: *Tanacu şi Beneşti*, localități aşezate pe Dealul Morilor,

sunt atestate documentar prin descoperirile arheologice de la Chiscul Ulucilor (fostul sat Pârtănoşi). Institutul de Arheologie din Bucureşti a descoperit mai multe bordee feudale din secolele VIII-IX. Arheologii au stabilit că satele Pârtănoşi, Faur, Grumăzeşti şi Foleşti au dispărut. Cel dintâi document scris despre Beneşti datează din 1492, iar despre Tanacu din 1772-1774. Conform datelor preluate din lucrarea lui Gheorghe Gr. Buzdugan, „Tanacu un vechi sat de răzeşi", în timpul războiului de independenţă au căzut în lupte, următorii eroi, care făceau parte din R.13 Dorobanţi Vaslui-Iaşi: sg.maj. Alecu Alexandrescu, din Beneşti, soldatii: Toader Buzdugan, Ioan Cucu, Nec. Ghiban, Ioan Iordache.

De pe teritoriul comunei au fost concentraţi în timpului primului şi al celui de al doilea război mondial: *Fr. Ion Aruxandei*, născut în 1898. Încorporat voluntar, în 1918, stagiul militar în R.25 I. Vaslui, care se subordona D.8 I., comandată de Gl. Iacob Zadic. De la 28 oct.1918 participă la luptele pentru alungarea din Bucovina a trupelor ucrainiene. Până în anul 1921 efectivele unităţii au participat la paza graniţei de est şi asigurarea ordinii interioare în Bucovina. Fr. Ion Aruxandei a fost căsătorit şi a avut 4 fiice: Maria, Eugenia, Elena şi Natalia. Elena a avut, la rândul său, doi fii şi o fiică: Vasile (profesor de psihologie, psiholog la Centrul Militar al judeţului Vaslui, căsătorit cu Viorica Vrăjitoru, funcţionară la Prefectura Vaslui), Mihai (marinar civil la Flotila de Dunăre) şi Viorica (filator la Combinatul de Fire Sintetice din oraşul Vaslui). *Soldat Vasile Bozianu*, fiul lui Vasile şi Tasia, născut în 1907. Mobilizat în iunie 1941, în R.25 Dorobanţi din Vaslui, participă la luptele pentru eliberarea Basarabiei (22.6.–26.7.1941) şi Odessei, a decedat în luptele de la Alexandrovka, din Ucraina, la 23.9.1941. *Cap.Ioan Ichim*, fiul lui Vasile şi Maranda, născut în 1907. Mobilizat, în anul 1941, în B.17 Vânători de Munte, subordonat Bg.4 Mx. Munte (de la 15 martie 1942, D.4 Munte). Ioan Ichim a participat la luptele pentru eliberarea părţii de Nord a Bucovinei şi Basarabiei, la lupte în Ucraina (Nistru, Bug, Nipru), Caucaz, decorat cu „Serviciul Credincios", în 1942. *Fr.Ioan Bodescu*, fiul lui Gheorghe şi Catinca, născut: 1908. Mobilizat în iunie 1941, participă la luptele din Basarabia, Odessa şi Cotul Donului, cu R.30 Obuziere şi cu Bt. 169 Art. Antiaeriană. *Fr. Ioan Căpitanu*, fiul lui Dumitru şi Maranda, născut în 1909. Mobilizat în iunie 1941, în R.25 Art. Tecuci, participă la luptele din Basarabia, Odessa, Cotul Donului. Dispărut la 19 noiembrie 1942. *Soldat Ioan Darie*, fiul lui Ioan şi Măndiţa, născut:1909. Mobilizat în 1941, la R.7 Rş Iaşi, participă la eliberarea părţii de Nord a Bucovinei, Basarabiei, în Ucraina (Nistru, Bug, Nipru) şi Crimeea. Mutat în R.12 Cl. Roman, la 10 apr.1944, luat prizonier la 25 aug.1944, de trupele sovietice „aliate",s-a înapoiat la 1 sept.1945. Decorat cu „Bărbăţie şi Credinţă", clasa a III-a. *Soldat Vasile Frunză,* născut 1909. A participat la război cu B.13 Vânători Munte, subordonat Bg. 4 Mx. Munte (din 15 martie 1942, D.2 Munte). Rănit la 24 iunie 1942, la Sevastopol, şi la 7 oct. 1943, în Crimeea. Decorat cu „Bărbăţie şi Credinţă", clasa a III-a, clasat inapt pentru război. *Soldat Gheorghe Ichim*, născut:1909, participă la război cu R.12 Cl. Roman. *Soldat Ştefan Bujor*, fiul lui Ion şi Catinca, născut:1910. Participă la război în R.6 Rş. Tecuci, rănit în Caucaz, la 20 august 1941. *Cap. Ioan Amăriuţei*, fiul lui Vasile şi Soltana, născut 1912. Participă la război cu R.25 Dorobanţi din Vaslui. Luat prizonier la Cotul Donului, la 20 noiv.1942, s-a înapoiat la 21 feb. 1947. *Cap. Vasile*

Buhăescu, fiul lui Neculai şi Elena, născut în 1912, participă la război cu R.25 Dorobanți Vaslui, rănit în Ucraina, la 5 sept. 1941. *Soldat Gheorghe C*, fiul lui Vasile şi Măndița, născut:1912. Participă la război cu R.10 Vânători, Rănit în luptele din Ucraina, la 14.08.1941. *Soldat Ştefan Darie*, fiul lui Toader şi Catinca, născut:1912, participă la război cu R.25 Dorobanți Vaslui, rănit la Odessa, la 22 sept 1941. La 15 ianuarie 1943 a fost mutat în R.12 Dorobanți „Cantemir" din Bârlad, dispărut la Odessa, la 22 sept.1943. *Fr. Toader Ghibanu*, fiul lui Vasile şi Catinca, născut:1912. Participă la război cu R.25 I. Vaslui, fiind rănit la Grigoriovka, Ucraina, la 24 aug. 1941. Decorat cu „Bărbăție şi Credință", cu spade, clasa a II-a. *Soldat Dumitru Marcu*, fiul lui Toader şi Tasia, născut:1912, participă la război cu R.25 I.Vaslui. Fiind rănit la cap a decedat în luptele din Ucraina, la 26 august 1941. *Soldat Vasile Popa*, fiul lui Gheorghe şi Catinca, s-a născut în 1912. A participat la război cu Legiunea de Jandarmi, fiind rănit în luptele de la Odessa, din Ucraina, la data de 27 sept.1941. Fruntaş Neculai Stancu, fiul lui Ioan şi Zoița, s-a născut în 1912. A participat la război cu R7 Rş. Iaşi. A fost decorat cu medalia „Bărbăție şi Credință", cu panglică, clasa a III-a. *Caporal Neculai Sălăvăstru*, fiul lui Enuță şi Victoria, s-a născut în anul 1912. A participat la război cu R.25 Vaslui. A fost rănit în luptele din Ucraina, la 27 august 1941. Luat prizonier de către ruşi, la 23 august 1944, a fost eliberat la 6 iunie 1945. *Soldat Gheorghe Vârlan*, fiul lui Costache şi Măndița, s-a născut în anul 1912. A participat la război cu R.2 Rş. Bârlad. A fost rănit în luptele de la Dimitrovka, la 12 dec.1942. *Soldat Vasile Dărescu*, fiul lui Gheorghe şi Maria, s-a născut în anul 1911. A participat la război cu R.35 I.Constanța. A fost luat prizonier în luptele de la Bujalâk, din Ucraina, la 26 august 1941. *Sergent Constantin Cărare*, fiul lui Ioan şi Mărghioala, s-a născut în anul 1919. A participat la război cu R.35 I.Constanța. În 1942 a absolvit Şcoala de Subofițeri Geniu şi a fost mutat la R.5 Pi. A decedat în lupte, la data de 5 dec.1943. *Soldat Gheorghe Bozianu*, fiul lui Vasile şi Tasia, s-a născut în 1919. A fost încorporat în R.35 I. Constanța şi a participat la luptele pentru eliberarea Basarabiei (22 iunie-26 iulie 1941) şi la luptele de la Odessa (1august-16octombrie 1941), pierzându-şi viața la data de 28 august 1941. *Fruntaş Aurel Codreanu,* fiul lui Mihai şi Tasia, s-a născut în anul 1919. A participat la război cu R.35 I.Constanța,decedând în luptele din Ucraina, la 10 august 1941*. Sold. Ioan Mihoci*, fiul lui Gheorghe şi Măndița, s-a născut în anul 1919. A participat la război cu R.25 Dorobanți (I.) „General Constantin Prezan" Vaslui. *Fruntaş Alecu Stancu*, fiul lui Ioan şi Maria, s-a născut în 1919. A participat la război cu R.35 I.Constanța. A murit în luptele de la Odessa/Ucraina, la data de 16 august 1941. *Soldat Ioan Stancu,* fiul lui Mihai şi Zamfira, s-a născut în anul 1919. A participat la război cu R.12 Dorobanți „Cantemir" din Bârlad, pierzându-şi viața în luptele de la Țiganca, la data de 11.7.1941. *Soldat Vasile Vlasă*, fiul lui Costache şi Profira, s-a născut în anul 1919. A participat la război cu R.35 I.Constanța. A decedat în luptele din Ucraina, la data de 24 august 1941. *Soldat Vasile Artene*, fiul lui Vasile şi Zamfira, s-a născut în anul 1912. A participat la război cu R.6Grăniceri. A fost rănit la Alexandrovka, în Ucraina, la 12 sept.1941. *Fruntaş Mihai Grigoraş*, s-a născut la 24 oct.1896 în localitatea Beneşti. A participat la războiul de întregire statală şi națională a României (1916-1919) cu R.65 I.Vaslui (dublura R.25 I. Vaslui), remarcându-se în luptele

de la Mărăşeşti (25 iulie – 21 august 1917). *Fruntaș Costache Buhăescu* s-a născut la 14 febr.1912. A satisfăcut stagiul militar şi concentrările în R.25 I. „General Constantin Prezan" din Vaslui. Mobilizat în luna iunie 1941, a participat, împreună cu camarazii din R.25 I.Vaslui, la eliberarea Basarabiei (22 iunie-26 iulie 1941), la operațiunea militară Odessa (8 august-16 oct.1941) şi la crâncena bătălie de la Cotul Donului (25 august 1942-3 februarie 1943). Sg.mj. *Aurel Amarandei-Cărare*, născut în 1923. A fost decorat cu medalia „Bărbăție şi Credință", cu spade, clasa a III-a. Sg. Toader Adiaconiței, s-a născut în 1915. A participat la campania militară din Est şi a fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Sg.mj. *Iorgu Buhăescu*, s-a născut în 1923. Decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". *Sergent Gheorghe Bujor*, s-a născut în anul 1922. Decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". *Sergent major Gheorghe Bodros*, născut în 1921. Decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Sg.mj. *Vasile Băltățeanu*, s-a născut în anul 1918. Decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Sg.mj. *Dumitru Bărdănaş*, s-a născut în anul 1924. Decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Sg.mj. *Ioan Băltățeanu*, s-a născut în anul 1924. Decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". *Sergent Eugen Burghelea*, născut:1923. Decorat cu „Bărbăție şi Credință", cu spade, clasa a III-a. Sg.mj. *Vasile Cucu*, născut:1923. Decorat cu „Bărbăție şi Credință", cu spade, clasa a III-a. *Sergent Gheorghe Carabaş*, s-a născut în anul 1921. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă al celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Sg.mj. *Enuță Codreanu*, s-a născut la data de 23 ianuarie 1923. A participat la război şi a fost decorat cu medalia „Bărbăție şi Credință", Sg.mj. *Toader Căpitanu*, s-a născut în 1923. Decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". *Sergent Iorgu Darie*, s-a născut în 1919. Decorat cu „Bărbăție şi Credință", Sg.maj. Ioan Dărescu, s-a născut în 1914. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". *Sergent Sterian Filipescu*, s-a născut în anul 1919. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Sg.mj. *Toader Filipescu*, născut în 1923. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Sg.mj. *Gheorghe Grapă*, s-a născut în anul 1921. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". *Sergent Gheorghe Hurdubae* – s-a născut în 1923. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial.1941-1945". Sg.mj. *Gheorghe Meterca*, s-a născut în 1922. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Sg.mj. (ANVR) *Ștefan Manta*, s-a născut în 1912. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". *Sergent Dumitru Pricopi*, s-a născut în anul 1922. A fost decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". *Sergent Dumitru Pricopi*, născut în 1922. A fost decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Sg.mj. *Dumitru Roman*,s-a născut la 29 mai 1923. A participat la luptele pentru eliberarea părții de nord a

Transilvaniei, a Ungariei şi Cehoslovaciei, împreună cu trupele R.22 I. şi a fost decorat cu medalia „Bărbăţie şi Credinţă”, cu spade, clasa a III-a, şi medalia „Virtutea Militară”. Fratele său, *Vasile Roman*, a murit în luptele de la Cotul Donului, în ziua de 22 nov.1942. Ceilalţi fraţi, Ion şi *Gheorghe Roman*, au participat la campaniile militare din Est şi Vest. Dumitru Roman s-a căsătorit cu Maria Popa, împreună având o fiică şi patru fii: Maria (pensionară), Vasile (pensionar), Dumitru (pensionar, fost redactor şef la revista „Spirit Militar Modern”, în prezent redactor şef la revista „România Eroică”), Mihai (pensionar) şi Cezar (pensionar). Sg.mj. *Neculai Sălăvăstru*, născut în 1912. A fost decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. Sg.mj. *Vasile Sârbu*, născut în 1916. A fost decorat cu „Bărbăţie şi Credinţă”,Sg.mj. Ion Silistră, născut în anul 1919. A fost decorat cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. *Sergent major Gheorghe Stancu*, s-a născut în anul 1922. A fost decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. Sg.mj. *Ioan Stancu*, a participat voluntar la război, fiind decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. Sg.mj. *Gheorghe Stancu*, născut în 1923. A fost decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. Sg.mj. *Neculai Căpitanu-Todei*, născut în 1919. A fost decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. *Caporal Gheorghe Vârlan,* născut în 1916. A fost decorat cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”. *Sergent Vasile Vlasă*, s-a născut în 1921. A fost decorat cu „Bărbăţie şi Credinţă”,

La luptele purtate în timpul celui de al Doilea Război Mondial au participat şi următorii soldaţi premilitari: Radu Burghele, Vasile Burghele, Emil Băltăţeanu, Vasile Bujor, Toader Burghelea, Vasile Bodescu, Vasile Ciomaga, Pavel Creţu, Toader Carabaş, Gheorghe Darie, Gheorghe Dumitru, Ioan EEnach, Vasile Gavriluţă, Constantin V. Hurdubae, Constantin I. Hurdubae, Iorgu I. Hurdubae, Mihai Gr. Hurdubae, Jănică C. Hurdubae, Gheorghe Ichim, Gheorghe Iordache, Pamfil Leuştean, Iorgu Mihociu, Vasile Marcu, Aurel Melinte, Vasile Mihoci, Aurel Mihoci, Vasile Pasnicu, Vasile Penişoară, Vasile Popa, Mihai Rădvan, Ioan Sălăvăstru, Ştefan Savin, Enuţă Sălăvăstru, Mihai Ungureanu, Mihai Grigoraş, Zamfir Dărescu, Ioan Cărare, Vasile Sârghe, Jenică Stancu, Vasile Cogălniceanu, Mihai Grigoraş.

Comuna Tăcuta: La 40 de km depărtare de oraşul Vaslui, la limita nordică a judeţului cu acelaşi nume, având coordonatele geografice de 46° 54’ 1” latitudine nordică şi 27° 41’ 16” longitudine estică, se găseşte comuna Tăcuta, care se compune din satele: Tăcuta, Mirceşti, Dumasca, Protopopeşti, Focşasca, Cujba şi Sofieni. Comuna are o suprafaţă de 8.105 ha şi o populaţie de circa 3.600 locuitori. Comuna este străbătută, de la nord la sud, de Pârâul Cuţigna şi este limitată, la nord, de coama Dealului Bordea, acoperită de Pădurea Bârnova, aparţinând satului Poiana cu Cetate din comuna Grajduri, judeţul Iaşi. La sud se învecinează cu satul Rediu, din comuna Codăieşti, la vest cu Tufeştii de Sus, comuna Scânteia, şi cu satul Emil Racoviţă (Şurăneşti) din comuna Dăneşti, iar la est cu comuna Dobrovăţ. Întreaga comună este încadrată în regiunea dealurilor şi a colinelor estice ale Podişului Central Moldovenesc, între râurile

Siret şi Prut. Din punct de vedere geografic, teritoriul comunei este situat în bazinul pârâului Cuțigna şi al afluenților săi, format din văi adânci, orientate de la nord-vest către sud-est, legate de Dealul Bordea, din masivul păduros al Bârnovei. Din punct de vedere geologic localitatea este aşezată într-o regiune cu structură de platformă, cu straturi înclinate dinspre nord-vest spre sud-est, cu roci sedimentare de argile şi marne. Ca structură fizică teritoriul comunei Tăcuta este situat într-o zonă în care se interferează silvostepa cu pădurea, tipurile predominante de sol fiind cernoziomurile. Comuna şi satele ei se includ în sectorul de climă continentală, de dealuri şi păduri, la întrepătrunderea climei de stepă.Tăcuta fiind într-o regiune deluroasă, vegetația dominantă este de silvostepă, caracterizându-se prin păşuni şi fânețe naturale, pe văi şi pante neîmpădurite. Vegetația lemnoasă este constituită din arbori de pădure ce cresc şi pe pantele abrupte. Sunt cunoscute pădurile Siliştea, Călina, Ruleni, Prisaca, Buzdugani, Larga, Ciomag, cu esențe de stejar, fag, tei, carpen, frasin, jugastru, paltin şi ulm, precum şi specii de măr şi păr pădureț, cireş sălbatic, coacăz, corn şi alun şi arbuşti ca socul, măceşul, sângerul şi clocoticiul, iar în apropierea cursurilor de apă apar plopul, salcia şi arinul.Tăcuta, satul de reşedință al comunei, este pomenit, cu denumirea veche de Tăcuțeşti, într-un act din 6 octombrie 1503, redactat la Suceava, când Ştefan cel Mare cumpăra vechea mănăstire Dobrovăț, iar la 12 mai 1622, în timpul voevodului Ştefan Tomşa, apare cu denumirea Tăcuta-Bumbăteşti. Unele dintre satele comunei sunt pomenite chiar şi in documente mai vechi, cum ar fi Mirceşti, pomenit într-un uric redactat la Suceava, la 18 ianuarie 1490, Dumasca, cunoscut în vechime sub numele Dumeşti, consemnată într-un act datat 26 noiembrie 1499 de către Ştefan cel Mare, la Hârlău (se crede că Dumasca era stăpânită de un Duma în veacul al XIV-lea, înaintea domniei lui Alexandru cel Bun), Focşasca (Focşeşti), pomenit într-un document din 10 ian.1495. Mai vechi decât ele este satul Protopopeşti, menționat într-un uric de la Alexandru cel Bun, purtând data 16 sept.1427.

Documentar, Rulenii (în prezent parte a satului Protopopeşti) apare la începutul secolului al XVII-lea, când vornicul Ionaşco Cujbă cumpără jumătate din acest sat, cu „ispisoc" de la Vasile Vodă, în anul 1635. Satul Cujba este o aşezare ce poartă numele primilor proprietari ai ei, dar despre originea acestui sat avem puține dovezi. Aşezarea a fost răzeşească. Ea a durat câteva secole şi se crede că a fost întemeiată de către vornicul Cujbă, care stăpânea, pe lângă alte pământuri, şi acest trup de moşie. Sofieni este o aşezare nouă, apărută după 1864, şi poartă numele unui anume Gheorghe Sofianu, împroprietărit în acest loc. Urmele străvechi descoperite pe teritoiriul comunei atestă prezența omului pe aceste meleaguri încă din epoca paleolitică, având continuitate în neolitic. Importante urme ale epocii bronzului au fost descoperite pe teritoriul satelor Tăcuta şi Mirceşti, iar din epoca fierului au fost descoperite urme ale trecerii triburilor scite, începând cu secolul al VI-lea Inainte de Hristos, materializate în mormântul unei căpătenii, în satul Dumasca, în Movila Scitului, localnicii numind-o eronat Movila Sucitului.

Populația dacică din Moldova, cunoscută sub denumirea de carpi, a întreținut legături cu civilizația romană materializată şi în urme descoperite pe teritoriul

satelor Cujba, Mirceşti, Focşasca. În perioada prefeudală populaţiile locale au intrat în contact cu diferite populaţii migratoare cum ar fi sarmaţii şi goţii (sec. al III-lea), hunii (sec. al IV-lea), gepizii (sec. V-VI), avarii (sec al VI-lea) şi slavii (sec. VII-IX), această epocă lasând urme pe teritoriul comunei, atât în faza de început, cât şi în cea finală.

Procesul de cristalizare a elementelor orânduirii feudale a continuat după marea epocă a migraţiilor, constatându-se o dezvoltare mare a forţelor de producţie şi o creştere a schimbului de produse. Forma specifică de locuire a teritoriului în epoca feudală a fost obştea satului. Conducătorii ei, „*oameni buni şi bătrâni*”, au fost cei care au înfiinţat şi stăpânit pământul obştii, împărţit în două: *vatra satului*, în care erau grupate casele sătenilor şi *hotarul satului,* format din fâşii egale, numite *delniţe* sau *hlize*, corespunzătoare fiecare la câte o casă de ţăran. Pământul arabil, păşunea, pământul nedesţelenit, apele curgătoare, iazurile, vadurile de moară, pădurea, reprezentau proprietatea colectivă, fiind folosite de toţi membrii obştei. Casa de locuit, lotul din jurul casei, cu întreaga gospodărie, alcătuiau proprietatea privată. Îmbinarea stăpânirii pământului în colectiv şi individual reprezintă trăsătura caracteristică a obştei săteşti. Obştea avea faţă de conducerea statului feudal obligaţia de a da, în timp de război, oameni înarmaţi, cai, alimente şi, în fiecare an, plata unui bir. În cursul secolului al XVII-lea apar schimbări în viaţa obştei. Constrânşi de anumite nevoi de ordin economic, nemaiputând plăti dările la timp, precum şi din cauza foametei, a invaziilor şi a cotropirilor, tot mai mulţi răzeşi încep să-şi înstrăineze pământurile. Obştile ţărăneşti încep să se destrame, iar ţăranii devin dependenţi de moşiile boiereşti. Statul modern românesc a încercat repunerea ţăranilor în stăpânirea pământului, prin Legea rurală din 1864, Legea împroprietăririi însurăţeilor din 1878, Decretul-lege pentru reforma agrară din 1918 şi Legea de reformă agrară din martie 1945. Încă din cele mai vechi timpuri, de la înfiinţarea statelor româneşti, a existat o formă de evidenţă precisă a populaţiei, rezultată din necesitatea susţinerii financiare şi militare a statului. Pentru aceasta s-au creat *catagrafiile* locuitorilor ţinuturilor. Cea mai veche catagrafie cunoscută în Moldova a fost făcută la sfârşitul domniei lui Petru Şchiopul (20 februarie 1521), conform căreia în ţinuturile Vaslui existau peste 2.000 de locuitori. Dorinţa ţăranilor de a ieşi din starea de dependenţă faţă de boieri şi de a-şi redobândi independenţa economică, i-a determinat să lupte cu multă îndârjire în cele trei mari războaie ale României moderne: Războiul de Independenţă (1877-1878), Marele Război pentru Întregirea Neamului (1916-1919) şi Războiul pentru Salvarea Neamului (1941-1945). În timpul Războiului pentru Întregirea Neamului şi-au pierdut viaţa, pe front, 112 dintre locuitorii comunei: 23 din Tăcuta, 24 din Mirceşti, 14 din Focşasca, 33 din Protopopeşti şi 18 din Dumasca.Pe troiţa de lemn de la Mirceşti, singurul monument existent în comună, lucrat de doi meşteri localnici, se află dăltuite numele eroilor din cele două războaie mondiale. Sergent Ioan MANCU – s-a născut în anul 1896 la Tăcuta. A participat la războiul pentru întregire statală şi naţională (1916-1919) cu R.2 Rs. Bârlad, comandat de col. Gheorghe Naumescu, cu gradul de sergent, în funcţia de artificier la tragerile cu artileria, remarcându-se în celebra şarjă de cavalerie de la Prunaru, judeţul Teleorman. În memoria eroilor acestui brav regiment, pe locul unde s-au desfăşurat luptele s-a ridicat un frumos monument,

dezvelit în ziua de 8 iunie 1930. După reorganizarea cavaleriei, în luna mai 1917, Regimentul 2 Roşiori a fost comandat în luptele de la Mărăşeşti de către col. Emil Pop. R.2 Rş. a participat şi la campania militară din Ungaria, din anul 1919. Deşi armata română a fost demobilizată la 1 aprilie 1921, sergentul Ion Mancu a fost mutat la R.2 Art. Călăreață din Tighina, unde a continuat să îndeplinească misiuni pentru realizarea ordinii interioare în Basarabia, fiind lăsat la vatră în anul 1925. În războiul pentru reîntregirea statală şi a neamului românesc (1941-1945) sergentul Ioan Mancu a fost concentrat şi mobilizat la acelaşi R.2 Art. Călăreață, participând la eliberarea părții de nord a Bucovinei şi Basarabiei. A fost căsătorit cu Elisabeta Enache, împreună având trei fiice şi patru fii: Ruxandra (căsătorită Homoranu, decedată), Anica (căsătorită Florea), Mărioara (căsătorită Alexa, economistă), Stelian (căp.n în rezervă, profesor de matematică şi fizică, a fost şef al catedrei la Colegiul Militar „Ştefan cel Mare" Câmpulung Moldovenesc, inspector şef şcolar la Fălticeni şi profesor la Liceul „Nicu Ganea" Fălticeni), Octavian (colonel în retragere, fost ofițer de stat-major şi comandant la diferite unități de Vânători de Munte şi la Centrul Militar Județean Neamț, în prezent preşedinte al Filialei Cadrelor Militare în Rezervă şi Retragere şi preşedinte al Consiliului Director al Asociației „Cultul Eroilor" Neamț), Florin (gl.d. în retragere, fost comandant al C.5 A. Timişoara) şi Ioniță (tehnician miner, pensionar). Sg.maj. V. Alexandru, născut 1921, la Protopopeşti. Sg. I. Alexandru, născut 1925, la Tăcuta. Sg.maj. Alex. Avădanei, născut 1922, la Focşasca.Sg. Dumitru Agafiței, născut 1922, la Tăcuta.Sg. Gheorghe Anisii, s-a născut 1925, la Tăcuta. Sg.maj. Vasile Blesneag, născut 1922, la Tăcuta. A fost decorat cu „Bărbăție şi Crdință". Sg.maj. Neculai Baciu, născut 1923, la Tăcuta.Sg. Gheorghe Blănaru, născut în 1925, la Tăcuta. Sg. Aurel Butnaru, născut 1926, la Tăcuta.Sg. Gheorghe Blesniac, născut în 1926, la Tăcuta. Sg. Iacob Boghin, născut 1924, la Dumasca. Sg. Gheorghe Crăescu, născut în 1908, la Protopopeşti. Lt. (maior) Ştefan Ciudin, născut 1914, la Tăcuta. A absolvit Şcoala Normală. A fost decorat cu „Crucea Serviciului Credincios", clasa a III-a. Sg. Grigore Cozma. Sg.maj. Neculai Cozma, născut 1917, la Protopopeşti. Sg. Petrea Corneanu, născut 1924, la Tăcuta. Sg. Ioan Ciobanu, născut 1924, la Tăcuta. Sg. Constantin Ciobanu, născut 1927, la Codăeşti. Sg. Traian Condurache, născut 1927, la Tăcuta. Sg. Costache Călin, s-a născut în 1927. la Dăneşti.Sg.maj. Alexandru David, născut 1923 la Protopopeşti. Decorat cu „Bărbăție şi Credință". Sg. V. Dolhan, născut 1927, la Mirceşti.Sg. Vasile Donose, născut 1925, la Tăcuta. Sg. I. Dorobanțu, născut 1925, la Dobrovăț. Sg. Constantin Dumbravă, născut 1925, la Tăcuta. Sg. Ctin Homoranu, născut 1926, în Tăcuta.Sg. Ioan Homoranu, născut l 1927, în Dumasca. Sg. Ioan Luncanu, născut 1925, în Dumasca. Sg.maj. Emil Morariu, născut 1923, în Tăcuta. Sg.maj. Marțian Macaron, născut 1916, în Dobrovăț. Sg.maj. Neculai Moloman, s-a născut în 1912, în Tăcuta. Sg.maj. Adam Macovei, născut 1923, în Protopopeşti. Sg. Haralamb Moraru, s-a născut în 1928, în Tăcuta. Sg. V. Moraru, născut 1927, în Tăcuta. Sg.maj. Ctin Nacu, s-a născut în 1918, în Focşeasca. Decorat cu „Bărbăție şi Credință".Sg.maj. Petru Năstase, născut 1924, la Tăcuta. Sg. Ioan Olăraşu, s-a născut în 1926, în Protopopeşti.Sg. Ctin Ostan, născut 1927, în Tăcuta. Sg. Gh. Ofilianu, s-a născut în l 1924, în Protopopeşti.Sg. Pintilii Olăraşu, născut 1928, în Protopopeşti. Sg.maj. Aurel Platon, s-a născut 1920, în Dobrovăț. Sg.maj. Vasile Platon, s-a

născut în anul 1917, în Dumasca.Sg.maj. Toader Panaite, 1922, în Protopopeşti. Sg. Mihai Popovici, născut 1926, în Tăcuta. Sg. Alexandru Panaite, născut 1925, în Protopopeşti. Sg. Virgil Panaite, născut 1928, în Iaşi. Sg.maj. Ioan Rusu, născut 1923, în Tăcuta. Sg. Dtru Rusu, născut 1919, la Protopopeşti. Sg. Gh. Stegaru, născut 1926, în Tăcuta. Sg.maj. Gh. Ştefănescu, născut 1916, în Tăcuta.Sg. Ioan Ştefănescu, născut 1916, în Tăcuta.Sg. Ctin Ştefănescu, născut 1908, în Tăcuta.Sg. Mihai Tudose, născut 1927, în Tăcuta. *Sg.* Ctin Teslăraşu, născut 1925, în Protopopeşti.Sg. Ioan Toader , născut 1926, în Tăcuta. *Plt.* Gh. Vizitiu, născut 1917 în Dobrovăț. Decorat cu „Virtutea Militară". Sg.maj. Petrea Vizitiu, născut 1921, în Tăcuta.Sg. Alex. Vieru, născut 1927, în Tăcuta. Sg.maj. V. Cârlescu, născut 1915, în Dăneşti. Sg. Mihai Cosma, născut 1925, în Dobrovăț. Sg.maj. V. Huțuțui, născut 1912, în Tăcuta.Toți veteranii care au trăit până în 1994 au fost decorați cu „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945".

Comuna Tătărăni: *Satul Tătărăni*: Cap.: I. Gh. Diaconu, Gh. I. Lăzescu; Fr. Gh. D. Popescu; Sold.: I. N. Bălan, I. N. Sîrghie, V. V. Tonică, Nic. Lăzan, Gh. Ciobotaru, Jenică Cojan, T. Cojan, V. Cojan, Min Clima, Nec. Cîrjău, Gh. Cîrjău, Nec. Olteanu, Ctin Dănilă, Gh. M. Diaconu, Ctin N. Diaconu, T.r Băhnăreanu, Gh. Cojan, T. Cojan, Costică Chiriac, Şt. Pintilie, Enache Cazacu, Ion Cristat, V. Cristat, V. Gaiță, Costache Bălan, Gh. Bălan, V. Bălan, Costin Vînătoru, V.Vînătoru, Ctin Ştefanache, V. Ştefănache, Miuai Carp, Gh. Ioniță, Marin Pavel, Nec. Ciuntuc, Ilie Lăzescu, Şt. Harnagea, V. Harnagea, I. Hîncu, V. Hadarag, V. Nedelcu, Gh. Mătran, Ioan P. Vîrnă, Nec. Gentimir, Gr. Ciobotaru, Dtru Darie, Gr. Clima, Elena M. Diaconu, Ion Munteanu, Ion Maxim, Costache Băhnăreanu, Gh. Băhnăreanu, V. Băhnăreanu, Ion Buzincu, Nec. S. Pintilie, Dtru Harnagea, Gh. Munteanu, Ctin Fordea, Nec. Brumă, Dtru Matran, Costache Matran, Dtru Rădiță, Gh. Rogojanu, Ioan I. Cojan, Ion T. D. Cojan, Gh. Duțu, Toader N. Popa, I. N. Popa, I. Stancu, Haralambie Vizitiu, Nec. Popa, Gh. Mocanu, Gh. Timoş, Dtru Hadarag, Costache Iacob, Ion Gentimir, Nec. Cristea, P. Movileanu, Nec. Fordea, Nec. Lăzan, Ion Lăzan, Marin Creangă, Şt. Istrate, V. Cristat, Tinca V. Cristat, Ioan T. Hîncu, Costică Antohi, Ioan Cazacu, Gh. Ionaşcu, Mihai Trofin,Ioan Enache. *Stroieşti*: Petru G. Gaiță, Nic. N.Popa, Ştefan I. Chirilă, Ion I. Artene. *Valea Seacă*: Dtru Lazăr, V Lazăr, Dtru Sonescu, P. Rogojanu, Ctin Moraru, Şt. Istrate, Gh Damian.

Comuna Târzii: Nume înscrise pe monumentul eroilor: Caporali: Vasile I. Buluga, Gh. E. Cumpănici, G. Z. Paraschiv; Soldați: I. V. Năstase şi Gh. Oceanu.

Comuna Todireşti: *Satul Cotic:* Ctin Doru, Timică Gălan, V. Savin, Ioan Diaconu, P. Spătărescu, M. Barbu, V. Ulea, Ctin Soroceanu, Ioan Nădăbaica, Nic. Rainert, Ioan Costin, Ioan Bicu, Ctin Bran, Gh. Spătărescu, Ctin Savin, Şt. Bicu, Ioan Druja, Dtru Gălan, Ctin Ulea, Gr. Ciocan, V. Agafi, V. Gălan, Nec. Ciocan, Nic.e Şoroagă, Ctin Netedu şi Ioan Titianu. *Satele Drăgeşti şi Valea Popii:* Ioan Manea, Ctin Jigoranu, Gh. Botez, Ioan Purice, Ioan Grigoraş, Ctin Moraru, Şt. Munteanu, Gh. Munteanu, V. Chirilă, Ioan Mera, M. Bălan. *Satul Şofroneşti:* Dtru Terinte, V. Gălan, Ctin Ungureanu. *Satele Huc, Plopoasa, Todireşti şi Viişoara:* Ctin Bărbosu, Ctin Crăcană, Ctin Mihalache, I. V., Miluță Țaranu, Ioan Vasilescu, Ctin Rusu, Dtru Onofrei, Ioan Gafițoi, Dtru Grumeza, Gh. Alexandroaie, Gh. Porcaru şi Ctin Gavriluță.

Comuna Tutova: *Satul Criveşti:* Lt.(rz.) Nicolae Angelescu; Slt. Rene Gănescu; *Sold.:* Gh. Şuşnea, Gh. Aramă, Ctin Ariton, Ctin Belime, Teodor Samoilă, T. Ariton.

Comuna Alexandru Vlahuţă: *Satul*: Ctin Gh. Cojocaru, V. Dulgheru, Gică V. Vizitiu, Gh. C. Ichim, Nec. I. Maloş, Costică Dulgheru, T. Dulgheru, V. Dulgheru, Ion Damiş. Gh. Vizitiu. *Satul Buda*: I. Dumitraşcu, Ctin Gherman, Costică Ghiga, I. Haghiac, Jan Lepădatu, Ghiţă Munteanu, I. Munteanu, Nec. Munteanu, Gh. Purice, Lascăr Stoian, Costică Spânu, Gh. Spânu, Nec. Zgarcea.

Comuna Vetrişoaia: Ofiţeri: Gheorghe Puiu; Vasile Sava; Sergent P. Botezatu; Caporal V. Darie; Soldaţi: E. Brezan, Grigore Băncilă, D. Grosu, Vasile Huzum, Gheorghe Lapteş, Petru Puiu, Gheorghe Papuc, Vasile Puiu, Petru Dobrea, Cezar Puiu, Dumitru Puiu, Grigore Roman, Ion Sibisanu, Marin Sava, Gheorghe Tarcan, T. Bejenaru, T. Bogdan, Nicuţă Cusai, Gheorghe Cheptea, C. Bernevic, Ion Bernevic, N. Buznea, Ştefan Buznea, D. Bejenaru, S. Barboşanu, M. Barboşanu, Grigore Bosnea, Gheorghe Munteanu, G. Corciova, Ion Chebac, Irimia Colica, Gheorghe Ciobotaru, Grigore Fordea, M. Fordea, Nica Grecu, C. Grecu, Ion Iftodie, N. Iuteş, Ion Iovu, Eremia Lapteş, Gavril Luca, Dumitru Luca, P. Luca, Gh. Luca, Emil Macarie, V. Macarie, Emil Măcrescu, Ion Neştian, Ion Paruschi, Ion Radu, Gh. N. Roman, Ene Roman, Mihai Sava, Gh. Sava, Vasile R. Sava, Neculai Stan, Ion Toma şi Ion Tenu.

Comuna Viişoara: Lt. Panainte Guţu; Sergenţi: Gh. Cucu, Dtru Alămaru, Gh. Angheluţă; Soldaţi: Ctin Andrunache, I. Bejenaru, Ctin Bejenaru, T. Bejenaru, Toma Cocindău, I. Chiriac, Ctin Chiriac, Gr. Dănăilă, I. Guţu, Gh. Dima, Ctin Cozma, Dtru Dobrea, V. Bordeianu, V. Dragomir, Ctin Grigoriţă.

Comuna Vinderei: *Satul Vinderei*: Slt. Ion Hotnoga; Soldaţi: V. Arion, Ion Pricop, Ion Gh. Rusu, Ion Cozma, Ion M. Bumbaru, Nec. Rusu, Gh. Ivancea, Antim Pricop, Ion Slavu, Vasile D. Stratu, Nic. Gherghiniş, Manolache Mutu, T. Necoară, Ion Bumbaru, Dtru Bumbaru, Ion Gh. Vânaga, Sandu Hotnoga, Ion Dumitraşcu, Ion M. Dumitraşcu, Ilie Creţeanu, Gheorghe Gh. Vinaga, Matei Pricop, Ilie Zanoschi, Gh. Craită, Gavrilă Cozma, Gh. Gh. Vînaga, I. Ivancea, Ion M. Antochi, I. Stoian, Anton I. Mutu, Gh. Şerban, Ion Chetraru, Costache Matei, Dtru Matei, Gh. E. Drangă, Alex. Nechita, Gr.Manole, Gh. Gh. Radu, Costache Strat, Dtru A. Strat, Ion Arion, Manolache Arsene, Gh. Frăţilă, V. Androni, V. Pascu, Dtru Graur, Ariton V. Pricop, Ioan C. Bumbaru, Simion N. Şerban, Manolache V. Filip, Gh. Gh. Neamţu, Ion Neamţu, Iordan Dima, Petrache a. Stratu, Ion I. V. Mutu, vlad Bumbaru şi Năstase Stoian. *Satul Brădeşti*: Gavrilă Rusu, Gh. Benea, Gh. Şerban, Sima Chiriac, V.Vasilache, Ilie Vasilache, Teodor Sava, Dtru Palade, Ion Nistor, Gavrilă Coroi, V. Ştefan, Dtru Ştefan, Gh. D. Solomon, Petre Cumpănici, Costică D. Miron, Ion Gh. Luca, Gh. C. Ştefan, Năstase I. Ghiur, Nicolae O. Rusu, Teodor T. Lupuşoru, Gh. Răileanu, Ion C. Lungu, Manole Şt. Lupu, Ilie Tudor, Vasile C. Miron. *Satul Docani: Căpitan* Gh. Bursucanu; Lţi: Grigoraş Apostu, Sima Chiriac; *Sg.:* Ctin Corcioavă, Chiriac Angheluţă şi Gh. Munteanu; *Cap.*: Iancu Ene, Alex. Mitache, Gh. Crăciun, Ctin Toporaş; *Fr.* Mihai Lazăr; soldaţi: Ion Căptar, Matei Enache, Dtru Mitache, Gh. Borş, Ion Nistor, Gh. Şuşnea, Gh. Orună, Ctin Ariton, Constantin Belime, Teodor Samoilă, Toader Ariton, Ion Căpăţână, Nicolae Rusu, Chiriac Angheluţă, Gh. Bogdan, Mitache Nicolai, Mitache Nicolai,

Mihăilă Ivanciu, Gh. Crăciun, Gh. Buțurcă, Anton Angheluță, Nichita Căpățînă, Gh. Munteanu, Ion Paraschiv, Ctin Chiriac, P. Chiriac, Costache Sârbu, I.Spiridon, I. Lupuşoru, Şt. Borcea, Ctin Hurduc, I. Popa, Dtru Bejan, Costache Spanache. *Satul Docăneasa;* Costache Lăcătuş, Anton Matei, Dtru Cumpănici, Radu Roman, Ion V. Crăciun, Alex. Enache şi Ctin Oprițanu. S*atul Obârşeni*: Ion Gh. Rusu, Nec. Rusu şi V. Berechet. *Satul Valea Lungă*: Petre Ianu, Alexa Carciug, Nic. Carciug, Dtru Zanoschi, Ilie Crețeanu, Simion Mocanu, Vasile Berechet, Gheorghe Crețeanu, Ion Carp, V. Berechet, Alex. N. Harabă, Ioniță Mârzac, Ion P. Ciobotaru, Dtru Avarvarei şi I. Oasenegre. *Satul Pleşa*: Petre Oasenegre, Pandele Băloi, Ifrimache Petrof, Nec.Teodoroiu, Ion Bolozan.

Comuna Văleni: *Fr. Nicolae Sava*, fiul lui Ion şi Anica, s-a născut în 1907, anul marilor răscoale țărăneşti. În anii 1941-1945 a participat la război cu R. 25 Dorobanți „General Constantin Prezan" Vaslui, contribuind la eliberarea Basarabiei. Participă la luptele din Ucraina, Odessa, şi la Cotul Donului. *Slt. Neculai Ocheană*, fiul lui Ion şi Natalia, născut la 19 noiembrie 1908. În anul 1929 a fost încorporat la R.3 Vânători (I.) Bolgrad. Trimis la Şcoala de Ofițeri în Rezervă Bacău, a absolvit-o, ca Slt, în 1930. Concentrat, în 1939, în R.25 Dorobanți, mobilizat în iunie 1941, a comandat un pluton de infanterie în luptele din Basarabia, Ucraina, Odessa, rănit, la 15 oct. 1941, decorat cu „Steaua României", clasa a III-a. *Fr. Onofrei Doroftei*, fiul lui Ilie şi Ioana, născut la 26 iunie 1908. A fost mobilizat, în iunie 1941, la B.19 Vânători de Munte, subordonat Bg.4 Mixte Munte din Aiud. Rănit, la 11 iulie 1917, după vindecare a revenit pe front, fiind rănit şi mai grav, la 22 iulie 1942, în zona Sevastopol. A fost internat în Spitalele Militare de Zonă Interioară 304 şi 110 şi la Spitalul „Sfântul Spiridon" Iaşi. *Sg.Gheorghe Belegan*, fiul lui Dumitru şi Catinca, născut: 31 martie 1909. Absolvind Şcoala Normală „Ştefan cel Mare" din Vaslui, în 1930, a fost militar cu termen redus în R.10 Vânători din Chişinău, avansat sg., a luptat în Basarabia şi Odessa, după care a fost mutat la Comenduirea Garnizoanei Vaslui şi, de la 26 febr.1944, la R.4 C.F. din Râmnicu Vâlcea. *Soldat Petru Bălănescu*, fiul lui Dumitru şi Ioana, născut:1910. Mobilizat la R.25 Dorobanți Vaslui, a luptat în Basarabia şi Ucraina, rănit la 28 aug.1941, la Krimidovka. În decembrie 1943 a fost vărsat la R.12 Dorobanți „Cantemir" Bârlad şi la 29 nov.1944 la R.11 Dorobanți „Siret" Galați. Decorat cu „Bărbăție şi Credință".*Fr. Neculai Bojoagă*, fiul lui Vasile şi Soltana, născut în 1910. A fost mobilizat la R. 7 Roşiori Iaşi, decorat cu „Bărbăție şi Credință", clasa a III-a, la 10 sept.1942. *Soldat Ioan Jitariu*, fiul lui Gheorghe şi Floarea, născut în 1910. Participă la război în 1941-1944 cu R. 23 Artilerie Bârlad. *Soldat Vasile Samson*, fiul lui Ioan şi Elena, născut în 1911. A fost mobilizat în R.25 Dorobanți Vaslui, participă la eliberarea Basarabiei şi la luptele din Ucraina. Rănit mortal, la 27 sept.1941, la Krimidovka. *Soldat Grigore Luca*, născut 1911. A participat la război cu R.23 Art. Bârlad. *Soldat Constantin Tănase*, fiul lui Ion şi Zoița, născut 1911. A participat la război cu R.7 Rş.Iaşi. *Soldat Pavel Zălinescu*, fiul lui Ioan şi Zoița, născut 1910. A participat la război cu R.7 Vânători Galați, decedând în luptele de la Bujalâc, Ucraina, la 29 aug.1941. *Fruntaş Dumitru Benghea*, fiul lui Dumitru şi Chița, născut 1912. A participat la război cu R.7 Rş.Iaşi, decorat cu „Bărbăție şi Credință", clasa a II-a. *Fr. Gheorghe Ciobanu*, fiul lui Vasile şi Catinca, născut 1912. A participat la război

cu R.25 Dorobanți Vaslui, rănit mortal la Odessa, Ucraina, la 31 aug.1941 (Extract 290/1941).*Fr. Petre Ciurușniuc*, fiul lui Ştefan şi Catinca, născut 1912. A participat la război cu R.24 Dorobanți Tecuci, rănit în luptele de la Odessa, la 29 aug.1941. *Fr. Gheorghe Marian*, fiul lui Ioan şi Maria, născut 1912. A participat la război cu R.23 Art. Bârlad, fiind rănit. *Soldat Petru Ochiană*, fiul lui Gheorghe şi Olimpia, născut 1912. A participat la război cu R.12 Dorobanți „Cantemir" Bârlad. Prizonier la Cotul Donului, la 19 nov.1942, s-a înapoiat la 1 iulie 1948. *Cap. Vasile Costiniuc*, fiul lui Ioan şi Domnica, născut 1912. Participă la război cu R.25 Dorobanți Vaslui. Mort la Odessa, Ucraina, în 20 aug. 1941. *Fr. Gheorghe Benghea*, fiul lui Petre şi Lisaveta, născut în 1913. A luptat în R.25 Dorobanți Vaslui, moare la Krimidovka (Ucraina), la 26 aug.1941 (Extract 193/1941). *Sg.Dumitru Hurdubae*, fiul lui Dumitru şi Maria, născut 24 apr.1913. A absolvit Şcoala Normală „Ştefan cel Mare" Vaslui. A luptat în trupele R.25 Dorobanți Vaslui, moare la Krimidovka, Ucraina, la 14 aug.1941 (Extract 126/1941). F*r. Onofrei Țibireac*, fiul lui Gheorghe şi Floarea, născut 1913. A participat la război cu R.25 Dorobanți Vaslui. A murit la Krimidovka, în Ucraina, la 14 august 1941. Cap. Vasile Filibiu, fiul lui Toader şi Natalia, născut 1915. A luptat în R.25 Dorobanți Vaslui, moare la Kubanka, Ucraina, la 26 sept. 1941. *Soldat Ştefan Grădinaru*, fiul lui Costache şi Lisaveta, născut 1915. A luptat în R.25 Dorobanți, moare în luptele din gara Căuşani, din Basarabia, la 23 iulie 1941 (Extract 1.129/1941). Fr. Gh. Alistar, fiul lui Petrache şi Elena, născut 1919. A participat la război cu R.35 I. Constanța. Moare la Voloşeni, Basarabia, la 1 iulie 1941, decorat, post-mortem, cu „Virtutea Militară", clasa a II-a. *Fr. Ilie Bălănescu*, fiul lui Grigore şi Domnița, născut 1919. A participat la război cu R. 35 I. Constanța. Mort la Voloşeni, la 1 iulie 1941, decorat, post- mortem, cu „Virtutea Militară", clasa a II-a. *Sg. Ilie Lupu,* născut la 14 iulie 1919. Încorporat la 3 martie 1941 în R.35 I. Constanța. Mobilizat în aceeaşi unitate, a participat la eliberarea basarabiei, la odessa şi cotul donului, precum şi la înapoiere pe frontul din Basarabia. După 23 august 1944 a participat la dezarmarea trupelor germane şi apoi la luptele de eliberare a părții de Nord a Transilvaniei şi a teritoriilor Ungariei şi Cehoslovaciei. Decorat cu „Bărbăție şi Credință", „Eliberarea de sub jugul fascist" şi „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945". Nenea Ilie Lupu a fost un bun primar în comuna natală şi apoi a lucrat la Paza Contractuală din Văleni. S-a căsătorit cu Aglaea Filip Dărescu, din localitatea Valea Siliştei, județul Vaslui, şi au avut patru copii: Ion (colonel de intendență, în rezervă, a îndeplinit diferite funcţii în unități şi mari unități din Comandamentul Apărării Antiaeriene a Teritoriului şi în Direcția Control Financiar Intern, Secția Moldova; locuieşte în Iaşi şi este căsătorit cu Maria Butnaru, funcționar la D.10 Mecanizată din Iaşi), Emilia (educatoare în Iaşi), Valerica (pensionară în Vaslui) şi Mihai (fost muncitor în Vaslui, în prezent agricultor în Văleni). *Soldat Vasile Gândac*, născut 1919, la Moara Domnească. A participat la război cu R.35 I. Constanța, a murit la Bujalâk- Ucraina, la 27 aug.1941. *Soldat Simion Doroftei*, fiul lui Neculai şi Frăsina, născut în 1921. A participat la război cu R.25 Dorobanți Vaslui. A fost luat prizonier la Cotul Donului, la 19 noiembrie 1942, s-a înapoiat la 26 iunie 1948. *Cap.Vasile Filibiu*, fiul lui Neculai şi Agripina, născut în 1921, participă la război cu R.25 Dorobanți. Luat prizonier la Cotul Donului, la 19 noiembrie

1942, s-a înapoiat la 26 iunie 1948. *Soldat Gheorghe Rusu*, fiul lui Gheorghe şi Domniţa, născut 1921. A luptat cu R.25 Dorobanţi. Căzut prizonier la Cotul Donului, la 20 noiembrie 1942, s-a înapoiat la 26 iunie 1948. *Cap. Teodor Surleac*, fiul lui Toader şi Anghelina, născut în 1921. A participat la război cu R.25 Dorobanţi Vaslui. Prizonier la Cotul Donului, s-a înapoiat la 26 iunie 1948. *Cap. Gheorghe Vacariuc*, fiul lui Dumitru şi Floarea, născut 1921. A luptat cu R.25 Dorobanţi. Prizonier la Cotul Donului, la 19 nov.1942, eliberat la 8 mai 1946. *Cap. Alexandru Lupu*, fiul lui Gheorghe şi Catinca, născut în 1921. A participat la război cu R.25 Dorobanţi Vaslui. Luat prizonier de către ruşi, la 23 august 1944, a fost eliberat la 17 noiembrie 1945.

Comuna Vutcani: Localitatea Vutcani este aşezată în centrul judeţului Vaslui, în bazinul de mijloc al Elanului, şi cuprinde trei sate: Vutcani, centrul comunei, Mălăieşti şi Poşta Elan. Centrul comunei se află la 40 de km de municipiul Vaslui. Numele comunei vine de la bătrânul Gheorghe Vâtcă, proprietar de pământ pe aceste meleaguri. În anul 1548 este atestat documentar, deşi localitatea este mai veche cu cel puţin 100 de ani. Istoricul Ghibănescu preciza că localitatea era cunoscută din anul 1459, nominalizând pe moşierul Ghideon Harbuz, proprietar de pământ pe Jigălia. Urmaşul său, paharnicul Mihoci, era proprietar pe pământurile care flancau apa Ceretoaei. Locuitorii comunei Vutcani se mândresc cu faptul că înaintaşii lor au fost, în majoritate, răzeşi. Ocupaţiile lor au fost cultivarea pământului, creşterea animalelor, pomicultura, albinăritul şi meşteşugurile. Valea Vutcanilor, amintită în acel timp, prezenta localitatea ca fiind destul de avansată din punct de vedere economic, iar după vreo 200 de ani ca un târg comercial, cu obor ca la Huşi şi Fălciu. Localitatea Vutcani a fost apoi amintită în documente în anii 1667, 1700, 1838 şi, în continuare, destul de des. Biserica din Vutcani a fost construită prin secolele XVI-XVII, reconstruită în 1835 şi refăcută în 1978, după distrugerile suferite la cutremurul din 4 martie 1974. Şcoala, conform tradiţiei vutcănene, s-a aşezat pe făgaş normal după 1864, primul învăţător fiind D. Dauja. Prima informaţie scrisă despre şcoala din Vutcani o reprezintă Registrul Matricol din 1865. În anul 1915 s-a mai înfiinţat şi Şcoala Mixtă nr. 2. Vutcănenii se pot mândri că din 1919 au avut şi o şcoală gimnazială. La Mălăieşti a funcţionat o şcoală începând din 1880. Şcoala din Poşta Elan s-a înfiinţat în 1929. În 1959 a fost construită Şcoala nr. 3 Vutcani. Este de remarcat că de prin 1900 funcţionau şi clase paralele de fete. Datele au fost culese din Monografia Comunei Vutcani, autor prof. Ion Diaconu, Editura „Cutia Pandorei", Vaslui, 2004. Din comună au fost concentraţi în perioada celui de Al Doilea Război Mondial: *Cap.: Gheorghe Asandei*, născut 1922. *Zaharia Asandei*, născut 1913, *Simion Anton*, născut 1921, *Gh. Andronache*, născut 1913, *Sg.: Gr. Andone*, născut 1925, *Ion Andurnache*, născut 1925, *Sg.maj.: Gh. Bolat*, născut 1922, *V. Bojan*, născut 1922. Decorat cu „Serviciul Credincios",*.Ctin Buche*, născut în 1920,*.Gh. Balan*, născut 1921, *Niţă Bojian*, născut 1920,*. Mihai Bostan*, născut 1923, *Ctin Bojian*, născut 1918, *Şt. Babai*, născut 1923, *Ioan Bostan*, născut 1902, Ion BOSTAN, născut 1925, *Ion Colea*, născut 1920, Gh. Chirila, născut în 1910, *Sg. Iancu Chirita*, născut 1920. Decorat cu „Serviciul Credincios", cu spade, clasa a III-a, *Sg. Constantin Chirila*, născut 1922, *Sg.mj. Şerban Chiriac*, născut 1922, *Sg.* Stan Chiriac, născut 1913, *Sg.maj. Costache Colea*, născut

1923, *Sg. Gh. Chirieci*, născut în 1924, *Sg. Gh. Climescu*, născut în 1924, *Sg.Dtru Condurache*, născut 1928, *Sg.Toma Calimache*, născut în 1924, *Sg.Gh. Chirita*, născut în 1925, *Sg.*maj. *Gh. Diaconu*, născut 1916. Decorat cu „Serviciul Credincios”, *Sg. Ctin Diaconu*, născut 1926, *Sg. Vasile Dulan*, născut în anul 1928, *Sg.*mj. *Constantin Florea*, născut în 1914, *Sg. Ioan Florea*, născut în 1924, *Sg.mj. Dumitru Gramaticu*, născut în 1921, *Sg. Iustin Iovu*, s-a născut în 1925, *Sg.mj. Gh. Manolache*, născut în 1923, *Sg. mj.* Dumitru Manolache, născut în 1917, *Sg.*mj.: *Nec. Marcu,*născut în 1913. *Ion Manolachi*, născut în 1926, *Sg. Ene Neştian*, născut în 1928, *Ioniță Neculai*, s-a născut în 1926, *Toader Oanea*, născut în 1926, *Stan Popescu*, născut în 1921, *Gheorghe Prodea*, născut în 1916, *Vasile Prodea*, născut în 1923. Decorat cu „Bărbăție şi Credință”, cu spade, clasa a III-a, *Gavril Puțoi*, născut în 1919, *Stan Catrina-Petre*, născut în 1923,. *Vasile Puțoi*, născut în 1928, Iancu, născut în 1927, *Neculai Pavăl*, născut în 1925, *Stan Puțoi*, născut în 1925, *Constantin Petrescu*, născut în 1924, *Ioan Popescu*, născut în 1925, *Ioan Purice*, născut în 1926,. *Ctin Strătilă*, născut în 1923, *Petru Savin*, născut în 1926, C*ap.Neculai Şoitu*, născut în 1909, *Sg.mj.Ctin Ştefan*, născut în 1924, *Sg. Dtru Ursache*, născut în 1923, *Sg.mj. Ioan Vasilache*, născut în 1922, *Cap. Gheorhe Vasile*, născut în 1916. Decorat cu „Bărbăție şi Credință”, cu spade, clasa a III-a, *Sg.mj.Vasile* V*ătămanu*, născut în 1925, *Sg.Grigore Vasilache*, născut în 1924. Căsătorit cu Anica şi au 6 copii: Costică, pensionar, Aurel, gospodar în sat, Zina, pensionară, Mia, casnică, Vasile, gospodar în sat, şi Maria, croitoreasă în Vaslui. *Soldat Mitriță Vizitiu*, născut în 1924, *Sg. Simion VicoL*, născut în 1921, Sg. *Grigore Zaharia*, născut în 1924, *Cap. Vasile* N*eştian*, născut în 1923. Decorat cu „Bărbăție şi Credință”, cu spade, clasa a III-a. *Sg.mj.Iorgu Bălan*, născut în 1922. *Cap. Ion Coşeru*, n. 1913, în Corni Albeşti. A participat la luptele de eliberare a Basarabiei (22 iunie – 26 iulie 1941), la luptele de la Odessa (8 septembrie – 16 octombrie 1941) şi la cele de la Cotul Donului (15 aug. 1942 – 2 februarie 1943), cu R.12 I.„Cantemir” Bârlad. A căzut prizonier de război la 20 noiembrie 1942 şi fost deținut 7 ani în Lagărul de prizonieri de la Oranki. Fiica, Elvira, s-a căsătorit cu Nistor Bulgaru din Vutcani şi are doi urmaşi: Lidia (asistent medical, patron al unei firme de confecții, căsătorită cu colonelul inginer Marcel Olteanu, şef de secție în M.S.M.) şi Liviu (patron al unei firmei de construcții fântâni şi al Secției de Mecanizarea Agriculturii din Vutcani). Toți veteranii de război care au trăit până în anul 1994 au fost decorați cu medalia „Crucea Comemorativă a celui de al doilea război mondial. 1941-1945”.

Comuna Voineşti: *Col.:* Nec. Nechitescu, M. Ionescu. *Slt.:* Nec. Nechitescu, V. Ibănescu, Gh. Vrabie. *Sg.*: Gh. Hriscu, Ctin Jirebie şi Nic. Stoica; *Cap.:* Ion Carp, Ion Stoica şi Jenică Oatu; Sold.: Dtru Pelin, Gh. Pelin, Dtru Novac, V. Popa, Costică D. Marin, M. Bădărău, Ioan Dulgheru, Iordache Stamate, Dtru Toma, Aurel Novac, Dtru C. Onuc, Dtru Fruntişanu, Ion Munteanu, Alex. Verbal, Nec. Verbal, Gr. E. Bârsan, M. Halinca, Nec. Nechitescu, Mihai Ionescu, Gh. Im. Pelin, Ion I. Aghion, Vasile Gâlcă, Gr. Gâlcă, Ion Straluciuc, Costică Tei, Dtru Butnariuc, Ion Agache, Costică A. Tascules, Otica Pădurarু, Gr. Zaharia, Dtru Cărbune, Dumitru Iacob, Vasile Sârbu, Ion Iv. Zota, Gheorghe Gheorghievici, Vasile Perju, Alex. Chiriac, Gh. Chiriac, Vasile Chiriac, Dtru Cocai, Ion Coromelci, Nic. Ganea, Iorgu Ganea,

Gh. Grădinaru, Gh. Isac, Iordache Lemnaru, Ion Marin, Ion Oatu, Gheorghe Oatu, Nec. Oatu, Neculai Oatu, Nec. Oatu, Ctin Oatu, V. Olaru, Ctin Palade, Nec. Petrişor, E. Popovici, M. Popovici, Leon Rusu, Ctin Smău, Manole Stoica, Gh. Spaur, Nec. Tongaru, V. Ţurcanu, Ctin Velea, Gr. Verbal, Ctin Gh. Tănasă, Gh. Gh. Tănase, Vasile V. Ţaga, Ctin I. Ţaga, Ctin Gh. Ţaga, Leon Antohi, Ctin Cosma, Gh. V. Tănase, Nec. A. Danu, Ion I. Chintuială, Ion C. Mereacre, Ştefan M. Vrabie, Gh. Gh. Chiribou, Nec. Gh. Popa, Dtru Gr. Bejan, Ioan Putirac, Alex. Putirac, Ctin Grigoriu, Ctin Clapa, Nic. Dumbrăveanu, Mihai V. Olaru, Gh. Dabija, Ioan Avram, Gh. Molotca, Ctin Pascu, Gh. Anghel, Dtru Scânteie, Ctin Bondrilă, Gh. Turcu, Ion M. Dobranici, Gh. Bondrilă, Gh. A. Vârlan, Nec. N. Vasluianu, Dtru C. Mighiu, Andro C. Mighiu, Gh. V. Borcilă, V. Borcilă, Andro H. Mighiu, Nec. Timuş Popa şi Ion I. Dominteanu.

Comuna Vultureşti: Lt. Ion Gavriluţă.Sergenţi: Ctin Hăulică şi Petru Melinte; Cap.: Ioan Vasiliu, Gh. Jescu, Iancu Cîmpeanu, Costică Tănăsucă şi V. Nechita; Soldaţi: Gh. Rusu, V. Rusu, Pavel Simionică, Mihai Bobu, Gh. Berea, Tecla Arhip, Eduard Bălăuntescu, V. Bălăuntescu, Ctin Topor, Nec. I. Rusu, Ion Florea, Aurel N. Ignat, Emil N. Ignat, Nec. Stafie, Ion V. Simionică, Andrei Apetroaie, Dtru Marcu, V. Berea, Ion Gh. Rotaru, Mihai Năsuiescu, V. Năsuiască, S. Rotaru, Gh. Tudor, Nec. Ciorogaru, Nec. Ignat, Nec. Grădinaru, Ctin Vieru, V. Secară, Nec. Ag. Moraru, Şt. Simionică, Gh. Zaharia, Dtru Anton, Toader Munteanu, Constantin Vijilan, V. C. Ignat, Nec. Lemnaru, Ctin deliu, Vasile N. Pavel, Ioan Bulgaru, Ctin Mărgineanu, Ioan Mărgineanu, Antip Pintilie, Costache Gh. Pintilie, Ctin Gh. Pintilie, Nic. Ag. Axinte, Gh. Chirilă, Nic. I. Galan, Ioan V. Mărgineanu, Ioan Apostu, V. Galan, Gh. Picioru, Ioan Bălan, Gh. Bontea, Gh. N. Bontea, Costică N. Bozoncă, Vasile Casian, Vasile Ciobanu, Vasile Cojocaru, Neculai Gurgu, Neculai Hăulică, Mihai Hîncianu, Neculai Luchian, Ioan I. Luchian, Gheorghe Luchian, Gheorghe Munteanu, V. Munteanu, Ioan Munteanu, V. Mihai, Gr. Răciulă, Gh. Alistar, Dtru Avram, Petru Bigea, Jan Botez, Ioan Blănaru, Radu Budescu, Vasile Buganu, Constantin Bîclea, Ştefan Ciocoiu, Gheorghe Ciornovală, Gh. T. Creţu, Aurel Creţu, Ctin Creţu, Aurel Damian, Ctin Damian, V. Darie, Ioan Dobrin, Gh. Donea, Ioan Fănachi, Aurel Giurgea, Gh. Giurgea, Gavrilă Luncaşu, Ctin C. Lupeş, Iancu Măstăcan, Gh. Motaş, Ioan Munteanu, Ilie Mihalachi, Nic. Negruţ, Gh. Perjui, V. Răducanu, Nec. Robu, Ctin Prisecaru, Barbu N. Serafim, Ioan Stan, Mardare Gh. Perju, Vasile Roşca, Cezar Ştefănescu, Nic.Ştefănescu, Alex. Ţîmboi, Ioan Tănase, Ctin Vasilache, Ctin Vasilachi şi Ctin Vasiliu.

Comuna Zăpodeni: *Sg.mj.* Pavel Bălăuţă. *Cap.:* Marian I. Baron, Ioan A. Mărdărescu, Ctin I. Chiratcu. *Fr.:*I. Gh. Astratinei, Mina Moisiu. *Sold.:* M. Alistar, I. Buimac, Spiridon Bălăuţă, S. Baron, I. Tănase, V. Aniţei, Gh. Potorac, C. I. Tănasă, Gh. Lapa, C. F. Bălănuţă, I. Postoi, Petru I. Costan, I. Gh. Scutaru, Gh. V. Acatincăi, Gh. Strat, P. S. Doba, P. Bălăuţă, I. G. Alistar, Gh. Chiroşca, I. G. Astratinei, I. M. Alistar, N. Diaconu, Gh. Diaconu, M. Baron, V. Pruteanu, N. Bălăuţă, Nec. N. Diaconu, I. Nicuţă, Gh. Rotaru, Nec. V. Ciobotaru, V. Stroie, V. Acatincăi, I. V. Baron, Gr. Bunea, V. S. Astratinei, M. Moisiu, T. C. Potorac, T. Lefter, C. Scutaru, I. Popa, V. Istrate, I. S. Baron, Lazăr Z. Brat, Gh. Diaconu.

Comuna Zorleni: *Satul Zorleni* (1916-1919 şi 1941-1945): V. Miron, Iordache Păduraru, Alex. Prisecaru, Ctin Ivaşcu, Gh. Mocanu, Gh. N. Danciuc,

Gh. Cimpoaie, V. Cimpoaie, V. Gh. Caminic, Nec.i Gh. Vasilache, Nec. D. Antonic, V. Gh. Rusu, Nec.T. Negru, Dtru C. Păduraru, Gh. V. Cimpoaie, Preda Gh. Coman, Ifteni D. Matei, Tănase I. Drangă, Gh. V. Mihăilă, Gr. C. Butunoi, Ctin R. Ciortan, Ion V. Pruteanu, Gh.T. Gherghiță, Gh. I Apostu, V. S. Pîslaru, V. T. Murgeanu, Tr. C. Prisecaru, Dtru Iorgu Antonic, Dtru Tătaru, Ioan Voicu, V. A. Carp, Petrache Carp, Gh. Ursaru, Ioan Smântână, V. Zlat, Neculai A. Săndulache, Dtru Palade, M. Dumătiță, M. Brezuleanu, Şt. Irimia, Ctin Irimia, Gh. Apostu, Costel Tudor, Nec. Pavel, Şt. I. Tudor, Ctin I. Vicol, Dtru D. Botezatu, M. Gh. Botezatu, Ctin N. Tăbuş, Marin Şt. Tăbuş, Ctin I. Prisecaru, Dtru N. Ebert, Ion I. Stănescu, Dtru D. Hliban, Nec. I. Carivan, Iordache I. Carivan, Ctin Dragnea, Gh. Dragnea, Petrea Gh. Dîrzu, Andrei Ciortan, Ctin Niță Lăcătuş, Iordache I. Sauciuc, Gh. I. Pruteanu, V. Vrabie, Gh. A. Crețu, Dtru Mihăilă, Vintilă Lungulescu, Nec. C. Baciu, Dtru Carp, Gh. Iamandi, Panainte Naum, Ctin N. Ivaşcu, V. P. Gănceanu, Ctin V. Velovici, Manolache Gh. Ulinic, Ioan Dragomir, Ioan S. Mandache, Alex. Bîrlădeanu, Gh. Curcişan, Gr. C. Prisecaru, Gh.Perişan, Dtru Antonic, Ifrim Drangă, Dtru Huțanu, V. Năstase, Ctin Ivaşc, Costel Frățian, V. N. Frățian, Gheorghe Boroş, Ctin Ciortan, Gh. N. Vasilache, Andrei V. Frățianu, Niță Gh. Vasilache, Gh. C. Negru, Ioan Frățian, Ioan Moraru, Vasile Cimpoaie, Ion Văculescu, Grigore Vasilache, Gheorghe Gănceanu, Gh. Coman, Ion Gh. Dinu, Alex. Gh. Prisecaru, Dtru Cîrlan, Gheorghe Lazăr, Gh. T. Tudor, Ctin S. Tudor, V. I Butunoi, AlexNistor, Nec. Cozma, Gh. Huțuleac, Gh. Pîslaru, Gh. M. Vasilache, Ion Gh. Păduraru, Toader Matei, Ioan Feraru, Vasile Voicu, Dtru Carp, Dtru Tătaru, Gh. T. Miclea, Iordache T. Miclea, Mihai Gh. Gălățanu, Ştefan I. Grama, V. Tărcan, Gr. Juravle, Gh. Cain, Gh. Cain, Pavel Stavăr, Simion Băncilă, Gh. Groza, V. Cobzaru, Şt. Botezatu, Şt. I. Melinte, V. Vicol, V. I. Fisicaru, Iancu Gh. Tonea, Nec. Decu, Ignat N. Antohi, Alex. Ebert, Gh. Vîlcu, Nic. Dîlcu, Toader V. Carivan, Aristide Herghelegiu, Pavel Iaşcovici, Toader Perianu, Toader Paralic, Nec. Pristanda, Alex. C. Ivan, Dumitru Dima, Dumitru I. Tănase, Lupu I. Tăbuş, Andrei Sauciuc, Gh. Damian, V.Gh. Bădănac, Şt. I. Călin, Alex. I. Călin, Ilie I. Călin, Dtru I. Călin, Şt. I. Irimia, Ctin I. Irimia, V. Şt. Radu, Alex. Şt. Radu, Gh. I. Grama, Şt. Gh. Vasilache, Aurel Gh. Vasilache, V. P. Artenie, Marian Tăbuş, Dtru P. Hliban, V. P. Găngeanu, Neculai C. Baciu, Ctin Baltag, Alex. Bârlădeanu, Gh. V. Bouroş, S. Braşoveanu, V. A. Carp, Petrache Carp, Dtru Carp, Gh. A. Crețu, Gh. Curtişanu, Ion Dragomir, Mihai A. Dumachit, Vasile M. Frătianu, V. P. Gângeanu, Gh. Iamandi, Ctin M. Ivascu, Vintilă Lungulescu, Ion S. Mandache, Gh.Maxim, Dtru I. Mihăilă, Vasile T. Murgeanu, Panainte T. Nanu, Dumitru Palade, Gh. I. Păduraru, Gh. Pelisan, Gh. Gr. Prisecaru, Neculai Săndulache, Ion Smântână, Gh. V. Şerban, Dtru Tătaru, Manlache Gh. Ulinic, Gh. Ursaru, Ctin V. Velcovici, Ioan Voicu, Vasile Zlat, Eanica I. Grama, Eftime Matei, Tănasă Țurcanu, Gh. Dragnea, V. P. Artene, Şt. Gh. Călin, Ion I. Stăncescu, Gh. I. Gibu, M. Gh. Gălățeanu, Evang Gh. Tăbuş, Dtru Păduraru, Gr. C. Butunoi, Tănase I. Drangă, Gh. V. Mihăilă, I. Gh. Gălățeanu, Nec. Pârvu, Gh. Gheorghiță, V. Pâslaru, Gh. I. Blaga, Ctin Dragnea, Iftenie Matei şi Nic. Bucuci.
Satul Popeni: Ioan Chelaru, V. A. Rotaru, Ioan H. Chelaru II, Costică N. Alex., Mihai I. Rotaru, Costică I. Boroş, Costică I. Tatoi, Vasile V. Crețu, Andrei D. Lungu, Costică I. Andrei, Şt. I. Chiriac, Dimofte Ariton, Toader I. Tănase,

Andrei I. Nacu, Gh. I. Nacu, Gh. I. Prisecaru, Avram Sirghie, Niculai I. Samoilă, Spiridon Gr. Dabija, Alexandru I. Onişoara, Costică Fruntişanu, Gheorghe Gh. Alexandru, Alex. Gh. Matei, Traian T. Dabija, Costică Salahoru, Gheorghe I. Bizim, Mihai Ilie Melinte, Costache T. Dabija, Neculai V. Nicuță, Nicu N. Alex., Ioan I. Andrei, Năstase A. Enache, Mihai P. Oanea, Frumuzache Moraru, Niță I. Ciortan, Toader C. Bădrăgan, Enache I. Samoilă, Toader N. Crețu, Nicu I. Alex., Ioniță T. Neagu, Nec. V. Crețu şi Nicu T. Neagu.



Harta României Mari după 1 Decembrie 1918

IV.BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

1. Documente aflate la Arhivele Militare Naţionale Piteşti.
2. Documente aflate la Direcția Județeană Vaslui a Arhivelor Naționale.
3. Ist. mil. a poporului român, vol. IV, Editura Militară, Bucureşti, 1987.
4. Ist. Mil. a poporului român, vol.V, Editura Militară, Bucureşti, 1989.
5. România în anii celui de Al Doilea R. Mondial,vol.4,Ed.Mil. Buc.1989
6. Monitorul Oficial al României nr. 118 din 27 mai/8 iunie 1877.
7. Monitorul Oastei nr. 25/10.04.1924, partea oficială.
8. Monitorul Oastei nr. 28/13.07.1891.
7. Armata română în Al Doilea R. Mondial, vol. 1, Ed. Mil. Buc. 1996.
8. România în anii celui de Al Doilea R. Mondial, Ed. Mil. Buc, 1989.
9. Florin Constantiniu, Ilie Schipor, Trecerea Nistrului,1941, Ed. Albatros, Buc. 1995.
10. Prof. dr. Florin Constantiniu, O istorie sinceră a poporului român, Ed. Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1997.
11. Ctin Kirițescu, Istoria Războiului pentru întregirea României, vol. 2, Ploieşti, Ed. Karta Grafică, 2014.
12. General de corp de armată (r.) Vasile Bărboi ş.a., Veteranii pe drumul onoarei şi jertfei (1941-1945). Spre cetățile de pe Nistru, Editura Vasile Cârlova, Bucureşti, 1996.
13. Veteranii pe drumul onoarei şi jertfei, De la Nistru la Marea de Azov, Ed. Vle Cârlova, Buc.1995.
14. Veteranii pe drumul onoarei şi jertfei, De la Stalingrad la bătălia Moldovei, august 1942 - august 1944, Editura Vasile Cârlova, Bucureşti, 1996.
15. General de corp de armată (r.) Vasile Bărboi ş.a., Armata română în vâltoarea războiului (1941-1945), Ed.Vasile Cârlova, Bucureşti, 2002.
16. Ad. Pandrea şi alții, Românii la Stalingrad, Ed.Mil.Bucureşti, 1992.
17. Gl. mr Mircea Agapie şi căpitan de rangul 1 marină Jipa Rotaru, Ion Antonescu, Ed. Academiei de Înalte Studii Militate, Bucureşti, 1993.
18. Col.(ret)C.tin Chiper,Cronica mil. a jud. Vaslui, Ed. PIM, Iaşi, 2012.
19. Prof.Oltea Răşcanu-Gramaticu,Bârladul şi ist. mil.,Ed.PIM,Iaşi, 2013.
20. Col. (ret) Ctin Chiper, magistrat Nic. Mihai şi maior (rtr) Mircea Fitcal, Ed. Sfera, Bârlad, 2016-Omagiul Eroilor Vasluieni
21. Preot Ioan Antonovici, Bârlad 1906-Istoria Comunei Bogdana din Plasa Simila județul Tutova

V. ANEXE

Anexa 1
Amintiri de pe front, ale Sergentului Constantin Ursu din Regimentul 3 Roşiori ”*Alba Iulia*” Bârlad

Tot ce trece în lume
Trece ca un vis,
Numai al meu nume
Rămâne aici scris.

Niciodată trandafirii
Mai frumos nu înfloresc,
Ca atunci când două inimi
Între ele se iubesc.

Sunt departe de părinți,
De surori, de frați iubiți,
De grădina înflorită
Şi de scumpa mea iubită.

E trist să stai afară
La lună să priveşti
Şi să nu ai lângă tine
Pe cine iubești.

Dacă aş şti, dragă copilă,
Că pe mine m-ai uita,
Aş pleca în lumea mare
Ca să te pot uita

Omul este ca țigara
Care arde pic cu pic
Şi, arzând fără–ncetare,
Se preface în nimic.

Eşti o pasăre în zbor,
Eşti o floare de izvor;
Între noi doi o despărțire
Nu-i decât o amintire.

Iar tu, dragă păsărică,
Ia această cărticică
Şi te suie cât poți de sus
Şi adu-mi înapoi răspuns,

Amintirea nu se scrie
Pe o bucată de hârtie,
Ci pe-o inimă curată
Ca să nu fie aruncată

Aş vrea sa fiu o albină
Şi tu o mică floare,
Să mă cobor mai des la tine
Şi să culeg o sărutare...

De vrei să ştii că te iubesc
Întreabă vântul serii,
Căci mi-a furat adeseori
Suspinele durerii.

Când vor creşte flori pe case
Şi gardurile vor înflori,
Atunci să ştii că eu la tine
Voi înceta a mă gândi.

Când vei citi aceste rânduri
Ce le-am scris cu uşurință,
Cred că-ți vei aduce aminte
De a noastră cunoştință.

Şi-n calea mea,
Să te mai întâlnesc vreodată
Şi-n ochii mei să te privesc,
Cocuța mea neuitată.

Pe masuța cea de brad
Stau cu capul rezemat
Şi la tine mă gândesc
Cum să-ți scriu că te iubesc.

Aş vrea să fiu o albină
Şi tu o mică floare -
Să mă cobor mai des la tine,
Să culeg o sărutare

Din amintirile ce ți-am scris
Nu ți-am păstrat nici una,
Căci ochii care nu se văd
Se uită întotdeauna.

Căci tristă este floarea
Crescută printre spini,
Dar mai tristă este viața
De militar trăită prin străini.

Să-ți fac o rugăminte:
Atunci când voi fi în pământ,
Să rupi o floare cu o mână
Şi să o pui peal meu mormânt

Punând mâna pe condei,
Mă gândesc la ochii tăi;
Punând mâna pe peniță,
Mă gândesc la a ta guriță

Aş dori din piept să scot
Inima cu dor cu tot
Şi s-o pun în pieptul tău
Ca să simți ce simt şi eu

Eşti o pasăre în zbor,
Eşti o floare de izvor;
Între noi o despărțire
Nu-i decât o amintire

Sunt departe de părinți
De surori, de frați iubiți
De grădina înflorită
Şi de scumpa mea iubită

Eşti departe, prea departe,
Dar eu nu te pot uita,
Căci figura ta drăguță
Stă mereu în mintea mea

De te'ntreabă cineva
Ce-i amorul pe pământ,
Spune-i că e o suferință
Ce te duce la mormânt

Te iubesc, îți jur credință,
Martor am pe Dumnezeu,
Şi, ca drept recunoştință,
Îți ofer numele meu.

Aş vrea sa fiu o scrisorică
Să mă primeşti,să mă citeşti,
Apoi, zâmbind de fericire,
La sânul tău să mă piteşti.

Amintiri fotografice

Domnitorul Mihail Sturza, a stabilit zilele de iarmaroc, în fiecare an după 20 august şi până la „Sân'Ion de vară" (29 august), în Bârlad, reşedința fostului județ Tutova. Oraşul şi satele din jur erau cuprinse de un freamăt continuu şi cu mic cu mare populația intra în febra pregătirilor, pentru deplasarea în oraş la bâlci. Era un motiv de distracție, dar şi pentru rezolvarea altor probleme, printre care şi fotografiile de familie. Aşa se face că prima fotografie a celui care, a lăsat următoarele mărturii din cel de Al Doilea Război Mondial este din 28 august 1936, la 19 ani (imag. nr. 1) şi în uniforma de Plt Adj. la terminarea războilui.

În acele vremuri tinerii, până la vârsta de încorporare, erau pregătiți prin participarea la activități de instrucție premilitară, după cum se poate vedea în imaginea nr.2, din 24 ianuarie 1937, instrucție la Bogdănesti, județul Tutova, astăzi în județul Vaslui (Constantin Ursu este în dreapta purtătorului de drapel) şi imaginea nr.3 din 23 aprilie 1937, pe câmpul de instrucție premilitară la Bogdăneşti (în primul rând, al doilea din dreapta).

Constantin Ursu a fost încorporat pentru efectuarea stagiului militar la data de 1 martie 1939 în R. 3 Roşiori ”Alba Iulia” Bârlad şi a fost lăsat la vatră în luna martie 1941. La scurt timp sergentul Constantin Ursu a fost concentrat şi apoi mobilizat pentru participarea la război, în R. 3 Roşiori ”Alba Iulia” , fiind numit furier şi curier al unității.

Ca urmare a reorganizării Armei Cavalerie în 1939, R.3 Roşiori ”Alba Iulia” a fost mutat la Turnu Severin, iar R.2 „Prunaru" la Timişoara, ambele regimente fiind subordonate Brigăzii a 9-a Cavalerie Lugoj. Din data de 16 mai 1942 avem mărturii din comuna Tulcin- Ucraina, probabil dintr-o ședință de instruire alături de comandanți şi câțiva camarazi, în fața unității (imag. nr.4) iar pe o uliță a localității cu camarazii, în spatele unei locuințe (imag. nr.5).

La 8 august 1941 este declanşată ofensiva armatei române pentru cucerirea Odessei şi imaginea nr. 6 este din ziua de 20 septembrie 1941, la Vasiliefca, între doua atacuri ale aviației sovietice. În ziua de 12 august 1941, R. 3 Roşiori în avangarda Brigăzii a 9-a, traversează râul Nistru şi participă la operațiunea militară Odessa, în crâncenele lupte de la Grigoriopol, în care îşi pierd viața toți comandanții de divizioane şi un mare număr de călăreți. După 31 august 1941, rg. desfăşoară misiuni de supraveghere a litoralului Marii Negre.

Pe durata celor trei luni în care, armata română a avut de trecut liniile de apărare fortificate anterior de sovietici s-au desfăşurat lupte în mai multe localități. După depăşirea fortificațiilor, Armata română cucereşte oraşul Odessa, pe data 16 octombrie 1941. Deşi victoria românilor în bătălia de la Odessa a fost un succes militar, pierderile mari suferite în vieți omeneşti (92.545 ofițeri, subofițeri şi soldați morți, răniți şi dispăruți) şi materiale capturate de militarii sovietici (în special pe parcursul celor trei contraatacuri), determină conducerea armatei române de la Bucureşti să dispună, la 1 noiembrie 1941, retragerea în țară pentru refacerea efectivelor.

Unitățile militare române au revenit pe front, în luna ianuarie 1942, ostaşii români participând la luptele de apărare, ca urmare a contraofensivei armatei sovietice din Caucaz. În aceste lupte a participat şi unitatea din care făcea parte sergentul Constantin Ursu. De la el ne-a rămas Carnetul de notițe, cu prima

pagină prezentată mai jos (imaginea nr. 7). În acest carnet au fost menționate aspecte din viața de pe front, printre altele şi corespondența personală trimisă în perioada 1 noiembrie 1942-5 decembrie 1943 (imaginea nr. 8).

Dorul de acasă, de mama rămasă văduvă, de frații mai mici rămaşi fără tată şi fară sprijinul fratelui mai mare, de consăteni şi cunoştințe, este alinat prin scrisorile şi fotografiile trimise în număr semnificativ (strict notate în carnet) şi prin versuri care exprimă simțămintele din acea perioadă :

Trandafir crescut în sus / Eu ți-am scris și aștept răspuns / Du-te carte, du-te în vânt / Să nu stai la poştă mult / Şi voi rânduri mititele / Să vorbiți cu dor şi jale / Despre ale mele gânduri grele.

Din această corespondență şi din însemnările de pe spatele fotografiilor răzbat atât dorul şi îngrijorarea față de viața membrilor familiei şi cunoscuților, respectul față de superiori, camarazi, dar şi față de populația civilă din zonele frontului şi interesul pentru stilul şi modul lor de viață. Sunt observate şi fotografiate, momente tragice de pe front, clădiri deosebite, opere de artă, cimitire în care au rămas şi osemintele ostaşilor români.

După 15 martie 1942 Brigăzile de Cavalerie au fost transformate în divizii. Ele au participat la lupte în Crimeea. R. 3 Rş. „Alba Iulia" îndeplineşte misiuni de supraveghere, ordine şi pază interioară în localitățile ocupate de armata română, urmând la sfârşitul lunii iulie deplasarea la Marianopol şi Marea de Azov, pentru misiuni de pază.

Imagini din Crimeea/Feodosia, port şi stațiune de importanță regională, cunoscut în decursul istoriei şi sub numele Kaffa, revederea cu camarazii pentru a mai uita de grijile războiului sunt din 10 mai 1942 (imaginile nr.9 şi nr.10).

Podul/Barajul Zaporojie de pe Nipru, important nod de cale ferată şi trafic rutier, este distrus de trupele ruseşti în retragere şi prezentat în imaginea nr.11 din 27 iunie 1942. A fost cel mai "formidabil" din acea parte a Europei, de acolo se aproviziona cu energie electrică toată Ucraina şi circula trenul electric. Puținele momente de relaxare şi bucurie sunt trăite şi la întâlnirea cu prietenul Mihai şi alți camarazi din 9 iulie 1942 (imaginile nr. 12, nr. 13 şi nr. 14).

Relațiile bune cu şeful de birou pe care l-a avut în perioada 3 nov.1941/27 Sept.1943, maiorul Bolocea Grigore, apreciat de către subordonați şi respectat pentru sufletul "nobil şi bun", sunt notate pe pozele următoare.

Imaginea nr.15 din luna decembrie 1942 lângă Krasnodor, comuna Giorge Afimskaia, cu una din cele două cămile folosite pentru transportul materialelor companiei. Imaginea nr.16 lângă tunul de mare calibru (cu bătaie de 25 km), realizată în 14 februarie 1943 în comuna Giorge Afimskaia (pe tun ordonanța Pincine Gheorghe). Imaginea nr. 17 este cu maiorul Bolocea şi o parte din subordonații săi, de care avea să se despartă curând. Pe verso au rămas şi semnăturile fiecăruia. Decedat pe 27 septembrie 1943, în timpul retragerii din Cuban, înmormântat în cimitirul german din Simferopol (oraş întemeiat în anul 1784 de țarina Ecaterina Cea Mare, capitala Republicii Autonome Crimeea de astăzi, o regiune disputată între Ucraina şi Rusia). Imaginea nr. 17 bis, din 13 decembrie 1943 reprezintă crucea de pe mormântul maiorului Bolocea Grigore.

După înfrângerile de la Cotul Donului şi predarea mareşalului german Von Paulus, la 31 ianuarie 1943, trupele germane şi române s-au retras sub continuul atac al armatei sovietice. La 16 februarie 1943 are loc o primă cucerire a

Harkovului de unitățile ruseşti (cea definitivă va fi în 2 august 1943). În timpul retragerii, în localitatea Severskaia, a început atacul aerian a 13 avioane ruseşti, unul din ele a fost doborât de antiaeriana română. Imaginea nr. 18 a surprins aviatorul cu picioarele complet arse.

Participarea sergentului Constantin Ursu cu R.3 Roşiori până la sfârşitul anului 1942, în grelele lupte din munții Caucaz a continuat în anul 1943 cu lupte în Caucaz şi Crimeea şi în retragerea spre Moldova. Sg Ursu a avut misiunea de a primi şi preda corespondența oficială şi particulară, după cum este menționat în documentul din 16 martie 1943, localitatea Gostagaevskaja (imaginea nr. 19).

În perioada 11 mai-23 iunie 1943 unitățile au acționat pe litoralul Mării Negre, în retragerea spre Anapa şi Taman (regiunea Krasnodar). Bucuria întâlnirii cu Mihai, prietenul de pe meleagurile natale care s-a întors de la familia lui cu veşti din țară este surprinsă in imaginea nr.20 din 20 iulie 1942 (în Ginginskaja). Cu camarazii pe tanc în comuna Molotov-Caucaz în ziua de 29 iulie 1943, înainte de atac (imaginea nr.21). În 3 august 1943 (imaginea nr. 22) prezintă o livadă cu pomi fructiferi din Ginginskaja. În imaginea nr.23, prezintă aspecte din Anapa-Caucaz, pe coastele Mării Negre în ziua de 5 august 1943. O fotografie oferită de prietenul Mihai, din 12 august 1943 comuna Gostorigoika, ”spre amintirea suferinței din Caucaz” (imaginea nr.24). Şi o moară de vânt întâlnită în Rusia, prezentată de imaginea nr.25 din 18 august 1943, moară folosită de populația civilă pentru a măcina cereale şi a învinge foametea.

Cavalerişti români în perioada ocupării comunei Molotov, unde au găsit morți ai armatei roşii printre statuile înfiorătoare ce erau din timpul lui Stalin într-un parc (imag. nr. 26 din 26 august 1944). Amintire din 27 august 1943, Sovhozul lui Molotov, un sat de 73 locuitori cu parc, sală de teatru şi cinematograf, încă în bună stare la acea dată (imag. nr. 27-sergentul lângă una din statui).

Din nefericire au căzut mulți ostaşi români în luptele din zonă, în cimitirul Starielim din Crimeea odihnesc câteva sute de eroi ai Diviziei a 9-a Cavalerie (imaginea nr.28 din 3 Sept. 1943). În lunile septembrie-noiembrie 1943 a avut loc regruparea în Crimeea, retragerea spre Abinskaia şi oprirea pentru scurt timp a ofensivei sovietice, în partea de sud a Deltei Cubanului. După atacul aviației inamice (timp de 2 ore şi 45 minute din 27 septembrie 1943, ora 11:25) a avut loc trecerea cu bacul pe Marea Neagră, de la Taman în portul Kerci (imag. nr. 29 realizată de pe bac, la o distanță de 2 km, la 28 septembrie). De pe bacul ancorat (imag. nr. 30) se descărcau materialele unității în retragere. Imaginea nr.31 a surprins scufundarea în timpul trecerii altui bac românesc încărcat cu materiale.

Imaginea nr. 32, un atac aerian, păstrată pentru aducerea aminte a groaznicelor bombardamente trăite în perioada de la Molotov-Caucaz (16 ianuarie 1943 - 18 septembrie 1943).

Amintire din Feodosia, fostă Episcopie în timpul țarului Nicolae al II-lea, la 5 octombrie 1943 sală de teatru (imaginea nr. 33).

După o deplasare de 735 km în timpul unei obositoare retrageri din Caucaz, un mic repaus în comuna Perțefel din Crimeea, împreună cu camarazii de suferință (imaginile nr. 34, 35 şi 36 din 5 octombrie 1943).

În timpul serviciului la Perțefel, 25 octombrie 1943 (imaginea nr. 37) şi în noiembrie 1943 cu mai mulți camarazi de la Compania auto (imaginea nr. 38).

Din nou prietenul Mihai, amintire de la onomastica lui 8 noiembrie 1943, în Crimeea, comuna Perțefel (imaginea nr. 39). Cu Mihai în campania din Caucaz, în Gingiscoiea, noiembrie 1943 (imaginea nr. 40), cu Mihai şi alt camarad în ținuta de iarnă 1943 (imaginea nr. 41). Emoționat de evenimentele din familiile de acasă şi cele de pe front, **Sergentul Constantin Ursu** scrie versurile:

“Aici!!!...”

Regimentul 3 Roşiori ”Alba Iulia” Bârlad

Aici să îngână avântul și cu jertfa,
Şi un cântec războinic,cu al rănii suspin
Aici pe pământ desfundat de noroaie,
Rezistă şi luptă ostaşul român.

Aici să căleşte din fier şi'ncleştare,
În pocnet de arme cu acelaşi ecou
Ostaşul român şi'n dârză încordare,
Preferă sclaviei, o moarte de erou.

De pieptu-i să sfarmă puhoiul duşman,
Ce atacă năvalnic cu tancuri o mie.
Clădindu-şi din trupuri mormane în van,
Să opreşte... şi fuge'ngroziți pe vecie.

Şi gândul de'l fură, la cei de acasă,
Şi dorul de viață în el de s'adună.
El ştie, de moare, în urma lui lasă,
O țară unită în vatra străbună.

Copiilor lui Neamul, grija să poarte,
Că ştiut e de toți, Aici peste mare.
În strigăt războinic şi în cântec de moare,
Ostaşul român, zideşte hotare

Scrisă azi 24 Octombrie1943 în comuna Perțefel Crimeea

Vederi de la Ialta, lângă Sevastopol Crimeea, noiembrie 1943 (imaginile nr. 42, nr. 43 şi nr. 44). Şi tot din zonă, în noiembrie 1943, Castelul de Vară al țarului Nicolae al II-lea de la Livadia, care a găzduit în anul 1945 Conferința celor 3 mari: Wiston Churchill, Stalin şi D. Franklin. Deşi situat în zona de război a fost ocolit de distrugeri, după cum se poate vedea în imaginile păstrate în imaginile nr. 45, nr. 46, nr.47, nr.48. Ostaşii români l-au vizitat, dar nu l-au vandalizat. Aşezat în unul din cele mai frumoase locuri de pe coasta de sud a Crimeei s-a păstrat cum era pe vremuri şi este unul din cele mai vizitate palate. Omenia ostaşilor români se vede şi din interesul față de modul de viață al locuitorilor zonelor prin care au trecut. În imaginile din nr. 49 şi nr. 50 au fost surprinse aspecte dintr-o locuință turcească în Crimeea (29 septembrie 1943) cu patul la nivelul podelei şi în fața unei bucătării dintr-o locuință (3 oct. 1943).

Regimentul 3 Roşiori a partricipat la apărarea Sevastopolului, iar de la sfârşitul lunii aprilie 1944, a început retragerea la Constanța, pe nave, şlepuri, vase, după cum s-a prezentat mai sus. O parte din acestea au fost scufundate sau grav avariate de aviația sovietică, ceea ce a dus la pieirea unui număr semnificativ de ostaşi. Printre supraviețuitori a fost şi sergentul Constantin Ursu, care în acele clipe grele şi incerte pentru viitor,a primit o permisie de 6 zile pentru revederea familiei (imaginea nr.51, Ordin de serviciu din 20 aprilie1944). După expirarea termenului de permisie, Constantin Ursu a revenit la datorie. Din

data de 12 august 1944 a rămas o imagine (numarul 52) cu o parte din camarazi la Gingiscoie. Deplasarea Regimentului 3 Roşiori în Banat, a oferit prilejul cunoaşterii familiei camaradului de front, Vida Ghiță din Reşita (imaginile nr. 53 si nr. 54, din 15 respectiv, 20 august 1944). La această familie, sergentul Ursu a găsi adăpost, a trăit, a lucrat şi s-a simțit ca un membru al ei, până la reîncadrarea R. 3 Roşiori în Divizia a 9-a Cavalerie Lugoj.

Urmează participarea la eliberarea succesivă a localităților Ungariei şi Cehoslovaciei. Din această etapă, avem amintiri oferite de colectivul unei şcoli din Ungaria-Szentes-17 octombrie 1944 (imaginea nr.55) şi de tinere mulțumite de comportamentul românilor față de populația civilă (imaginea nr. 56) de la Țegled, 17 decembrie 1944. Tot din Ungaria în etapa bătăliei pentru eliberarea Budapestei, în comuna Topiosule (25 decembrie 1944, imaginea nr. 57) şi depozitele de vin din Tisauc (imaginele nr. 58 şi nr. 59), unde ostaşii români s-au remarcat prin comportament civilizat. De la 1 ianuarie 1945, ostaşii români au continuat operațiile militare de eliberare a localităților Ungariei, printre care Tortel, Abony, Cegled, Pecel şi altele de către cavaleriştii români, care au dat dovadă de cea mai mare bunăvoință față de populație. Urmează imagini din Pecel, la 14 ianuarie 1945 (imaginea nr. 60), un grup de ostaşi pe ulița localității.

La 15 ianuarie 1945, din ordinul mareşalului Rodion Marinovski, transmis genaralului Nicolae Şova, unitățile române inclusiv Regimentul 3 Roşiori sunt dirijate către Cehoslovacia, unde au participat la luptele dificile cauzate atât de rezistența inamicului dar şi de condițiile meteorologice şi relieful muntos. Comportarea ostaşilor români a fost una corectă şi blândă față de populația civilă, astfel atrăgându-şi simpatia localnicilor. S-au stabilit relații interumane, care s-au păstrat şi după război. Astfel a fost şi relația dintre Constantin Ursu şi familia Malcekova (imaginile nr. 61 şi nr. 62 i-au fost dăruite sergentului Constantin Ursu spre amintire în 18 mai 1945). La 12 mai 1945 efectivele armatelor române participante la eliberarea Cehoslovaciei erau la 60 km de capitala Praga, unde au staționat în cantonamente până la începutul lunii iunie 1945, când au început deplasarea spre casă.

De ziua numelui 21 mai 1945, Constantin Ursu a ciocnit un pahar de vin cu câțiva camarazi supraviețuiori ai războiului, care tocmai se încheiase (imaginea nr. 63). După patru ani şi jumatate de viață pe front, trăiți în tranşee, sub tirul gloanțelor şi atacurilor aeriene, în ger şi fară speranța revederii celor dragi, Constantin Ursu a primit un rând de efecte militare, consemnate în imaginea nr. 64 (15 august 1945). Constantin Ursu a fost lăsat la vatră, la data de 17 august 1945 (imaginea nr. 65). Întoarcerea acasă la o nouă viață, cu un început greu într-o țară sărăcită din cauza războiului (de resurse umane şi materiale), secătuită pe rând de învinşi şi învingători şi lovită de seceta care, avea să înfometeze o parte din populația care, a supraviețuit războiului. Au rămas amintirile păstrate în minte, în înscrisuri şi fotografii, câteva aprecieri prin decorațiile şi medaliile acordate pe frontul din est şi cel din vest (imaginile nr. 66, nr. 67, nr. 68, nr. 69) şi o adeverință de bună purtare primită la plecarea spre casa părintească la 15 august 1944 (imaginea nr.70).

Imagini fotografice
din arhiva sergentului/plutonier adjutant Constantin URSU





Imaginea nr. 1: Ursu Constantin la 19 ani şi în uniformă de Plt. Adj.



Imaginea nr. 2 / 24 Ianuarie 1937 - Pregătirea premilitară în comuna Bogdăneşti/Plasa Ulea.



Imaginea nr. 3 : 23 Aprilie 1937 - Pregătirea premilitară în comuna Bogdăneşti, Plasa Ulea.



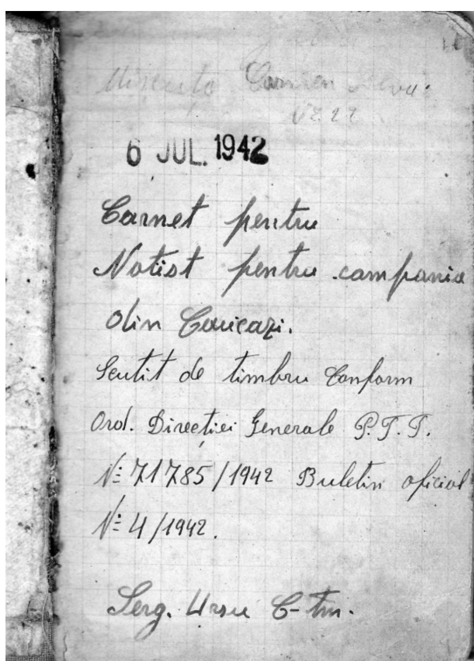
Imaginea nr. 4: 16 Mai 1941, localitatea Tulcin Ucraina.



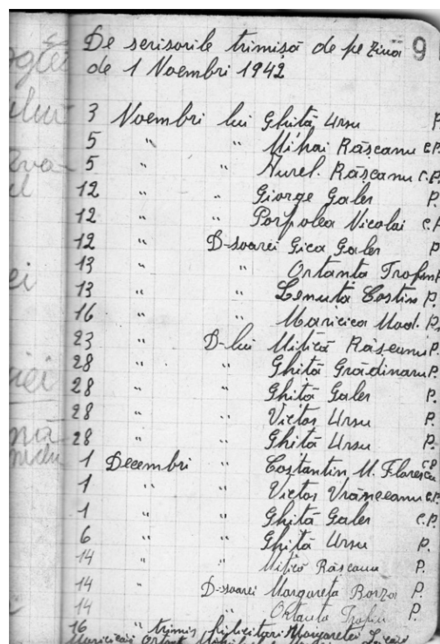
Imaginea nr. 5: 16 Mai 1942, localitatea Tulcin Ucraina.



Imaginea nr. 6: 20 Sept.1941 Vasilievca Ucraina, pauză între atacurile aviației.



6 JUL. 1942
Carnet pentru
Notist pentru campania
din Caucaz.
Scutit de timbru conform
Ord. Direcției Generale P.T.T.
N: 71785/1942 Buletin oficial
N: 4/1942.
Serg. Ursu C-tin.



De scrisorile trimisă de pe ziua de 1 Noembri 1942 9

3 Noembri lui Ghiță Ursu P.
5 " " Mihai Rășcanu C.P.
5 " " Aurel. Rășcanu C.P.
12 " " Giorge Galer P.
12 " " Porfolea Nicolai C.P.
12 " D-soarei Gica Galer P
13 " " Ortanta Trofim P
13 " " Lenuța Costin P.
16 " " Maricica Mad. P.
23 " D-lui Mitică Rășcanu P.
28 " " Ghiță Grădinaru P.
28 " " Ghiță Galer P.
28 " " Victor Ursu P.
28 " " Ghiță Ursu P.
1 Decembri " Costantin M. Florescu C.P.
1 " " Victor Vrânceanu C.P.
1 " " Ghiță Galer C.P.
6 " " Ghiță Ursu P.
14 " " Mitică Rășcanu P.
14 " D-soarei Margareta Borza P.
14 " " Ortanta Trofim P.

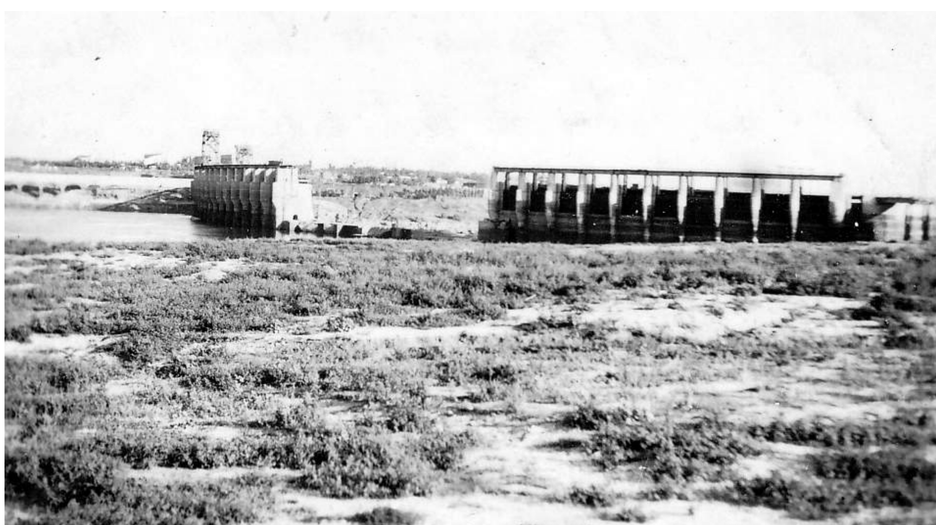
Imaginea nr. 7: carnet de notițe. Imaginea nr. 8: corespondența personală.



Imaginea nr. 9: 10 Mai 1942 Feodosia / Kaffa Ucraina în repaus.



Imaginea nr. 10: 10 Mai 1942 la Feodosia / Kaffa Ucraina în repaus.



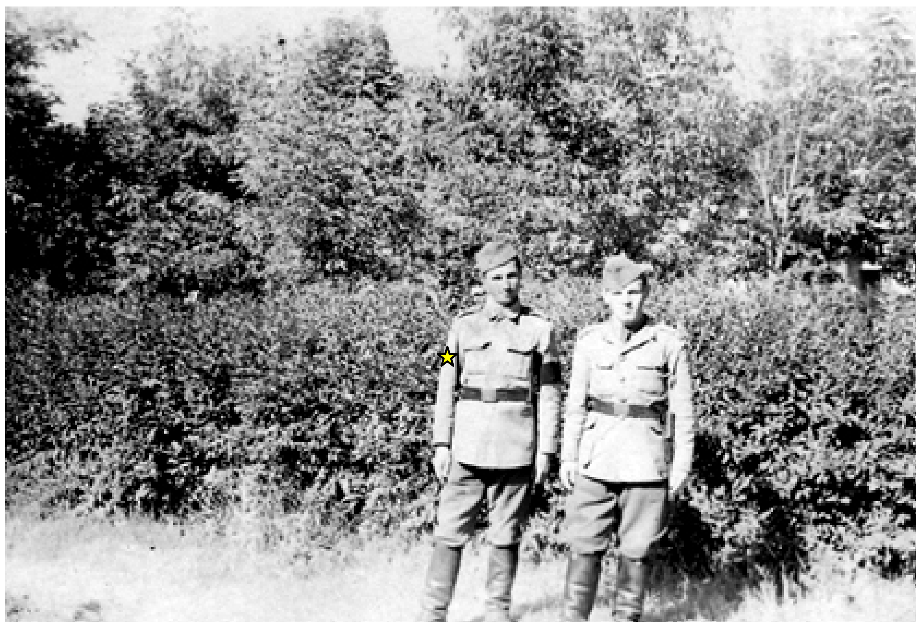
Imaginea nr. 11: 27 Iunie 1942 - Barajul Zaporoje
bombardat de ruși în retragere.



Imaginea nr. 12: 9 Iulie 1942 - Întâlnire cu camarazii, zi de repaus.



Imaginea nr. 13: 9 Iulie 1942 - Întâlnire cu camarazii, zi de repaus.



Imaginea nr.14: 9 Iulie 1942; Întâlnirea cu Mihai, zi de repaus.



Imaginea nr. 15: Mr. Grigore Bolocea la Giorge Afimskaia Krasnodar 02.12.1942.



Imaginea nr. 16: 14.02.1943 Giorge Afimskaia
- Mr. Bolocea şi Pinciuc Gheorghe.



Imaginea nr. 17: Mr. Grigore Bolocea
cu subordonații, înainte de 27.09.1943.



Imaginea nr. 17 bis:13.12.1943-
crucea eroului mr. Gr.Bolocea
în cimitirul Simferopol
din com. Giorge Afimskaja.



Imaginea nr. 18: Severskaia16.02.1943 –
- bombardament rusesc; aviator rus cu picioarele carbonizate.



Imaginea nr. 20: 20.07.1942, la Ginginskaja, întâlnirea cu Mihai, revenit din permisie.

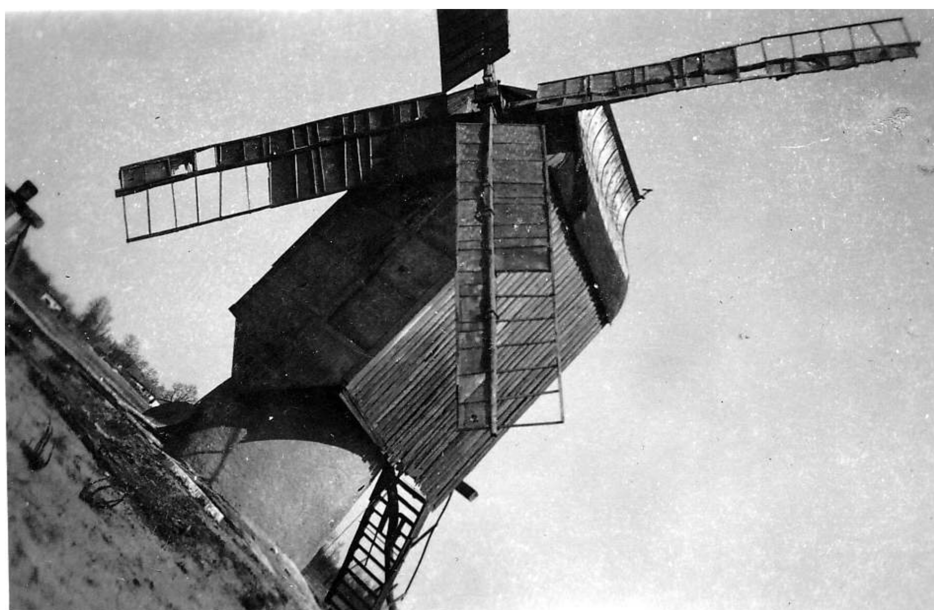

Imaginea nr. 21: 29.07.1943 în Kaucaz, com. Molotov, înainte de atac.



Imaginile nr. 22 şi nr. 23: 03.08.1943, în livadă la Ginginskaja, Caucaz.



Imaginea nr. 24 :12.08.1943, prietenul Mihai din Mânzați, la Gostoigika.



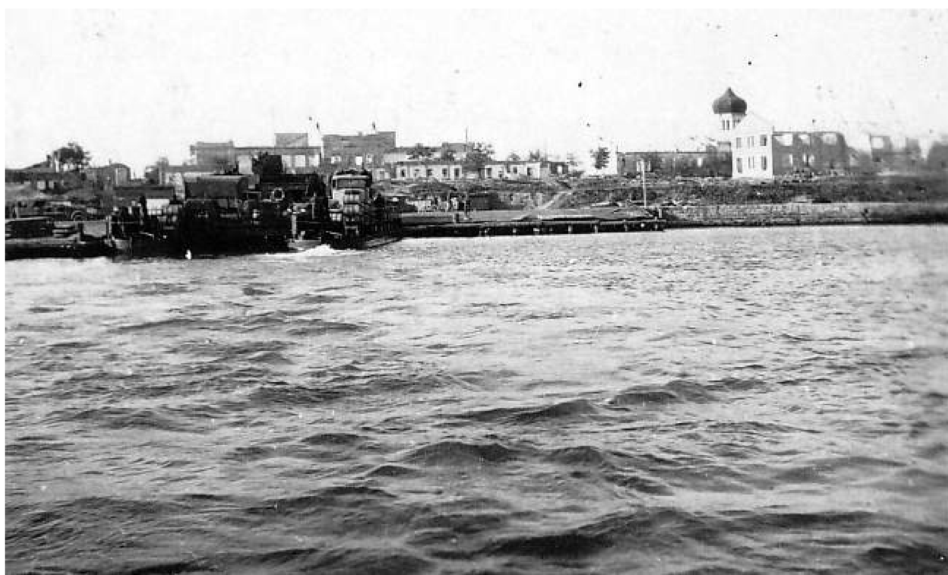
Imaginea nr. 25:18.08.1943, moară de vânt pentru măcinat cereale.



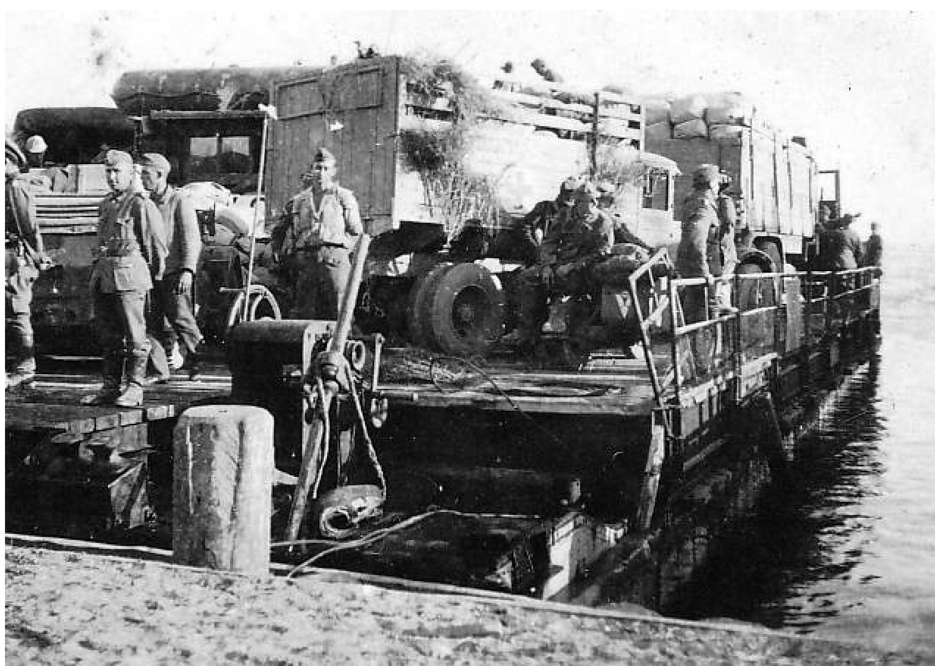
Imaginea nr. 26: 26.08.1943, Patrulare după ocuparea comunei Molotov.



Imaginea nr. 28: 3 Septembrie 1943 - Cimitirul Starielim din Crimeea, cu Eroi din Divizia a 9-a Cavalerie.



Imaginea nr. 29: 28.09.1943, Kerci - ultima retragere din Kaucaz.



Imaginea nr. 30: 27.09.1943 retragerea unității cu bacul pe Marea Neagră.



Imaginea nr. 31: 27.09.1943 - Momentul scufundării unui alt bac românesc.



Imaginea nr. 32:
Bombardamente sovietice în timpul retragerii din Caucaz, 1943.



Imaginea nr. 33/ 05.10.1943,
Episcopia din Feodosia.



Imaginea nr. 27/27.08.1943
în localitatea Molotov.



Imaginea nr. 34: 25.10.1943 la Perțefel în Krimeea.
Compania auto în retragere.



Imaginea nr. 35: 25.10.1943, la Perțefel în Krimeea, repaus în retragere.



Imaginea nr. 38: Nov.1943, Perțefel compania auto în retragere.



Imaginea nr. 36: 25.10.1943, la Perțefel Krimeea, repaus, zi onomastică.



Imaginea nr. 39: Mihai din Mânzați, com. Alexandru Vlahuță.



Imaginea nr. 40: nov 1943, cu prietenul Mihai la Ginginscaia.


Imaginea nr. 41: 1943 cu Mihai şi alt camarad în ținută de iarnă.


Imaginea nr. 44: Nov 1943 imagini de la Yalta lângă Sevstopol.



Imaginea nr. 42: Nov 1943 imagini de la Yalta, lângă Sevstopol.



Imaginea nr. 43: Nov 1943 imagini de la Yalta lângă Sevstopol.


Imaginea nr. 45: Yalta - Palatul Țarului Nicolae de la Livadia.


Imaginea nr. 46: Yalta - Palatul Țarului Nicolae de la Livadia.



Imaginea nr. 47: Yalta - Palatul Țarului Nicolae de la Livadia.



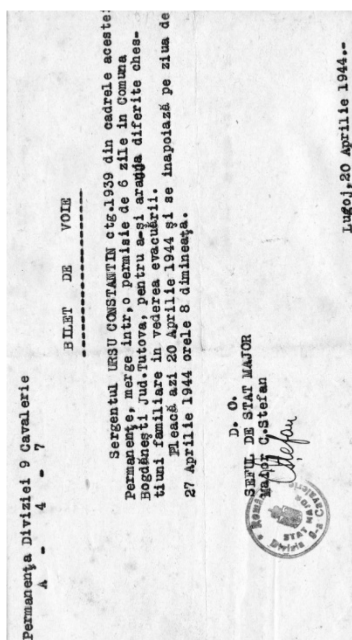
Imaginea nr. 48: Yalta - Palatul Țarului Nicolae de la Livadia.



Imaginea nr. 49: Fnaidorf Crimeea 29.09.1943 – dormitor.



Imaginea nr. 50: Perțefel 03.10.1943, bucătărie turcească.



Permanența Diviziei 9 Cavalerie
A - 4 - 7

BILET DE VOIE

Sergentul URSU CONSTANTIN ctg.1939 din cadrele acestei Permanențe, merge intr,o permisie de 6 zile in Comuna Bogdănești Jud.Tutova, pentru a-și aranja diferite chestiuni familiare in vederea evacuării.
Pleacă azi 20 Aprilie 1944 și se inapoiază pe ziua de 27 Aprilie 1944 orele 8 dimineața.

D. O.
SEFUL DE STAT MAJOR
Maior C.Stefan

Lugoj,20 Aprilie 1944.-



Imaginea nr. 51: 20.04.1944, bilet de voie/permisie.

Imaginea nr. 37/ 25.10.1943 la Perțefel, în timpul serviciului.



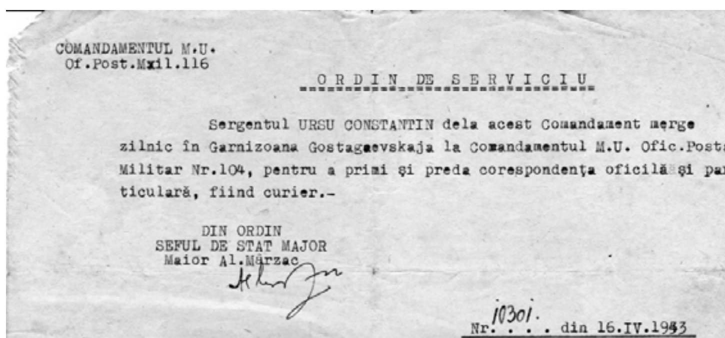
Imaginea nr. 52: 12.08.1944, în Banat cu colegii de la Ginginscaia Kaukaz.




Imaginile nr. 53 şi 54: la Reşița în 15 respectiv 20.08.1944
cu Familia Vida Gheorghe.



Imaginea nr. 55: 17.10.1944 - colectivul şcolii din Szentes-Ungaria.



COMANDAMENTUL M.U.
Of.Post.Mxil.116

O R D I N DE S E R V I C I U

Sergentul URSU CONSTANTIN dela acest Comandament merge zilnic în Garnizoana Gostagaevskaja la Comandamentul M.U. Ofic.Posta Militar Nr.104, pentru a primi şi preda corespondența oficială şi particulară, fiind curier.-

DIN ORDIN
SEFUL DE STAT MAJOR
Maior Al.Mărzac

Nr. 10301. din 16.IV.1943

Imaginea nr. 19: Ordin de serviciu din 16.04.1943.





Imaginea nr. 56: 17.12.1944, tinere din Țegled Ungaria

Imaginea nr.57: 25.12.1944 în com. Topiosule în etapa bătăliei pentru Budapesta.



Imaginea nr. 58: 25.12.1944, depozitele de vin Tisauc Ungaria.



Imaginea nr. 59: 25.12.1944, depozitele de vin Tisauc Ungaria.



Imaginea nr. 60: 14.01.1945 comuna Pecel, Ungaria.

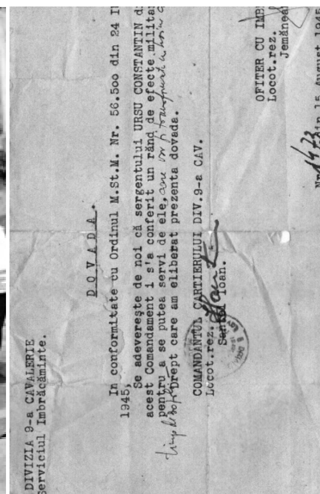


Imaginile nr. 61: fotografie cu familia Malcekova din oraşul Humpoleț-Cehia, în 21.05.1945, de ziua onomastică.



Imaginea nr. 62 din18.05.1944 - primită de la familia Malcekova din Humpoleț-Cehia, de ziua lui de naştere





DIVIZIA 9-a CAVALERIE
Serviciul Imbrăcăminte.

D O V A D A.

In conformitate cu Ordinul M.St.M. Nr. 56.5oo din 24 I
1945,

Se adevereşte de noi că sergentului URSU CONSTANTIN d
acest Comandament i s'a conferit un rând de efecte milita
pentru a se putea servi de ele,
Drept care am eliberat prezenta dovadă.

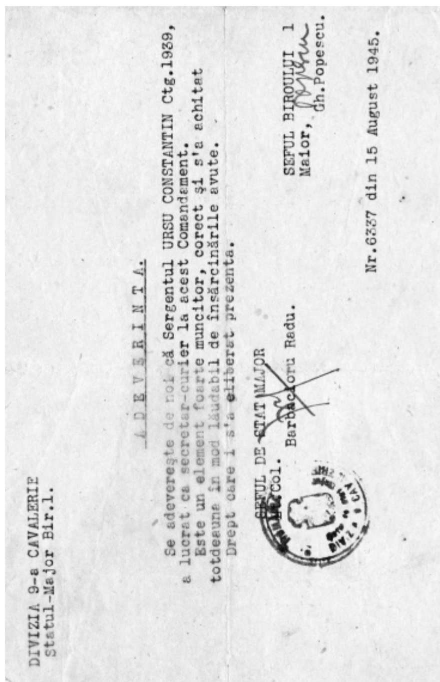
COMANDANTUL CARTIERULUI DIV.9-a CAV.
Locot.rez.
Ioan.

OFITER CU IMB
Locot.rez.
Jemănea

Nr.1473 din 15 August 1945

Imaginea nr. 63: 21.05.1945.
Un pahar de vin cu camarazii,
de ziua onomastică.

Imaginea nr. 64: 15.08.1945
dovadă de primire
a efectelor militare.



DIVIZIA 9-a CAVALERIE
Statul-Major Bir.1.

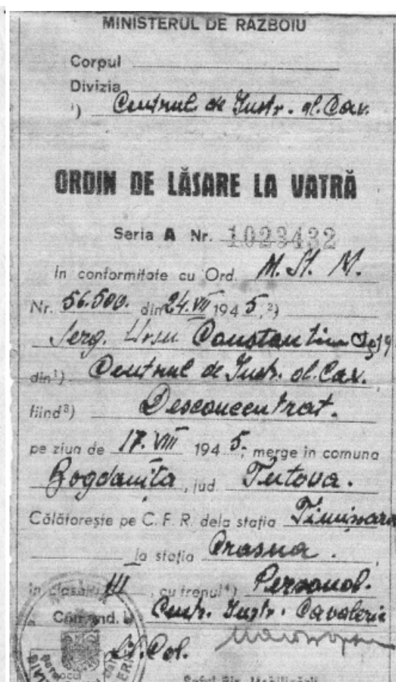
A D E V E R I N T A.

Se adevereşte de noi că Sergentul URSU CONSTANTIN Ctg.1939, a lucrat ca secretar-curier la acest Comandament.
Este un element foarte muncitor, corect şi s'a achitat totdeauna în mod lăudabil de însărcinările avute.
Drept care i s'a eliberat prezenta.

SEFUL DE STAT MAJOR
Lt.Col. Barbacioru Radu.

SEFUL BIROULUI 1
Maior, Gh.Popescu.

Nr.6337 din 15 August 1945.



MINISTERUL DE RAZBOIU

Corpul
Divizia
Centrul de Instr. al Cav.

ORDIN DE LĂSARE LA VATRĂ

Seria A Nr. 1023432

în conformitate cu Ord. M. St. M.
Nr. 56.500 din 24.VIII 1945
Serg. Ursu Constantin Ctg. 193
din Centrul de Instr. al Cav.
fiind Desconcentrat
pe ziua de 17. VIII 1945, merge în comuna Bogdanita, jud. Tutova.
Călătoreşte pe C. F. R. dela staţia Timişoara la staţia Orasna
în clasa III cu trenul Personal.
Comand. Centr. Instr. Cavalerie
Lt. Col.
Şeful Bir. Mobilizări.

Imaginea nr. 70:
Adeverință de apreciere.

Imagine nr. 65:
Ordin de lăsare la vatră.



BREVET PROVIZORIU

IN NUMELE MAJESTĂȚII SALE REGELUI

MIHAI I

și

din ordinul Conducătorului Statului, MAREȘAL ION ANTONESCU,

s'a conferit:

Sergentului URSU CONSTANTIN

din Divizia 9 Cavalerie

Medalia "BARBATIE SI CREDINTA" Cl.II-a cu spade

pentru devotamentul și constiinciozitatea de care a dat dovadă in răsboiul contra Rusiei Sovietice in anul 1943.

ȘEFUL DE STAT MAJOR

Maior

Nr. 10005 din 2 IV 943

C. — M. O. Imprimeria Centrală

Ministerul Apărării Naționale

Brevet

Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul Apărării Naționale adeverim că prin Înaltul decret No 3323 din 23 Dec.1943. Majestatea Sa Regele a binevoit a conferi medalia pentru „Bărbăție și Credință" cu spade clasa II-a

Sergentului URSU CONSTANTIN

dela Divizia 9 Cavalerie, pentru devotamentul și priceperea arătată în răsboiul contra Rusiei Sovietice.-

Ministrul Apărării Naționale

GENERAL

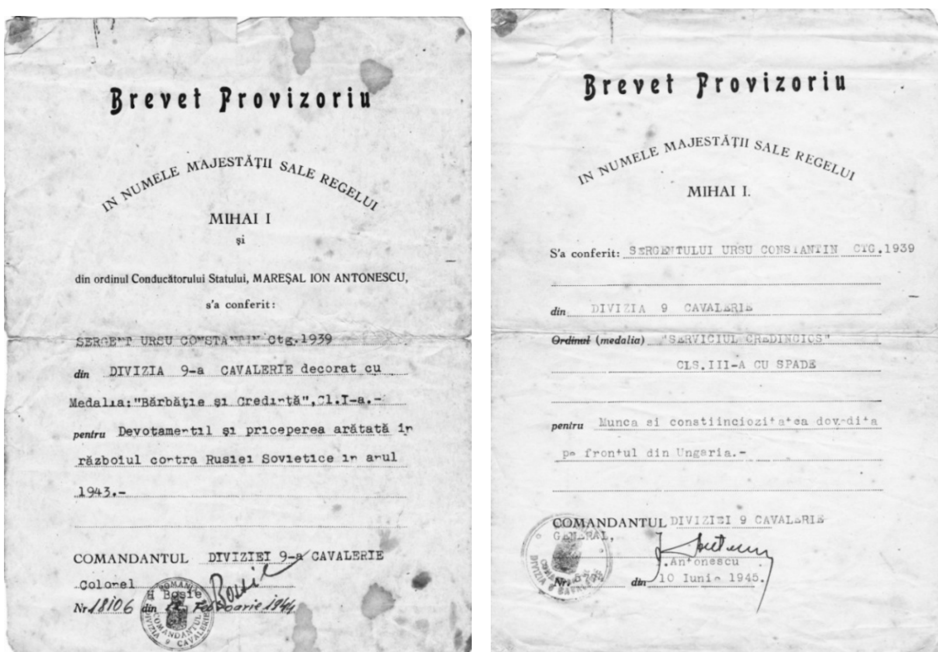
Directorul Personalului

Colonel

No 215.946

anul 1943 luna Dec. ziua 23

Imaginea nr. 66: Decorații şi Medalii.



Brevet Provizoriu

IN NUMELE MAJESTĂȚII SALE REGELUI

MIHAI I

și

din ordinul Conducătorului Statului, MAREȘAL ION ANTONESCU,

s'a conferit:

SERGENT URSU CONSTANTIN Ctg.1939

din DIVIZIA 9-a CAVALERIE decorat cu Medalia:"Bărbăție și Credință",Cl.I-a.-

pentru Devotamentul și priceperea arătată în războiul contra Rusiei Sovietice în anul 1943.-

COMANDANTUL DIVIZIEI 9-a CAVALERIE

Colonel

Nr. 18106 din Februarie 1944

Brevet Provizoriu

IN NUMELE MAJESTĂȚII SALE REGELUI

MIHAI I.

S'a conferit: SERGENTULUI URSU CONSTANTIN CTG.1939

din DIVIZIA 9 CAVALERIA

~~Ordinul~~ (medalia) "SERVICIUL CREDINCIOS" CLS.III-A CU SPADE

pentru Munca si constiinciozitatea dovedita pe frontul din Ungaria.-

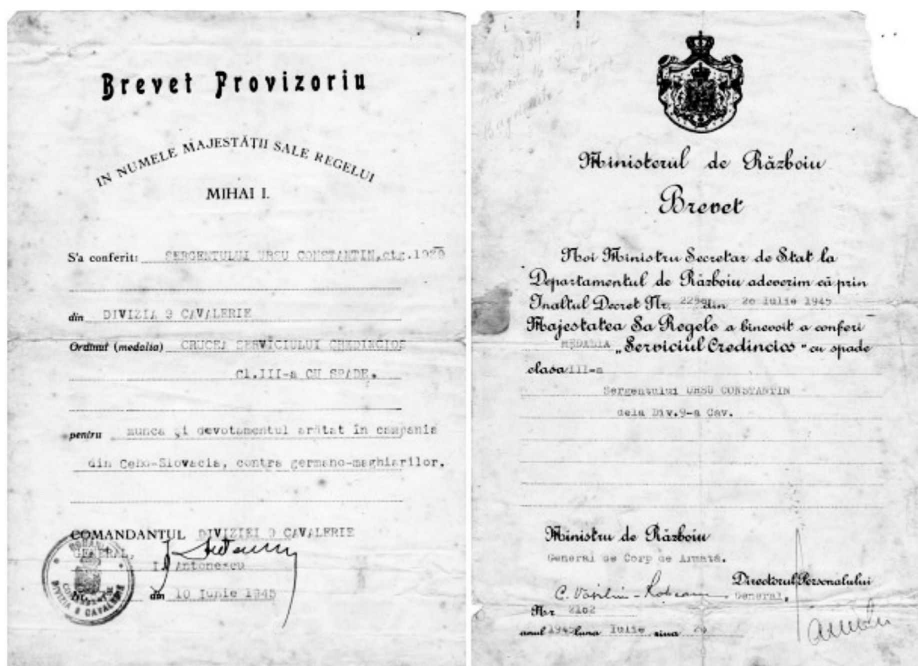
COMANDANTUL DIVIZIEI 9 CAVALERIA

GENERAL,

I. Antonescu

din 10 Iunie 1945.

Imaginea nr. 67: Decorații şi Medalii.



Brevet Provizoriu

IN NUMELE MAJESTĂȚII SALE REGELUI

MIHAI I.

S'a conferit: SERGENTULUI URSU CONSTANTIN, clg. 1925

din DIVIZIA 9 CAVALERIE

Ordinul (medalia) CRUCEA SERVICIULUI CREDINCIOS Cl. III-a CU SPADE.

pentru munca și devotamentul arătat în campania din Ceho-Slovacia, contra germano-maghiarilor.

COMANDANTUL DIVIZIEI 9 CAVALERIE
GENERAL,
I. Antonescu
din 10 Iunie 1945

Ministerul de Războiu

Brevet

Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Războiu adeverim că prin Inaltul Decret Nr. 2256 din 20 Iulie 1945 Majestatea Sa Regele a binevoit a conferi MEDALIA „Serviciul Credincios" cu spade clasa III-a Sergentului URSU CONSTANTIN dela Div. 9-a Cav.

Ministru de Războiu
General de Corp de Armată.
C. Vasiliu-Rășcanu

Directorul Personalului
General,

Nr. 2162
anul 1945 luna Iulie ziua 29

Imaginea nr. 68: Decorații şi Medalii.



„ЗА ПОБЕДУ НАД ГЕРМАНИЕЙ
В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ
1941—1945 гг."

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА УЧАСТИЕ В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ

Сержант
Урсу Николай
Константин

УКАЗОМ ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР от 9 мая 1945 года НАГРАЖДЕН МЕДАЛЬЮ

„ЗА ПОБЕДУ НАД ГЕРМАНИЕЙ В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ 1941—1945 гг."

От имени ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО СОВЕТА СССР медаль вручена

9 мая 6 г.

Зам. председателя СКК в Румын
(должность, воинское звание и подпись лица,
М. П. Генерал-полковник
вручившего медаль)

Imaginea nr. 69: Decorații şi Medalii.



Rănițiii din luptele de la Odesa 28.09.1941, R. 25 Roșiori I. Vaslui
în tratament la Spitalul Militar din Ploieşti,
în centru Dumitru Juverdeanu din Tunseşti com. Bogdănița jud. Vaslui.



Episcopia din Feodosia 05.10.1943.



Mormântul plutonierului adjutant Constantin Ursu
în cimitirul bisericii din satul Bogdănița.



Mormântul părinților plutonierului adjutant Constantin Ursu,
Neculai Ursu şi Soltana Ursu în cimitirul bisericii din satul Bogdănița.



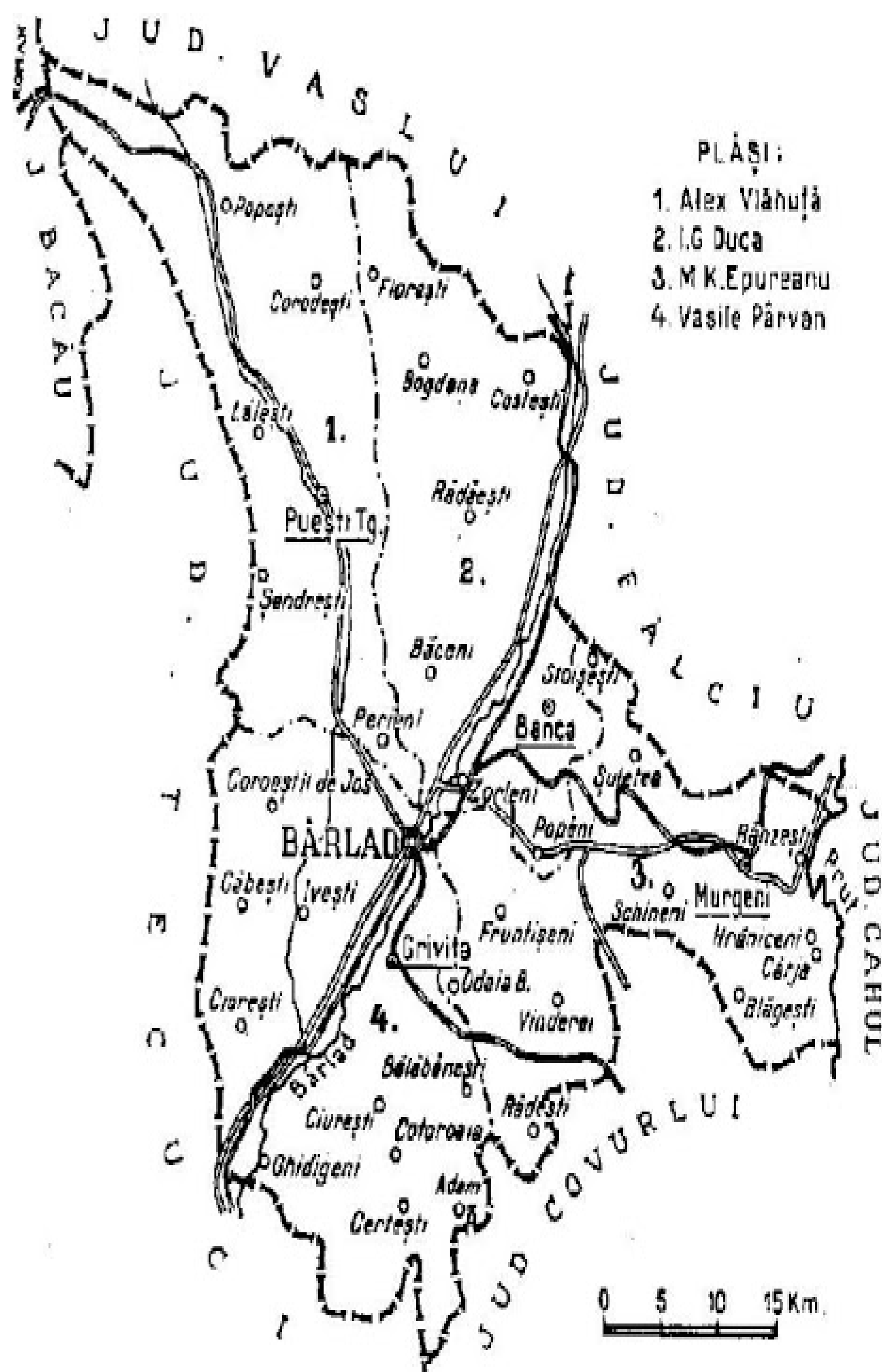


Constantin Țurcanu - 01.03.1854-15.11.1932 - Eroul numit Peneş Curcanu de Vasile Alecsandri Veteran în: Războiul de Independență 1877-1878, al II-lea Război Balcanic 1913, Primul Război Mondial 1916-1918 şi Campania din Ungaria 1919.





Alexandru Ioan Cuza,
născut la 20 Martie 1820 în Bârlad, decedat la 15 mai 1873 la Heidelberg.
Primul domnitor al Principatelor Unite şi al Statului Național România
erou politic, constructor de stat şi erou militar (strategic);
a înființat Armata Națională pe care a amplast-o la Floreşti, Prahova
pentru a contracara intenționata ocupație austriacă.



Harta județului Tutova înaintea includerii în componența județului Vaslui.

Anexa 2
Scurt istoric al comunei Bogdănița

Comuna Bogdănița, baștina sergentului C-tin Ursu (tatăl co-autorului ing. Neculai Ursu) ale cărui amintiri de pe front sunt prezentate în capitolul anterior, a dat de asemenea numeroase jertfe de sânge în războaiele românilor.

Comuna Bogdănița este situată în centrul județului Vaslui în zona dealurilor Tutovei, prezentând un relief deluros, cu altitudini maxime de 300 m şi porțiuni de şes de-a lungul râului Bogdana, care o străbate. Ea are o suprafață de 4864 ha şi se compune din satele: Cepeşti, Cernați, Rădăeşti, Bârjoveni, Coroieşti, Carțibaşi, Tunseşti, Schit şi Bogdănița. Se învecinează cu comunele: la nord Bogdana, la est Bogdăneşti, la sud Băcani şi la vest Alexandru Vlahuță.

Neavând timpul necesar de a întocmi o monografie mai amănunțită, mă opresc la câteva paragrafe extrase din „Istoria Comunei Bogdana" scrisă şi editata la Barlad în 1906 de Preotul Ioan Antonovici, unde am găsit multe referiri la satele şi comunele vecine: Bogdănița, Buda (Alexandru Vlahuță), Floreşti, Lipovăț, Orgoeşti, Vlădeşti, Radăieşti, Băcăni, Laza, Muntenii de jos, etc. Aici este descris „drumul mare",„drumul poştelor"sau „drumul lui Ştefan Vodă" care făcea legătura:„Bârlad, Drujeşti, cotul Smarandii, Băcanii, Rădăeştii, Corueştii, Tunsăştii, Coama Porcului(Schinarea Porcului), Horgeştii, Zvâşteleştii sau Bogdana, acesta se pogora de pe Coama Porcului prin pădurea Chițocului şi eşia la podul Harapului şi de aici mergea spre Vaslui sau în spre Iaşi pe drumul (vechiu) pe la Bordea (nota de sub doc.XLIII, pag.66). Despre vechimea drumului de pe acest deal ni putem încredința mai întâi dintr'un Act de intăritură dela Dabija vodă, din anul 1662 (doc. CCIX pag. 348) unde i se zice *traşt* (tract, drum mare); apoi din hotarnica din 1741 (XLIII, 66), şi din cea a Sucevenilor din 1766 (Doc. LX p.92) cum şi din altă mărturie hotarnică din 1822 (CLV 254), în care de asemine se numeşte *drumul cel mare*. In cât priveşte că pe Coama Porcului au umblat şi *poştele* ni încredințează o scrisoare, din anul 1800 (Doc.CCXLVIII p. 392), cum şi o hotarnică din anul 1817 (Doc. CXXXIX pag. 220)". „Aşa că cei ce treceau de la Bârlad la Vaslui sau Iaşi, mai ales când în Moldova nu va fi fost linişte, erau mai în siguranță pe aici decât prin lungul şes şi deasa luncă a râului Bârlad". Tot aici mai sunt descrise:

"Uricul dela Alexandrel Vodă, din an.1453 Iunie 2 (I,3), prin care uric satul Horgeşti de pe pârâul Bogdana este dăruit slugilor sale, Sima Tunsul, Baloş Horgescu, Ştefan Tunsul şi Ioan Horgescu, pentru slujba cea cu dreptate şi credință ce i-au făcut. Tot prin acel uric li se intăreşte şi cumpărătura satului său moşiei Tunsăştii, ce era în hotar cu Horgeştii. Satul Horgeşti, locuit şi stăpânit de urmaşii bătrânilor amintiți, a existat până pe la anul 1650"

" A scris Oanță în Huşi la anul 7026 (1518) luna Ghenar 28 zile. *Petru Voevod (Rareş) întăreşte stăpînirea lui Stanciul şi fraților acestuia, Lazăr şi Gavril, şi surorei lor, Ilca, asupra satului Tunsăşti, cumpărat de tatăl lor Ion Tunsul dela Ilga, cu 300 zloți tătărăşti, -probând cu marturi înaintea Măriei Sale că dresele şi privilegiile ce le-a fi avut tatăl lor, dela Ştefan cel Mare, le-au pierdut când au ars tot satul."*

„*Pârâul Vladnicul*, izvorăşte de pe podişul Sucevenilor şi, curge spre sud şi, după ce intră pe teritoriul com. Bogdănița şi, drept cătunul Coroeştii, se varsă în pârâul Bogdana."

"Întracest codru drept fundul Bogdăniții este o poiană ce să numeşte Vladnic care dederă seama Boleştii, că este făcută de moşii lor din codru, şi au avut iaz în pârău acei poieni nau treabă ați răzăşi întracea poiană şi fiindu Andreiu Bole slugă vechiu de casă d-sa le şi avîndu Andreiu Bole un fecior anume, Toader Bole sluga la d-lui Vornic şi cununândul d-lui au făcut milă cu dânsul şi iau dat moşie şi poiana ce era zălogită."Vâlceaua Vladnicului (Vlamnicului) între dealul Sucevenilor şi Orgoeştilor, Insemnată prin fânul său foarte bun. "*Iazul din poeana Vladnicului,* făcut pe pârâul Vladnicului de Neculai şi Grigori Bole, dupa cum se vede din mărturia ce le-o dau unii răzăşi şi lăutăraşi, în anul 1659 Maiu 28 (CLXXIII, 276). De iazul acesta se aminteşte şi în hotărnicia moşiei Sucevenilor, din an. 1766, ast-feliu: Şi întra'acest codru drept fundul Bogdăniței este o poiană ce se numeşte Vladnic care dederă samă Boleştii, că este făcută de moşii lor din codru, şi au avut iaz în pârâul acelei poieni.(LX,93), dar care pe la anul 1766 nu mai era; Pascal Gane Vornicul de poarta îl însamnă însă pe închipuirea de hartă ce face în an 1817 când a măsurat moşia Sucevenilor (CXXXIX,221). N'a avut moară, a fost destinat numai pentru cultura peştilor şi acest iaz numit de unii şi lac, nu mai este de pe la 1860"

"Biserica cea vechiă din Cârțibaşi a fost făcută de preotul Ştefan Bostaca în an 1753 şi sfințită de Protopopul Manole, după cum se vede din Pomelnicul răspectiv (CCXVII, 258)." "Aceasta a fost înlocuită cu o alta numai din lemn durată, cum se vede şi azi, încă din an 1833, de Spătarul, pe atunci paharnicul, Gheorghe Oprişan (Notele de sub CLXXX, 291-292, şi în însemnările Izvodului de cheltuieli de pe pag.295 sus). În biserica de azi din Carțibaşi se află 2 icoane rămase de la fosta biserică a preotului Bostaca, anume: Maica Domnului şi Sf. Neculai, acest din urmă a fost oprit desigur pentru că la Similişoara era să se pună alt hram; ambele icoane se văd a fi făcute de aceeaşi mână şi sunt în genul catapetezmei. Pe icoana Maicei Domnului se află urmatoarea însemnare: "Nazarie Monahie ctitoră:1810:Fevruarie:15: Dumitrache Popescu Zugrav". "De urmează că Dima Zugravu a făcut în anularătat numai icoanele de pe cele două uşi ale catapetezmei, iar Dumitrache Popescu a pictat din nou catapetezma în 1810, când probabil că i s'a făcut bisericii acele a preotului Bostaca şi oare-cari reparațiuni. Oprişan însă a dătmat'o şi a făcut o alta numai de lemn durată, cum se vede şi azi,-de sigur mai spațioasă şi mai frumoasă decat cea dintăi."

"Biserica Schimbarea la față din cătunul Similişoara, făcută din paiante şi vălătuci şi acoperită cu şindrilă, între anii 1841-1845, de Spătarul Gheorghie Oprişan, diaconul Ion Armeni şi mai mulți răzăşi din Bogdana. O parte din lemnul utilizat la această biserică, precum şi catapeteazma, un antimins vechiu de matasă (dela Mitropolitul Gavriil), cărțile şi un epitaf, au fost aduse dela biserica vechia din Cârțibaşi, desființată şi înlocuită cu o alta incă din an 1833". "Uşile laterale de la catapetezma biser. din Similişoara au ca dată 7278 (1770) şi sunt pictate de Dima Zugravul; catapiteazma nu are dată, dar se spune că a fost pictată de un Dumitrache Popescu din Costeşti."Pictura catapetezmei, a uşilor dela ea şi a mai multor icoane din biserică e în genul bizantin şi-i superioară cu mult celei a bisericei Treierarhi din Bogdana"

"În 1864, înființându-se comunele rurale, com. Bogdana a făcurt parte din plasa Simila, a cărei suprefectură îşi avea reşedința în Bogdănița; dela 1881-

1903, din pl. Târgu-Simila, cu reşedința în Murgeni şi apoi în Zorleni; iar dela 1903 şi până astăzi, Bogdana, e numărată între comunele din plasa Bogdănița."

"Prin legea comunală din1864, Primarul a fost însărcinat cu priveghrerea politiei, menținerea ordinei publice şi luarea tuturor măsurilor privitoare la buna stare şi liniştea locuitorilor comunei. Instanța imediat superioară primarului, în materie judeciare, a fost judecătoria plăşei Simila. Această judecătorie până la noua organizare din 1879, şi-a avut reşedința în satul Bogdănița."

" Pe la an 1850 au venit alți țigani numiți de oameni *ursari,* care s-au aşezat pe dealul Taberii, pe moşia lui Ioan Buța, ocupandu-se cu ferăria şi peptănăria. Unii din ei erau lăutari. Aşa zişii ursari, in 1875, s'au strămutat la Tunsăşti (com Bogdănița) pe moşia d-lui Iancu Constandachi."

"Satul Sucevenii s'a reîntemeet după anul 1812, de către Ioan Arghiropol, rus de neam, care se făcuse proprietar a 1213 stânjini în Suceveni, prin căsătoria sa cu Catinca, fata căminarului Iordachi Miclescu, din Corlăteşti, în anul 1810 (CXVI, 184) ...Dânsul şi-a mai mărit apoi moşia prin mai multe silnice cumpărături dela o parte din răzăşii de Bogdana şi dela cei de Bogdănița, cari aveau părți de moşie în şuceveni"

"Se spune că Iordachi Miclescu, făcându-şi biserică de zid frumoasă în ograda curților sale, la Corlăteşti, care se vede şi astăzi pustie în mijlocul câmpului, a voit să strice biserica cea de lemn a răzăşilor, spre a pute astfel da icoanele şi catapeteazma ginerelui său din Suceveni. Răzăşii au simțit şi s'au înțeles cu preotul Panaite Cucu din Vlădeşti, şi într'o seară, pe când acesta ținea de vorbă pe boer în casă, oamenii au stricat biserica, care era de lemn durată şi luând tot lemnul cu toate icoanele şi odoarele din launtru, le-au strămutat în acea noapte la Vlădeşti pe moşi lui Jora, unde se aflǎ şi astăzi. Poate din această pricină şi paroşnicul Ioan Arghiropol a încetat cu facerea bisericii din Suceveni."

"Căpitanul Vasile Buşilă, încă in anul 1793, cumpărase cu sultan-inezat dela Vornicul Constantin Păladi, când acesta s'a dus în Rusia,-toate părțile de moşie ce le avea în Suceveni, Vişteleşti, Şărbăneşti, Negrileşti, Horgeşti, Băloşeşti, etc. Tot atunci (1973 Martie 3), C. Păladi a dăruit lui Buşilă 100 stânjeni de moşie, din Tunsăşti,-pentru credința cu care l'a servit pe dânsul si pe tată-său (după cum se vede într'un act scris şi semnat de boer, şi întărit de consulatul Rusesc din Iaşi).-Şi apoi, nu mai târziu, ci chiar din acel an, a început şi Buşilă să vândă acele moşii, una după alta, pe la neamurile răzăşilor dela cari erau deja de mult înstrăinate,-afară de partea de moşie din Suceveni, pe care a vândut-o Caminarului Iordachi Milescu."

Schitul Bogdănița-Prima Biserică cu hramul Sf. Nicolae a fost construită de frații Teodor şi Ioniță Bolea, feciorii lui Andrei Bolea în anul 1784, şi înzestrată cu moşie de răzăşii din Coroieşti, Vladeşti şi Bogdănița. Biserica a fost zidită în 1844-1847 din piatra si cărămidă fiind sfințită la 8 noiembrie 1847, dar a fost distrusă de un foc la 20 ianuarie 1920, rămanand numai pereții. Reconstrucția a durat 11 ani şi a fost redeschisă la 2 iunie 1940 de protopopul Ştefan Vasilescu si preot paroh Andrei Giurcanu. Cutremurul din 1940 a provocat mari stricăciuni la turla si pereții bisericii, care a ramas în paragină. In 2003 părintele Antonie, venit din Suceava, a început construirea noului lacaş, care a fost terminat şi sfințit de Părintele Episcop Ignatie-Episcopul Huşilor-în ziua de 27 iulie 2019.

Familii din Satul Bogdănița, în a doua jumătate a secolului al XX lea

Familia Ursu este desprinsă din familia **Bolia-Bolea,** legenda spune că unul din copii lui Bolea s-a rătăcit, câteva zile prin pădurea Ursolea de la marginea satului, când a revenit în sat, pentru faptul că era şi bine dezvoltat fizic, i s-a spus Ursu lui Bolia-din actele de mai jos, acesta ar putea fi *Vasile Ursu Bolia*.

La Colecția de stare civilă: Arhivele Nationale Româneşti din Vaslui, la Comuna Bogdănița am găsit şi urmatoarele înregistrări: **Vasile Ursu Bolia n.1796,** căsătorit cu *Ruxandra Bolea,d.1862*; **Constantin V. Ursu n.1821** căsătorit cu *Casandra Ursu*; **Ianu V. Ursu** născut în **1822**, căsătorit cu Elena Vrânceanu; **Ianu Ursu**, n.1841; **Vasile Ursu** n.1849, căsătorit cu Eleonora Copşa, n.1862; **Ion Ursu** n.1849; **Enache Ursu n.** 1849; **Gheorghi Ursu** n. 1852; **Petrache Bolia** n.1852; **Ion Ursu** n.1854

Din aceste acte am putut determina anul naşterii şi starea civilă:

"1882 Ianuarie 24 / *Actu de căsătorie a Domnului* ***Petrache Bolia*** *în vârstă de 30 de ani, născut şi domiciliat în Com. Bogdănița, fiul major al* Domnului Bolia *în etate de 86 ani şi Ruxanda Ursu Bolia, încetata din viață la 1862 în comuna Bogdănița, cu Domnişoara Tudora N. Luca de 24 ani din com. Ibăneşti, fica lui Neculaiu Luca, decedat şi Casandra Luca, lipsă; tutore Gheorghi T. Boghiu. Semneaza: Petrache Bolia, Tudora N. Luca-soți;* Vasile Ursu Bolia*, tată mire; martori: Ianu Spătaru, Vasile Răuțanu, Vasile Mocanu, Chiriacu Munteanu şi Vasile Onuțu, 45ani, Oficiu Stării Civile*"., **Constantin V. Ursu n.1821 şi Vasile C. Ursu n.1849** aşa cum rezultă din actul de căsătorie: „*Poz. 71, Dosar 1879, actul 6, volumul II /"***1879 Octombrie 28**. *Actu de căsătorie a Domnului Vasile Ursu în vârstă de 30 de ani, născut şi domiciliat în Com. Bogdănița, fiul lui Constantin Ursu în vârsta de 58 ani şi Casandra Ursu decedată, se căsătoreşte cu Eleonora Copşa de 17 ani născută în comuna Mihăileni Jud. Dorohoi, domiciliată în Bârlad, fica lui Alecu Copşa, decedat şi Tudora Copşa de 40 ani. Martori de căsătorie: Vasile Ivanoviciu, Grigore Bolia, Petrache Bolia, Grigori I. Parfeni şi Primar Vasile Onuțu*". **Ianu Ursu** n. 1822 conform "*Act căsătorie/***1882 Ianuarie 24** *a lui Neculai Spătaru de 32 ani, fiul lui Vasile Spătaru de 70 ani şi Marghioala Spătaru decedată, cu Sofia Vrânceanu de 22 ani, fica lui Ianu Ursu de 60 ani şi Elena Vrânceanu.* **Enache Ursu n.** 1849 şi **Gheorghi Ursu** n. 1852, conform "*Act căsătorie/***1887 Februarie 1** *a Domnului Petrachi Butnaru de 23 ani cu Rucsandra Focşa din Unțeşti, fiul lui Ion Butnaru şi Maria Butnaru, martori:.* ***Enache Ursu de 38 ani si Gheorghi Ursu de 35 ani*** *"fruntaşii satului de profesie cultivatori".* **Ianu Ursu** n.1841 conform *"Act căsătorie/***1889 Februarie 15** *a Domnului Mihai Parfeni de 40 ani din Tunseşti cu Ileana Burduja de 35 ani din Tunseşti, Martori:şi Ianu Ursu în etate de 48 ani".* **Ion Ursu n. 1849** conform: „*Act căsătorie/***1889 Februarie 11** *a Domnului Gheorghe Butnaru de 22 ani din Tunseşti cu Elena Gheorghiu de 15 ani, martori: şi Ion Ursu în etate de 40 ani".* **Ion Ursu** n. 1854 conform: „ *Act căsătorie/***1889 Februarie 9** *a Domnului Ianu Ştef Parfeni de 50 ani,fiul lui Ştefănaci Parfeni unde semnează ca martor şi Ion Ursu, în etate de 35 ani „*

1.A. URSU Enache n.1849; copii: **Neculai**, n. 1891,d. 1943; **Mihalache** n.1893; **Tinca** căsătorită cu Ion Răşcanu; **Ileana** (Marița) căsătorită cu Iorgu Bolea; **Amuzeta** căsătorită cu Ion Galer.

1.A.1. Ursu E. Neculai n.1891, d.1943 (agent sanitar Plasa Unțeşti) căsătorit cu **Soltana Modiga** n. 1897, d.1982 din **Coroieşti,** copiii: Ursu N. **Constantin**, **Maria N. Galer**, **Iliana N. Juverdeanu**, **Gheorghe** N **Ursu; Georgeta N. Poede**; Milică şi Tinca morți de tineri. ***1.A.1.a. Ursu N.Constantin,*** n. 16.05.1917, d. 05.05.1999, **Plt.Adj**, cultivator, căsătorit cu **Elena Munteanu** n.22.08.1928, d.2015, croitoreasă, fata lui **Gheorghe Munteanu** şi ***Maria Cehan*** în Bogdănița, copii: Ing. **Neculai C.Ursu**, *Ing. Şef Energetic la Lukoil,* n.19.01.1950, căsătorit in Ploieşti cu Ing. Georgeta Ionescu, din Cisnadie; copii: **Ec. Iulian-Nicolae** n.09.04.1975, căsătorit cu Ec.Tănase Florina-Caliopi, în Ploieşti, Copii: Ursu AnaMaria, n. 05.11.2007 şi Ursu Matei-Nicolae, n. 07.09.2009; **IT Cristian-Costin** 20.06.1977, căsătorit în Ploieşti cu Prof. Oancea Roxana Alice, din Breaza- Fagăraş, copii: Ursu Vlad-Cristian, n.14.08.2009 şi Ursu Paul, n.09.09.2012; Ing. **Niculina** Ursu *Ing Şef la S.C. Dorobanțu S.A.* Ploieşti, n.1953.11.30, căsătorită în Ploieşti cu Ing. Cezar Ioan Dragomir, n. 17.06.1951, copii: Ing.Dragomir **Irina-Mihaiela** n.04.05.1983, căsătorită cu Ing. Dan Voinea în Iaşi, copii: Laura n. 01.01.2016; Arh. Dragomir **Silvia-Andreea**, n. 01.03.1985, căsătorită cu Arh. Savu Ionuț, în Danemarca; Ing. **Constantin C. Ursu,** *Director Mecanic la Pleaşa*, n. 01.06.1957, căsătorit în Ploieşti cu Ing. Daniela Marinică, copii: Ursu Alexandru-Constantin, n. 04.05.1985, Academia de politie Bucuresti, căsătorit cu Prof. Daniela Elena Chivu din Ploieşti; Ursu Dragos-Daniel, n. 08.06.1986 Of.Pompier, căsătorit în Bucureşti cu Lict. Cătălina din Botoşani, copii: Daria Elena. ***1.A.1.b. Maria N.*** *Ursu* n. 15.10.1920 căsătorită la Orgoieşti cu **Gheorghe Galer**; copii: Lenuța, Dumitru, Vasile, Georgeta.***1.A.1.c. Ileana N.*** *Ursu* n. 19.06.1922, căsătorită la Tunseşti cu **Dumitru Juverdeanu**, copii: Veronica, Violeta, Cezarina, Felicia, Dumitru. ***1.A.1.d. Gheorghe N Ursu***, *Agronom la Raionul Barlad,* n. 18.07.1924, căsătorit la Bârlad cu Iliana Hurubaş n.1931.05.16, com Râpile, Tg. Ocna Bacău; copii: Marian Ursu, înfiat dela sora ara soției, Dumitrescu Mioara, din Ploieşti. S-a ocupat de educația nepoților: Neculai şi Niculina Ursu, Constantin şi Genovica Poede. ***1.A.1.e. Georgeta*** Ursu**, n. 12.10.1932,** căsătorită la Pârveşti cu **Poede Toader (Rița)** copii: Constantin necăsătorit la Bogdănița şi Genovica căsătorită cu Arion la Barlad 2 copii. ***1.A.1.f. g. Mihai*** *d.28.03.1946 şi* ***Tinca*** *Ursu*, morți tineri.

1.A.2. URSU E. Mihalache n. căsătorit cu **Safta** Juverdeanu Lazăr; copii: **1.A.2.a. Elvira M.** Ursu, căsătorită cu **Fotache Alexiu** copilu**l Măriuței,** fata lui **Alecu B**olea.; **1.A.2.b. Victor M. Ursu n.** *caporal mort pe front in Rusia,* **1.A.2.c. Vintilă M. Ursu**, căsătorit cu **Maricica** din Bogdăneşti; copii: Sing. **Violeta** Ursu căsătorită la Bacău cu Sing. **Nadă** Dumitru copii: Ştefan şi Gabriela; **Atena** Ursu căsătorită în Bucureşti cu Celu Sever-Marcel **Galer,** 2 copii; **1.A.2.d. Virgilă Ursu n.** căsătorit cu **Ileana Cucu** din Hupca, copii: **Dorina** Ursu n. căsătorită cu **Maftei Vasile** la Iaşi, copii: Monalisa şi Alina; **Carmen** Ursu n. căsătorită cu **Buştiuc Dan** la Iaşi, copii: Denisa si Florin; **Jurist Virgilica Ursu**; n., căsătorit cu **Angela Costin** din Tunseşti (Costin Ion şi Aneta Pruteanu din Suceveni), copii: Dragoş; Anca şi Ştefan; **1.A.2.e. Filareta** Ursu**;** căsătorită la Bogdăneşti cu **Săvinescu**; Copii: Constantin, Coca, Cezarina şi Gicuța. **1.A.3. TINCA E.** Ursu, căsătorită cu **Ion Răşcanu** la Orgoeşti **-** var cu Gh. Răşcanu căsătorit cu Tinca Munteanu-sora lui Gh. Munteanu; copii:

,**Mitica** Răşcanu , căsătorit la Deleni; **Vasile** Răşcanu căsătorit la Orgoieşti, copii: Ion; Veronica; Vasile.**1.A.4. ILEANA E.** Ursu, căsătorită cu **Bolea Iorgu (**casa era unde este Vasile-Sâlică Galer**)**, copii: **Ion Bolea**, **Traian Bolea**, **Costache Bolea**, **Lucreția Bolea-** Ibănescu. **1.A.5. Amuzeta Ursu** căsătorită cu **Ion Galer** din Bogdănița; Copii: Costică, Giță, Marița cu **Culiță Răşcanu**, Soltana cu **Bădărău. 1.B. Ion Ursu n.1854** căsătorit a avut casa lîngă Vasile Bolea dela fîntînă; copii: *1.**B.1 Valența Ursu*** căsătorită cu **Bogescu** Vasile: Copii: Lucreția Galer şi Maricica Vasluianu; Valența a murit si Bogescu s-a recăsătorit cu Maricica Negoița din Bogdăneşti şi s-a mutat la Cârțibaşi, a mai avut 2 fete: Cici măritată cu Dodoi la Cârțibaşi şi Aurica maritata cu Scânteie la Ulea*.* ***1.B.2. Marița*** Ursu, n. d. căsătorită cu **Ghiță Botez în Bogdanita**, copii: Mitică, Gică, Aurica Lăcătuşu, Maricica.; ***1.B.3. Ghiță Ursu*** căsătorit la Bogdăneşti copiii: **Ion** căsătorit cu Ortanța Vrânceanu fata lui Toader Vrânceanu şi Amuzica; ***1.B.4. Pachița Ursu,*** căsătorită cu **Rebegea Neculai** la Ulea,copii: 2.; ***1.B.5. Aglaia Ursu*** căsătorită la Cepeşti cu Găină Vasile, copii: **Mina** soția lui Pompilaş; **1.B.6. Ileana Ursu** căsătorită cu **Mihai Țurcanu** în **Bogdanita**, copii. fără. **1.C. Vasile C. Ursu n.1849** căsătorit, **c**opii: **Grigore Ursu** poreclit Padureț căsătorit cu Ileana, casa unde era Ventilă Ursu a trăit în Bucureşti; **Safta Ursu** la **Căpuşneni**; Ursu căsătorită la **Brăila cu Andrei Rămăşcanu. 1.D. Gheorghe Ursu** n. 1852**;**

2. Familia MODIGA Milea n.1859**,** căsătorit **Ilinca** n.1866, din Coroieşti copii: Vasile; Anica; Ion; Soltana **2.A. Modiga Vasile** căsătorit cu **Elena Pădure din Barlad**; copii:***2.A.1. Modiga Dumitru,*** căsătorit cu Elena Parfene, recăsătorit cu Cristea Elena, copii: *Maria*, căsătorită la Galați cu **Cojocaru** Costel de la Al.Vlahuță, copii: băiat şi fată; *Dumitru*, căsătorit la Galați cu Onuțu Lenuța din Carțibaşi, copii: băiat şi fată; ***2.A.2. Modiga V. Maria***, căsătorită cu ***Bâgu*** Costache, in Coroieşti cu 3 copii: **Ion *Bâgu*** căsătorit cu Conciță Lenuța, copii: Costel şi Carmen; **Maria *Bagu*** n.1953, căsătorita cu Dodoi Constantin n.1949, din Bogdănița, copii: AnaMaria, căsătorita la Galați cu Achim Daniel; **Costică *Bâgu*** căsătorit cu Leontina Crudu de la Viişoara la Medgidia; ***2.A.3. Modiga V. Neculai,*** căsătorit la Coroieşti cu Anuzeta Judeanu, copii: Vasile a murit; Neculai căsătorit cu Gabi la Bîrlad; Nuța căsătorită în Oltenia; ***2.A.4. Modiga V. Costica,*** căsătorit cu Ecaterina Mircea din Rădăieşti; copii: Costel şi Cătălin; ***2.A.5. Frosa V. Modiga,*** căsătorită cu Mircea Victor la Rădăieşti 4 copii: Constanța căsătorită cu Tas la Bîrlad; Elena căsătorită cu Parfene din Coroieşti, la Bîrlad; Maria divortata; Mihai Mircea la Rădăieşti este mort; ***2.A.6. Ecaterina V. Modiga***, căsătorită la Ghicani cu Pletea; copii: Petrică; Pavel; Culiță; Mariana; ***2.A.7. Saneta V. Modiga,*** căsătorită cu Cucu Angheluță de la Unțeşti,la Barlad, copii: Angela Cucu căsătorită cu Arsene la Barlad; **2.A.8. Mandița V. Modiga** n.1940.11. , căsătorită cu Botezatu Ştefan la Barlad, Copiii: Paul Botezatu, necăsătorit, în Franta; Mioara Botezatu căsătorită cu Coitan Liviu in Franta şi Lidia Botezatu căsătorită cu Ivan în Barlad; **2.A.9. Modiga V. Mihai,** căsătorit la Coroieşti cu Miron Tinca de la Manzați; copiii: Elena; Mihaiela; Geta; Mihai; Mariana. **2.B-Modiga Anica** n.1890**; 2.C.-Modiga Ion**(mut), necăsătorit. **2.D**.-**Modiga Soltana** n.1897, d.1982, căsătorită în Bogdănița cu **Ursu Enache Neculai**.

3. **Familia MUNTEANU Chiriacu** n.1830 **şi Zamfira Munteanu** n.1847, conform: ***Act căsătorie /1887*** *Februarie ziua 3, a fiului* **Neculai Munteanu** *de 25 ani (n.1862) cu Ioana Iacobu de 20 ani(n.1867) din Unţeşti;* **Familia Munteanu Ion** n.1832 şi Marghioala Munteanu n.1837, conform: ***Act căsătorie /1882*** *Ianuarie 24, a lui Dumitrache I. Mihalache de 32 ani şi Elena I. Muntenu de 22 ani, fata lui Ion Munteanu de 50 ani şi Marghioala Muntenu de 45 ani; Martori: Vasile Ursu, Chiriacu Muntenu, Toaderu Munteanu, Ionu Spătaru, primar V. Onuţu;* **Familia Munteanu Ilie** n.1842 şi **Safta Munteanu** n.1862, conform: *Act naştere al* ***Catrinei*** *Munteanu/**1887** luna Mai ziua 3, fica Domnului Ilie Munteanu de 45 ani şi Safta Munteanu de 25 ani, martori: Fotache Vranceanu şi Ianu Popa;* **Familia Munteanu Ilie** n.1852 şi **Safta Petre** n.1862, conform: *Act **căsătorie**/1882 Februarie ziua 5, a lui Ilie Munteanu de 30 ani şi Safta Petre de 20 ani, fiul lui Ioniţă Muntenu, decedat, Maria Munteanu şiVasile Petre de 46 ani, Catinca Petre de40 ani, martori: Vasile Ursu; Vasile Săpătoru; Vasile Mocanu; Ianu Săpătoru*

3.A. Familia Munteanu Gheorghe n.1855 şi **Anica** n.1865, conform: *"Act naştere /**1887** August ziua 3, **Safta** Munteanu, fica lui Gheorghe Muntenu de 32 ani şi Anica Munteanu de 22 ani",* copii: Safta n.1887, Soltana n.1890, Mitriţa, Ioan n.1895, Gheorghe n.1902, Tinca, Aglaie. **3.A.1.** ***Safta Munteanu; 3.A.2. Soltana Gh.Munteanu n.1890,*** căsătorită cu **Ibănescu V.** Gheorghe (după ce a **murit prima soţie),** copii: **Gheorghe Gh. Ibanescu (** după moartea soţului), copilul rămâne în grija fratelui, Gheorghe Munteanu; Soltana se recăsătoreşte la Bârlad (unde era sora ei Mitriţa), cu **Toma Dumitru**; copiii: băiat decedat si **Dumitra (Mitrita) Toma,** se căsătorită cu Petrini Gheorghe în Bârlad, copii: Gabriela căsătorită cu Scanteie, copil: Irina s-a călugărit. ***3.A.3. Mitrita-Mariţa*** Gh. Munteanu căsătorită cu **Petrini** la Bârlad, copii: **Vasile** căsătorit cu **Vergina** , copii: Nuţa si Mihai; **Ghiţă** căsătorit fara copii, **Ion** căsătorit cu Vergina copiii: Gabi, moartă; băiat, **Margareta** căsătorită cu **Deaconu Mitrea**; copii: Viorel, Gicu, Mariana, Lenuţa, **Aristiţa** căsătorită cu Senea Livoschi din Bogdăniţa; copii: băiat, fată; ***3.A.4. Ioan Gh. Munteanu,*** n.1895, mort la 7 aug.1917, în Ambulanţa D.a 3-a lovită de o schijă de obuz, înscris în Maosoleul Mărăşeşti;

3.A.5. Gheorghe Gh. Munteanu,* n.1902, d.1946** (l-a retragerea frontului a trecut Prutul iarna şi a răcit) căsătorit cu Maria Cehan; n.1908, d.1976, copii: **3.A.5.1.** *Elena Munteanu,* n: 1928.08.28, căsătorită cu Costica N. Ursu; **3.A.5.2.** *Mitica Munteanu,* căsătorit cu Ecaterina Parfeni din Coroieşti; copii: Ing. **Liviu** Munteanu, căsătorit, divorţat la Barlad cu Cristina Sorănescu, copii: Alina; As. **Anişoara** Munteanu; **3.A.5.3.** *Cornel* Munteanu (USA) căsătorit cu Dr. Puia, copii: Dr. Cristina Munteanu. **3.A.5..4.** *Maricica* Munteanu, n. 6 Aug.1936 căsătorită cu Costache Vrânceanu n.10 Mai 1934, copii:fără; **3.A.5.5.** *Ion* Munteanu*,* căsătorit cu Viorica Bădărau; copii: Marius ; Cezar ; Corina. **3.A.5.6.** Gheorghe Munteanu căsătorit cu Maricica Mihoci de la Ulea; copiii:Gelu; Liviu; Marian şi Cornelia; **3.A.5.7;3.A.5.8.;3.A.5.9:** Pavelică, Getuţa şi Ortanţa-morţi. ***3.A.6.. Tinca Gh. Munteanu, căsătorit la Orgoieşti cu Ghiţă-Gheorghe **Răşcanu**, copii: Frosa Răşcanu căsătorită cu **Pancu;** Costica **Răşcanu** căsătorit cu Mărioara Barbu; Vasile **Răşcanu;** Gabriela Răşcanu; Zenovia Răşcanu; Ileana Răşcanu căsătorită cu **Giuşcă** Ion; ***3.A.7. Aglaia Gh. Munteanu*** căsătorită **cu Chilian**

4. Familia BOLEA 4.A. Iorgu Bolea căsătorit cu **Ileana Marița Ursu** fata lui **Enache Ursu,** copii: **4.A.1**. **Ion Bolea;** n. 27.06.1892 d. 18.06.1972; căsătorit cu Ioana n. 10.01.1919 d. 15.11.1944(casa lângă Ventila Ursu), recăsătorit cu Maria Sima din Coşăşti-Ivăneşi (a 2-a sotie); **copii**: **Constantin Sima** căsătorit cu Nuța Vranceanu; **Ilie Bolea** căsătorit Elena de la Curtici copii: 1 baiat; **Elena (Elona) Bolea**, căsătorită cu Marcu de la Băcani moaşă la Barlad, copii: Marus Marcu, Camelia; **Maria Bolea**, căsătorită cu Cezar Bogescu dela Coroieşti, copii: Dr. Irina Bejan la Spital Bârlad şi Marius bolnav; **Emilia Bolea** a murit de tanără. **4.A.2**. **Traian Bolea** căsătorit cu Marita (fata lui **Sava Vrânceanu si Bălaşa**); copii: fără. **4.A.3.** ***Costache Bolea n.1916*** *(mort in razboi),* căsătorit cu Aristita Ghidu n. 1920 din Radăieşti [mama ei *Anica* Ghidu era soră cu *Mărioara* Mălanca şi *Elena* Bejan; *(Gheorghe Mălanca şi Dumitru Bejan morti pe front)***]**; copii: **Ileana Isac** la Costeşti copii: Sergiu Isac, Cristina Atodiroaie -asistenta la Vaslui; **Maricica Giuşcă** Emil, la Bogdăneşti, copii: **Toader** cu doi copii; **Violeta** căsătorită cu Vasile din Dinga: 3 copii; **Valerică Bolea**, n. 1950.14.oct. d.1994 (copil cu alt barbat), căsătorit cu **Melitina Mereuță** în Bogdănița, n. 1955.20.iunie, (din Cepeşti fata lui Neculai Mereuță şi Ioana Mircea); copii: Constantin 1973.11Aug. căsătorit cu Lidia Simiciuc din Vlădeşti, copii:Marius si Andreea; Mioara 1974.16 aug. Bucureşti; căsătorită cu Marian Mircea al lui Neculai Mircea din Bogdănița copii: Ciprian Andrei; Lenuța 1976.24 mart. căsătorită cu Blănaru Viorel din Bogdănița copii: Madalina si Elena; Cristina 15.03.1978; căsătorită cu Daniel Vrânceanu băiatul lui Victoraş în Bogdănița, copii: Larisa; Alina; Daria; Vasile 1982.21.oct., căsătorit cu Nicoleta de la Focuri Iaşi, copii: Giulia Elena. **4.A.4**. **Lucreția Bolea,n. d.;** căsătorită cu Gheorghe Gh. **Ibănescu**.

4.B.**Alecu Bolea** căsătorit, **copii: 4.B.1**. ***Sava Bolea*** *(cu defect la picior)* lîngă Punte, căsătorit cu ***Ioana Isac*** de la Ulea(Savoaia) (a trăit şi cu Ileana Turtică),**copii**: **Ion Bolea** (*mort pe front R.25 Mecanizat Vaslui),* n.căsătorit cu Maria Juverdeanu (Malagamba), n.29.06.1922, copii: **Ionel Bolea** Maistru militar, copii: Miruna Bolea, Ec. Bucureşti; Lucica Bolea, Informatica Vancuver; Bolea Ionel in Bogdănița casa pe locul lui Sava Bolea; **Eliza Bolea** (moarta) şi **Costel Bolea -** Corneliu Teodorescu (capriță), n. 1950, d. 2019 învățător; **4.B.2. Marița**-Măriuța **Bolea**, nemăritată copii: **Maricica Bolea** soția lui Vasile **Vrâncenu**, copii: 1.Pompilaş; 2.Victoraş; **Vatița** făcută cu Sterian Bădărău(vecin cu C.Ursu), căsătorită cu Ştefan **Nagâț** (a 2-a soție) la Căpuşneni, copii: Pompilaş; **Fotache Alexiu** n. 06.12.1906 d. nov.1986; căsătorit cu Elvira Ursu n. 15.09.1915 d. oct.1987, fata lui Mihalache Ursu; **Soltana** căsătorită cu Ghiță Bolea (Terlea) merceolog la CAP, lIngă lutărie, copii: Licuța- moarta; fată moartă, **4.B.3**. **Soltana** căsătorită la Schit cu Gheorghe **Juverdeanu** (Lazăr) copii: Cornelia, Maria, Elena, Eliza, Constantin, Emilia, Ioan. Vezi Fam. Gheorghe **Juverdeanu** (Lazăr); **4.B.4. Fotache Bolea** (lîngă fîntînă în centru), căsătorit cu Ileana Mereuță a înfiat pe **Titi Bolea** fam. Radu din Cârțibşi; Ileana Mereuță a murit şi s-a recăsătorit cu Marița Gintimir Samoilă cu băiatul **Costică Samoilă; 4.B.5.Iancu Bolea,** mort tînăr. **4.C. Bolea Frați:** 4.**C.1. Vasile Bolea n. 27.09.1927 d. 24.06.2013,** (de la Bogdana, văr cu Costache Bolea) căsătorit cu Ioana Pletea de la Coroieşti n.15.12.1912 d.05.02.1991, copii: **Ion** n.1941, copii Adi si Mariana; **Aneta** n. 1943, copii: Ion, Geta, Cristina, Vasile, băiat;

Ghiță n. 1945, copiii: Gheorghiță şi Vasile; **Vasile-**Valica; **Maria**; **Ileana; Constantin; Aurica**; **Cezar; Veronica**. 4**.C.2. Vatița** cu Ştefan Ibănescu,

5.Familia Cehan. 5.A. Cehan Gheorghe d. 1941, **din Bogdănița** (casa lângă Nicu Galeru si Petrea Sofica Cehan, casa demolată de Ghiță Vrânceanu şi Frosa), căsătorit cu doua femei

Cu prima sotie: copii: 5.**A.1. Ileana Cehan** căsătorită la Rădăieşti cu **Malanca Vasile**, copii: Costică; Geta; Neculai; *Gheorghe Mălanca mort pe front*; Maricica; vezi fam. Mălanca **5.A.2. Frosa Cehan** căsătorită în Bogdănița cu Gheorghe (Ghiță) Vrânceanu; copii: Maricica; Manolache; Valerica; Vasile; Neculai; vezi fam. Vrânceanu Gh.; **5.A.3. Maria** Cehan n.1908, d.1976 căsătorită cu Gheorghe Munteanu, copii: Elena n. 1928; Dumitru; Cornel; Maricica; Ion; Gheorghe.

Cu a 2-a soție, **Aristița Barbu,** copii: **5.A.4.- Lucica Cehan** n. căsătorită cu Mihai Răşcanu (*fost prizonier)* la Orgoieşti, copii: Aurel; Anişoara; vezi fam. Răşcanu; **5.A.5.** *(vitreg) Neculai Barbu* căsătorit cu Steriana lui Iancu Juverdeanu, care a murit în perioada Războiului, copilul a fost crescut de bunici; s-a recăsătorit tot în Bogdănița cu Maricica Burghelea din Ulea, copii: Costel Barbu; Culiță Barbu; Nelu Barbu; Aurelia Barbu; Lenuța Barbu; Maricica căsătorită cu Ion Lăzărescu; Cica Barbu, vezi familia Barbu Neculai; **5.A.6.- Marioara Barbu***(***vitreg***)* căs.în Orgoieşti cu *Costică Răşcanu* copii: Lilica căsătorită cu Breajna; Aurica căsătorită cu *Ştefan Bolea*; Emil căs. cu Geta Popa.

5. Familia B. CEHAN din Vlădeşti, copii: Gheorghe Cehan şi Sofica Cehan căs.în Bogdănița cu *Petrea Costică mort in război*; copii: Tița; Milică; Vasile.

6.Familia VRÂNCEANU 6.A.*Costache Vrânceanu căsătorit cu Profira,* copii: **6.A.0. Soltana** căsătorită cu Costică Galer; **6.A.1 Sava Vrânceanu, n.** căsătorit **cu Balaşa,** copii: fata căsătorită cu Ghidu; **Victor S. Vrânceanu** (Lînga Mitrea Ibănescu) a trăit la Barlad şi a revenit la bătrânețe, căsătorit cu Maricica fata lui Ghidu Gheorghe, mama ei s-a recăsătorit cu Vasile Ibănescu cu care a mai avut doi copii: Paulina şi Lică; au copii: Dorina; Milica; Adrian; ***Toader*** *Vrânceanu mort pe front*, **Liza Vrânceanu** măritată la Coroieşti cu **Arsene**; **Marița Vrânceanu** căsătorită cu Traian Bolea fără copii; **Anuzeta Vrânceanu** (grefier) căsătorită Savin la Grivița, copii: Savin Victor şi Alexandru, Prof.Barlad au crescut la Bogdănița în grija bunicii Balaşa şi mătuşii Marița Bolea; o fata la Grivița. **6.A.2. Costică Vrânceanu** căsătorit cu Ileana (bâlba) Burghelea din Ulea, copii: **Nuța Vrânceanu** căsătorită cu **Sima** Constantin, copii: Constantin, Rodica Sima; Elena; Constantin; Ioan-Geli; Paul; Culai; vezi fam Sima; **Tinca Vrânceanu** căsătorită cu Mitica **Botez**, copii: Mariana Mariana Botez vezi la fam Ibanescu; Cezar Botez, n. 1957 căsătorit in Bogdănița; **Natalia Vrânceanu** căsătorită cu **Mihai Mircea** băiatu lui Mândița Mircea, copii: Maricica; Neculai; Ion(Melu); Mihaiță; Paul; Gica; ***Gheorghe Vrânceanu*** *–mort pe front.*

6.A.3. Toader Vrânceanu n. 1894 d. 1943 căsătorit cu Maria Dobrin n. 1897 d. 1972, din Buda copii: **Victor** T.**Vrânceanu** n. 05.02.1922 d.23.08.1999, *Sergent Rg.2 Roşiori rănit pe Insula Kimburg*; căsătorit cu Alexandrina Juverdeanu (Cartibaşi) ; copiii : Liviu n.1949 ; Elena n. 1950 ; Maria n. 1953 ; Cezar n. 1956; **Vatița Vrânceanu** căsătorită cu Aurel Galer, copii: Viorel n.1949 d., căsătorit la Medgidia; Marcica; Ioan n.1951 invățător, decedat, Viorica, vezi la

fam Galeru; **Jean Vrânceanu** căsătorit cu Maria Bădrus dela Folteşti ; **Ortanța Vrânceanu** căsătorită cu Ion Ursu la Bogdăneşti ; **Costache Vrânceanu** n.10.05.1934, d.28.12.2019, căsătorit cu Maricica Munteanu fără copii, dar în timpul liceului au stat la ei nepoții: Ursu Constantin, Munteanu Liviu;
6.A.4. Gheorghe Vrânceanu căsătorit cu Frosa Cehan copii: **Maricica** căsătorită cu Jenică **Popa**; **Manolache Vrânceanu** căsătorit Claudina Burghelea de la Ulea;**Valerica,** căsătorită cu Jenel Petrea; **Vasile Vrânceanu** n. 16.09.1933 d. 08.07.2009 căsătorit cu Maricica Butnaru copii: Livia, Dorin, Nela, Gabi, Gheorghe; **Neculai Vrânceanu,** căsătorit cu Maricica Dodoi. **6.A.5. Vasile Vrânceanu,** căsătorit cu Maricica Bolea n. (fata Măriuței), copii: **Pompilaş Vrânceanu** căsătorit cu Mina Gaina din Cepeşti, copii: 2 băieți şi o fata; **Victoraş Vrânceanu** (şi o sora geamana moarta) căsătorit cu Didina din Deleni, copii: Daniel căsătorit cu Cristina Bolea, copii: Larisa, Alin; Daria; Iulian; băiet în Anglia; **6.A.6. Fotache Vrânceanu** căsătorit cu Maria Filip din Bogdăneşti, casa între Costica Galer şi Ghiță (Terlea) Bolea, a înfiat pe Maricica plecată din sat dupa căsătorie. **6.A.7. Ion Vrânceanu** (mutu) căsătorit cu Zoița din Bogdana (casa vizavi de Sima) copil: Virginica căsătorită la Cartibaşi cu Ignat rec. cu Babaci T.Costica. **6.B. Iordache Vrânceanu** n.1891

7.Familia GALER în Bogdănița, copii: **7.A.Galer Tănase** căsătorit la Orgoeşti cu **Maria Tufă,** fata preotului EnacacheTufă, copii: **7.A.1 Col. Vasilică** Galeru căsătorit cu **Maria Ciulei** din Cîrligați-Padureni-Huşi, copii: Dr. Dan Galeru, şi Ec. Cornel Galer; **7.A.2 Maricica** Galer, As.medical (la Iaşi) căsătorită cu Dumitru Gherghel fără copii; **7.A.3. Gheorghe** (George) Galeru căsătorit cu **Maria** Ursu din Bogdănița, copii: **Ec. Lenuța**, căsătorită în Bârlad cu *Ing.***Victor Micu**, copii Ing.Micu Gabriel; Jurist Micu Lucian *Primar* Oraşul Roman; Dumitru Galeru, n. 1945.01.18, d. Maistru, **Primar,** Alexandru Vlahuță, căsătorit cu Maria Mocanu, copii: Ing. Luigi Galer şi Psih. Gabriela Gruia,; Ec. Claudia Niculescu; **Vasile** Galeru n.1947.01.20, **Ms.militar** la Feteşti, căsătorit cu Noghi Iulia copii: Dr. Filologie Galeru Ildico şi Of. Cristian Galeru ; **Prof. Georgeta** Galer n.23.04.1950 Orgoieşti, căsătorită în Bucuresti cu Col. **Parfeni Vasile** din Adjud, copii: *Prof.* Parfeni AnaMaria, Translator, căsătorită în Bucureşti cu *Ing.* **Sasu Florin, copii: Camelia şi Lucian; 7.A.4 Dumitru** Galeru *Ofțer* la Iaşi, căsătorit cu Elena Stanciu, copii: *Ah.* Constantin şi *Ing.* Emil; **7.A.5 Lucreția** Galeru are doi copii: Mihai Galeru si Emilia Baca Galeru; se căsătoreşte cu Hristache Baca la Bucureşti; **7.A.6 Constantin** Galeru căsătorit la Floreşti cu Marioara Focşa, copii: Puşa, învățătoare şi Dana, educatoare; **7.B. Galer Gheorghe** căsătorit cu **Vatița Ghidu** Sora cu Ghiță Ghidu, copii: **7.B.1. Nicu** Galer căsătorit cu Maricica dela Dinga,: fără copii; **7.B.2. Aurel** Galer căsătorit cu Vatița Vrânceanu; copii:Viorel, Nelu, Viorica, Maricica; **7.B.3. Marița** Galer căsătorită cu Neculai Răşcanu la Orgoiesti; **Gica** Galer căsătorită cu Costica Horduna la Orgoieşti; **7.B..4. Lucica** Galer căsătorită cu Isac la Ulea; **Mitrița** căsătorită cu Petrache Dobrin la Buda. **7.C. Galer Ion** vizavi de Gheorghe Galeru, căsătorit cu Anuzeta **Ursu** fata lui Enache Ursu, copii; **7.C.1**. **Costică Galer căsătorit** cu **Soltana** (fata lui Vrânceanu Constantin) **recăsătorit cu Mrioara** Lăzărescu cu copilul Ion Lăzărescu, copii: **Vasile** (Sâlică) Galer căsătorit cu Lucreția Bogescu (nepoata lui Ion Ursu), copii: Maria n. 01.01.1957, căsătorită cu Borş Petrică din Tutova; copii: Carmen-

Anisoara si Grigore-Petrica; **Lenuța** n. 04.04.1958, căsătorită cu Vasluianu Gheorghe din Cepesti copii: Diana în Italia; **Viorica** Galer căsătorită cu Cristea Dumitru la Bogdana; copii: 2; **Mihai** Galer căsătorit cu Împaratu Veta fata lui Dumitru şi Limona Butnaru din Schit, copii: Romică căsătorit la Deva, copil David; Adriana copii: Raul, Ionuț, Ciprian; Suzeta (**Zeta**) Galer căsătorită cu Gică Botez; copii: 2; A 2-a soție Marioara Lăzărescu din Dinga avea 1 copil: Lăzărescu Ion căsătorit cu Lenuța Barbu. **7.C.2. Ghiță Galer** căsătorit cu Licuța fata lui (Dumitru) Mitrea **Ibănescu**, vezi: I.A5.B; copii: Rodica Galer; Lenuța Galer şi Sever Marcel Galer căsătorit cu Atena lui Vintilă Ursu la Bucureşti. **7.C.3. Mitrița Galer** căsătorită la Orgoeşti cu **Răşcanu Culiță**; copii: **Emilia** Răşcanu căsătorită cu **Ghiță Grădinaru** la Orgoieşti; copii: Neculai; Silvia; Viorica; Mihai; Lenuş; Emil; Violeta; **Maricica Răşcanu** căsătorită cu **Chirinuş Toader** la Orgoieşti; copii: 1.Linica Catană n.1950, la Costeşti; copii: Diana necăsătorită la Piatra Neamț; Iulian la Iaşi; Carolina la Bârlad; 2. Nicoleta, n.1951, căsătorită cu **Vulpe** Paul la Căpuşneni, copii: Melania Vulpe căsătorită în Vaslui; 3. Rezina n. 1954 căsătorită cu Eugen **Răşcanu** la Bîrlad, copii: Ştefan Răşcanu necăsătorită în Bucureşti; Andreea căsătorită în America are 2 copii; **Anuzeta** Răşcanu căsătorită cu **Nicu-Neculai Butnaru** la Bogdănița, copii: vezi la Neculai Butnaru; **Culai** Răşcanu la Ogoiesti căsătorit cu **Elena** din Suceveni; copii: Cristina-Elena d. la 16 ani; Iulian Răşcanu căsătorit la Mediaş; ; Bogdan căsătorit cu Liana din Buda; **Tița** Răşcanu căsătorită în Orgoieşti cu **Bahrin Vasile** la Bârlad; copii: Neculai, Marinela, Felicia, Anişoara; **Dumitru** căsătorit la Galați; **Constantin** Răşcanu căsătorit cu **Tanța Săvinescu** la Galați. **7.C.4. Soltana Galer** căsătorit cu Bădărău la Vlădeşti, copii: Ion Bădărau mocan la Vlădeşti; Mihai Bădărau croitor la Barlad; Gheorghe Bădărau escavatorist la Bârlad; Anuzeta Bădărau căsătorită la Bârlad, copii: **Georgeta** Bădărau căsătorită la Bogdănița cu **Neculai Mircea**:copii:7;Costică Bădărău căsătorit cu fata din Huşi, copii:1;

Tufa Enacache Preot, în Orgoieşti, copii: **Maria Tufă,** căsătorită cu Tănase Galer; **Jenică Tufă,** căsătorit cu **Ruxanda Ibănescu; Luța Tufă,** căsătorită cu Neculai Sbârnea; **Lucreția Tufă,** căsătorită cu învățător Costică Niculescu; **Zînica Tufă,** căsătorită cu Teodorescu de la Floreşti, copii: Ticu Teodorescu Ec.la Bârlad. şi Sterian Teodorescu Ec, la Huşi.

8. Familia PETREA 8.A. Petrea Năstase, venit de la **Floreşti** căsătorit cu **Maghița** Juverdeanu **sora** lui Gh Lazar Juvereanu, copii: **8.A.1. Petrea Dumitru** (Mitica) n. 1900 d.1974 căsătorit cu Margareta n. 1905 d. 1990, copii: **Ion** Petrea (Jănel) n. 1925 d. 2011, căsătorit cu Valerica Vrânceanu (fata lui Ghiță - Gheorghe), copii: Violeta n.01.12.1951 căsătorită cu Cimpoieşu Gheorge n,24.01.1942, din Botoşani sat Mihai Viteazu, la Vaslui copii: Mirela **Cimpoieşu Muller** medic primar neurolog, căsătorită cu Sebastian Mullerla Paris, copii: Victoria-Julieta şi Julien-Michel Muller şi Roxana **Cimpoieşu Bezel**, Psihologia la Paris, căsătorită cu Olivian-Daniel Bezel(grec) la Piatra Nemț, copii: VictorBezel şi Nickolas Bezel; Tereza căsătorită cu Solomon la Vaslui-Zăpodeni, copii: Maria căsătorită cu Dumitru Ilie din Roşiorii de Vede la Bucureşti, copii: ; Elena căsătorită cu Radu Costică din Bălteni la Vaslui, copii: B, F; **Dinița** Petrea căsătorită cu Ghe. Juverdeanu la Tunseşti, copii:Dinu 1F,

Adrian 3F, Coca 2F; **Ştefan** (Fanică) Petrea, căsătorit la Bucuresti, copii: 3 F, **Geta-Georgeta Petrea** căsătorită cu Costica Butnaru, copii: vezi la Butnaru C-tin. **8.A.2 Petrea Vasile** (prostavan) căsătorit, fără copii; **8.A.3 Petrea Costica**-mort in primul război; căsătorit cu **Sofica**-sora lui Ghita Cehan din Vladeşti frate cu Gheorghe Cehan Tatal bunicuței Maria Munteanu), copii: Tița în Bârlad; Milică la azil; Vasile milițian la Murgeni; **8.A.4 Petrea Panaite** căsătorită la Orgoeşti cu Marieta copii: **Petrea Grigore; 8.A.5. Petrea Luța** căsătorită la Bârlad; **8.A.6. Ariclia Petrea** căsătorită la Floreşti cu **Gavriliță,** copii: Mihai Gavriliță tractorist si primar la Bogdănița**; 8.B. - Petrea Giță**, venit de la Bogdana–dascăl (lînga Neculai Ursu), căsătorit cu Maghița, copii: **Măndița** căsătorită cu Costica Juverdeanu la Cârțibaşi, copii: Mişeta Juverdeanu; şi o **fat**ă căsătorită la Căpuşneni

9. Familia IBĂNESCU: Ibănescu Vasile fost primar, căsătorit, copii:
9.A. **Ibănescu V. Gheorghe** mort de tînăr căsătorit: - cu **prima soție-**fata lui Costache şi Profira Vrânceanu, sora mai mare a lui lui Ghiță Vrânceanu, copii: Stefan,Vasile, Haralambie; **9.A.1.Ibănescu Ştefan** căsătorit cu **Vatița Bolea** sora lui **Vasile Bolea, copii:** Magdalena Ibănescu moarta de tânară; Mariuța **Ibănescu** plecata din sat; Nița-Ion **Ibănescu** căsătorit cu Ionela la Braila, copii; **3** fete**; 9.A.2. Vasile Ibănescu** de lîngă pod căsătorit cu Valerica Donose văduva lui Ghidu Gheorghe cu care avea o fată Maricica căsătorită cu Victor Vranceanu, copii: **Paulina Ibănescu** căsătorită la Dărmăneşti copii: neurolog la Braşov; asistentă medicală la Moineşti; 9.A.2.b. **Vasile-Lica Ibănescu** căsătorit în Bogdănița cu Adriana din Parveşti, copii: băiat Italia; fate Italia, Spania; **9.A3. Haralambie Ibănescu, -cu a doua soție,(*Aristita)* Soltana Munteanu** copii: **9.A.4 Gheorghe Gh. Ibanescu** căsătorit cu Lucreția Bolea, fata lui Iorgu Bolea, nepoata lui Enache Ursu. Dupa moartea soțului, copilul ramane în grija fratelui ei, Gheorghe Munteanu; copii: **9.A.4.a. Soltănica Ibănescu** n.1939-d.2017 nov. căsătorită cu Trofin Ion n.1934- d. 2015 din Capuşneni, trăieşte în Bârlad; copii: **Lucia** căsătorită cu Ionel Popa băiatul lui Jenel Popa fără copii; Coca, căsătorită cu Pascal, copil: Ştefan Pascal, plecat în Angia; **Ionela** căsătorită cu Neamțu Ion, copil: Andrei Neamțu, trăieşte la Bucureşti; **9.A.4.b. Maria Ibănescu** n.1941 căsătorită cu Sternat Iorgu din Falciu, copii: Daniel Sternat la Cicago USA şi Luminita Sternat căsătorită în Franța la Nice are o fata Leea; **9.A.4.c. Gheorghe** (Gigi) **Ibănescu** n.1946.17.02 căsătorit cu Cezarina Juverdeanu, copii: **Gheorghiță-Albert** căsătorit cu Monica Lungu din Oneşti 2 copii: George Ibănescu şi Ambra Ibănescu; Monalisa Elena căsătorită cu Postolache Tiberiu învțătoare la Băcani, copil: Sasha-Nicolas; 9**.A.4.d. Radu Ibănescu**, n.23.08.1948 căsătorit cu Movileanu Maria Com. Fitioneşti Sat Mânăstioara Panciu, copii: **Iulian-Radu** n.1977.feb.03 căsătorit cu Iosif Marcela- divorțat ,o fata Andreia Ştefania în Italia cu mama ei; **Mirela**, n. 18.sept.1979 căsătorită cu Neagu Cătălin din Bârlad trăiesc în Hamburg Germania are un copil: Teodor Alexandru; 9**.A.4.e. Neculai Ibănescu** n.1950.3. Sept. căsătorit cu Mariana Botez fata lui Mitică şi Tinca Botez; copii: **Irina** are o fata cu fratele şi s-a căsătorit în Olanda, băiat cu Olandez; **Sergiu Ibănescu** căsătorit la Bogdănița cu Petronela Blănaru, are 5 copii: 4 fete si un băiat; **Marian Ibănescu** căsătorit în Bârlad Pompier are 2 copii; **9.A4f** copii decedați**: Mitica, Costica,**

Elena+Maricica, Antoneta.
- a doua sotie, Soltana se recăsătoreşte la Bârlad cu **Toma Dumitru**; copii: **Dumitra Toma,** căsăt.cu **Petrini,** copii: **Gabriela Petrini** căsăt. cu **Scânteie,** copil Irina Scânteie la mânăstire.
9.B. Ibănescu Mitrea jandarm căsătorit cu Popa, fată din Coroieşti,copii: **9.B1**.**Lucreția** învățatoare la Bogdănița, copii: Gabriela Ibănescu; **9.B.2. Maricica**; **9.B.3. Virginica; 9.B.4. Geta**; **9.B.5 Licuța** căsătorită cu Ghiță Galer (baiatul lui Ion Galeru); copii: Rodica, Lenuța, Celu căsătorit cu Atena lui Vintila Ursu; **9.C. Natalia Ibănescu,** căsătorită cu Popa Ioan, vezi fam. Popa.

10. Familia JUVERDEANU; 10.A. Ilie Juverdeanu n.1855,d.1913 căsătorit cu Casuca n.1859,d 1951, copii: **10.A.1. Vasile Juverdeanu n.1880 dela Tunseşti** căsătorit cu Sevastița n. 1884, copii; **10.A.1**.**A. Tinca Juverdeanu** n.14.03.1906 d.10.05.1996, căsătorită cu Dumitru-Mitica Teoorescu n. la Bgdănița, copii: vezi la sot, **10.A.1.B. Ştefan Juverdeanu** căsătorit cu Vatița, au înfiat un copil, **10.A.1.C. Ilie Juverdeanu**, **10.A.1.D. Dumitru Juverdeanu** căsătorit cu Ileana Ursu, copii: *Ing.* **Violeta** Juverdeanu, căsătorită cu *Ing.* Dan Racovițan în Bucureşti, copii: Daniel IT Franța; *Ing.* Irina; **Rodica** Juverdeanu căsătorită la Bârlad cu Titi, copii: doi; **Cezarina** Juverdeanu, căsătorită in Cepeşti cu Mereuță; copii: fată, băiat; *Ing.* **Felicia** Juverdeanu, căsătorită în Vaslui cu Catargiu, copii: doi; Ing. **Didel** Juverdeanu *Ing.*Targovişte; **10.A.1.F. Maria Juverdeanu** (Malagamba), n.29.06.1920, trăieşte în 2019 căsătorită cu *Ion Bolea (mort pe front*) vezi fam. Bolea. **10.A.1.G. Lica Juverdeanu** căsătorită cu Mihoci în Barlad, copii: Rita si M. **10.A.1.H. Vasile** (**Lili**) **Juverdeanu** căsătorit cu Maria din Ulea sora cu Elena Ursu Virgil copii: Relu si Anişoara;**10.A.2 Iancu Juverdeanu dela Carțibaşi** căsătorit cu Marghioala Maloş din Coroieşti, copii: ***Costică Juverdeanu*** căsătorit cu Măndița lui Ghiță Petrea, dascăl în Bogdănița, copii: Mişeta Juverdeanu; ***Ştefan Juverdeanu*** (bețiv) căsătorit cu Constanța de la Orgoieşti (care s-a recăsătorit cu Ghiță Galer dupa ce a murit Licuța). **Tinca Juverdeanu** căsătorită la Al. Vlahuță cu Florea; **Alexandrina Juverdeanu**, căsătorită în Bogdănița cu Victor T. Vrânceanu. **10.A.3. Gheorghe Juverdeanu Troncan** n.1897 d.1984 **Bogdnița** căsătorit cu Maria Burghelea n. 1906 d. 1984 dela Ulea, naşul lui Vranceanu T. Costică căsătorit cu Maricica Munteanu. **10.A.3.A**. **Gheorghe Juverdeanu**, *Contabil,* căsătorit cu Ileana fata lui **Costin** Costache şi **Eugenia Burca** din Cârțibaşi), copii: **Mariana Juverdeanu** căsătorită a trăit la Galați s-a mutat la Brasov, copii: **Florica-Coca Juverdeanu** căsătorită cu Neculai **Ierunca** (Dobrin) de la Schit trăieşte la Barlad, copii: **Nicoleta** căsătorită la Bascov-Piteşti şi **Anamaria**; **Cezarina** Juverdeanu căsătorită cu Gigi Ibanescu baiatul lui Ghiță Ibănescu trăieşte la Barlad; **Gelu Juverdeanu** trăieşte la Iaşi cu **Lucia** fata lui Breajna. **10.A.3.** ***B*. *Cezar Juverdeanu*** *Profesor,* căsătorit de la Ulea, în Bârlad, copii**:** Remus Juverdeanu decedat la Arad si Valeriu Juverdeanu căsătorit la Vancuver-Canada; **10.A.3.*C*. *Costica Juverdeanu*** *n. 13.03.1929 d. 30.01.1973 Profesor* căsători cu Stela Alexandru Juverdeanu, copii: Antoaneta, *Învățător*, căsătorită cu Ec. **Stoica** Gheorghe fost secretar la Primarie; Gabi, prof matematică, căsătorită la Brăila, copii: un băiat; Fata înfiata la Brăila; **10.A.3.D**. ***Traian Juverdeanu*** *Profesor* căsătorit cu Ana Hanghic din Comăneşti, în Bârlad; **copii:** Marius căsătorit trăieşte în Bârlad**;** Beatrice căsătorită ; Victorița căsătorită;

10**.A.3.E**. ***Neculai Juverdeanu*** căstorit cu Victoriţa de la Focşani, în Bârlad, copii: Laurenţiu căsătorit în Bârlad copii: Dan căsătorit.**10.A.3.F**. ***Aurel Juverdeanu*** căsătorit cu Stela, fata lui Nicu Botez dela Schit, în Bârlad; copii: Gina Juverdeanu căsătorită cu Mladinovici Vasilen; Lucian Juverdeanu; Aurelian Juverdeanu căsătorit cu Iuliana în Bârlad, copii: Aurelian, Elena Madalina, Anamaria, Alina; Mihaela Juverdeanu, căsătorită cu Goghie Ionel, trăieşte în Barlad, Lucrează la Biblioteca Stroe Beloescu, copii: Cătălin Ionuţ, Bianca Andreea, George Gabriel; 10**.A.3.G. Liza Juverdeanu;** 10**.A.3.H**. ***Ionel Juverdeanu*** *Ing.şef Electromecanic* la FRB si *Primar* Barlad, căsătorit cu Prof. Mărioara Ştefan, din Botoşani, copii: Gabi Juverdeanu, *ing.* căsătorit cu Graţiela Mărginean, trăieşte în Lugoş, copii: Adrin si Cătălin căsătorit cu Gabriela trăieşte în Barlad, *Patron*, copii: Răzvan. **10.A.4. Sevastiţa Juverdeanu** soţia lui Cozma Toader. 10**.A.5. Safta Juvrdeanu** soţia lui Mihalache Ursu; **10.B. Juverdeanu Lazăr** căsătorit cu Ileana; copii: Alexandru, Anica, Maghiţa, Gheorghe; **10.B.1. Alexandru Juverdeanu Lazăr Bogdăniţa** căsătorit cu Frosa; copii: **Miţa** Juverdeanu căsătorită cu Patrichi, *Slt.* ***Neculai*** *Juverdeanu Lazăr mort pe front*; **Vasile**(Săndel) Juverdeanu; Didina căsătorită cu Bordei, **Stela Juverdeanu** n. 14.07.1924 d. 13.10.2015 căsătorită cu Costica Juverdeanu professor; Mihaiţă şi Vasile paralizat,a cazut de pe cal; 10**.B.2.Anica Juverdeanu** căsătorită cu Ion **Chirinuş** la Orgoeşti, copii: Mariţa Chirinuş; Toader Chirinuş căsătorit; Luţa Chirinuş căsătorită; Costică Chirinuş căsătorit. 10**.B.3. Maghiţa Juverdeanu** căsătorită cu **Năstase Petrea** de la Floreşti, vezi pct.8.; 1**0.B.4.** Gheorghe Lazăr **Juverdeanu dela Schit** căsătorit cu Soltana (fata lui **Alecu Bolea** din Bogdaniţa), copii: Cornelia, Maria, Elena,Eliza (Lizica), Costică, Emilia, Ionel; 10**.B.4.a. Cornelia Juverdeanu**, căsătorită cu **Ilie** Juverdeanu la Braşov, copii: **Eliza** Lucia Juverdeanu căsătorită cu Eugen **Mătase** la Săcele Bv**.,** copii: Camil **Mătase** căsătorit cu Emilia în SUA şi Stelian **Mătase** căsătorit cu Casandra în S.Mare; **Pompiliu Juverdeanu** căsătorit cu Florenţa la Bv, copii: Pompiliu şi Florenţa; **10.B.4.b.Maria Juverdeanu** căsătorită cu **Butnaru** Alexandru la Schit, copii: **Constantin** Butnaru căsătorit cu Aurica; **Doru** Butnaru căsătorit cu Dalila.vezi **Butnaru** Alexandru; 10**.B.4.c**.**Eleana** Juverdeanu, căsătorită cu Gheorghe **Răşcanu** la Orgoieşti, copii: fără; 10**.B.4.e**.**Eliza Juverdeanu n.20.10.1926**, căsătorită cu Ionel Gheorghe n.05.04.1922; d.01.01.2003, copil: **Adrian Ionel** n.1948, căsătorit cu Alexandra Butnaru din Bogdăniţa; 10**.B.4.**f. **Constantin Juverdeanu** căsătorit cu Sofiţa la Bîrlad, copii: Constantin Juverdeanu; 10**.B.4.g**. **Emilia Juverdeanu** căsătorită cu Titel **Bolea** la Bd, copii: fără; 10**.B.4.h**. **Ionel Juverdeanu** căsătorit cu Maricica Mircea la Iaşi, copii: Eugen Juverdeanu si Mihaiela Juverdeanu căsătorită cu băiatul lui Emil Răşcanu.

11. Familia BUTNARU 11.A.Butnaru Gheorghe n.1892 d.1979, căsătorit cu Maria n.1900 d.1946. **11.A.1Mandiţa Gh. Butnaru** căsătorită cu Mircea, copii: Mihai Mircea; **11.A.2 Vasile Gh.Butnaru** (lîgă Jenica Popa) căsătorit cu Anica, copii: **11.A.2.a.-*Toader V. Butnaru*** n.20.08.1921,căsătorit cu Veta Oprişan, copii:**Maricica,**n.1953, căsătorită la Hunedoara; **Elena** n. căsătorită**, Gica-Georgeta** *prof.* necăsătorită la Hunedoara **11.A.2.b** ***Nicu V. Butnaru*** **n**. 03.07.1929 d. 21.04.2010 (rămas în casa părintească) căsătorit cu Anuzeta Răşcanu, de la Orgoeşti, copii: Neculai n.1958 căsătorit cu Ani , Milică n.1959

căsătorit cu Elena, Vasile n.1964 căsătorit cu Corina Forțu, Anişoara n.1966 căsătorită cu Laurențu Ciprian, Adrian n.1969 căsătorit cu Nadia, Cocuța n.1970 căsătorită cu Ionel. Toți sunt stabiliți în Cernavodă. **11.A.2.c** ***Mitica V.Butnaru*** cu Tinca Socola din Bogdăneşti la Călan. copii: Tinca, Luiza, Dănuț ;**11.A.3. Gheorghe Gh Butnaru** n. 1892 d. 1979, căsătorit cu Maria n. 1900 d. 1946 (casa langă Cosma Toader) dela Ulea, copii: Constantin, Gheorghe, Mihai n. 1937 d. 1987, Ileana, Maricica-Vasile Vrânceanu, **11.A.3**.a. ***Constantin Butnaru*** n. 1923,d. 1997 Preşedinte CAP (casa lângă Mircea) căsătorit cu Georgeta Petrea n.1934 d.2008 fata lui Mitică Petrea;copii: **Dinu Butnaru** ing., căsătorit cu Adina Fodoreanu la C.l. Moldovenesc copii: Alexandru; **Alexandra n. 1953**, căsătorită cu Ionel Arian n.1948 la Săcele Bv, copii: Ramonan.1976, căsătorită cu Marius Popa la Bv., copii: Sara-Cristina şi Paul –Teodor Popa; **Eugen** Butnaru, ofițer marinar. căsătorit cu Antoaneta Cristea la Cța copii Bogdan; **Marcela** Butnaru căsătorită cu Donini Gratiano. **11.A3**.**b**. ***Gheorghe Butnaru***, dascăl (casa langa Toader Butnaru) căsătorit cu Maria dela Schit-Sterian, copii : **Ion** Butnaru căsătorit cu Mariana copii: Daniel,Oana; **Constantin** Butnaru căsătorit cu Maricica 4 copii. **11.A.3**.**c**. ***Mihai Butnaru*** n. 1930 d. 1987 (casa la pod) căsătorit cu Viorica Botez-nepoata lui Botez Gh. din centrul satului lîngă Teodorescu; copii: **Marcela** căsătorită cu Simiciuc, copii: Denisa; **Gina** căsătorită Tuțu: 3fete; **11.A.3**.**d**. **Ileana Butnaru** căsătorită la Galati cu Neacşu Jan: 2 copii :Gina şi Gigi; **11.A.3**.**e**. **Maricica Butnaru** căsătorită cu Vasile Gh. Vrînceanu; **11.A.3.f. Frosa Butnaru**. **11.B. Butnaru Alexandru** căsătorit cu **Maria Juverdeanu** la Schit, copii: 11.B.1 *Constantin* Butnaru, căsătorit cu Aurica Botez, copii: Constantin şi Elena, 11.B.2 *Doru* Butnaru, căs.cu Dalila Mîță copii: Cristina, Ionuț, Ştefan, Angelica

12. Familia **BOTEZ Gheorghe** (lîngă Teodorescu) căsătorit, copii:

12.A. Botez Gheorghe căsătorit cu **Marița Ursu,** copii: 12.A.1. **Dumitru** Botez căsătorit cu Tinca Vrânceanu, copii: Mariana; Cezar; 12.A.2. **Gheorghe** Botez căsătorit cu **Zeta Galer**; 12.A.3. **Aurica** Botez căsătorită cu Lăcătuşu la Bogdana, copii: Relu şi 2 fete; 12.A. **Maricica** Botez la Galați;

12.B. Botez Neculai, căsătorit la Schit, copii: *Paul* Botez; *Stela* Botez căsătorită cu Aurel Juverdeanu; *Maricica* Botez căsătorită Petrică Cartaş; *Neculai* necăsătorit; *Veronica* căsătorită cu ofiter; *Toderiță* căsătorit cu Mihaela; *Rodica* necăsătorita; *Aurica* căsătorită cu Constantin Butnaru Schit; *Gigi* căsătorit la Cernavodă. **12.C. Botez fata** căsătorită la Căpuşneni cu Ştefan Nagîț (recăsătorit cu Vatița fata Măriuței Bolea),copii: **Viorica**, după moartea mamei, crescută de bunic, s-a căsătorit cu Miluță Butnaru casa peste pod,copii: vezi Butnaru Mihai.

13. Familia BOTEZATU 13.A.Botezatu Manolache şi Anica Macovei din Căpuşneni; copii: 13.A.1.***Marița Botezatu*** n. 20.01.1922, d.14.10.1992 căsătorită cu Dodoi Gheorghe n.08.09.1917 d.27.01.2006, de la Cîrțibaşi; 13.A.2 ***Lina Botezatu*** căsătorită cu Onuț Ion la Cîrțibaşi; **13.A3** ***Botezatu Aristița*** n. 07.07.1926. d. 20.01.1998 necăsătorită. **13.B** ***Botezatu*** *Ruxandra* n.1890, necăsătorită, copii : **Gheorghe** Botezatu căsătorit cu Victoria Bădărău dela Coroieşti, copii: Maricica ; **Mihalache** Botezatu n.08.10.1930 d. 28.09.1996 (cu Costin Costache din Bogdănița, lînga Primarie) căsătorit cu Marița Iacob n. 01.09.1936 din Coroieşti, copii **Anica Botezatu,** căsătorită cu **Costică Baciu** veterinar din Alex. Vlahuță, copii: Costica Botezatu căsătorit în Bogdănița;

Dumitru Baciu căsătorit la Mangalia; Gheorghe Baciu (Rubiban) plecat din sat; **Olga Botezatu** căsătorită cu Nuțuc Gheorghe, copii: vezi fan. Nițuc Gh.

14. Familia DODOI Gheorghe-Ghiță n.08.09.1917 d.27.01.2006, de la Cîrțibaşi, căsătorit cu Maria Botezatu n. 20.01.1922 d. 14.10.1992, copii: *Gheorghe Dodoi* n.1942 d.2016 tractorist, căsătorit cu Lenuța Mereuță la Rădăieşti, copii: Silviu, Mariana, Gina, fată; *Maricica Dodoi* n.1947,căsătorită cu Neculai Vrânceanu baiatul lui Ghita Vranceanu, copii: Costel; *Costache Dodoi* n.1949, căsătorit cu Maricica Bagu de la Coroiesti copii: Ana Maria Dodoi căsătorită cu Achim Daniel la Galati; Petrică Dodoi n. 1952, căsătorit cu Veronica Hristu, la Botosani; Mitica Dodoi n. 1953 căsătorit cu Lenuța din Botoşani, copii: Flori şi Ionuț; Cezarina n. 1956, căsătorită cu Zaharia la Crețeşti spre Huşi, copii:George. **Frați:** Dodoi Dumitru; Ileana căs. Niță Cheşcu; Mioara căs. cu Nicu Iacob; Marița căs. Emil Bădărău, Didina cu Sandu la Alex Vlahuță

15. Familia BARBU Neculai, n. 06.08.1914 d. 17.12.2000, frate vitreg cu bunica, căsătorit înainte de război cu Steriana fata lui Iancu Juvedrdeanu de la Cîrțibaşi,(care moare cînd era pe front*), fost prizonier* au un copil: care este crescut de bunicii Iancu Juverdeanu; recăs. după război cu Maria Burghelea n. 31.06.1924, dela Ulea (sora cu Claudina Vranceanu), copii: Costel Barbu Culiță Barbu;Nelu Barbu n.1950;Aurelia Barbu; Lenuța cu Ion Lazarescu; Cica Barbu.

16.A. Familia NECULAi Nițuc căsătorit cu Tinca Grăpinel (din Coroieşti), copii: Costica Nițuc căsătorit cu Anuzica din Ghicani, trăieşte în Barlad, copii: fată si băiat; Gică Nițuc căsătorit cu Eliza Consandache, fata Sapatoriței, a trait la Galați; Fotache Nițuc căsătorit şi trăieşte la Bujoru; Didina Nituc căsătorită Barlad; Sora la Vlădeşti; Sora la Bogdana, **16.B. NIȚUC** Gheorghe căsătorit cu Olga Botezatu copii: Gheorghe Nițuc Milițian; Silvia; Dumitru Nițuc n.1948 mecanic CFR căsătorit; Ion n.1950 Milițian căsătorit; Fănică; Aurel; Alexandrina

17. Familia TEODORESCU venită dela Floreşti **17.**A. **Bunicul** (lui Costel) **Teodorescu n.** căsătorit, copii: **Titu Teodorescu** tatăl natural a lui Costel n.1950, d.2019; **Emil Teodorescu** a trăit la Ploieşti; Iulian-Lulu; Neculai; Dumitru-Mitică; **Iulian (Lulu) Teodorescu**, căsătorit cu Margareta la înfiat pe Costel-Căpriță; **17.B. Neculai Teodorescu** *şef secție financiară Bârlad*?, căsătorit cu copii: 3; **17.C. Mitică (Dumitru) Teodorescu,** căsătorit cu Zînica Tufa de la Orgoeşti **(**recăsătorit cu **Tinca Juverdeanu)** copii: **17.C.1. Niculina Coca** Teodorescu căsătorită cu **Buța** copii: Mioara n. 1948, căsătorită cu Băncescu; Vetuş n. 1950, căsătorită cu Grigorescu; **17.C.2. Mimi** Teodorescu, vaduva; **17.C.3. Aurora (Duduia) Teodorescu** căsătorită cu **Calistru** Dumitru copii: Livioara Caistru şi Bebe Calistru; **17.C.4. Bebe** Teodorescu a murit tânăr.

18. Familia MIRCEA venit din Rădăieşti căsătorit cu **Mandița Butnaru,** copii: **18.A Mircea** Mihai căsătorit cu Natalia Vrânceanu, copii: **Maricica** căsătorită cu Ionel Juverdeanu, copii: Eugen; Mihaiela; **Neculai** Mircea, căsătorit cu Geta Bădărău dela Vlădeşti, copii; Ion-Melu n. căsătorit cu Lenuta Simion dela Vlădeşti; Mihaiță Mircea, căsătorit la Galați; Paul Mircea, căsătorit la Rădăieşti; Gica căsătorit la Galați. **18B Ecaterina** (Tinca) Mircea din Radaiesti căsătorită cu **Modiga Costica 18C Mircea** Victor căsătorită cu **Modiga Frosa,** copii: Constanța căsătorita cu Tas la Bîrlad; Elena căsătorită cu Parfene din Coroieşti, la Bîrlad; Maria căsătorită s-au despărțit; Mihai Mircea la Rădăieşti.

19. Familia LIVOSCHI Ion căs. cu Valentina, din Basarabia**,** copii: **Senea** Livoschi căs. la Bârlad cu **Aristița** Petrini, copii: **Andrei** Livoschi căs.; **Maricica** Livoschi căs.;**Vatița** Livoschi căs.;**Rica** Livoschi căs. dela Bogdăneşti.

20.Familia POPA 20.A.1 Popa Ioan căsătorit cu **Natalia Ibanescu,** copii: **Jenică Popa** căsătorit cu Maricica Vrânceanu, ***Dumitru Popa*** *mort pe front*; **Didina Popa** d.18 ani de sinuzită; **Elena Popa**, cu Buşilă la Bârlad.

21. Familia SIMA Constantin n.1923, căsătorit cu Nuța Vrînceanu n. 1923, copii: **Constantin** n. 1947, decedat tînăr; **Rodica** n. 1948 căsătorită cu **Sălceanu** Ion în Iaşi, copii: Sălceau Leonard, căsătorit în Iaşi; copii: 2b; Sălceau Alina, căsătorită, copii: b. şi f.; Sălceau, Avocat, căsătorit în Galați; **Elena** n. 1950 căsătorită cu Samoilă Ion în Bîrlad,; **Constantin-Nelu** n. 1953 d. 2006, căsătorit cu Lidia Botezatu la Bîrlad, copii: Gabriel, mort; Gabriela căsătorită cu Butnaru dela Schit; o fată; Iuliana căsătorită cu Boncan la Tunseşti, copii: Cosmin şi Irina; **Ioan-Geli** n.1954, căsătorit cu Simion Elena de la Cepeşti la Bd. copii: Sima Irinel la Alexandria; Sima Florin Ovidiu, căsătorit în Anglia cu o Poloneză; **Paul** n. 1956 necăs. în Iaşi; **Culai** n. 1958 căs. din Mînzați, în Bd**.,** copii:f şi b.

22. Familia SAMOILĂ Constantin n. *(prizonier în Rusia)* căs.cu **Ileana Onuț** din Cârțibaşi; copii: **Ion** (Meluş) n. 1949 căsătorit cu Elena Sima (Lus), copii: Simona, economist Bancă la Suceava; Elena Beatrice finanțe la Bîrlad, copii: f şi b; **Constantin**n.1951 la Deva, copii: b; f; **Dumitru** n.1958 căsătorit la Oradea; **Mariana** (Cici) n.1953 căsătorită la Galați, copii: 3 fete

23. Familia COZMA Toader, n.1885 d.1978, *primar 1925-1958,* căs.cu Sevastița, fata lui Ilie Juverdeanu, copii: Elena căs. cu Preotul Giurcanu Andrei; .

24. Familia GIURCANU Andrei *Preot*, n.1902, d.1986, căsătorit cu fata lui Cozma Elena n. 1910, d. 1977, copii: Giurcanu **Constantin** *ing*; **Giurcanu Dumitru** *prof*; **Giurcanu Mihai** *învatator*; **Giurcanu Vasile** *Ing.Ministru* Industriei, hartiei şi celulozei; **Giurcanu Gheorghe** ing. agronom; Giurcanu.?

25.Familia MĂLANCA Vasile n.1891, căsătorit cu *Ileana Cehan* la Rădăeşti, copii: **Costică** Mălanca căsătorit cu Maricica de la Bogdana; **Geta** Mălanca căsătorită cu Jenică Bleoju; **Neculai** Mălanca; **Sterica** Malanca căsăt. cu Vicol; ***Gheorghe Malanca****- mort pe front;* **Maricica** Mălanca.

26. Familia GHIDU, copii: **Gheorghe** Ghidu; **Vatița** Ghidu, căsăt. cu Galeru Gh. în Bogdănița; **Ghidu din Rădăieşti,** căsăt. cu **Anica,** copii**: Aristița Ghidu** n.1920,căsăt. cu *Costache Bolea mort pe front;* **Mărioara** căsăt. cu **Mălanca; Elena**(sora Anicăi) căsăt. cu *Bejan Dumitru mort pe front.*

27. Familia BEJAN 27.A. ***Bejan Dumitru n.*** *(mort pe front)* căsătorit cu **Elena Ghidu**; **27.B.** Bejan Neculai, copii: ing. Dumitru Bejan fost Ministru; col. Neculai Bejan; ş.a.

28. Familia MEREUȚĂ 28.A Mereuță Neculai din Cepeşti, căsătorit cu Ioana Mircea din Rădăeşti, copii: **Melitina** căsătorită cu Valerică Bolea, şi **Anişoara** căsătorită Vicol Ion(Nicu) la Galați. **28.B Mereuță Vasile** căsătorit cu Elena Vasluianu, copii: **28.B.1 Mereuță V. Voicu,** tehnician**,** căsătorit cu Florica la Epurei, 3 copii; **Mereuță Voicu Dumitru,** *învățător*, căsătorit cu Cezarina Juverdeanu n.1951, copii: *ing.* Mereuță Cristian căsătorit cu Ramona din Piatra Neamț; *ing.*Dinu Mereuță căsătorit cu Oana din Focşani; *ing.* Mereuță Ionuț căsătorit cu Roxana din Vaslui; **28.B.2 Mereuță V. Visarion** căsătorit cu Tasia din Bogdăneşti, copii: Constantin; Vasile; Gelu;Elena; **28.B.3 Mereuță V.**

Jan căsătorit cu **Veta** din Cepeşti copii: Landa-contabilă; **28.B.4 Mereuță V. Valentina** căsătorită cu Nistor la Bârlad 3 copii; **28.B.5 Mereuță V. Lucia** căsătorită cu Vasile Dura la Cepeşti, 3 fete. **28.B.6 Mereuță Anica** căsătorită la Bogdănița cu Gheorghe Butnaru dascăl; **28.B.7** *Mereuță V. Mihai mort în război.* **28.C. Mereuță din Bogdănița** căsătorit, copii: fată căsătorită cu Fotache Bolea a murit de tînără şi fată căsătorită cu Ionel Bolea a 2-a soție

29. Familia BĂDĂRĂU 29.A Bădărău de la Vlădeşti căsătorit cu **Soltana Galer** copii: **Ion** Bădărău mocan la Vlădeşti; **Gheorghe** Bădărău escavatorist la Bârlad; **Mihai** Bădărău croitor la Barlad; Anuzeta Bădărău căsătorită la Barlad; Georgeta Bădărău, la Bogdănița cu **Neculai Mircea.**

30. Familia GĂINĂ Ştefan căsătorit cu **Aglaia Ursu (**fata lui Ion Ursu) la Cepeşti, cu copii: Mina Gaina, căsătorită cu Pompilaş Vrancenu

31. Familia Parfene Coroieşti copii: **31.A** Parfene Neculai n.1907(*prizonier la Cotul Donului*)- căsătorit cu Strătia Mărgărit din Cernați, copii: Parfene **Vasile** n. 1935, căsătorit în Bârlad, muncitor IRB; **Ecaterina** n.1937 căsătorită cu Munteanu Dumitru în Bogdănița; Costică; **Lenuța,** căsătorită cu Puflea Costică la Hupca; **Tița,** căsătorită cu Siminciuc Gheorghe la Vlădeşti; **Parfene Nicu,** căsătorit la Rm. Vîlcea macaragiu; **31.B** Parfene Vasile.

32. Familia PETRINI 32.A Petrini din Bârlad căsătorită cu **Marița** Munteanu, copii: **Vasile Petrini** căsătorit cu **Vergina** doi copii: Nuța si Mihai **Ghita Petrini,** căsătorit fata de la Simila fără copii; **Ion Petrini, n.,** căsătorit cu Vergina copii: Gabi, moartă; baiat; **Margareta** căsătorită cu **Deaconu Mitrea**; copii: Viorel, Gicu, Mariana, Lenuța; **Aristita** căsătorită cu Senea Livoschi din Bogdanita; **34.B Petrini** Gheorghe din Bârlad, căsătorită cu **Dumitra fata mamei** lui Ghiță Ibanescu, Soltana Munteanu, recăsătorită cu Toma Dumitru, copii:Gabriela căsătorită cu **Scînteie**, copil:Corina (Irina) s-a călugărit

33. Familia Răşcanu 33.1A. **Răşcanu Gheorghe** n. 1878 d. 1969 *(invalid din primul război-auz);* căsătorit cu **Tinca Munteanu** din Bogdănița, copii: **34.1A1** ***Frosa Răşcanu*** căsătorită cu Pancu; copii: **Nicu Pancu** la Galati; **Corneliu Pancu** la Iasi; **Mitica Pancu**; **Aristita Ignat**; **Elena Bichir** la Barlad; **34.1A2** ***Costică Răşcanu*** căsătorit cu Mărioara Barbu sora lui Neculai Barbu; copii: **Lilica- Lucretia Răşcanu** căsătorită cu Breajna la Iasi, fata: Livia Breajna căsătorită cu Gelu Juverdeanu din Bogdănița (baiatul lui Gică Juverdeanu) copii: Anca şi Vlad; **Aurica Răşcanu** căsătorită cu Ştefan Bolea din Orgoieşti trăieşte la Barlad copii:Zenovia Si Cristinel si **Emil Răşcanu** n. 1943 căsătorit cu Geta Popa n. 1946 din Bogdănița trăieşte la Bârlad; copii: **Iulian Răşcanu** căsătorit cu Marcela Juverdeanu fata lui Ion Juverdeanu din Schit, copii: Alecsandra **Răşcanu,** Otilia **Răşcanu** şi Elena-Laura **Răşcanu** căsătorită cu Drăgan Eugen în Iasşi copii: Adrian Vasile Drăgan. **33.1A3** ***Vasile Răşcanu*** căsătorit la Bucureşti ;copii **Gabriela** la Bucureşti căsătorită cu Dragos Cojocaru reporter tv sport copii: baiat; **Zenovia** la la Bucuresti, prof. universitar, căsătorită, a fost consiliera *preşedintelui Ion Iliescu*; **33.1A4** ***Elena Răşcanu*** căsătorită cu **Giuşcă Ion** la Bogdăneşti are 8 copii, vezi familia Giuşcă. **33.1B. Răşcanu Gvrilă** căsătorit, copii: Petru Răşcanu *predicator* la Vaslui; **33.1C sora** lui Gh. şi Gavrilă **Răşcanu**, căsătorită cu **Barbu, copii:** Neculai Barbu şi Vasile Barbu in Orgoiesti. **33.2.A**. **Ion Răşcanu** (văr cu Gh. Răşcanu) căsătorit cu **Tinca Ursu** fata lui Enache, copii: **Mitica** Răşcanu, căsătorit la Deleni;**Vasile** Răşcanu căst.

la Orgoieşti; copii: **Ion** Răşcanu, Veronica Răşcanu. **33.3A1 Costică Răşcanu,** învățător, căsătorit cu Aglaia la Orgoiesti; **33.3A2.Răşcanu Culiță n.** căsătorit cu **Marița Galer** n. nepoata **Amuzetei Ursu** fata lui Enache Ursu, copii: ***Emilia Răşcanu*** căsătorită cu **Gradinaru** Ghiță în Orgoieşti ,copii: Grădinaru **Neculai** căsătorit la Bogdănaşti, copii: 2 fete; Grădinaru **Silvia** în Bucureşti; Grădinaru **Viorica** în Bucureşti; Grădinaru **Mihai** în Bucureşti; Grădinaru **Lenuş** în Bucureşti; Grădinaru **Emil** în Bucureşti; Grădinaru **Violeta** în Bucureşti. ***Maricica Răşcanu*** căsătorită cu **Chirinuş** în Orgoieşti; copii: Linica n.1950 căsătorită cu **Cătană** la Costeşti; copii: **Cătană** Diana necăsătorită la Piatra Neamț; **Cătană** Iulian căsătorit cu Chirinuş la Iaşi; **Cătană** Carolina la Bîrlad; ***Răşcanu Nicoleta*** n, 1951 căsătorită cu **Vulpe** Paul la Căpuşneni, copii: Melania Vulpe căsătorită în Vaslui; Răşcanu Rezina n. 1954 căsătorită cu Eugen **Răşcanu** la Bîrlad, copii: Ştefan Răşcanu, în Bucuresti; Răşcanu Andreea căsătorită în America are 2 copii. ***Anuzeta Răşcanu*** căsătorită cu Neculai-**Nicu Butnaru** la Bogdănița , copii: Neculai, Milică, Vasile, Anişoara, Adrian, Cocuța. Toți sunt stabiliți în Cernavodă. ***Culai Răşcanu*** la Ogoeşti căsătorit cu Elena din Suceveni, copii: Cristina-Elena moartă la 16 ani; Iulian căsătorit la Mediaş copii: 1; Bogdan căsătorit cu Liana din Buda, copii: F şi B; ***Tița*** **Răşcanu** căsătorită cu **Bahrin** Vasile în Orgoieşti, copii: **Bahrin** Neculai căsătorit; **Bahrin** Marinela n. 1964, căsătorită, copii: 6; **Bahrin** Felicia n. 1966, căsătorită, copii: 2; **Bahrin** Anişoara n. 1970, căsătorită, copii: Ramona. **33.3A3 Mihai Răşcanu n.** *Prizonier***,** căsătorit în Orgoieşti cu Lucica Cehan n. din Bogdanita **33.3A4 Aurel Răşcanu** căsătorit la Huşi; **33.3A5 Aglaia Răşcanu** căsătorită cu **Samson** la Orgoiesti; **33.3A6 Ghiță Răşcanu** căsătorit cu Elena Juverdeanu de la Schit sora lui Ion. **33.4A1 Constantin Răşcanu** căsătorit cu Steluța Trofin de la Căpuşneni, sora cu Traian soțul lui Soltanica Ibănescu şi cu soția lui Nicu Barbu de la Orgoieşti, copii: Elena **Răşcanu,** economist la Alexandria; Emil **Răşcanu,** activist UTC la Vaslui; Traian **Răşcanu** -muncitor la Barlad; Lucica **Răşcanu-** prof geografie; **Nicu Răşcanu** copii: Lentica la Iaşi; Ion la Bârlad-mort; Mihai; Mitică la Sibiu Sportiv-Ruigby; George la Timisoara (mort) Sportiv-Ruigby. **33.5A1*Răşcanu*** *mort pe front.* **33.5A2**. Răşcanu Gheorghe căsătorit cu Leontina, copii : Maria; Constantin ; Victor ; Dinu ; Aurel ; Aurelia

34. Familia GIUŞCĂ 34.A. Giuşcă Emil de la Bogdăneşti căsătorit cu Maricica Bolea Costache, copii: Toader căsătorit cu Moise din Vişinari: copii: Alin căsătorit, Dragoş căsătorit; Violeta; **34.B. Giuşcă Ion** căsătorit cu Elena **Răşcanu** la Bogdăneşti are 8 copii: **Gheorghe** Giuşcă căsătorit cu Silvica la Barlad, copii: **Petrica** Giuşcă *preot* în Bârlad: fata; **Georgeta** Giuşcă, căsătorită cu Bădărău copii: fata *ing.* la Buzău; **Elena** Giuşcă, căsătorită cu Sârbu Ion copii: **Daniela** Sârbu la Iaşi; **Ion** Giuşcă, căsătorit cu Tanța la Vaslui, copii: Irina Sîrbu *medic* la Iaşi; băiat i*ng.* la Botoşani; **Virginia** Giuşcă căsătorită cu David Ion la Buda copii: 2 fete; **Costica** Giuşcă căsătorit cu *învățătore* în Vaslui, copii: Giuşcă *procuror* în Iaşi; Giuşcă *procuror* în Vrancea; **Tinca** Giuşcă- Răşcanu d. în Bârlad fără copii; **Antoaneta**, cu Ion Pintilie; copii: băiat in Germania

35.Familia BERESCU Gheorghe n.1917, a fost prizonier, cu Maria fără copii.

Satul Bogdănița în anii 1950-1970

Înşiruirea Caselor Familiilor de la sud (dinspre Coroieşti) la nord (spre Satul Schit)

În paranteze se indică poziționarea caselor pe stânga (stg) sau pe dreapta (dr) drumului/stăzii.

În partea dreaptă a râului

1. Botezatu Anica Baciu Costica (dr)
2. Primăria (stg.)
3. Botezatu Mihalache (stg.)
4. Livoschi Ion (stg)
5. Barbu Neculai (stg)
6. Vrânceanu Manolache (stg)
7. Vrânceanu Victor (stg)
8. Botezatu Costica (stg)
9. Costache Costin (stg)
10. Juverdeanu Gică (stg)
11. Nițuc Gheorghe (stg)
12. Botezatu Ruxandra (dr.)
13. Toader Vrânceanu (stg)
14. Juverdeanu Alexandru Lazăr (stg)
15. Petrea Vasile (stg)
16. Juverdeanu Gheorghe (stg)
17. Bolea Ion (stg)
18. Vrânceanu Marița (stg)
19. fântână (dr)
20. Alexiu Fotache (stg)
21. clasă de școală (dr)
22. huidița Bisericii (stg)
23. Butnaru Mitica (dr)
24. pod peste râu (dr)
25. Teodorescu Mitică (stg.)
27. Botez Gheorghe (stg)
28. Petrea Dumitru (Mitică) (stg)
29. prăvălia lui Teodorescu (dr)
30. Bolea Fotache şi fântână (stg)
31. Mereuță (stg.)
32. Samoilă Constantin (stg.)
33. prăvălia lui Teodorescu (dr.)
34. Nițuc Gica (dr)
35. Vrânceanu Vasile (dr.)
36. grădiniță (dr.)
37. Munteanu Dumitru (stg)
38. Botez Gică, Juverdeanu Relu (stg)
39. Botez Ghiță și Marița Ursu (stg)
40. Butnaru Constantin (dr)
41. Butnaru Măndița (dr)
42. Mircea Mihai (dr)
43. Botez Mitică (stg)
44. Juverdeanu Ion (stg)
45. Ursu Constantin (dr)
46. Bădărău Sterian (dr)
47. Mircea Nelu ((stg)
48. Ursu Neculai şi Soltana (stg)
49. Harja Gheorghe (dr)
50. Petrea Ghiță, Mircea Neculai (stg)
43. Bolea Sava și Bolea Nicu (dr)
44. punte peste râu **(**dr)
45. Botezatu Mihalache (stg)
46. Dodoi Gheorghe (stg)
47. Săpătoru Constandache (stg)
48. Bolea Costache (Valerică) (stg)
49. Hârja Gheorghe (dr.)
50. Bolea Vasile şi fantana (dr)
51. Bogescu Vasile (dr)
52. Bolea Traian (stg)
53. Bolea Iorgu si Galer Vasile (stg)
54. Ion Bolea și Maria (stg)
55. Ursu Vintilă (stg)
56. Butnaru Anica, Butnaru Nicu (stg)
57. Popa Jan (stg)
58. Vrânceanu Ghiță (stg)
59. Bolea Fotache, Munteanu (stg)
60. Galer Costică, Galer Mihai (stg)
61. Bolea Ion merceolog CAP (stg)
62. Berescu Gheoghe (stg)
63. Butnaru Ghițălică, dascăl (stg)
64. Butnaru Toader (stg)

În partea stângă a râului

65. Botezatu Ghiță (dr)
66. Baciu Mitică (dr)
67. Nițuc Costică (dr)
68. Nițuc Neculai (dr)
69. Petrea Sofica (dr)
70. Galer Gheorghe şi Aurel (dr)
71. Galer Nicu (dr)
72. Cehan Gheorghe (dr)
73. Galer Ion (stg)
74. Vrânceanu Ion şi Zoița (stg)
75. Vrânceanu Pompilaș (stg)
76. Ibănescu Ștefan (dr)
77. Vrânceanu Vasile (dr)
78. Vrânceanu Costică (drta drum)
79. Munteanu Gheorghe (dr)
80. Ibănescu Gheorghe (dr)
81. Catinca (dr)
82. Țurcanu Mihai (stg)
83. Vrânceanu Sava şi Victor (dr)
84. Ibănescu Mitrea şi Lucreția (dr)
85. Ibănescu Vasile (dr)
86. Galer Ghiță (dr)
87. Butnaru Miluță (dr)
88. primăria veche (dr)
89. şcoala (dr)
90. Oprişan (dr)
91. Ursu Mihalache şi Virgila (dr)
92. Giurcanu Andrei (dr)
93. Cozma Toader (Riță) (dr)
94. Butnaru Gheorghe (stg)

Anexa 3
Imagini foto din locuri istorice din județul Vaslui

Fotografii – co-autor lt. (rez) ing. Neculai Ursu



Noua Biserică a Mânăstirii *Schitul Bogdănița*, sfințită la 27 iulie 2019 de Preasfințitul Ignatie, Episcopul Huşilor.
Biserica inițială, construită din lemn, a fost ridicată la 1784 de frații Teodor şi Ioniță Bolea, feciorii lui Andrei Bolea, dar, între 1844-1847, a fost înlocuită cu o construcție din piatră şi cărămidă, de către grecul Eustație şi soția sa, Caliopia, fiind sfințită la 8 noiembrie 1847. Distrusă în incendiu la 20 ianuarie 1929, a fost refăcută şi redeschisă la 2 iunie 1940, dar a fost distrusă de cutremurul din acelaşi an şi a rămas în paragină (vezi ruinele în spate).



Inaugurarea Monumentului Eroilor din comuna Fălciu-Bogdăneşti, Vaslui 23 iunie 2018.



Monumentul Eroilor Neamului din Bârlad. Depun coroana Asociația Natională Cultul Eroilor ”*Regina Maria*” şi Societatea Culturală *Bucureşti-Chişinău.*



Monumentul Eroilor Neamului din Bârlad, inaugurat pe 23 iunie 2019.
Veteranul col. (rtr.) Gheorghe VOICULESCU născut 14.04.1920,
la Cârja-Vaslui, flancat de autorii cărții
col. (rtr.) Constantin CHIPER şi lt.(rez.) Neculai URSU.



Cruce din piatră din 20 octombrie 1835, cu inscripție în limba slavonă.



Biserica ”Sfântul Spiridon” din Bârlad ctitorită de spătarul Ştefan Sturza în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea şi epitaful acesteia (18.01.2020), Preot Paroh Doltu Duca Dănuț.



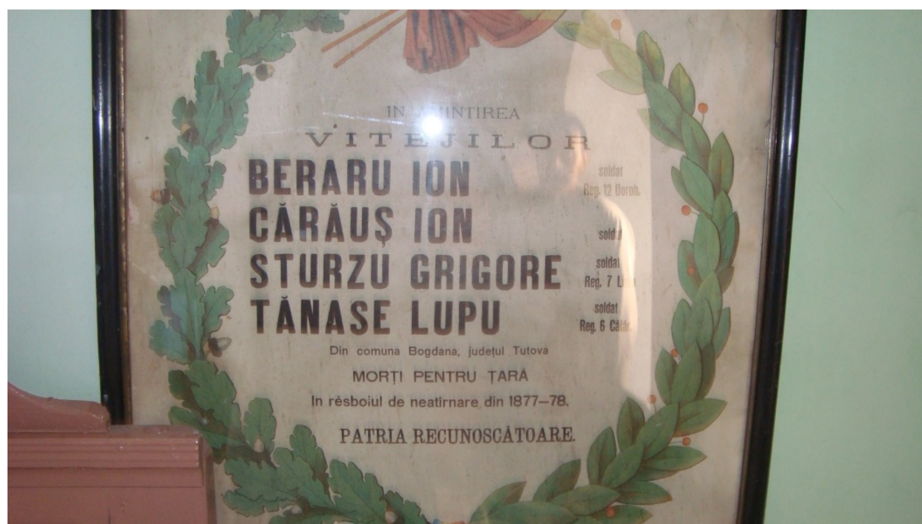
Troița Eroilor din Primul şi al Doilea Război Mondial, din cartierul Munteni, de la Şcoala *Petru Rareş* Bârlad (Foto - 18.01.2020).



Monumentele Eroilor
din comuna Băcani,
Judeţul Vaslui,
dedicate eroilor din
Războiul de Independență,
Primul Război Mondial
şi Al Doilea Război Mondial
- foto iunie 2018.







Cinstirea eroilor din comuna Bogdana județul Vaslui
evidențiați pe *Monumentele din cimitir și tablourile din biserică.*
(Foto Iunie 2018).





Bârlad-Casa unde s-a născut Domnitorul Alexandru Ioan Cuza
la 20 martie 1820, Str. Al. I. Cuza nr. 95A.

ANEXA 4

”*Măsura patriotismului nostru va fi dată de faptele pe care vom avea ocaziunea de-a le împlini în viitor, iar nu de profesarea nimic costisitoare a unor idei pe care individul şi le alege după plac”.* Nicolae Iorga



Din activitățile membrilor Asociației Județene „*Cultul Eroilor*” Prahova şi Societatea Culturală Bucureşti-Chişinău Prahova.

Autorii acestei lucrări omagial-documentare - col. (rtr.) Constantin Chiper şi lt. (rez) ing. Neculai Ursu - sunt fii ai județului Vaslui, dar viața i-a adus şi i-a alăturat în cadrul Asociației Județene *Cultul Eroilor* Prahova, filială a Asociației Naționale *Cultul Eroilor „Regina Maria”.*

Asociația, entitate de utilitate publică, a fost înființată la 24 octombrie 1994 ca urmare a inițiativei unor ofițeri activi şi în retragere şi este afiliată la Asociația Națională *Cultul Eroilor ”Regina Maria”* (ANCE, înființată în 1991, preşedinte gl. mr. (r) prof. univ. dr. Visarion Neagoe), continuatoarea Societăți”Mormintele Eroilor Căzuți în Război” şi a *Aşezământului Național „Regina Maria” pentru Cultul Eroilor*. Din 1994, Asociația Județeană Cultul Eroilor Prahova a fost coordonată de preşedinții: col. (rtr) Traian Nechita (1994-2009), col. (rtr.) Constantin Chiper (2010 – 2019), coautor al prezentei cărți.

Asociația a preluat şi a adăugat la obiectivele şi activitățile S.M.E.C.R. şi a *Aşezământului „Regina Maria”*, enumerând succint câteva din cele mai importante acțiuni şi activități:

- Înființarea de subfiliale locale în majoritatea localităților județului;
- Înființarea de cercuri ale Cultului eroilor în şcoli;
- Acțiuni şi activități de educație în rândul elevilor şi cetățenilor pentru cinstirea memoriei, luptei şi eroismului înaintaşilor noştri;
- Îngrijirea şi restaurarea de cimitire şi monumente ale eroilor.
- Editarea revistei *Prahova eroică*
- Organizarea, sprijinirea şi participarea la acțiunile şi festivitățile diferitelor instituții şi asociații, cu caracter general cultural-istoric, în special celor dedicate independenței, libertății, unității şi întregirii neamului românesc în fruntariile natural-istorice, precum Ziua României, Ziua Armatei, Ziua Eroilor, Ziua Drapelului, Ziua Imnului ş.a.
- Excursii, vizite, pelerinaje tematice în locuri cu semnificație istorică; Mărăşeşti, Mărăşti, Oituz, Focşani, Mateiaş, Tabla Buții, cimitire ale militarilor români din Republica Moldova (Țiganca,Tighina,Cania,Nisiporeni, Slobozia-Horodişte), Ucraina (Cernăuți, Odessa), Cehia, Slovacia, Bulgaria, Ungaria,Germania,Franța.
- La inițiativa şi cu susținerea financiară personală a col. (rtr.) Petrea Cujbă, vice-preşedinte şi redactor al revistei *Prahova Eroică*, s-a colectat pământ din cimitire ale eroilor şi din cele mai importante locuri de luptă ale românilor, s-a pus în mici săculeți introduşi într-o urnă (cumpărată de Petrea Cujbă), pe care o delegație a Asociației Naționale Cultul Eroilor *Regina Maria* a depus-o la 17 noiembrie 2018 la Catedrala Încoronării de la Alba Iulia, în cinstea Centenarului Marii Uniri.

"Un popor care nu își cunoaște istoria este ca un copil care nu își cunoaște părinții."

Nicolae Iorga





Biroul executiv
al Asociației Cultul
Eroilor Prahova.

Unirea pământurilor româneşti
la Alba Iulia

În Catedrala Încoronării din Alba Iulia, în data de 17 noiembrie 2018, s-a depus o urnă specială, cu pământ colectat din câmpurile de luptă şi din teritoriile istorice (Basarabia, Bucovina, Cadrilater, Ardeal, Banat) ca simbol şi mărturie a înfăptuirii prin grele jertfe de sânge a Întregirii Neamului, a Marii Uniri din 1918, a statului unitar **România Mare**.

Inedita acțiune , inițiată de col. (r) Petre Cujbă, vice-preşedinte al Asociației județene *Cultul Eroilor Prahova*, a fost pusă în operă de Asociația Națională *Cultul Eroilor ”Regina Maria”*, înscriindu-se în marea sărbătoare a Centenarului Marii Uniri, 1 Decembrie 1918 – 1 Decembrie 2018.

Pe platoul din fața Catedralei Întregirii din Alba Iulia, ceremonia militară şi religioasă a început cu primirea onorului de către prefectul județului Alba din partea unui detaşament alcătuit din militari de geniu din județul Alba şi cu intonarea Imnului de stat de către fanfara militară din Cluj.

Un sobor de 5 prelați în frunte cu arhi-episcopul de Alba, Irineu Pop, a ținut o slujbă de *Te Deum* pentru toți eroii neamului, după care a urmat ceremonia introducerii celor 19 săculeți cu pământ, inscripționați cu datele de proveniență, în urna specială, fiecare fiind depus, cu onor militar, de un elev-militar de la Colegiul militar *Mihai Viteazul* din Alba Iulia.

În cuvântările lor, arhi-episcopul Irineu Pop şi prefectul județului Alba, ing. Dănuț-Emil Hălălai, omagiind memoria eroilor care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, au salutat şi au mulțumit cu multă simțire pentru acțiunea Asociației, subliniind măreția şi unicitatea simbolicului gest de unire a pământurilor românilor în inima neamului, în inima țării unite, Alba Iulia.

General-maior (r) prof. univ. dr. Visarion NEAGOE - preşedintele şi conducătorul delegației Asociației Naționale *Cultul Eroilor ”Regina Maria”*, alcătuită din reprezentanții filialelor județene – a dat citire şi a înmânat arhi-episcopului Irineu Pop **Actul de donație** a urnei speciale, însoțit de **Certificatele de atestare a provenienței** fiecărui săculeț cu pământ.

De asemenea a distins pe cei doi vorbitori cu medaliile aniversare a Centenarului Unirii, elaborate de Asociație.

Pe acordurile *Imnului Eroilor*, urna specială a fost transportată de o elevă şi un elev-militar şi a fost depusă în pridvorul Catedralei Întregirii.

După o ultimă şi scurtă binecuvântare, preasfințitu arhi-episcop Irineu Pop a mulțumit încă o dată, vădit emoționat, delegației Asociației Naționale *Cultul Eroilor ”Regina Maria”*.

Înregistrarea ceremoniei a fost postată pe pagina de facebook a Ministerului Apărării Naționale sub titlul ***În cetatea Alba Iulia are loc acum o ceremonie militară şi religioasă***, înregistrând în doar câteva ore mai multe zeci de mii de vizualizări.

Din partea Asociației județene *Cultul Eroilor Prahova* au fost desemnați să participe Cpt. (ret.) Ing. Dan Stănescu şi Lt. (ret) Ing. Neculai Ursu, membrii ai Asociației şi contributori la realizarea acțiunii descrise, prin aceea că au colectat pământ din cimitirele militarilor români căzuți pe câmpurile de luptă de la Țiganca şi Cania, raionul Cantemir, Republica Moldova / Basarabia, în 1941, pentru eliberarea acesteia de sub ocupantul sovietic.

Cpt. (rez) Ing. Dan Stănescu





Ceremonia de la Catedrala Încoronării, din Alba Iulia, la 17 noiembrie 2018. Săculeții cu pământul prelevat din zonele în care s-au desfăşurat lupte în Primul Război Mondial. Preşedintele Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”Gl.mr.(r) prof.univ.dr.Visarion Neagoe şi reprezentanți din filialele județene: Alba Iulia şi Prahova, purtând drapelul original din 1918.



Ceremonia de la Catedrala Încoronării din Alba Iulia din 17 noiembrie 2018. Urna în care s-au depus săculeții cu pământul prelevat din zonele de luptă din Primul Război Mondial 1916-1918.



Ceremonia de la Catedrala Încoronării din Alba Iulia din 17 noiembrie 2018. Urna în care s-au depus săculeții cu pământul prelevat din zonele de luptă din Primul Război Mondial 1916-1918.



Monumentul Unirii de la Alba Iulia dedicat Centenarului Unirii 2018. Delegația Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” condusă de Preşedintele Gl. mr. (r) prof. univ. dr. Visarion Neagoe.



Aduarea generală a subfilialei Câmpina, 2017, cu prilejul căruia s-a semnat Declarația de Reunire şi Recunoaştere a Actului Unirii din 1918.
În foto: cpt. (rez.) Dan Stănescu, col. (rtr.) Constantin Chiper şi veteranul Gheorghe Balaban care înmânează Medalia *Ștefan cel Mare* col. (rtr.) Marian Dulă preşedintele subfilialei Câmpina a ANCE Prahova, din partea Asociației Veteranilor Războiului -1992 „Tiras-Tighina”.



Col.(rtr.) Dulă Marian înmânează Diploma vetranului cpt. Rădoi C. Tudor (n. 05.02.1923).




Centenarul Unirii Sărbătorit la Măgurele-Prahova - Omagiu la Monument şi Semnarea Declarației de Unire de către d-ni: Vasilică Diaconu, primarul din Măgurele Prahova şi Victor Stână primarul din Gura Galbeni; Sergiu Bodrug, primarul din Măgurele-Ungheni: Republica Modova.



Semnarea Declarației de Înfrățire a comunelor de către primarii: Robert Nica-Lipăneşti, Prahova (în mijloc); Pavel Rebeja-Sireți, raionul Străşeni; Ilie Chițanu -Mingir, raionul Hânceşti, Republica Moldova, 2017.



Ceremonie la Cimitirul Eroilor din pasul Tabla Buții – *Pe aici nu se trece!*
15 august 2017.





Clubul Seniorilor Petrotel-Lukoil - 24 ianuarie 2018.
Preşedintele ANCE „Regina Maria” Filiala Prahova, col (rtr) Constantin Chiper prezintă însemnătatea actului istoric de la 24 ianuarie 1859.



Asociația Națională Cultul Eroilor"Regina Maria" Filiala Prahova
Mausoleul Eroilor Mateiaş.
Imagini din pelerinajul organizat de doamna Rodica Paraschiv
deputat de Prahova,
12.10.2017



Asociația Natională Cultul Eroilor"Regina Maria" Filiala Prahova
la *Mausoleul Eroilor Mateiaş*
Imagini din pelerinajul organizat de doamna Rodica Paraschiv
deputat de Prahova,
12.10.2017.



Asociația Natională Cultul Eroilor ”Regina Maria” Filiala Prahova,
la *Mausoleul Eroilor de la Mărășești.*
Imagini din pelerinajul organizat de doamna Rodica Paraschiv
deputat de Prahova,
12.10.2018.



Asociația Natională Cultul Eroilor ”Regina Maria” Filiala Prahova,
la *Mausoleul Eroilor de la Mărăști.*
Imagini din pelerinajul organizat de doamna Rodica Paraschiv
deputat de Prahova,
12.10.2018



Mânăstirea Dealu – locul unde este depus capul lui Mihai Viteazul.
Asociația Județeană Cultul Eroilor Prahova - 12.10.2017 -
în pelerinajul organizat de doamna Rodica Paraschiv - deputat de Prahova.



Pelerinaj 2009.
Cimitirul de Onoare al Militarilor Români căzuți în luptele de la Țiganca,
în 1941 construit de Oficiul Național pentru Cultul Eroilor
şi inaugurat la 1 iunie 2006.









Imagini din unul din pelerinajele anuale la *Cimitirul de Onoare al Militarilor Români de la Țiganca*, raionul Cantemir, Republica Moldova, 2017.



Asociația Cultul Eroilor Prahova, Filiala Câmpina.
Pelerinaj la *Monumentul Eroilor Neamului* din Cimişlia Republica Moldova,
Scara Prahovei zonă amenajată de Consiliul Județean Prahova 2018.



Asociația Cultul Eroilor Prahova.
Pelerinaj la *Monumentul Eroilor din Războiul Transnistrean 1991-1992*.
Cimişlia, Republica Moldova - 9 septembrie 2017.



Din partea Asociației județene Cultul Eroilor Prahova, col. rtr. Nicolae Moise şi ing. Stănescu Dan înmânează un săculeț cu pământ adus din Cimitirul Eroilor Buzău preotului Vasile Burduja (în costum popular) pentru a-l pune la temelia bisericii din Cania, raion Cantemir, aflată în construcție - iunie 2018.



Asociația Cultul Eroilor Prahova filiala Câmpina 2017.
Vizită la *Muzeul de Istorie Militară* din Chişinău.



Asociația Cultul Eroilor Prahova, Filiala Vălenii de Munte.
Pelerinaj la *Cimitirul Eroilor Români* (200 morminte),
din Cania, raionul Cantemir, Republica Moldova, 10 septembrie 2019.



Asociația Cultul Eroilor Prahova, Filiala Câmpina.
Troița de la Cimitirul Tiganca 2017.

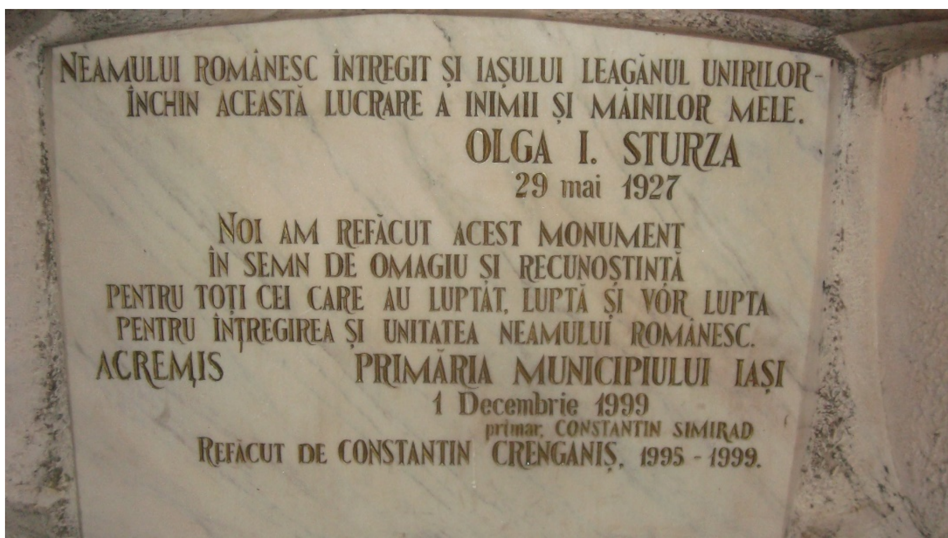


Asociația Cultul Eroilor Prahova, Filiala Vălenii de Munte.
Pelerinaj la *Monumentul Eroilor Transnistreni* din Coşnița,
Republica Moldova. Iunie 2018.



Universitatea de Medicină din Iaşi în fața căreia se află
Monumentul Uniri de la 1918 cu patru plăci comemorative.
Monumentul este amplasat pe Harta României realizată în pavaj.

Plăcile comemorative de pe Monumentul Unirii de la 1 Decembrie 1918



UNIREA COROANELOR LUI ȘTEFAN ȘI MIHAI
ESTE TRIUMFUL UNUI PRINCIPIU MARE
CE VIAZĂ CU TĂRIE ÎN INIMILE ROMÂNEȘTI.
EL NE-A SALVAT DE LA PIERZARE ÎN TRECUT,
EL NE REÎNVIE ÎN TIMPUL DE FAȚĂ,
EL NE VA DUCE LA BINE ȘI LA MĂRIRE ÎN VIITOR.
SĂ TRĂIASCĂ FRĂȚIA ROMÂNEASCĂ!
SĂ TRĂIASCĂ PRINCIPATELE UNITE!
ALEXANDRU IOAN I
29 ianuarie 1859

DORINȚA CEA MAI MARE, CEA MAI GENERALĂ,
ACEEA HRĂNITĂ DE TOATE GENERAȚIILE TRECUTE,
ACEEA CARE ESTE SUFLETUL GENERAȚIEI ACTUALE
ACEEA CARE ÎMPLINITĂ
VA FACE FERICIREA GENERAȚIILOR VIITOARE,
ESTE UNIREA.
DIVANUL AD-HOC AL MOLDOVEI
7 octombrie 1858

DECLAR PE VECI UNITE ÎN REGATUL ROMÂN
TOATE ȚINUTURILE LOCUITE DE ROMÂNI
DE LA TISA PÂNĂ LA NISTRU.
PRIN LUPTĂ ȘI PRIN JERTFE
DUMNEZEU NE-A DAT SĂ ÎNFĂPTUIM ASTĂZI
ASPIRAȚIUNILE NOASTRE CELE MAI SFINTE.
SĂ CONSACRĂM UNIREA GÂNDURILOR NOASTRE
DAR ȘI UNIREA ÎN MUNCA RODITOARE
PRIN STRIGĂTUL
TRĂIASCĂ ROMÂNIA MARE, PUTERNICĂ ȘI UNITĂ!
FERDINAND I

Eroilor de pe Nistru

La 7 sept.2019, o **troiță** a fost transportată de la **Vălenii de Munte** în **Parcela Eroilor** din cimitirul satului **Slobozia-Horodişte**, rn. Rezina, R. Moldova, în apropiere de Nistru, unde a fost montată şi sfințită.

La piciorul troiței, s-au depus săculeți cu pământ din 3 cimitire ale eroilor din Primul Război Mondial, Războiul de Întregire a Neamului - din Vălenii de Munte, Ploieşti şi Buzău – iar mici cantități din aceştia s-au îngropat la baza troiței - *pământ de acasă, arc peste timp* între generațiile de apărători ai patriei.

Parcela eroilor de la Slobozia-Horodişte a fost amenajată de câțiva ani la inițiativa comună a autorităților locale şi a celor din România, reunind osemintele militarilor români căzuți în zonă în iulie 1941, la eliberarea Basarabiei de sub ocupația sovietică.

Este cunoscut că, printre urmările nefaste ale pactului sovieto-german dintre Stalin şi Hitler, din 23 august 1939 - mai cunoscut prin numele semnatarilor lui ca *Pactul Ribbentrop-Molotov* - pentru împărțirea zonelor de influență-cotropire-stăpânire, s-au numărat şi Ultimatumurile sovietice din 26 şi 27 iunie 1940 prin care i s-a impus României cedarea Basarabiei şi Bucovinei, în doar 4 zile. Sub presiunea raportului internațional de forțe, România a cedat. Dar, la declanşarea celui de al Doilea Război Mondial la 22 iunie 1941, România a urmărit recuperarea Basarabiei şi Bucovinei, astfel că, după 35 de zile, obiectivul a fost atins şi armata română a ajuns la Nistru - granița estică a României întregite în 1918. În acele zile şi în acele locuri, au căzut cei 15 militari înhumați la Slobozia-Horodişte

Troița a fost concepută şi realizată la şi din inițiativa **Filialei Vălenii de Munte** (preşedinte-col. rtg. Nicolae Moise) a **Asociației Naționale *Cultul Eroilor "Regina Maria"*,** pentru cinstirea şi odihna sufletelor celor 15 militari români căzuți eroic la datorie, pentru reîntregirea şi apărarea României Mari.

Acțiunea se înscrie în pelerinajul "***Pe urmele eroilor***", pelerinaj pe care Filiala Vălenii de Munte a *Cultului Eroilor* îl efectuează anual cu câte 10-15 dintre membrii şi susținătorii ei, la cimitire ale militarilor români din Republica Moldova, precum cele de la Cania şi Țiganca (cca 2.100 militari) din raionul Cantemir.

De 6 ani, **Filiala Prahova a Societății *Bucureşti-Chişinău*** s-a asociat multor activități ale *Cultului eroilor*, între care şi acelora din cadrul pelerinajelor, cu diferite contribuții organizatorice şi financiare.

Aici, la Slobozia-Horodişte, prin ing. Neculai Ursu şi ing. Dan Stănescu, Filiala Prahova a Societății *Bucureşti-Chişinău* a donat o a doua **100 steaguri** tricolore delegației **Asociației Veteranilor de Război 1992 *Tiras-Tighina***, condusă de însuşi preşedintele fondator, **col. rtg. Anatol Caraman**, ca omagiu adus angajării şi eroismului membrilor acesteia în lupta de apărare a fruntariilor țării, tot pe Nistru, în martie-iulie 1992, în Războiul Moldo-Rus, cunoscut ca *Războiul Transnistrean,* repetare a situației din iulie 1941. Am ales acest loc şi moment ca, **în fața troiței**, donația celor 100 steaguri să simbolizeze un **arc peste timp** între militarii căzuți în 1941 şi veteranii luptători din 1992 pe Nistru, în lupta lor şi a fiecăruia pentru unitatea, libertatea şi independența românilor.

Eroi au fost, eroi sunt încă !

Cpt. (rez.) Ing. Dan Stănescu

DOCUMENT



Spre slava Sfintei Treimi a Maicii Domnului si a tuturor sfintilor mantuirii neamului romanesc, cu smerenie, iubire si recunostinta pentru toate binefacerile primite de la bunul Dumnezeu, noi:Filiala Asoc.Nationale a Cultului Eroilor"Regina Maria" din orasul Valenii de Munte, jud Prahova prin ing.Vasile Pupeza,tehn Barbu Ion , col® Moise Nicolae, presedinte al Filialei,sponsori ai edificarii acestei troite.

DARUIM ACEASTA SFANTA TROITA satului Slobozia Horodiste, raion Rezina,Rep.Moldova reprezentata de : Dl Col.Serafim Nour, dl Colonel Anatolie Caraman,Presedinte A.N a Veteranilor de razboi 1992 Tiras-Tighina, preot Vitalie Rusu pentru a fi amplasata la mormintele eroilor romani cazuti in cel de-al doilea razboi mondial pe aceste meleaguri.Ruga si inchinare in memoria urmatorilor martiri ai neamului

Nr crt	Numele si prenumele	Grad	Unitate
1	Danail Dumbravescu	Sublocotenent	Reg 9 Dorobanti
2	Ioan Stoian	Sergent	Reg 9 Dorobanti
3	Dumitru Antofie	Caporal	Reg 5 Pompieri
4	Gheorghe Chilu	Caporal	Reg 5 Pompieri
5	Radu Malurianu	Soldat	Reg 5 Pompieri
6	Constantin Ghitu	Soldat	Reg 9 Dorobanti
7	Dumitru Ical	Soldat	Reg 9 Dorobanti
8	Constantin Mocanu	Soldat	Reg 9 Dorobanti
9	Pavel Burlacu	Soldat	Reg 9 Dorobanti
10	Eni Aristide	Soldat	Reg 9 Dorobanti
11	Alexandru Zamfir	Soldat	Reg 9 Dorobanti
12	Ioan Ghoeorghita	Soldat	Reg. 5 Pionieri
13	Petru Fail	Soldat	Reg. 5 Pionieri
14	Stefan Dobrescu	Fruntas	Reg 9 Dorobanti
15	Soldat roman necunoscut		



In anul 2007 primarul localitatii, dl colonel Serafim Nour, sprijinit de cetateni ai satului:Anatolie Strugulea,Anatolie Popa,prof.Taisia Zgurean,prof.Petre Cimbir,preot Vitalie Rusu,care au amenajat actualul cimitir, unde au fost inhumati in 1941 cei mai sus mentionati de catre preotul de la aceea vreme Aurel Trandafir

In conceptia si sub dalta smeritului credincios Dumitru Ciprian din localitatea Patarlagele, jud.Bz - Romania s-a nascut aceasta Sfanta Troita spe a fi cinstita de-a lungul vremii.

Se depune cu aceasta ocazie trei urne cu pamant de la cimitirele eroilor din orasele Valenii de Munte, Ploiesti si Buzau.

Presedinte filiala ANCE
"REGINA MARIA"
Valenii de Munte, Ph
Col ® Moise Nicolae
Protoieria Valenii de Munte
Protopop Penes Mihail

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ "CULTUL EROILOR" VĂLENII DE MUNTE PRAHOVA ROMÂNIA

Primar
Loc.Slobozia,Horodiste
Pres.ANVR.-1992-Tiras Tighina-R.Moldova
Col Anatolie Caraman

ACEASTA SFANTA TROITA A FOST SFINTITA AZI 07.09.2019-SLOBOZIA HORODISTE-R. MOLDOVA

Actul de donație a Troiței.



FILIALA JUDEȚEANĂ PRAHOVA
a Societății *București-Chișinău*, 1990
Ploiești, str. Plugarilor nr. 13
E-mail: neculaiursu@yahoo.com



ACT DE DONAȚIE

din 7 septembrie 2019

Noi, Filiala județeană Prahova a Societății *București-Chișinău*, prin reprezentanții ing. Ursu Neculai și ing. Dan Stănescu,

DONĂM

ASOCIAȚIEI VETERANILOR DE RĂZBOI 1992
TIRAS - TIGHINA

100 STEAGURI TRICOLORE

(roșu, galben, albastru)

în semn de înaltă apreciere și deosebit respect pentru membrii Asociației, dar și pentru toți cetățenii Republicii Moldova, care – ca civili sau în haină militară – s-au ridicat și au luptat pentru apărarea Vieții, Libertății, Independenței, pentru apărarea Familiilor lor, a Poporului, a Țării, a Neamului Românesc împotriva atacatorilor neprovocați și neaveniți.

Donația are loc în fața troiței din Parcela eroilor de la Cimitirul din Slobozia-Horodiște, raionul Rezina, Republica Moldova, pe care Filiala Vălenii de Munte a Asociației Naționale Cultul Eroilor *Regina Maria* a ridicat-o și a sfințit-o astăzi pentru odihna militarilor români căzuți aici în luptă în 1940, pentru apărarea fruntariilor Țării, cu același curaj și motivație de mai târziu ale membrilor Asociației veteranilor 1992 *Tiras - Tighina*.

Prin aceasta, donația se constituie ca expresie a credinței noastre comune în unitatea Neamului Românesc, în a cărui reunire credem și sperăm nestrămutat.

Președinte
Ing. Neculai Ursu



Act de donație a 100 de steaguri tricolore de către Filiala Prahova a Societății *București-Chișinău* către Asociația Veteranilor de Război 1992 *Tiras-Tighina,* cu prilejul sfințirii Troiței donată de Filiala din Vălenii de Munte a A.N.C.E.”*Regina Maria”,* la 7 septembrie 2019.



Col. (rtr.) Nicolae Moise, preşedintele filialei Vălenii de Munte a Asociației județene Cultul Eroilor Prahova, citeşte Actul de donație a Troiței, asistat de col. (rtr) Anatolie Caraman, preşedintele Asociației Veteranilor de Război 1992 Tiras-Tighina, apoi îl înmânează preotului Vitalie Rusu.
Parcela eroilor din satul Slobozia-Horodişte, Republica Moldova, 7 sept. 2019.


Parcela eroilor din Slobozia-Horodişte, 7 sept. 2019. Pe cruci s-au înfăşurat câteva din cele 100 steaguri tricolore, donate de delegația prahoveană.
În foto: col. (rtr.) Anatol Caraman, în uniformă, lt. (rez.) ing. Neculai Ursu în centru, col. (rtr.) Nicolae Moise (dreapta).



În mijlocul elevilor şi profesorilor participanți la evenimentul sfințirii Troiței.



Ştefan Cel Mare şi Sfânt, născut 1438 la B**o**rzeşti, decedat la 2 iulie 1504
la Suceava înhumat la Mănăstirea Putna, Domn al Moldovei
între 14 aprilie 1475 şi 2 iulie 1504, a rămas în istorie ca apărător al creştinătății.

“Singura chestiune care trebuie imediat rezolvată, prin brațele unite ale noastre e dreptul Românimii de a se impune ca stăpână în orice colț al pământului pe care l-a locuit, l-a fructificat prin munca ei şi l-a adăpat cu sudorile şi sângele ei şi al străbunilor. A venit timpul să facem aici la noi politica noastră națională, să întrebuințăm în viața noastră națională numai elementele naționale”.

Nicolae Iorga

POSTFAȚĂ

Autorii, colonel (rtr) Constantin Chiper născut în localitatea Valea Siliştei, comuna Soleşti, județul Vaslui şi locotenent (rez.) inginer Neculai Ursu născut în localitatea Bogdănița, comuna Bogdănița, județul Vaslui, au realizat această lucrare prin adunarea de informații despre participarea locuitorilor din fostele județe Tutova, Fălciu şi Vaslui în Războiul de Independență 1877-1878, Primul Război Mondial 1916-1919 şi cel de al Doilea Război Mondial 1941-1945, din Arhivele Militare Naționale Bucureşti şi Piteşti, din Bibliotecile „Stroe Beloescu” Bârlad şi „Spătar Nicolae Milescu” Vaslui, din Registrele de Stare Civilă de la Primăriile orăşeneşti, comunale şi din documentele păstrate de Serviciul județean Vaslui al Arhivelor Naționale, transmise de I.S. Mihaela Cătălina Apostu.

Mulțumim personalului de la Hotelul Militar Bucureşti, Căminele militare de garnizoană Piteşti şi Bârlad, care ne-au asigurat cazarea pe timpul studiului la Arhivele Militare Naționale.

Mulțumim generoşilor sponsori care ne-au ajutat financiar pentru a realiza această lucrare: Alexandra Manuela Soare, Vasile Popa, Ovidiu-Liviu Chiper, Maria Iordache (Ursu), Familiei Vrânceanu Costache şi Maricica, Liviu Munteanu, Niculina Dragomir, Ionel Bolea şi Vasile Fânaru.

Aşa cum am procedat şi în lucrările anterioare, toți cei implicați în realizarea acestei Monografii istorice, adresăm un apel de suflet către conducătorii instituțiilor Administrației județene şi comunale, Inspectoratului Şcolar județean, conducătorilor şcolilor din rețeaua de învățământ, comandanților unităților militare ale Ministerului Apărării Naționale şi ale Ministerului Administrației şi de Interne, preşedinților Asociației Naționale a Veteranilor de Război, preşedinților Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria”, preşedinților Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă şi Retragere „Alexandru Ioan Cuza”, conducătorilor Episcopiei Huşilor, protoeriilor şi parohiilor Bisericii Ortodoxe Române şi conducătorilor altor confesiuni religioase, precum şi tuturor locuitorilor județului Vaslui să participe la construirea (unde este nevoie) şi îngrijirea monumentelor eroilor județului Vaslui şi al neamului românesc.

Rugăm cadrele didactice să se implice mai ferm în activitatea de educare a elevilor din Cercurile „Cultul Eroilor”, Cercurile de Istorie, precum şi al celorlalți elevi, în spiritul Cinstirii memoriei eroilor poporului român şi în activitatea de îngrijire a Cimitirelor şi Monumentelor eroilor.

Autorii

DESPRE AUTORI



Colonel Constantin Chiper

S-a născut la 23 ianuarie 1936 în satul Valea Siliştei, comuna Soleşti, Vaslui, într-o familie de agricultori gospodari.

A absolvit Gimnaziul la Soleşti (1951), Şcoala Medie la Iaşi (1955), Şcoala de Ofiţeri de Radiolocaţie Bucureşti (1958), apoi Facultatea de Istorie la Universitatea Bucureşti (1975) sunt treptele drumului spre viaţa de militar de carieră, cu componentă educativ-istorică.

Din 1958 până la pensionarea din 1993, a avut activităţi militare de execuţie şi funcţii de comandă, dar şi activităţi pedagogice, urcând treptele de la locotenet la colonel activ şi de la lector la şef de catedră Ştiinţe sociale la Centrul de Instrucţie al Trupelor de Radiolocaţie Ploieşti.

Spiritul militar şi pasiunea pentru istorie s-au potenţat într-o carieră de succes profesional, predând Istoria Militară a Poporului Român, timp de 32 de ani.

Din 1994, a fost vice-preşedinte, apoi preşedinte (2010-2019) al Asociaţiei Judeţene *Cultul Eroilor* Prahova şi vice-preşedinte al Asociaţiei *Naţionale Cultul Eroilor "Regina Maria"*. Activează şi în alte organizaţii obşteşti.

A publicat peste 200 articole la sesiuni de comunicări ştiinţifice (Bucureşti, Sibiu, Timişoara, Bacău, Iaşi, Galaţi, Chişinău, Cahul, Dimitrie Cantemir şi Cimişlia), şi în presa civilă şi militară (Iaşi, Bacău, Vaslui, Suceava, Prahova, Observatorul Militar, Revista Romănia Eroică şi revistele filialelor judeţene).

A editat 20 de cărți cu tematică de istorie militară, monografii, istorie şi cronici militare, aducând la cunoştința cititorului şi documentaristului concepții, fapte şi atitudini ce demonstrează patriotismul şi eroismul înaintaşilor noştri, ca exemple şi îndemn pentru a li se continua tradițiile de luptă pentru țară şi popor.

A desfăşurat expuneri, simpozioane, evocări istorice, vizite la monumente ale eroilor din țară, Republica Moldova (peste 10 vizite la Țiganca, Cania, Cahul, Cimişlia,Căpriana, Chişinău, Călăraşi, Orhei, Soroca, Bălți, Gura Galbenă, Hânceşti, Nisiporeni, Vărzăreşti, Chişcani, Sângerei, Ialoveni, Dubăsari, ş.a.), Ucraina (Ismail,Cetatea Albă, Odessa, Hotin şi Cernăuți). A distribuit cărți de istorie şi literatură beletristică, medalii şi insigne ale ANCE *Regina Maria,* Reviste *România Eroică, Prahova Eroică* şi lucrările realizate personal.

Documentare perseverentă şi consecventă la Arhivele Militare Naționale Române şi la Secțiile Județene ale Arhivelor Naționale.



ROMANIA

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
INSTITUȚIA PREFECTULUI - JUDEȚUL PRAHOVA

DIPLOMĂ DE EXCELENȚĂ

Se acordă

Domnului Col. (rtr) Constantin CHIPER

Pentru întreaga activitate desfasurata în cadrul Asociatiei Judetene "Cultul Eroilor" Prahova si pentru buna colaborare cu Institutia Prefectului Judetului Prahova, multumiri pentru dăruirea si implicarea permanentă.

PREFECT
Ioana Mădălina LUMEA

Aprilie 2018

Locotenent în rezervă,
inginer Neculai Ursu



S-a născut în Bogdănița, Vaslui la 19 ianuarie 1950.

Liceu Gheorghe Roşca Codreanu la Bârlad în 1969, Facultatea de Electrotehnică la Iaşi în 1974, cursuri Ofițeri în Rezervă la Ploieşti 1975 (Slt.), Facultatea de Înalte Studii Comerciale (H.E.C.) la Universitatea din Montreal-Canada cu diplomă D.E.S.S -1996.

Întreaga carieră, ca inginer, a dedicat-o Combinatului Petrochimic Teleajen (azi Lukoil) din Ploieşti, ca responsabil al sectorului electro-energetic, parcurgând etapele de la inginer stagiar la inginer şef. A participat la verificarea şi punerea în funcție a echipamentelor electro-energetice din rafinării şi petrochimie în țară şi străinătate. În paralel, a activat ca profesor cumulard în licee din Ploieşti.

Deşi s-a pensionat în 2005, continuă să activeze în domeniu ca manager şi inspector independent cu atestare internațională, pentru controlul calității la instalații şi echipamente electro-energetice, din industria petrolului în țară şi străinătate.

În 1990 a înființat filiala Prahova a Societății Culturale *Bucureşti-Chişinău*, între principalele acțiuni şi activități ale acesteia menționând următoarele:

- a inițiat şi organizat şcolarizarea în 1990, la Ploieşti, a unui grup de 36 liceeni din Moldova şi Ucraina (şcolarizare, cazare, susținere financiară, ospeție săptămânală la familii în Ploieşti, transport la / de la Chişinău), care din 1991 au devenit bursieri de stat.

- în anul şcolar 1991-1992 a găsit si s-au încadrat trei profesoare din Ploieşti pentru Şcoala Moldovenească nr.19 din Tighina, la care s-a adăugat o donație de manuale şi cărți.

- în 1992 a organizat 2 tabere în stațiuni din Prahova (Slănic şi Măneşti) pentru 50 + 50 elevi, pe care, riscându-şi viața, i-a „extras” pe timp de noapte cu autobuzul escortat de forțe speciale ale MI de la Chişinău, din teatrele de război Coşnița, Crâuleni; a predat la 28.0392 Dlui Iurie Roşca- Preşedintele F.P.C.D.un transport de ajutoare compus din cărți si înbrăcăminte pentru zonele cu conflict militar.

- donații de cărți şi abecedare pentru şcoli din: Societatea *Mihai Eminescu* din Cernăuți; *Şcoala medie* din satul Stăneşti; *Şcoala medie* din Parcova; iar în colaborare cu Biblioteca *Nicolaie Iorga*-director Maxim- a donat cărți la Centrul Republican de Cultură si a asigurat condiții de cazare şi instruire a opt bibliotecari la Ploieşti;

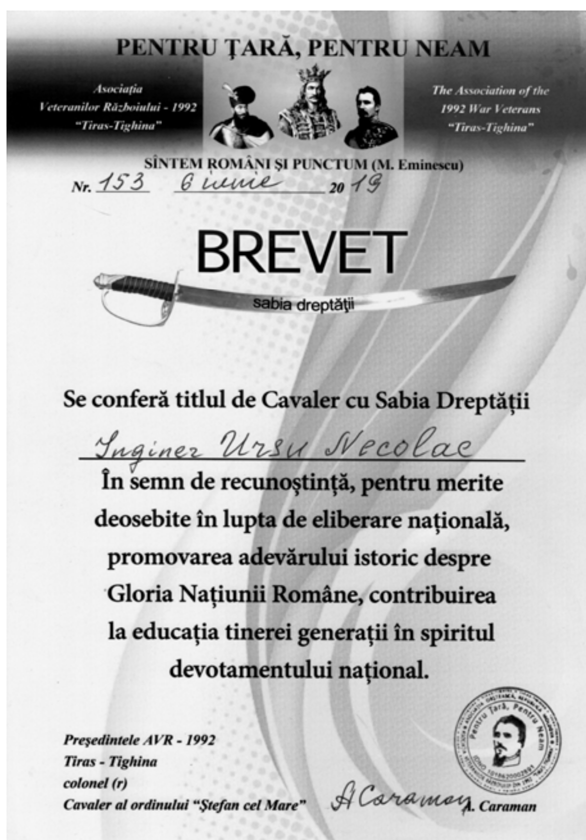
- a publicat articole în presa locală (*Ploieştii* şi *Prahova*) legate de activitatea desfăşurată de societate

- înființează în 1991 cu regizorul Silviu Fusu din R. Moldova, *Compania Teatrală* „Spatiul Mioritic" cu artişti din Basarabia, care au desfasurat activități culturale în Prahova şi județele limitrofe.

- în 1992 face parte din grupul de inițiativă şi Consiliu de Administrație, pentru înființarea S.C. *Romintegral S.A.* Ploieşti, cu activitați de import-export bunuri şi produse tehnice cu Republica Moldova.

- în 2018 şi 2019 donează câte 100 drapele *Asociației* "Tiras-Tighina 1992" şi a participat la ceremonia înălțării şi sfințirii *Troiței de la Slobozia Horodiştei* la 7 septembrie 2019

Din anul 2014 este membru şi activează în Asociația Județeană „*Cultul Eroilor*" Prahova, participând la acțiunile şi actvitățile acesteia pe plan național şi internațional; pelerinaje anuale la Cimitirele şi Monumentele Eroilor din țară, Ucraina şi R. Moldova (*Capitalele Unirii*" 2018, *Catedrala Neamului* din Alba Iulia, *Catedrala Eroilor Neamului* din Cania şi *Biserica Eroilor* din Cimişlia; şi a contribuit financiar).



- contribuie cu 2% din impozitul pe venitul anual la editarea revistei *Prahova Eroică*

- documentare în Arhivele Militare Naționale Romane, S.J.A.N.Vaslui; publică articole în revistele:*România Eroică*, *Prahova Eroică; Noi Dacii* şi contribuie financiar la editarea lor.

Tipar Karta-Graphic
2020



MONUMENTUL EROILOR NEAMULUI DIN BÂRLAD
INAUGURAT PE 23 IUNIE 2019



www.kartagraphic.ro

